

Valdis Šteinbergs,
Valdis Jurgelāns, Ph.D.

**LATVIJAS ARMIJAS VIRSNIEKU,
KURI NO 1940. GADA 17. JŪNIJA
LĪDZ 24. AUGUSTAM
ATRADĀS AKTĪVAJĀ
KARA DIENESTĀ,
DZĪVES GĀJUMS**

A

RĪGA 2018

ISBN 978-9934-534-81-2

© V. Šteinbergs, V. Jurgelāns, teksts

© «SIA Izdevniecība Avots», 2018

SATURA RĀDĪTĀJS

GRĀMATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI.....	9
VIRSNIEKU DIENESTA PAKĀPES VĀCU ARMIJĀ	25
PRIEKŠVārds	26
Ābele Miķelis Alfrēds Miķeļa d.	28
Ābelītis Jānis Miķeļa d.	31
Ābelītis Mārtiņš Miķeļa d.	35
Ābeltiņš Nikolajs Jēkaba d.	37
Ābeltiņš Oskars Rūdolfš Oto d.	44
Ābeltiņš Rūdolfš Reiņa d.	45
Ābeltiņš Teodors Jēkaba d.	47
Abens Jānis Jāņa d.	49
Ābers Jānis Rūdolfš	51
Ābers Voldemārs Oto d.	52
Abiķis Aleksandrs Voldemārs Kārļa d.	52
Āboliņš Jānis Antona d.	55
Āboliņš Kārlis Mārtiņa d.	58
Āboliņš Otto Teodors Eduarda d.	59
Āboliņš Pēteris Jāņa d.	61
Āboliņš Žanis Kārļa d.	62
Ābolkalns Alfrēds Sīmaņa d.	63
Ābols Jevgēņijs Aleksandra d.	65
Ābols Jānis Aleksandrs Kārļa d.	67
Āboltiņš Edgars Kārļa Eduarda d.	69
Āboltiņš Jānis Alfrēds Alfreda d.	71
Āboltiņš Jānis Jēkaba d.	72
Āboltiņš Jānis Pētera d.	75
Āboltiņš Kārlis Kārļa d.	79
Actiņš Verners Pēteris Teofīls Antona d.	81
Adamovičs Ansis Friča d.	84
Ādamsons Kārlis Leonards Ādama d.	85
Ādamsons Kārlis Vilhelms Jāņa d.	87
Ādamsons Verners Viktora d.	92

Adens – Kants Arvīds Žanis Jēkaba d.	93
Aire Eduards Pētera d.	95
Aizkalns Jānis Aleksandrs Krista d.	97
Aizpurvs Jūlijs Kārļa d.	98
Aizupe Edmunds Fridrihs Teodors Friča d.	101
Akermanis Aleksandrs Augusts Jēkaba d.	103
Akermanis Vilhelms Eduards Ludviga d.	106
Akmens Alfreds Jāņa d.	108
Akmens Jānis Ludviga d.	111
Akmentiņš Eduards Kārļa d.	114
Akmentiņš Kārlis Juliusa d.	116
Akmentiņš Viktors Jūlijs Jāņa d.	118
Akmentiņš Vilhelms Vilis Alfrēds Jāņa d.	119
Akmeņgrauzis Andrejs Jēkaba d.	121
Akmeņkalējs Otto Heinrihs Toma d.	123
Akmeņkalns Rūdolfs Oskars Teodora Johana d.	126
Alazi Eduards Ādama d.	128
Alberts Jēkabs Gustavs Jāņa d.	131
Alksnis Aleksandrs Ernesta d.	132
Alksnis Edvīns Jūlijs Pētera d.	136
Alksnis Ernests Jāņa d.	137
Alksnis Jānis Jāņa d.	140
Alksnis Voldemārs Kārļa d.	142
Alksnis – Alksnītis Augusts Voldemārs Augusta d.	143
Alsiņš Kārlis Pētera d.	145
Alsiņš Kārlis Voldemārs Pētera d.	147
Alsiņš Roberts Pētera d.	148
Alsters Eduards Indriķa d.	151
Alzars Jānis Jāņa d.	153
Ameriks Alberts Jāņa d.	156
Amoliņš Arnolds Jāņa d.	159
Ancāns Augusts Antona d.	162
Andermanis Jānis Jāņa d.	163
Andersons Aleksandrs Inta d.	165
Andersons Bronis Vilhelma d.	167
Andersons Ēriks Ernesta d.	169
Andersons Kārlis Oskars Andreja d.	170
Andersons Nikolajs Jāņa d.	171
Andersons Pēteris Pētera d.	171

Andersons Žanis Jukums Indriķa d.	174
Andersons Žanis Roberts Ernesta d.	176
Ankevics Ernests Friča d.	177
Ansons Kārlis Jāņa d.	180
Ansons Vilis Ģederta d.	181
Antens Pēteris Dāvida d.	182
Antmanis Teodors Klāva d.	183
Antons Jānis Rūdolfs Jāņa d.	185
Antons Kārlis Teodors Friča d.	186
Anžjāns Jānis Andreja d.	190
Apens Eduards Kristaps Anša d.	194
Aperāts Kārlis Kārļa d.	196
Apermanis Pēteris Mārtiņa d.	199
Apinis Jānis Kārļa d.	202
Apinis Jānis Voldemārs Miķeļa d.	205
Apinis Jānis Pidriķa d.	206
Apinis Kārlis Jāņa d.	210
Apinis Paulis Harijs Pētera d.	214
Apkalns Pēteris Jāņa d.	216
Apsāns Herberts Osvalds Jāņa d.	219
Apse Jānis Jēkaba d.	224
Apsīte Kārlis Rūdolfs Pētera d.	225
Apsītis – Apse Augusts Gustava d.	227
Apsītis Ēriks Jēkaba d.	231
Apsītis Jūlijs Pētera d.	234
Apsītis Rūdolfs Jāņa d.	235
Arājs Augusts Pētera d.	238
Āre Valdemārs Pētera d.	239
Ārgalis Aleksandrs Friča d.	240
Ārgalis Rihards Ādama d.	243
Arnis Jāzeps Pauļa d.	244
Arnis Vilibalds Jānis Andža d.	245
Arpuns Mārtiņš Mārtiņa d.	250
Asafreis Antons Antona d.	254
Asars Alfons Jura d.	257
Asniņš Pauls Pēteris Jura d.	259
Ašaks Arturs Anša d.	261
Atāls Jānis Pētera d.	262
Atvars Leonards Onufrija d.	263

Atvars Oskars Arvīds Jura d.	268
Audzītis Jānis Voldemārs Jāņa d.	270
Auers Valdis Jāzepa d.	271
Aufmanis Visvaldis Eduards Pauļa d.	273
Augstkalns Kārlis Pētera d.	275
Augulis Aleksandrs Jāņa d.	277
Aukons Jānis Jāņa d.	279
Auleciems Nikolajs Kārļa d.	280
Auls Pēters Pētera d.	282
Auniņš Jānis Alfrēds Friča d.	283
Auniņš Rihards Riharda d.	287
Auniņš Valdemārs Alfrēds Eduarda d.	292
Auseklis Fēlikss Floriāns Augusta d.	294
Auseklis Juliuss Viktora d.	296
Austrums Armands Fridrihs Edgars Andreja d.	298
Austrums Nikolajs Visvaldis Friča d.	299
Austrums Otto Jāņa d.	300
Auškaps Pēteris Pētera d.	305
Auziņš Hugo Jāņa d.	306
Auziņš Jānis Antona d.	307
Auziņš Jānis Jāņa d.	309
Auziņš Jānis Jēkaba d.	313
Auziņš Roberts Otto d.	314
Averats Roberts Matīss Jāņa d.	316
Avotiņš Fricis Ata d.	317
Avotiņš Jānis Pētera d.	319
Avotiņš Jānis Voldemārs Miķeļa d.	323
Avotiņš Rudolfs Voldemārs Jāņa d.	325
Avotkalns Eduards Tomasa d.	326
Avotnieks Bazīlijs Jāņa d.	328
Avots Konstantīns Jēkaba d.	329
Āzacis (Āzacs) Ēvalds Valdis Jāņa d.	331

GRĀMATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AA – Artilērijas adjutants;
AAD – Atsevišķais artilērijas divizions;
AAvE – Atsevišķā aviācijas eskadriļa;
AAvPar – Armijas aviācijas parks;
APr – Artilērijas priekšnieks;
AApPe – Artilērijas apgādes pārvalde;
AApPr – Artilērijas apgādes priekšnieks;
AizsP – Aizsargu pulks;
AizsBn – Aizsargu bataljons;
AizsR – Aizsargu rota;
AdmA – Administratīvais adjutants;
AdmSmN – Administratīvi saimniecības nodaļa;
AdmDa – Administratīvā daļa;
AdmN – Administratīvā nodaļa;
AAvN – Artilērijas – aviācijas nodaļa;
AvN – Aviācijas nodaļa;
ABr – Artilērijas brigāde;
ABn – Artilērijas bataljons;
ABt – Artilērijas baterija;
AD – Artilērijas divizions;
AJE – Atsevišķais jātnieku eskadrons;
AIZlBn – Atsevišķais izlūku bataljons;
AKDBn – Atsevišķais kārtības dienesta bataljons;
AREzD – Artilērijas rezerves divizions;
AtsBn – Atsevišķais bataljons;
AtsR – Atsevišķā rota;
AdmDa – Administratīvā daļa;
AdmNPrA – Administratīvās nodaļas priekšnieka adjutants;
AEDaBn – Armijas ekspluatācijas darba bataljons;
AIeDa – Armijas ieroču darbnīca;
AInsBt – Artilērijas instruktoru baterija;

AIIntPe – Armijas intendantūras pārvalde;
AIzBn – Atsevišķais izlūkbataljons;
AK – Augstākā karaskola;
AMehDar – Armijas mehāniskā darbnīca;
ApmDa – Apmācības daļa;
ApmG – Apmācības grupa;
ApmK – Apmācības komanda;
ApmP – Apmācības pulks;
ApmRP – Apmācības un rezerves pulks;
ApmBn – Apmācības bataljons;
ApmPā – Apmācības pārzinis;
ApmR – Apmācības rota;
AprN – Aprūpes rota
ApsR – Apsardzes rota;
ApP – Apgādes pulks;
ApPe – Apgādes pārvalde;
ApPr – Apgādes priekšnieks;
ApR – Apgādes rota;
ArPa – Arhīva pārzinis;
AuD – Auto divīzions;
AuR – Auto rota;
AvE – Aviācijas eskadriļa;
AvN – Aviācijas nodaļa;
AvP – Aviācijas pulks;
AvPŠ – Aviācijas pulka štābs;
AKR – Atsevišķā kājnieku rota;
AN – Artilērijas nodaļa;
ANo – Artilērijas noliktava;
ANoPr – Artilērijas noliktavas priekšnieks;
APP – Augstākās padomes prezidijs;
AP – Artilērijas pulks;
AprDa – Aprēķinu daļa;
AprN – Aprēķinu nodaļa;
ALab – Artilērijas laboratorija;
APtD – Atsevišķais prettanku divīzions;
APP – Augstākās padomes prezidijs;
a.p. – amata pienākums;
ARezD – Artilērijas rezerves divīzions;
ASaBn – Atsevišķais sakaru bataljons;

ASpBn – Atsevišķais sapieru bataljons;
AŠ – Armijas štābs;
AŠBn – Armijas štāba bataljons;
AŠPr – Armijas štāba priekšnieks;
ASM – augstākais soda mērs;
ASALD – Atsevišķā smagās artilērijas lauka divizions;
ASV – Amerikas Savienotās Valstis;
ASaR – Armijas sakaru rota;
ASaPr – Armijas sakaru priekšnieks;
ASaBn – Atsevišķais sakaru bataljons;
ASpBn – Atsevišķais sapieru bataljons;
ATBr – Auto – tanku brigāde;
ATP – Auto – tanku pulks;
ATD – Auto – tanku divizions;
ATrR – Auto – traktoru rota;
ATraR – Autotransporta rota;
ATehPe – Armijas Tehniskā pārvalde;
AATe – Auto – artilērijas tehniķis;
ATe – Artilērijas tehniķis;
AV – Artilērijas vads;
AVK – Artilērijas vada komandieris;
AVieABt – Atsevišķā vieglās artilērijas baterija;
AVVs – Artilērijas vecākais virsnieks;
AZAD – Atsevišķais zenīrtartilērijas divizions;
BiPa – Bibliotēkas pārzinis;
BGN – Budžeta un grāmatvedības nodaļa;
BK – Bataljona komandieris;
BKVA – Bataljona komandiera vecākais adjutants;
BtK – Baterijas komandieris;
BKA – Bataljona komandiera adjutants;
BKJA – Bataljona komandiera jaunākais adjutants;
BdK – Brigādes komandieris;
BdŠ – Brigādes štābs;
BtK – Baterijas komandieris;
BtKP – Baterijas komandiera palīgs;
BvP – Būvpulks;
BvBn – Būvbataljons;
BvDa – Būvdaļa;
BS – Bruņotie spēki;

BSKA – Baltijas sevišķais kara apgabals;
BtK – baterijas komandieris;
BtKP – Baterijas komandiera palīgs;
BF – Baltijas flote;
BrD – Bruņu divīzijs;
BraLoKo – Braucēju ložmetēju komanda;
BrAK – Bruņauto komandieris;
BrAR – Bruņauto rota;
BrAV – Bruņauto vads;
BrV – Bruņuvilciens;
BrVD – Bruņuvilcienu divīzijs;
BrVP – Bruņuvilcienu pulks;
BruDa – Bruņošanās daļa;
BruPe – Bruņošanās pārvalde;
BSKA – Baltijas Sarkankarogotā armija
BuKrPe – Budžeta un kredīta pārvalde;
BuGrN – Budžeta un grāmatvedības nodaļa;
CK – Centrālā Komiteja;
CTR – Ceļu un tiltu rota;
CePr – Centrāles priekšnieks;
DDP – Darbaļaužu deputātu padome;
DarbBn – Darba bataljons;
DarbK – Darba komanda;
DarbR – Darba rota;
DarbKPr – Darba komandas priekšnieks;
DaPr – Daļas priekšnieks;
DaPrA – Daļas priekšnieka adjutants;
DaPrPa – Daļas priekšnieka palīgs;
DarPr – Darbnīcas priekšnieks;
DarPPr – Darbnīcas pagaidu priekšnieks;
DarPā – Darbnīcas pārzinis;
DDP – Darbaļaužu deputātu padome;
DK – Divīziona komandieris;
DKA – Divīziona komandiera adjutants;
DKP – Divīziona komandiera palīgs;
DrKA – Družīnas komandiera adjutants;
Dv – divīzija;
DvI – Divīzijas intendants;
DvK – Divīzijas komandieris;

DvPe – Divīzijas pārvalde;
DvSaR – Divīzijas sakaru rota;
DvSaVs – Divīzijas sakaru virsnieks;
DvŠ – Divīzijas štābs;
DVF – Daugavas vanagu fonds;
ED – Elektrotehniskais divīzijs;
EIn – Elektroinženieris;
EPo – Eskadrona posms;
EK – Eskadrona komandieris;
EKV – Eskadrona komandiera vietnieks;
EŠ – Eskadrona štābs;
EKP – Eskadrona komandiera palīgs;
ETBn – Elektrotehniskais bataljons;
FPe – Flotes pārvalde;
FŠ – Flotes štābs;
FAI – Fiziskās audzināšanas instruktors;
FAVa – Fiziskās audzināšanas vadītājs;
FinDa – Finanšu daļa;
FinDaPr – Finanšu daļas priekšnieks;
GŠ – Galvenais štābs;
GAPE – Galvenā artilērijas pārvalde;
GApPe – Galvenā apgādes pārvalde;
GAPE – Galvenā artilērijas pārvalde;
GANO – Galvenā artilērijas noliktava;
GKomA – Garnizona komandanta adjutants;
GMNo – Galvenā mantu noliktava;
GVa – Grupas vadītājs;
GK – Grupas komandieris;
GV – Grupas vadītājs;
GVP – Grupas vadītāja palīgs;
GaUKo – Gaismas uztvērēju komanda;
GrBn – Grenadieru bataljons;
GrDv – Grenadieru divīzija;
GrP – Grenadieru pulks;
GvDv – Gvardes divīzija;
GvKo – Gvardes korpuss;
GvStP – Gvardes strēlnieku pulks;
GK – Grupas komandieris;
GāzVs – Gāzu virsnieks;

GāzLSp – Gāzu lietu speciālists;
GāzVsP – Gāzu virsnieka palīgs;
GT – Goda tiesa;
GarnPr – Garnizona priekšnieks;
GarnPrA – Garnizona priekšnieka adjutants;
ĢeoTopDa – Ģeodēzijas–topogrāfijas daļa;
ĢIŠ – Ģenerālinspektora štābs;
ģlt. – ģenerālleitnants;
HAP – Haubiču artilērijas pulks;
IeM – Iekšlietu ministrija;
IecPr – Iecirkņa priekšnieks;
IecPrP – Iecirkņa priekšnieka palīgs;
InsDa – Instruktoru daļa;
InsBn – Instruktoru bataljons;
InsBt – Instruktoru baterija;
InsR – Instruktoru rota;
InsV – Instruktoru vads;
InsVK – Instruktoru vada komandieris;
InstDar – Instrumentu darbnīca;
InDpr – Inženierdienesta priekšnieks;
InN – Inženieru nodaļa;
InR – Inženieru rota;
InSpBn – Inženieru – sapieru bataljons;
InSpR – Inženieru – sapieru rota;
InfN – Informācijas nodaļa;
InsApmV – Instruktoru apmācības vads;
InsE – Instruktoru eskadriļa;
InsKo – Instruktoru komanda;
InsR – Instruktoru rota;
InsSk – Instruktoru skola;
InsV – Instruktoru vads;
InspDa – Inspekcijas daļa;
InfN – Informācijas nodaļa;
IntDa – Intendantūras daļa;
IntN – Intendantūras nodaļa;
IntGManNo – Intendantūras galvenā mantu noliktava;
IzBn – Izlūkbataljons;
IzTR – Izlūku tanku rota;
IK – Izpildkomiteja;

IzKo – Izlūku komanda;
IzG – Izlūkgrupa;
IzN – Izlūkošanas nodaļa;
IzPu – Izlūkošanas punkts;
IzPuVa – Izlūkošanas punkta vadītājs;
IzV – Izlūku vads;
IzmVs – Izmeklēšanas virsnieks;
IzvKo – Izvešošānās komanda;
IeM – Iekšlietu ministrija;
IerMei – Ieroču meistars;
IerPa – Ieroču pārzinis;
IerTe – Ieroču tehniķis;
IerVs – Ieroču virsnieks;
JD – Jātnieku divizijs;
JIzKo – Jātnieku izlūku komanda;
JE – Jātnieku eskadrons;
JP – Jātnieku pulks;
JN – Jātnieku nodaļa;
JIerTe – Jaunākais ieroču tehniķis;
JRs – Junākais rakstvedis;
JūPe – Jūras pārvalde;
JND – Jūras novērošanas dienests;
KAS – Kara aviācijas skola;
KAPe – Kara aprīņa pārvalde;
KAPr – Kara aprīņa priekšnieks;
KAvS – Kara aviācijas skola;
KM – Kara ministrs;
KPro – Kara prokurors;
KProP – Kara prokurora palīgs;
KSmPe – Kara saimniecības pārvalde;
KSanPe – Kara sanitārā pārvalde;
KSI – Kara slimnīca;
KavP – Kavalērijas pulks;
KPPol – Kārtības palīgpolicija;
KoPr – Komandas priekšnieks;
KoPrP – Komandas priekšnieka palīgs;
KorE – Koriģētāju eskadriļa;
KrAP – Krasta artilērijas pulks;
KrBt – Krasta baterija;

KBn – Kājnieku bataljons;
KBt – Kājnieku baterija;
KD – Kārtības dienests;
KDr – Kājnieku družīna;
KPalPR – Kārtības palīgpolicijas rota;
KDBn – Kārtības dienesta bataljons;
KDS – Kārtības dienesta štābs;
KDBn – Kārtības dienesta bataljons;
KDR – Kārtības dienesta rota;
KG – Kaujas grupa;
KGK – Kaujas grupas komandieris;
KApgPr – Kaujas apgādes priekšnieks;
KLieVK – Kājnieku lielgabala vada komandieris;
KoPr – Komandas priekšnieks;
KorN – Koriģētāju nodaļa;
KoPrP – Komandas priekšnieka palīgs;
KomPr – Komandantūras priekšnieks;
KomP – Komandanta palīgs;
Koma – Komandanta adjutants;
KK – Kriminālkodekss;
KKom – Kara komisariāts;
KKomPr – Kara komisariāta priekšnieks;
KIPār – Kluba pārzinis;
KKIPār – Karavīru kluba pārzinis;
KRezP – Kājnieku rezerves pulks;
KM – Kara ministrija;
KMNo – Kaujas materiālu noliktava;
KSmPe – Kara saimniecības pārvalde;
KBt – Kājnieku baterija;
KN – Kājnieku nodaļa;
KaIer – Kancelejas ierēdnis
KaPā – Kancelejas pārzinis;
KaPr – Kancelejas priekšnieks;
KadR – Kadetu rota;
KavP – Kavalērijas pulks;
KavIzN – Kavalērijas izlūku nodaļa;
KPP – Kara prokurora palīgs;
KPR – Kājnieku papildu rota;
kpt. – kapteinis;

KS – Kājnieku skola;
KSLim – Kara slimnīca;
KSatN – Kara–satiksmes nodaļa;
KalStP – Kalnu strēlnieku pulks;
KuPr – Kursa priekšnieks;
KuPrP – Kursa priekšnieka palīgs;
KTAPr – Kara tehniskās apgādes priekšnieks;
KMAD – Kara materiālu apgādes darbnīca;
KTiesKon – Karatiesas konsultants;
KTiesPe – Karatiesas pārvalde;
KTiesSe – Karatiesas sekretārs;
KV – Kājnieku vads;
KVTies – Kara virstiesas;
ĶDVs – Ķīmiskā dienesta virsnieks;
ĶDPr – Ķīmiskā dienesta priekšnieks;
ĶDPrP – Ķīmiskā dienesta priekšnieka palīgs;
LAtsBn – Latviešu atsevišķais bataljons;
LBr – Latviešu brigāde;
LBvBn – Latviešu būvbataljons;
LROp – Latviešu robežsargu pulks;
LDN – Labošanās darbu nometne;
LDv – Latviešu divīzija;
LaRezL – Lauku rezerves lazarete;
LaHo – Lauku hospitālis;
LiePr – Lielgabala priekšnieks;
LietvVa – Lietvedības vadītājs;
LoIns – Ložmetējnieku instruktors;
LoR – Ložmetējnieku rota;
LoInsR – Ložmetējnieku instruktoru rota;
LoRK – Ložmetējnieku rotas komandieris;
LoRKP – Ložmetējnieku rotas komandiera palīgs;
LoV – Ložmetējnieku vads;
LoVs – Ložmetējnieku virsnieks;
LoVVs – Ložmetējnieku vecākais virsnieks;
LoKo – Ložmetējnieku komanda;
LKB – Likvidācijas komisijas birojs;
LKD – Latviešu kārtības dienests;
LKDBn – Latviešu kārtības dienesta bataljons;
Lko – Lāčplēša Kara ordenis;

LTA – Latvijas Tautas armija;
LKBVA – Latvijas karaskolu beigušo virsnieku apvienība;
LNKB – Latvijas nacionālo karavīru biedrība;
LNA – Latvijas nacionālā armija;
LPV – Latvijas Pagaidu valdība;
LR – Latvijas Republika;
LStBn – Latviešu strēlnieku bataljons;
LStBr – Latviešu strēlnieku brigāde;
LStP – Latviešu strēlnieku pulks;
LStRezP – Latviešu strēlnieku rezerves pulks;
LStRezBn – Latviešu strēlnieku rezerves bataljons;
lt. – leitnants;
LVA – Latviešu Virsnieku apvienība;
MK – Ministru kabinets;
MP – Ministru padome;
MMN – Mantu un materiālu nodaļa;
MV_s – Mantu virsnieks;
MAPr – Mantu apgādes priekšnieks;
MācBt – Mācību baterija;
MīD – Mīnu divīzions;
MīV – Mīnu vads;
MīG – Mīnu grupa;
MācKo – Mācību komanda;
MācInsV – Mācību instruktoru vads;
MācIns – Mācību instruktors;
MācG – Mācību grupa;
MetSt – Meteoroloģijas stacija;
MīnBt – Mīnmetēju baterija;
MīnKo – Mīnmetēju komanda;
MilKon – Militārā kontrole
MobVs – Mobilizācijas virsnieks;
MobDarb – Mobilizācijas darbvedis;
MobN – Mobilizācijas nodaļa;
MotR – Motociklistu rota;
MotV – Motociklistu vads;
MPVs – Mantu un pārtikas virsnieks;
MTehPN – Mantu un tehnisko piederumu nodaļa;
MuPā – Munīcijas pārzinis;
NAN – Naudas un asinģēšanas nodaļa;

NK – Nodaļas komandieris;
NPr – Nodaļas priekšnieks;
NPrA – Nodaļas priekšnieka adjutants;
NPrAP – Nodaļas priekšnieka adjutanta palīgs;
NPrP – Nodaļas priekšnieka palīgs;
NoPā – Noliktavas pārzinis;
NoPr – Noliktavas priekšnieks;
NoSarR – Noliktavas sardzes rota;
NomPr – Nometnes priekšnieks;
NomKd – Nometnes komandants;
NKVD – Iekšlietu Tautas komisariāts;
NPrAP – Nodaļas priekšnieka adjutanta palīgs;
OpDa – Operatīvā daļa;
OpN – Operatīvā nodaļa;
OrgMobDa – Organizācijas un mobilizācijas daļa;
OrgN – Organizācijas nodaļa;
PAV – Pašaizsardzības vienība;
PAVŠ – Pašaizsardzības vienības štābs;
PalPol – Palīgpolicija;
PapBn – Papildu bataljons;
PapR – Papildu rota;
PePr – Pārvaldes priekšnieks;
PeilStac – Peilēšanas stacija;
PIePār – Pulka ieroča pārzinis;
PoPāP – Poligona pārziņa palīgs;
PolBn – Policijas bataljons;
PolP – Policijas pulks;
PonR – Pontonu rota;
PosPr – Posteņa priekšnieks;
PIzPr – Pulka izlūku priekšnieks;
PIeVs – Pulka ieroču virsnieks;
PIePā – Pulka ieroču pārzinis;
PE – Pulka ekonoms;
PGzVs – Gāzu virsnieks;
PK – Pulka komandieris;
PKA – Pulka komandiera adjutants;
PKAP – Pulka komandiera adjutanta palīgs;
PKP – Pulka komandiera palīgs;
PKanPr – Pulka kancelejas priekšnieks;

PKTehAPr – Pulka kara tehniskās apgādes priekšnieks;
PKas – Pulka kasieris;
PMVs – Pulka mantu virsnieks;
PtD – Prettanku divīzions;
PtBn – Prettanku bataljons;
PtLR – Prettanku lielgabala rota;
PtR – Prettanku rota;
PGAPrP – Pretgaisa aizsardzības priekšnieka palīgs;
plkv. – pulkvedis;
plt. – pulkvežleitnants, pulkvedis–leitnants;
PLStP – Padomju Latvijas strēlnieku pulks;
PolP – Policijas pulks;
PNPr – Pulka noliktavas priekšnieks;
PāVs – Pārtikas virsnieks
PāPieN – Pārtikas piegādes nodaļa;
ParP – Partizānu pulks;
ParR – Partizānu rota;
PePr – Pārvaldes priekšnieks;
PrapS – Praporščiku skola;
PrP – Priekšnieka palīgs;
PuV – Pulcēšanās vienība;
PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku savienība;
PtD – Prettanku divīzions;
PPāVs – Pulka pārtikas virsnieks;
PKd – Pulka komandants;
PaKd – Pagaidu komandants;
PāVs – Pārtikas virsnieks;
PāDa – Pārtikas daļa;
PārsN – Pārsiešanas nodaļa;
PS – Padomju saimniecība;
PSPVs – Pulka sapieru virsnieks;
PŠ – Pulka štābs;
RK – Rotas komandieris;
RadR – Radiostacijas rota;
RadPr – Radiostacijas priekšnieks;
RKKS – Rīgas kājnieku kara skola;
RezKP – Rezerves kājnieku pulks;
RemE – Remonta eskadrons;
RemDar – Remota darbnīca;

RKA – Rotas komandiera adjutants;
RezETehBn – Rezerves elektrotehniskais bataljons;
RezKBn – Rezerves kājnieku bataljons;
RezKDR – Rezerves kārtības dienesta bataljons;
RezKP – Rezerves kājnieku pulks;
RKP – Rotas komandiera palīgs;
RezR – Rezerves rota;
RezP – Rezerves pulks;
RitE – Riteņbraucēju eskadrons;
RitR – Riteņbraucēju rota;
RadPr – Radiostacijas priekšnieks;
RadPrP – Radiostacijas priekšnieka palīgs;
RadR – Radio rota;
RadN – Radio nodaļa;
RoBn – Robežsardzes bataljons;
RoDv – Robežsargu divīzija;
RoP – Robežsardzes pulks;
RoR – Robežsardzes rota;
RoAR – Robežsardzes atsevišķā rota;
RoRK – Robežsargu rotas komandieris;
SaBn – Sakaru bataljons;
SaBalSt – Sakaru baložu stacija;
SatDa – Satiksmes daļa;
SAPŠ – Smagās artilērijas pulka štābs;
SAREzBr – Smagās artilērijas rezerves brigāde;
SaBt – Sakaru baterija;
SaPr – Sakaru priekšnieks;
SaR – Sakaru rota;
SaVs – Sakaru virsnieks;
SaKo – Sakaru komanda;
SaV – Sakaru vads;
SaVs – Sakaru virsnieks;
SanPe – Sanitārā pārvalde;
SarR – Sardzes rota;
SarVs – Sargvirsnieks;
SatDa – Satiksmes daļa;
SevUzdVs – Sevišķu uzdevumu virsnieks;
SUVs – Sevišķu uzdevumu virsnieks;
SkBn – Skolnieku bataljons;

SkPrA – Skolas priekšnieka adjutants;
SmBt – Saimniecības baterija;
SmDa – Saimniecības daļa;
SmDarPr – Saimniecības un darbības priekšnieks;
SmDarb – Saimniecības darbvedis;
SmDaVs – Saimniecības daļas virsnieks;
SmKo – Saimniecības komanda;
SmKoPr – Saimniecības komandas priekšnieks;
SmPe – Saimniecības pārvalde;
SmNo – Saimniecības noliktava;
SmPr – Saimniecības priekšnieks;
SmPrP – Saimniecības priekšnieka palīgs;
SmPa – Saimniecības pārzinis;
SmVa – Saimniecības vadītājs;
SmVK – Saimniecības vada komandieris;
SnKo – Snaiperu komanda;
SpBn – Sapiņu bataljons;
SpP – Sapiņu pulks;
SpR – Sapiņu rota;
SpVK – Sapiņu vada komandieris;
SpVs – Sapiņu virsnieks;
SpSprR – Sapiņu–sprostotāju rota;
SmPr – Saimniecības priekšnieks;
SmR – Saimniecības rota;
SmKo – Saimniecības komanda;
SpBn – Sapiņu bataljons;
SpKo – Sapiņu komanda;
SpP – Sapiņu pulks;
SpSprKo – Sapiņu spridzināšanas komanda;
SpR – Sapiņu rota;
SpV – Sapiņu vads;
SpVK – Sapiņu vada komandieris;
SpecN – Speciālā nodaļa;
SA – Sarkanā armija;
StacPr – Stacijas priekšnieks;
SABt – Smagās artilērijas baterija;
SAD – Smagās artilērijas divīzijs;
SAP – Smagās artilērijas pulks;
SR – Smagā rotā;

StBn – Strēlnieku bataljons;
StBnK – Strēlnieku bataljona komandieris;
StDv – Strēlnieku divīzija;
StP – Strēlnieku pulks;
StR – Strēlnieku rota;
StRezBn – Strēlnieku rezerves bataljons;
StVK – Strēlnieku vada komandieris;
SSA – Spridzināšanas speciālista apmācītājs;
StacPr – Stacijas priekšnieks;
SUVs – Sevišķo uzdevumu virsnieks;
ŠA – Štāba adjutants;
ŠE – Štāba eskadrons;
ŠPr – Štāba priekšnieks;
ŠPrA – Štāba priekšnieka adjutants;
ŠPrAP – Štāba priekšnieka adjutanta palīgs;
ŠPrP – Štāba priekšnieka palīgs;
ŠBt – Štāba baterija;
ŠKd – Štāba komandants;
ŠR – Štāba rota;
ŠRK – Štāba rotas komandieris;
ŠVs – Štāba virsnieks;
TAK – Tautas armijas komisārs;
TehDv – Tehniskā divīzija;
TehDa – Tehniskā daļa;
TehDvPe – Tehniskās divīzijas pārvalde;
TehDvŠ – Tehniskās divīzijas štābs;
TehAPr – Tehniskās apgādes priekšnieks;
TehNozPr – Tehniskās nozares priekšnieks;
TelKo – Telefonistu komanda;
TelStac – Telefona stacija;
TgR – Telegrāfa rota;
TiesDarb – Tieslietu darbvedis;
TLR – Telefonu līnijas rota;
TK – Tanka komandieris;
TR – Tanku rota;
TV – Tanku vads;
TrR – Transporta rota;
TrDa – Transporta daļa;
TStDv – Teritoriālā strēlnieku divīzija;

TSK – Teritoriālais Sarkanarmijas korpus;
TSDv – Teritoriālā Sarkanarmijas divīzija;
UPr – Ugunsdzēsības priekšnieks;
Vo – Viestura ordenis;
VA – Valsts arhīvs;
VAVs – Vecākais artilērijas virsnieks;
VeAR – Veselības atgūšanas rota;
VieAP – Vieglais artilērijas pulks;
VieAD – Vieglais artilērijas divīzijs;
VieABt – Viegļā artilērijas baterija;
VDarb – Vecākais darbvedis;
VM – Vecākais mantzinis;
VK – Vada komandieris;
VKaler – Vecākais kancelejas ierēdnis;
VKP – Vada komandiera palīgs;
VDK – Valsts drošības komiteja;
VDTK – Valsts drošības tautas komisariāts;
VDM – Valsts drošības ministrija;
VaPa – Vadītāja palīgs;
ValPrie – Valdes priekšsēdis;
VsR – Virsnieku rota;
VsRezR – Virsnieku rezerves rota;
VVs – Vecākais virsnieks;
vlt. – Virsleitnants;
veclt. – Vecākais leitnants;
VePā – Veikala pārzinis;
VesR – Veseļošanās rota;
VecRs – Vecākais rakstvedis;
VS – vada seržants;
VSUVs – Vecākais sevišķu uzdevumu virsnieks;
vvie. – Virsniekvietnieks;
ZBt – Zenītbaterija;
ZABt – Zenīrtartilērijas baterija;
ZAD – Zenīrtartilērijas divīzijs;
ZAP – Zenīrtartilērijas pulks;
ZE – Zobenu eskadrons;
ZemD – Zemūdeņu divīzijs.

VIRSNIEKU DIENESTA PAKĀPES VĀCU ARMIJĀ

Oberstgruppenfīrers – ģenerālpulkvedis;
Obergruppenfīrers – ģenerālis;
Gruppenfīrers – ģenerālleitnants;
Brigadefīrers – ģenerālmajors / brigādes ģenerālis;
Oberfīrers – virspulkvedis;
Standartenfīrers – pulkvedis;
Obersturmbanfīrers – pulkvedis – leitnants;
Šturmbanfīrers – majors;
Hauptsturmfīrers – kapteinis, kapteinis – leitnants;
Obersturmfīrers – virsleitnants;
Untersturmfīrers – leitnants.

PRIEKŠVārds

Latviešu virsnieku apvienības atsevišķi pārstāvji strādā pie grāmatu sējuma, kurā tiek ietvertas ziņas par tiem Latvijas armijas virsniekiem, kuri 1940. gada 17. jūnijā, PSRS armijai okupējot Latviju, atradās aktīvajā karadienestā, un tiem, kurus līdz 1940. gada 24. augustam iesauca bijušais Latvijas Valsts prezidents Dr. Kārlis Ulmanis un PSRS CK atbalslītais Dr. Augusts Kirhenšteins. Pēc provizoriskiem datiem, minētajā laikposmā aktīvajā karadienestā atradās ~2560 Latvijas armijas virsnieku. Īsi pēc Latvijas okupācijas daļa virsnieku pēc pašu vēlēšanās atvaļinājās vai tika atvaļināti piemērota amata trūkuma dēļ. Tomēr lielākā daļa virsnieku jau pirmajās okupācijas dienās vai nu tika arestēti un tiesāti tepat Latvijā, vai arī, būdami iekļauti jaunizveidotajā 24.TSK, tika nosūtīti uz Lītenes lauku nometni uz “mācībām”, kur 14.06.1941.g. tika aizturēti un izvesti uz kādu no PSRS cietumiem vai soda izciešanas nometnēm, kur tie tika pratināti un tiesāti kā PSRS ienaidnieki. Līdz ar Hitleriskās Vācijas iebrukumu Latvijā daļa latviešu virsnieku, kuri netika pakļauti represijām un turpināja karadienestu 24.TSK, vai nu dezertēja un militāro karjeru turpināja, brīvprātīgi iestājoties vai tiekot mobilizēti Vācu armijā un citos bruņotos formējumos, vai arī līdz pat Fašistiskās Vācijas armijas sagrāvei karadienestu pildīja PSRS armijā. Otrā pasaules kara laikā daļa no šiem virsniekiem krita kaujas laukā, citi kļuva par kara invalīdiem vai nonāca Rietumu sabiedroto gūstā un pēc atbrīvošanas devās trimdā, citi, kaujas darbības laikā nokļūstot PSRS armijas gūstā un/vai filtrācijas nometnē, tika aizturēti un tiesāti kā valsts nodevēji. Bija arī tāda virsnieku grupa, kuri, karam beidzoties, nepadevās PSRS armijai, bet devās mežā un kā Nacionālie partizāni cīnījās pret okupācijas varu Latvijas teritorijā, vienlaikus cerot, ka Rietumvalstis palīdzēs atgūt Latvijas neatkarību. Lielākā daļa šo virsnieku nevienlīdzīgā cīņā ar okupācijas varu vai nu gāja bojā, vai, nodevēju nodoti, tika sagūstīti un notiesāti. Virsnieki, kuriem Otrā pasaules kara laikā izdevās izvairīties no militārā dienesta Vācu vai PSRS armijā un kuri pēckara periodā neiesaistījās Nacionālo partizānu cīņās, kopā ar savām ģimenēm vai atsevišķi devās bēgļu gaitās uz Rietumiem

un, karam beidzoties, apmetās kādā no Rietumeiropas valstīm vai pārcēlās uz ASV, Kanādu, Austrāliju, Brazīliju u. c. vai arī palika Latvijā, kur tie strādāja līdz pat pelnītai atpūtai.

Grāmata “Latviešu armijas virsnieku, kuri no 1940. gada 17. jūnija līdz 24. augustam atradās aktīvajā karadienestā, dzīves gājums” A daļa atspoguļo to virsnieku dzīves gājumu, kuru uzvārdi sākas ar A burtu. Grāmata izmantojama jaunsargu un kadetu patriotiskās audzināšanas darbā, kā arī tas ir labs izziņas materiāls vēstures pētniekiem un tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri interesējas par savu vecāku, vecvecāku, radu vai vietējo iedzīvotāju likteni.

Grāmata tapusi ar Latviešu virsnieku apvienības un Latvijas Aizsardzības ministrijas finansiālu atbalstu.

ĀBELE Miķelis Alfrēds Miķeļa d., kapteinis, dzimis 5.11.1904.g. Cēsīs zemnieku ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Siguldā, Krimuldas ielā 5.

Vispārējā izglītība: 1925. g. beidz Liepājas Valsts tehnikuma Mehānikas nodaļu tehniķa mehāniķa specialitātē.

Dienesta gaita: 25.02.1926.g. iesaukts karadienestā no Liepājas apriņķa un ieskaitīts 2.Ventspils Kājnieku pulkā (turpmāk – KP) 2. Kājnieku bataljona (turpmāk – KBn) Ložmetējnieku rotā (turpmāk – LoR). No 4.03.1926.g līdz 15.09.1926.g. mācās 2. Ventspils KP Instruktoru rotas organizētajā Instruktoru kursā. 6.09.1926.g. kareivju un instruktoru sacensībās attāluma noteikšanā ar acumēru iegūst tiesības nēsāt akselbanti kā sevišķi laba attāluma noteicējs. Pēc Instruktoru kursa beigšanas saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 28.02.1926.g. iestājas Kara skolā (turpmāk – KS), kur ieskaitīts Kājnieku nodaļā (turpmāk – KN). 5.05.1926.g. paraksta svinīgo solījumu. 29.08.1927. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 22.12.1927.g. saņem kadet – kaprāļa dienesta pakāpi. 1.09.1928.g. beidzot KS, saņem pirmo virsnieka dienesta pakāpi – leitnants un nosūtīts turpmākam dienestam uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 4.KR. No 21.02.1930.g. pilda Mīnmetēju komandas (turpmāk – MmK) vada komandiera (turpmāk – VK) amata pienākumus (turpmāk – a.p.), 17.11.1930.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 1.12.1930.g. beidz vienas nedēļas Gāzu virsnieka kursu. 21.03.1931.g. MmK iecelts VK amatā. 1933.g. beidz Kājnieku baterijas virsnieku kursu. 6.11.1937.g. Latvijas karaskolu beigušo virsnieku apvienības (turpmāk – LKBVA) Liepājas nodaļā ievēlēts valdē. No 1.12.1937.g. pilda rotas komandiera palīga (turpmāk – RKP) a.p. No 1.06.1938.g. 4.KR uzdots pildīt RKP a.p. 12.07.1938.g. 5.KR iecelts RKP amatā, bet 30.07.1938. 5.KR iecelts RK amatā. 16.11.1938.g. LKBVA Liepājas nodaļā ievēlēts revīzijas komisijā. 15.04.1939.g. Liepājas garnizona instruktoru un kareivju klubā iecelts revīzijas komisijas priekšsēža amatā. 18.04.1939.g. Liepājas garnizona virsnieku klubā ievēlēts valdē. 12.09.1939. iecelts KBt Vecākā virsnieka¹ (turpmāk – VVs) amatā, bet 26.09.1939. 5.KR iecelts VVs amatā. No 20.10.1939.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt

¹Baterijas komandiera palīgs

PK adjutanta a.p. 25.11.1939.g. pulka virsnieka klubā ievēlēts valdē. 11.04.1940.g. pārcelts uz 1.Liepājas KP, kur 6.KR iecelts RKP amatā. No 18.05. līdz 30.05.1940.g Kurzemes Dv uzdots pildīt Darba komandas priekšnieka (turpmāk – DaKP) a.p., bet no 30.05. līdz 18.07. Kurzemes divīzijā iecelts DaKP amatā. 29.06.1940.g. pārcelts uz Armijas štāba (turpmāk – AŠ) Operatīvo daļu (turpmāk – OD). 22.07.1940.g. ierodas AŠ OD, kur 3.Nodaļā (satiksmes) iecelts NPrP amatā. 30.07.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 21.09.1940.g. uz AŠ likvidācijas darba laiku pārcelts uz Administratīvo daļu (turpmāk – AdmDa). 25.10.1940.g. ieskaitīts 24.TSK 183.Strēlnieku pulkā (turpmāk – StP), 304.Atsevišķo Sapieru bataljonā (turpmāk – ASpBn), kur iecelts Ķīmiskā dienesta priekšnieka palīga (turpmāk – ĶDPrP) amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē iecelts Ķīmiskā dienesta priekšnieka (turpmāk – ĶDPr) amatā.

Arests: 28.04.1941.g. pieņemts lēmums par M.Ābeles aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par M.Ābeles noziedzīgu darbību, konstatēju, ka, būdams 2.Ventspils KP komandiera adjutants, uzdevis pretizlūkam Pakalnam un citiem izsekot revolucionāri noskaņoto strādnieku Strašnovu, kā arī uzdevis noskaidrot revolucionāri noskaņotās personas un sekot viņu kontrrevolucionārai darbībai. Vadoties no noskaidrotā, nolēmu M.Ābeli, dzīvojošu Siguldā, apcietināt un izdarīt pie viņa kratīšanu.*” 28.04.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot NKVD materiālus par M.Ābeli, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-13. pantā veiktajām noziedzīgām darbībām, kā arī, ņemot vērā to, ka M.Ābele, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko pret parakstu paziņot arestētajam.*” 30.04.1941.g. M.Ābele atvaļināts no dienesta. 5.05.1941. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.021030. 13.05.1941.g. sastādīts kratīšanas akts² par to, kas paņemts M.Ābeles pārmeklēšanas laikā. 13.05.1941.g. izrakstīta kvīts, ka nodevis noliktavā 7.65 kalibra „*Valters*” sistēmas automātisko pistoli ar 37 patronām. 14.05.1941.g. izrakstīta kvīts, ka vērtslietas nodotas noliktavā. 13.05.1941.g. M.Ābele apcietināts un ieslodzīts Rīgā, Latvijas PSR, cietumā Nr.1³. 13.05.1941.g. M.Ābele pratināts no 23.00 līdz 14.05. pl.2.20,

² Aktā 16 pozīcijas, starp tām arī: kabatas nazītis, 6 zelta monētas – 5 rubļu vērtībā, viena – 10 rbļ. vērtībā, somu nazis.

³ Centrālcietums

kuras laikā aizpilda arestētā anketu⁴. Pratināšanas laikā pieprasītas autobiogrāfiskas ziņas, kā arī uzdots nosaukt tuvāko paziņu, karavīru un privātpersonu uzvārdus. Pratināšanas laikā nosauc 7 uzvārdus, starp tiem divu virsnieku uzvārdus. 26.05.1941.g. M.Ābele pratināts no pl.21.40 līdz 27.05 pl.1.15, kuras laikā iztaujāts par sarkanā karoga noraušanu 1940.g. jūnijā, būdams pulka dežūrvirsnieks Saldū. M.Ābele no 27.05. pl.22.00 līdz 28.05. pl.1.30 pratināts, kuras laikā M.Ābele tiek ieapzīstināts ar pret viņu izvirzīto apsūdzību: „*Caurškatot ienākušos NKVD materiālus par M.Ābeles⁵ noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, dienot Latvijas armijā, veidoja dienšo vidū slepenu aģentūru un noskaidroja revolucionāri noskaņotas personas bijušās Latvijas armijas daļās. Nolēmu likumīgā veidā saukt M.Ābeli pie atbildības, apsūdzētu pēc KPFSR KK 58-13.panta, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 7.06.1941.g. M.Ābele pratināts. 27.01.1942.g. lietu Nr.505./8543 pieņem papildus izmeklēšanai Kazahijas PSR NKVD Ziemeļkazahijas nodaļas izmeklētājs. 28.01.1942.g. izdota ārsta izziņa: „*Vesels, derīgs 1.kategorijas fiziskam darbam LDN.*” 29.01.1942.g. sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurškatot izmeklēšanas lietu Nr.505/8543 par M.Ābeli, atzīstu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, vadoties no likuma, par to paziņoju apsūdzētajam, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka nekas papildināms izmeklēšanas lietā tam neesot.*” 31.01.1942.g. parakstīta veidlapa ar nosaukumu „*Memorandum*”, kur uz 12. jautājumu atbildēts: „*Vervēt nav lietderīgi, jo bijis politpārvaldes („ohranka”) darbinieks.*” 31.01.1942.g. apsūdzības slēdziens: „*Celtajās apsūdzībās noziegumos pēc iepriekš minētā KK panta M.Ābele sevi par vainīgu atzinis, pie tam atmaskots ar viņa savervētā provokatora liecībām. Pamatojoties uz iepriekš teikto, lietu, ar Petropavlovskas garnizona kara prokurora piekrišanu, nosūtu PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” M.Ābele 2.02.1942.g. aizpilda arestētā anketu. 21.02.1942. Kazahijas PSR NKVD Izmeklēšanas daļas vecākais izmeklētājs sagatavo slēdzienu, kurā teikts: „*Iesakū lietu Nr.505/8543 par M.Ābeli virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei un piemērot ieteikto sodu – nošaušanu, bez mantas konfiscēšanas, jo tādas nav.*” 3.06.1942. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.43-m & 198: „*Lietu Nr.*

⁴ Tēvs mājamatnieks, drēbnieks, precējies, ir bērni un 3 brāļi un viena māsa

⁵ 10.12.1935.g. rakstījis tuvam paziņam Rūdīm, dienošam kāda kara apr. pārvaldē: „Atsūti pārs dūšīgus un valstiskus puīšus, kuriem dienesta laikā uzticēšu vienu otru atbildīgu darbiņu.” (Šī vēstule pievienota 26.05.1941.g.2 „Ā” pratināšanas protokolam.)

505/8543 par M.Ābeli klausījāmiem un nolēmām viņu par aktīvu cīņu pret revolucionāru kustību – nošaut.” 8.07.1942.g. spriedums izpildīts.

Sabiedriskās organizācijas: LKBVA biedrs.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo (turpmāk – Vo).

Ģimenes stāvoklis: 9.11.1935.g. precas ar Annu Ģelzis (23.02.1906.g.).
Bērni: Lauma (5.12.1937.g.) un Edīte (?)

Reabilitācija: 16.05.2000.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 14.l.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 33.l., 623.l.p.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 34.l., 659.l.p.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 6.l.p.; Turpat, 1488.f., 1.apr., 225.l., 14.l.p.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 22.l., 120.l.p.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 28.l., 56.l.p.; Turpat, 1490.f. 1.apr., 33.l., 138., 179.l.p.; Turpat, 1490.f., 1.apr., 34.l., 234., 252., 280., 327.l.p.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 23.l., 34.l.p.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 63.l.p.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 997., 1383.l.p. LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 39.l.p.; Turpat, 698.f., 1.apr., 1.l., 51.l.p.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 100.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr.; P-5366.l. (pamatlieta), 2., 12., 13., 20., 27., 37., 44., 46.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr.; P-5366.l. (uzraudzības), 1.-38.l.p.; “No NKVD līdz KGB”. 39.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBELĪTIS⁶ Jānis Miķeļa d., pulkvedis–leitnants, dzimis 19.11.1895.g. Rīgas apriņķī Aderkašu⁷ pagasta strādnieka–akmeņkalēja ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā, Kaugurmuižā.

Viņš pārstāvēja izglītība: 1913. g. beidz reālskolas 5 klases.

Dienesta gaita: 15.05.1915.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts 29.RezBn Sagatavošanas komandā nosūtīšanai uz praporščiku skolu. 9.12.1915.g. ieskaitīts 5.Maskavas praporščiku skolā. 4.03.1916.g. beidzot 5. Maskavas praporščiku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 183.RezKBn, kur ieskaitīts 8.StR. 17.06.1916.g. komandēts uz Dienvidrietumu frontes štābu, no kurienes ieskaitīts 10. RezKP 14.KR. 1.09.1916.g. komandēts uz 1.GvK, 1.GvDv, kur ieskaitīts Marmora pils⁸ lazaretēs personālsastāvā. 14.10.1916.g. pārcelts uz Bogoreckas KP, kur ieskaitīts 8.KR. 28.11.1916.g. pārcelts uz 8.Valmieras latviešu strēlnieku pulku (turpmāk – LStP), kur ieskaitīts 2.Strēlnieku rotā (turpmāk – StR). 1917.g.jūnijā saņem podporučika

⁶ arī ĀBELĪTS

⁷ vēlākais Taurupes pagasts

⁸ Imperatora galma

dienesta pakāpi. 2.08.1917.g. pārcelts uz DaKo, kur iecelts KoPr amatā. 1917.g. septembrī saņem poručika dienesta pakāpi. 1.01.1918.g. ar pulka komitejas lēmumu atstādināts no KoPr amata, degradēts par ierindnieku un atstāts DaKo. 8.02.1918.g. nokļūst Vācu armijas gūstā, bet tā paša gada augustā atbrīvots. Atgriežas Latvijā un apmetas Pociema pagastā pie paziņām, kur strādā lauksaimniecības darbos. 1918.g. decembrī Pociema pagastā ievēlēts Darbaļaužu deputātu padomē (turpmāk – DDP) un pilda Milicijas priekšnieka amatu. 3.03.1919.g. mobilizēts Lielinieku armijā un 12.04.1919.g. nosūtīts uz 8.LStP, kur 5.StR iecelts RK, bet vēlāk RK amatā pārcelts uz 7.KR. 6.08.1919.g. J.Ābelīte dezertē no Lielinieku armijas. 26.08.1919.g. iestājas Latvijas armijā, kur ieskaitīts 5.Cēsu KP 3.KR, bet vēlāk 3.RK iecelts RK amatā. 5.02.1920.g. par kaujas nopelniem saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 1920.g. augustā saslimst un tiek ievietots Rīgas kara slimnīcā. Pēc izveseļošanās atrodas 2 mēnešu atvaļinājumā, kuru pavada pie Jelgavas apriņķa Bērzmuižas pagastā dzīvojošā radnieka. 1920.g. novembrī nosūtīts uz 4.Robežsardzes rajonu⁹, kur 4.Distance iecelts distances priekšnieka amatā. 8.03.1921.g. pārcelts uz ApmR, kur iecelts VK amatā. 18.03.1921.g. piekomandēts pulka štābam, kur pulkā iecelts par tiesas locekli. 19.04.1921.g. 4.RoP iecelts Ieroču pārziņa amatā. 9.09.1921.g. pārcelts uz Valmierā dislocēto 2.RoP, kur 11.RoR iecelts VK amatā. 17.11.1921.g. pārcelts uz ApmKo, kur iecelts KoPr amatā. No 19.12.1921.g. 2.RoR uzdots pildīt RK a.p. 22.01.1922.g. pārcelts uz 1.AmK, kur iecelts KoP amatā, bet tā paša gada 24.02. iecelts 2.RoR komandiera amatā. 17.05.1922.g. pēc pulka likvidēšanas pārcelts uz 10.Aizputes KP, kur LoKo iecelts KoPr amatā. 1.12.1922.g. pēc LoKo pārdēvēšanas par LoR iecelts RK amatā. 18.10.1924.g. nosūtīts uz KS organizēto Bataljona komandiera kursu. 7.09.1925.g. pēc kursa beigšanas iegūst KS beigušā statusu, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 8.07.1923.g. līdz 29.04.1936.g. 3.KBn periodiski pilda BK a.p. No 22.09.1925.g. 3.LoR uzdots pildīt RK a.p. 10.10.1925.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT goda tiesā. No 5.02. līdz 31.12.1926.g. 3.KBn pilda BK a.p. No 3.09.1927.g. līdz 3.07.1929.g. pulkā pilda SmPr a.p. 2.09.1929.g. beidz 20 dienu Ložmetējnieku virsnieka kursu. No 28.11.1929.g. līdz 12.05.1930.g. par pagaidu tiesnesi piekomandēts Karatiesas Daugavpils sesijai. No 2.07.1930.g. līdz 2.11.1931.g. periodiski pilda SmPr vai 3.KBn BK a.p. 22.09.1933.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts RK amatā. No 26.04. līdz 30.10.1935.g. 3.KBn pilda BK a.p. No 3.07. līdz 2.08.1935.g. atrodas Strēlniecības

⁹ 4.Robežsardzes rajons pārdēvēts par 4.Robežsardzes pulku.

kursā. No 30.12.1935.g. līdz 9.07.1936.g. pulkā periodiski pilda SmPr a.p. 20.05.1936.g. pārcelts uz SmR, iecelts RK amatā. 27.07.1936.g. pārcelts uz Zemgales Dv, kur iecelts Daugavpils pils komandanta amatā. No 23.08.1936.g. līdz 30.01.1937.g. mācās AK organizētajā Bataljona komandiera kursā. 30.06.1938.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi un pavēli par pārcelšanu uz 2.Ventspils KP. 10.07.1938.g. ierodas 2.Ventspils KP, kur 2.KBn iecelts BK amatā. 25.07.1938.g. uzdots pārraudzīt pulka karavīru veikalu. 30.07.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 11.Dobeles KP. 25.07.1938.g. J.Ābelīte ierodas 11.Dobeles KP, kur iecelts SmPr amatā, vienlaikus uzdots pārraudzīt pulka karavīru veikalu. 28.01.1939.g. ievēlēts ASK Daugavpils nodaļas valdē. No 31.03.1939.g. līdz 25.03.1940.g. 11.Dobeles KP periodiski pilda PK a.p. No 3.06. līdz 31.08.1939.g. iecelts Daugavpils kājnieku–artilēristu nometnes priekšnieka amatā. 27.11.1939.g. iecelts pulka SmPr amatā. 19.10.1939.g. 2.KBn iecelts BK amatā. 27.11.1939.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. 13.12.1939.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP. 15.01.1940.g. apvienotā Daugavpils Kara slimnīcas un Daugavpils – Ilūkstes KAP iecelts virsnieku GT. No 27.01.1940.g. uzdots organizēt Daugavpils garnizona instruktoru kluba valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. 12.02.1940.g. Daugavpils garnizona instruktoru kluba valdē iecelts valdes priekšsēža amatā. 30.03.1940.g. ievēlēts ASK Daugavpils nodaļas valdē, kur iecelts valdes priekšsēža amatā. 28.09.1940.g. iedalīts 295.StP. 2.10.1940.g. Zemgales Dv komandieris ziņo Armijas komandierim par to, ka plt.J.Ābelītis ir ieskaitīts 295.StP, bet pagaidām paliek piekomandēts 11.Dobeles KP, kur pilda PK a.p. 18.10.1940.g. 295.StP iecelts BK amatā. 1.11.1940.g. iecelts 11.Dobeles KP likvidatora amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli apakšpulkveža pakāpē 295.StP iecelts BK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē J.Ābelītis aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku un 10.08.1941.g. ierodas „Noriļlag” nometnē. 6.09.1941.g. J.Ābelīte pratināts no 8.30 līdz 15.25, kuras laikā aizpilda arestētā anketu. 10.09.1941.g. pieņemts lēmums par J.Ābelītes arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot iesniegtos NKVD materiālus par J.Ābelītes noziedzīgo darbību, konstatēju, ka J.Ābelītis 1919.g. no Sarkanās armijas pārgāja uz baltlatviešu armiju un piedalījās kaujās pret Sarkanā armiju frontes pirmās līnijās. Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā uzņēma naidīgi, arī naidīgi attiecās pret Padomju valdības veiktajiem pasākumiem Latvijā. Pēc pārliecības nacionālists. Nolēmu J.Ābelīti, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 10.09.1941.g. izsniegts arestēšanas

un pārmeklēšanas orderis Nr.331. 11.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „*Vesels*”. 24.09.1941.g. J.Ābelītim uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.249, kā arī ņemot vērā to, ka J.Ābelīte ir pietiekami atmaskots, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu ir veicis pretpadomju aģitāciju, nolēmu, pamatojoties uz likumu, J.Ābelīti, apsūdzētu par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, saukt pie atbildības, ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 25.09.1941.g. J.Ābelītis pratināts no 11.30 līdz 12.30, pēc kuras tika sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot J.Ābelītes izmeklēšanas lietu Nr.249, atzīstu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekamiem, lai lietu nodotu tiesai, pamatojoties uz likumu, par to paziņoju apsūdzētajam, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka, pēc būtības, tam nekas nav papildināms.*” 26.09.1941.g. sastādīts apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Inkriminētos noziegumos sevi par vainīgu atzinis, tiesājams atbilstoši pēc augstākminētā Kriminālkodeksa (turpmāk – KK) panta. Iesaku lietu nosūtīt PSRS NKVD Sevišķai apspriedei iztiesāšanai.*” Rezolūcijā ieteikts J.Ābelīti sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. J.Ābelīte miris 22.08.1942.g. Nāves cēlonis nav norādīts. 15.05.1943.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.31 & 414: „*Lietu klausījāmies un nolēmām, par cīņu pret revolucionāru kustību un naidīgu izturēšanos pret Padomju varu, ieslodzīt uz 8 gadiem LDN, termiņu skaitot no 14.06.1941.g.*”¹⁰

Reabilitācija: 31.06.1989.g. reabilitēts, pamatojoties uz PSRS Augstākās Padomes (turpmāk – AP) Prezidija 10.01.1989.g. dekrētu, ar Latvijas PSR Prokuratūras lēmumu. 15.11.2007.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.177714.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 23.12. līdz 28.12.1916.g. kaujās pie Ložmetēju kalna pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā no 10.02. līdz 19.05.1919.g. piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku, bet no 8.10. līdz 20.11.1919. g. Rīgas aizstāvēšanas un Zemgales atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku.

Apbalvojumi: Krievijas: 4.šķ.Sv.Ao (š), Latvijas: 4.šķ. TrO, 4.šķ.Vo (š), LAKpz; LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 6.12.1919.g. precas ar Līzi Mariju Bērziņš (15.02.1890.g.). Bērni: Irena (10.05.1922.g.).

¹⁰ NKVD Sevišķās apspriedes lēmums pieņemts pēc J. Ābelītes nāves.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 16.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 20.l., 309. lp.; Turpat, 1490.f., 1.apr., 33.l., 196., 199.lp.; Turpat, 1496.f., 1.apr., 131.l., 16.lp.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 31.l., 29., 69.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 12.l., 133., 268., 320., 340.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 399., 407.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 73.l., 15., 220.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 1729.l., 1., 3.lp.; Turpat, 1510.f., 1.apr., 7.l., 25., 83.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1243.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 193.lp.; Turpat, 4967.f., 1.apr., 108.l., 7.lp.; Turpat, 4968.f., 1.apr., 23.l., 8.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 4.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8297.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 13415.l.; „No NKVD līdz KGB”. 40.lpp.; „Izvestie 1941.gada 14.jūnijs”. 648.lpp. „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”. 55.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs”. II daļa. 7.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBELĪTIS¹¹ Mārtiņš Miķeļa d., kapteinis, dzimis 17.04.1892.g. Saldū.

Višpārējā izglītība: 1911. gadā beidz V.Olava 6 klasīgo tirdzniecības skolu Rīgā.

Dienesta gaita: 19.12.1916.g. iesaukts karadienestā, kur ieskaitīts LStRezP. 6.03.1917.g. pārcelts uz 6.Tukuma LStP. 19.08.1917.g. norīkots Vitebskas etapa komandanta rīcībā nosūtīšanai uz praporščiku skolu. 23.10.1917.g. uzsāk mācības Čistopoles praporščiku skolā. 01.12.1917.g. pēc skolas izformēšanas nosūtīts uz 6.Tukuma LStP. Līdz turpmākam ziņu nav. 17.06.1919.g. iestājas LPV BS. 12.08.1919.g. ieskaitīts Kurzemes InR. 08.10.1919.g. ieskaitīts KS 2.rotas sastāvā. 20.12.1919.g. uzsāk mācības KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 11.Dobeles KP, kur ieskaitīts 2.LoR. 30.04.1921.g. pārcelts uz InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 19.10.1922.g. nosūtīts uz KS rīkoto Virsnieku kursu. 22.09.1923.g. beidzot virsnieku kursu, iegūst KS beigušā statusu, atgriežas pulkā, kur 2.KR iecelts VK amatā. 01.01.1923.g. nosūtīts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.10.1924.g. pārcelts uz 4.KR, kur iecelts VK amatā. 18.10.1924.g. 11.Dobeles KP iecelts PKA amatā. 4.11.1925.g. pārcelts uz SaKo, kur iecelts KoPr amatā. 05.05.1926.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 20.09.1926.g. uzsāk mācības AK organizētajā Akadēmiskā kursā. 03.12.1928. beidzot kursu, atgriežas 11.Dobeles KP, kur 1.RK uzdots pildīt RK a.p. 10.02.1928.g.

¹¹ arī **ĀBELĪTS**

pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts RK amatā. 25.09.1929.g. pārcelts uz AŠ InfN, kur iecelts Informācijas pārziņa palīga amatā. 18.11.1930.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 19.04.1931.g. pārcelts uz Kurzemes Dv štābu, kur iecelts Ārējās informācijas pārziņa palīga amatā. 17.10.1931.g. pārcelts uz DvŠ OpN, kur iecelts NPrA amatā. No 22.10.1936.g. līdz 19.05.1938.g. DvŠ periodiski pilda Štāba priekšnieka adjutanta (turpmāk – ŠPA) a.p. 01.03.1937.g. Rotas komandiera cenza iegūšanai nosūtīts uz 1.Liepājas KP, kur Neatkarības rotā iecelts RK amatā. 06.11.1937.g. ievēlēts LKBVA Liepājas nodaļas valdē un apstiprināts priekšsēdētāja amatā. 11.01.1938.g. Kurzemes Dv ievēlēts virsnieku GT. 11.04.1938.g. no 1.Liepājas KP atsaukts uz Kurzemes DvŠ, kur stājas iepriekšējā amatā. 16.11.1938.g. LKBVA Liepājas nodaļā ievēlēts valdē un iecelts sekretāra amatā. 31.01.1940.g. komandēts uz IeM Rīgas pasīvās pretgaisa aizsardzības rajonu, kur iecelts PrP amatā. 02.10.1940.g. Kurzemes Dv štāba priekšnieks ziņo AŠ AdmDa priekšniekam, ka: “*kapteinis M.Ābelītis vēl nav iedalīts jaunformējamā karaspēka daļā, jo ir piekomandēts Iekšlietu ministrijai*”. 01.11.1940.g. nozīmēts 181.StDv štāba priekšnieka rīcībā. 1940.g. jūnijā M.Ābelītis dezertē no PSRS armijas. Līdz turpmākam ziņu nav. 1942.g. jūlijā ieskaitīts 20.Rīgas KDBn. 3.06.1943.g. 20.Rīgas KDBn štāba 3.nodaļā NPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav.

Pēckara periods: Pēc Otrā pasaules kara pārceļas uz dzīvi ASV, bet vēlāk uz Vācijas Federatīvo Republiku (turpmāk – VFR).

Sabiedriskās organizācijas: no 20.04.1969.g. LVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā piedalās kaujās no 6.03. līdz 19.08.1917.g. Rīgas frontē pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 25.07. līdz 5.10. 1919.g. Borhu – Mūrmastienes rajonā kaujās pret Lielinieku karaspēku, no 8.10. līdz 13.11.1919.g. Rīgas aizstāvēšanas un no 16.11. līdz 29.11.1919.g. Kurzemes atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 5.06. līdz 11.08.1920.g. Latgales atbrīvošanas kaujās Osvejas – Drisas rajonā pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.Tzo, 4.šķ.Vo(š), Lakpz, Lacjpm, ANk.

Ģimenes stāvoklis: 4.05.1921.g. precas ar Aleksandru Sadovskis (?- 3.05.1976.g.). Bērni: Andris (3.04.1923.g.), Valentīna Austra (14.02.1925.g.), Ņina Aleksandra (14.02.1925.g.–10.12.1925.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 17.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 20.l., 64.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 21.l., 32.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 33.l., 623.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 34.l., 569.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 46.l., 94.;

Turpat, 1515.f., 1.apr., 143.l., 109.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1245., 1247.lp.; Turpat, P-998.f., 1.apr., 5.l., 2.lp.; LVA, 2182.f., 1.apr., 31.l., 7.lp.; V.Eihenbauma. „Latvijas kara skolas beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 4.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 149.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.6. (1977.g.) 57.lpp.

ĀBELTIŅŠ Nikolajs Jēkaba d., pulkvedis, dzimis 28.08.1897.g. Cēsu apriņķī¹² Ļaudonas–Odzienas pagasta Odzienas muižas apsaimniekotāja ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā, Sarkanarmijas ielā 10.

Viispārējā izglītība: 1915.g. beidz 3.klasi Rīgas Garīgā pareizticīgo seminārā. Iestājas Maskavas universitātes Juridiskajā fakultātē, 1.kursā.

Dienesta gaita: 01.05.1915.g. iestājas Viļņas KS. 24.05.1915.g. veselības dēļ atskaitīts no KS un atvaļināts no karadienesta. 01.10.1915.g. atkārtoti iestāties Viļņas KS. 01.01.1916.g. beidzot Viļņas KS, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 232.KP. 22.02.1916.g. pārcelts uz 70.RKBn, kur ieskaitīts 6.KR. 7.05.1916.g. pārcelts uz 275.Lebedinskas KP. 9.12.1916.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 29.01.1917.g. pārcelts uz 1.JIzKo. 1.02.1917.g. saņem poručika dienesta pakāpi. 2.03.1917.g. JIzKo iecelts KoPr amatā. 1.09.1917.g. saņem štāba kapteiņa dienesta pakāpi. 1.11.1917.g. pēc Lielinieku varas nākšanas Krievijā atstāj pulku. Līdz turpmākam ziņu nav. 25.03.1919.g. iesaukts Lielinieku armijā un 9.PLStP 7.StR iecelts RK amatā. 25.04.1919.g. 3.StBn iecelts BK amatā. 30.04.1919.g. kaujā pie Ērgemes ievainots un evakuēts uz Rīgu. 22.05.1919.g. Sarkanai armijai atkāpjoties no Rīgas, atstāts lazaretē. 1.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur kapteiņa pakāpē ieskaitīts Rīgas jaunformējamo spēku 3.rotā. 1.07.1919.g. nosūtīts uz Liepāju angļu pulkveža Groves rīcībā. No 6.07. līdz 1919.g. decembrim piekomandēts Liepājas karaskolai, kur Strēlniecības kursam iecelts KuPr amatā. 9.10.1919.g. Valmieras bataljonā iecelts BnK amatā. 20.10.1919.g. Doles salas karaspēka komandanta štābā iecelts ŠP amatā. 14.11.1919.g. pie Liepājas rezerves vienību vada pretuzbrukumā pret Bermonta vienībām, kā rezultātā ieņem Redāna fortu un ar to palīdz ieņemt Ziemeļu un Vidus fortus. N.Ābeltiņš par minēto kauju saņem Lāčplēša kara ordeni Nr.924. 16.11.1919.g. pārcelts uz 10.Aizputes KP, kur 1.KBn iecelts BK amatā. 4.10.1920.g. pulkā iecelts tiesas priekšsēža amatā. No 5.01. līdz 10.07.1924.g. atrodas Vecāko virsnieku kursā.

¹² vēlākais Madonas apriņķis

18.11.1924.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 28.09.1925.g. pārcelts uz Zemgales Dv štābu, kur Daugavpils pilsētas komandantūrā iecelts komandanta amatā. 15.12.1926.g. pārcelts uz 11.Dobeles KP, kur iecelts SmPr amatā. 3.10.1928.g. pārcelts uz 2.KBn, kur iecelts BK amatā. No 1.12.1928.g. līdz 31.07.1929.g. mācās Virsnieku kursā, pēc kuru beigšanas atgriežas 11.Dobeles KP iepriekšējā amatā. 3.12.1929.g. Zemgales Dv organizētajam Kājnieku virsniekvietnieku kursam iecelts Kursa pārrauga amatā. 28.10.1930.g. pulkā ievēlēts GT, kur iecelts priekšsēža amatā. No 1.04.1933.g. līdz 20.09.1935.g. pulkā iecelts SmPr. No 20.11. līdz 27.11.1934.g. piekomandēts Karatiesai, kur Daugavpils sesijas laikā iecelts par tiesas locekli. No 29.07. līdz 16.09.1935.g. Zemgales Dv pilda DvI a.p. 15.10.1935.g. pārcelts uz 1.Liepājas KP, kur iecelts PKP amatā. No 2.07.1936.g. līdz 4.07.1937.g. periodiski pilda PK a.p. 10.11.1937.g. ievēlēts LKBVA valdes priekšsēža amatā. 9.02.1937.g. Liepājas garnizona virsnieku klubā ievēlēts valdē. No 5.10.1937. līdz 14.08.1938.g. mācās AK Pulka komandiera kursā, pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 1.10.1938.g. līdz 6.10.1939.g. periodiski pilda PK a.p. 6.10.1939.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi un 11.Dobeles KP iecelts PK amatā. 14.10.1939.g. uzsāk 11.Dobeles KP komandēšanu. 27.09.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem un ieskaitīts 24.TSK. 5.09.1940.g. ierodas 183.StDv, kur 295.StP iecelts PK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli pulkveža pakāpē 295.StP iecelts PK amatā. 16.01.1941.g. arestētais “P” pratināšanā sniedz kompromitējošas ziņas par N.Ābeltiņu, pēc kā 27.01.1941.g. tika izmeklētāju iztaujāts.

Arests: 28.04.1941.g. pieņemts lēmums par N.Ābeltiņa aizturēšanu: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par N.Ābeltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju: būdams 2.Ventspils KP komandiera adjutants, devis uzdevumu pretizlūkam “P”u.c. vērot revolucionāri noskaņotu strādnieku “S”, uzdevis noskaidrot revolucionāri noskaņotas personas un sekot viņu kontrrevolucionārai darbībai. Par to nolēmu N.Ābeltiņu apcietināt un pie viņa izdarīt kratīšanu.” 28.04.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli: „Caurskatot Latvijas PSR NKVD materiālus par N.Ābeltiņu, konstatēju, ka ir aizdomas par izdarītiem KPFSR KK 58-13.pantā minētiem noziegumiem. Ņemot vērā to, ka N.Ābeltiņš, atrazdamies brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā.” N.Ābeltiņš aizturēts 14.06.1941.g. un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. N.Ābeltiņš ierodas „Norilļag” nometnē. 16.06.1941.g. pratinātais ģlt. “K” savā apsūdzībā par N.Ābeltiņu devis kompromitējošu liecību: „Pēc sacelšanās

plāna (..) plkv. N.Ābeltiņa komandētam 295.pulkam bija jāieiet Krustpīlī ar uzdevumu sagrābt dzelzceļa mezglu.”¹³ 19.06.1941.g. ģlt. “K” sniedz atkārtotu kompromitējošo liecību par N.Ābeltiņu. (*Izraksts no protokola.*) 6.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 16.10.1941.g. no 9.30 līdz 12.00 pratināts par dienestu cara un Latvijas armijās, kā arī aizpilda arestētā anketu. 30.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu: „Caurskatot iesniegtos NKVD materiālus par N.Ābeltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis vecās Krievu armijas virsnieks. 1919.g. brīvprātīgi iestājies dienestā Latvijas armijā. Būdamis pretpadomiski noskaņots, Padomju varas nodibināšanu Latvijā pieņēmis naidīgi. Būdamis viens no dalībniekiem NKVD atklātajā un likvidētajā sacelšanās organizācijā, kuras mērķis bija gāzt Padomju varu ar vācu armijas palīdzību. Ulmaņa valdība bija apbalvojusi ar „Lāčplēsis” ordeni un „Aizsargu” organizācijas krustu. Tamdēļ nolēmu N.Ābeltiņu, aizturētu 1941.g.14.jūnijā, arestēt.” 30.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.836. 13.11.1941.g. uzrādīta apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.642 materiālu un ņemot vērā to, ka N.Ābeltiņš ir pietiekoši atmaskots, jo pret Padomju varas nodibināšanu Latvijā attiecies naidīgi un dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju, nolēmu saukt N.Ābeltiņu pie atbildības, apsūdzētu par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem.” 13.11.1941. N.Ābeltiņš pratināts no 9.30 līdz 13.00, kuras gaitā tika sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.642 materiālus, atzīstu iepriekšējo izmeklēšanu lietā par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekamiem, lai lietu nodotu tiesai, vadoties no likuma, par to apsūdzētajam visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības lietai pievienot neko nevar.” 20.11.1941.g. sastādīts apsūdzības slēdziens: „Celtajās apsūdzībās apsūdzētais savu vainu atzinis un ar to tiesājams par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem. Lietu Nr.642 virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezoļūcijā N.Ābeltiņu ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. Apsūdzības lieta netiek virzīta izskatīšanai. 27.07.1942.g. apsūdzības rakstā ir noteikts, ka papildus 13.11.1941.g. uzrādītai apsūdzībai apsūdzamais saucams pie atbildības, kas noteikta KPFSR KK 58-4. un 58-13. pantā. 09.09.1942.g. N.Ābeltiņš pratināts no 22.00 līdz 23.30, pēc kā tiek sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu. Pēc pratināšanas N.Ābeltiņam paziņo, ka izmeklēšanas lieta tiek nodota

¹³ Iespējams, ka tas ir KGB izmeklētāju safabricējums

prokuroram tās virzīšanai tiesai. 15.05.1943.g. saņemts izraksts no PSRS NKVD¹⁴ Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.31. & 341: „*Lietu Nr.642 klausījāmieš un nolēmām N.Ābeltiņu par cīņu pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņu skaitot no 1941.g.14.jūnija.*” N.Ābeltiņš sākotnējo sodu izciet 7.nometnē, kur strādā par paraugu noņēmēju Noriļskas Metalurģijas kombinātā. 1944.g. sākumā „*Noriļlag*” nometnē aiztur „*kontrrevolucionāru*” grupu, kuras sastāvā ir N.Ābeltiņš. 24.03.1944.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD „Noriļlag” Operatīvās daļas materiālus par N.Ābeltiņa noziedzīgo darbību, atradu, ka ieslodzītais N.Ābeltiņš, izcietot sodu „Noriļlag” nometnē, savu noziedzīgo darbību nepārtrauc. Būdam naidīgi noskaņots pret esošo PSRS iekārtu, iestājoties 7.nometnes kriminālsacelšanās organizācijā, ar to stājies uz organizētas cīņas ceļa un kopā ar šīs organizācijas dalībniekiem “K”, “R” u.c. nometnē gatavoja bruņotu sacelšanos, t.i., veica KPFSR KK 58-10. II, 19-58-2. un 58-11.pantā minētos noziegumus, tamdēļ nolēmu N.Ābeltiņu, dzīvojošu 7.nometnē, arestēt un pārmeklēt.*” 24.03.1944.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot PSRS NKGB materiālus par N.Ābeltiņu, atradu, ka ir aizdomas par noziegumiem, kas paredzēti KK (iepriekš minētos) pantos, un, ņemot vērā to, ka, atrodoties nometnes zonā, var traucēt izmeklēšanas gaitu, līdz ar to nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko likuma noteiktā kārtībā tiks paziņots arestētajam.*” 24.03.1944.g. N.Ābeltiņš tiek arestēts atbilstoši izdotajam pārmeklēšanas un arestēšanas orderim Nr.2231. 24.03.1944.g. N.Ābeltiņš aizpilda uzskaites statistikas karti, kurā atkārtotas visas iepriekšējās ziņas, kas prasītas pie 16.10.1941.g. arestētā anketas aizpildīšanas, kā arī par to, ka 15.05.1943.g. notiesāts uz 10 gadiem LDN, soda izciešanas laikā ir strādājis Noriļskas Metalurģiskajā kombinātā par paraugu noņēmēju laboranta – ķīmiķa amatā. 24.03.1944.g. veikta pārmeklēšana, kuras gaitā tika sastādīts pārmeklēšanas protokols, kurā atzīmēts, ka pārmeklējot nekas nav atrasts un sūdzības netikušas iesniegtas. Protokolu paraksta N.Ābeltiņš, 2 liecinieki un nometnes „*Noriļlag*” Operatīvās daļas operpilnvarotais. 25.03.1944.g. N.Ābeltiņš pratināts, kuras gaitā pieprasīts izstāstīt savu autobiogrāfiju. 27.03.1944.g. N.Ābeltiņš pratināts, kuras gaitā iztaujāts par saviem uzskatiem par Sarkanās armijas ienākšanu Latvijā. 29.03.1944.g. pratināts, kuras gaitā N.Ābeltiņš noliedz to, ka nometnē būtu izveidota

¹⁴ NKVD (kv.v. НКВД – Народный комиссариат внутренних дел)

kriminālsacelšanās grupa. 02.04.1944.g. N.Ābeltiņam noņemti pirkstu nospiedumi. 5.04.1944.g. pratināts, kur pratināšanas beigās N.Ābeltiņš apstiprina savu liecību par to, ka ieslodzīto vidū veicis pretpadomju aģitāciju, bet neatzina to, ka piekritis "K" iekļauties minētā organizācijā. Pratināšanas beigās N.Ābeltiņam uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.2802 un ņemot vērā, ka N.Ābeltiņš ir pietiekoši atmaskots par iepriekš minēto, nolēmu saukt N.Ābeltiņu pie atbildības pēc iepriekš minētiem KK pantiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 18.04.1944.g. N.Ābeltiņam notiek konfrontācija ar "K". 20.04.1944.g. N.Ābeltiņš raksta Taimiras apgabala tiesas priekšsēdētājam: „*Savu vainu atzīstu, ka esmu veicis pretpadomju aģitāciju, lūdzu tiesājot ņemt vērā manu godprātīgo atzīšanos un mani nosūtīt uz Sarkano armiju un es izpirkšu savu noziegumu pret Padomju varu un tautu.*” 21.04.1944.g. izmeklēšana pagarināta līdz 30.04.1944.g., lai pilnīgi izmeklētu un likvidētu nometnē esošo kriminālsacelšanās organizāciju. 7.05.1944.g. sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu: „*Apsūdzētajam N.Ābeltiņam, pamatojoties uz likumu, uzrādīju visus izmeklēšanas materiālus, pēc kā jautāju, vai nevēlas vēl ko izmeklēšanas lietā papildināt un vai ir kādi lūgumi, uz ko apsūdzētais N.Ābeltiņš paziņoja, ka ar lietas materiālu iepazīties, lūgumu nav un nekas papildināms lietā tam neesot.*” 10.05.1944.g. sagatavots lietas Nr.2802 apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Izmeklēšanā noskaidrots, ka N.Ābeltiņš, izciešot sodu būdams pretpadomiski noskaņots, veicis pretpadomju aģitāciju, būdams 1943.g.jūnijā "K" savervēts, ir kriminālsacelšanās organizācijas dalībnieks, t.i., izdarījis noziegumus, kas noteikti KPFSR KK 19-58-2., 58-10. II un 58-11. pantā, tamdēļ, nolēmu lietu, pamatojoties uz likumu, nodot izlemšanai NKVD „Noriļlag” prokuroram.*” 23.05.1944.g. NKVD „Noriļlag” prokurora vietnieks paraksta slēdzieni, kurā teikts: „*Apsūdzībā sevi par vainīgu atzinis, nolēmu noziegumu pārkvalificēt kā tiesājamu pēc KPFSR KK 19-58-2., 58-10. II un 58-11. panta un lietu nodot iztiesāšanai Taimiras apgabala tiesai.*” 6.06.1944.g. Taimiras apgabala tiesā notiek tiesas sagatavošanas sēde, kura, pamatojoties uz apsūdzības slēdzienu, nolemj lietu Nr.2802 iztiesāšanai. 25.06.1944.g. izrakstīta izziņa – l.d. Nr.35045, kurā teikts, ka „*N.Ābeltiņa uzvedība sadzīvē uzturēšanās laikā 7.nometnē apmierinoša. Attieksme pret darbu – laba. Administratīvo sodu nav. Kultūrmasu darbā nepiedalās.*” 5.07.1944.g. notiek Taimiras apgabala tiesas pastāvīgās sesijas sēde, kurā iztiesā N.Ābeltiņa lietu un par to, ka, atrazdamies ieslodzījumā, *Noriļskas nometnē veica ieslodzīto vidū pretpadomju aģitāciju, rīkoja ieslodzīto saietus, kuros*

slavināja dzīvi buržuāziskajā Latvijā, un mudināja uz aktīvu cīņu pret padomju varu, kā arī aicināja iestāties sacelšanās grupā, ar kuras starpniecību veiktu bruņotu sacelšanos un bēgtu no ieslodzījuma vietas. Tiesa apsūdzētajam N.Ābeltiņam piespriež: “brīvības atņemšanu uz 10 gadiem (19-58-14. un 58-11.) un politisko tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem (31-a., b., g.). Termiņa sākumu skaitot no 05.07.1944.g. Spriedumu var pārsūdzēt 72 stundu laikā no sprieduma kopijas saņemšanas.” 07.07.1944.g. N.Ābeltiņš ar savu parakstu apliecina, ka sprieduma kopiju saņēmis, pēc kā uzraksta Taimiras apgabala tiesas priekšsēdim šādu zīmīti: „Spriedumu savā lietā saņēmu. Kasāciju nerakstīšu.” 1.12.1950.g. pārvests no soda izciešanas nometnes „Noriļlag” uz „Rečlag” nometni. 16.07.1953.g. no soda izciešanas nometnes „Rečlag” pārvests uz Irkutskas apgabala „Ozerlag” soda nometni. 03.01.1954.g. atbrīvots no soda izciešanas nometnes un nosūtīts nometinājumā uz Krasnojarskas novada Severņeņisejskas rajonu. 17.06.1954.g. raksta PSRS Ģenerālprokuroram iesniegumu, kurā lūdz atbrīvot no nometinājuma un ļaut atgriezties Latvijā. 17.03.1956.g. PSRS MVD „Noriļlag” 1.daļas priekšniekam tiek pieprasītas ziņas par N.Ābeltiņa atrašanās vietu. 1956.g. jūnijā N.Ābeltiņš atgriežas Latvijā, Rīgā. 20.06.1958.g. N.Ābeltiņš meklēts kā liecinieks tiesātā kpt. “B” lietā. 27.05.1963.g. N.Ābeltiņš liecinieka statusā iztaujāts sakarā ar kptlt. “D” rehabilitēšanu. Līdz turpmākam ziņu nav. N.Ābeltiņš miris 31.07.1966.g. Baldonē un apbedīts Rīgā, Meža kapos.

Reabilitācija: 25.06.1956.g. Krasnojarskas novada prokurors iesniedz protestu KPFSR Prokuratūrai, kurā teikts, ka *N.Ābeltiņš notiesāts nepamatoti un lūdz Taimiras apgabala tiesas spriedumu no 5.07.1944.g. atcelt un tieslietu pret N.Ābeltiņu izbeigt.* 11.07.1956.g. N.Ābeltiņš raksta, dzīvodams Rīgā, Baltijas Kara apgabala (turpmāk – KA) prokuroram, kurā lūdz sakarā ar amnestiju noņemt tiesājamību, jo uz ieslodzītā L.Kārkliņa liecībām notiesāts nepamatoti. 12.07.1956.g. Krasnojarskas novada prokurors raksta Sibīrijas KA kara prokuroram vēstuli, kurā lūdz Taimiras apgabala tiesas priekšsēdētājam atcelt N.Ābeltiņam 6.07.1944.g. pasludināto tiesas spriedumu un ar to tiesvedību izbeigt. 03.10.1956.g. KPFSR prokurora palīgs iesniedz protestu KPFSR Augstākās Tiesa Prezidijam, kurā teikts: „*Caurskatot N.Ābeltiņa izmeklēšanas lietu, konstatēju, ka apsūdzības nav pietiekoši izmeklētas un tajā apsūdzētā vaina nav pierādīta. Vadoties no PSRS, Padomju republiku un Autonomo republiku 16.likuma, lūdzu Taimiras apgabala tiesas spriedumu no 5.07.1944.g. un KPFSR Augstākās tiesas kriminālkolēģijas 6.09.1944.g. nolēmumu atcelt un lietu nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 11.10.1956.g. Baltijas

KA kara prokurora a.p. izpildītājs iesniedz protestu Baltijas KA Kara tribunālam, kurā teikts: „*Pamatojoties uz noskaidroto un vadoties no PSRS Prokuratūras noteikumiem par uzraudzību, lūdzu Sevišķās apspriedes 15.05.1943.g. nolēmumu atcelt un tiesvedību izbeigt nozieguma sastāva neesamības dēļ.*” 16.10.1956.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla sēdes protokola Nr.260/o. (Slepeni): „*Nolēmām protestu par N.Ābeltiņa lietu apmierināt, Sevišķās apspriedes 15.05.1943.g. nolēmumu atcelt un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 17.10.1956.g. Baltijas KA Kara tribunāla nolēmuma Nr.260/o kopiju un izziņu Nr.695. nosūta Rīgas pilsētas Milicijas priekšniekam ar lūgumu informēt N.Ābeltiņu un pret parakstu izsniegt izziņu Nr.695, un parakstītās izziņas kopiju atsūtīt Baltijas KA kara prokuroram. 17.10.1956.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēža a.p. izpildītājs Kara tribunāla nolēmuma Nr.260/o kopiju nosūta PSRS Aizsardzības ministrijas Galvenās kadru pārvaldes 4.pārvaldei un sniedz informāciju par to, kad N.Ābeltiņš ir atbrīvots. 25.10.1956.g. N.Ābeltiņš ar savu parakstu apliecina, ka ar Baltijas KA Kara tribunāla lēmumu no 16.10.1956.g. iepazīstināts un saņēmis izziņu Nr.695 par rehabilitāciju. N.Ābeltiņš 10.06. 1999.g. rehabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08. 1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 7.05. līdz 1.11.1917.g. kaujās pret Vācu armiju. 9.08.1916.g. Viļņas guberņā pie Ogorodņiku sādžas kontuzēts un saindējies ar gāzēm. Krievijas pilsoņu karā, atrodoties Lielinieku armijā, piedalās no 25.03. līdz 30.04.1919.g. kaujās pret Baltgvardu vienībām. Latvijas atbrīvošanas karā no 9.10. līdz 30.10.1919.g. piedalās Rīgas aizstāvēšanā un no 14.11. līdz 25.11.1919.g. Liepājas aizstāvēšanā pret Bermonta karaspēku, bet no 1.05. līdz 11.08.1920.g. Latgales atbrīvošanas cīņās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Krievijas: 4.šķ.Sv.Vo (š), 3.šķ.Sv.So (š), 4.šķ.Sv.Ao un 4.šķ.Sv.Jk.;

Latvijas: 3.šķ.Lko, 3. un 4.šķ.TZo, LAkpz, LAcpm, 3.šķ.Vo (š), ANk.; Lietuvas: Njm.

Ģimenes stāvoklis: 27.07.1924.g. precas ar Ksēniju Romans (15.08.1897.g.). Bērni: Ligija (17.12.1924.g.), Nikolajs (31.05.1926.g.), Adriāns (23.02.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f.,1.apr., 21.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 27.l., 457.l.p.; Turpat, 4966.f., 1.apr., 12.l., 21.l.p.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 95.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-1686.l., 3.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2456.l. (I sējums), 110.-116.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2456.l. (II sējums),

190.-269., 286.-298., 311., 320., 345.-363., 375., 466., 488.-496., 585. lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2164.l., 1.-49..lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5391.l., 47.-53., 117.lp.; „No NKVD līdz KGB”. 40.lpp.; „Izvestie 1941.gada 14.jūnijs”. 648.lpp.; „Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918. – 1940”. 55.lpp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 28.lpp.; I. Veigners. „Latvieši Austrumzemēs” II daļa. 8.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBELTIŅŠ Oskars Rūdolfs Oto d., leitnants, dzimis 12.12.1913.g. Cēsu¹⁵ apriņķa Tirzas pagastā.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidzis Alūksnes ģimnāziju, 1941.g. iestājas LU. Pēc atbrīvošanas no nometnes absolvē Celniecības tehnikuma neklātienes nodaļu.

Dienesta gaita: 01.04.1935.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts JP. 28.09.1935.g. Instruktoru eskadronā beidz Instruktoru kursu un saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 14.03.1936.g. beidz virsniekvietnieku kursu un saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.06.1936.g. pārcelts uz 4.JE, kur iecelts GK amatā. 01.08.1936.g. ieskaitīts virsdienestā un 4.JE turpina pildīt GK amatu. No 01.10.1936.g. iestājas KS. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts 6.KR. No 15.09.1939.g. 6.KR uzdots pildīt VK a.p. 24.10.1939.g. 6.KR iecelts VK amatā. 25.11.1939.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts VK amatā. 5.02.1940.g. nosūtīts uz ApmDa organizēto Kājnieku baterijas virsnieka kursu. 11.03.1940.g. beidzot kursu, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 12.03.1940.g. pārcelts uz KBt, kur iecelts VK amatā. No 12.03. līdz 12.09.1940.g. KBt papildus tiešajiem pienākumiem pilda BtK a.p. 25.10.1940.g. svītrots no 1.Liepājas KP sarakstiem un ieskaitīts 24.TSK. 28.10.1940.g. ieskaitīts 186.StP 1.StBn, kur ABt iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē 186.StP apstiprināts VK amatā. 1941.g. jūnija beigās dezertē no SA. 1941.g. jūlijā iestājas Valmieras novada Pašaizsardzības vienībā, kur ieskaitīts komandantūras personālsastāvā. 01.06.1943.g. iestājas 15.Apmācības un rezerves bataljonā (*Waffen SS gren. Ausf. u Ers. Btj. 15.*). 12.02.1944.g. nosūtīts uz Pulcēšanās vienību, kur Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē sākotnēji ieskaitīts 282.Ventas KDBn, tad nosūtīts uz 1.Latvijas RoP, kur ieskaitīts 2.RoBn, bet vēlāk pārcelts uz

¹⁵ vēlākais Madonas novads

19.LDv 44.KP, kur Waffen SS Obersturmfürera¹⁶ dienesta pakāpē iecelts RK amatā.

Arests: 1945.g. maijā Kurzemē saņemts gūstā un nosūtīts uz Tālajiem Austrumiem. No 1945. līdz 1955.g. sodu izcieš Kemerovas apgabala soda noietnēs Sovetskiļ–Gavaņ un Urjabē, Sibīrija. Soda izciešanas laikā mēģina bēgt, bet ir noķerts un tiesāts par bēgšanu.

Pēckara periods: 1955.g. atgriežas Latvijā un nodarbojas ar ceļu būvniecību. 21.08.1992.g. N.Ābeltiņš saņem atvaļinātā virsleitnanta dienesta pakāpi. 08.11.1993.g. saņem atvaļinātā kapteiņa dienesta pakāpi. N.Ābeltiņš *miris* 15.04.1995.g. un apbedīts Limbažos.

Sabiedriskās organizācijas: no 21.08.1992.g. LVA biedrs, kā arī darbojas LNKB.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā un piedalās Ostrovas, Kudoveras, Mores un Kurzemes aizstāvēšanas kaujās.

Ģimenes stāvoklis: 17.08.1940.g. precas ar Skaidrīti Prauliņš (20.11.1912.g.). Bērni: Aija (25.06.1941.g.); Aldis (15.06.1944.g.). Dzīvo Rīgā, Ozolciema ielā 10/6 – 30.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 24.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 23.l., 464., 526.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 27.l., 249.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 64.lp.; Turpat, 1528.ff., 1.apr., 17.l., 1248.lp.; Turpat, P-80.f., 2.apr., 11.l.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 15.l., 1.lp.; Turpat, P-803.f., 1.apr., 2.l., 16.lp.; LVA, 691.f., 1.apr., 3.l., 68., 117.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 149.lpp.; „No NKVD līdz KGB.”; Žurnāls „Kadets”. Nr.22. (1995.g.) 83.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā pie A burta. Nr.1336.

ĀBELTIŅŠ Rūdolfs Reiņa d., kapteinis, dzimis 9.06.1897.g. Cēsu apriņķī Vecpiebalgas pagastā lauksaimnieka ģimenē.

Izglītība: 1915.g. beidz Rekasas 2.šķiras zemkopības skolu.

Dienesta gaita: 18.05.1916.g. mobilizēts un ieskaitīts 181.RezKP. 28.05.1916.g. ieskaitīts LStRezP. 20.11.1916.g. pārcelts uz 8.Valmieras LStP, kur ieskaitīts 3.StR. 03.04.1917.g. ieskaitīts pulka MācKo. 20.09.1917.g. iestājas Gatčinas PrapS. 20.11.1917.g. līdz ar skolas izformēšanu atstāj dienestu un atgriežas Latvijā Vecpiebalgas pagastā “Ogriņos” pie vecākiem. 05.06.1919.g. iestājas LPV BS un nosūtīts uz Vecpiebalgas rajona komandantūru. 20.08.1919.g. pārcelts uz kpt.Jansona

¹⁶ virsleitnanta

jaunformēto bataljonu, kur ieskaitīts 1.KR. 29.10.1919.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur 3.KBn ieskaitīts Ekonomista amatā. 08.11.1919.g. vada sastāvā ieņem pretinieka nocietināto Bulduru tiltu, ar to nodrošinot iespēju citām vienībām turpināt uzbrukumu frontē, par ko R.Ābeltiņš saņem leitnanta dienesta pakāpi un LKo Nr.1896. 13.01.1920.g. pārcelts uz 9.KR. 09.04.1920.g. pārcelts uz 12.KR. 02.10.1921.g. nosūtīts uz KS Virsnieku kursu. 27.09.1922.g. beizot kursu, saņem KS beigušā statusu, atgriežas pulkā, bet vēlāk pārcelts uz Latgales ParBn, kur 1.PrR 2.PrV uzdots pildīt VK a.p. 27.02.1923.g. pārcelts uz 3.Jauniesaukto rotu, kur 1.vadā iecelts VK amatā. 02.08.1923.g. pārcelts uz 1.LoR. 20.10.1924.g. 1.LoR 2.LoV iecelts VK amatā. 17.11.1924.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 20.08.1930.g. līdz 21.03. 1935.g. piekomandēts pulka štābam, kur uzdots pildīt PKAP a.p. 01.10.1932.g. pārcelts uz 4.KR, kur 1.KV iecelts VK amatā, vienlaikus piekomandēts pulka štābam. 29.01.1933.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus piekomandēts pulka štābam. 20.10.1933.g. pārcelts uz SaR, kur 1.SaV iecelts VK amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts pulka štābam. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 01.02.1934.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts RKP amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts pulka štābam. 30.06.1934.g. pārcelts uz 3.LoR, kur iecelts RKP amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts pulka štābam. 10.09.1934.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts RKP amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts pulka štābam. 21.03.1935.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RKP amatā. 15.09.1935.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts RK amatā. No 12.11.1935.g. līdz 19.07.1937.g. 7.KR iecelts RK amatā. 17.11.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 24.08.1936.g. līdz 8.02.1937.g. mācās AK Bataljona komandiera kursā. No 24.11.1937.g. līdz 26.10.1938.g. 7.KR iecelts RK amatā. 27.09.1940.g. svītrots no LTA 9.Rēzeknes KP pulka sarakstiem un iekļauts 24.TSK. 04.10.1940.g. ieskaitīts 227.StP, kur 7.StR iecelts RK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē 227. StP apstiprināts RK amatā. 30.01.1941.g. atvaļināts no militārā dienesta un norīkots Cēsu KKom priekšnieka rīcībā. 01.03.1941.g. svītrots no 227. StP sarakstiem. Līdz turpmākam ziņu nav. 25.10.1943.g. iesaukts Latvijas leģionā un ieskaitīts 318.PBn, kur Waffen SS Hauptsturmfirera pakāpē iecelts BnK amatā. 14.02.1944.g. kopā ar 318.PBn 3.Cēsu policijas pulkā (turpmāk – PP). 1944.g. augustā atrodas leģionāru Pulcēšanās vienībā.

Pēckara periods: 1945.g. īsi pirms kara beigām dodas uz Zviedriju, kur apmetas Halstahammā (*Hallstammar*). R.Ābeltiņš *miris* 28.02.1967.g. un apglabāts Halstahammas kapos Zviedrijā.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 1916.g. novembra līdz 1917.g.septembrim Rīgas frontē kaujās pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās 1919.g. oktobrī Rīgas aizstāvēšanas kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 04.11.1919.g. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē kaujās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ. LKo; 5.šķ. TZo; 4.šķ.Vo.(š); LAkpz; LAcpm; ANk.

Ģimenes stāvoklis: 31.11.1927.g. precas ar Viju Viviju Sergējevu (15.10.1901.g.). Bērni: Jānis Rūdolfs (31.11.1927.g.), Genādijs (12.09.1929.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 22.l.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 84.l., 403.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 87.l., 199.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 89.l., 357.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 193.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 6.lp.; Turpat, 430.f., 1.apr., 1031.l.; Turpat, 688.f., 1.apr., 3.l., 46., 58.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 5.l., 165.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 6.l., 49.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 91.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5391.l., 118.lp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 26.lpp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksta. 535.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 149.lpp.; A.Silgailis. „Latviešu leģions”. 292.lpp.; I.Veigners.”Latvieši Rietumzemēs”. 584.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.4. (1974.g.) 76.lpp.

ĀBELTIŅŠ Teodors Jēkaba d., kapteinis. Dzimis 22.02.1903.g. Cēsu¹⁷ apriņķī Mētrienas pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Senču ielā 5-9.

Vispārējā izglītība: Beidzis Vecpiebalgas draudzes skolu. 1924.g. beidz Daugavpils Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 01.10.1924.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. No 01.03. līdz 29.05.1924.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 10. Aizputes KP. 29.08.1926.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1927.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 11. Dobeles KP, kur ieskaitīts 2.KR. 13.11.1930.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1930.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.04.1931.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. 7.08.1935.g. pārcelts uz 1.LoR, kur uzdots pildīt RK a.p. 2.10.1935.g. nosūtīts uz KS, kur iecelts GVP amatā. 16.09.1936.g. 2.kursa 3.grupai

¹⁷ vēlākais Madonas apriņķis

iecelts GVPa amatā. No 3.02. līdz 1.03.1937.g. nosūtīts uz AK iestāj-pārbaudījumu kārtošanai. 20.10.1937.g. 1.kadetu nodaļas 3.grupā iecelts GVPa amatā. 30.10.1937.g. 1.Kadetu nodaļā iecelts VaPa amatā. No 12.10. līdz 18.10.1938.g. piedalās Armijas rīkotajos rudens manevros. No 13.01. līdz 26.01.1939.g. piedalās Vidzemes Dv rīkotajos ziemas manevros. No 28.09. līdz 28.10.1939.g. piekomandēts AK Pagaidu apmācības centram. No 28.11. līdz 22.12.1939.g. nosūtīts uz AK iestāj-pārbaudījumu kārtošanai mācībām Rotas komandieru kursā. No 22.02. līdz 27.02.1940.g. piedalās Vidzemes Dv rīkotajos ziemas manevros. No 04.05. līdz 19.06.1940.g. mācās AK organizētajā Rotas komandieru kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas iepriekšējā amatā. 13.08.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 16.08.1940.g. KS 1.Kadetu nodaļas 1.grupā iecelts GVa amatā. 1.10.1940.g. Karaskolas priekšnieks ziņo Armijas štābam, ka kpt.T.Ābeltiņš joprojām atrodas KS GVa amatā. 15.10.1940.g. iekļauts RKKS sastāvā, kur iecelts GVa amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē RKKS apstiprināts GVa amatā. 1941.g. jūlijā dezertē no PSRS BS. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1941.g. septembra līdz 1942.g. janvārim dien Rīgas KD 2.KDBn 10.KDR, kur pilda RK amatu. No 1942.g. janvāra līdz 1943.g. maijam dien 20.Rīgas KDBn, kur 1.KDR Waffen SS Hauptsturmfirera dienesta pakāpē pilda RK amatu. 01.06.1943.g. ieskaitīts 15.LDv 32.KP, kur 4.KR iecelts RK amatā. 17.03.1944.g. 1.KBn iecelts BK amatā. 18.07.1944.g. ievainots un pazudis bez vēsts Opočkas rajonā Krievijā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kuras gaitā ir piedalījies kaujās, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 28.02.1932.g. precas ar Hildu Annu Kornēliju Erkens-Erhs (Freibergs, 1.05.1905.g.). Bērni: Rasma Velta (13.05.1935.g.), Tālis Aleksandrs Jēkabs (24.07.1940.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 23.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 2.lp.; Turpat, 296.f., 1.apr., 2.l., 238.lp.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 17.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 184.l., 21.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 17.l., 134.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 18.l., 12., 142. un 164.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 20.l., 20.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 235.l., 13.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 82.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1174., 1359.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr. 203.l., 376.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr. 2.l., 46.lp.; Turpat, P-998.f., 1.apr. 1.l., 40. un 42.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara

laikā". IV d. 198.lpp.; X d. 9.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuma internetā pie A burta. Nr.1319.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 150.lpp.

ABENS Jānis Jāņa d., pulkvedis-leitnants, dzimis 31.12.1891.g. Valkas apriņķī Kolbergas¹⁸ pagastā lauksaimnieku ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1913.g. beidz Pleskavas skolotāju semināru.

Dienesta gaita: 28.07.1914.g. mobilizēts cara armijā un ieskaitīts 350. Vidzemes KDr, bet vēlāk pārcelts uz 430. Valkas KP. 10.10.1915.g. iestājas Ziemeļu frontes Gatčinas PrapS. 28.02.1916.g. paaugstināts par apakšoficieri. 12.03.1916.g. beidzot Gatčinas PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 422.Kolpinas KP (Somijā), kur ieskaitīts 6.KR. No 09.10. līdz 28.11.1916.g. nosūtīts uz Vīborgas cietoksnī organizēto Kājnieku praporščika kursu. 04.07.1917.g. pārcelts uz BraLoKo. 2.11.1917.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 1917.g. decembrī atvaļināts no karadienesta un iestājas darbā par skolotāju Alūksnes 4 klasīgā pilsētas skolā. 12.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur virsleitnanta dienesta pakāpē ieskaitīts Ziemeļlatvijas brigādes RezBn¹⁹ 12.KR, bet vēlāk pārcelts uz 7.KR, kur iecelts RK amatā. 01.07.1919.g. pārcelts uz 8.KR, kur iecelts RK amatā. 09.03.1920.g. par kaujas nopelniem saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 18.08.1920.g. 6.Rīgas KP 2.KBn uzdots pildīt BK a.p. 18.03.1921.g. 2.KBn iecelts BK amatā. No 23.10.1922.g. līdz 22.09.1923.g. mācās KS organizētajā Bataljona komandiera kursā. Pēc kursa beigšanas saņem KS beigušā statusu, atgriežas pulkā, kur 1.KBn uzdots pildīt BK a.p. 02.04.1924.g. 1.KBn iecelts BK amatā. 30.09.1924.g. 6.Rīgas KP iecelts SmPr amatā. 22.12.1924.g. saņem pulkvedis-leitnants dienesta pakāpi. 24.02.1928.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. 10.11.1928.g. pārcelts uz 2.KBn, kur iecelts BK amatā. No 01.12.1928.g. līdz 31.07.1929.g. mācās Virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 09.07.1931.g. pulka ievēlēts par virsnieku GT, kur apstiprināts par tās priekšsēdi. No 01.10.1931.g. līdz 15.02.1932.g. norīkots Karatiesas priekšsēdētāja rīcībā, kur pilda pagaidu kara tiesas vecākā virsnieka amatu. No 12.01. līdz 20.05.1933.g. nozīmēts Karatiesas priekšsēdētāja rīcībā, kur pilda pagaidu kara tiesas vecākā virsnieka amatu. 24.03.1933.g. piekomandēts Vidzemes Dv štābam, kur uzdots pildīt ŠPr a.p. No 02.05.1933.g. uzdots pārraudzīt pulka karavīru veikalu. No 15.06.1933.g. pulkā uzdots pārraudzīt Snaiperu un novērotāju komandu.

¹⁸ vēlākais Bejas pagasts

¹⁹ no 27.07. 4.Siguldas KP, no 5.08. 6.Rīgas KP

No 11.12.1933.g. līdz 7.09.1938.g. papildus saviem tiešiem pienākumiem periodiski pilda PKP a.p. No 24.03.1934.g. līdz 09.11.1936.g. periodiski piekomandēts Vidzemes Dv štābam. 09.11.1936.g. atgriežas 6.Rīgas KP, kur 1.KBn iecelts BK amatā. 11.01.1937.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT, kur apstiprināts par tās priekšsēdi. No 10.04. līdz 18.08.1937.g. papildus saviem tiešiem pienākumiem periodiski PKP a.p. No 1.11.1937.g. 6.Rīgas KP uzdots pildīt PK a.p. 18.12.1937.g. pulkā uzdots pārraudzīt Karavīru klubu. 8.01.1938.g. pārcelts uz 2.KBn, kur iecelts BK amatā. 16.05.1938.g. pulkā iecelts SmPr amatā, vienlaikus uzdots pildīt PKP a.p. 10.10.1938.g. uzdots pildīt PKP a.p. 13.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT, kur apstiprināts par tās priekšsēdi. 30.07.1940.g. iecelts PKP amatā. No 09.09. līdz 01.11.1940.g. uzdots pildīt PK a.p. 1.10.1940.g. 6.Rīgas KP komandiera a.p. izildītājs ziņo AŠ par to, ka plt. J.Abens vēl nav iedalīts jaunformējamā daļā un joprojām pilda PK a.p. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par plt. J.Abena atvaļināšanu. 18.10.1940.g. ar LTA likvidācijas komisijas pilnvarotā pavēli atvaļināts no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA. 08.11.1940.g. uzņemas 6.Rīgas KP likvidatora a.p. 14.11.1940.g. uz brīva līguma pamata ieskaitīts KP likvidācijas darbā. 06.12.1940.g. beidz 6.Rīgas KP likvidācijas darbus. 20.01.1941.g. svītrots no LTA un norīkots Valkas apriņķa KKom rīcībā. 1941.g. jūlijā organizē Bejas pagasta pašsardzības nodaļu. No 7.07. līdz 16.07.1941.g. Alūksnes apriņķa pašsardzības dienestā iecelts dienesta priekšnieka amatā. No 16.07. līdz 26.07.1941.g. Alūksnes Policijā iecelts PolPr amatā. No 08.08. līdz 18.08. 1941.g. Alūksnes apgabala policijā iecelts Sevišķu uzdevumu ierēdņa amatā. 1944.g. bēgļu gaitās dodas uz Vāciju.

Pēckara periods: Pēc kara dzīvo pie Hamburgas esošā Bernsenes bēgļu nometnē. Vēlāk pārceļas uz Filadelfiju, ASV. B.Abens *miris* 01.04.1952.g. Filadelfijā Pensilvānijas pavalstī un apbedīts Hilsaidas kapsētā ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās kaujās pret Vācu armiju, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 08.10. līdz 22.11.1919. Rīgas aizstāvēšanas un Zemgales atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 16.03. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē pret Lielinieku karaspēku.

Apmalvojumi: 3.šķ. LKo, 4.šķ. TZO, 3.šķ. Vo (š), LAkpz, LAcjpm.

Ģimenes stāvoklis: 8.05.1926.g. precas ar Vandu Amāliju Kaudzi (20.05.1902.g.). Bērni: Agita Elionora (28.07.1931.g.), Sandors Gunārs (22.03.1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 2.l.; Turpat, 1488.f., 1.apr., 76.l., 93.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 21.l., 80., 212., 269. un 298.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 22.l. 85., 198. un 222.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 23.l., 10., 204. un 152.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 327.l., 656.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 3.l., 18.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 4.l., 24.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1210.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 166.l., 169.lp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 29.lpp.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918- 1940”. 56.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 150.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 585.lpp.

ĀBERS Jānis Rūdolfs, administratīvais leitnants, dz. 23.04.1904.g.

Dienesta gaita: Par dienesta sākuma periodu ziņu nav. 09.09.1938.g. dienot AŠ ApPe, ApNo Vecākā grāmatveža amatā, paaugstināts administratīvā virsniekvietnieka pakāpē. No 31.05. līdz 30.07.1940.g. mācās KS organizētajā Administratīvā virsnieka kursā. Pēc kursa beigšanas saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 05.08.1940.g. ierodas AŠ ApPe, kur norīkots AdmDa priekšnieka rīcībā. 1940.g. septembrī iekļauts 227. StP Transporta un mantu piegādes daļā, kur iecelts Pārtikas piegādes priekšnieka amatā. 17.10.1940.g. ar Baltijas SKA pavēli atbrīvots no ieņemamā amata ApPe AdmDa un atvaļināts no SA piemērota amata trūkuma dēļ. 24.10.1940.g. saņem LTA LKP pavēli par turpmāko dienestu LTA LKB Saimniecības nozarē un iecelšanu KPa amatā. 01.01.1941.g. svītrots no LTA LKB saraksta un uz brīvā līguma pamata turpina darbu Saimnieciskās nozares kancelejas pārziņa amatā. 28.01.1941.g. svītrots no LTA kā atvaļināts. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1942.g. aprīļa līdz oktobrim dien PolBn štābā SmDa SmVs amatā, bet no oktobra pilda SaVs amatu. 1945.g. maijā Vācijā nokļūst sabiedroto gūstā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: Precējies, bērni: Andris un Jānis.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr. Ziņu nav.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 7.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 39.l., 110., 127.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 6.l., 76.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 36., 46., 66.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 61.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 24., 75.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 3.l., 26.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 166.l., 168.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 34.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l. 527.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 150.lpp.

ĀBERS Voldemārs Oto d., administratīvais leitnants, dzimis 22.03.1903.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Ilģuciema ielā 5/6–7.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidz Latvijas Jaunatnes Savienības ģimnāziju.

Dienesta gaita: 1.04.1926.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts ED²⁰. 14.09.1926.g. InsR beidzot Radiotelegrāfista kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 10.03.1927.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 29.10.1927.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 29.10.1927.g. iecelts Laboratorijas pārziņa–laboranta amatā. 1930.g.februārī beidz virsdienas instruktoru Radiotelegrāfista kursu. 1930.g. aprīlī beidz virsniekvietnieku Radiotelegrāfistu kursu. 21.07.1930.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 15.05.1935.g. iecelts Radiotelegrāfista laboratorijas pārziņa amatā. 03.04.1940.g. pārcelts uz KAP SmDa, kur uzdots pildīt PāVs a.p. No 9.04. līdz 18.04.1940.g. KS nokārto pārbaudījumus administratīvā leitnanta dienesta pakāpes iegūšanai. 22.05.1940.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur SmD uzdots pildīt PāVs a.p. 8.05.1940.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 20.07.1940.g. paaugstināts administratīvā leitnanta dienesta pakāpē un nosūtīts turpmākam dienestam uz 9.Rēzeknes KP, kur iecelts PāVs amatā. 04.10.1940.g. ieskaitīts 227.StP, kur SmKo PāPieN iecelts darbveža amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli 2.ranga tenniķa–intendanta pakāpē apstiprināts darbveža amatā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo.

Ģimenes stāvoklis: Precas ar Olgu Austrīņu (27.03.1908.g.). Bērni: Skaidrīte (13.04.1930.g.), Ilgonis (19.01.1932.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 4.l; Turpat, 1471.f., 1.apr., 19.l., 71.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 20.l., 71.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 86.l., 171.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 87.l. 171.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 88.l., 42.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 89.l., 240., 357.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 39.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 18.l., 85., 88.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 6.l., 20.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 92.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l. 37.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 491.lpp.

ABIĶIS Aleksandrs Voldemārs (Valdis) Kārļa d., virsleitnants, dzimis 26.10.1911.g. Rīgā.

Vispārējā izglītība: 1932.g. beidz Saldus ģimnāziju.

²⁰15.05.1935.g. Elektrotehniskais divīzijs pārdēvēts par Sakaru bataljonu

Dienesta gaita: 28.09.1932.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 1.Liepājas KP. 17.03.1933.g. beidz InsR organizēto Instruktoru kursu un saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 15.04.1933.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.08.1933.g. beidz KS organizēto Virsniekvietnieku kursu. 07.09.1933.g. atvaļināts no karadienesta Latvijas armijā. 17.11.1933.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 05.12.1933.g. 1.Liepājas KP iestājas virsdienestā, kur 3.KR iecelts GK amatā. 10.03.1934.g. beidz Sakarnieka kursu. 18.08.1934.g. beidz Ķīmiskā dienesta kursu. 03.10.1935.g. iestājas KS. 14.05.1936.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP, kur 5.ABt iecelts VK amatā. No 09.09. līdz 18.09.1938.g. piedalās Armijas Vecmuižas rajonā rīkotajos rudens manevros. No 22.03. līdz 31.03.1939.g. 5.ABt pilda BtK a.p. 01.06.1939.g. piekomandēts 4.ABt, kur Instruktoru apmācības vadā iecelts VKP amatā. 02.09.1939.g. pulkā iecelts Karavīru veikala pārziņa amatā. No 15.09. līdz 23.09.1939.g. piekomandēts 6.ABt, kur uzdots pildīt VVs a.p. 19.10.1939.g. piekomandēts SmBt. 11.11.1939.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 30.11. līdz 22.12.1939.g. AK kārtā iestājpārbaudījumus. 4.12.1939.g. pārcelts uz 6.ABt, kur iecelts VK amatā. No 19.01. līdz 13.02.1940.g. pārcelts uz 7.ABt, kur uzdots pildīt BtKP a.p. 27.02.1940.g. piekomandēts 1.Valmieras ABt. 29.02.1940.g. pārcelts uz ATBr, kur 3.PtR iecelts VK amatā. 13.03.1940.g. uzsāk mācības AK Vispārīgā nodaļā. No 14.03. līdz 08.04.1940.g. mācību ietvaros komandēts uz AvP, lai iepazītos ar lidotāju dienestu un apmācību. No 08.04. līdz 30.04.1940.g. komandēts uz SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību. No 01.05. līdz 22.05.1940.g. komandēts uz ATBr, lai iepazītos ar auto – tanku nozari. No 23.05. līdz 15.06.1940.g. komandēts uz SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. No 17.06. līdz 08.07.1940.g. komandēts uz Vidzemes AP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 08.07. līdz 21.07.1940.g. komandēts uz SAP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 22.07. līdz 03.08.1940.g. piekomandēts KAP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 30.08. līdz 24.08.1940.g. piekomandēts JP, lai iepazītos ar jātnieku dienestu un apmācību. 31.08.1940.g. pēc kursu pārtraukšanas atgriežas ATBr un stājas iepriekšējā amatā. 10.09.1940.g. iekļauts 24.TSK, kur ieskaitīts 181.TSDv APtD. No 25.09. līdz 11.12.1940. g. komandēts ATBr likvidācijas darbu veikšanai. 20.11.1940.g. pārcelts uz 623.VieAP, kur iecelts NoPr amatā. 15.11.1940.g. izdota PSRS TAK pavēle par iecelšanu vecākā leitnanta pakāpē NoPr amatā. No 11.12.1940.g. 2.VieAD IzV

uzdots pildīt VK a.p. 20.12.1940.g. PSRS TAK pavēle par atvaļināšanu no SA. 31.12.1940.g. atvaļināts no SA un svītrots no 623.VieAP sarakstiem. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1942.g. marta līdz decembrim dien 25.Abavas KDBn 1.KDR RK amatā. No 1942.g. decembra līdz 1943.g. jūnijam dien 266.Rēzeknes KDBn VesR. 2.06.1943.g. ieskaitīts 15.LDv 15.AP. No 1944.g. janvāra dienestu pilda 15.LDv 15.AP IerVs amatā. 1944.g. novembrī pulka sastāvā pārcelts uz Vāciju. Pēdējā dienesta pakāpe Waffen SS Obersturmführers. 8.05.1945.g. Hēlas pussalā padodas rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: 1953.g. iestājas ASV armijas Palīgvienībā Nr.8252. Pēdējais ieņemamais amats RK. Līdz turpmākam ziņu nav. A.Abiķis miris 3.08.1976.g. ASV.

Sabiedriskās organizācijas: LVA biedrs, ASV

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vācijas: 2.šķ. DzK.

Ģimenes stāvoklis: 5.11.1938.g. precas ar Mariju Almu Natāliju Gulbis (20.10.1918.g.). Bērni: Māra (31.10.1939.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 6.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 40.l., 5.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 64.l., 81.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 52.l., 349.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 96., 145., 230.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 158.l., 1.lp.; Turpat, 1488.f., 1.apr., 76.l., 92.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 87.l., 208.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 156.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 342., 372.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 37.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 74.l., 273.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 73., 83.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 75.l., 143., 256., 263., 291., 331., 341.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 100.l., 17., 44., 55., 67.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 2.l., 58., 61.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 1.l., 22.lp.; Turpat, 27.f., 1.apr., 16.l., 60.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 789.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 16.lp.; Turpat, 2182.f., 1.apr., 31.l., 7.lp.; U.I.Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam”. 60.lpp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā” VIII d.– 84.lpp.; IX d. – 154.lpp.; “Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara”. 271.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 149.lpp.

Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā pie A burta. Nr.5366.

ĀBOLIŅŠ²¹ Jānis Antona d., kapteinis, dzimis 18.02.1903.g. Valmieras apriņķī Ungurpils²² pagastā. 1940./41.g. dzīvo Jūrmalā, Dzintaros, Rīgas ielā 53, bet pierakstīts Rīgā, Strukturu ielā 5–9.

Višpārējā izglītība: 1917.g. Valmieras pilsētas tautskolā beidz 3 klases. 1921.g. Valmieras pilsētas komercskolā beidz 4 klases.

Dienesta gaita: 8.07.1919.g. brīvprātīgi iestājas Latvijas armijā, kur ieskaitīts Valmieras apriņķa komandantūrā. 21.10.1919.g. sakarā ar to, ka nav pilni 18 gadi, atvaļināts no dienesta. 30.09.1922.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 07.06.1923.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.09.1923.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 19.08.1924.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP, kur ieskaitīts 6.ABt. No 01.10.1924.g. 6.ABt 1.AV uzdots pildīt VK a.p. 03.01.1925.g. 6.ABt 1.AV iecelts VK amatā. 31.10.1926.g. nosūtīts uz ED rīkoto Virsnieka elektrotehniķa kursu. 09.06.1927.g. pārcelts uz 3.ABt, kur 2.AV iecelts VK amatā. 22.09.1927.g. pēc Virsnieka elektrotehniķa kursa beigšanas atgriežas Vidzemes AP, kur 3.ABt 2.AV uzsāk pildīt VK amatu. 26.09.1927.g. pārcelts uz 2.AD, kur iecelts SaVs amatā. 10.11.1927.g. papildus tiešajiem pienākumiem 4.ABt uzdots pildīt VVs a.p. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 06.01.1928.g. piekomandēts Vidzemes AP štābam, kur uzdots pildīt SaVs a.p. 30.10.1928.g. nosūtīts uz Artilērijas virsnieka kursu. 14.09.1929.g. pabeidzot Artilērijas virsnieka kursu, atgriežas AP, kur 2.AD pilda SaVs amatu. No 11.07. līdz 20.10. periodiski piekomandēts 6.ABt, kur uzdots pildīt VVs a.p. 27.01.1932.g. pārcelts uz GaUKo, kur iecelts PrP amatā. 14.10.1932.g. pārcelts uz Vidzemes AP štābu, kur iecelts SaVs amatā. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 1934.g. pārcelts uz 4.ABt, kur iecelts VVs amatā. 13.05.1937.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un 4.ABt iecelts BtK amatā. 20.05.1937.g. iecelts Gaujas nometnes komandanta amatā. 1.06.1937.g. piekomandēts SaBt, kur iecelts BtK amatā. No 9.09. līdz 18.09.1938.g. piedalās Vecmuižas rajonā rīkotajos Armijas rudens manevros. 03.01.1940.g. piekomandēts 2.AD, kur papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt DK a.p. 17.01.1940.g. pulka ievēlēts virsnieku zemākā GT. 20.05.1940.g. 1.Valmieras ABt iecelts BtK amatā. No 03.08. līdz 24.08.1940.g. mācās JP organizētajā Riteņbraucēju rotas komandiera kursā. 07.10.1940.g. ieskaitīts 640.HAP, kur iecelts SaPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa

²¹ līdz 1933.g. **ĀBOLTIŅŠ**

²² vēlākais Alojās pagasts

pakāpē apstiprināts SaPr amatā. 1941.g. martā atvaļināts no dienesta SA. 26.04.1943.g. iesaukts Latvijas leģionā, kur Waffen SS Hauptsturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.AP. 31.03.1944.g. pārcelts uz 33.KP, kur 2.KBn 4.KR iecelts RK amatā. 15.08.1944.g. pārcelts uz PuV, kur 3.bataljonā ieskaitīts virsnieku rezervē. 1944.g. oktobrī pārcelts uz 15.LDv ApP, kur ApmR iecelts RK amatā. 1944.g. novembrī 15.LDv sastāvā pārcelts uz Vāciju. 1945.g. janvārī pārcelts uz 15.AP ŠBt, kur iecelts BtK amatā. 1945.g. martā Dancigas ielenkuma laikā Šmita kaujas bataljona 9.KR iecelts RK amatā. 9.05.1945.g. saņemts krievu gūstā, bet vēlāk no gūstekņu kolonnas Polijā izbēg. 1945.g. oktobrī Polijas varas pārstāvju aizturēts un nodots Padomju iestāžu darbiniekiem, un ieslodzīts gūstekņu nometnē Polijā. 1946.g. martā atbrīvots un atgriežas Latvijā, kur 1949.g. iestājas darbā uzņēmumā „Arhfond” par sargu.

Arests: 13.10.1950.g. pieņemts lēmums par J.Āboliņa arestēšanu. Pamatojums: „Caurskatot ienākušos materiālus par J.Āboliņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir bijušais virsnieks Latvijas un Vācu armijās. Buržuāziskās varas periodā bijis Latvijā Vidzemes artilērijas pulkā par sakaru priekšnieku kapteiņa pakāpē. Latvijas PSR vācu-fašistu okupācijas laikā iesaukts latviešu „SS” leģionā, kura rindās atradās līdz Vācu armijas kapitulācijai par sakaru priekšnieku 15. „SS” divīzijā. Piedalījies kaujās pret Sarkanu armiju. 1945.g. maijā krita PSRS armijas gūstā Vācijā un pie gūstekņu pārvietošanas no Dancigas uz Graudencu izbēga un slēpās Polijas teritorijā. Pēc vairākām pratināšanām no poļu puses nodots Padomju varas rīcībā, nosūtīts uz gūstekņu nometni. 1946.g. pēc atbrīvošanas atgriezies un, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, nostājās aktīvā pretpadomju darbā. 1949.g. sagatavoja un izplatīja pretpadomju dokumentu „Latviešu nacionāldemokrātiskās partijas programmu”. Vadoties no iepriekšminētā, nolēmu arestēt un izdarīt kratīšanu dzīvoklī Dzintaros, Rīgas ielā 53.” 13.10.1950.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Pamatojums: „Caurskatot izmeklēšanas materiālus par J.Āboliņu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-1. a. un 58.10.pantos noteiktiem noziegumiem. Ņemot vērā, ka, būdams brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu izvēlēties turēšanu apsardzībā un par to, pret parakstu, arestētajam paziņot.” 26.10.1950.g. J.Āboliņš arestēts un sastādīts pārmeklēšanas protokols: „Paņemts nodošanai Latvijas PRS MGB „A” daļai: pase un karaklausības apliecība. Protests pret kratīšanu un mantu pazušanu netika izteikts.” Apsūdzība: „Dienējis SS divīzijā, 1949.g. sagatavoja un izplatīja pretpadomju dokumentu – Latvijas sociāldemokrātiskās partijas

programmu.” 26.10.1950.g. J.Āboliņš pratināts. 27.10.1950.g. sastādīts mājas pārmeklēšanas akts: „*Pārmeklējot māju Dzintaros, Rīgas ielā 53., slēpnī trepju telpā, atrasts pretpadomju dokuments, kuru J.Āboliņš atzīst par paša sastādītu.*” Tajā pašā dienā ir sastādīts atpūtas nama „*Arhfond*” pārmeklēšanas akts, kurā teikts: „*Pārmeklējot atpūtas nama „Arhfond” teritoriju Dzintaros, Rīgas ielā 50./53., tika atrasta zemē ierakta stikla burka, kurā atradās 4 vīstokļi rakstu lapu. Atpūtas nama direktors atzīst, ka rokraksts pieder bijušā atpūtas nama sargam.*” 27.10.1950.g. sagatavots ziņojums, kurā teikts, ka J.Āboliņš pašnāvības nolūkā ir izlēcis no Latvijas PSR MGB ēkas 5. stāva loga. 31.10.1950.g. izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.687.²³ 31.10.1950.g. pieņemts lēmums par krimināllietas izbeigšanu, kurā teikts: „*Caurskatot J.Āboliņa izmeklēšanas lietas materiālus, konstatēju, ka 27.10.1950.g., nogādāts uz pratināšanu Latvijas PSR MGB ēkā, izdarīja pašnāvību, izlecot pa logu no 5.stāva. Vadoties no KPFSR likuma, nolēmu izmeklēšanas lietu par J.Āboliņu izbeigt un nodot Latvijas PSR MGB „A” daļas arhīvam.*” 1.11.1950.g. lēmums par lietiskiem pierādījumiem, kas pievienojami J.Āboliņa izmeklēšanas lietai.

Reabilitācija: 13.10.2001. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.14692.

Piedalīšanās karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalījies, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā un piedalās kaujās pie Opočkas, Ostrovas, Losjevas rajonā un Vācijas teritorijā pret PSRS karaspēku.

Apmalvojumi: LAKpz; 5.šķ.TZo; 5.šķ.Vo.LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 25.12.1925.g. precas ar Elzu Beržinskis (agrāk Ābolīņš) (31.07.1904.g.). Bērni: Aivars (21.02.1937.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 41.l.; Turpat, 296.f., 1.apr., 1.l., 176.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 342., 372.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 52.l., 277.l.p.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 73.l, 160.l.p.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 74.l., 273.l.p.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 100.l., 2., 17., 137.l.p.; Turpat, 1526.f., 1.apr. 157.l., 13.l.p.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 1.l., 2.l.p.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 3.l., 89.l.p.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 86., 174.l.p.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 1009.l., 18.-20.l.p.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 1278.l., 1.-30.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-1276.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 9893.l.; “No NKVD līdz KGB”. 41.lpp.; V.Eihenbauma portāls 2.lpp.; J.Melderis. „6000 latv. virsn. likteņi Otrā pasaules kara gados”. 151.lpp.

²³Neskatoties uz to, izmeklētāji, nezinojot to, ka J.Āboliņš ir miris, turpina formēt dokumentus.

ĀBOLIŅŠ Kārlis Mārtiņa d., kapteinis, dzimis 8.02.1895.g. Rīgas apriņķī Lieljumpravas pagastā.

Vispārējā izglītība: 4 klases Rīgas pilsētas skolā.

Dienesta gaita: 17.09.1915.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts 91.RezP. 1917.g. iestājas Saratovas PrapSā. Līdz turpmākam ziņu nav. 26.08.1919.g. iestājas armijā, kur ieskaitīts 2.Jelgavas KR, bet vēlāk turpina dienestu 9.Rēzeknes KP un 3.Jelgavas KP. 05.12.1919.g. iestājas KS. 4.11.1920.g. iecelts NK amatā. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. 08.11.1920.g. pārcelts uz 2.jaunmobilizēto rotu, kur iecelts RK amatā. 23.12.1920.g. pārcelts uz 3.RoP 2.RoR, kur iecelts VK amatā. 02.07.1921. piekomandēts GŠ SatDa. 14.01.1922.g. pārcelts uz 6.RoR, kur iecelts VK amatā. 04.02.1922.g. pārcelts uz 2.RoR, kur iecelts VK amatā. 24.03.1922.g. pārcelts uz 10.Aizputes KP, kur 2.KR iecelts VK amatā. 1.06.1922.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. No 15.10.1925.g. līdz 16.09.1926.g. mācās KS organizētajā Virsnieku kursā. Pēc kusu beigšanas iegūst KS beigušā tiesības un atgriežas 10.Aizputes KP, kur 1.KR uzsāk pildīt VK amatu. 17.06.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 29.02.1928.g. saņem kapteiņa–leitnanta dienesta pakāpi. 21.07.1930.g. piekomandēts pulka štābam, kur iecelts Mobilizācijas darbveža amatā un papildus uzdots pildīt PKA a.p. 16.02.1935.g. pārcelts uz AŠ AdDa, kur Paaugstināšanas, apbalvošanas un pensiju nodaļā iecelts NPrP amatā. 30.06.1936.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 13.01. līdz 4.12.1933.g. periodiski pilda PKA a.p. 12.03.1933.g. pārcelts uz 1.KR, vienlaikus atrodas piekomandēts pulka štābam. 20.01.1940.g. pārcelts uz KM, kur iecelts ArPa amatā. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. atbrīvots no ieņemamā amata un atvaļināts no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA. 13.12.1940.g. svītrots no LTA virsnieku sarakstiem un līdz turpmākam rīkojumam nosūtīts Rīgas pilsētas KKom rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 21.02.1944.g. izsaukts uz Latvijas leģionā iesaukšanas komisiju. 28.02.1944.g. nosūtīts uz PuV Rīgā. 20.08.1944.g. ieskaitīts PuV 3.bataljona 1.VeAR, kur iecelts RK amatā. 1945.g. maijā nokļūst rietumu sabiedroto gūstā, pēc kā nosūtīts uz Beļģijas teritorijā esošo gūstekņu nometni.

Pēckara periods: 1951.g. pārceļas uz ASV, kur strādā būvdarbos un citās rūpniecības nozarēs. Pēc pensionēšanās pārceļas uz Lankasteru. K.Āboliņš miris 22.02.1977.g. Lankasterā, Pensilvānijā, ASV.

Sabiedriskās organizācijas: darbojas dažādās latviešu organizācijās.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 8.10. līdz 3.12.1919. piedalās kaujās pret Bermonta karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apmācījumi: 5.šķ.TZo, LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 09.07.1929.g. precas ar Mariju Krauklis. Bērni: Zigurds (16.06.1927.g.), Ēriks (6.12.1935.g.), Uldis (15.03.1936.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 42.l.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 321.l., 137.lp.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 131.l., 13.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 59.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l.; Turpat, 4967.f., 1.apr., 108.l., 4.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l. 1. un 3.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., P-5391.l., 65.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 544.lpp.; „Kadets”. Nr.6. (1977.g.) 58.lpp.

ĀBOLIŅŠ²⁴Otto Teodors Eduarda d., kapteinis, dzimis 23.02.1905.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Cēsu ielā 3–57.

Vispārējā izglītība: Beidz Rīgas pilsētas 2.vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1925.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN kadetu sastāvā. 24.02.1926.g. uz 3 mēnešiem komandēts Latgales AP jaunkareivju apmācībai. 28.08.1927.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 22.12.1927.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1928.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, un nosūtīts turpmākam dienestam uz BrVP, kur 3.BrV iecelts VK amatā. 07.11.1928.g. BrVP iecelts FAI amatā. No 27.04. līdz 03.07.1929.g. piekomandēts InsKo. 17.11.1930.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 13.02.1931.g. pulkā uzdots pildīt Ekonomā a.p. 09.05.1933.g. 3.BrV iecelts VAVs amatā. No 12.09. līdz 17.09.1938.g. apmeklē Virsnieku militāri–fiziskās audzināšanas kursu. 1939.g. pārcelts uz 2.BrV, kur iecelts VK amatā. 26.10.1939.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 30.10.1939.g. 2.BrV iecelts VKP amatā. 18.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Kurzemes AP. 30.01.1940.g. ierodas Kurzemes AP, kur SaBt iecelts BtK amatā. 13.03.1940.g. uzsāk mācības AK Vispārīgā nodaļā. Mācību ietvaros no 14.03. līdz 06.04.1940.g. atrodas AvP, lai iepazītos ar lidotāju dienestu un apmācību, no 06.04 līdz 30.04.1940.g. atrodas SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību, no 01.05. līdz 22.05.1940.g. atrodas ATBr, lai iepazītos ar Auto – tanku nozari. 1.05.1940.g. Kurzemes AP pārcelts uz 3.ABt, kur iecelts BtK amatā. No 23.05. līdz 15.06.1940.g. atrodas SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. No 3.08. līdz 24.08.1940.g. atrodas JP, lai iepazītos ar jātnieku

²⁴ arī **ABOLIŅŠ**

dienestu un apmācību. 19.08.1940.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts BtK amatā. 29.08.1940.g. kursus pārtrauc un atgriežas pulkā, kur 5.ABt uzsāk pildīt BtK amatu. 17.09.1940.g. ieskaitīts 181.StDv 639.VieAP, kur 2.VieAD 5.VieABt iecelts BtK amatā, bet vēlāk 2.VieAD iecelts DK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē apstiprināts DK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 8.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „*Praktiski vesels.*” 10.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par O.Āboliņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir bijušais LNA brīvprātīgais virsnieks, nacionālists pēc pārliecības, naidīgi noskaņots pret PSRS, savus naidīgos uzskatus izteicis dienesta biedriem, tamdēļ nolēmu O.Āboliņu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” Izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.531. 10.10.1941.g. O.Āboliņš pratināts no 14.00 līdz 19.00, kuras gaitā aizpilda arestētā anketu. 23.10.1941.g. O.Āboliņam uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot lietas materiālu Nr.552 un to, ka O.Āboliņš pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots, veicis pretpadomju aģitāciju, nolēmu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko paziņot apsūdzētajam pret parakstu.*” 23.10.1941.g. O.Āboliņš pratināts no 14.00 līdz 15.05, kuras gaitā sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā Nr.552 par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, par to apsūdzētajam paziņoju, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības savā lietā neko vairāk pievienot nevar.*” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens: „*Celtajās apsūdzībās O.Āboliņš sevi par vainīgu atzinis. Tiesājams pēc iepriekšminētā KPFSR KK panta. Pamatojoties uz iepriekš teikto, lietu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Izmeklētājs O.Āboliņu iesaka sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 342.: „*Lietu Nr.552 klausījāmiem un nolēmām O.Āboliņu par pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 8 gadiem LDN, termiņa sākumu skaitot no 10.10.1941.g.*” O.Āboliņš miris 17.11.1942.g. Nāves cēlonis nav norādīts.

Reabilitācija: 31.03.1989.g. Baltijas KA kara prokurors apstiprina slēdzienu: „*Tieslieta Nr.552 par to, ka O.Āboliņš atbilst PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrēta no 16.01.1989.g. prasībām kā nepatiesi*

represēts.” 13.06.2003.g. rehabilitēts ar Latvijas Republikas likumu no 3.08.1990.g. Apliecības Nr.15799.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 13.04.1930.g. precas ar Antoniju Jāņa m. Freimanis (27.10.1904.g. – 2.01.1994.g.). Bērni: Ivars Ēvalds (19.01.1931.g.), Jānis (1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 45.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 40.l., 1.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 64.l., 81.lp.; Turpat, 1481.f., 1.apr., 53.l., 145.lp.; Turpat, 1481.f., 1.apr., 18.l., 62.lp.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 18.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 156.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 342.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 63.l., 51., 55., 223., 415., 426., 477.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 37.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 23.l., 5.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 190.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 1.l.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 84.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5452.l., 1.-23.lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 11298.l.; „Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I daļa. 281.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 42.lpp.; “Aizvestie - 1941.g. 14. jūnijs”. 543.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuma internetā pie A burta. Nr.1836.

ĀBOLIŅŠ Pēteris Jāņa d., pulkvedis–leitnants, dz. 16.12.1894.g. Cēsu²⁵ apriņķa Sarkanu pagasta „Ruļos” lauksaimnieka ģimenē.

Višpārējā izglītība: Rīgas Garīgajā seminārā beidzis 4 klases, Maskavas komercinstitūtā beidzis 3 kursus. 1921.g. iestājas LU Tieslietu zinātņu nodaļā.

Dienesta gaita: 01.02.1915.g. iestājas Aleksandra KS, kuru 01.06.1915.g. beidzot saņem praporščika dienesta pakāpi, un nosūtīts turpmākam dienestam uz 3.Sibīrijas StRezP. 1916.g. martā saņem podporučika dienesta pakāpi. 1917.g. septembrī saņem poručika dienesta pakāpi un nosūtīts uz Persijas korpusu, kur ieskaitīts 37.Turkešānas pulkā, bet vēlāk pārcelts uz 10.Turkešānas Dv štābu. 1917.g. oktobrī atstāj dienestu un dodas uz Latviju, kur apmetas pie vecākiem. 01.04.1919.g. mobilizēts Lielinieku armijā. 08.05.1919.g. pie Paņevežas šķērso frontes līniju un padodas Vācu armijai, pēc kā nosūtīts uz Liepāju, bet 18.05.1919.g. ieskaitīts A.Niedras valdības KM personālsastāvā, kur iecelts Aizmugures spēku priekšniekam par adjutantū. 16.07.1919.g. atstāj dienestu un dodas uz Sarkanu pagastu. 12.07.1919.g. iestājas Ziemeļlatvijas brigādē. 16.07.1919.g.

²⁵ vēlākais Madonas apriņķis

ieskaitīts Jaunformējamo spēku 3.rotā. 01.08.1919.g. pārcelts uz Stukmaņu etapu, kur iecelts KomA amatā. 1919.g. novembrī pārcelts uz Armijas virspavēlniecības štāba OpDa IzN, kur Liepājas IzPu iecelts PuVa amatā, bet vēlāk pārcelts uz Valmieras IzPu, kur iecelts PuVa amatā. 1920.g. aprīlī pārcelts uz Valkas IzPu, kur iecelts PuVa amatā. 1921.g. beidzot Kara juristu kursu, pārcelts uz Karatiesas pārvaldi. 08.04.1922.g. pārcelts uz Arsenālu, kur iecelts Arsenāla priekšnieka amatā. 17.11.1923.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un kandidē uz Karatiesas amatu. 22.06.1925.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. No 20.05.1926.g. pārcelts uz 4. iecirkni (Pļaviņas), kur uzdots pildīt Izmeklēšanas tiesneša a.p. 4.06.1931.g. iecelts KProP amatā. 17.11.1932.g. iecelts Sevišķi svarīgu saimniecisku lietu kara izmeklēšanas tiesneša amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 29.06.1940.g. atvaļināts no Karatiesā ieņemamā amatā un pārceļas uz Sarkaņu pagasta dzimtas mājām, „Rullī”. P.Āboliņš *miris* 22.09.1944.g. un apbedīts Rīgas garnizona kapos.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā karadienestu pilda Krievu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.TZo, LAKpz, LAcjm.

Ģimenes stāvoklis: 1930.g. precas ar Ernu Zakatis (1904.g. – 1976.g.). Bērni: Tālivaldis Kārlis Boriss (1932.g.– 1991.g.), Zigurds Jānis (12.07.1936.g.) – aktieris.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 46A. 1.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918. – 1940.g.”. 56.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 517.lpp.

ĀBOLIŅŠ Žanis Kārļa d., virsleitnants, dzimis 23.10.1907.g. Ventspils apriņķī. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Kr.Barona ielā 77 – 6.

Vispārējā izglītība: Beidzis Tukuma vidusskolu.

Dienesta gaita: 28.08.1928.g. iesaukts aktīvajā karadienestā un nosūtīts uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts 3.KR. 27.02.1929.g. beidzot InsR organizēto Instruktoru kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 11.Aizputes KP, kur ieskaitīts 2.KR. 14.12.1931.g. pārcelts uz 1.LoR. No 12.01. līdz 10.11.1933.g. piekomandēts 7.KR. 13.03.1933.g. pārcelts uz InsR. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 16.09.1935.g. InsR uzdots pildīt VK a.p. No 6.08. līdz 23.06.1935.g. mācās ABt rīkotajā Artilērijas virsnieka kursā un pēc kursa beigšanas atgriežas iepriekšējā

amatā. No 5.12.1935.g. piekomandēts Zemgales Dv štābam sevišķu uzdevumu veikšanai. 01.02.1936.g. InR VK amatā. 10.02.1937.g. pārcelts uz Zemgales Dv štāba OpN, kur iecelts NPrP amatā. 10.09.1940.g. atbrīvots no NPrP amata. 28.09.1940.g. ieskaitīts 285.StP, kur iecelts VK amatā. 26.11.1940. pārcelts uz 183.StDv ASaBn, kur FinDa iecelts DaPr amatā. 10.02.1941.g. pārcelts uz 285.StP. 1941.g. jūnija beigās dezertē no armijas. 1.06.1942.g. iestāties KDBn. 16.06.1943.g. iesaukts Latvijas leģionā, kur Waffen SS Oberšturmfrēra pakāpē ieskaitīts 15.IzBn štābā ŠVs amatā. 31.03.1944.g., būdams 33.KP 4.KR komandieris, kaujā ievainots un evakuēts uz lazareti. 18.08.1944.g. pārcelts uz 15.LDv ApmP, kur 1.ApmBn iecelts VK, bet vēlāk RK amatā. 10.01.1945.g. pārcelts uz 1.BvP, kur 1.BvBn iecelts VK amatā. 1945.g. martā ieskaitīts pltn. Rusmaņa vadītājā KG, kur iecelts VK amatā.

Pēckara periods: 1945.g. maijā nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā un vēlāk pārceļas uz dzīvi ASV. Līdz turpmākam ziņu nav. Ž.Āboliņš miris 21.04.1968.g.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 4.06.1933.g. precas ar Olgu Annu Kilke-Kinstlers (31.12.1908.g. – 21.04.1968.g.). Bērni: Uldis (15.03.1936.g.), Juris (4.04.1940.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 47.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 1.lp.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 28.l., 63.lp.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 131.l., 31.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 73.lp.; Turpat, 1527.f., 1.apr., 44.l., 78.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 203.l., 376.lp.; Turpat, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 48., 86., 394.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 8.l., 25.un 96.lp.; Turpat, 28.f., 1.apr., 1.l., 173.lp.; Turpat, 28.f., 1.apr., 3.l., 63.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (IV. daļa.) 96.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošanas internetā pie A burta. Nr.2249.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 151.lpp.; „Kadets”. Nr.4. (1974.g.) 78.lpp.

ĀBOLKALNS Alfrēds Sīmaņa d., virsleitnants, dzimis 9.01.1904.g. Ludzas apriņķa Kačānovas pagasta Kudupē.

Vispārējā izglītība: 1922.g. beidzis Alūksnes Izglītības biedrības vidusskolas 3 klases.

Dienesta gaita: 30.09.1922.g. iestājas KS, kur ieskaitīts InN. 23.06.1923.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.09.1923.g. saņem

kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz SpBn²⁶. No 15.11.1926.g. līdz 16.04.1927.g. mācās ED organizētajā Virsnieka – elektriķa kursā. Kurša laikā pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.09.1927.g. ierodas pulkā un InsR uzsāk pildīt VK amatu. 14.10.1927.g. pārcelts uz ED²⁷, kur 1.InsR uzdots pildīt VK a.p. 27.01.1928.g. 1.InsR iecelts VK amatā. 17.11.1928.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 01.09.1929.g. līdz 01.09.1931.g. ED pilda KKIPa amatu. 22.12.1931.g. ED kandidē uz Virsnieku kluba valdes locekļa amatu. 01.02.1934.g. ED ievēlēts Virsnieku kluba valdē. No 20.08.1934.g. līdz 12.08.1935.g. pārcelts uz SmKo, kur iecelts KoPr amatā un papildus pilda Kasiera–ekonomoma amatu. 09.08.1935.g. pārcelts uz Rīgas kara telegrāfa un automātisko telefona centrāli, kur iecelts CePr amatā. 17.08.1935.g. pārcelts uz SaR, kur uzdots pildīt RKP a.p. No 24.08. līdz 29.12.1936.g. SaR uzdots pildīt RK a.p. 13.01.1937.g. SaBn ievēlēts par virsnieku GT papildu locekli. 20.01.1937.g. pārcelts uz 1.InsR, kur iecelts RKP amatā. No 03.02. līdz 1.03.1937.g. mācās AK organizētajā Rotu komandiera kursā. 08.03.1937.g. uz virsniekvietnieku līmeņa radiotehniķa kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. No 15.04. līdz 30.09.1937.g. pārcelts uz SaR, kur uzdots pildīt RK a.p. 30.09.1937.g. pārcelts uz 1.InsR, kur iecelts RKP amatā. No 04.10.1937.g. līdz 10.03.1938.g. uz virsniekvietnieku līmeņa sakaru kursa laiku iecelts telegrāfijas apmācītāja amatā. 15.01.1938.g. bataljona virsnieku zemākā GT ievēlēts par papildu locekli. 28.01.1938.g. SaBn Karavīru krāj–aizdevu kapitāla valdē iecelts priekšsēža amatā. No 07.03. līdz 02.05.1938.g. SaR uzdots pildīt RK a.p. 02.05.1938.g. SaBn iecelts par BKA apmācības jautājumos un vienlaikus uzdots pildīt BiPa a.p. 28.07.1938.g. piekomandēts AŠ InsDa. 30.07.1938.g. nosūtīts mācību komandējumā uz Igaunijas KS, kur ieskaitīts Kara inženieru nodaļā. No 05.06. līdz 17.06.1939.g. atrodas mācību komandējumā Lietuvā, kur piekomandēts Lietuvas armijas lidotāju „*Jagalas*” nometnei. No 26.07. līdz 4.08.1939.g. atrodas mācību komandējumā Lietuvā, kur piekomandēts Lietuvas armijas ATP „*Manniku*” nometnei. 21.10.1938.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts RKP amatā. 01.02.1940.g. būdams mācību komandējumā Igaunijas Augstākajā karaskolā, pārcelts uz 1.InsR, kur iecelts RKP amatā. 08.08.1940.g. Igaunijā absolvē KS Kara inženieru nodaļu un atgriežas pulkā. 21.08.1940.g. SaR iecelts RKP amatā. 28.09.1940.g. ar 24.TSK pavēli ieskaitīts ASaBn Telegrāfa–kabeļu rotā, kur iecelts

²⁶ no 15.04.1927.g. tiek pārdēvēts par Sapieru pulku (turpmāk – SpP)

²⁷ no 15.05.1935.g. pārdēvēts par Sakaru bataljonu (turpmāk – SaBn)

RK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts RK amatā. Kā pametis 24.TSK, ziņu nav. No 1941.g. jūlija līdz 1942.g. martam dien Rīgas paš aizsardzības vienībā. No 1942.g. marta dien 20.Rīgas KDBn štāba tieslietu daļā. 07.02.1944.g. pārcelts uz 2.Liepājas PoP.

Pēckara periods: 1945.g. maijā pārceļas uz Dāniju, kur legalizējas un strādā par elektrotehniķi. 1951.g. pārceļas uz Kanādu, kur Ajaksā strādā vienā uzņēmumā savā specialitātē. 1961.g. uzņēmumam likvidējoties, strādā Pikeringas, Ajaksas un Ošavas slimnīcās. A.Ābolkalns *miris* 17.12.1967.g. Ajaksā un apbedīts 23.12.1967.g. Toronto pavalsts Jorkas kapsētas latviešu nodaļumā.

Sabiedriskās organizācijas: Kanādas LVA biedrs, kur no 1955.g. līdz 1962.g. ir apvienības priekšsēdis.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā dien Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.TZo, 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 01.01.1926.g. precas ar Margrietu Vilhelmīni Adamaitis (16.10.1904.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 48.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 16.l., 21.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 229., 233., 237., 248., 302. un 310. lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 17.l., 5., 13., 24., 45., 86., 94. un 98.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 78.lp.; Turpat, 1605.f., 1.apr., 12.l., 163.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 165.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 73.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 3.l., 161.lp.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” II d. 324.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 150.lpp.; „Kadets”. Nr.4. (1974.g) 76.lpp.; Ziņas no V.Ei-henbauma ievietoējuma internetā pie A burta. Nr.2769.

ĀBOLS Jevgēņijs Aleksandra d., kapteinis, dzimis 30.11.1901.g. Kijevā. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Lauka ielā 3.

Vispārējā izglītība: 1919.g. beidzis Kijevas Valsts vīriešu klasisko ģimnāziju.

Dienesta gaita: 01.03.1922.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts Valmieras KAP rakstveža amatā. 01.04.1922.g. ieskaitīts Pavadas komandā, kur iecelts uzturziņa amatā. 09.09.1922.g. dod svinīgo solījumu. 14.09.1922.g. iestājas KS, kur ieskaitīts Inženieru nodaļā. 01.09.1923.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.12.1923.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta

pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz ATD, kur ieskaitīts InsR. 11.02.1925.g. nokārto pārbaudījumus auto vadītāju tiesību iegūšanai. 25.02.1925.g. kārto virsnieka – ložmetējnieka programmas apguves pārbaudījumu. No 15.10.1925.g. līdz 2.03.1926.g. mācās ED rīkotajos Sakaru virsnieka kursā. 9.01.1926.g. piešķirta Auto tanku virsnieka kvalifikācija. No 1.07.1926.g. BrAR uzdots pildīt BrAK a.p. 01.11.1927.g. BrAR iecelts BrAK amatā. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 28.04.1928.g. līdz 29.04.1929.g. norīkots labības, lopbarības un gaļas pieņemšanas komisijas priekšsēdētāja rīcībā. 01.09.1929.g. beidz virsnieka ložmetējnieka kursu. No 10.09. līdz 03.10.1930.g. uzdots pildīt DarPr a.p. No 01.08.1931.g. pārcelts uz BrAR, kur uzdots pildīt BrAK a.p. 01.03.1932.g. BrAR iecelts BrAK amatā. 07.03.1932.g. pārcelts uz TR, kur iecelts TK amatā. 17.04.1932.g. nosūtīts uz AK iestāj pārbaudījumu kārtošanai mācībām Akadēmiskajā kursā. No 23.06. līdz 11.10.1932.g. kursa programmas ietvaros noteiktos laikposmos komandēts uz 5.Cēsu KP, JP, Vidzemes AP un AvP, lai iepazītos ar apmācību un dienesta gaitu vienībās. 17.01.1935.g. pēc Akadēmiskā kursa beigšanas atgriežas ATD. No 24.01.1935.g. BrAR uzdots pildīt VK a.p. 07.06.1935.g. pārcelts uz TehDv, kur OpN iecelts NPrAP amatā. No 01.09.1935.g. piekomandēts AŠ OrgMobDa, kur uzdots pildīt NPrP a.p. 02.10.1935.g. pārcelts uz AŠ OrgMobDa, kur iecelts NPr amatā. 16.11.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 01.06.1937.g. pārcelts uz OrgN, kur uzdots pildīt NPr a.p. 28.11.1939.g. pārcelts uz 7. Siguldas KP. 1.11.1939.g. atbrīvots no militārās mācības skolotāja pienākumiem 2.Rīgas pilsētas ģimnāzijā. 1.12.1939.g. 7.Siguldas KP 1.KBn LoR iecelts RK amatā. 10.09.1940.g. ieskaitīts 285.StP, kur iecelts PKA amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē 285.StP apstiprināts PKA amatā. 20.11.1940.g. 285.StP iecelts ŠPP amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1943.g. maijā Volhovā ieskaitīts 2.LKBr 1.KP 2.KBn, kur 8.KR Waffen SS Waffen SS Hauptsturmführera pakāpē iecelts RK amatā. No 17.01.1944.g. pārcelts uz plkv.Veisa vadīto KG, kur 1.KBn uzdots pildīt BK a.p. 1944.g. februārī pārcelts uz 19.LDv 42.KP, kur 8.KR iecelts RK, bet vēlāk pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā.

Arests: 1945.g. maijā nokļūst krievu gūstā, tiesāts un izsūtīts uz soda nometni, kur 23.08.1946.g. *miris*.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā dien Vācu armijas pusē, bet par tiešu dalību ziņu nav, izņemot to, ka 07.09.1943.g.kaujās pie Spaskaja Poļist ticis ievainots.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo, ANk.; Vācijas: 1.un 2.šķ. DzK.

Ģimenes stāvoklis: 19.05.1926.g. precas ar Veru Ābolu (23.09.1902.g.). Bērni: Jevgēņijs (28.01.1926.g.), Margarita Marina (4.02.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 33.l.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 48.l., 107.l.p.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 75.l., 33., 58.l.p.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 76.l., 54.l.p.; Turpat, 1516.f., 1.apr., 20.l., 39.l.p.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 192.l.p.; Turpat, P-1000.f. 1.apr., 17.l., 2.l.p.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 6.l.p.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 93.l.p.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (III daļa) 150., 206., 210.lpp.; U.Sietiņš “Par zemi, ko mīlam...” 26.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā pie A burta. Nr.1298.p.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 151.lpp.; A.Silgailis „Latviešu leģions”. 51.lpp.

ĀBOLS Jānis Aleksandrs Kārļa d., leitnants, dzimis 8.11.1909.g. Valmierā kurpnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā Miera ielā 19–4.

Vispārējā izglītība: 1931.g. beidz Valmieras Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 29.09.1930.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts Daugavgrīvas artilērijā. 14.01.1931.g. InsR pabeidzot Instruktoru kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi, uzsāk mācības Virsniekvietnieku kursā. 23.07.1931.g. beidz virsniekvietnieku kursu. 08.08.1931.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 31.12.1931.g. atvaļināts no obligātā karadienesta. 14.03.1932.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 25.08.1932.g. iestājas virsdienestā Daugavgrīvas artilērijā²⁸, kur 2.ABt iecelts Instruktor amatā. 16.10.1933.g. iecelts LiePr amatā. 17.06.1935.g. pabeidz artilērijas aerologu–meteorologu instruktora kursu. No 01.10.1936.g. līdz 01.09.1938.g. mācās KS. Pēc KS absolvēšanas saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz SAP, kur ieskaitīts 4.SABt. No 01.10.1938.g. 4.SABt uzdots pildīt VK a.p. 5.06.1939.g. 4.SABt iecelts VKP amatā. No 8.01. līdz 16.05.1940.g. mācās SaBn organizētajā Sakaru virsnieka kursā. 17.05.1940.g. SAP 1.SAD pārcelts uz SaV, kur iecelts VK amatā. 1.10.1940.g. ieskaitīts 24.TSK, kur AP²⁹ iecelts VK amatā, bet vēlāk pārcelts uz 2.AD, kur iecelts SaP amatā. 25.10.1940.g. svītrots no SAP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē apstiprināts VK amatā.

²⁸ 15.05.1935.g. Daugavgrīvas artilērija pārdēvēta par Krasta artilērijas pulku (turpmāk – KAP).

²⁹ Vēlāk artilērijas pulkam piešķirts numurs - 613.Artilērijas pulks.

Arests: 27.03.1941.g. kara komisārs raksta ziņojumu, kura saturs izmantots lēmumam par J.Ābola apcietināšanu. 7.06.1941.g. sagatavota izziņa/raksturojums, kuras beigās minēts, ka J.Ābols kā kara speciālists ir vāji sagatavots un ir vienaldzīga attieksme pret dienestu. Nepiedalās politdarbā. 7.06.1941.g. pieņemts lēmums par J.Ābola aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Ābola noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, būdams aizsargs, safabri-cēja pret revolucionāri noskaņotiem kareivjiem materiālus, kurus pēc tam nodeva tiesai. Pēc Sarkanās armijas atnākšanas turpināja savu naidīgo darbību pret tiem sarkanarmiešiem, kuri izrādīja simpātijas PSRS. Pret Padomju varas pasākumiem attiecas naidīgi un ar ironiju. Tamdēļ nolēmu apcietināt un dzīvotī Rīgā pie viņa izdarīt kratīšanu.”

14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. J.Ābols ierodas „Noriļlag” nometnē. 20.08.1941.g. J.Ābols pratināts no 15.00 līdz 18.00, kuras gaitā noliedzis to, ka būtu bijis aizsargu organizācijas biedrs. 11.09.1941.g. izdota ārsta izziņa „Vesels”. 18.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu, pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Ābola noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir bijušais Latvijas armijas virsnieks, pēc pārliecības buržuāziskais nacionālists. Bijis nacionāl – fašistiskās organizācijas „Aizsargi” biedrs. Naidīgi noskaņots pret Padomju varu, tamdēļ nolēmu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” Pēc lēmuma pieņemšanas izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.387. 01.11.1941.g. J.Ābolam uzrādīta apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.683 materiālus, nolēmu, ka saucams pie atbildības par KPFSR KK 58-10-1. panta noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.” 01.11.1941.g. J.Ābols no 19.40 līdz 21.30 pratināts, kuras gaitā sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols: „Caurskatot lietu Nr.683., pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekamiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības nekas papildināms tam neesot.” 03.11.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Tiesājams pēc iepriekšminētā KK panta. Lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts sodīt J.Ābolu ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b &186: „Lietu Nr. 683.klausījāmiešiem un nolēmām par pretpadomju aģitāciju – ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņa sākums

18.10.1941.g. " J.Ābols miris 25.12.1942.g. „Noriļlag” nometnē. Nāves cēlonis nav norādīts.

19.08.1953.g. Latvijas PSR IeM 5.daļas 1.nodaļas operpilnvarotais paraksta izziņu, ka arhīva lieta Nr. 201456. izskatīta un tālākā apstrāde nav vajadzīga.

Reabilitācija: 01.1989.g. Baltijas KA Kara prokurora slēdziens: „*Atbilst PSRS APP 16.01.1989.g. dekrēta noteikumiem, reabilitējams.*” 6.06.2008.g. reabilitēts ar LR 3.08.1990.g. likumu.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 32.l.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 21.l., 301.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 22.l., 396. un 439.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 72.l., 589.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 194.lp. LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 72.lp.; Turpat, 1985.f., 2.apr., P-8804.l. (pamatlieta), 1.-21.lp.; Turpat, 1985.f., 2.apr., P-8804. (uzraudzības) l., 1.-9.lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 2221.l.; “No NKVD līdz KGB”. 42.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 543.lpp.; „Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I daļa. 313.lpp.; V.Eihenbauma arh. 5.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBOLTIŅŠ Edgars Kārļa Eduarda d., leitnants, dzimis 31.05.1914.g. Valmieras apriņķī, Pāles pagasta „*Krūmos*”. 1940./41.g. dzīvo Smiltenē, Dārza ielā 13.

Vispārējā izglītība: Beidzis Valmieras Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 29.10.1935.g. iesaukts obligātajā karadienestā un iedalīts 8.Daugavpils KP. 15.05.1936.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 29.09.1936.g. iestājies KS. 01.09.1938.g. absolvējot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, un nosūtīts turpmākam dienestam uz 10.Aizputes KP, kur ieskaitīts 1.LoR. No 01.12.1938.g. 1.LoR uzdots pildīt VK a.p. No 18.01. līdz 5.07.1939.g. piekomandēts SaR. 5.07.1939.g. pārcelts uz 9.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. No 23.08. līdz 22.09.1939.g. mācās Rīgā rīkotajā Kājnieku baterijas virsnieka kursā. No 27.09. līdz 28.11.1939.g. piekomandēts AK, kur iesaistīts iesaukto rezervistu apmācības procesam. 07.12.1939.g. ieskaitīts 8.Daugavpils KP, kur iecelts VK amatā. 14.09.1940.g. ieskaitīts 295.StP. 25.10.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē 295.StP apstiprināts VK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka Lestenes vasaras nometnē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. E.Āboltiņa aizturēšanas

pamatojums: „Organizācijas „Latvijas vanagi” dalībnieks, par pretpadomju satura izteikumiem.” 13.10.1941.g. 10.08.1941.g. E.Āboltiņš ierodas „Norilāg” nometnē. E.Āboltiņš pratināts no 11.25 līdz 19.15, kuras gaitā izpilda arestētā anketu³⁰. 13.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: “*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par E.Āboltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka cēlies no kulakiem, ir bijis Latvijas nacionālās armijas virsnieks – brīvprātīgais, pēc pārliecības nacionālists, Latvijas buržāziskās iekārtas atbalstītājs, naidīgi noskaņots pret PSRS, izrādījis neapmierinātību ar Padomju varu, savus pretpadomju uzskatus izteicis SA komandieru vidū, tamdēļ, aizturētu 14.06.1941.g., nolēmu arestēt. Izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.526. Arestēts.*” 13.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis N.526 un izsniegta ārsta izziņa: „*Praktiski vesels.*” 13.10.1941.g. E.Āboltiņš pratināts no 11.25 līdz 19.15, kuras laikā aizpilda arestētā anketu. 24.10.1941.g. E.Āboltiņš pratināts no 9.30 līdz 11.05, kuras laikā ir uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.551 un ņemot vērā to, ka E.Āboltiņš ir pietiekoši atmaskots, nolēmu, ka ir saucams pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā noteiktajiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 24.10.1941.g. sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas protokols: „*Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā par pabeigu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai.*” *Vadoties no likuma, apsūdzētajam E.Āboltiņam par apsūdzību paziņoju un visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais E.Āboltiņš pēc iepazīšanās ar apsūdzības materiālu paziņoja, ka pēc būtības lietā neko pievienot nevar.*” 26.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās E.Āboltiņš sevi par vainīgu atzinis, tiesājams pēc iepriekšminētā KK panta. Pamatojoties uz apkopotajiem lietas materiāliem, nolēmu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 678.: „*Lietu Nr.551. klausījāmies un nolēmām par pretpadomju izteicieniem ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņu skaitot no 13.10.1941.g.*” 8.01.1943.g. E.Āboltiņam par tiesas lēmumu paziņots. 27.07.1943.g. E.Āboltiņš miris „Kraslag” nometnē Krasnojarskas novadā. Nāves cēlonis nav zināms.

Reabilitācija: 03.08.1989.g. Latvijas PSR prokuratūra E.Āboltiņu reabilitēja.

³⁰ anketā ziņo, ka tēvam pieder 74 ha zemes, 3 zirgi, 8 govys un ir izmantojis algotu darbspēku

Ģimenes stāvoklis: 09.04.1939.g. precas ar Alfoniju Elvīru Mārtiņa m. Piņķis (1914.). Bēni: Dzintars (05.02.1940.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 25.l.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 30.l., 384., 500.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 29.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 96., 188.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5811.l., 1.-26.lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 2221.l.; “No NKVD līdz KGB.” 43.lpp.; “Aizvestie - 1941.g.14. jūnijs”. 632.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBOLTIŅŠ Jānis Alfrēds Alfreda d., leitnants, dzimis 31.07.1914.g. Valmieras apriņķa Katvaru pagastā.

Vispārējā izglītība: 15.06.1933.g. beidz Limbažu Valsts ģimnāziju. Studējis LU Inženierzinātnes fakultātē, bet par beigšanu ziņu nav.

Dienesta gaita: 01.05.1936.g. iesaukts obligātajā karadienestā un nosūtīts uz Vidzemes Dv, kur ieskaitīts SaR. 11.11.1936.g. beidz Telefonistu instruktoru kursu un saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 25.12.1936.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 15.04.1937.g. atvaļināts no obligātā karadienesta. 01.11.1937.g. iestājas KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienam uz 3.Jelgavas KP, kur ieskaitīts SaR. 04.10.1939.g. nosūtīts uz AvP organizēto Novērotāja–lidotāja kursu. 02.09.1940.g. iekļauts to 3.Jelgavas KP štāba sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri skaitās pulka štatu sarakstā, bet fiziski atrodas AvP. 07.10.1940.g. pēc Novērotāja–lidotāja kursa beigšanas ieskaitīts 24.TSK AAvE. Līdz turpmākam ziņu nav. 1943.g. oktobrī ieskaitīts 34.KP. No 1943.g.oktobra līdz 1944.g. jūlijam dien Aviācijas leģiona „Latvija” Aviācijas skolā Grobiņā. 29.07.1944.g. ieskaitīts 12.naktskaujas grupas (SG12), kur 1.AvE iecelts lidotāja amatā. 1945.g. maijā nokļūst ASV spēku gūstā.

Pēckara periods: līdz 1949.gadam dzīvo Rietumvācijā, bet pēc tam pārceļas uz Kanādu, kur līdz pensijai strādā Ontario Valsts ceļu departamentā. J.Āboltiņš *miris* 02.08.1981.g. Toronto, Kanādā.

Sabiedriskās organizācijas: Kanādas LVA biedrs, kur ir ilggadīgs valdes sekretārs un kasieris.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: precas ar Olgu Ozoliņu (19.05.1918.g.–13.02.1985.g., Toronto). Bēni: Aija un Vija.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 27.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 2.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 91.l., 53.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 84.lp.; Turpat, 1.apr., 17.l., 1253.lp. LVA, 2182.f., 1.apr., 9.l., 49.lp.;

Turpat, 698.f., 1.apr., 1.l., 51.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 202., 207., 211., 252., 571.lp.; Avīze „Latvija Amērikā” 23.08.1981.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (VII daļa) 31.lpp.; V.Eihenbauma arhīvs – 7.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 6.lpp.

ĀBOLTIŅŠ Jānis Jēkaba d., pulkvedis–leitnants, dzimis 2.09.1897.g. Valkas apriņķa Smiltenes pagasta “*Kurmjos*” laukstrādnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Palejas ielā 22.

Vispārējā izglītība: 1922.g. beidz Latvijas Kultūras veicināšanas biedrības vidusskolas grupu.

Dienesta gaita: 1915.g. augustā iestājas Krievijas armijā, kur ieskaitīts 2.GvStP. 14.06.1916.g. beidz pulka mācību komandu un saņem jefreitora dienesta pakāpi. 1916.g. decembrī nosūtīts uz 2.GvKo štābu, kur iecelts rakstveža amatā. 1917.g. janvārī paaugstināts VecRs amatā. 25.10.1917.g. atvaļināts no dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 12.06.1919.g. iestājas LPV BS un ieskaitīts 5.Cēsu KP. 21.08.1920.g. pārcelts uz KSmPe. 06.04.1921.g. pārcelts uz AvD, kur iecelts NoP amatā. 01.10.1921.g. iestājas virsdienestā un nosūtīts uz AvD 3.AvN, kur iecelts vecākā šofera amatā, vienlaikus piekomandēts štābam. 28.02.1922.g. pārcelts uz 4.AvN nodaļu vecākā šofera amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts AvD štābam. 01.06.1922.g. piekomandēts AvD štābam, kur iecelts Vecākā rakstveža amatā. 1922.g. septembrī iestājas KS, kur ieskaitīts AN kadetu sastāvā. 01.09.1923.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 19.08.1924.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. absolvējot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz BrVD³¹, kur 1.BrV AV iecelts VK amatā. 15.11.1925.g. 1.BrV LoV iecelts VK amatā. No 05.01. līdz 08.02.1926.g. mācās Gāzu virsnieka kursā. No 23.02. līdz 14.05.1926.g. piekomandēts InsKo. 02.03.1926.g. BrVP iecelts GzVs amatā. No 14.05.1926.g. 1.BrV uzdots pildīt VVs a.p. No 07.06. līdz 20.07.1926.g. piekomandēts Daugavpils nometnes MetSt. No 20.07.1926.g. 1.BrV uzdots pildīt LoVs a.p. No 14.10.1926.g. līdz 31.05.1927.g. piekomandēts AInsBt, kur uz virsdienesta instruktoru kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. No 27.08.1927.g. 1.BrV uzdots pildīt LoVVs a.p. 31.08.1927.g. nosūtīts uz Daugavpils artilērijas nometni, kur iecelts NomKd amatā. No 04.11.1927.g. BrVP iecelts Fiziskās audzināšanas instruktora amatā. No 09.11.1927.g. 1.BrV

³¹ no 1926.g. Bruņoto vilcienu pulks

uzdots pildīt AVVs a.p. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 01.02.1928.g. nozīmēts par pulka karavīru veikala pārraugu. 12.05.1928.g. 2.BrV iecelts AVK amatā. 01.08.1928.g. pārcelts uz 3.BrV, kur iecelts AVK amatā, vienlaikus uzdots pildīt AVVs a.p. 23.10.1928.g. 3.BrV papildus tiešajiem pienākumiem uzdots pildīt LoVVs a.p. No 8.02. līdz 14.08.1929.g. piekomandēts SmK, kur uzdots pildīt KoP un PKas a.p. No 29.10.1929.g. līdz 02.09.1930.g. nosūtīts uz Artilērijas virsnieka kursu, pēc kura beigšanas atgriežas BrVP, kur 3.BrV uzdots pildīt AVVs a.p. No 17.11.1930.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt PKas un SmKP a.p. 08.08.1931.g. pārcelts uz 1.BrV, kur iecelts AVK amatā. 15.10.1932.g. nosūtīts mācībām uz Augstāko militāro virsnieku kursu. 17.11.1933.g. saņem kapteinis – leitnants dienesta pakāpi. 22.11.1935.g. pēc kursa beigšanas vecākā virsnieka cenza iegūšanai piekomandēts Vidzemes AP, kur 3.Rūjienas ABt uzdots pildīt VVs a.p. 03.10.1935.g. pārcelts uz KS, kur iecelts GVad amatā. 13.05.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 10.08.1936.g. piekomandēts Vidzemes AP artilērijas pulkam vecākā virsnieka cenza papildināšanai. 29.10.1936.g. nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP, kur uzdots pildīt BtK a.p. 13.02.1937.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur uzdots pildīt BtK a.p. 10.03.1937.g. 1.Valmieras ABt iecelts BtK amatā. No 15.04. līdz 08.07.1937.g. piekomandēts 1.Ziemeļlatvijas AD, kur papildus tiešajiem dienesta pienākumiem ir uzdots pildīt DK a.p. 16.04.1937.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. 01.06.1937.g. pārcelts uz Vidzemes AP štābu, kur iecelts PKA amatā, vienlaikus 1.Ziemeļlatvijas AD uzdots pildīt DK a.p. No 08.07.1937.g. piekomandēts pulka štābam, kur iecelts PKA amatā. No 07.09. līdz 23.09.1937.g. piekomandēts 6.Rīgas KP, kur kopā ar pulku piedalās Armijas rudens manevros. 17.11.1937.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz AK. 27.11.1937.g. ierodas AK, kur iecelts SkPrA amatā. 15.09.1939.g. saņem Kara zinības pasniedzēja 7.kategoriju. 11.11.1939.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. No 19.06. līdz 06.07.1940.g. piekomandēts Daugavpils apgabala garnizonam, kur nozīmēts garnizona priekšnieka rīcībā sadarbības nodrošināšanai ar PSRS karaspēka vadību. 08.09.1940.g. ieskaitīts 623.VieAP sastāvā. 17.09.1940.g. nozīmēts 24.TSK APr rīcībā. 18.09.1940.g. svītrots no AK kā iekļautu 24.TSK personālsastāva sarakstos. 1.10.1940.g. ieskaitīts 183.StDv 623.VieAP, kur iecelts ŠP amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli apakšpulkveža pakāpē 623.VieAP apstiprināts ŠP amatā.

Arests: 8.06.1941.g. pieņemts lēmums par J.Āboltoņa aizturēšanu. Aizturēšanas pamatojums: „*Caurskatot iesniegtos NKVD materiālus*

par J.Āboltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka sarunās ar 623. VieAP pulka komandējošo sastāvu sistemātiski izteicis pretpadomju izteicienus, parādījis sakāvēniecisku gara stāvokli, par to nolēmu apcietināt.” 10.06.1941.g. pieņemts lēmums par J.Āboltiņa ģimenes izsūtīšanu. 16.06.1941.g. J.Āboltiņš aizturēts un ieslodzīts Cēsu cietumā. 17.06.1941.g. pārvests uz Rīgu, no kurienes izvests uz Krasnojarskas novodu Noriļsku. 10.08.1941.g. J.Āboltiņš ierodas „Noriļlag” nometnē. 06.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 13.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Āboltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis Latvijas armijas virsnieks. Dienējis balto Latvijas armijā, 1919.-1920.g. piedalījies kaujās pret SA. Naidīgi noskaņots pret Padomju varu. Nacionālists. Tamdēļ nolēmu J.Āboltiņu, 16.06.1941.g. aizturētu, arestēt.” 13.10.1941.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.791. 13.10.1941.g. J.Āboltiņš no 20.30 līdz 23.00 pratināts, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, kā arī uzraksta labprātīgu atzišanos. 23.10.1941.g. J.Āboltiņš pratināts no 21.30 līdz 22.10, kuras gaitā tiek uzrādīta apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas materiālus Nr.685, uzskatu, ka J.Āboltiņš ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, veicis pretpadomju aģitāciju, nolēmu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.” 23.10.1941.g. pēc J.Āboltiņa pratināšanas sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.685 par J.Āboltiņu, pieņemu sākotnējās izmeklēšanas lietu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, par to apsūdzētajam paziņoju, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības nekas tam sakāms neesot.” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens: „Celtajās apsūdzībās J.Āboltiņš atzinis sevi par vainīgu. Nolēmu kā sociāli bīstama elementa lietu nosūtīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 7: „Lietu Nr. 685 klausījāmiem un nolēmām J.Āboltiņu par aktīvu cīņu pilsoņu kara laikā pret revolucionāro kustību un pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņu skaitot no 13.10.1941.g. (KPFSR KK 58-10. I pants.)” J.Āboltiņš miris 02.01.1943.g. „Noriļlag” nometnē, nāves cēlonis nav norādīts.

Reabilitācija: 24.09.1989.g. Baltijas KA kara prokurora vecākais palīgs paraksta slēdzienu, kurā teikts, ka, pamatojoties uz PSRS APP

dekrēta 16.01.1989.g. noteikumiem, J.Āboltiņš ir nepatiesi represēts. 04.12.1989.g. Baltijas KA Kara prokuratūra rehabilitē J.Āboltiņu. 19.03.1990.g. Latvijas PSR Prokuratūra paziņo Aivaram Āboltiņam to, ka: „*Minētā krimināllieta pret J.Āboltiņu ir izbeigta un viņš ir rehabilitēts.*” 26.02.1991.g. Āboltiņš Aivars (dēls) iesniedzis lūgumu Latvijas Republikas Augstākai tiesai tēvu rehabilitēt. 28.01.1992.g. J.Āboltiņš rehabilitēts ar LR 3.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.2437.

Sabiedriskās organizācijas: No 1924. līdz 1940.g. LKSBVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 1915.g. augusta līdz 1917.g. 25.martam piedalās kaujās pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā no 1919.g. jūnija piedalās kaujās pret Vācu Dzelzs divīzijas un Landesvēra vienībām pie Cēsīm, bet no 12.06.1919.g. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē Goliševas un Prigorod – Krasnij sādžu rajonā kaujās pret Lielinieku karaspēku.

Apmalvojumi: 5.šķ.TZo, 4.šķ.Vo (š), LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 1935.g. precas ar Paulīni Ellu Brožis (1912.–1982.g.). Bērni: Aivars (21.02.1937.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 28.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 42.l., 25.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 183.l., 25., 54.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 51.l., 136.lp.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 123.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 73.l., 45., 67., 111., 114., 160., 163., 275., 333., 335.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 169., 2.lp.; Turpat, 1527.f., 1.apr., 22.l., 39.lp.; Turpat, 1527.f., 1.apr., 44.l., 51., 55.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1187., 1365.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 196.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, 27.f., 1.apr., 8.l., 3.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 4.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 97.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-6107. (pamatlieta), 1.-30.lp.; Turpat, 1987.f., 1.apr., 13599.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 2221.l.; „Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918-1940”. 57.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 43.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 175.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietoējuma internetā pie L burta. Nr.1324.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs.” II sējums. 11.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ĀBOLTIŅŠ Jānis Pētera d., leitnants, dzimis 22.05.1905.g. Valkas apriņķī Smiltenes pagasta “*Groturē*”. Līdz arestam dzīvo Smiltenes pagasta „*Rožkalnos*”.

Vispārējā izglītība: beidzis Smiltenes vidusskolu.

Dienesa gaita: 01.03.1927.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts Vidzemes AP 1.Valmieras ABt. 10.09.1927.g. beidzot Artilērijas

instruktora kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 28.02.1928.g. beidz Virsniekvietnieku kursu un saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 22.06.1928.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 01.09.1928.g. ieskaitīts virsdienestā un iecelts par lielgabala kaprāli. 13.09.1928.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 08.03.1940.g. pārcelts uz ATBr, kur 2.PtLR iecelts virsseržanta amatā. No 08.04.1940.g. līdz 29.06.1940.g. mācās KS Jaunāko virsnieku kursā, 02.06.1940.g. pārcelts uz ApmBn, kur ieskaitīts 1.ApmR. 20.07.1940.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi. 16.08.1940.g. piekoman-dēts ATBr SmDa. 27.08.1940.g. ATBr pārcelts uz 3.TR, kur iecelts VK amatā. 09.09.1940.g. sakarā ar ATBr likvidēšanu ieskaitīts 183.StDv 295StP, kur APtD iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē iecelts VK amatā. 1941.g. jūnija beigās karaspēka daļai pārvietojoties uz jaunām pozīcijām, dezertē. 1941.g. jūlija sākumā piesa-kās komandantūrā, kur Trofeju savākšanas komandā iecelts KoPr amatā. 24.09.1941.g. Siguldas pilī iecelts SmVa amatā. 1941.g. septembra beigās tiek likvidēta Latvijas komandantūra un izveidota Latvijas palīgpolicija, kur J.Āboltiņš iecelts SmVa amatā un papildus tiešajiem dienesta pienā-kumiem veic patrulēšanas dienestu. No 1942.g. aprīļa iecelts „C” grupas priekšnieka amatā, kuras pamatuzdevums partizānu un izpletņlēcēju aizturēšana. Vēlāk, nevēloties doties uz fronti, no policijas atvaļinās un atgriežas darbā par Siguldas pils SmV. 01.04.1943.g. izsaukts uz Latviešu leģiona Iesaukšanas komisiju, bet iesaukšana atlikta. No 1943.g. maija līdz 1944.g. maijam strādā Siguldas apriņķa pārvaldes Lauksaimniecības nodaļā par SmV. 23.05.1944.g. saņem pavēli par ierašanos Pulcēšanās vienībā. Pēc darba lietu nodošanas dodas uz Siguldas pagastu, kur, nevē-lēdamies dienēt Vācu armijā, līdz Sarkanās armijas ienākšanai slēpjas pie tēva un paziņām. 1944.g. novembrī iestājas darbā PSRS NKVD „UŠOS-DOR” Smiltenes nodaļā SmV amatā. 23.02.1945.g. sastādīts protokols par aizturētā J.Āboltiņa pārmeklēšanu. Pārmeklēšanas aktā 6 pozīcijas: *dažādi dokumenti, piezīmju grāmatiņa un saliekamais kabatas nazis.* Aktam piezīme: „*Sūdzības un pretenzijas pret nepareizi izdarītu pārmek-lēšanu neiesniedza.*” Akta sastādīšanas dienā J.Āboltiņš pratināts, kuras laikā nosaucis 5 policistu un 7 aizsargu uzvārdus. Pratināšanas ilgums protokolā nav norādīts. 27.02.1945.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums; „*Caurskatot aizturētā J.Āboltiņa izmeklēšanas materiālus, atradu, ka J.Āboltiņš kopš Latvijas PSR okupēšanas sākuma iestājies Siguldas pilsētas vācu komandantūrā par Saimniecības vadī-tāju. Pie tam vadīja atkāpošās Sarkanās armijas atstāto trofeju mantu savākšanu. 1941.g. septembrī komandantūrai likvidējoties, palicis par*

policistu nodibinātajā pilsētas policijā. 1942.g. martā iecelts par Policijas apsardzes priekšnieku un ar policistu grupu patrulējis pilsētā un dežurējis policijā. 1942.g. oktobrī, negribēdams doties uz fronti, atvaļinājies un sācis strādāt par saimniecības vadītāju Siguldas pilī. 1943.g. oktobrī iestājies pilsētas policijas pārvaldē par saimniecības vadītāju. 1944.g. maijā, it kā negribēdams dienēt leģionā, aizbraucis uz Smiltenes pagastu un slēpies pie tēva un citās vietās. Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, nolēmu J.Āboltiņu arestēt.” 27.02.1945.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli: „Caurskatot materiālus par J.Āboltiņu, atradu, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-1. a. pantā paredzētiem noziegumiem un, ņemot vērā, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko, pret parakstu, paziņot apsūdzētajam.” 03.03.1945.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.616. 05.03.1945.g. lietu pieņem izmeklēšanā „SMERS” Izmeklēšanas daļa. Pēc lietu pārņemšanas notiek J.Āboltiņa pratināšana. Pratināšanas sākuma un beigu laiks protokolā nav norādīts. 17.03.1945.g. J.Āboltiņš pratināts no 21.00 līdz 23.10, kuras gaitā tiek uzrādīta šāda apsūdzība: „Ņemot vērā iepriekš noskaidroto, nolēmu, ka J.Āboltiņš ir pietiekoši atmaskots. Vadoties no likuma, nolēmu saukt J.Āboltiņu pie atbildības pēc iepriekš minētā KK panta, par ko apsūdzētajam, pret parakstu, paziņot.” 02.04.1945.g. J.Āboltiņš pratināts no 10.00 līdz 23.30 ar 20 min. pārtraukumu 17.00. 03.04.1945.g. J.Āboltiņš pratināts no 10.30 līdz 15.00 un no 21.00 līdz 22.30, kuras gaitā pieņemts lēmums par materiālu izdalīšanu atsevišķā lietā, jo J.Āboltiņa 13 nosaukto personu dzīvesvietas nav zināmas, jo aizbēguši līdzī vāciešiem. Pratināšanas beigās ir sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „Pieņemu izmeklēšanu lietā Nr.566 par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, visu tiesvedību uzrādīju, pēc kā jautāju – vai nevēlas vēl ko izmeklēšanas lietā papildināt? Apsūdzētais J.Āboltiņš pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka papildināt izmeklēšanas materiālus ar neko nevar un lūgumu nekādu nav.” 04.04.1945.g. sastādīts apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Pamatojoties uz lietas materiālu izklāstu, J.Āboltiņa noziegumi atbilst PSRS Augstākās padomes Prezidija 19.04.1943.g. 1.dekrēta noteikumiem, lietu nodot 3.Baltijas frontes kara prokuroram.” 05.04.1945.g. 3.Baltijas frontes kara prokurora vecākais palīgs J.Āboltiņa lietu nodod 3.Baltijas frontes Kara tribunāla priekšsēdim. 06.04.1945.g. notiek 3.Baltijas frontes Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemj J.Āboltiņa lietu izskatīt slēgtā sēdē bez apsūdzības un

aizstāvības pušu piedalīšanās. 09.04.1945.g. J.Āboltiņš ar savu parakstu apliecina, ka ar Kara tribunāla sagatavošanas sēdes lēmumu iepazīnes. Izskaidrotas viņa tiesības saistībā ar papildus liecinieku pieaicināšanu, pēc kā ar savu parakstu apliecina, ka viņam nav lūgumu. 09.04.1945.g. 15.50. uzsākta 3.Baltijas frontes Kara tribunāla sēde, kuras gaitā nolasa apsūdzību pa daļām, dod vārdu apsūdzētajam paskaidrojumiem, pēdējā vārdā J.Āboltiņš saka: „*Sevi par vainīgu atzīstu, lūdzu nesodiet bargi.*” No 16.45 līdz 17.20 tribunāls apspriežas, pēc kā nolasa spriedumu: „*Piespriedām J.Āboltiņam, pamatojoties uz KPFSR KK 58-1. a. panta, ASM – nošaušanu ar lt. dienesta pakāpes atņemšanu un personīgā īpašuma konfiscēšanu. Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.*” 17.25. tiesas sēde ir slēgta. 29.04.1945.g. PSRS Augstākās tiesas Karakolēģijas lēmums Nr. 3503: „*Pēc būtības neuzskatām par vajadzīgu J.Āboltiņam piespriest augstāko sada mēru (turpmāk – ASM) un piekritam PSRS Augstākās tiesas priekšsēža protestam. Pamatojoties uz PSRS Augstākās padomes Prezīdija 2.dekrētu, no 19.04.1943.g. nolēmām augstāko soda mēru J.Āboltiņam nomainīt ar izsūtīšanu katorgas darbos uz 20 gadiem un tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem. Soda termiņu skaitot no 27.03.1945.g.*” J.Āboltiņš sodu izcieš Taišetas, Altajas un Karagandas apgabalos. 1952.g. saslimst ar asinsvadu pārkaļķošanu un ar to kļūst par invalīdu. 10.12.1954.g. Karagandas apgabala tiesa nolemj J.Āboltiņu atbrīvot no LDN kā invalīdu. 21.03.1955.g. atbrīvots no ieslodzījuma un atgriežas Latvijā, kur apmeties Valmierā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

17.09.1955.g. Baltijas KA Kara tribunāls paziņo, ka J.Āboltiņa sodāmība un politisko tiesību zaudēšana ir noņemta. 14.06.1957.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēža vietnieka amata izpildītājs paziņo J.Āboltiņam par sodāmības noņemšanu uz 16.09.1955.g. PSRS Augstākās padomes 6.dekrēta pamata. 14.06.1957.g. izrakstīta izziņa, ka sodāmība noņemta.

Reabilitācija: 22.01.1998.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. 09.02.1998.g. LR IeM Adresu birojs paziņo LR Augstākās Tiesas Reabilitācijas daļai, ka J.Āboltiņš un viņa sieva nav pierakstīti.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Kārtības policijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vo1.pak. goda zīme.

Ģimenes stāvoklis: 31.10.1936.g. precas ar Mildu Alīdu Grundiņš (06.10.1906.g.). Bērni: Sarmīte (05.04.1939.g.)

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 26.l.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 258.l., 169.lp. LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 102.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 6.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 40153.l., 1.-65.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 43.lpp.;

LKM no leģionāru iesaucamo virsnieku saraksta 76.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 151.lpp.

ĀBOLTIŅŠ Kārlis Kārļa d., kapteinis, dzimis 21.11.1900.g. Rīgas apriņķa Dreiliņu pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Bērzaunes ielā 4/1.

Viņš pārvērtās izglītība: 1918./19. mācību gadā beidzis Latvijas Izglītības biedrības reālskolas 5. klasi. 1933.g. beidzis Rīgas 2. ģimnāziju.

Dienesta gaita: 18.12.1918.g. iestājas LPV BS. Studentu rotas sastāvā atkāpjas uz Liepāju. 22.05.1919.g. par kaujas nopelniem saņem leitnanta dienesta pakāpi. 1919.g. septembrī Rīgas dzelzceļa mezglā ApsR iecelts RKP amatā. 11.03.1920.g. nosūtīts uz 3 mēnešu virsnieku kursu. 1920.g. novembrī Jaunmobilizēto rotā iecelts RKP amatā. 1921.g. aprīlī pārcelts uz Rīgas dzelzceļa mezglu, kur iecelts Komp amatā. 12.05.1921.g. pārcelts uz RoP, vienlaikus pilda Komp amatu. 15.03.1922.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur SaR uzdots pildīt RK a.p. 16.03.1923.g. pārcelts uz BruPe. 28.04.1924.g. pārcelts uz GANo, kur sākumā uzdots pildīt VK a.p., bet vēlāk ar pavēli iecelts VK amatā. 20.06.1925.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 15.10.1925.g. nosūtīts uz KS organizēto Virsnieku kursu. 16.09.1926.g. pēc virsnieku kursu absolvēšanas iegūst karaskolas beigušā statusu, atgriežas 7.Siguldas KP, kur uzdots pildīt RK a.p. No 01.08.1927.g. pārcelts SarR, kur uzdots pildīt RKP a.p. No 25.02.1929.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 6.Rīgas KP. No 27.05.1929.g. piekomandēts 4.Valmieras KP, kur NoSarR uzdots pildīt RK a.p. 1.07.1931.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. No 8.05. līdz 8.08.1933.g. 4.KR periodiski pilda RK a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. No 01.02.1934.g. 4.KR uzdots pildīt RKP a.p. No 27.03.1936.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur 4.KR uzdots pildīt RK a.p. 17.11.1936.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 30.04.1936.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur 6.KR uzdots pildīt RK a.p. 28.09.1936.g. pulkā iecelts par tiesas locekli. No 02.03. līdz 10.07.1937.g. uz kārtējo sesijas laiku piekomandēts Karatiesai par tiesas pagaidu locekli. 21.05.1938. g. 4.Valmieras KP pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RK amatā. No 30.12.1938.g. līdz 1.05.1939.g. pulkā iecelts tiesas priekšsēdētāja amatā. 16.05.1939.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts RK amatā. No 26.07.1939.g. piekomandēts Rīgas pilsētas komandantūrai. 16.11.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 5.Cēsu KP. 23.12.1939.g. ierodas 5.Cēsu KP, kur 9.KR iecelts RK amatā. No 03.05. līdz 23.06.1940.g. pilda 3.KBn komandiera a.p. 23.08.1940.g. pulkā iecelts tiesas priekšsēdētāja amatā. 10.09.1940.g. ieskaitīts 243.StP, kur

iecelts TehAPr amatā. No 24.09. līdz 01.11.1940.g. piekomandēts 5.Cēsu KP likvidācijas darbu veikšanai. 02.10.1940.g. 5.Cēsu KP komandieris ziņo AŠ, ka kpt. K.Āboltiņš atrodas pulka novietnē Rīgā.

Arests: 14.06.1941.g. K.Āboltiņš aizturēts karaspēka vasaras nometnē Lestenē un izvests uz Noriļsku, Krasnojarskas novodu. 10.08.1941.g. K.Āboltiņš ierodas "Norilļag" nometnē. 08.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels”. 15.10.1941.g. pieņemts lēmums par K.Āboltiņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par K.Āboltiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis virsnieks Latvijas armijā, brīvprātīgais no 1918.g.–1919.g. vienā no Kalpaka baltlatviešu triecienbataljoniem, aktīvi cīnījies pret Sarkano armiju, pret Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu attiecas naidīgi, dienot dienesta biedru vidū izteica naidu pret Partiju un Padomju valdību, tamdēļ nolēmu K.Āboltiņu, 14.06.1941.g. aizturētu, arestēt.” 15.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.853. 15.10.1941.g. K.Āboltiņš pratināts no 13.00. līdz 15.25, kuras gaitā aizpilda arestētā anketu. 23.10.1941.g. pieņemts lēmums par apsūdzības uzrādīšanu, kurā teikts: „Caurskatot lietas Nr.672 materiālus, uzskatu, ka K.Āboltiņš ir pietiekoši atmaskots, lai sauktu pie atbildības par KPFSR KK 58-10-1.p. noteiktiem noziegumiem, par ko nolēmu paziņot apsūdzētajam pret parakstu.” Tajā pašā dienā no 18.00 līdz 19.00 K.Āboltiņš ir pratināts, kuras gaitā sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „Lai nodotu iztiesāšanai, K.Āboltiņš ir pietiekoši atmaskots, par to apsūdzētajam ir paziņots, tiesvedība uzrādīta un ar tās saturu iepazīstināts. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar apsūdzības materiālu paziņoja, ka pēc būtības savā lietā pievienot neko nevar.” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās par vainīgu sevi atzinis pilnīgi, tamdēļ, balstoties uz izmeklēšanas lietas materiāliem, nolēmu apsūdzības lietu Nr.672 virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 673.: „Lietu Nr.672 klausījāmiem un nolēmām, par aktīvu cīņu pret revolucionāro kustību un pretpadomju aģitāciju, pamatojoties uz KPFSR KK 58-10-1.p., ieslodzīt uz 10 gadiem LDN.” K.Āboltiņš miris 11.11.1942.g. Noriļskā, kapa vieta nezināma.

Reabilitācija: 17.10.1957.g. K.Āboltiņa sieva Hildegande Āboltiņa, dzīvojoša Rīgā, raksta Baltijas KA prokuroram, kurā lūdz vīra krimināllietu pārskatīt, sodāmību noņemt, reabilitēt un atjaunot tiesības. 20.01.1958.g. Baltijas KA kara prokurors iesniedz protestu Baltijas KA

Kara tribunālam, kurā lūdz Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. nolēmumu atcelt un, pamatojoties uz KPFSR KK 206-b. panta, tiesvedību izbeigt. 28.01.1958.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla lēmuma Nr.2/22 – 58.: „*Nolēmām kara prokurora protestu ievērot, Sevišķās apspriedes nolēmumu no 5.09.1942.g. atcelt un K.Āboltiņa krimināllietu izbeigt.*” 17.05.1999.g. rehabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu.

Piedalīšanās karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 03.03. līdz 16.03.1919.g. un no 22.03. līdz 1919.g. jūlijam piedalās kaujās pie Jaunās muižas, Airītēm, Saldus, Jaunpils, Piņķiem, Rudzātiem u.c. pret Lielinieku karaspēku. 06.03.1919.g. – kontuzēts.

Apbalvojumi: 5.šķ.TZo, LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 27.03.1932.g. precas ar Hildegrandi Kalniņu Jāņa m. (30.11.1902.g.). Bērni: Ansis (25.01.1937.).

Avots: LVVA., 5601.f., 1.apr., 29.l.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 47.l., 42.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 49.l., 98., 147. un 293.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 8.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l. 19.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 144.l., 247.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1219.lp. LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 65.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2457.l., 1.-22.lp.; “No NKVD līdz KGB.” 43.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 543.lpp.; „LOM Gada grāmata”. 1999.g. 125.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 54.lpp.

ACTIŅŠ Verners Pēteris Teofils Antona d., virsleitnants, dzimis 21.10.1908.g. Cēsu apriņķī, Cesvaines pagastā, Cesvainē skolotāja ģimenē. 1939./41.g. dzīvo Tukumā, Raiņa ielā 6–4.

Vispārējā izglītība: 1928.g. beidz Cesvaines Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 29.09.1928.g. no Rīgas KAPe iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 3.Jelgavas KP, InsR. 19.12.1929.g. parakstīja karavīra svinīgo solījumu. 28.02.1929.g. beidzot InsR, saņem dižkareivja dienesta pakāpi un ieskaitīts LoR. 28.07.1929.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 01.09.1931.g. absolvējot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 5.KR. 05.04.1932.g. pārcelts uz 1.LoR. 17.04.1936.g. 1.LoR iecelts VK amatā. 01.06.1936.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1936.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 19.12.1936.g. nosūtīts uz Kurzemes AP organizēto Artilērijas virsnieka kursu. 1937.g. pēc kursa beigšanas atgriežas 2.Ventspils KP iepriekšējā amatā. No 20.11. līdz 28.11.1937.g. piekomandēts SMP gala pārbaudījumu kārtošanai Artilērijas virsnieka statusa iegūšanai.

17.12.1937.g. iegūst Artilērijas virsnieka statusu. 25.06.1938.g. piekodomāts AŠ ApmDa. 12.07.1938.g. 2.Ventspils KP pārcelts uz 5.KR, kur iecelts VK amatā. No 12.09. līdz 17.09. 1938.g. apmeklē virsnieku militāri–fiziskās audzināšanas kursu. 25.10.1938.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. 12.01.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu turpmākam dienestam uz Kurzemes AP. 23.01.1939.g. ierodas Kurzemes KP, kur 4.ABt iecelts VK amatā. 07.02.1939.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts VK amatā. 15.09.1939.g. pulkā iecelts fiziskās audzināšanas instruktora amatā. 20.01.1940.g. kandidē uz valdes locekļa vietu Virsnieku kluba valdē. 24.04.1940.g. pārcelts uz SmBt, kur iecelts VK amatā. 17.09.1940.g. ieskaitīts jaunformētajā 181.StDv. 07.10.1940.g. ar 24.TSK komandiera pavēli ieskaitīts 639.VieAP. 10.10.1940.g. ierodas 639.VieAP, kur 2.VieAD, 7.ABt iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Kurzemes AP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK.

Arests: 14.06.1941.g. V.Actiņš aizturēts karaspēka vasaras nometnē un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. V.Actiņš ierodas „Norilļag” nometnē. 28.08.1941.g. V.Actiņš pratināts no 19.30 līdz 23.30, kuras laikā sastādīta arestētā anketa. Pratināšanas gaitā atzinis, ka ir naidīgi noskaņots pret PSRS un savus uzskatus paudis “M”, “S” un “T”. 1.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par V.Actiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka V.Actiņš ir bijis nacionāl-fašistiskās organizācijas „Latvijas Vanagi” biedrs. 1928.g. brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā un kā virsnieks dienēja līdz 1940.g., būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, nodarbojās ar pretpadomju aģitāciju, nolēmu V.Actiņu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” Izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.330³². 11.09.1941.g. V.Actiņš pratināts no 8.00 līdz 9.30. Protoka beidzamā rindā V.Actiņš raksta: „*Noliedzu kontrrevolucionārus apmelojumus pret partiju un Padomju valdību, pēc maniem vārdiem pierakstīts pareizi, nolasīts.*” 15.09.1941.g. V.Actiņam uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.252 un ņemot vērā, ka V.Actiņš ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, nodarbojies ar pretpadomju aģitāciju. Nolēmu V.Actiņu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10-1.p minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 17.09.1941.g. V.Actiņš pratināts no 19.20. līdz 20.30, kuras gaitā tam atkārtoti jautāts par politiskiem uzskatiem un kam paudis savus uzskatus. Nosaucis iepriekšējā pratināšanas laikā minētos uzvārdus.

³² kas paņemts pārmeklēšanas laikā un kur ieslodzīts – ziņu nav.

Pēc pratināšanas sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas protokols: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.252 par V.Actiņa apvainošanu iepriekšminētos KK pantos minētos noziegumos, iepriekšējā izmeklēšana atbilstoši likuma prasībām pabeigta, iegūto ziņu pietiek, lai nodotu tiesai. Apsūdzētajam tiesvedību uzrādīju. V.Actiņš pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības lietai pievienojams nekas tam neesošs*”. 19.09.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās V.Actiņš sevi par vainīgu atzinis. Lietu Nr.252 nolēmu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei*.” Rezolūcijā ieteikts brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 28.01.1942.g. izdota ārsta izziņa: „*Pamatā vesels*.” 05.09.1942.g. izraksts no Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.71-b & 169: „*Lietu Nr.252 klausījāmajos un nolēmām par aktīvu pretvalstisku aģitāciju ieslodzīt uz 10 gadiem LDN. Termiņa sākumu skaitot no 1.09.1941.g.*” V.Actiņš miris 14.12.1942.g. „*Noriļlag*” nometnē, nāves cēlonis nav uzrādīts.

Reabilitācija: 15.04.1959. Baltijas KA kara prokurors raksta Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdētājam: „*V.Actiņa liecībās un lietā nav pierādījumu, ka būtu veicis pretpadomju aģitāciju. Ņemot vērā PSRS APP 19.08.1955.g. dekrētu, lūdzu 05.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību izbeigt, jo viņa rīcībā nav nozieguma sastāva*.” 17.04.1959.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla sēdes protokola Nr.2/15-59: „*Noklausoties kara prokurora ziņojumu par V.Actiņu, nolēmam 05.09.1942.g.lēmumu atcelt un tiesvedību izbeigt, jo tajā nesaskatām nozieguma sastāvu*.” 7.12.1994.g. reabilitēts ar LR 3.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.10355.

Sabiedriskās organizācijas: No 25.05.1924.g. līdz 01.04.1927.g. organizācijas „Latvijas Vanagi” biedrs. No 1931.g. līdz 1940.g. LKBVA biedrs.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Mildu Klāru Aldonu Teodora m. Matisons (1914.) Bērni: Juris Ivars (22.12.1937.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1. apr., 65.l.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 18.lp.; Turpat, 1490.f., 1.apr., 33.l., 179., 298.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 33.l., 650., 688.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 35.l., 30., 447.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 63.l., 50., 212., 477.lp.; LVA, 658.f., 1.apr., 15.l., 173.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 1.l., 53.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2579.l., 1.-62. lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 5651.l.; “No NKVD līdz KGB”. 4.lpp.; “Aizvestie – 1941.g. 14. jūnijs”. 612.lpp.; „LOM “Gada grāmata 1999.g. 125. lpp.; V.Eihenbauma portāls. 8.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ADAMOVIČS Ansis Friča d., kapteinis, dzimis 27.03.1900.g. Bauskā.

Vispārējā izglītība: 1919.g. beidz Rīgas Latvijas Izglītības biedrības Jelgavas nodaļas reālģimnāziju un iestājas Latvijas Universitātes Mehānikas fakultātē.

Dienesta gaita: 05.05.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 1.Jelgavas brīvprātīgo rotā. 8.08.1919.g. pārcelts uz 3.Jelgavas KP. 09.11.1919.g. iestājas KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur 5.KR iecelts VK amatā. No 4.02.1921.g. piekomandēts ATehPe, kur Rīgas radiostacijā uzdots pildīt 1.šķiras radiotelegrāfista–ierēdņa a.p. 16.09.1921.g. pārcelts uz ED, kur ieskaitīts RadR. 27.01.1922.g. nosūtīts uz ED organizēto Virsnieku kursu. 01.06.1922.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 01.12.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 29.02.1924.g. pārcelts uz Rīgas Kara radiostaciju, kur uzdots pildīt RadPr a.p. 01.03.1924.g. nokārto pārbaudījumus Elektrotehnika virsnieka kategorijas saņemšanai. No 11.11.1925.g. līdz 30.09.1926.g. atrodas mācību komandējumā Parīzē, kur mācās “*Ekole Superieure d’Electricite section de Radiotele-graphie*” kursā. 20.11.1926.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts raidītāja U.R.–1 priekšnieka amatā. 14.09.1927.g. pārcelts uz AŠ ASaR, kur Rīgas Kara radiostacijā iecelts RadPr amatā. No 28.02.1930.g. norīkots ASaPr pakļautībā un uzdots pildīt Elln a.p. 10.02.1931.g. uz radiostācijas pieņemšanas laiku norīkots Augstāko militāro kursu priekšnieka rīcībā. 7.03.1932.g. pārcelts uz ED, vienlaikus turpina pildīt Elln a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 18.03.1935.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts VK amatā. 25.11.1935.g. pārcelts uz SaBalSt, kur iecelts StPr amatā. 16.11.1936.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 20.01.1937.g. pārcelts uz SmDa, kur 2.nodaļā iecelts inženiera amatā. No 27.09. līdz 21.10.1938.g. piekomandēts AŠ ApPe. 18.09.1940.g. pārcelts uz AŠ AdmDa, vēlāk iekļauts 24.TSK, kur ASaBn iecelts BK amatā. 17.10.1940.g. izdota Baltijas KA pavēle par atvaļināšanu. 21.10.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no SA piemērota amata trūkuma dēļ un atbrīvošanu no ieņemamā amata AŠ SmDa. 13.12.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem un norīkots Rīgas KKom rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. aprīlī iesaukts Latvijas leģionā un ieskaitīts Ģenerālinpektora štābā, kur ApmN iecelts NPr amatā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 28.06. līdz 5.10.1919.g. piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku, no 16.11.

līdz 29.11.1919.g. piedalās kaujās pie Ekengravas un Daudzesas, un Kurzemes atbrīvošanā no Vācu un Bermonta apvienotā karaspēka, no 04.06. līdz 11.08. 1920.g. piedalās Latgales atbrīvošanā no Lielinieku karaspēka. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ. TZO, LAKpz, LACjpm.

Ģimenes stāvoklis: Ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 50.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 6.l., 104.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 955.l., 20.lp.; Turpat, 1515.f. 1.apr., 25.l., 59.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 59.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1382.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 32.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 1.lp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (VII daļa). 351.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 151.lpp.

ĀDAMSONS Kārlis Leonards Ādama d., kapteinis, dzimis 19.08.1896.g. Valmieras apriņķī Naukšēnu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1915.g. beidz Rūjienas 4 klašu progimnāziju.

Dienesta gaita: 10.07.1915.g. brīvprātīgi iestājas armijā un ieskaitīts 1.ARezD. 01.05.1917.g. nosūtīts uz Rietumu frontes PrapS. 01.10.1917.g. beidzot PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 129.KP, kur ieskaitīts 2.KR un kopā ar vienību nosūtīts uz fronti. 1918.g. decembrī atstāj dienestu. Līdz turpmākam ziņu nav. 11.03.1919.g. iestājas LPV BS, kur leitnanta dienesta pakāpē ieskaitīts 1.Valmieras KP 2.KR. No 16.04.1919.g. pārcelts uz 3.KR. 18.05.1919.g. pārcelts uz Ziemeļlatvijas brigādes Huzāru pulku, kur 1.JE 8.JR iecelts VK amatā, bet vēlāk 8.JR iecelts RK amatā. 16.08.1920.g. pārcelts uz Armijas virspavēlnieka štāba InspDa. 11.01.1921.g. pārcelts uz AEDaBn. 12.01.1921.g. pārcelts uz RoDv, kur 2.RoP 5.RoR iecelts VK amatā. 18.07.1921.g. pārcelts uz 9.RoR, kur iecelts VK amatā. 03.10.1921.g. uzsāk mācības KS organizētajā Virsnieku kursā. 13.12.1921.g. uz jaun- kareivju apmācības laiku atsaukts no Virsnieku kursa un 2.RoP, 9.RoR iecelts RK amatā. 06.05.1922.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP. 27.09.1922.g. beidzot Virsnieku kursu, saņem KS beigušā statusu, piekomandēts 4.Valmieras KP, kur SaKo uzdots pildīt VK a.p. 10.11.1922.g. pārcelts uz 2.KBn, kur ieskaitīts LoK. No 20.12.1922.g. līdz 27.02.1923.g. mācās ED rīkotajā Sakaru virsnieka kursā. Kursu nav beidzis. No 6.08.1923.g. uzdots pildīt SaKP a.p. No 27.09. līdz 15.12.1923.g. iecelts Stopiņu no- metnes komandanta amatā. 17.11.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta

pakāpi. No 15.01.1924.g. uzdots pildīt SaKP a.p. 3.03.1924.g. pārcelts uz 4.KR, kur iecelts VK amatā. No 12.01.1925.g. 4.KR uzdots pildīt RK a.p., vienlaikus piekomandēts Galvenajai intendantūras pārvaldei. No 10.07.1926.g. līdz 8.04.1927.g. ir garnizona pārstāvis Galvenās intendantūras pārvaldē. 11.04.1927.g. piekomandēts 1.LoR, kur uzdots pildīt RK a.p. 26.11.1928.g. pārcelts uz 3.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 26.02.1931.g. pārcelts uz 6.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 1.02.1934.g. pārcelts uz 2.LoR, kur iecelts RKP amatā. 1.11.1934.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP štābu, kur PKAP amatā. 25.11.1936.g. piekomandēts SmR, kur uzdots pildīt RK a.p. 15.12.1936.g. pārcelts InsR, kur RKP amatā. 18.01.1937.g. pārcelts uz 4.KR, kur iecelts RKP amatā. No 18.01. līdz 14.10.1937.g. piekomandēts SmR, kur uzdots pildīt RK a.p. 26.05.1937.g. iecelts Gaujas nometnes komandanta amatā. 2.09.1937.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 5.Cēsu KP. 16.10.1937.g. ar pavēli svītrots no 4.Valmieras KP sarakstiem un ieskaitīts 5.Cēsu KP personālsastāva sarakstos. 29.09.1937.g. ierodas 5.Cēsu KP, kur 4.KR iecelts RK amatā. 6.06.1938.g. pulkā iecelts pulka tiesas locekļa amatā. No 8.02. līdz 19.05.1939.g. piekomandēts ApPe, kur ieskaitīts IntDa organizētajā Saimniecības virsnieka kursā. 16.09.1939.g. pārcelts uz SmR, kur iecelts RK amatā. No 8.11.1939.g. līdz 27.04.1940.g. pulkā periodiski pilda SmP a.p. 16.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieka GT. 4.05.1940.g. ietājas AK rīkotajā Rotas komandiera kursā. 27.05.1940.g. slimības dēļ pārtrauc kursu un atgriežas pulkā. 10.09.1940.g. ieskaitīts 243.StP, kur iecelts RK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē 243.StP apstiprināts RK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 7.02.1944.g. uzaicināts ierasties Latvijas leģiona iesaukšanas komisijā, bet iesaukšana atlikta. 1944.g. augustā atrodas iesaukto leģionāru Pulcēšanās vienībā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā 1917.g. novembrī un decembrī kā Krievijas armijas virsnieks piedalās kaujās Daugavpils frontē pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā no 21.06. līdz 23.06.1919.g. piedalās kaujās Mūra un Staltu muižu rajonā pret Landesvēra karaspēku, no 16.10. līdz 26.11.1919.g. kaujās pie Klaniku mājām, Garozas stacijas un Katrīnas muižas pret Bermonta karaspēku, no 15.05. līdz 11.08.1920.g. Latgales atbrīvošanas kaujās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.TZo, 3. un 4.šķ.Vo., LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 9.04.1928.g. precas ar Veru Stankēviču (25.07.1900.g.). Bērni: Harijs Zigfrīds (27.10.1929.g.), Anita Edīte (21.04.1936.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 54.l.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 47.l., 17., 118., 205., 250.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l., 7.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 21.l., 339., 370., 400.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 24.l., 23., 132., 199. lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 144.l., 61.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 191. lp.; Turpat, 4968.f., 1.apr., 23.l., 5.lp.; Turpat, 4967.f., 1.apr., 108.l., 9.lp.; Turpat, 4968.f., 1.apr., 23.l., 5.lp. LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 973.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 83.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 152.lpp.

ĀDAMSONS Kārlis Vilhelms³³Jāņa d., pulkvedis, dzimis 29.10.1883.g. Valmieras apriņķa Rozulas pagastā „*Vecdīmdās*” lauksaimnieku ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Lutriņu ielā 2–3.

Vispārējā izglītība: 1910.g. mehāniķa–elektriķa specialitātē beidz Kostromas Mehānikas un elektrotehnikas skolu.

Dienesta un starpdienesta gaita: 1.10.1910.g. iestājies karadienestā un nosūtīts uz 9.ABd, kur 5.ABt ieskaitīts par 1.šķiras savvaļnieku. 19.12.1910.g. iecelts bombardiera amatā. 08.06.1911.g. iecelts jaunākā feierverka amatā. 15.07.1911.g. nokārto eksāmenus vieglās artilērijas rezerves praporščika pakāpes saņemšanai. 16.07.1911.g. atvaļināts no dienesta. 20.08.1911.g. saņem vieglās artilērijas rezerves praporščika pakāpi. No 1.05. līdz 11.06.1912.g. atrodas 9.ABr rīkotajā rezervistu apmācībā. 23.07.1914.g. mobilizēts Cara armijā un nosūtīts uz Poltovā dislocēto 60.ABr, kur ieskaitīts 5.ABt. 29.07.1914.g. 60.ABr sastāvā nosūtīts uz Galīcijas fronti. No 9.08. līdz 19.08.1915.g. 60.ABr sastāvā pārceļas no Galīcijas frontes uz Kurzemi. 13.10.1915.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. No 08.12.1915.g. piekomandēts GAPE un nosūtīts uz Pētera Lielā arsenālu Petrogradā, kur TehDa iecelts PrP amatā. 25.10.1917.g. atstāj dienestu Cara armijā un ieskaitīts Lielinieku armijā. 05.03.1918.g. InsDarb iecelts DarPā pārziņa amatā. 11.04.1918.g. atvaļināts no dienesta Lielinieku armijā un nodarbojies ar zemkopību Rozulas pagastā. Sakarā ar Lielinieku izvirzīto apsūdzību: „*Kontrrevolucionāra darbība*” 29.01.1919.g. arestēts un 04.04.1919.g. atbrīvots no ieslodzījuma. No 04.04. līdz 26.05.1919.g., baidoties no

³³ Vilis

atkārtotām represijām, dzīvo mežā. 01.07.1919.g. iestājas LPV BS, kur virsleitnanta dienesta pakāpē ieskaitīts KSatN, kur uzdots pildīt ANoPā a.p. 19.07.1919.g. ar Armijas Apgādes priekšnieka pavēli ANo iecelts noliktavas pagaidu pārziņa amatā. 10.10.1919.g. par kaujas nopelniem saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 30.11.1919.g. AAPe uzdots pildīt PePr a.p. 20.02.1920.g. iecelts Artilērijas pārvaldes Apgādības daļas priekšnieka (turpmāk – AAPr) amatā. 31.07.1920.g. pēc paša vēlēšanās atbrīvots no ieņemamā amata. 19.08.1920.g. ieskaitīts GApPe rezerves virsnieku sastāvā. 20.09.1920.g. pārcelts turpmākam dienestam uz Latgales AP. 1920.g. oktobrī pārcelts uz ALeDa³⁴, kur iecelts DarPr amatā. 01.03.1921.g. par nopelniem Latvijas labā saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 15.04.1921.g. ALeDa iecelts DarPr amatā. 22.03.1922.g. pārcelts uz AMehDar, kur uzdots pildīt DarPr a.p. 08.04.1922.g. Arsenālā uzdots pildīt priekšnieka a.p. 30.11.1922.g. iecelts Arsenāla priekšnieka un Karatiesas pagaidu locekļa amatā. No 30.11. līdz 15.12.1923.g. atrodas komandējumā Polijā sevišķu uzdevumu veikšanai. No 22.12.1923.g. līdz 08.07.1924.g. mācās Vecāko virsnieku kursā un pēc kursa beigšanas atgriežas iepriekšējā amatā. 20.06.1925.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi. No 01.09. līdz 5.10.1926.g. atrodas ārzemju komandējumā sevišķa uzdevuma veikšanai. No 16.07. līdz 19.08.1927.g. atrodas ārzemju komandējumā. No 31.08. līdz 15.09.1930.g. atrodas ārzemju komandējumā. No 21.05 līdz 21.06.1938.g. atrodas ārzemju komandējumā. No 02.08. līdz 30.08.1938.g. iecelts Karavīru sanatorijas komandanta amatā. 24.01.1939.g. Augstākās virsnieku GT ievēlēts par papildu locekli. 29.08.1940.g. norīkots ApPe priekšnieka rīcībā un ieskaitīts BruDa.

Arests: 03.10.1940.g. pieņemts lēmums par K.Ādamsona aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot materiālus par Latvijas armijas plkv. K.Ādamsonu, dienējušu no 1910. – 1918.g. Cara armijā, no 1919.g. brīvprātīgi dienējušu Latvijas armijā, piedalījušos atbrīvošanas karā, konstatēju, ka, būdamam naidīgi noskaņotam pret Padomju varu, ir teroristiski nodomi attiecībā pret Padomju varas vadoņiem. Veidoja neapmierinātu pilsoņu grupu. 20.09.1940.g. K.Ādamsons sarunā ar Bērzaunes pagasta iedzīvotāju “A” un strādnieci “N” aicināja izdarīt terora aktu pret tautas vadoni biedru Staļinu. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu arestēt un dzīves vietā izdarīt kratīšanu.*” 03.10.1940.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot Latvija PSR NKKB ienākušu materiālu par K.Ādamsonu, konstatēju, ka ir aizdomas*

³⁴ 16.04.1921.g. pārdēvēta par Armijas artilērijas darbnīcu, 8.04. 1922.g. pārdēvēta par Arsenālu, bet 1939.g. par Armijas 21.darbnīcu.

par KPFSR KK 58-8., 10. un 11.pantā minētiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atrazdamies brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu turēt apsardzībā un par to, pret parakstu, arestētajam paziņot.” 04.10.1940.g. izdots kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.003036. K.Ādamsons arestēts. 04.10.1940.g. izraksts no protokola par kratīšanu K.Ādamsona dzīves vietā: „Paņemts nogādāšanai Latvijas PSR NKVD nodaļā sekojošais: 1) viens ordenis, 2) viena piezīmju grāmatiņa, 3) dažāda sarakste, 4) viena fotokartiņa, 5) pase un virsn. apliecība. Kratīšanas laikā nekās nepazuda un neko nesalauza.” 04.10.1940.g. Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.1. (Rīgas centrālcietumā.) K.Ādamsons pieņemts kā arestētais. 08.10.1940.g. Latvijas PSR NKGB pārvaldes vecākā izmeklētāja lēmums: „Lai gan lietā nav vairāki nepieciešamie dokumenti, lietu pieņemu izmeklēšanā.” 08.10.1940.g. K.Ādamsons pratināts no 20.30, kuras gaitā izmeklētājs uzdod šādu jautājumu: „Pieprasu no jums patiesas atbildes pēc būtības par jūsu noziedzīgo rīcību.” Uz ko K.Ādamsona atbild: „Es pret Padomju varu noziedzīgu darbību neveicu.” Pratināšanas laikā aizpilda arestētā anketu³⁵. Pēc pratināšanas K.Ādamsonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas materiālus par Lietu Nr.591 un ņemot vērā to, ka K.Ādamsons tiek pietiekoši atmaskots par iepriekš minētiem noziegumiem, nolēmu saukt K.Ādamsonu pie atbildības par KPFSR KK 58-8., 10. un 11.p. minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 09.10.1940.g. izdota BSKA priekšnieka pavēle par K.Ādamsona atvaļināšanu. 09.10.1940.g. veikta kratīšana arestētās Annas Pinkas³⁶ dzīves vietā Bērzaunes pag. „Siliņos”. Izraksts no kratīšanas protokola: „Paņemts nogādāšanai Latvijas PSR NKGB nodaļā sekojošais: „1 binoklis, 1 šautenes patrona, 1 brezents, kas pieder armijai, pēc viņas izteiciena to dabūjusi no sava brāļa K.Ādamsona, viņš paņēmis no valsts noliktavas, 13 kapsēles sprāgstvielu aizdedzināšanai, 6 sprāgstvielu bumbas ar apzīmējumiem Nr.6 1935.g., fotogrāfijas, 1 dzeloņgriezāmā šķēre un bises gailis, 5 m deglis.” 9.10.1940.g. veikta kratīšana A.J.Arenta dzīves vietā Bērzaunes pag. „Siliņos”. Izraksts no protokola: „Paņemts nogādāšanai Latvijas PSR NKGB nodaļā sekojošais: „1 gab. vecmodīga pistole, 1 gab. 3 collu lielgabala šāviņa čaula, 1 gab. 47m/m šāviņa čaula, 2 gab. kara šauteņu patronas, 5 gab. kara šautenes patronu čaulas, 7 gab. 28 kalibra patronas, 1 sainis ar dažādiem papīriem un 1 gab. tukšas 28 kalibra patronas čaula.” 18.10.1940.g. izdota pavēle par K.Ādamsona atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata

³⁵ minēts: Tēvs kulaks, pieder 100 desetas zemes

³⁶ K.Ādamsona māsa

trūkuma dēļ Sarkanajā armijā un atbrīvošanu no ieņemamā amata Ap-
gādes pārvaldes Armijas 21.darbīnīcā. Formāli atvaļināts. 06.11.1940.g.
K.Ādamsons pratināts, kuras gaitā izjautāts par mājās atrastiem ieročiem
un munīciju. K.Ādamsons skaidro, ka sprāgstvielas ir no 1929.–1930.g.
celmu un sakņu spridzināšanas darbiem. 21.11.1940.g. noņemti pirkstu
nospiedumi. 30.11.1940.g. K.Ādamsons pratināts no 20.00. līdz 23.00.
Pēc pratināšanas pieņemts lēmums: “*K.Ādamsona izmeklēšanu un turē-
šanu ieslodzījumā pagarināt līdz 30.decembrim*”. 15.02.1940.g. pieņemts
lēmums: “*K.Ādamsona izmeklēšanu un turēšanu ieslodzījumā pagarināt
līdz 15.martam.*” 19.02.1941.g. K.Ādamsons pratināts no 21.30 līdz 0.45.
25.02.1941.g. BSKA prokurora vietnieks pavēl K.Ādamsona izmeklē-
šanas lietu pabeigt līdz 15.03.1941.g. 10.03.1941.g. pieņemts lēmums
par apsūdzības pārkvalificēšanu, lēmuma pamatojums: “*Tiesājams par
noziegumiem, kas paredzēti nevis KK 58-8., 10. un 11.pantā, bet pēc
KPFSSR KK 58-13.pantā noteiktajiem noziegumiem.*” 15.03.1941.g.
K.Ādamsonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklē-
šanas materiālus par lietu Nr.591 un ievērojot to, ka K.Ādamsons tiek
pietiekoši atmaskots, jo no 1919.g. līdz 1940.g. dienējis Latvijas armijā
pulkveža pakāpē, 18 gadus bijis Arsenāla priekšnieks, kā pats, tā arī caur
citām personām uzturējis sakarus ar politpārvaldi un Latvijas armijas
Operatīvo daļu. Aktīvi sadarbojies ar minētām struktūrvienībām cīņā
pret revolucionāri noskaņotām personām, nolēmu, vadoties no likuma,
saukt K.Ādamsonu pie atbildības par iepriekš minētā KK pantā noteik-
tiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam par apsūdzību pret parakstu
paziņot.*” 15.03.1941.g. K.Ādamsons pratināts no 15.40 līdz 17.00, kuras
gaitā K.Ādamsons ar savu parakstu apliecina, ka ar apsūdzību iepazīties.
Paratināšanas laikā sastādīts protokols par izmeklēšanas izbeigšanu, kurā
teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas Nr.591 par K.Ādamsona apvainošanu
KPFSSR KK 58-13.p noteiktos noziegumos, uzskatu iepriekšējo izmek-
lēšanu par pabeigtu, bet iegūtos datus par pietiekošiem nodošanai
tiesai. Vadoties no likuma, paziņoju par to apsūdzētajam, tiesvedību
uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka
savas liecības apstiprina un pievienojama nekā nav.*” 26.04.1941.g.
K.Ādamsonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: “*Caurskatot izziņu
materiālu par lietu Nr.591 un ievērojot, ka K.Ādamsons tiek pietiekoši
atmaskots iepriekš minētos noziegumos, nolēmu, vadoties no likuma,
saukt K.Ādamsonu pie atbildības, apsūdzētu par KK 58-4. un 182. p.
minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*”
28.04.1941.g. K.Ādamsons pratināts, kuras gaitā sastādīts protokols

par izmeklēšanas pabeigšanu³⁷. 30.04.1941.g. sagatavota izziņa, kurā teikts: „Izmeklēšana lietā bija pabegta 15.martā un nodota izskatīšanai Latvijas PSR NKGB Izmeklēšanas daļas vadītājam. Bija nepieciešams noziegumu pārkvalificēt, bet, tā kā apsūdzētais bija slims ar gripu, pārkvalificēšana notika tikai 28.04.1941.g.” 18.05.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās savu vainu atzinis un ir atmaskots ar lietiskiem pierādījumiem, lietu nodot izskatīšanai Latvijas PSR NKVD Sevišķai apspriedei.” 1941.g. kara sākumā no Rīgas centrālcietuma izvests uz Čkalovas apgabala Soļiļeckas cietumu Nr.2., kur tiek gatavots tiesas process. 23.09.1941.g. K.Ādamsons *mirst* Soļiļeckas cietuma Nr.2 slimnīcā, Čkalovas apgabals. Nāves cēlonis – *sirds nepietiekamība*. 06.04.1942.g. sagatavota izziņa: „Izmeklēšana lietā Nr.591 saņemta 16.03.1942.g., bet, tā kā apsūdzētais izvests kara apstākļos, cietumos nav atrodams, lieta nodota glabāšanā PSRS NKVD 1.specdaļas 5.nodaļā.” 6.07.1942.g. PSRS NKVD 1.specdaļas priekšnieks lietu Nr.591 atgriež NKVD pārv. 1.specdaļas priekšniekam. 7.08.1942.g. Čkalovā pieņemts lēmums par lietas izbeigšanu, lēmuma pamatojums: „Izmeklēšanas lietu Nr.591 (arh. Nr.085325) par apsūdzēto K.Ādamsonu izbeigt sakarā ar apsūdzētā nāvi un nosūtīt glabāšanā PSRS NKVD 1.specdaļas arhīvam.”

Reabilitācija: 06.08.1956.g. Latvijas PSR prokuratūra pieņem lēmumu apsūdzības lietu nozieguma nepierādīšanas dēļ izbeigt, spriedumu atcelt un K.Ādamsonu reabilitēt. 15.02.1993.g. meita lūdz Latvijas Republikas Reabilitācijas un specdienestu prokuratūru tēvu reabilitēt. 22.03.1993.g. K.Ādamsons reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Aplicības Nr.6264.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā periodiski piedalās kaujās no 01.08.1914.g. līdz 09.08.1915.g. Galicijas frontē pret Austriešu armijas vienībām, bet no 19.08. līdz 08.12.1915.g. Daugavpils rajonā pret Vācu armijas vienībām. Ir Latvijas atbrīvošanas kara dalībnieks, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: 2. un 3.šķ.Sv.So (š); 2.,3. un 4.šķ.Sv.Ao (š); Latvijas: 3. un 4.šķ.TZo, 3.šķ.Vo., LAkpz, LAcjpm; Lietuvas: Njm.

Ģimenes stāvoklis: 26.03.1925.g. preca ar Klāru Veroniku Kārļa m. Augenburgs (8.12.1899.g.–1947.g.). Bērni: Velta (2.02.1926.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 53.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 6.l., 52.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 49.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 11.l., 5.lp.;

³⁷ Teksts līdzīgs 15.03.1941.g. sastādītajam protokolam, tikai pants ir 58-4. un 182.p. un parakstījies, ka savas liecības apliecina un pievienojama nekā nav.

Turpat, 1483.f., 1.apr., 23.l., 74.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 8.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., P-2465.l.; „Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918-1940”. 38.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 44.lpp.; I.Veitners. „Latvieši Austrumzemēs”. II sējums. 13.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 29.lpp.

ĀDAMSONS Verners Viktora d., kapteinis, dzimis 06.03.1901.g. Valmieras apriņķī Sēļu pagasta „*Dreimaņos*”.

Vispārējā izglītība: 1921.g. beidz Valmieras Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 27.05.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts Pāles iecirkņa komandantūrā. 20.11.1919.g. pārcelts uz Rūjienas komandantūru. 04.03.1920.g. pārcelts uz Limbažu komandantūru. 15.04.1920.g. demobilizēts nepilngadības dēļ. 05.10.1921.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.09.1922.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1923.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Kurzemes AP, kur 4.ABt uzdots pildīt VK a.p. No 01.12.1923.g. pārcelts uz 3.ABt, kur uzdots pildīt VK a.p. 21.10.1924.g. 3.ABt iecelts VK amatā. No 08.01.1927.g. 3.ABt uzdots pildīt VVs a.p. 10.10.1927.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts VK amatā. No 28.10.1927.g. līdz 01.09.1928.g. atrodas Artilērijas virsnieku kursā. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 23.04.1928.g. pārcelts uz 3.ABt, kur iecelts VVs amatā. 20.09.1928.g. pārcelts uz Kurzemes AP štābu, kur SmKo uzdots pildīt KoPr a.p. 21.12.1928.g. SmKo iecelts KoPr amatā. 14.10.1929.g. pārcelts uz 3.ABt, kur iecelts VVs amatā. No 06.04. līdz 27.05.1930.g. nosūtīts uz AP organizēto Artilērijas novērotāju kursu. Pēc kursa beigšanas periodiski kā novērotājs piedalās lidojumos. 01.08.1931.g. atgriežas Kurzemes AP, kur ZABt iecelts VVs amatā. 13.10.1931.g. pārcelts uz 1.ABt, kur iecelts VVs amatā. 01.08.1934.g. paraksta svinīgo karavīra solījumu. 17.11.1934.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 18.02.1937.g. 1.ABt uzdots pildīt BtK a.p. No 12.06. līdz 21.06.1937.g. atrodas AP rīkotā Artilērijas novērotāju kursā. No 05.03.1937.g. 1.ABt uzdots pildīt BtK a.p. No 16.06. līdz 26.06. atrodas Daugavpils lidotāju nometnē. No 13.06. līdz 25.06.1938.g. atrodas AP rīkotajā Artilērijas novērotāju kursā. 19.07.1938.g. pārcelts uz 2.ABt, kur iecelts VVs amatā. 04.10.1939.g. 2.ABt iecelts baterijas komandiera palīga (turpmāk – BtKP) amatā. 19.07.1939.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts BtKP amatā. 1939.g. periodiski piekomandēts AP, kur kā artilērijas novērotājs piedalās lidojumos. 28.03.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no kara dienesta pēc paša vēlēšanās līdz turpmākam rīkojumam. 19.06.1940.g.

svītrots no Kurzemes AP kā atvaļinātu no karadienesta un nosūtīts Valmieras kara apriņķa pārvaldes priekšnieka rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 01.07.1942.g. ieskaitīts 279.Aizputes KDBn, kur 2.KDR iecelts RK amatā. 1942.g. no augusta līdz decembrim RK amatā dien 3.Cēsu PolP. 15.01.1943.g. pārcelts uz 271.Valmieras KDBn, kur 3.KDR iecelts RK amatā. 1945.g. maijā nokļūst Retumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: 1951.g pārceļas uz ASV, kur apmetas Milvokos, Viskonsīnas pavalstī. V.Ādamsons *miris* 5.03.1976.g. Milvokos, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā dienestu pilda Latvijas armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules karā dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, Lakpz, Lacjpm; Vācijas: 2.šķ.DZk.

Ģimenes stāvoklis: 29.10.1932.g. precas ar Metu Hildegardi Eglītis. (26.04.1901.g.). Bērni: Ivars Guntars (4.08.1934.g.).

*Avots:*LVVA, 5601.f., 1.apr., 55.l.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 24.l., 178.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 61.l., 188.lp.; Turpat, 1602.f., 1.apr., 63.l., 175., 260. un 330.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” II d. 164. un 244.lpp.; V.Eihenbaums „Latvijas Kara skolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca.” I burtnīca. 4.lpp.; U.I.Sietiņš „Par zemi, ko mīlam”. 71.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 152.lpp.

ADENS–KANTS³⁸**Arvīds Žanis Jēkaba d.**, leitnants, dzimis 18.04.1912.g. Rīgā. *Vispārējā izglītība:* 1931.g. beidz Liepājas Valsts komercskolu.

Dienesta gaita: 31.08.1934.g. no Rīgas KAPE iesaukts karadienestā un ieskaitīts BrVP. 04.10.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 22.06.1935.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 07.10.1935.g. atvaļināts no karadienesta. 01.11.1937.g. iestājas KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Kurzemes AP. 15.09.1939.g. ierodas Kurzemes AP, kur ieskaitīts 6.ABt. No 30.09.1939.g. 6.ABt uzdots pildīt VK a.p. 15.11.1939.g. pārcelts uz 7.ABr, vienlaikus 6.ABt pilda VK a.p. No 03.02. līdz 25.02.1940.g. atrodas 7.Siguldas KP rīkotajā slēpotāju kursā. 29.02.1940.g. izdota pavēle par nosūtīšanu turpmākam dienestam uz ATBr. 11.03.1940.g. ierodas ATBr, kur 4.PtLR iecelts VK amatā. 06.04.1940.g. beidz AŠ Audzināšanas daļas rīkoto Militāri fiziskās audzināšanas kursu. No 01.06. līdz 31.08.1940.g.

³⁸ Leģionāru sarakstos figurē tikai kā KANTS

atrodas ATBr Daugavgrīvas nometnē. 26.07.1940.g. pēc pārbaudījumu izturēšanas saņem 1.kategorijas auto vadītāja tiesības. 01.08.1940.g. ieskaitīts „N” moto grupā. 10.09.1940.g. sakarā ar ATBr likvidēšanu ieskaitīts 181.StDv PtAD, kur MācBt iecelts VK amatā. 11.09.1940.g. pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 1.kategorijas motocikla vadītāja tiesības. 27.09.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem, kā ieskaitītu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.07.1941.g. plkv.Lobes grupas sastāvā dodas uz Ventspili, lai organizētu pašaizsardzības vienības un ievestu kārtību. 09.07.1941.g. plkv. Lobe ar savu pav. Nr.1 ieceļ par savu adjutantū. No 1943.g. janvāra līdz aprīlim dienestu pilda 280.Bolderājas KDBn 4.KDR un Jelgavas apriņķa policijā. No 1943.g. aprīļa līdz jūlijam dienestu pilda 266.Rēzeknes KDBn 1.RezKDR. 23.08.1943.g. Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv 15.PtAD. 1944.g. novembrī kopā ar vienību pārdislocēts uz Vāciju. No 22.01. līdz 12.03.1945.g. dienestu pilda 15.LDv, AP, 3.AD, kur 8.ABt iecelts BtK amatā. 1945.g. aprīlī pārcelts uz 15.LDv štābu. 1945.g. maijā nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: 1945./46.g. atrodas bēgļu nometnē Falkenbergā, Vācijā. Vēlāk pārceļas uz Adelaidi, Austrālijā. A.Adens–Kants *miris* 1.08.1965.g. Adelaidē un apbedīts *Centennial* kapos.

Sabiedriskās organizācijas: Austrālijas LVA biedrs. 1958.g. piedalās LVA Adelaides nodaļas dibināšanā.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vācijas: I un II šķ.DzK.

Ģimenes stāvoklis: Ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f. 1.apr., 56.l.; Turpat, 296.f. 1.apr., 34.l., 13.lp.; Turpat, 1403.f., 1.apr., 4.l.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 72., 96., 199., 237., 285., 299.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 158.l., 7.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 35.l., 454., 482., 552.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 63.l., 119., 128.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l.; 1528.f., 1.apr. 23.l., 96.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 88.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 39947.l.(1.sējums), 11., 51.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 3.l.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 152., 267.lpp.; U.I.Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam...” 37.lpp.

AIRE Eduards Pēteris d., administratīvais kapteinis–leitnants, dzimis 30.11.1897.g. Valmieras apriņķī Naukšēnu pagastā zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valkā, Raiņa ielā 29.

Vispārējā izglītība: 1914.g. beidz L.M.Stalaža privāto 4 klasīgo ģimnāziju Rūjienā.

Dienesta gaita: 20.08.1919.g. mobilizēts Latvijas armijā un ieskaitīts Rūjienas komandantūras personālsastāvā. 16.08.1920.g. nokārto eksāmenu kara ierēdņa tiesību saņemšanai. 25.11.1920.g. pārcelts uz KSmPe. 25.11.1921.g. atvaļināts no dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 01.09.1923.g. uz brīva līguma pamata pieņemts dienestā un ieskaitīts Daugavpils rajona Ēku un būvju pārvaldē vecākā mantziņa amatā. 21.04.1925.g. ieskaitīts virsdienestā VM amatā. 14.01.1927.g. saņem 6.šķiras kara ierēdņa kategoriju un nosūtīts turpmākam dienestam uz 12.Bauskas KP, kur uzdots pildīt PE a.p. 01.02.1927.g. iecelts PE amatā. 13.02.1931.g. KS uzsāk mācības Administratīvo virsnieku kursā. 22.02.1932.g. saņem administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpi. 14.05.1936.g. 12.Bauskas KP iecelts PāVs amatā. No 30.11.1936.g. līdz 01.04.1937.g. mācās ApPe organizētajā Administratīvā virsnieka kursā. 03.04.1937.g. iecelts Karavīru veikala un Kareivju kluba pārziņa amatā. 08.04.1937.g. pulkā iecelts PāVs amatā. 13.05.1937.g. saņem administratīvais kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 03.11.1939.g. pulkā iecelts KaPr amatā. 15.09.1940.g. ieskaitīts 183.StDv, kur 227.StP iecelts KTAPr amatā. 02.10.1940.g. Zemgales Dv komandieris ziņo Armijas komandierim, ka administratīvais kapteinis–leitnants E.Aire ir ieskaitīts jaundibinātajā 227.StP, bet pagaidām atrodas 12.Bauskas KP PāVs amatā. 25.10.1940.g. svītrots no LTA kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 28.10.1940.g. 227.StP iecelts NoPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli Sarkanās armijas 1.ranga tehniķa – intendanta pakāpē apstiprināts par NoPr amatā.

Arests: 16.06.1941.g. aizturēts karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku, kur tiesāts. Izvirzītā apsūdzība: “1919.g.–1920.g. dienējis baltās Latvijas Armijas kara komandantūrā Rūjienā. Latvijas Armijas ierēdnis, veica pretpadomju agitāciju Sarkanās armijas militārpersonu vidū”. 10.08.1941.g. E.Aire ierodas „Noriļlag” nometnē. 06.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 07.09.1941.g. E.Aire pratināts no 11.15. līdz 16.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu³⁹, kā arī iztaujāts par to, ko darījis

³⁹ t.s., tēvam pieder 80 ha zemes un ir 3 māsas

Oktoobra revolūcijas laikā, par dienestu Latvijas armijā, par saviem pretpadomju izteicieniem u.c. 11.10.1941.g. pieņemts lēmums par E.Aires arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par E.Aires noziedzīgu darbību, atradu, ka ir bagāta kulaka dēls. 1919.g.–1920.g. dienējis bijušā baltajā Latvijas armijā un strādāja policijas komandantūrā. Latvijas buržāziskajā armijā dienēja kā kara ierēdnis. Pēc pārliecības buržuāziskais nacionālists. Naidīgi noskaņots pret padomju varu un tās izvestajiem pasākumiem. Veicis pretpadomju aģitāciju un izteicies naidīgi pret Sarkano armiju, nolēmu E.Airi, aizturētu 16.06.1941.g., arestēt.*” 25.10.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot PSRS NKGB materiālus par E.Airi, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-10. II pantā minētām noziedzīgām darbībām, kā arī ņemot vērā to, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu arestā, par ko, pret parakstu, paziņot arestētajam.*” 25.10.1941.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.46. Tajā pašā dienā E.Aire pratināts no 22.00 līdz 24.00, kuras gaitā tam uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā to, ka E.Aire ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, savu dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju un izteicies sakāvnieciskus uzskatus par Sarkano armiju. Atbilstoši likumam nolēmu saukt E.Airi pie atbildības kā apsūdzētu pēc iepriekšminētā KK panta, par ko apsūdzētajam, pret parakstu, paziņot.*” 29.10.1941.g. E.Aire pratināts no 12.30 līdz 13.30. 17.11.1941.g. E.Aire pratināts no 9.30 līdz 10.00, kuras gaitā sagatavots protokols par pratināšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Pieņemu E.Aires izmeklēšanas lietu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības nekas tam nav papildināms.*” 22.11.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Vadoties no likuma izmeklēšanas, lietu Nr.632 par E.Airi virzu izskatīšanai Taimiras apgabala tiesai*” 25.11.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sagatavošanas sēde, kurā nolēmj E.Aires lietu izskatīt slēgtā tiesas sēdē bez pušu piedalīšanās. Līdz tiesai turēt E.Airi apsardzībā „*Noriļlag*” nometnes Sevišķās daļas izolatorā. 03.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sēde, kurā nolasīts spriedums: „*Pamatojoties uz KPFSR KK 58-10. I pantu, atņemt brīvību uz 10 gadiem un uz 31-a., b. un c. panta – tiesības uz 3 gadiem. Drošības līdzekli atstāt iepriekšējo – turēt E.Airi apsardzībā „Noriļlag” Operatīvās daļas cietumā. Spriedumu var*

pārsūdzēt KPFSR Augstākai tiesai 72 stundu laikā no sprieduma kopijas izsniegšanas brīža.” 13.12.1941.g. E.Aire ar savu parakstu apliecina, ka ar spriedumu iepazinies.⁴⁰ 12.03.1942.g. PSRS NKGB⁴¹ 5.daļas priekšnieks raksta vēstuli PSRS NKGB 2.daļas 1.nodaļas priekšniekam, kurā lūdz atsūtīt izziņu par to, kur E.Aire tiek turēts apsardzībā. 8.04.1942.g. PSRS NKVD 1.specdaļas 5.nodaļas priekšnieks sūta izziņu par to, ka E.Aires tiesas spriedums nav izpildīts, jo nav zināma viņa atrašanās vieta. 8.04.1944.g. E.Aire *mirst* Irkutskas apgabala „*Taišetlag*” nometnē.

Reabilitācija: 30.06.1994.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Piedalās Latvijas atbrīvošanā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apmalvojumi: 5.šķ. TZo, LAkpm, LAcpm, 4.šķ. AK.

Ģimenes stāvoklis: 06.10.1918.g. precas ar Emīliju Margaretu Zariņš (27.06.1900.g.). Bērni: Osvalds (06.04.1919.g.). 25.11.1924.g. laulība šķirta, atstājot dēlu mātes audzināšanā. 30.10.1927.g. otrreiz precas ar Ņinu Jāņa m. Kokins (14.02.1908.g.). Bērni: Irēna (24.05.1929.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 68.l.; Turpat, 1469., 1.apr., 5.l., 31.lp.; Turpat, 500.f., 1.apr., 24.l., 140.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 27.l., 510.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1243.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 1.l., 97.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 5.l., 111.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 527.lp.; Turpat, 698.f. 1.apr., 15.l., 92.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 39068.l., 1.-67.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 6.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 628.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

AIZKALNS⁴² Jānis Aleksandrs Krista d., virsleitnants, dzimis 07.07.1913.g. Ventspilī. 1940./41/g. dzīvo Rīgā, Tērbatas ielā 20–33.

Vispārējā izglītība: 1932.g. beidz Ventspils Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 30.08.1933.g. no Ventspils KAP iesaukts karadienestā un ieskaitīts SAP 2.SABt. 26.09.1933.g. dod svinīgo karavīra solījumu. 28.10.1933.g. ieskaitīts 5.SABt organizētajā Instruktoru kursā. 01.08.1934.g. pēc Instruktoru kursa beigšanas saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.08.1934.g. paraksta svinīgo karavīra solījumu. 12.10.1934.g. atvaļināts no obligātā karadienesta. 04.10.1935.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta

⁴⁰ lietā nav dokumentu, ka E.Aire būtu pārsūdzējis tiesas spriedumu.

⁴¹ NKGB akronīma no krievu v. НКГБ – Народный комиссариат государственной безопасности.

⁴² līdz 28.03.40. HINTENBERGS

dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 2.KR. 15.05.1938.g. 2.KR iecelts VK amatā. No 31.10.1938.g. līdz 31.08.1939.g. mācās SaBn rīkotajā Sakaru virsnieka kursā. 23.04.1939.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts VK amatā. 29.02.1940.g. ar pavēli ieskaitīts Kurzemes Dv. 13.03.1940.g. ierodas Kurzemes Dv, kur SaR iecelts VK amatā. 08.08.1940.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 02.10.1940.g. iekļauts Kurzemes Dv štāba sastādītajā sarakstā kā vēl neiedalītu jaunformējamā daļā, jo uz likvidācijas darba laiku piekomandēts ASaBn. 22.10.1940.g. ieskaitīts 24.TSK, kur 195.StP iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Kurzemes Dv sarakstiem. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 09.03.1944.g. iesaukts Latviešu leģionā, kur ieskaitīts 1.RoP, 3.RoBn, bet vēlāk nonāk Pulcēšanās vienībā. 08.09.1944.g. no Pulcēšanās vienības štāba rezerves ieskaitīts 1.bataljonā. 1945.g.maijā nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara gadi: 1947.g. janvārī nokļūst Labošanas soda nometnē Nr. 8252. Tajā pat gadā pārceļas dzīvot uz ASV. J.Aizkalns *mirst* 10.01.1998.g. Ņujorkā, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā dienestu pilda Vācu armijas pusē, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: Precējies. Sieva Olga Veronika. Bērni: Ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 71.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 14.lp.; Turpat, 1490.f., 1.apr., 35.l., 228., 321. un 327.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 64.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 46.l., 26.lp.; Turpat, 1528.f., 1. apr., 17.l., 1245., 1247.lp. Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 73.lp.: Turpat, P-180.f., 1.apr., 8.l., 8. un 97.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 81.lp. "Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā" IX daļa 226.lpp.; „LKM” no leģiona iesaukto virsnieku saraksta 102.rinda⁴³; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 7.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietoējuma internetā pie A burta. Nr.961.

AIZPURVS Jūlijs Kārļa d., leitnants, dzimis 12.11.1892.g. Cēsu⁴⁴ apriņķī Lubānas pagastā lauksaimnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Jēkabpils apriņķī Mazzalves pagasta „Bukās”. Pirms apcietināšanas Jaunjelgavā, Daugavpils ielā 15.

Vispārējā izglītība: 1914.g. beidz Staraja–Rusas reālskolu un uzsāk studijas Rīgas Politehniskā institūta Mehānikas nodaļā.

⁴³ reģistrēts, bet par iesaukšanu tiešu datu nav.

⁴⁴ vēlākais Madonas apriņķis

Dienesta gaita: 1916.g. jūnijā iesaukts karadienestā Pleskavā. Līdz turpmākam ziņu nav. 30.10.1916.g. nosūtīts mācīties uz Taškentas virsnieku skolu, kur ieskaitīts speciālā studentu grupā. 12.04.1917.g. beidzot Taškentas virsnieku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Petrogradas KA, kur ieskaitīts 176. RezKP. 30.06.1917.g. komandēts uz Daugavpils fronti. 05.08.1917.g. pārcelts uz 539.Borovskas KP, kur 1.KR iecelts VK amatā. 26.12.1917.g. pārcelts uz 6.Tukuma LStP. Braukdams no frontes, dezertē un apmetas pie vecākiem Lubānas pagastā. 12.12.1918.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts virsnieku rezervē. 03.06.1919.g. ieskaitīts SkBn, kur iecelts BKA amatā. 06.07.1919.g. pārcelts uz 7.StBn, kur iecelts BKJA amatā. 12.08.1919.g. pārcelts uz ATehPe, kur RKA amatā ieskaitīts Latgales InSpR. 5.03.1920.g. Latgales InSpR iecelts kasiera un ieroču pārziņa amatā. 11.04.1921.g. piekomandēts SpBn. 18.04.1921.g. atvaļināts no militārā dienesta un norīkots Cēsu KA priekšnieka rīcībā. Ieskaitīts 4.Jēkabpils AizsP, kur 8.AizsR iecelts RK amatā. 11.10.1932.g. pārcelts uz 9.AizsR, kur iecelts RK amatā. 1.05.1933.g. pārcelts uz 8.AizsR, kur iecelts RK amatā. No 01.06.1928.g. līdz 05.04.1935.g. dien Militārajā robežapsardzībā. 06.04.1935.g. iesaukts aktīvā karadienestā un ieskaitīts RoBr, kur 12.RoR iecelts robežsarga amatā. 11.01.1939.g. saņem Aizsargu dienesta apliecību, kas apliecina to, ka J.Aizpurvs ir 4.Jēkabpils AizsP 8.AizsR komandieris un ka minētā apliecība dod viņam tiesības braukt pa valsts dzelzceļiem ar 3.klases biļeti 2.klasē, turēt medību bisi Nr.22974 un „Nagana” sistēmas revolveri Nr.77173. 28.05.1939.g. pārcelts uz 7.AizsR, kur iecelts RK amatā. 08.03.1941.g. atvaļināts kā nepiemērots dienestam un nosūtīts Jēkabpils KA KKom rīcībā.

Arests: 23.05.1941.g. sastādīts pārskata ziņojums, kurā apkopoti par J.Aizpurvu kompromitējoši materiāli. 8.06.1941.g. pieņemts lēmums par J.Aizpurva aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākošos NKVD materiālus par J.Aizpurva noziedzīgu darbību, atradu, ka viņš no 1932.g. bijis militāri – fašistiskajā organizācijā – Aizsargi, kur ieņēmis rotas komandiera amatu. Par aktīvu darbību apbalvots ar „Nopelnu Krustu”. Pēc policijas arhīva ziņām, J.Aizpurvs atradies policijas un robežapsardzības dienestā. Nolemts J.Aizpurvu, dzīvojošu Jaunjelgavā, L.Daugavas ielā 15., apcietināt un viņa dzīves vietā veikt kratīšanu.*” 08.06.1941.g. pieņemts lēmums par arestētā J.Aizpurva sievas Bertas izsūtīšanu ārpus Latvijas PSR robežām. Lēmuma pamatojums: “*Sociāli bīstams elements*”. 09.06.1941.g. izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.012254. 14.06.1941.g. sastādīts protokols, ka kratīšanā

J.Aizpurva dzīves vietā nekas nav paņemts un sūdzības par nepareizām darbībām kratīšanas laikā un protokolā neievēstas priekšmetu pazušānu – nav. 14.06.1941.g. J.Aizpurvs apcietināts un izvests uz PSRS NKVD “*Juhnovas*” LDN nometni. 13.07.1941.g. no PSRS NKVD “*Juhnovas*” LDN ierodas „*Vjatlag*” nometnē. 04.10.1941.g. J.Aizpurvs pratināts no 20.30 līdz 22.00. Pratināšanu veic Latvijas PSRS VDK izmeklētājs. 6.10.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurstatot izmeklēšanas materiālus par J.Aizpurvu, konstatēju, ka ir aizdomas par noziegumiem par KPFSR KK 58-4. un 58-13. pantā minētiem noziegumiem un, ievērojot to, ka, atrodoties brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apcietinājumā, par ko, pret parakstu, paziņot arestētajam.*” 6.10.1941.g. J.Aizpurvs pratināts (laiks nav norādīts), kuras laikā aizpilda arestētā anketu⁴⁵, kā arī pratināšanas laikā pret sevi celtajās apsūdzībās savu vainu atzinis. Pratināšanas beigās sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurstatot izmeklēšanas lietu par J.Aizpurva apvainošanu par KPFSR KK 58-4. un 58-13. pantos minētiem noziegumiem, pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā par pabeigtu un datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, par to apsūdzētajam paziņoju, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka nekas tam lietā nav papildināms.*” 1941.g. oktobrī izsniegta ārsta izziņa: „*Pēc ārstu komisijas slēdziena veselības stāvoklis atzīts kā II grupas invalīds.*” J.Aizpurvs mirst 17.01.1942.g. Verhņekamskas stacionāra 11.lagpunktā pirms sprieduma pasludināšanas. Nāves cēlonis tuberkuloze un miokardīts. 14.02.1942.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, ieteiktu lietu Nr.4838 par J.Aizpurvu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei. Lūdzu piemētot augstāko soda mēru (turpmāk – ASM) – nošaušanu. Piederošās mantas konfiscēt.*” 21.02.1942.g. sagatavota izziņa, ka pēc KGB 2.daļas uzskaites J.Aizpurvs miris 17.01.1942.g. 7.03.1942.g. sagatavots akts, kurā teikts, ka J.Aizpurvs miris 17.01.1942.g. stacionārā. 24.03.1942.g. PSRS NKVD 5.daļas 1.specnodaļas priekšnieks paraksta izziņu, ka lieta Nr.4838 nodota arhīvā, jo, sakarā ar stāvokli frontē, Berta Aizpurve cietumos nav atrodama. 25.03.1942.g. pieņemts lēmums par J.Aizpurva lietas pārtraukšanu un nodošanu arhīvā, jo J.Aizpurvs „*Vjatlag*” nometnē miris.

⁴⁵ t.s., ziņo, ka tēvs zemnieks – rentnieks, rentē 60ha zemes.

Reabilitācija: 31.10.1989.g. Latvijas PSR prokurora vecākais palīgs paraksta lēmumu: „Noskaidroju, ka krimināllietā par J.Aizpurvu pārtraukta sakarā ar viņa nāvi 17.01.1942.g. Tā kā viņam inkriminētie noziegumi izdarīti buržuāziskās Latvijas laikā, kad bija suverēnas valsts pilsonis, nolēmu izmeklētāja slēdzienu no 25.03.1942.g. atcelt un krimināllietu par J.Aizpurvu izbeigt, pamatojoties uz Latvijas PSR likumu, ka nav kriminālu pārkāpumu.” J.Aizpurvs 15.08.1991.g. reabilitēts ar LR 3.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.852.

Sabiedriskās organizācijas. No 1932.g. Aizsargu organizācijas biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 05.08. līdz 26.12.1917.g. Daugavpils frontē cīnās pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 08.10. līdz 15.12.1919.g. Rīgas aizstāvēšanā un Zemgales atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 09.01. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: LAKpz., LACpm., ANk.

Ģimenes stāvoklis: 29.01.1928.g. precas ar Bertu Grigorija meitu Zirnītis (05.01.1887.g. – 05.09.1950.g., mirusi izsūtījumā Krasnojarskas apgabalā Berezovskas rajonā). Bērnu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.-4.apr. Ziņu nav. LVA, 430.f., 1.apr., 3.l., 1074.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-9701.l, 1.-32.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-9701.(uzraudzības) l., 1.-9.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr, 887.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 5748.l.; “No NKVD līdz KGB”. 7.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14. jūnijs”. 278.lpp.; “Latvijas pilsoņu martiroloģijs Vjatlajā 1938-1956”. 51.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 110.lpp.

AIZUPE⁴⁶ Edmunds Fridrihs Teodors Friča d., virsleitnants, dzimis 31.07.1903.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Dzirnau ielā 3–27.

Vispārējā izglītība: 1923.g. beidz Talsu vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.10.1924.g. saņem kaprāja dienesta pakāpi. 13.12.1924.g. par patvaļīgu telpu atstāšanu izslēgts no KS kadetu sarakstiem un nosūtīts turpmākam dienestam uz Latgales AP, kur 1.ABt iecelts instruktora amatā. 28.05.1925.g. atvaļināts no militārā dienesta. 27.09.1925.g. atkārtoti iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.09.1928.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Zemgales

⁴⁶ līdz 3.06.40. - NEIMANIS

AP, kur ieskaitīts 1.ABt. No 01.11.1929.g. 1.ABt uzdots pildīt VK a.p. 25.03.1930.g. piekomandēts 1.AD štābam, kur uzdots pildīt SaVs a.p. 28.07.1930.g. pārcelts uz 4.ABt, kur iecelts VK, vienlaikus atrodas 2.ABt, kur turpina pildīt VK a.p. 20.10.1930.g. piekomandēts Zemgales AP štābam, kur uzdots pildīt TiesDarb a.p. 05.01.1931.g. ieskaitīts pulka štābā un iecelts TiesDarb amatā. 17.11.1931.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 11.07.1932.g. pārcelts uz 4.ABt, kur iecelts VK amatā. No 26.08. līdz 7.10.1935.g. mācās AP organizētajā Aerologu–meteorologu kursā. 14.12.1935.g. pārcelts uz Zemgales AP štābu, kur iecelts TiesDarb amatā. No 24.02. līdz 30.03.1936.g. mācās SpP organizētajā Ķīmiskā dienesta kursā. 16.05.1936.g. Zemgales AP iecelts GzVs amatā. 01.11.1936.g. pārcelts uz 1.AD, kur iecelts SaVs amatā. No 24.02. līdz 27.02.1937.g. piedalās Zemgales Dv Višķu rajonā rīkotajos ziemas manevros. 4.03.1937.g. uzdots organizēt 2 nedēļu instruktoru un kareivju ķīmiskā dienesta apmācības kursu, un iecelts kursu priekšnieka amatā. 11.09.1937.g. Zemgales AP uzdots pildīt PGzVs a.p. 29.09.1937.g. pārcelts uz 1.AD, kur 1.ABt iecelts VK amatā. 01.10.1937.g. pārcelts uz 6.ABt, kur iecelts VK amatā. No 10.05. līdz 09.07.1938.g. uz jaunkareivju un ārrindnieku apmācīšanas laiku piekomandēts 1.JBt. No 28.03.1939.g. piekomandēts pulka štābam. 24.04.1939.g. iecelts pulka virsnieku mācību klases pārziņa amatā. No 01.05. līdz 01.08.1939.g. mācās SAP organizētajā Zenīrtartilērijas virsnieka kursā. 22.06.1939.g. pārcelts uz 2.ZABt, kur iecelts VK amatā. No 25.08.1939.g. uzdots pildīt PGzVs a.p. 11.09.1939.g. iecelts PGzVs amatā. 01.10.1939.g. pārcelts uz 6.ABt, kur iecelts VK amatā. No 18.12.1939.g. līdz 18.01.1940.g. 6.ABt pilda BtK a.p. 12.02.1940.g. iecelts Krustpils žīdu pamatskolā par militārās audzināšanas skolotāju. 12.02.1940.g. izvirzīts par valdes pulka virsnieku kluba valdes locekļa kandidātu. No 15.02. līdz 04.03.1940.g. 6.ABt uzdots pildīt BtK a.p. No 20.07.1940.g. piekomandēts 2.AD štābam. 08.09.1940.g. pulka sastāvā no Krustpils pārceļas uz Limbažu rajonu. 10.09.1940.g. iekļauts 183. StDv, kur ieskaitīts 624.HAP sastāvā. 07.10.1940.g. 624.HAP iecelts PIZPr amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Zemgales AP sarakstiem, kā ieskaitītu 24.TSK sastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts PIZPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 30.12.1944.g. Waffen SS Oberšturmfiirera pakāpē militāro dienestu pilda 15.LDv 1.BvP 4.BvBn. Līdz turpmākam ziņu nav. 28.05.1945.g. arestēts. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 7.09.1929.g. precas ar Malvīni Ratnieks. Bērnī: ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 76.l.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 75.lp.; Turpat, 3227.f., 1.apr., 59.l., 7., 12., 89.lp. Turpat, 3227.f., 1.apr., 81.l., 79., 94.lp.; Turpat, 3227.f., 1.apr., 85.l., 97., 140., 163., 198., 248., 275., 295., 324., 382., 410.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 32.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 99., 193.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 153.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā pie A burta. Nr.1040.

AKERMANIS Aleksandrs Augusts Jēkaba d., pulkvedis–leitnants, dzimis 29.08.1890.g. Rīgas apriņķa Ikšķiles pagastā “*Kaščukos*” lauksaimnieku ģimenē. Pirms arestēšanas dzīvo Rīgas apriņķī Ikšķiles pagasta “*Stazdiņos*”.

Vispārējā izglītība: 1910.g. beidz Rīgas G.Odiņa komercskolu.

Dienesta gaita: 23.10.1911.g. iestājas armijā un nosūtīts uz impēra Aleksandra I 1.RoBr, kur ieskaitīts JKo. 01.01.1913.g. saņem jaunākā apakšvirsnieka pakāpi. 18.07.1914.g. sākoties Pirmajam pasaules karam, pārcelts uz 2.Rēveles RoDv 1.JD. 20.12.1915.g. iestājas Gatčinas PsS. 12.03.1916.g. pēc skolas absolvēšanas saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 12.Armijas 121.KDv, 483. Oldarskas KP, kur ieskaitīts 1.JzKo. 01.08.1916.g. 1.JzKo iecelts KoPr amatā. 10.11.1916.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 19.11.1916.g. saņem poručika dienesta pakāpi. 15.02.1918.g. atvaļinās no dienesta un atgriežas Latvijā. 19.12.1918.g. iestājas LPV BS un virsleitnanta pakāpē nosūtīts uz 1.Latgales VsR. 03.01.1919.g. pārcelts uz 1.InsR. No 03.01. līdz 05.02.1919.g. vada jaunkareivju apmācības. 07.02.1919.g. pārcelts uz 1.RezR un kopā ar rotu ieskaitīts Malienas bataljona sastāvā. 18.03.1919.g. pārcelts uz 1.Latvijas Neatkarības bataljonu, kur ieskaitīts 2.KR. 17.07.1919.g. uzdots formēt 1.JE, kur iecelts EK amatā. 07.08.1919.g. Malienas bataljona sastāvā iekļauts 1.Liepājas KP, kur 1.JE iecelts EK amatā. 10.02.1920.g. pārcelts uz 1.Kurzemes AE. 18.02.1920.g. 1. Kurzemes AE iecelts EK amatā. 20.04.1920.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 27.03.1921.g. līdz ar 1.Kurzemes AE pārcelts uz JP, kur 1.JE iecelts EK amatā. 12.04.1921.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 9.07.1921.g. pulkā iecelts tiesas locekļa amatā. No 18.08.1923.g. JP uzdots pildīt PK a.p. No 20.10.1923.g. līdz 04.09.1924.g. mācās Virsnieku kursā, pēc kura beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas

JP, kur 1.JE uzdots pildīt EK a.p. 31.10.1924.g. 1.JE iecelts EK amatā. No 05.12.1924.g. līdz 01.10.1925.g. JP pilda PK a.p. No 01.10.1925.g. 1.JD uzdots pildīt DK a.p. 17.11.1925.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi un JP iecelts SmPr amatā. 01.01.1926.g. līdz 12.1930.g. periodiski pilda gan PKP, gan PK a.p. 16.05.1926.g. 1.JD, kur iecelts DK amatā. 2.12.1928.g. JP iecelts SmPr amatā. No 01.01.1929.g. JP uzdots pildīt PK a.p. 15.11.1930.g. pārcelts uz 2.JD, kur iecelts DK amatā. No 29.11.1930.g. līdz 31.08.1931.g. mācās Bataljona komandieru kursā. 15.09.1931.g. 1JD iecelts DK amatā. No 11.11.1931.g. līdz 17.04.1932.g. JP periodiski pilda gan PKP, gan pulka SmPr a.p. No 15.10.1932.g. uzdots pildīt PKP a.p. 08.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 04.07. līdz 03.08.1935.g. atrodas Virsnieku strēlniecības kursā. 11.10.1935.g. JP uzdots pildīt JK a.p. 15.10.1936.g. JP uzdots pildīt PKP a.p. 06.02.1937.g. JP iecelts SmPr amatā. 25.02.1939.g. pārcelts uz 2.JD, kur iecelts DK amatā. 18.10.1940.g. izdota pavēle par A.Akermana atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ Sarkanajā armijā un norīkots Rīgas KA priekšnieka rīcībā.

Arests: 10.06.1941.g. pieņemts lēmums par A.Akermana aizturēšanu, lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par A.Akermana noziedzīgo darbību, konstatēju, ka dienējis Latvijas armijā pulkvežleitnanta pakāpē. Laika posmā no 1918. – 1920.g. dienēja Latvijas baltarmijas rindās kā virsnieks un cīnījās pret Lieliniekiem. Par 5.04.1919.g. kauju pret Lieliniekiem pie Slokas apbalvots ar „Lāčplēsis” ordeni. Naidīgi noskaņots pret Padomju varu. Tā, būdams 4.03.1941.g. restorānā “Ogre”, paziņojis: pie padomju varas liela nekārtība, mūsu zinātnes ļaudis noņem no amatiem, bet vietā liek slaistus un sliņķus. Nolēmu apcietināt un izdarīt pie viņa Iksšķiles pagastā „Strazdiņos” kratīšanu.*” 14.06.1941.g. izsniegts Latvijas PSR NKVD kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.035809, kā rezultātā apcietināts un izvests uz Kirovas apgabalu. Sieva un dēls Varaidots izsūtīti. 13.07.1941.g. A.Akermanis no NKVD Juhnovas LDN ierodas Vjatlagā. Izsniegta ārstu komisijas izziņa: „*Pēc veselības stāvokļa atzīts par 2.grupas pagaidu invalīdu.*” 27.10.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot Latvijas PSR NKVD materiālus par A.Akermana noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-13. pantā noteiktajiem noziegumiem un, ņemot vērā to, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, vadoties no likuma, nolēmu arestēt un par to apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 27.10.1941.g. A.Akermans pratināts, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, kurā sniedz pieprasītās

ziņas⁴⁷, kā arī uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.7007 un ņemot vērā to, ka ir pietiekoši atmaskots, nolēmu likuma vārdā saukt pie atbildības, par ko pret parakstu paziņot apsūdzētajam.*” Pēc pratināšanas sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Pamatojoties uz likumu, ziņoju, ka A.Akermana izmeklēšanas lieta pabeigta, tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais ar lietas materiāliem iepazinās, pēc kā jautāju, vai izmeklēšanas lietā ir kas papildināms. Apsūdzētais paziņoja, ka pēc būtības nekas nav papildināms un lūgumu nav.*” 12.02.1942.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Par iepriekš minēto sevi par vainīgu atzinis, šo lietu ieteiktu nodot izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.* 12.02.1942.g. rezolūcija: „*Piekrītu, lietu nodot izskatīšanai Sevišķai apspriedei un kā sodu piespriest ieslodzījumu uz 10 gadiem LDN.*” 25.11.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.95-m &406: „*Lietu Nr.7007 klausījāmiem un nolēmām, par cīņu pret revolucionāro kustību, ieslodzīt uz 10 gadiem LDN. Termiņu skaitot no 14.06.1941.g.*” (KPFSR KK 58-13.p.). A.Akermanis sodu izcieš Mordvijas noietnēs.

Pēckara gadi: 15.12.1955.g. A.Akermans atbrīvots un atgriežas Latvijā, kur apmetas Vircavas pagastā, bet vēlāk pārceļas uz dzīvi Platones pagastā. A.Akermanis *miris* 27.01.1972.g. Platones pagastā.

Reabilitācija: 28.08.1989.g. Latvijas PSR prokurora vecākā palīga slēdziens, ka A.Akermana tieslieta atbilst PSRS Augstākās Padomes 16.01.1989.g. 1.dekrētam un ir reabilitējams. 2.10.1989.g. Latvijas PSR prokurora vietnieku slēdzienu apstiprina. 2.12.1989.g. Latvijas PSR prokurors A.Akermani reabilitējis. 14.05.1990.g. Varaidotim nosūtīts paziņojums, ka tēva krimināllieta uzraudzības kārtā pārbaudīta, izbeigta un saskaņā ar likumu – reabilitēts. 14.06.1991.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu. 10.07.1991.g. izsniegta reabilitācijas apliecība.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās kaujās pret Vācu karaspēku no 18.07.1914.g. līdz 20.12.1915.g. Rēveles un Sāmsalas rajonā, no 1916.g. marta līdz 1917.g. aprīlim Rīgas frontē un no 1917.g. jūnija līdz oktobrim pie Drisa ezeriem, Krustpils, Jēkabpils rajonā. 16.07.1916.g. ievainots, bet turpina dienestu. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 1919.g. janvāra līdz maijam pie Lielaucēs, Skrundas, Līvberzes, Kalnciema un Rīgas kaujās pret Lielinieku karaspēku, no 1919.g. jūlija līdz decembrim Latgales frontē (t.s. Lubānas, Borkovas,

⁴⁷ raksta, ka cēlies no vidējiem zemniekiem, pieder 49 ha zemes ar dzīvojamo māju.

Dricānu un Ludzas rajonā), bet no 1920.g. februāra līdz augustam Drīsas rajonā kaujās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Krievijas: 3.šķ.Sv.So, 2.,3. un 4.šķ.Sv.Ao, 3.šķ.Sv.Vo.; Latvijas: 3.šķ.LKo, 3.šķ.TZo, 3.šķ.Vo (š), ANk, LAkpz, LAcjpm.

Ģimenes stāvoklis: 24.06.1921.g. precas ar Zeltu Strazdiņš (3.04.1898.g.)⁴⁸. Bērni: Aleksandrs (12.04.1925.g.), Varidots (10.10.1931.g.)⁴⁹

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 79.l.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 263.l., 39., 51.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 265.l., 13.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 268.l., 44., 86., 126.lp.; LVA, 430.f., 1.apr., 174.l., 2.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 1.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-4321. (pamatlieta), 1-22.lp.; Turpat, 1987f., 1.apr., 17165.l., 2.-150.lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 4977.l., 1., 12.lp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 33.lpp.; “Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918-1940”, 61.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 7.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 572.lpp.; “Latvijas pilsoņu martiroloģijs Vjatlajā 1938. – 1956”. 52.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs”. II sējums. 16.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 110.lpp.

AKERMANIS Vilhelms⁵⁰ Eduards Ludviga d., virsleitnants, dzimis 25.11.1905.g. Paņemūnes pagasta (Lietuva)⁵¹ „*Laimnešos*” zemnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: Beidzis Bauskas J.Kļaviņa vidusskolu.

Dienesta gaita: 23.02.1928.g. iesaukts obligātajā karadienestā un nosūtīts uz 4.Valmieras KP, kur iedalīts SaK. 10.09.1928.g. beidz Telefonista kursu. 22.09.1928.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 27.09.1927.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 29.08.1929.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1930.g. absolvē KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 9.Rēzeknes KP, kur ieskaitīts SaKo⁵². 22.02.1932.g. uz paša vēlēšanos pārcelts uz 6.Rīgas KP, kur ieskaitīts 3.KR. 03.08.1932.g. pārcelts uz SpKo, kur iecelts KoPrP amatā. No 12.09.1933.g. 3.KR uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1933.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 22.05.1935.g. 3.KR iecelts VK amatā. 01.07.1935.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. No

⁴⁸ no 14.06.1941.g. līdz 21.08.1956.g. atrodas izsūtījumā

⁴⁹ no 14.06.1941.g. līdz 21.08.1956.g. atrodas izsūtījumā

⁵⁰ **Vilis**

⁵¹ no 1921.g. Paņemūnes pagasts iedalīts Latvijas teritorijā

⁵² no 21.03.1931.g. tiek pārdēvēta par Sakaru rotu

01.11.1936.g. līdz 28.08.1937.g. mācās SaBn rīkotajā Sakaru virsnieka kursā. 20.09.1937.g. iestājas AK, kur ieskaitīts Juristu kursā. No 26.06. līdz 15.09.1938.g. uz prakses laiku norīkots Kara virsprokurora rīcībā. No 12.06. līdz 8.09.1939.g. iziet mācību praksi Armijas tiesā. 13.08.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Karatiesu kā karatieslietu kandidāts. 29.08.1940.g. norīkots Kara iestāžu priekšnieka rīcībā. 26.08.1940.g. absolvē AK Speciālo nodaļu specialitātē – Kara jurists. 31.08.1940.g. piekomandēts Kara prokuratūrai. 03.10.1940.g. izdota pavēle par V.Akermaņa atvaļināšanu no aktīvā karadienesta un atbrīvošanu no dienesta. 13.12.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļināts un norīkots Madonas KKom rīcībā. Kādu laiku pilda notāra amatu Madonā. Vācu okupācijas laikā no 1941.g. rudens inspektora amatā darbojas Tautas Palīdzībā. 1.10.1943.g. iesaukts Latviešu leģionā, kur Waffen SS Oberšturmfrirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv sastāvā. 20.10.1943.g. pārcelts uz 15.LDv štābu, kur Waffen SS Hauptšturmfrirera dienesta pakāpē ieskaitīts AprN. 1943.g. iecelts „Latviešu karavīru kalendārs 1944. gadam” redaktora amatā. 1944.g. maijā pārcelts uz 33.KP, kur ŠR iecelts RK amatā, bet vēlāk iecelts Tieslietu virsnieka amatā. 1944.g. kopā ar 33.KP nosūtīts uz Vāciju. 23.04.1945.g. plkv. Januma KG iecelts SUVs amatā. 1945.g. aprīļa beigās kopā ar 4 karavīriem dodas pie amerikāņiem, lai saņemtu pāriešanas noteikumus.

Pēckara periods: 1945.g. septembrī 33.KP sastāvā nokļūst internēto leģionāru nometnē Cedelhēmā, Beļģijā, kuras laikā organizē nometnes kultūras dzīvi un stiprina gūstekņu garīgo stāju un aizstāv viņu tiesības. Pēc atbrīvošanas dzīvo Zafienvaldē, Augsburgā, kur darbojies pārvietoto personu nometnes aprūpes dienesta vadītāja amatā. Vēlāk pārceļas uz Beļģiju, kur nodarbojas ar žurnālistiku. 1947.g. dodas uz Zviedriju, bet 1949.g. pārceļas uz Austrāliju. Apmeties Adelaidē, kur ir par kāda tirdzniecības uzņēmuma līdzīpašnieku, bet vēlāk Akciju sabiedrības direktoru. Pensijas gadus pavada Edvardstaunā, Adelaides priekšpilsēta. V.Akermanis miris 10.04.1997.g. un apbedīts Adelaidē, Austrālijā.

Sabiedriskās organizācijas: Skolas gados bijis Latvijas skautu organizācijas biedrs, kur veicis štāba priekšnieka adjutanta pienākumus. Sācis rakstīt rakstus avīzei „Bauskas Vēstnesis”. Dienesta laikā aktīvi sporto ASK, Rēzeknes komercskolā un Latgales Tautas universitātē studentiem māca stenogrāfiju. 6 gadus darbojies žurnālā „Kadets” par redaktoru. Viens no 28.12.1945.g. “Daugavas Vanagu” dibinātājiem. Bija Austrālijas LVA Adelaides nodaļas un studentu korporācijas *Fraternitas Rusticana* biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 24.04.1937.g. precas ar Tamaru Peņģerots (8.01.1912.g.). Bērni: Ziņu nav. Otra laulība reģistrēta ar Almu ārpus Latvijas, bet precīzu ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 83.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 18.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 41.l., 13.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 183.l., 35.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 184.l., 20., 21.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 955.l., 21.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 265.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 2., 60.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 65.lp.; Turpat, 3317.f., 1.apr., 7.l., 10., 14.lp.; Turpat, P-90.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 90.l.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 9.l., 90., 91.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 84.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 8.l., 27.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 17.l., 81.lp.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. VI daļa. 257., 258.lpp.; „Latvijas Kara skolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca 1920.-1940”. 1.burtnīca. 6.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 153.lpp.; A.Silgailis „Latviešu Leģions”. 211.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.23. (1997.) 61.lpp.

AKMENS Alfreds Jāņa d., justīcijas pulkvedis, dzimis 18.05.1895.g. Cēsu apriņķa Skujenes pagastā “*Bērēnos*” zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Elizabetes ielā 14–22.

Vispārējā izglītība: Beidzis reālskolu un 1921.g. absolvē Juridisko kursu.

Dienesta gaita: 01.05.1915.g. iestājas Čugūjevas KS. 1.07.1915.g. paaugstināts apakšvirsnieka pakāpē. 1.09.1915.g. beidzot KS, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 43.Sibīrijas StP, kur ieskaitīts 10.StR. 28.11.1915.g. pie Ņemanas upes Ļubcu ciema (Lietuvā) ievainots, evakuēts uz Maskavas Belostokas kara hospitāli. 20.01.1916.g. pēc izveseļošanās atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 10.05.1916.g. 10.StR uzdots pildīt RK a.p. 1916.g. jūlijā saņem podporučika dienesta pakāpi. 10.09.1916.g. pārcelts uz 9.StR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 20.11. līdz 25.12.1916.g. nosūtīts uz 10.Armijas štāba organizēto Ložmetējnieku instruktora kursu. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā un pārcelts uz LoKo, kur iecelts VK amatā. 1917.g. maijā saņem poručika dienesta pakāpi. 15.07.1917.g. pārcelts uz „Kolta” LoKo, kur iecelts KoPr amatā. 10.09.1917.g. pārcelts uz „Maksima” LoKo, kur iecelts KoPr amatā. 20.03.1919.g. mobilizēts Lielinieku armijā, kur ieskaitīts 18.Padomju Latvijas StP LoIns amatā, bet vēlāk pārcelts uz

10. Padomju Lāvijas StP, kur iecelts VKP amatā. 07.05.1919.g. Daugavpils frontē pie Daugavpils – Viļņas dzelzceļa saņemts Poļu armijas gūstā un nosūtīts uz Viļņas gūstekņu nometni. 11.05.1919.g. pulkā reģistrēts kā bezvēsts pazudušais. 13.01.1920.g. atbrīvots no gūsta un ar Polijas pārstāvja Latvijā palīdzību atgriežas Rīgā. 20.01.1920.g. virsleitnanta dienesta pakāpē iestājas Latvijas armijā. 26.03.1920.g. nosūtīts uz Latgales ParP, kur ieskaitīts 14.ParR. No 06.05.1920.g. 14.ParR uzdots pildīt RK a.p. No 7.06. līdz 2.07.1920.g. apmeklē Informācijas kursu, pēc to beigšanas atgriežas pulkā. No 20.07.1920.g. piekomandēts Latgales ParP štābam, kur iecelts pulka informētāja amatā. 7.10.1920.g. pārcelts uz 3.ParR. No 8.01. līdz 24.04.1921.g. Rīgā apmeklē Kara jurista kursu, pēc kuru beigšanas atgriežas pulkā, kur iecelts TiesDarb amatā. 1.11.1921.g. pulkā iecelts TiesDarb amatā. 4.11.1921.g. pārcelts uz 3.ParR, kur 3.ParV iecelts VK. 23.11.1921.g. pārcelts uz KTiesPe, kur ieskaitīts karatiesu amatu kandidāta sarakstos. 12.09.1922.g. KTiesPe iecelts Kasiera amatā. 28.07.1924.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 17.11.1925.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. No 18.04.1928.g. KTies uzdots pildīt Konsultanta a.p., bet vēlāk KVTies iecelts Sekretāra amatā. 06.06.1930.g. KTiesPe apstiprināts par Konsultācijas pastāvīgo locekli. 17.11.1930.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi. No 06.07.1931.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt KTiesSe a.p. 23.07.1933.g. sakarā ar KTiesPe likvidēšanu iecelts Kara prokuratūrā ārštata darbinieka amatā. 1934.g. maijā iecelts LSDSP un biedrības “*Legions*” likvidācijas komisijas priekšsēža amatā. 01.08.1934.g. Kara prokuratūrā iecelts Sekretāra amatā. 11.05.1935.g. pārcelts uz KM Kara prokuratūras sekretariātu, kur iecelts Tieslietu vadītāja amatā, bet vēlāk piekomandēts Karatiesai, kur iecelts tieslietu darbu vadītāja amatā. 8.05.1937.g. pārcelts uz Karatiesu, kur iecelts pastāvīgā locekļa amatā. 30.07.1940.g. Armijas virstiesā iecelts Kara virstiesneša amatā. 3.10.1940.g. izdota pavēle par A.Akmens atvaļināšanu no aktīvā karadienesta un atbrīvošanu no kara virstiesneša amata kā neieskaitītu Sarkanajā armijā. 29.11.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļinātu kara dienesta un norīkots Rīgas kara komisariāta rīcībā.

Arests: 5.06.1941.g. pratināts liecinieks, kurš, kā bijušais Karatiesas rakstvedis, nosaucis virsnieku uzvārdus, kuri dienējuši Karatiesu iestādēs. Minētā liecība izmantota kā kompromitējošs materiāls pret A.Akmeni. 7.06.1941.g. Latvijas PSR NKVD priekšnieks lūdz kompromitējošas ziņas par A.Akmeni Latvijas PSR NKVD 1.sevišķās daļas 2.nodaļai. 9.06.1941.g. pieņemts lēmums par A.Akmens aizturēšanu. Lēmuma

pamatojums: „*Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par A.Akmens noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis Latvijas armijas apakšpulkvedis un kara tiesas loceklis, piesprieda bargus sodus komunistiem un lojāli pret Padomju varu noskaņotām personām, nolēmu A.Akmeni, dzīvojošu Rīgā, Kirova ielā 14–22, apcietināt un pie viņa izdarīt kratīšanu.*” 10.06.1941.g. izsniegta pieprasītās ziņas. 10.06.1941.g. Latvijas PSR NKGB Speciālās daļas priekšnieks paraksta lēmumu par A.Akmens, sievas un mātes izvešanu ārpus Latvijas PSR robežām. 11.06.1941.g. izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.034981 un ordera talons arestēto pieņemšanas priekšniekam. Nav arestēts. 13.06.1941.g. Latvijas PSR NKGB operatīvā štāba priekšnieks paraksta rīkojumu operatīvai grupai A.Akmens ģimenes izsūtīšanai no Rīgas. 14.06.1941.g. operatīvās grupas vecākais paraksta ziņojumu, ka, izvedot Akmeni Alfredu, sievu Ludmilu un māti Līzi, Rīgas dzīvoklī tika veikta kratīšana, kuras laikā paņemts nogādāšanai Latvijas PSR NKVD sekojošais: „*Zobens un duncis, skapis, divi dīvāni, rakstāmgalds, 7 sudraba naži, 14 sudraba karotes, šujmašīna, radio.*”⁵³ 14.06.1941.g. parakstījis standarta pilnvaru radniekam, kurā teikts, ka 10 dienu laikā dzīvoklī palikušās mantas realizēt pēc pilsētā esošām cenām un naudu ar NKVD starpniecību nosūtīt viņam. 14.06.1941.g. A.Akmens kopā ar ģimeni izvests uz Novosibirskas apgabalu. Izvirzītā apsūdzība: „*Latvijas armijas pulkvedis, karatiesas loceklis, piesprieda bargus sodus komunistiem un Padomju varai lojāli noskaņotām personām.*” 14.06.1941.g. sastādīti trīs protokoli par kratīšanu⁵⁴. 13.07.1941.g. ieradies izsūtījuma vietā Novosibirskas apgabalā Narimskas apriņķī Kargasokas rajonā Ščukin–Mis ciemā. 7.03.1942.g. PSRS NKVD 1.specdaļas 5.nodaļas priekšnieks paraksta izziņu, ka sakarā ar evakuāciju no piefrontes joslas A.Akmens cietumos nav atrodams un izmeklēšanas lieta Nr.5304 nodota glabāšanā PSRS NKVD 1.specdaļas arhīvā.⁵⁵ 4.04.1947.g. PSRS NKVD 1.pārvaldes 9.nodaļas priekšnieks pieprasa ziņas par A.Akmens arhīvam. 5.04.1947.g. PSRS NKVD 1.specdaļas arhīva darbinieks paraksta izziņu par A.Akmens izvešanas laiku un vietu. 1948.g. A.Akmens *mirst* izsūtījumā.⁵⁶

Reabilitācija: 13.04.1989.g. Elga Ābolīte⁵⁷ raksta Latvijas PSR Ministru Padomes Pilsoņu rehabilitācijas komisijai un lūgusi savu tēvu, veco māti un A.Akmeni reabilitēt. 22.05.1991.g. Latvijas Republikas Iekšlietu

⁵³ Par izņemto mantu pieņemšanas un nodošanas vietu ziņu nav.

⁵⁴ Protokola saturs nedaudz atšķiras no teksta, kas rakstīts 14.jūnija ziņojumā.

⁵⁵ Tika plānota tiesa, bet tiesa nav notikusi un ar to paliecot izsūtīto statusā.

⁵⁶ Precīzu ziņu par miršanu nav.

⁵⁷ A. Akmens brāļa Arvida meita, dzīvojoša Kanādā

ministrs Elgai paziņo, ka viņas vecāki, vecā māte un A.Akmens ir atzīti par nelikumīgi izsūtītiem un tiek pilnīgi reabilitēti, un ka jautājumi, kas saistīti ar konfiscētās mantas vai tās vērtības atgriešanu, ir risināmi Rīgas Ziemeļu rajona TDP izpildkomitejā ar Latvijas PSR 5.12.1988.g. lēmumu Nr.396. Reabilitējams ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu.⁵⁸

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā, laika posmā no 1916.g. jūnija līdz 1917.g. jūlijam, Rietumu frontē – Polijā piedalās kaujās pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā, laika posmā no 1920.g. maija līdz jūnijam, Latgales frontē piedalās cīņās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Krievijas: 2. un 3.šķ.Sv.So (š), 2.,3.un 4.šķ.Sv.Ao(š), 4.šķ.Sv.Vo(š); 4.šķ.Sv.Jo.; Latvijas: 4.šķ.TZo, 3.šķ.Vo (š), LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Vilija Ludmila⁵⁹ (1898.–1942.). Bērni: audžumeita Mirdza⁶⁰ (1910.–1995.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 84.l.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 955.l., 21.lp.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 7.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 2., 60.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1259.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 64.lp.; Turpat, 3317.f., 1.apr., 4.l., 1.lp.; Turpat, 3317.f., 1.apr., 5.l., 8.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., 6868.l., 2., 10.16.23., 28., 43., 45.lp.; „Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918.–1940”. 62.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 8.lpp.

“Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 494.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs”. II sējums. 16.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 110.lpp.

AKMENS Jānis Ludviga d., leitnants, dzimis 11.04.1912.g. Daugavpils apriņķī Višķu pagastā „Putānos”. 1945.g. dzīvo Jelgavas rajonā Auces pagastā “Sutēnos”.

Vispārējā izglītība: 1928.g. Višķu pamatskolā iegūst 6 klašu izglītību un iestājas Aglonas ģimnāzijā, kur mācās vienu gadu. 1932.g. absolvē Daugavpils Valsts ģimnāziju. 1937.g. beidz rēķinvežu kursu un tajā pat gadā iestājas LU Matemātikas fakultātē.

Dienesta gaita: 30.09.1933.g. no Jelgavas–Bauskas KAP iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 3.Jelgavas KP 3.KR un vēlāk ieskaitīts InsR rīkotajā Instruktoru kursā. 15.12.1939.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 28.03.1934.g. InsR beidzot 4 mēnešu Instruktoru kursu, saņem

⁵⁸ lietā par reabilitēšanu ziņu nav.

⁵⁹ Izsūtīta 14.06.41.g.

⁶⁰ dzejniece Mirdza Bendrupe

kaprāļa dienesta pakāpi. 18.08.1934.g. beidz KS rīkoto Virsniekvietnieku kursu un atgriežas pulkā. 22.08.1934.g. iecelts NK amatā. 30.09.1934.g. atvaļināts no obligātā militārā dienesta. 01.10.1934.g. iestājas virsdiensnēstā un nosūtīts turpmākam dienestam uz 5.Cēsu KP, kur 2.LoR iecelts GK amatā. 13.11.1934.g. paaugstināts virsniekvietnieka dienesta pakāpē. 21.01.1935.g. beidz divu nedēļu Gāzu kursu. 26.10.1935.g. pārcelts uz KBt. 20.10.1939.g. beidz virsdiensnēsta karavīra Instruktoru kursu. 15.12.1939.g. pārcelts uz RitR, kur iecelts GK amatā. 08.01.1940.g. RitR iecelts VS amatā. 29.06.1940.g. beidzot KS organizēto Jaunākā virsniēka kursu, atgriežas RitR. 20.07.1940.g. saņem leitnanta dienēsta pakāpi. No 16.08.1940.g. RitR uzdots pildīt VK a.p. 10.09.1940.g. ieskaitīts 243.StP, kur StR iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienēsta pakāpē apstiprināts VK amatā. 1940.g. novembrī pārcelts uz SmR, kur iecelts VK amatā. 1941.g. sākumā komandēts uz Talsos dislocēto ABt, kur SmVK amatā. 14.02.1941.g. atvaļināts no militārā dienēsta kā nederīgs dienēstam SA. 17.02.1941.g. reģistrējas Ozolnieku pagastā rezervistos. 05.07.1941.g. iestājas Vācu armijas darba dienēstā un nosūtīts uz Jelgavas policiju, kur iecelts IecPr amatā. 14.07.1941.g. pārcelts uz citu iecirkni līdzvērtīgā amatā. No 1942.g. janvāra iecelts šucmaņu GK, bet vēlāk RK amatā. 15.06.1943.g. iestājas Latvijas leģionā, kur PtABt iecelts VK amatā. 01.12.1943.g. vienības sastāvā izbrauc uz fronti Holmas rajonā. 19.08.1944.g. ievainots un pārvests uz kara hospitāli Rīgā. 10.12.1944.g. tuvojoties Sarkanajai armijai, dezertē. 25.10.1944.g. stājas uzskaitē Latvijas PSR Jelgavas apriņķa kara komisariātā. Iesaukšana atlikta līdz 01.04.1945.g.

Arests: 10.02.1945. J.Akmens aizturēts un pratināts no pl.23.30 līdz 11.02. pl.05.15, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, kā arī raksta paskaidrojumu. Pratināšanas laikā sastādīts personas pārmeklēšanas protokols, kurā teikts: „Pārmeklējot aizturēto J.Akmens, paņemts sekojošais: 1) Padomju nauda – 140 rbļ. 2) Piezīmju grāmatiņa. 3) Divas ķemmes.” 11.02.1945.g. pēc pratināšanas pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot materiālus par J.Akmens noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, būdams naidīgi noskaņots pret padomju varu, pirmajās vācu okupācijas dienās 05.07.1941.g. iestājies Jelgavas apriņķa lauku policijas – šucmaņos un tūlīt iecelts par rajona priekšnieku, kurā ietilpst Platones, Lejasplatones, Elejas, Ezeres un Vircavas pagasti. Organizējis pagasta valdes no vācu varas aizstāvjiem un Ulmaņa valdības kalpotājiem un aizsargiem. Norādītos pagastos organizējis fašistu–šucmaņu grupas, tās apbruņojis cīņai un aizturēšanai Sarkanās armijas atkāpjošās

daļas. Tāpat organizējis komunistu, ebreju un padomju pilsoņu aizturēšanu, deva rīkojumus, ka Sarkanās armijas poļitruki pie aizturēšanas nošaujami uz vietas. Sarkanarmieši nododami vācu karaspēkam un Padomju pilsoņi – Jelgavas policijai. 1943.g. jūlijā, būdams vada komandieris, pieteicies leģionā, kur dienēja līdz 1944.g.10.oktobrim. Nolēmu arestēt un pie viņa izdarīt kratīšanu.” 11.02.1945.g. izsniegts aizturēšanas un dzīvokļa kratīšanas orderis, arestēts, ieslodzīts Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.2. Rīgā. 11.02.1945.g. izmeklētājs nosūta rakstisku ziņojumu VDK Jelgavas rajona priekšniekam, kurā teikts: „Atsaucoties uz likumu, kā arī ņemot vērā noskaidroto, nolēmu pret J.Akmeni sākt krimināllietu par KPFSR KK 58-1. a. pantā veiktajiem noziegumiem.” 11.02.1945.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot materiālus par J.Akmens, konstatēju, ka turēts aizdomās par KK 58-1. a. pantā veiktajiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atrazdamies brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu turēt apsardzībā un par to pret parakstu arestētajam paziņot.” Izdots arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.13. Auces pagasta „Sutēni”. 12.02.1945.g. J.Akmens pratināts no 14.10 līdz 14.35. 17.02.1945.g. Vilces pagasta IK sagatavo izziņu par to, ka J.Akmens Vilces pagastā nav dzīvojis. 24.02.1945.g. J.Akmenim uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas lietas materiālus, uzskatu, ka J.Akmens ir pietiekoši atmaskots, tādēļ nolēmu saukt pie atbildības par KK pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.”. 24.02.1945.g. J.Akmens pratināts no 11.05 līdz 14.00, kuras gaitā apstiprina iepriekšējās pratināšanās sniegto liecību patiesumu. 26.02.1945.g. Ozolnieku pagasta IK sagatavo izziņu, kurā teikts, ka manta un nekustamais īpašums J.Akmenim nepieder. 13.04.1945.g. pieņemts lēmums par lietas Nr.1314 nodošanu papildus izmeklēšanai. 25.04.1945.g. izsniegta ārsta izziņa: „Pēc veselības 3. grupas invalīds, derīgs vieglam darbam”. 26.04.1945.g. pieņemts lēmums par lietas Nr.1314 pieņemšanu papildus izmeklēšanā. 29.04.1945.g. pieņemts lēmums par vērtību nodošanu glabāšanā (Rīgā): „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.1314, konstatēju, ka no aizturētā J.Akmens paņemti 140 rbļ., nolēmu šo summu nodot glabāšanā Latvijas PSR NKVD Finanču daļai.” 29.04.1945.g. sagatavots iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr. 1314 par J.Akmens apvainošanu KK minētos noziegumos, iepriekšējo izmeklēšanu uzskatu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai nodotu iztiesāšanai. Apsūdzētais ar lietas materiāliem cietumā Nr.2 ar tulka starpniecību iepazīsies, pēc kā paziņoja,

ka materiālus zina un papildināms nekas tam neesot. ” 8.05.1945.g. sagatavots apsūdzības slēdzienis, kurā teikts: „*Celtās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, to apliecina liecinieki: “M”, “R” un “S”. Likuma ietvaros lietu nododu izlemšanai Latvijas PSR prokuroram*”. 12.05.1945.g. Latvijas PSR NKVD kara prokurors raksta Latvijas PSR NKVD Kara tribunāla priekšsēdim: „*Nosūtu izmeklēšanas lietu par J.Akmens izdarītiem noziegumiem, lai nodotu iztiesāšanai.*” 14.05.1945.g. Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunāla sagatavošanas sēdē nolēma lietu iztiesāt slēgtā sēdē bez apsūdzētāja un aizstāvja un liecinieku izsaukšanas. 14.05.1945.g. cietuma Nr.2 priekšniekam nosūta rīkojumu, kurā uzdots: “*aizturēto J.Akmens pl.10.00 nogādāt uz tiesu Kr.Valdemāra ielā 20–5*”. 19.05.1945.g. Kara tribunāla tiesas sēde atklāta 11.00, kur sākumā paziņo par tribunāla sastāvu un apsūdzētāja vārdu un uzvārdu un pēc apsūdzības nolasišanas notiek tiesāšana. Pēdējā vārdā J.Akmens lūdz tiesu spriedumu mīkstināt. No 12.00 līdz 12.45 kara tribunāla pārstāvji dodas apspriesties, pēc kā nolasa spriedumu: „*Par dzimtenes nodevību, par iestāšanos lauku policijas dienestā par iecirkņa priekšnieku, par to, ka komandējis „šucmaņu” vienību, aizturējis un nodevis vāciešiem ~800 sarkanās armijas karavīru utt., piespriedām sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem LDN (KSPFR KK 58-1. a. pants) un atbilstoši KSPFR KK 31- a., b., c., d. pantam politisko tiesību zaudēšanu uz 3 gadiem bez mantas konfiscēšanas, jo tādas nav. Soda izciešanas termiņu skaitīt no 11.02.1945.g.*”. 12.50 tiesas sēde tiek slēgta. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Reabilitācija: 18.12.1996.g. reabilitēts ar 3.08.1990.g. LR likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 87.; Turpat, 296.f., 2.apr., 237.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 144.l., 331.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 191.lp.; LVA, 430.f., 1.apr., 122.l., 15.lp.; Turpat, 430.f., 3.apr., 1269.l.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 974.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 84.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 11729.l., 1.-79.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 8.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.lpp.

AKMENTIŅŠ Eduards Kārļa d., pulkvedis, dzimis 19.09.1885.g. Valkas apriņķī Zvārtavas pagastā Zvārtavas muižas pārvaldnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1905.g. beidz Valkas pilsētas skolu, 1908.g. beidz Pleskavas mērnieku skolu.

Dienesta gaita: 1908.g. iestājas Petrogradas Kara topogrāfu skolā, kuru 6.08.1910.g. absolvējot, saņem podporučika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Kara topogrāfu korpusu, kur iecelts topogrāfa amatā. Nedaudz vēlāk saņem poručika dienesta pakāpi. Pirmā pasaules kara laikā karadienestu, uzdienoties līdz štāba kapteiņa dienesta pakāpei, pilda 26.korpusa štābā topogrāfa amatā. Laika posmā no 1917.g līdz 1921.g. veic topogrāfiskos darbus Somijā. 1921.g. atgriežas Latvijā. 16.04.1921.g. iestājas Latvijas armijā, kur kapteiņa dienesta pakāpē ieskaitīts GŠ Ģeodēzijas–topogrāfijas daļā, kur iecelts Kara topogrāfa amatā, bet vēlāk Plānu uzņemšanas nodaļā iecelts NPR amatā. No 1925.g līdz 1938.g. kartogrāfijas nodaļā ir NPR amatā. 17.11.1925.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 30.06.1930.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi. 25.04.1938.g. Karatiesā iecelts par vecāko virsnieku pagaidu locekli. 30.06.1938.g. AŠ ĢeoTopDa iecelts DaPr amatā. 25.10.1940.g. svītrots no AŠ ĢeoTopDa sarakstiem un norīkots BSKA rīcībā. 16.11.1940.g. izdota pavēle par izslēgšanu no visa veida atalgojuma AŠ ĢeoTopDa. 1941.g. jūlijā pēc vāciešu ienākšanas Rīgā iestājas Rīgas PAV un nosūtīts uz Latvijas organizācijas centru, kur iecelts Karšu nodaļas vadītāja amatā. Kādu laiku strādā Rīgas 7.policijas iecirknī. Līdz turpmākam ziņu nav. 1942.g. jūlijā PolBn iecelts BK amatā. No 1942.g. augusta līdz oktobrim nosūtīts uz vācu virsnieku kursu. 1944.g. bēgļu gaitās nokļūst Vācijā. 26.01.1945.g. Sarkankarogotās Baltijas flotes „SMERŠ” nodaļa pieņem lēmumu izziņot plkv. E.Akmentiņu un vēl 21 latviešu virsnieku meklēšanā. Lēmuma pamatojums: „*Dzimtenes nodevējs, pretpadomju buržuāziski–nacionālistiskas grupas dalībnieks, aktīvi palīdzēja vācu okupantiem.*”

Pēckara periods: 1949.g. pārceļas uz ASV. E.Akmentiņš miris 6.07.1961.g. Milvokos (Viskonsinas štats, ASV).

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā karadienestu pilda 26.armijas korpusa štābā. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: vairāki ordeņi; Latvijas: 3. un 4.šķ.TZ o.

Ģimenes stāvoklis: Precas ar Emmu Javu (1891.g.), bērni: Tamara (1915.), Zenta (1918.).

Avots: LVVA, 5601.f.,1.apr., 89.l.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 23.l., 74.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 81.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 3.l., 7., 11.lp.; Turpat, 1528.l.,1.apr., 4.l., 42.lp.; LVA, 1986.f., 1.apr., 42788., 174., 208. lp.; “Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918.-1940”. 62.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.

lpp.; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 588.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs” II sējums. 17.lpp.

AKMENTIŅŠ Kārlis Juliusa d., administratīvais kapteinis, dzimis 29.08.1898.g. Valkas apriņķī Aumeisteru⁶¹ pagastā.

Vispārējā izglītība: 1917.g. beidz Valkas pilsētas 6 klašu komercskolu.

Dienesta gaita: 2.09.1917.g. iestājas armijā un ieskaitīts Gatčinas PpS. 20.09.1917.g., atzīstot par nederīgu karadienestam, atskaitīts no PpS. 1918.g. maijā Kubaņas KA iesaukts karadienestā un nosūtīts uz l.Melnās jūras KP. 1918.g. jūnijā pārcelts uz Ziemeļkaukāza Armijas Ziemeļu – vakaru frontes štābu, kur iecelts rakstveža amatā. 2.12.1918.g. iestājas ģenerāļa Korņilova armijas dienestā, bet vēlāk atgriežas Latvijā. 05.03.1919.g. iestājas LPV BS. 01.05.1919.g. ieskaitīts l.Valmieras KP 7.KR, kur iecelts NK amatā. 04.06.1919.g. piekomandēts Vecgulbenes iecirkņa komandantūrai, kur uzdots pildīt darbveža a.p. 28.02.1920.g. pārcelts uz Strenču iecirkņa komandantūru, kur uzdots pildīt darbveža a.p. 15.01.1920.g. iztur gala pārbaudījumus kara laika ierēdņu tiesību iegūšanai. 13.04.1920.g. saņem 6.šķiras kara laika ierēdņa kategoriju. 11.06.1920.g. pārcelts uz Latgales Dv štābu, kur SmPe iecelts 2.pakāpes darbveža amatā. 1.04.1921.g. atvaļināts no militārā dienesta. 01.07.1922.g. iestājas virsdienestā Valkas KA pārvaldē, kur iecelts VecRs amatā. 13.01.1923.g. pārcelts uz 11.Dobeles KP, kur SmDa uzdots pildīt darbveža a.p. 17.11.1923.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa kategoriju. 18.11.1926.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa kategoriju. No 26.10.1928.g. līdz 3.09.1938.g. pulkā periodiski pilda karavīru veikala pārziņa vai tieslietu darbveža, vai pulka ekonomista, vai pulka kasiera a.p. No 14.02. līdz 14.06.1931.g. mācās KS organizētajā Administratīvo virsnieku kursā. 22.02.1932.g. esošo ierēdņa kategoriju pielīdzina Administratīvā virsleitnanta pakāpei. 17.11.1933.g. saņem dienesta pakāpi administratīvais kapteinis–leitnants. 01.09.1935.g. SmDa uzdots pildīt KaPr a.p. 15.05.1936.g. SmDa iecelts KaPr amatā. 1937.g. saņem administratīvā kapteiņa dienesta pakāpi. 20.01.1937.g. virsdienesta karavīru krāj-aizdevu kapitāla valdē iecelts priekšsēdētāja amatā. No 31.12.1937.g. līdz 13.04.1939.g. periodiski pilda pulka PāVs a.p. 21.01.1938.g. ievēlēts pulka un Daugavpils kara slimnīcas apvienotā virsnieku GT. 24.01.1938.g. ievēlēts ASK Daugavpils nodaļas valdē. 24.02.1938.g. ievēlēts Daugavpils garnizona virsnieku kluba valdē. No 30.11.1938.g. līdz 12.01.1940.g.

⁶¹ vēlākais Cirgales pagasts

pulkā periodiski pilda karavīru veikala pārziņa a.p. No 04.01.1939.g. līdz 15.05.1940.g. pulkā periodiski pilda SmPr a.p. No 08.02. līdz 23.06.1939.g. piekomandēts AŠ, kur ieskaitīts ApPe organizētajā Saimniecības virsnieka kursā. No 02.02. līdz 02.07.1940.g. pulkā periodiski pilda mantu virsnieka a.p. 12.02.1940.g. Daugavpils garnizona virsnieku klubā ievēlēts kluba valdē. 17.02.1940.g. ievēlēts virsnieku izrīkojumu un sarīkojumu komitejā. No 29.03. līdz 17.07.1940.g. pulkā periodiski pilda IerMei a.p. 28.09.1940.g. ieskaitīts 295.StP. 02.10.1940.g. Zemgales Dv komandieris ziņo Armijas komandierim par to, ka adm.kpt. K.Akmentiņš ir ieskaitīts 295.StP, bet uz pulka likvidācijas darbu veikšanas laiku atrodas 11.Dobeles KP KaPr amatā. 14.10.1940.g. ierodas 295.StP štābā, kur FinDa iecelts DaPr amatā. 18.10.1940.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli 3.ranga intendanta pakāpē FinDa apstiprināts DaPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.07.1941.g. iestājas Valmieras novada PAV un ieskaitīts komandantūrā. 1942.g. ieskaitīts 19.Latgales KDBn, kur 2.KDR iecelts RK amatā. 1943.g. janvārī pārcelts uz 281.Abrenes KDBn. No 1943.g. februāra līdz septembrim dien 280.Bolderājas KDBn štābā. 1943.g. septembrī pārcelts uz 2.Liepājas PolP štābu. 09.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, komisija konstatē, ka K.Akmentiņš atrodas Austrumu frontē. 1944.g. Vācu armijai atkāpjoties Kurzemes virzienā, dezertē no armijas un paliek Vidzemē. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas karā no 5.03. līdz 19.06.1919.g. piedalās visās kaujās pret lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.TZo, 5.šķ.Vo(š), LAKpz, LAcjpm.

Ģimenes stāvoklis: 24.12.1923.g. precas ar Mariju Emīliju Kārļa m. Induss (7.11.1899.g.). Bērni: Dzidra (6.11.1924.), Ojārs (7.05.1926.g.)

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 90.l.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 31.l., 69.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 11.l., 20. un 101.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 12.l., 32. un 44.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 398. un 399.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 73.l., 22. un 34.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 235.l., 19.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 25.l., 40.lp.; Turpat, 1510.f., 1.apr., 7.l., 151.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1243.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 193.lp.; Turpat, 3227.f., 1.apr., 82.l., 40., 77.lp.; Turpat, P-803.f., 1.apr., 2.l., 16.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 8.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 96.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 3642.l.; “No NKVD līdz KGB”. 8.lpp.; “Latv. karavīrs

Otrā pasaules kara laikā". II d. 124.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsn. saraksta. 536.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.lpp.

AKMENTIŅŠ Viktors Jūlijs Jāņa d., leitnants, dzimis 17.02.1911.g. Cēsu⁶² apriņķī Lubānas pagastā lauksaimnieku ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Lubānā, Brīvības ielā 3.

Vispārējā izglītība: 1930.g. beidz Lubānas vidusskolu.

Dienesta gaita: 01.04.1933.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts JP. 02.10.1933.g. beidz Eskadrona instruktora kursu. 22.12.1933.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 28.03.1934.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 18.05.1934.g. atvaļināts no obligātā militārā dienesta. 05.02.1935.g., būdams atzīts par derīgu virsdienestam, ieskaitīts JP. 15.02.1935.g. 2.JE iecelts mantziņa amatā. 2.10.1935.g. beidz Snaipera apmācības kursu. 09.11.1935.g. pārcelts uz InsE. 19.03.1937.g. beidz virsniekvietnieka kursu. 01.08.1937.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 01.08.1937.g. iecelts VS amatā. 02.07.1940.g. pārcelts uz 3.JE. 29.06.1940.g. absolvē KS jaunāko virsnieku kursu un atgriežas JP. 20.07.1940.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi. 23.07.1940.g. ar pavēli apstiprināts 3.JE. 07.10.1940.g. pārcelts uz 20.KavP, kur ieskaitīts 3.ZE. 12.10.1940.g. 3.ZE iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no JP sarakstiem un ieskaitīts 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts VK amatā. 1941.g. maijā pārcelts uz 295.StP. 26.06.1941.g. dezertē un tā paša gada rudenī iestājas Latvijas Universitātē. Līdz turpmākam ziņu nav. 31.08.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur Waffen SS Untersturmführera dienesta pakāpē ieskaitīts Pulcēšanās vienības 1.Bn. 07.09.1944.g. pārcelts uz plt. Muižzemnieka komandēto bataljonu, bet vēlāk pārcelts uz 15.LDv 34. KP, kur SR iecelts VK amatā.

Arests: 26.03.1945.g. Veikseles ielenkumā saņemts gūstā un izvests uz LDN Tadžikijas PSR Ļeņinabadas pilsētu.

Pēckara periods: 1946.g. atgriežas Latvijā un līdz 1957.g. strādā (zem pieņemtā uzvārda) Kuldīgas un Lubānas MRS atslēdznieka amatā. V.Akmentiņš *miris* 29.06.2001.g. un apbedīts 05.07.2001.g. Ķesterciema kapos Tukuma rajonā Engures pagastā.

Sabiedriskās organizācijas: no 30.11.1992.g. līdz 29.06.2001.g. LVA biedrs.

⁶² vēlākais Madonas

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā. 1944.g. rudenī piedalās Džūkstes rajonā Slokas pārrāvuma likvidēšanas kaujās, bet 1945.g. martā piedalās kaujās pie Veikseles (Vācija), kur ielenkuma laikā ievainots galvā.

Ģimenes stāvoklis: 23.01.1938.g. precas ar Helēnu Grencēvičs (13.06.1912.g.). Bērni: Skaidrīte Valda (14.04.1939.g.), Dzintra (7.04.1941.g.), Jānis (27.09.1942.g.). 1949.g. precas ar M. (?). Bērni: m. (?)

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 93.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 11.l., 26.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 299., 312.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 297.l., 535lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 76.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 46., 72.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 1.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 121.l.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 10.l., 86a.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 76.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 168.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta. 2334.rinda.

AKMENTIŅŠ Vilhelms Vilis Alfrēds Jāņa d., pulkvedis–leitnants, dzimis 09.04.1891.g. Rīgā ierēdņa ģimenē.

Viņš pārejā izglītība: Beidzis Rīgas pilsētas skolu. 1915.g. Hersonas ģimnāzijā nokārto eksāmenu 4 klašu apmērā.

Dienesta gaita: 05.09.1915.g. Odesā mobilizēts armijā un ieskaitīts 44.RezP. 1915.g. decembrī beidz pulka sagatavošanas kursu mācībām virsnieku skolā. 1916.g. februārī pārcelts uz LStRezP, kur ieskaitīts MaKo. 1916.g. jūnijā iestājas Ziemeļu frontes Gatčinas PpS. 20.10.1916.g. beidzot Gatčinas PpS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz LStRezP, kur ieskaitīts 3.StR. No 1917.g. janvāra līdz martam mācās virsnieku kursā Toržokā. 1917.g. jūnijā pārcelts uz 17.Sibīrijas StP, kur ieskaitīts 8.StR. 1917.g. septembrī pārcelts uz 5.Sibīrijas Dv, kur iecelts DvI amatā. 1917.g.oktobrī saņem podporučika dienesta pakāpi. 1918.g.februārī lielinieku laikā pārcelts uz 5.Sibīrijas Dv štābu, no kurienes komandēts uz Petrogradā dislocēto Ziemeļu frontes ApDa. 1918.g. maijā demobilizēts. 8.08.1918.g. atgriežas Latvijā un septembrī iestājas Valmieras apriņķa Apgādības padomes dienestā, kur par priekšstāvi nozīmēts Vācijas armijas 60.ģenerālkomandā. 02.01.1919.g. līdz ar Apgādības padomes likvidēšanu atbrīvots no amata un dodas uz Rīgu. 14.02.1919.g. Rīgā pie mobilizācijas SA, kur atzīts par nederīgu frontes dienestam un ieskaitīts Rīgas kara nodaļas SmPa. 3.06.1919.g. dezertē. 14.06.1919.g. iestājas Ziemeļlatvijas brigādē, kur

virsliecinanta dienesta pakāpē ieskaitīts 2.Cēsu KP⁶³ 9.KR. 23.07.1919.g. iecelts Cēsu pilsētas PaKd amatā. 25.07.1919.g. pārcelts uz 3.KBn, kur iecelts SUVs amatā. 21.08.1919.g. pārcelts uz Latgales Dv štābu, kur iecelts ŠKd amatā. 31.10.1919.g. par kaujas nopelniem saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 9.10.1920.g. piekomandēts Latgales Dv SmPe. 20.11.1920.g. Latgales DvŠ iecelts SUVs amatā. 30.05.1921.g. pārcelts uz 13.Tukuma KP, kur 1.KR iecelts VK amatā, vienlaikus ir piekomandēts Latgales Dv štābam. 16.11.1921.g. 13.Tukuma KP 2.KR iecelts VK amatā, vienlaikus atrodas piekomandēts Latgales Dv štābā. 31.12.1921.g. pārcelts uz KSmPe⁶⁴, kur DarbBn⁶⁵ iecelts VK amatā. 14.01.1922.g. 2.ApmR iecelts RK amatā. 01.04.1922.g. pārcelts uz KSmPe, kur MobN iecelts NPrP amatā. No 20.10.1922.g. līdz 22.09.1923.g. mācās virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas saņem KS beigušā tiesības un atgriežas pulkā. 26.10.1923.g. pārcelts uz KSmPe, kur DarBn iecelts VK amatā. 01.03.1924.g. pārcelts uz 1.TrR, kur iecelts VK amatā. No 19.03.1924.g. 1.TrR uzdots pildīt RK a.p. 13.10.1924.g. pārcelts uz 2.TrR, kur uzdots pildīt RK a.p. 01.03.1925.g. 2.TrR iecelts VK amatā. No 01.09.1925.g. 2.TrR uzdots pildīt RK a.p. 13.10.1925.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur 2.KR uzdots pildīt RK a.p. 02.04.1926.g. 2.KR iecelts RK amatā. No 19.11.1926.g. līdz 11.10.1928.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 1.KBn periodiski pilda BnK a.p. 11.10.1928.g. pulkā iecelts GT locekļa amatā. No 22.10.1928.g. uzdots pildīt PSMpr a.p. 06.11.1928.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē, kur iecelts valdes priekšsēža amatā. No 03.04. līdz 09.08.1929.g. piekomandēts Karatiesai, kur pilda pagaidu tiesneša a.p. No 02.12.1929.g. līdz 31.08.1930.g. mācās Bataljona komandiera kursā. 31.08.1930.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RK amatā. No 13.01.1931.g. līdz 03.01.1932.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 1.KBn periodiski pilda BK a.p. 03.01.1932.g. pārcelts uz Vidzemes Dv štābu, kur AdmN iecelts NPrA amatā. 01.02.1934.g. saņem pulkvedis-leitnants dienesta pakāpi un pārcelts uz 5.Cēsu KP, kur sākotnēji iecelts SmPr, bet vēlāk 2.KBn iecelts BK amatā. No 19.04.1934.g. līdz 06.02.1935.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem periodiski pulkā pilda SmPr a.p. No 18.10.1934.g. uzdots pārraudzīt pulka karavīru veikala un kareivju klubu. 07.01.1937.g. ievēlēts pulka virsnieku GT goda tiesā. 04.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 22.11.1937.g. atbrīvots no pulka karavīru veikala pārrauga pienākumiem. 18.01.1938.g.

⁶³ vēlāk pārdēvēts par 5.Cēsu KP

⁶⁴ no 1924.g. Galvenā intendantūras pārvalde

⁶⁵ vēlāk pārdēvēts par Kara transporta bataljonu

AŠ ievēlēts par štāba virsnieku zemākās GT locekli. No 25.04. līdz 26.08.1938.g. piekomandēts Karatiesai, kur iecelts tiesas pagaidu locekļa amatā. 14.01.1939.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 08.03.1939.g. pulkā iecelts tiesas priekšsēdētāja amtā. 03.01.1940.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. 16.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 10.09.1940.g. ieskaitīts 295.StP sastāvā un 26.09.1940.g. 295.StP iecelts ŠPr amatā. 1941.g. vasarā dezertē no dienesta un darbojas pie Lielstraupes un Siguldas esošajā nacionālo partizānu grupā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. februārī izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, bet atbrīvots līdz turpmākam rīkojumam. 1944.g. rudenī bēgļu gaitās dodas uz Vāciju.

Pēckara periods: Pēckara periodā līdz pat savai nāvei 18.02.1954.g. dzīvo Memmingenē, Vācijā.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 30.06. līdz 19.11.1917.g. piedalās Rīgas frontē pie Olaines un Siguldas kaujās pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 20.06. līdz 24.06.1919.g. kaujās pie Raunas upes un Cēsīm un no 27.06. līdz 3.07.1919.g. kaujās pie Mazās Juglas pret Landesvēra karaspēku, no 8.10. līdz 23.12.1919.g. kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 3.01. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē kaujās pret Lielinieku karaspēku.

Sabiedriskās organizācijas: Pirmās Bīvvalsts laikā Veco strēlnieku biedrības padomes loceklis.

Apmalvojumi: 3.šķ. LKo, 5.šķ.TZo, 3., 4. un 5.šķ.Vo(š), LAkpz, LAcjm.

Ģimenes stāvoklis: Precas ar Alīsi Cīrulis (1896. – 1983.g. ASV).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 92.l.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 6.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 21.l., 8., 455.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 22.l., 35., 119., 131.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 23.l., 1., 14.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 143.l., 481.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 789.lp.; „Latvijas Arm. augstākie virsnieki 1918.–1940.” 34.lpp.; “Lāčplēša kara ordeņu kavalieri”. 34.lpp.; „LKM” no leģiona iesaukto virsnieku saraksta 374.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 589.lpp.

AKMEŅGRAUZIS Andrejs Jēkaba d., virsleitnants, dzimis 16.02.1902.g. Jelgavas apriņķī Emburgas⁶⁶ pagastā.

Vispārējā izglītība: absolvējis Jelgavas Valsts ģimnāziju.

⁶⁶ vēlākais Garozas pagasts

Dienesta gaita: 30.09.1922.g. iestājas KS, kur ieskaitīts JN. 01.10.1923.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. beidzot KS ar 3.šķīru, saņem seržanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz JP, kur 4.JE iecelts VS amatā. 02.09.1925.g. pārcelts uz 2.JE, kur iecelts VS amatā. 18.02.1926.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi un turpina dienestu 2.JE. 19.11.1926.g. pārcelts uz 3.JE. No 01.12.1927.g. līdz 1.10.1929.g. 2.JE uzdots pildīt VK a.p. 01.04.1930.g. pārcelts uz 1.JE, kur uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1930.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 15.12.1930.g. pārcelts uz RemE, kur uzdots pildīt VK a.p. 15.02.1932.g. RemE iecelts VK amatā. 01.04.1933.g. pārcelts uz 3.JE, kur iecelts VK amatā. 03.08.1934.g. paraksta svinīgo karavīra solījumu. 17.10.1936.g. pārcelts uz AJE, kur uzdots pildīt EKP a.p. 12.01.1937.g. kandidē ASK Jaunbūves nodaļas valdē. 16.02.1937.g. AJE iecelts VK amatā. No 05.09. līdz 26.09.1937.g. piedalās Armijas rudens manevros. 01.11.1937.g. pārcelts uz 2.JE, kur iecelts VK amatā. 14.01.1938.g. pārcelts uz AJE, kur iecelts VK amatā. No 23.05.1938.g. AJE uzdots pildīt EKP a.p. No 06.11.1938.g. AJE uzdots pildīt EK a.p. 14.02.1939.g. ievēlēts ASK Jaunbūves nodaļas valdē. 03.04.1939.g. pārcelts uz 4.JE, kur uzdots pildīt EK a.p. No 10.07. līdz 20.09.1939.g. apmeklē JP organizēto Jātnieku un riteņbraucēju virsnieka kursu. 02.09.1939.g. pārcelts uz 2.RitE, kur iecelts EKP amatā. 15.09.1939.g. pārcelts uz AJE, kur iecelts EKP amatā. 19.09.1939.g. pārcelts uz 4.JE, kur iecelts EKP amatā. 1.02.1940.g. pārcelts uz 2.RitE, kur iecelts EKP amatā. No 15.04. līdz 25.05.1940.g. 4.JE uzdots pildīt EK a.p. 07.10.1940.g. iekļauts 24.TSK 20.KavP, kur ieskaitīts ZE. 12.10.1940.g. ZE iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no JP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts VK amatā. 1941.g. aprīlī pārcelts uz 243.StP. Līdz turpmākam ziņu nav. 12.08.1943.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju. 15.08.1943.g. komandēts uz Pulcēšanās vienību. Līdz turpmākam ziņu nav:

Pēckara periods: A.Akmeņgrauzis pēc kara nonāk ASV, kur līdz 1962.g. dzīvo Portlendā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 22.07.1934.g. precas ar Alīni Namnieks (6.12.1902.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 94.l.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 263.l., 39., 66., 378.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 268.l., 68., 123., 271.lp.; Turpat,

1501.f., 1.apr., 269.l., 76.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 297.l., 121.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 76.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 76.,168.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 76.lp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksta. 537.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 153.lpp.

AKMENĶĀLEJS Otto Heinrihs Toma d., kapteinis, dzimis 19.09.1905.g. Talsu apriņķī Jaunpagasta pagastā rakstveža ģimenē. Līdz izsūtīšanai dzīvo Talsos, Brīvības ielā 13.

Vienspārējā izglītība: Beidzis Liepājas Valsts tehnikuma tehniskās nodaļas 2.klasi.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.10.1923.g. piekomandēts InsBt instruktora tiesību iegūšanai. 17.01.1924.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 01.03. līdz 01.08.1924.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts Kurzemes AP. 01.10.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 30.03.1926.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Kurzemes AP, kur ieskaitīts 5.ABt. 08.01.1927.g. 5.ABt iecelts VK amatā. No 30.10.1928.g. līdz 09.02.1929.g. mācās ED organizētajā Virsnieka – elektrotehniķa kursā. Pēc kursu beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 11.11.1929.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 30.05.1930.g. 5.ABt uzdots pildīt VVs a.p. 28.09.1930.g. pārcelts uz InsKo, kur iecelts VK amatā. 07.12.1931.g. pulkā iecelts fiziskās audzināšanas instruktora amatā. 17.11.1932.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 20.09.1932.g. pārcelts uz 3.ABt, kur uzdots pildīt VVs a.p. 18.10.1932.g. 3.ABt iecelts VVs amatā. 04.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 12.02. līdz 30.04.1937.g. piekomandēts PŠ, kur uzdots pildīt KaPr a.p. No 03.11.1937.g. PŠ SmDa uzdots pildīt KaPr a.p. 15.11.1937.g. pulkā ievēlēts virsnieka kluba valdē. 05.08.1938.g. pārcelts uz 5.ABt, iecelts VVs amatā. 14.11.1938.g. 5.ABt iecelts BtK amatā. 29.11.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Zemgales AP. 6.12.1938.g. ierodas Zemgales AP, kur 5.ABt iecelts BtK amatā. 02.01.1940.g. 5.ABt atstāj BtK amatu. 18.01.1940.g. PŠ iecelts adjutanta amatā. 12.02.1940.g. ievēlēts pulka virsnieka kluba valdē. 08.09.1940.g. pulka sastāvā pārdislocējas no Krustpils uz Limbažu rajonu. 14.09.1940.g. iekļauts 183.StDv, kur ieskaitīts 624.HAP. 15.09.1940.g. ierodas 624.HAP. 07.10.1940.g. 624.HAP iecelts pulka ŠPrP amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Zemgales AP

sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK. 01.07.1941.g. Jaunpiebalgas tuvumā 624.HAP izformēts. Paliekot vācu armijas okupētajā teritorijā, pārgērbjas privātās drēbēs un dodas uz Talsiem pie ģimenes. 1942.g. janvārī iestājās KD⁶⁷. No 1942.g. janvāra līdz martam 19.Latgales KDBn periodiski pilda 4.KDR, 2.KDR, 4.KDR un beigās 2.KDR RK amatu. No 1942.g.augusta līdz septembrim 19.Latgales KDBn iecelts BK amatā. 1942.g. septembrī 19.Latgales KDBn 2.KDR iecelts RK amatā. 18.02.1943.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, iesaukts un komandēts uz Grobiņā dislocēto 2.LBr, kur uzdots formēt prettanku artilērijas vienību. No 1943.g. februāra līdz aprīlim atrodas 266.Rēzeknes KDBn VesR. No 1943.g. aprīļa dienestu pilda 2.LBr štābā. 1943.g. septembrī nosūtīts uz Grobiņu formēt prettanku artilērijas vienību. No 1944.g. janvāra līdz jūlijam iecelts 19.Dv prettanku artilērijas vienības komandiera amatā. 08.08.1944.g. 19.LDv PtAD iecelts DK amatā. 30.01.1945.g. saņem Waffen SS Šturmbanfīrera dienesta pakāpi.

Pēckara periods: 8.05.1945.g. pēc Vācu armijas kapitulācijas Kurzemē no 12 nelegālistiem izveido kaujas grupu un uzņemas tās vadību. 1946.g. februārī pēc grupas iziršanas pievienojas Straumes–Buxsa grupai. 1946.g. decembrī pēc domstarpībām ar Straumi grupu pamet un dodas pie tēva. 1947.g. janvārī piesakās Latvijas PSR VDK Talsu apriņķa daļā. 15.01.1947.g. O.Akmeņkalējs pratināts, bet atbrīvots. Strādā Latvijas PSR Satiksmes ministrijas „UŠASDOR” Ceļu ekspluatācijas rajonā par strādnieku.

Arests: 03.02.1949.g. Latvijas PSR VDK Talsu apriņķa daļas priekšnieks paraksta izziņu par O.Akmeņkalēju, tēvu un māsu, kā arī sievu, kura izbraukusi uz Vāciju un dzīvo angļu – amerikāņu zonā. 03.03.1949.g. Latvijas PSR VDK Talsu apriņķa daļas priekšnieks paraksta izziņu, ka O.Akmeņkalējs un viņa ģimenes locekļiem nav nopelnu Lielajā tēvijas karā, partizānu kustības dalībnieki, kā arī nav Padomju valdības apbalvojumu. 04.03.1949.g. Latvijas PSR VDK „B” daļas priekšnieks paraksta slēdzienu, kurā iesaka O.Akmeņkalēju, viņa tēvu un māsu izsūtīt ārpus Latvijas PSR teritorijas. 24.02.1949.g. Latvijas PSR VDK Talsu apriņķa daļas darbinieks paraksta izziņu par O.Akmeņkalēju, kura kalpo par apsūdzību viņa izsūtīšanai. 25.03.1949.g. O.Akmeņkalējs aizpilda aptaujas lapu, kurā sniegtas ziņas par dzīvesvietu, darbavietu, dzimšanas datus un nopelnus. 25.03.1949.g. O.Akmeņkalējs, tēvs un māsa pieņemti izsūtāmo ešelonā Nr.74238 un izvesti uz Tomskas apgabalu. 25.03.1950.g. izraksts

⁶⁷ pēc iepriekš izteiktajiem draudiem par neiestāšanos

no PSRS VDM Sevišķas apspriedes lēmuma Nr.4-a & 903: „*Klausījā-
mies uzskaites lietu Nr.23809 par O.Akmeņkalēju un ģimeni, nolēmām
O.Akmeņkalēju ar tēvu un māsu izsūtīt specnometinājumā uz Tomskas
apgabalū IeM uzraudzībā.*” 05.02.1956.g. O.Akmeņkalējs dzīvo Tomskas
apgabalā Krivošenskas rajonā „*Krasnij Jar*” ciemā, raksta vēstuli Latvijas
PSR Iekšlietu ministram ar lūgumu lietu pārskatīt un ļaut viņam, tēvam
un māšai atgriezties. 25.04.1956.g. Latvijas PSR VDK 1.specdaļas oper-
pilnvarotais paraksta slēdzieni, kurā teikts: „*Noskaidroju izsūtīšanas
iemeslus, iesaku O.Akmeņkalēja lūgumu atstāt bez ievērības*”, kas tiek
nosūtīts Latvijas PSR Prokuratūrai.

Reabilitācija: 08.09.1956.g. Latvijas PSR prokurora vietnieks,
uzraudzības kārtā, iesniedz protestu Latvijas PSR Augstākajai Tiesas
Krimināllietu tiesu kolēģijai: „*Vadoties no PSRS APP 19.08.1955.g.
dekrēta, lūdzu PSRS VDK Sevišķas apspriedes lēmumu no 25.03.1950.g.
par O.Akmeņkalēju un piederīgiem atcelt un no izsūtījuma atbrīvot.*”
10.11.1956.g. Latvijas PSR Augstākās Tiesas Krimināllietu tiesu kolē-
ģija protestu uzklaušja un O.Akmeņkalēju ar piederīgiem no izsūtījuma
atbrīvo. 15.11.1956.g. lēmuma kopija nosūtīta uz Tomskas apgabala
IeM pārvaldes priekšniekam ar lūgumu “*O.Akmeņkalēju un piederīgos
atbrīvot no specnometinājuma un par izpildi paziņot*”. O.Akmeņkalējs ar
ģimeni pēc atbrīvošanas atgriežas Talsos. Pamatojoties uz Latvijas PSR
APP 8.06.1989.g. dekrētu, O.Akmeņkalējs, tēvs un māsa reabilitēti. Par
turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu
pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: I un II pak. DzK.

Ģimenes stāvoklis: 26.12.1933.g. precas ar Rasmu Kundziņš
(29.10.1906.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 95.l.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 32.l., 81.,
89., 232.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 33.l., 608., 632.lp.; Turpat, 1502.f.,
1.apr., 34.l., 319., 602., 609.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 75.lp.; Tur-
pat, 3237.f., 1.apr., 59.l., 150., 152., 264., 269., 303.lp.; Turpat, 3227.f.,
1.apr., 59.l., 8., 12.lp.; Turpat, 3227.f., 1.apr., 82.l., 398.lp.; Turpat, P-1.f.,
1.apr., 3.l., 7., 10.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr. 3.l., 10.lp.; LVA, 356.f., 1.apr.,
1.l., 31.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 193.lp.; Turpat, 1894.f., 1.apr.,
3452.l., 1.-30.lp.; U.I.Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam...” 25.lpp.; J.Melde-
ris. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 152.lpp.;
Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā pie A burta. Nr.47.

AKMEŅKALNS⁶⁸ Rūdolfs Oskars Teodora Johana d., kapteinis, dzimis 2.08.1893.g. Sēlpils pagastā. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Vaļņu ielā 11.

Vispārējā izglītība: Kauņas ģimnāzijā beidzis 5 klases.

Dienesta gaita: 5.09.1914.g. mobilizēts armijā un iedalīts 95.RezKP 2.KR. No 01.01. līdz 01.04.1915.g. atrodas pulka Mācību komandā. 15.05.1915.g. saņem jeffreitora dienesta pakāpi. 23.06.1915.g. iecelts jaunākā apakšvirsnieka pakāpē. 29.06.1915.g. pārcelts uz 162.Ašalziniskas KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. 10.08.1915.g. iecelts vecākā apakšvirsnieka pakāpē. 12.05.1916.g. kaujā pie Barānavičiem ievainots. 04.06.1916.g. evakuēts uz Kazaņas slimnīcu. 25.07.1916.g. pēc izveseļošanās ieskaitīts Kazaņas izveseļošanās komandā. 02.08.1916.g. nosūtīts uz 307.Spaskas KP, kur ieskaitīts 10.KR. 16.08.1916.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 21.08.1916.g. ievainots, bet paliek ierindā. 06.12.1916.g. par kaujas nopelniem saņem podporučika dienesta pakāpi. 10.11.1917.g. pārcelts uz 79.Dv štābu, kur iecelts Topogrāfisko karšu zīmētāja amatā. 10.03.1918.g. demobilizēts un norīkots Petrogradas kara priekšnieka rīcībā. 20.03.1918.g. dodas uz Murmansku, kur Murmanskas dzelzceļa valdē iestājas darbā par vecāko grāmatvedi. 14.05.1919.g. Ziemeļkrievijas valdības mobilizēts, bet atstāts dzelzceļa dienestā. 06.09.1919.g. ierodas Latvijā, kur 08.10.1919.g. mobilizēts Latvijas armijā, kur seržanta pakāpē ieskaitīts InsBn. 24.10.1919.g. pārcelts uz 8.Daugavpils KP, kur virsseržanta pakāpē ieskaitīts 8.KR. 3.11.1919.g. Spilves plāvās ienaidnieka pretuzbrukuma laikā R.Akmeņkalns ar savu vadu veica pretuzbrukumu uzbrūkošā pretinieka flangam, ar to apdraudot tā aizmuguri, un ar to tas aptur uzbrukumu un atkāpjas. R.Akmeņkalns ar savu rīcību izglābj rotu, kā arī kaujas laikā iegūst 2 smagos ložmetējus u. c. kara materiālus. R.Akmeņkalnam par šo kauju piešķirts 3.šķ.LKo Nr.1699. 22.01.1920.g. pārcelts uz MācKo, kur iecelts virsseržanta amatā. 17.04.1920.g. MācKo uzdots pildīt VK a.p., bet vēlāk par kaujas nopelniem saņem leitnanta dienesta pakāpi. 20.01.1921.g. MācKo uzdots pildīt KoPr a.p. 03.03.1921.g. Armijai pārejot uz miera laika štatiem, pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 21.05.1921.g. InsR uzdots pildīt RK a.p. 3.10.1921.g. iestājas KS organizētajā Virsnieku kursā. No 07.12.1921.g. līdz 20.01.1922.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 8.Daugavpils KP. 27.09.1922.g. pēc Virsnieku kursa beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas 8.Daugavpils KP pulkā, kur 1.LoR iecelts VK amatā.

⁶⁸ līdz 4.03.1940. Šteinbergs

20.01.1923.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. No 04.10.1923.g. līdz 25.02.1928.g. InsR periodiski pilda RK a.p. 03.11.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 3.01.1924.g. iecelts par pastāvīgās mantu pieņemšanas komisijas locekli. 25.01.1927.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 09.05.1928.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. No 11.05.1928.g. 1.KR uzdots pildīt RK a.p. 08.01.1929.g. Garnizona virsnieku klubā ievēlēts tās valdē. 21.09.1929.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. No 01.10.1929.g. līdz 10.02.1930.g. uz Virsniekvietnieku kusa laiku kā lektors piekomandēts Latgales Dv. No 25.03. līdz 12.12.1930.g. 1.LoR pilda RK a.p. No 09.08. līdz 07.09.1931.g. mācās Daugavpilī notiekošajos Ložmetējnieku virsnieka kursā. 1934.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. Līdz turpmākam ziņu nav. 31.05.1935.g. pārcelts uz 11.Dobeles KP, kur 2.KR uzdots pildīt RK a.p. 08.06.1935.g. 2.KR iecelts RK amatā. 25.10.1935.g. piekomandēts 7.Siguldas KP 4.KBn, kur LoR iecelts RK amatā. 18.12.1935.g. ieskaitīts 7.Siguldas KP, kur 1.LoR iecelts RK amatā, bet vēlāk pārcelts uz Balvos dislocēto 12.KR, kur iecelts RK amatā. 16.02.1939.g. pārcelts uz Viļakas dislocēto 8.KR, kur iecelts RK amatā. 17.06.1939.g. 7.Siguldas KP 1.LoR iecelts RK amatā. 17.06.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 6.Rīgas KP. 02.07.1939.g. ierodas 6.Rīgas KP, kur 1.LoR iecelts RK amatā. No 15.09. līdz 16.10.1939.g. piekomandēts Rīgas kara apriņķa pārvaldei, lai iepazītos ar tās darbu. No 26.10.1939.g. līdz 18.01.1940.g. Ulbrokā izvietotajā internēto poļu karavīru nometnē iecelts Nometnes komandanta amatā. 10.07.1940.g. piekomandēts Armijas štābam. 22.08.1940.g. 6.Rīgas KP 2.KR iecelts RK amatā. 01.10.1940.g. 6.Rīgas KP PK a.p. izpildītājs ziņo AŠ, ka kpt. R.Akmeņkalns vēl nav iedalīts jaunformējamā daļā, jo ir piekomandēts AŠ. 16.12.1940.g. ieskaitīts 285.StP, kur iecelts NoPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli 3.ranga intendanta pakāpē apstiprināts NoPr amatā. 31.12.1940.g. ierodas 285.StP un ieņem NoPr amatu. Līdz turpmākam ziņu nav. 28.08.1941.g. vācu okupācijas laikā iestājas SD dienestā – 5.Daugavpils apgala 3.Ludzas apriņķa policijas priekšnieka amatā, bet vēlāk pārcelts uz Ludzas KA, kur iecelts KAPr amatā. 02.08.1943.g. pārcelts uz 313.KDBn, kur 3.KDR iecelts RK amatā. 07.02.1944.g. 313.KDBn sastāvā iekļauts 2.Liepājas PolP. 31.08.1944.g. 2.Liepājas PolP sastāvā iekļauts 1.Rīgas PolP. 1944.g. rudenī pulka sastāvā parcelts uz Vāciju. 1945.g. maijā nokļūst rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: 1949.g. R.Akmeņkalns pārceļas uz ASV, kur dzīvo Čikāgā. R.Akmeņkalns *miris* 27.09.1966.g. Čikāgā, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 29.06.1915.g. līdz 10.03.1918.g. Rietumu frontē pie Rovnas, Sarniem, Maņēvičiem, Kameņec-Podoļskas, Ruckas un Mucka – Rāvas piedalās kaujās pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 14.10. līdz 30.11.1919.g. kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 19.01. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā pilda dienestu Vācu armijā 313.KDBn sastāvā sarkano partizānu apkarošanā, no 08.07.1943. līdz 24.01.1944.g. aizsardzības kaujās Viļņas un Neveles apkārtnē, bet no 29.02. līdz 19.08.1944.g. Drisas–Polockas–Daugavpils aizsardzības līnijā pret PSRS armiju.

Apbalvojumi: Krievijas: 1., 2., 3., 4. šķ. Sv.Jk.; Latvijas: 3. šķ. Lko, 5. šķ. TZo, LAkpz., LAcjp.

Ģimenes stāvoklis: 26.12.1923.g. precas ar Mildu Alīdi Florentīni Krastiņš (1898.). Bēmi: Leons (12.09.1924.g.), Donalds (26.01.1927.g.). Laulība šķirta 14.11.1931.g.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 6030.l.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1210.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 167.l., 161., 166. un 237.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 269.l., 133.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 75.l., 177., 200. un 327.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 251.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1210.lp.; Turpat, 3318.f., 1.apr., 39.l., 16.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 1.l., 173. lp.; Turpat, 28.f., 1.apr., 3.l., 364.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 227, 789, 898.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. II d. 271.lpp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 508.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 153.lpp.

ALAZI⁶⁹ Eduards Ādama d., kapteinis, dzimis 12.02.1894.g. Limbažu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1928.g. beidzis Latviešu Jaunatnes savienības vidusskolu.

Dienesta gaita: 07.10.1913.g. iesaukts armijā un iedalīts 5.Sibīrijas StDv ABr 1.ABn. 17.08.1914.g. beidz apmācības komandas kursu. 24.08.1914.g. ABr sastāvā komandēts uz fronti. 07.07.1914.g. kaujā pie Ķekavas ievainots un evakuēts uz 145.LaHo. 21.08.1917.g. par kaujas nopelniem saņem praporščika dienesta pakāpi. 8.02.1918.g. Vācu armijai ienākot Vidzemē, dezertē no armijas un paliek Rūjienas pagastā. 5.09.1919.g. mobilizēts Latvijas armijā un ieskaitīts Valmieras

⁶⁹ arī **ALAZIJS**

apriņķa komandantūrā. 11.05.1920.g. pārcelts uz Rīgas etapa komandantūras papildu komandu. 05.11.1920.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.11.1921.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.12.1921.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1922.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz SAD⁷⁰, kur 2.SABt iecelts VK amatā. No 2.01. līdz 27.02.1923.g. apmeklē ED organizēto Sakaru virsnieka kursu. 05.05.1923.g. SAD SaVs amatā. 1.03.1924.g. pārcelts uz Auto – artilērijas bateriju, kur iecelts VK amatā. No 08.04.1925.g. Auto–artilērijas baterijā uzdots pildīt VVs a.p. 17.11.1925.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 5.01. līdz 6.02.1926.g. apmeklē Gāzu virsnieka kursu. 01.09.1927.g. 1927.g. iesaukuma sakaru–instruktoru kursam iecelts KuPr amatā. 20.11.1928.g. Gāzu instruktoru kursam iecelts KuPr amatā. 02.09.1929.g. pārcelts uz 5.SABt, kur iecelts VVs un 1929.g. Sakaru instruktora kursā iecelts KuPr amatā. 06.09.1930.g. Sakaru instruktoru kursam iecelts KuPr amatā. 08.10.1930.g. SAP pārcelts uz SmKo, kur iecelts KoPr amatā. 01.08.1931.g. SAP iecelts SaVs amatā. No 02.11.1931.g. līdz 13.07.1932.g. apmeklē ED organizēto Virsnieka–elektrotehniķa kursu. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 24.01.1934.g. apstiprināts par GT locekli. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 27.11.1936.g. līdz 08.03.1937.g. pārcelts uz 6.SABt, kur iecelts VVs amatā. No 03.12.1936.g. līdz 09.08.1937.g. 6.SABt pilda BtK a.p. No 01.04. līdz 31.07.1937.g. apmeklē SAP organizēto Zenīartilērijas virsnieka kursu. 24.05.1937.g. Zenīartilērijas instruktoru sagatavošanas vadā iecelts mācību priekšmeta–sakaru dienests pasniedzēja amatā. No 30.05.1937.g. 6.SABt uzdots pildīt BtK a.p. 10.07.1937.g. uz Rezerves virsniekvietnieku apmācības kursa laiku iecelts KuPr amatā. 4.06.1938.g. uz Zenīartilērijas instruktoru sagatavošanas kursa laiku iecelts VK amatā. No 21.10.1938.g. līdz 1.01.1939.g. SAPŠ uzdots pildīt AATe a.p. No 01.02. līdz 21.03.1939.g. 6SABt uzdots pildīt BtK a.p. No 01.06. līdz 07.07. 1939.g. SAPŠ uzdots pildīt ATe a.p. 14.09.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz ZAP. 21.09.1939.g. svītrots no SAP un ieskaitīts ZAP. 21.09.1939.g. ierodas ZAP, kur 6.ZABt uzdots pildīt BtK a.p. 1.10.1939.g. 2.ZAD 6.ZABt iecelts BtKP amatā. 24.11.1939.g. pārcelts uz 2.ZABt, kur iecelts BtKP amatā, vienlaikus 6.ZABt uzdodots turpināt pildīt BtK a.p. 11.04.1940.g. 6.ZABt iecelts BtK amatā. 20.02.1940.g. piekomandēts 3.ZABt, kur uzdots pildīt BtK a.p. No 5.03.1940.g. pulkā uzdots pārzināt Sakaru dienestu. 11.04.1940.g.

⁷⁰ no 1.07.1926.g. divizionam piešķirts pulka statuss

saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 25.04.1940.g. SaBt iecelts BtK amatā. 07.10.1940.g. ar pavēli iedalīts 623.VieAP. 12.10.1940.g. nosūtīts uz 623. VieAP, kur 1.VieAD iecelts Vecākā adjutanta amatā. 25.10.1940.g. svītrots no ZAP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 7.12.1940.g. piekomandēts 623.VieAP štābam, kur uzdots pildīt PTehAPr a.p. 10.01.1941.g. iecelts PKTehAPr amatā. 24.03.1941.g. 623.VieAP iecelts pulka un pulka štāba UPr amatā. 02.06.1941.g. vienības sastāvā ierodas karaspēka vasaras nometnē Litenē. 1941.g. kara sākumā nokļūst Vācu armijas gūstā un nokļūst gūstekņu nometnē Austrumprūsijā. 1941.g. oktobra vidū pēc atbrīvošanas no gūsta ierodas Rīgā. Līdz turpmākam ziņu nav. 02.07.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju. Komisija iesaukšanu atliek līdz 30.jūlijam. 1944.g. augustā iesaukts Latviešu leģionā. Līdz turpmākam ziņu nav. E.Alazi *miris* 9.02.1984.g. Rīgā.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās kaujās no 27.02.1914.g. līdz 1917.g. pret Vācu armiju. 07.07.1916.g. ievainots. Latvijas atbrīvošanas karā no 01.04.1919.g. līdz 1919.g. oktobrim piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: 3.un 4.šķ.Sv.Jk, 4.šķ.Sv.Jk.; Latvijas: 5.šķ. TZo, LAkpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: Pirmās laulības ar Bertu Ojis (?). Bērni: Ernests (1.01.1917.g.), bet otrās 1923.g. ar Ellu Lavenieks (16.08.1899.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 96.l.; Turpat, 1481.f., 1.apr., 19.l., 22.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 20.l., 271.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 21.l., 147.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 52.l., 183. - 366.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 72.l., 1.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 1.l., 11., 16., 88.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 4.l., 1., 2.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 5.l., 105., 112.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 12.l., 1.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 77.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 3.l., 3., 4., 30.lp.; Turpat, 27.f., 1.apr., 1.l., 10.lp.; Turpat, 27.f., 1.apr., 15.l., 247.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 31.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 190.lp.; "Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā." VIII daļa. 17., 20., 175. lpp.; Ziņas no 18.10.1941.g. laikraksts "*Tēvija*"; „LKM” leģionā iesaukto virsnieku saraksta 2763.rinda.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolu beigušo virsn. alfabētiskā vārdnīca”. 1.burtnīca 6.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.14. (1985.g.) 78.lpp.

ALBERTS Jēkabs Gustavs Jāņa d., pulkvedis–leitnants, dzimis 07.11.1894.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Zaļā ielā 3-10.

Vispārējā izglītība: Beidzis Rīgas pilsētas 6 klašu reālskolu.

Dienesta gaita: 08.01.1915.g. mobilizēts armijā, ieskaitīts Lugā dislocētajā 1.ARezD. 15.05.1915.g. pārcelts uz AVieABt. 1915.g. septembrī pārcelts uz 1.ARezAD. 1916.g. martā beidzot divizionā organizēto savvaļnieku MācKo, saņem jaunākā apakšvirsnieka pakāpi un nosūtīts uz AVieABt. 1916.g.decembrī pārcelts uz 1.ARezD. 1917.g.maijā pārcelts uz Carskoje-Selo dislocēto 1.SAREzBr, kur ieskaitīts 3.ASALD. 07.01.1918.g. atvaļināts no militārā dienesta. 11.04.1919.g. mobilizēts SA un ieskaitīts 2.Daugavgrīvas KrBt. 23.05.1919.g. dezertē no militārā dienesta. 11.07.1919.g. iestājas Latvijas armijā, kur kaprāļa dienesta pakāpē ieskaitīts Rīgas muitas un ostas komandantūrā. 15.09.1919.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur ieskaitīts 7.KR. 13.10.1919.g. pārcelts uz 5.AD, kur ieskaitīts 2.ABt. 20.09.1919.g. pārcelts uz Artilērijas kadetu skolu, kur 2.AV uzdots pildīt VK a.p. 03.11.1919.g. nosūtīts uz Artilērijas virsnieku kursu. 20.05.1920.g. beidzot kusu, saņem leitnanta dienesta pakāpi, atstāj dienestu Artilērijas kadetu skolā. 25.07.1920.g. pārcelts uz Latgales AP 1.AD, kur 3.ABt uzdots pildīt BtK a.p. 01.12.1920.g. 1.AD 3.ABt iecelts VK amatā. No 13.12.1920.g. Latgales AP uzdots pildīt PKA a.p. 31.03.1921.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.08.1921.g. pārcelts uz InsBt, 2.InsV uzdots pildīt VK a.p. 01.05.1922.g. 2.InsV iecelts VK amatā. 07.12.1922.g. pārcelts uz 1.InsV, kur iecelts VK amatā. 05.03.1923.g. InsBt uzdots pildīt VVs un SmPa a.p. 15.03.1923.g. InsBt iecelts VVs un SmPa amatā. 26.11.1923.g. iestājas KS Artilērijas virsnieka kursā. 11.11.1924.g. kursu beidzot, iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 15.03.1925.g. uzdots pildīt SmPr a.p. 01.04.1925.g. iecelts SmPr amatā. 17.11.1925.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 14.01.1928.g. InsBt uzdots pildīt VVs a.p. 11.02.1928.g. pārcelts uz Daugavgrīvas AP, kur 3.ABt uzdots pildīt BtK a.p. 06.03.1928.g. 3.ABt iecelts BtK amatā. 02.03.1929.g. ievēlēts par Garnizona draudzes pārstāvi. No 27.05. līdz 21.09.1929.g. piedalās zirgu pirkšanas komisijas darbā. 09.11.1929.g. Kareivju klubā iecelts pārziņa amatā. 31.10.1930.g. pārcelts uz SmKo, kur uzdots pildīt KoPr a.p. 09.07.1931.g. pulka tiesā iecelts par tās locekli. 1933.g. beidz Artilērijas virsnieku kursu. 19.12.1933.g. Virsnieku klubā ievēlēts valdē un iecelts valdes priekšsēža amatā. 1935.g. pārcelts uz Kurzemes AP, kur iecelts BtK amatā, bet vēlāk pārcelts uz 2AD, kur uzdots pildīt DK a.p. 8.02.1937.g. 2.AD atbrīvots no DK a.p. 01.04.1937.g. pulka GT iecelts par tās locekli. 03.11.1937.g.

pārcelts SmBt, kur iecelts BtK, kur vienlaikus tiešajiem dienesta pienākumiem 2.DK uzdots pildīt DK a.p. 12.04.1938.g. SmBt iecelts BtK amatā. 01.07.1938.g. pulka GT iecelts par tās locekli. No 07.09. līdz 20.09.1938.g. piedalās Vecmuižas rajonā notiekošajos Armijas manevros. 13.05.1939.g. saņemot pulkvedis-leitnants dienesta pakāpi, Kurzemes AP iecelts SmPr amatā. No 02.07. līdz 16.09.1940.g. Kurzemes AP uzdots pildīt PK a.p. 11.09.1940.g. ieskaitīts 181.StDv. 17.09.1940.g. svītrots no Kurzemes AP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK, 181.StDv 639.VieAP, kur iecelts PKP amatā. 20.12.1940.g. izdota pavēle par J.Alberta atbrīvošanu no ieņemamā amata un atvaļināšanu no militārā dienesta SA. Līdz turpmākam ziņu nav. 02.07.1941.g. iecelts par Rīgas pils pilnvaroto ar tiesībām iecelt pilsētai pakļauto nodaļu un uzņēmumu vadītājus.

Pēckara periods: Pēc Otrā pasaules kara strādā Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Fizikas institūtā saimniecības vadītāja, tad Ventspils pienotavas direktora amatā, bet pēc tam par plānotāju rūpnīcā “Sarkanā Planēta”. J.Alberts *miris* 25.07.1952.g. Rīgā un apbedīts Matīsa kapos.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās kaujās Galīcijā pret Vācu armijas karaspēku. 1917.g. jūlijā pie Novoseličas ievainots. Lāvijas atbrīvošanas karā piedās kaujās pret Bermonta – Avālova karaspēku.

Apbalvojumi: 5.šķ.Tzo, 4.šķ. Vo (š), Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 9.09.1921.g. laulājas ar Hildu Eliass (1895.–1958.g.). Otrā laulība ar Elzu Mariju Strautiņš.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 104.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 2.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 32.l., 164.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 33.l., 72., 608.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 34.l., 354., 466.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 35.l., 213.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 63.l., 477., 487.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 23.l., 60.p.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 190.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 16.lp.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”, 63.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 491.lpp.

ALKSNIS Aleksandrs Ernesta d., leitnants, dzimis 12.09.1915.g. Krievijā. *Vispārējā izglītība:* 1934.g. beidzis Rīgas 2. Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 29.10.1935.g. iesaukts karadienestā, kā jūras kadetu kandidāts ieskaitīts 5.Cēsu KP. 07.04.1936.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 16.04.1936.g. dižmatroža pakāpē pārcelts uz MīD. 04.09.1936.g. iestājas KS, kur ieskaitīts Jūras kadetu sastāvā. 1936./37. mācību gadā beidz Kr.Valdemāra jūrskolas Kuģu vadītāju nodaļas 3. kursu. No 15.04.

līdz 10.09.1937.g. uz mācību prakses laiku piekomandēts MīD. No 07.04. līdz 25.05.1937.g. MīD saformētajā Jaunmatrožu 2.MīV 3.MīG iecelts GK amatā. 1937./38. mācību gadā beidz 4.kursu un no 09.04. līdz 15.10.1938.g. uz mācību prakses laiku piekomandēts Eskadras štābam, kur iztur pārbaudījumus militārās jūrniecības priekšmetos. No 02.05.1938.g. piekomandēts k/k „*Virsaitis*” komandai praktiskai apmācībai. No 20.06.1938.g. piekomandēts MīD praktiskai apmācībai. No 16.07.1938.g. piekomandēts ZemD praktiskai apmācībai. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Flotes pārvaldi. 15.09.1939.g. ieskaitīts MīD, kur uz tralera „*Viesturs*” uzdots pildīt SarVs a.p. No 24.10. līdz 13.11.1939.g. piekomandēts Flotes pārvaldes JND, kur uzdots pildīt Ainažu rajona priekšnieka a.p. 13.11.1939.g. atgriežas MīD. 21.11.1939.g. norīkots Lejaskurzes rajona garnizona priekšnieka rīcībā. 29.11.1939.g. ar pavēli pārcelts uz Kurzemes Dv, kur iecelts SaVs amatā. 01.12.1939.g. ieradies Kurzemes DV un ieņem SaVs amatu. 01.08.1940.g. pārcelts uz MīD, kur uz tralera „*Viesturs*” 2. un 3.KG iecelts GK amatā. 17.09.1940.g. svītrots no LTA un MīD sarakstiem, iekļauts Baltijas flotes Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā, kur ieskaitīts tralera „T-298”⁷¹ komandā. 04.07.1941.g. Baltijas flotes VDK 3.daļas priekšnieks raksta Baltijas flotes brigādes komisāram, ka steidzīgi jāarestē A.Alksnis un citi latvieši par sabotāžu, padarot traleri „T-298” par kaujas nespējīgu. 05.07.1941.g. tralera „T-298” sarkanflotietis V.A.Kostjuks raksta ziņojumu Baltijas flotes brigādes komisāram. Ziņojumā izteiktas apsūdzības par bijušajiem Latvijas flotes tralera „*Viesturs*” virsniekiem, bocmani un mičmaņiem. 5.07.1941.g. Baltijas flotes VDK 3.daļas priekšnieks paraksta izziņu: *“A.Alksnis sastāv tralera „T-298” komandiera K.D.Turovska organizētajā grupā, kura izolējusies no krievu tautības jūrniekiem. Izteicies naidīgi par Padomju Savienību, simpatizē Vācijai. 4.07.1941.g. piedalījās dzeršanā par to, ka vācieši ieņēmuši Rīgu, un ir gatavojies pārbēgt.”* 07.07.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot ienākušus materiālus par A.Alkšņa noziedzīgo darbību, kā minēts izziņā, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-1.a. un 58-11.p. minētiem noziegumiem. Balstoties uz iepriekš minēto, nolēmu A.Alksni arestēt un veikt kratīšanu.”* Izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.469. 7.07.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot ienākušus materiālus par A.Alkšņa noziedzīgo*

⁷¹ bijušais traleris „*Viesturs*”

darbību un ņemot vērā to, ka, atrazdamies brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu turēt apcietinājumā Tallinas cietumā Nr.2, par ko, pret parakstu, arestētajam paziņot.” 07.07.1941.g. A.Alksnis arestēts, ievietots Igaunijas PSR cietumā Nr.2. (Tallinā), kur aizpilda arestētā anketu. Sastādīts pārmeklēšanas protokols⁷², kas paņemts no A.Alkšņa, lai nodotu Baltijas flotes NKVD daļai. 07.07.1941.g. A.Alksnis pratināts, kuras gaitā sniedz kompromitējošas ziņas par „A” un citiem arestētajiem. 21.07.1941.g. izvests uz Irkutskas apgabalu, ieslodzīts Irkutskas cietumā Nr.5 un tiesāts. 25.12.1941.g. A.Alksnis pratināts no 6.00 līdz 9.40, kuras gaitā noņemti pirkstu nospiedumi. 26.12.1941.g. Irkutskas cietuma Nr. 5 ārstu komisijas slēdziens: „*Kopējais izskats – normāls, miesas būve – pareiza, ēdināts – apmierinoši, fiziski trūkumi – nav, sirds un asinsvadu sistēma, elpošanas organi, urīnvadu sistēma un nervu sistēma – normāla. Vesels, derīgs fiziskam darbam.*” 13.01.1942.g. pratināts no 12.00 līdz 13.00. 15.01.1942.g. pratināts no 17.00 līdz ~18.00. 15.01.1942.g. no 19.45 līdz 22.00 notiek konfrontācija ar “L”⁷³ 15.01.1942.g. uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot A.Alkšņa lietas materiālus, ņemot vērā, ka pietiekoši atmaskots, nolēmu, ka saucams pie atbildības par KPFSR KK 19-58-1., 58-10 II un 58-11.p. noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 21.01.1942.g. Irkutskas cietumā sastādīts akts par A.Alkšņa un citu arestēto personīgo lietu izņemšanu, kurām nav vērtības un izmeklēšanai neko nevar dot, iznīcināšanu sadedzinot. 22.01.1942.g. sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus par A.Alkšņa apvainošanu KPFSR KK 19-58-1., 58-10. II un 58-11.p. noteiktos noziegumos, pirmstiesas izmeklēšanu uzskatu par pabeigtu, iegūtais datu daudzums ir pietiekošs, lai lietu nodotu tiesai. Apsūdzētais ar izmeklēšanas materiāliem uz 253 lp. iepazīties vienas stundas un 15 minūšu laikā, pēc kā paziņoja, ka tam nekas nav papildināms, un lūgumus neizteica.*” 1942.g.februārī sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*1941.g. jūlija mēnesī Turovska vadībā izveda naidīgu pretpadomju darbību, kuras rezultātā kuģis „T-298” kļuva kaujas nespējīgs, ar kuģi gribēja pāriet pretinieka pusē. Iepriekšējā izmeklēšanā sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz PSRS NKVD pavēli Nr:001613, no 21.11.1941.g. iesaku lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei un kā sevišķi sociālbīstamu valstij noziedznieku iesaku sodīt ar ASM – nošaušanu.*”

⁷²Protokolā 8 pozīcijas (t.s., 2 Dziesmu grāmata latviešu valodā 1932.g., Irinas Ozoliņš foto kartiņa, Pretgāzu maska.

⁷³ jaunākais leitnants – mīnētājs

22.02.1942.g. apsūdzības slēdziens nodots izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei. 13.06.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.46-m & 526: „*Lietu Nr.506 klausījāmieš un, vadoties no KPFSR KK 58-1-b. un 58-11. pantiem, par pretpadomju aģitāciju un mēģinājumu nodot dzimteni nolēmām ieslodzīt LDN uz 10 gadiem*”. 8.07.1942.g.8. PSRS NKVD Irkutskas apgabala 1.specdaļas priekšnieks raksta vēstuli cietuma Nr.5 priekšniekam, kurā teikts: „*Nosūtām izpildei Sevišķās apspriedes 13.06.1942.g. lēmumu un nosūtītiem A.Alksni soda izciešanai „Norillag” nometnē.*” 22.06.1948.g. pieņemts lēmums par to, ka A.Alksni kā „*sevišķi sociālbīstamu noziedznieku*” pārvest no „*Taišetlag*” uz „*Sevišķo lāģeri*”. 7.12.1950.g. PSRS MVD Sevišķā lāģera Nr.7 Uzskaites lietu pārvalde pieprasa ziņas par A.Alksni PSRS VDK “A” daļai. 18.01.1951.g. PSRS VDK “A” daļas priekšnieks ziņo Krasnojarskas novada VDK priekšniekam par to, ka A.Alksnis nosūtāms nometinājumā, jo soda izciešanas termiņš beidzas 01.02.1951.g.. 1.02.1951.g., ieskaitot izstrādātās darba dienas, pirms termiņa atbrīvots. 2.02.1951.g. „*Ozerlag*” nometnes Specdaļas priekšnieks ziņo Krasnojarskas VDK priekšniekam par to, ka sakarā ar 18.01.1951.g. rīkojumu nosūta A.Alksni nometināšanai uz Krasnojarskas novada Tasējevkas rajonu, kur saslimst ar meningītu un pēc 4 mēnešu ārstēšanas atzīts par 100 % invalīdu. 02.11.1951.g. A.Alksnis saņem atļauju pārcelties pie Irkutskas apgabala Taišetā rajona Suetiha ciematā izmitinātās sievas. 18.02.1955.g. nosūtīts lūgums PSRS APP par rehabilitēšanu. 31.10.1955.g. atbrīvots no izsūtījuma. 05.12.1955.g. A.Alksnis raksta lūgumu PSRS MP VDK priekšsēdim, kurā lūdz ņemt no specuzskaites. 1956.g. A.Alksnis atgriežas Latvijā. A.Alksnis *miris* 1957.g.

Reabilitācija: 01.03.1960.g. PSRS galvenais kara prokurors A.Alksņa apsūdzības lietu nosūta izskatīšanai Baltijas flotes Kara tribunālam. 21.03.1960.g. Baltijas flotes Kara tribunāls A.Alksni reabilitē.

Dalība karagājienos un kaujā: Otrā pasaules kara sākumu sagaidījis, dienot Sarkankarogotajā Baltijas flotē. Kara sākumā „T-298” komandas sastāvā piedalās jūras šauruma mīnēšanā.

Ģimenes stāvoklis: Izsūtījumā precas ar Jevgeniju Popovu.

Avots: LVVA, 601.f., 1.apr., 109.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 32.l., 76.lp.; Turpat, 1488.f., 1.apr., 76.l., 2.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 45.l., 80.lp.; Turpat, 4964.f., 1.apr., 28.l., 31.lp.; Turpat, 4964.f., 1.apr., 30.l., 38.lp.; Turpat, 4965.f., 1.apr., 8.l., 18.lp.; Turpat, 4965.f., 1.apr., 9.l., 32.lp.; Turpat, 4965.f., 1.apr., 10.l., 86., 106., 121., 126.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., P-3028. (pamatlieta, biezā) l., 80.-106., 248.-256., 259., 265., 276., 319.

lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. (pamatlieta, plānā) l., 1., 6.-8., 26., 35., 45., 54.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. (arh. Nr. 1579.) l., 1., 6.-8., 26., 35., 45., 54.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. (arh. Nr. 192.) l., 1., 2., 9.-11.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. (arh. Nr. 2198.) l., 1.-8., 14., 23., 46.-53.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. papildlieta, 1.-4.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3028. uzskaites l., 28.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 11.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I d. 281.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ALKSNIS Edvīns Jūlijs Pētera d., leitnants, dzimis 9.04.1912.g. Valmieras apriņķī Katvaru pagastā namdara ģimenē.

Višpārējā izglītība: 1932.g. beidzis Limbažu Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 07.09.1932.g. no Rīgas KAPE iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts Zemgales AP. 31.03.1933.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 11.09.1933.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.11.1933.g. atvaļināts no militārā dienesta un iestājas policijā, kur ieskaitīts Rīgas prefektūras JN. 01.11.1937.g. iestājas KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz BrVP, kur 4.BrV iecelts VK amatā. 18.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Krasta AP. 30.01.1940.g. pārcelts uz AAD, kur 2.ABt iecelts VK amatā. 29.09.1940.g. svītrots no AAD un ieskaitīts 24.TSK 613.AP, kur iecelts SaPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts SaPr amatā. Sākoties karam, dezertē no SA. 1941.g. jūlijā pēc vācu karaspēka ienākšanas Rīgā atsāk darbu Rīgas prefektūrā. 1943.g. iesaukts Latviešu leģionā un ieskaitīts ApmBn. 1944.g. jūlijā Krustabaznīcas kazarmās iecelts iesaukšanas komisijas priekšnieka adjutanta amatā. 15.08.1944.g. Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv sastāvā. 20.08.1944.g. ieskaitīts Pulcēšanās vienības 1.bataljonā, bet vēlāk dienestu turpina 15.AP 3.AD Štāba virsnieka amatā. 1945.g. janvārī 15.AP iecelts SaVs, Dancigas ielenkumā ievainots, pēc kā nokļūst Dānijā uz Bornholmas salas.

Pēckara periods: 09.05.1945.g. bēgļa statusā no Dānijas ierodas Reinesletā, Zviedrijā, kur nokļūst internēto nometnē. 16.12.1945.g., būdams Halmstādes slimnīcā, lai izvairītos no izdošanas krieviem, mēģina izdarīt pašnāvību. 22.10.1946.g. kopā ar draugu grupu pārbēg uz Angliju, kur nokļūst Ņūkāslas internēto nometnē. No Ņūkāslas internēto nometnes E.Alksnis ar sūtniecības gādību nogādāts uz Londonas universitātes slimnīcu. Pēc izveseļošanās sāk strādāt Latvijas sūtniecībā Londonā. 21.12.1947.g. piedalās DVF dibināšanā, kur ievēlēts DV Anglijas nodaļas

pagaidu valdē. 1948.g. dibina DV fonda grāmatnīcu. 1960.g. pārmācās par elektroinženieri un šajā profesijā nostrādā 17 gadus. 1980.g. iestājas LVA Kanādas nodaļā ar dzīves vietu Anglijā. 1970.g. Zviedrijā izrādot filmu „Baltiešu izdošana”, E.Alksnis ar sievu ir ielūgti uz pirmizrādi. E.Alksnis *miris* 26.07.1995.g. Kentā, Anglijā.

Sabiedriskās organizācijas: DV un LVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Daugavas Vanagu nozīme zeltā.

Ģimenes stāvoklis: 06.04.1935.g. prec Zentu Virzu (4.11.1908.g.), Bēni: Inta (19.07.1936.g.). 1948.g. otrreiz prec žēlsirdīgo māsu Veltu Krustiņš (1922.). Bēni: Ilze un Ieva.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 112.l.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 327.l., 705.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 3.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 195.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 1. un 3.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 13.l., 83.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 150.l., 2.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 72.lp.; Turpat, 2182.f., 1.apr., 9.l., 26.lp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (VI daļa.) 211.lpp.; Ziņas no 16.08.1995.g. laikraksta “Laiks”; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 155.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 591.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.22. (1995.) 88.lpp.

ALKSNIS Ernests Jāņa d., virsleitnants, dzimis 29.09.1905.g. strādnieka ģimenē, kura 1914.g. evakuējas uz Valmieras apriņķi Pāles pagastu. 1940./41.g. dzīvo Siguldā, Pils ielā 4–6.

Vispārējā izglītība: 1925.g. beidz Limbažu vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1925.g. iestājas KS, kur ieskaitīts JN. 29.08.1927.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1928.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 10.Aizputes KP, kur ieskaitīts 1.KR. 15.03.1931.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur 5.KR uzdots pildīt VK a.p. No 30.07.1931.g. pārcelts uz SaKo, kur uzdots pildīt KoPrP a.p. 18.08.1931.g. pārcelts uz 6.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. No 1931. līdz 1938.g. periodiski piedalās Aizsargu apmācībā. 17.11.1932.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 06.05.1933.g. pārcelts uz InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 25.10.1934.g. InsR iecelts VK amatā. 16.05.1936.g. pārcelts uz PŠ, kur iecelts Tieslietu darbveža amatā. 25.11.1936.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts VK amatā. No 2.09.1937.g. pārcelts uz 4.KR, kur uzdots pildīt RKP a.p. No 04.10. līdz 30.10.1937.g. uz rezervistu apmācības laiku atrodas Salaspils nometnē. 12.12.1937.g.

izdota pavēle par pārcelšanu uz Vidzemes Dv. 4.01.1938.g. ierodas Vidzemes Dv, kur AdmN iecelts NPrAP amatā. 4.01.1938.g. svītrots no 4.Valmieras KP sarakstiem kā pārceltu uz Vidzemes Dv. 1.01.1940.g. DvP pārcelts uz OpN, kur iecelts NPrAP amatā. Vēlāk iestājas AK. 26.07.1940.g. no AK nosūtīts vasaras praksē uz ApPe. No 10.08. līdz 1.10.1940.g. piekomandēts Zemkopības ministrijai, kur piedalās zemes reformas darbos. 02.10.1940.g. Vidzemes Dv štāba priekšnieka a.p. veicējs ziņo AŠ par to, ka vlt. E.Alksnis vēl nav iedalīts jaunformējamā daļā, bet atrodas DvP NPrAP amatā un IntN pilda SUVs a.p. 25.10.1940.g. svītrots no Vidzemes Dv sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK sastāvā. 28.10.1940.g. ieskaitīts 183.StDv Siguldā dislocētajā 304.ASpBn. 01.11.1940.g. sakarā ar Vidzemes Dv likvidāciju norīkots likvidatora rīcībā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli 1.ranga tehniķa-intendanta pakāpē 304.ASpBn apstiprināts Kaujas apgādes lietvedības vadītāja amatā. 20.11.1940.g. atsaukts no Augstākās KS uz 183.StDv 304.ASpBn.

Arests: 14.06.1941.g. aizturēts Litenē karaspēka vasaras nometnē un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. Apsūdzība: *"Latvijas Armijas virsnieks, sevišķi bīstams elements, naidīgi noskaņots pret Padomju varu."* 10.08.1941.g. E.Alksnis ierodas „Norilļag” nometnē. 01.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: *„Praktiski vesels."* 15.10.1941.g. pieņemts lēmums par E.Alkšņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par E.Alkšņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka E.Alksnis ir bijušais Latvijas armijas virsnieks, kurš dienestā iestājies brīvprātīgi. Aktīvi piedalījās nacionāl-fašistiskās organizācijas „Aizsargi” biedru kara lietu apmācībā. Pēc uzskatiem buržuāziskais nacionālists, naidīgi noskaņots pret Padomju varu un tās veiktajiem pasākumiem. Nolēmu E.Alksni, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt."* 15.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.792. 15.10.1941.g. E.Alksnis pratināts no 13.20 līdz 15.00, kuras gaitā aizpilda arestētā anketu. 24.10.1941.g. izmeklētājs E.Alksnim izvirza apsūdzību, kurā teikts: *„Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.694 un ņemot vērā to, ka E.Alksnis, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, darbojies pret-podomiski, nolēmu, vadoties no likuma, saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. Ip noziegumiem, par ko pret parakstu apsūdzētajam paziņot."* 24.10.1941.g. E.Alksnis pratināts no 10.00 līdz 11.00, kuras laikā pret viņu celtajās apsūdzībās sevi atzīst par vainīgu. Pratināšanas gaitā prasīts nosaukt uzvārdus, kam izteicis savus naidīgos uzskatus. 24.10.1941.g. sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: *„Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.694 par E.Alkšņa apvainošanu KK*

noteiktos noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu, jo iegūto ziņu ir pietiekoši, lai nodotu tiesai. Apsūdzētajam tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka pēc būtības pievienojama tam nekā neesot.” 26.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, tiesājams par iepriekš minētā KK panta noziegumiem, balstoties uz izklāstu, nolēmu lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.71-b & 440: „*Lietu Nr.694 klausījāmieš un nolēmām E.Alksni kā sociālbīstamu elementu ieslodzīt LDN uz 8 gadiem. Termiņu skaitot no 15.10.1941.g.*” 7.07.1945.g. E.Alksnim sods tiek samazināts uz pusī.

Pēckara periods: 26.06.1947.g. E.Alksnis atbrīvots no ieslodzījuma un atgriežas Limbažu apriņķī, kur apmetas Augstrozes pagastā. E.Alksnim ir liegts ieņemt vadošus amatus. E.Alksnis strādā tirdzniecības tīklā, Stērķeļa fabrikā un citur. 1952.g. iestājas darbā filču fabrikā „Limbažu filcs” velšanas ceha meistara amatā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Reabilitācija: 29.03.1957.g. E.Alksnis raksta vēstuli PSRS ģenerālprokuroram ar lūgumu noņemt sodāmību, jo izmeklēšanas protokolus parakstījis pēc fiziski iespaidošu metožu pielietošanas. E.Alksņa lūgums tiek nosūtīts uz Rīgu Baltijas KA. 20.06.1957.g. Baltijas KA kara prokurora palīga slēdziens: „*Notiesāts pamatoti, ieteiktu E.Alksņa sūdzību par reabilitāciju atstāt bez ievēribas, lietu atgriezt arhīvam.*” 30.12.1957.g. Baltijas KA kara prokurora vietnieks nosūta protestu Baltijas KA Kara tribunālam: „*Lietā nav pierādījumu, E.Alksnis notiesāts nepamatoti, tamdēļ lūdzu Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību, nozieguma sastāva neesamības dēļ, izbeigt.*” 14.01.1958.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla sēdes lēmuma Nr.2/6-58: „*Noklausījāmieš ziņojumu par E.Alksņa lietu un nolēmām iesniegto protestu ievērot, Sevišķās apspriedes 05.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību, nozieguma sastāva neesamības dēļ, izbeigt.*” 16.01.1958.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdis nosūta rīkojumu Limbažu rajona milicijas priekšniekam: „*Paziņojiet E.Alksnim Kara tribunāla sēdes lēmumu Nr.2/6-58 un izsniedziet viņam, pret paraksatu, izziņu.*” 10.02.1958.g. E.Alksnis ar savu parakstu apliecina, ka izziņu par reabilitāciju saņēmis. 17.06.1999.g. E.Alksnis reabilitēts ar Latvijas Republikas 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: No 1924.g. līdz 1929.g. ir Aizsargu organizācijas 7.Limbažu nodaļas biedrs. No 1928.g. līdz 1940.g. ir LKSBA biedrs.

Ģimenes stāvoklis: 15.12.1934.g. precējies ar Elzu Emīliju Kārklīņš (1916.).

Avots: LVVA, 6501.f., 1.apr., 113.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 44.l., 18., 20.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 48.l., 4.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 67.lp.; Turpat, 1526.f., 1.apr., 77.l., 39.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1242.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 39.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 101.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2465.l., 1.-38.lp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (I daļa.) 280.lpp.; “No NKVD līdz KGB.” 11.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 566.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu.” (I daļa.) – 280.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ALKSNIS Jānis Jāņa d., kapteinis, dzimis 07.12.1901.g. Valmieras priņķī Lielpupes pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Laboratorijas ielā 27–5.

Vispārējā izglītība: beidzis vidusskolas 6 klases.

Dienesta gaita: 03.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts Limbažu komandantūrā. Vēlāk pārcelts uz Aviācijas parka 1.nodaļu, kur iecelts Aerologa palīga amatā. 01.12.1919.g. iestājas KS, kur ieskaitīts 2.KadR. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 7.Siguldas KP, kur iecelts VK amatā. 02.07.1921.g. pārcelts uz AD, no kurienes nosūtīts uz KAS, kur ieskaitīts Novērotāju–lidotāju nodaļā. 02.10.1922.g. beidzot KAS, saņem aviācijas novērotāja apliecību, periodiski veic lidojumus. No 04.10.1923.g. KorE uzdots pildīt VK a.p. 21.10.1923.g. nosūtīts uz KS organizēto Virsnieku kursu. 01.09.1924.g. beizot virsnieku kursu, iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas AD, kur KorE uzdots pildīt EK a.p. 17.11.1924.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 16.04.1925.g. saņem kara lidotāja tiesības. 19.02.1926.g. pārcelts uz Rēzeknes eskadriļu, kur iecelts VK amatā. No 15.03.1926.g. pārcelts SmKo, kur uzdots pildīt KoPr a.p. 03.08.1926.g. pārcelts uz TehDvP, kur uzdots pildīt AdmA a.p. 01.09.1926.g. TehDv iecelts ŠA amatā. No 30.09.1927.g. TehDv uzdots pildīt Gāzu lietu speciālista a.p. No 10.10.1927.g. līdz 06.02.1928.g. paralēli tiešajiem dienesta pienākumiem apmeklē Gāzu virsnieka kursu. 01.08.1929.g. ieskaitīts lidotāju sastāvā un periodiski veic lidojumus. 01.08.1931.g. ārstu komisija pēc avārijas atzīst J.Alksni par nederīgu lidošanai. No 03.09.1931.g. uzdots pildīt Aviācijas nozares ApmPā a.p., periodiski piedalās lidojumos novērotāja statusā. 31.03.1932.g. pārcelts uz TehDvŠ, kur iecelts Bibliotēkas un arhīva pārziņa amatā. Vēlāk piekomandēts IeM pakļautībā esošai Aizsargu organizācijai. 1937.g. februārī iestājas AK, kur ieskaitīts Speciālā nodaļā.

No 01.04. līdz 19.04.1937.g. piekomandēts ATP, lai iepazītos ar tankistu dienestu un apmācību. No 19.04. līdz 20.05.1937.g. piekomandēts SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību. No 16.06. līdz 20.06.1937.g. piekomandēts SAP, lai iepazītos ar artilērijas dienestu un apmācību. 20.05.1937.g. piekomandēts SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. No 21.05. līdz 16.07.1937.g. piekomandēts 10.Aizputes KP, lai iepazītos ar kājnieku dienestu un apmācību. No 16.05. līdz 05.08.1937.g. piekomandēts Zemgales AP 1.ABt, lai iepazītos ar artilērijas dienestu un apmācību. No 05.08. līdz 26.08.1937.g. piekomandēts JP, lai iepazītos ar jātnieku dienestu un apmācību. No 21.08. līdz 6.09.1939.g. uz vasaras prakses laiku piekomandēts ApPe. 29.12.1939.g. beidz Augstākās karaskolas Speciālo nodaļu. No 15.01. līdz 05.03.1940.g. TehDvŠ pilda GāzVs un PKA a.p. 10.05.1940.g. pārcelts uz AP. No 31.05. līdz 31.07.1940.g. piekomandēts IeM Aizsargu organizācijai. 22.10.1940.g. iekļauts AvP štāba sarakstā, kuri nav iedalīti SA. 30.10.1940.g. izdota pavēle par J.Alkšņa atvaļināšanu no militārā dienesta SA un atbrīvošanu no AvP ieņemamā amata. 19.12.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļinātu no aktīvā militārā dienesta un norīkots Rīgas KKom rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģionāru iesaukšanas komisiju, no kurienes nosūtīts uz Pulcēšanās vienību. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās Rīgas aizstāvēšanās kaujās no 08.10. līdz 13.11.1919.g. un no 16.11. līdz 29.11.1919.g. Kurzemes atbrīvošanas kaujās pie Lielupes un Iecavas upes krastiem pret Bermonta karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: 5.šķ.Tzo, Lakpz, Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 18.11.1926.g. precas ar Elzu Dzirkals. Bērni: Edīte (3.09.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 115.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l., 73.lp.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 12.l., 56.lp.; LVVA, 1477.f., 1.apr., 64.l., 178., 237.lp.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 30.l., 53.lp.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 28.l., 281.lp.; LVVA, 1501.f., 1.apr., 263.l., 329.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 52.l., 248.lp.; LVVA, 1505.f., 1.apr., 16.l., 251.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 1.l., 51.un 64.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 3.l., 64.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1367.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 51.lp.; LVVA, 3227.f., 1.apr., 81.l., 284., 313.lp.; LVA, 430.f., 1.apr., 25.l., 10.lp.; „LKM” no leģionāru iesaukamo virsnieku saraksta 375.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 154.lpp.

ALKSNIS Voldemārs Kārļa d., virsleitnants, dzimis 12.12.1906.g. Rīgā.

Vispārējā izglītība: 1927.g. beidzis Limbažu vidusskolu.

Dienesta gaita: 22.02.1928.g. iesaukts obligātajā karadienestā, kur ieskaitīts 10.Aizputes KP. 05.08.1928.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 28.09.1928.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 29.08.1929.g. nepabeidz KN 1.kursu un tiek pārcelts uz AN 1.kursu. 28.08.1930.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Kurzemes AP, kur ieskaitīts 4.ABt. 17.11.1932.g. pārcelts uz Vidzemes AP, kur ieskaitīts 1.Valmieras ABt. 08.12.1932.g. pārcelts uz 3.Rūjienas ABt. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 16.11.1935.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 24.02. līdz 30.03.1936.g. mācās SpP organizētā Ķīmiskā dienesta kursā. 04.07.1936.g. 3.Rūjienas ABt InsV uzdots pildīt VK a.p. 20.02.1937.g. pārcelts uz 2.Cēsu ABt, kur iecelts VK amatā. No 10.04. līdz 06.12.1937.g. 2.Cēsu ABt uzdots pildīt VVs a.p. No 11.06. līdz 05.09.1937.g. piekomandēts Artilērijas inspektora štābam, kur Artilērijas poligonā iecelts PoPāP amatā. No 07.09. līdz 23.09.1937.g. piekomandēts 6.Rīgas KP un tās sastāvā piedalās Armijas rudens manevros. No 30.11.1937.g. līdz 20.04.1938.g. uz Virsdienesta instruktoru kursa laiku piekomandēts SAP 1.AD, kur iecelts KuPrP amatā. 27.05.1938.g. piekomandēts 1.Valmieras ABt, kur MācInsV iecelts par MācIns. 07.09.1938.g. pārcelts uz 6.ABt, kur iecelts VK amatā. 16.09.1938.g. uzsāk mācības AK SpecN Kara būvniecības nozares kursā. No 25.05. līdz 01.09.1939.g. uz vasaras mācību prakses laiku piekomandēts ApPe BvDa. No 20.05. līdz 20.06.1940.g. Vecāķos vasaras mācību prakses ietvaros veic zemākās ģeodēzijas praktiskos darbus. No 10.08. līdz 08.10.1940.g. piekomandēts Rīgas apriņķa mērnīkam zemes reformas darbu veikšanai. 03.10.1940.g. iekļauts to AK SpecN virsnieku sarakstā, kuri vēl nav iedalīti jaunformētajā daļā. 07.10.1940.g. ieskaitīts 640.HAP. 19.10.1940.g. pārcelts no LU Inženierzinību fakultātes uz Arhitektūras fakultātes 2.kursu. 22.10.1940.g. AK priekšnieks ziņo AŠPr par to, ka vlt. V.Alksnis, būdams iedalīts 640.HAP, joprojām atrodas AK SpecN. 25.10.1940.g. svītrots no Vidzemes AP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK sastāvā. 26.10.1940.g. atsaukts no mācībām uz 640.HAP. 28.10.1940.g. kā AK klausītājs piekomandēts 24.TSK štābam. 5.11.1940.g. atļauts turpināt mācības Latvijas PSR Universitātes Arhitektūras fakultātē. Līdz turpmākam ziņu nav. 26.04.1943.g. atrodas Latviešu leģiona Ģenerālin-spektora štābā ŠVs amatā. 22.08.1944.g. ieskaitīts Pulcēšanās vienības

1.KBn sastāvā. 28.08.1944.g. ieskaitīts jaunformējamā pulkvežleitnanta Opmaņa bataljonā. 1944.g. septembrī pārcelts uz Latviešu leģionu, bet vēlāk ieskaitīts 2.LBr. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 31.10.1932.g. precas ar Annu Leontīni Bernovskis. Bērni: Leonīds Aleksandrs (21.04.1936.g.) un Kārlis Voldemārs (5.04.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 122.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l., 44.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 8.l., 39., 49. un 66.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 16.l., 5. un 38.lp.; LVVA, 1470.f., 1.apr., 41.l., 79.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 52.l., 36.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 73.l., 52., 101., 171., 280. un 350.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 74.l., 106., 143., 266. un 268.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 69.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1268. un 1364.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 2.l., 3., 41. un 57.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 175.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 127.lp.; LVA, 698. f., 1.apr., 15.l., 111. lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 10.lpp.

ALKSNIS – ALKSNĪTIS⁷⁴ Augusts Voldemārs Augusta d., kapteinis, dzimis 7.11.1902.g. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Cēsu ielā 5–30.

Višpārējā izglītība: 1922.g. beidzis Latviešu Kultūras veicināšanas biedrības Tehniskās vakarskolas 3 klases.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.10.1923.g. nokomandēts uz InsBt Instruktoru tiesību iegūšanai. 01.01.1924.g. nosūtīts uz Kurzemes AP jaunkareivju apmācīšanai. 17.01.1924.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.08.1924.g. atgriežas no komandējuma uz KS un saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.08.1924.g. KS pārcelts uz InN. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts InsR. 23.10.1926.g. piekomandēts 5.KR. 28.10.1927.g. nosūtīts uz ATP rīkoto Auto-tanku virsnieku kursu. 19.05.1928.g. pārcelts uz ATP, kur ieskaitīts AuR. 09.03.1929.g. ATP pārcelts uz Drēbnieku–kurpnieku darbnīcu, kur iecelts priekšnieka amatā. No 22.04. līdz 22.11.1929.g. pārcelts uz BrR, kur uzdots pildīt RK a.p. 11.11.1929.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 22.11.1929.g. pārcelts uz AuR. No 01.01.1930.g. līdz 01.08.1931.g. pilda BrR, uzdots pildīt BrMK a.p. 14.03.1930.g. iztur pārbaudījumu motocikla patstāvīgai vadīšanai. 27.03.1930.g. ATP

⁷⁴ atsevišķos avotos tikai kā **ALKSNĪTIS**

uzdots pildīt Ekonomia a.p. 1.08.1931.g. pārcelts uz AuR. 01.09.1931.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 09.04.1932.g. AuR iecelts VK amatā. No 01.07.1932.g. līdz 09.03.1933.g. pārcelts uz TR, kur uzdots pildīt TK a.p. No 25.04. līdz 03.12.1933.g. TR pilda TK a.p. No 31.12.1933.g. līdz 01.03.1934.g. TR pilda TK a.p. No 29.03. līdz 11.05.1934.g. TR pilda TK a.p. No 01.04. līdz 11.05.1934.g. TR papildus tiešajiem dienesta pienākumiem pilda VK a.p. No 11.05. līdz 11.06.1934.g. kārto iestājpārbaudījumus uzņemšanai mācībām Kara akadēmiskā kursā⁷⁵. 30.06.1934.g. uzsāk mācības AK. 03.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 01.07. līdz 17.10.1934.g. piekomandēts Zemgales AP, AP un SpP, lai iepazītos ar ieroču šķirņu darbību un personāla apmācību. 10.04.1935.g. TR iecelts TK amatā. 01.05.1936.g. 1.TR iecelts RKP amatā. 24.08.1936.g. pārcelts uz AuR, kur iecelts RKP amatā. 20.01.1937.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz TehDv. 06.02.1937.g. beidzot AK, ierodas TehDv, kur DvŠ ŠPrAP amatā. 09.04.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz AŠ. 07.03.1938.g. ierodas AŠ, kur OpDa 1.(Operatīvās) nodaļā iecelts NPrP amatā. 1940.g. jūlijā ar KM pavēli ieskaitīts AŠ OpDa. 21.09.1940.g. AŠ pārcelts uz AdmDa likvidācijas darbu veikšanai. 1940.g. novembrī ieskaitīts 613.AP, kur iecelts KApGPr amatā. 17.02.1941.g. svītrots no LTA sarakstiem kā iekļautu 24.TSK sastāvā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1942.g. oktobrī dien KDS 1.nodaļā NPr amatā, bet vēlāk pārcelts uz 17.Zemgales KDBnŠ, kur OpDa iecelts DaPr amatā. No 1942.g. jūlija līdz decembrim pilda latviešu vienību SaVs a.p. 1942./43.g. ir laikraksta “Daugavas vanagi” militārais redaktors. 11.04.1943.g. Waffen SS Hauptšturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv. No 1943.g. oktobra 15.LDv dien DvŠ 1.daļā. 20.01.1944.g. paaugstināts Waffen SS Šturmbanfirera dienesta pakāpē. 11.03.1944.g. pārcelts uz 32.KP, kur 1.KBn iecelts BK amatā. 1944.g. oktobrī pārcelts uz 15.LDv 3.BvP, kur iecelts BK amatā. Pulka sastāvā pārcelts uz Pomerāniju. No 1945.g. februāra apvienotajā 32. un 33.KP 1KBn iecelts BK amatā. 1945.g. aprīlī 32.KP 1KBn iecelts BK amatā.

Pēckara periods: No 1945.g.maija līdz septembrim atrodas Pūtlosā (Vācija) izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. No 1945.g. septembra līdz 1946.g. maijam atrodas Cēdelgemā (Beļģija) izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. Pēc atbrīvošanas no gūsta dzīvo Zofienvaldē, bet vēlāk pārceļas uz Londonu. A.Alksnis *miris* 22.02.1960.g.

Sabiedriskās organizācijas: DV un LAKEC biedrs.

⁷⁵ 1.08.1935.g. Kara akadēmiskais kurss pārdēvēts par Augstāko karaskolu.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara militāro dienestu pilda Vācu armijā. 1945.g. janvārī piedalās kaujās Vācijā Nākeles – Lindenburgas – Vandsburgas rajonā, komandējot no 32.kājnieku pulka atlikušos spēkus.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo., ANk.; Vācijas: 2.pak. DZk.

Ģimenes stāvoklis: 22.09.1928.g. precas ar Irmu Teodoru Bluķis (25.11.1906.g.). Bērnī: Skaidrīte (10.05.1929.g.). Otrā laulība ar Emmu Srautmanis (1923.–1990.g.). Bērnī: Viens (9.01.1943.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 125.l.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 12.l., 1.lp.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 30.l., 11., 12.lp.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 156.l., 139.lp.; LVVA, 1505.f., 1.apr., 17.l., 10.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 997.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 28.l., 166., 167.lp.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 14.l., 37., 38.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 1., 922.lp.; U.I.Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam”. 61.lpp.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (I daļa)–31.,68., 128., 136. un 283.lpp.; (VII daļa) 337.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 591.lpp.

ALSIŅŠ⁷⁶ Kārlis Pētera d., kapteinis, dzimis 8.12.1888.g. Krievijā Ufas guberņā Ufas pagastā.

Viņš pārvērtās izglītība: beidzis Aksjanovkas lauksaimniecības skolu.

Dienesta gaita: 14.03.1911.g. iestājas karadienestā un ieskaitīts 190. Očakovas KP. 01.04.1911.g. nosūtīts uz MācKo. 12.01.1912.g. slimības dēļ uz 8 mēnešiem atvaļināts no militārā dienesta. 18.09.1912.g. pēc izveseļošanās atgriežas 190.Očakovas KP. 05.10.1912.g. piekomandēts pulka štābam, kur iecelts Rakstveža amatā. 24.12.1912.g. saņem jaunākā rakstveža kategoriju. 10.04.1913.g. saņem vecākā rakstveža kategoriju. 15.03.1914.g. atvaļināts no militārā dienesta un ieskaitīts rezervē. 22.07.1914.g. mobilizācijas komisija atzīst par karadienestam nederīgu. 05.08.1915.g. iesaukts armijā un ieskaitīts 17. Sibīrijas StRezBn 9.StR. 20.01.1916.g. pārcelts uz ApmKo nosūtīšanai uz PrapS. 10.05.1916.g. nosūtīts uz 1.Omskas PrapS. 10.08.1916.g. saņem apakšvirsnieka pakāpi. 10.09.1916.g. beidzot 1.Omskas praporščiku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 14.Sibīrijas StP, kur ieskaitīts 9.StR. No 03.11. līdz 29.12.1916.g. piekomandēts Jeņisejas apgabala zirgu pieņemšanas komisijai. 29.12.1916.g. pārcelts uz 8.StR. 9.04.1917.g. saņem nosūtījumu uz Rumānijas fronti. 10.05.1917.g. ierodas

⁷⁶emigrācijā **ALSENS**

9.Ingermanlandes Pētera lielā pulkā, kur ieskaitīts 8.rotā. 07.07.1917.g. kaujā pie Jeserna stacijas kontuzēts un nosūtīts uz Starokonstantinovu ārstēties. 15.08.1917.g. pēc ārstēšanās atgriežas pulkā. 29.09.1917.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 12.01.1918.g. slimības dēļ uz 3 mēnešiem ārstēšanās nolūkos atvaļināts no aktīvā dienesta. 26.05.1918.g. organizē Svjato–Troickas Tautas armijas družīnu. 12.06.1918.g. Svjato–Troickas Tautas armijas družīnā iecelts DrKA amatā. No 15.09.1918.g. līdz 3.01.1919.g. iecelts Svjato–Troickas pagasta komandanta amatā. 6.02.1919.g. ierodas Omskas komandantūrā, kur iecelts KomA amatā. 22.05.1919.g. saņem poručika dienesta pakāpi. 3.11.1919.g. Omskas pil-sētai izsludināts aplenkuma stāvoklis. 14.11.1919.g. atkāpjas no Omskas. 4.01.1920.g. iestājas 1.LStBn. 1.02.1920.g. 1.LStBn iecelts BKA amatā. 20.06.1920.g. 1.LStBn⁷⁷ sastāvā, ar kuģi “Voroņez” dodas uz Latviju. 13.09.1920.g. komandēts uz Londonu sevišķa uzdevuma veikšanai. 4.10.1920.g. ierodas Latvijā. No 20.12.1920.g. līdz 26.10.1921.g. LSP periodiski pilda PK a.p. 7.01.1921.g. apstiprināts virsleitnata dienesta pa-kāpē. 19.10.1922.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur 3.KR iecelts VK ama-tā. 20.09.1922.g. uzsāk mācības Virsnieka kursā. 17.02.1923.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 23.09.1923.g. pēc kursa beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 23.10.1923.g. pārcelts uz KS, kur iecelts Karaskolas PrA amatā. 17.11.1923.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 11.04. līdz 31.05.1924.g. ārstējas slimnīcā un atrodas veselšanās atvaļinājumā. No 7.06. līdz 25.08.1924.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKd amatā. No 05.06. līdz 01.06.1925.g. KS Dau-gavpils nometnē iecelts NomKd amatā. No 28.05. līdz 27.08.1926.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKd amatā. No 27.05. līdz 27.08.1927.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKo amatā. No 17.07.1927.g. līdz 07.09.1928.g. KS periodiski pilda SmPr a.p. 07.11.1928.g. KS Virsnie-ku klubā ievēlēts valdē. No 01.06. līdz 27.08.1928.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKd amatā. No 03.06. līdz 26.08.1929.g. iecelts KS Daugavpils nometnes komandanta amatā. No 24.05. līdz 27.08.1930.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKd amatā. 27.11.1930.g. KS Virs-nieku klubā ievēlēts valdē. No 29.05. līdz 24.08.1931.g. KS Daugavpils nometnē iecelts NomKd amatā. 17.12.1936.g. izdota pavēle par pārcelša-nu uz AŠ ApPe. 11.02.1937.g. Armijas virsnieku klubā iecelts Darbveža amatā. 21.04.1938.g. nosūtīts uz IntGManNo, kur norīkots NoPr rīcībā. 29.09.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz GANo. 29.11.1938.g.

⁷⁷ 28.10.1920.g. 1.Latvijas strēlnieku bataljonu pārdēvē par Latvijas strēlnieku pulku.

piekomandēts AŠ AdmDa, kur iecelts MobVs amatā. 10.12.1938.g. piekomandēts AŠ ApgPe. 9.10.1940.g. Baltijas SKA izdod pavēli par A.Alsiņa atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota pavēle par atbrīvošanu no ieņemamā amata ApPe un atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA. 01.12.1940.g. līdz ar ApPe likvidēšanu A.Alsiņš atvaļināts no militārā dienesta un svītrots no LTA un visa veida atalgojuma. Līdz turpmākam ziņu nav.

A.Alsiņš *miris* 30.01.1978.g. St. Petersburgā, Floridā, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā Rumānijas frontē no 10.05. līdz 07.07.1917.g. un no 15.08.1917.g. līdz 12.01.1918.g. piedalās kaujā pret Austriešu karaspēku. Krievijas pilsoņu karā Sibīrijā pie Svjato-Troickas Kudjevskas, Novo-Kuļevo sādžas un Omskas no 31.05.1918.g. līdz 14.11.1919.g. piedalā kaujās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo, LAkpz., LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 19.12.1931.g. precas ar Ernu Melāniju Rudzītis. Bērni: Kārlis Zigurds (3.07.1934.g.)

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 128.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 5.l., 12.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 6.l., 32., 85., 92., 104., 110. un 114.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 8.l., 86.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 188.l., 7.lp. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”; Ziņas no žurnāla „Kadets” Nr.7. 1978.g. 64.lpp.

ALSIŅŠ Kārlis Voldemārs Pētera d., administratīvais virsleitnants, dzimis 20.11.1897.g. Rīgā.

Vispārējā izglītība: 1911.g. beidz Rīgas Katrīnas II pilsētas skolu. 1915.g. beidz Rīgas pilsētas tehnikuma 6.klasi. Līdz turpmākam ziņu nav.

Dienesta gaita: 1921./22.g. dien RoDv, bet vēlāk pārcelts uz 9.Rēzeknes KP. Līdz turpmākam ziņu nav. 18.02.1923.g. uzsāk mācības Arsenāla organizētajā Ieroču meistara un artilērijas tehniķa kursā. 05.01.1924.g. uz brīvā līguma pamata ieskaitīts 9.Rēzeknes KP IerMei amatā. 30.04.1924.g. beidz Ieroču meistara un artilērijas tehniķa kursu. 04.11.1924.g. iesaukts aktīvā karadienestā 9.Rēzeknes KP, kur iecelts IerMei amatā. 14.11.1924.g. saņem 6.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 14.11.1928.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 13.02.1931.g. uzsāk mācības KS organizētajā Administratīvā virsnieka kursā. 12.06.1931.g. pēc kursu beigšanas atgriežas pulkā. 22.02.1932.g. 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi pielīdzina administratīvā virsleitnanta pakāpei. 01.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 17.12.1936.g. izdota pavēle par

pārcelšanu uz ApPe. 16.02.1937.g. ierodas AŠ ApPe un Armijas virsnieku klubā uzdots pildīt darbveža a.p. No 09.03. līdz 25.03.1938.g. mācās Arsenālā organizētajā Ieroču meistara (prettanku lielgabala) kursā. 21.04.1938.g. nosūtīts uz GMNo, kur norīkots NoPr rīcībā. 29.09.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz GANo. 17.10.1938.g. svītrots no ApPe sarakstiem un nosūtīts uz GANo, kur norīkots NoPr rīcībā. 29.09.1940.g. iekļauts 24.TSK 183.StDv personālsastāvā. 04.10.1940.g. pārcelts uz 227.StP, kur iecelts JierTe amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 9.Rēzeknes KP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli l.šķiras kara tehniķa pakāpē apstiprināts JierTe amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1943.g. dien KDBn. 15.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur atzīts par nederīgu dienestam. 18.04.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur atzīts par derīgu dienestam. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā 1916. un 1917.g. piedalās kaujās pret Vācu armiju, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.AK.

Ģimenes stāvoklis: 19.12.1925.g. precas ar Emiliju Āboliņš (14.07.1902.g.). Bērni: Dzidra Emīlija (27.05.1930.g.). Precas otrreiz ar Ernu. Bērni: Kārlis Zigurds (3.07.1934.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 127.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 5.l., 1. un 12.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 6.l., 30., 31., 32., 85. un 92.lp.; LVVA, 1497.f., 1.apr., 85.l., 63.lp.; LVVA, 1497.f., 1.apr., 89.l., 357.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 72.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 6.l., 20.lp.; LVA, 698., 1.apr., 6.l., 544.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 92.lp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 98.rinda; V.Eihenbaums. „Latviešu Kara skolu beigušo virsnieku vārdnīca”. 8.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ALSINŠ Roberts Pētera d., kapteinis, dzimis 28.07.1900.g. Krievijā Ufas gubernā Svjatotroickas pagastā Taftimakovkas staņicā lauksaimnieku ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā, Rīgas ielā 68.

Vispārējā izglītība: 1918.g. beidz Aksjanovas lauksaimniecības skolu.

Dienesta gaita: 08.02.1919.g., izvairoties no iesaukšanas Kolčaka armijā, dodas uz Troicku un iestājas 1.LStBn, kur iecelts GK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 15.10.1920.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN.

01.11.1921.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.12.1921.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1922.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 2.LoR. 20.01.1923.g. piekomandēts InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 1.03.1923.g. InsR iecelts VK amatā. No 04.09. līdz 08.10.1923.g. mācās Stopiņos rīkotajā Ložmetējnieku virsnieka kursā. 30.12.1924.g. beidz Ieroču meistara un artilērijas tehniķa kursu. No 01.01. līdz 02.02.1925.g. piekomandēts pulka SaK. 17.11.1925.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 20.02.1926.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. no 21.02. – 31.02.1927.g. mācās Gāzu virsnieka kursā. 04.03.1927.g. pārcelts uz SaK, kur iecelts VK amatā. 06.08.1927.g. 8.Daugavpils KP iecelts GazVs amatā. No 01.12.1927.g.–01.09.1928.g. mācās Virsnieku kursā, pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā, kur 1.KR iecelts VK amatā. 01.11.1928.g. piekomandēts Latgales Dv štābam. 17.11.1929.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 22.08.1930.g. 8.Daugavpils KP iecelts GāzVs amatā. 9.09.1930.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur 2.KR iecelts VK amatā. 01.02.1934.g. 2.KR iecelts RKP amatā. 19.02.1934.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts RKP amatā. 01.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 29.05.1935.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts RKP amatā. No 17.11.1936.g. līdz 05.02.1937.g. pārcelts uz 1.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 02.03. līdz 16.08.1937.g. pārcelts uz SmR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 01.02. līdz 01.07.1939.g. SmR uzdots pildīt RK a.p. No 01.07. līdz 06.10.1939.g. pārcelts uz InsR, kur uzdots pildīt RK a.p. 19.10.1939.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un ar pavēli tiek pārcelts uz 11.Dobeles KP, kur 8.KR iecelts RK amatā. 08.11.1939.g. pulkā iecelts tiesas piesēdētāja amatā. No 15.11.1939.g. līdz 14.02.1940.g. 3.KBn periodiski pilda BK a.p. 20.03.1940.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts RK amatā. 23.03.1940.g. iecelts par ēkas Nr.39 komandantu. No 20.04. līdz 21.05.1940.g. 1.KBn periodiski pilda BK a.p. 28.08.1940.g. pārcelts uz SmR, kur iecelts RK amatā. 18.09.1940.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts RK amatā. 2.10.1940.g. Zemgales Dv komandieris ziņo Armijas komandierim par to, ka kpt. R.Alsiņš vēl nav iedalīts jaunformējamā daļā, bet atrodas 11.Dobeles KP, kur ir iesaistīts aerodroma izbūves darbos. 21.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP. 30.10.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 28.10.1940.g. 295.StP iecelts SaPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē apstiprināts SaPr amatā.

Arests: 14.06.1941.g. aizturēts karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos, no kurienes izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 06.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa:

„Praktiski vesels.”. 7.09.1941.g. R.Alsiņš pratināts no 16.40 līdz 20.30, kuras laikā sniedz ziņas par sevi, ģimeni un piederīgiem⁷⁸. Pratināšanā noliedz, ka būtu veicis pretpadomju aģitāciju. 25.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par R.Alsiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka R.Alsiņš cēlies no kulakiem, bijis Latvijas armijas virsnieks, dienējis brīvprātīgi balto latvijas armijā un no 1919.–1920.g. piedalījies kaujās pret Sarkano armiju, bijis nacionāl-fašistiskās organizācijas „Aizsargi” pulka komandiera palīgs. Izteikts nacionālists, Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu pieņēmis naidīgi. Vēdis pretpadomju aģitāciju. Nolēmu R.Alsiņu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 25.09.1941.g. izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.790. 7.10.1941.g. uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.684 materiālus, kā arī ņemot vērā to, ka R.Alsiņš ir pietiekoši atmaskots par to, ka, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, veicis pretpadomju aģitāciju, nolēmu saukt R.Alsiņu pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I p. minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 07.10.1941.g. R.Alsiņš pratināts no 12.25. līdz 13.10, kuras gaitā tiek atkārtoti pieprasīts atzīt to, ka 07.09. pratināšanā sniedzis nepatiesas liecības. 07.10.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.684 par R.Alsiņa apvainošanu KPFSR KK 58-10. I p. minētajos noziegumos, līdz ar to uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai apsūdzēto nodotu tiesai. Vadoties no likuma, paziņoju par to apsūdzētajam, tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar materiālu paziņoja, ka tam nav nekā, ko izmeklēšanas lietā papildināt.*” 09.10.1941.g. sagatavots šāds apsūdzības slēdzens: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, tiesājams pēc iepriekš minētā KK panta. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai sapulcei, kur iesaku apsūdzēto sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem.*” 05.09.1942.g. izraksts no Sevišķās apsprendes sēdes protokola Nr.71-b & 674: „*Klausījāmie lietu Nr.684 un nolēmām par aktīvu cīņu pilsoņu kara laikā pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 8 gadiem LDN. Termiņa sākums no 25.09.1941.g.*” R.Alsiņš miris 16.11.1942.g. „*Norīllag*” nometnē. 5.lāgerpunkta ārsts paraksta aktu par to, ka “*R.Alsiņš miris no plaušu tuberkulozes un kaheksijas*”. 25.11.1942.g. akts nosūtīts uz Maskavu, PSRS NKVD 3.pārvaldi.

⁷⁸ tēvam pieder 30 ha zemes, 2 zirgi, 6 – 8 govīs un viens kalps

Reabilitācija: 01.11.1958.g. Baltijas KA kara prokurors iesniedz, uzraudzības kārtā, protestu par R.Alsiņa notiesāšanu Baltijas KA Kara tribunālam, kurā teikts: „*Lietā nav citu pierādījumu par kādu R.Alsiņa pretvalstisku darbību. Pamatojoties uz PSRS APP 19.08.1955.g. dekrētu, lūdzu 5.09.1942.g. Sevišķās apspriedes nolēmumu par R.Alsiņu atcelt un tiesvedību, nozieguma sastāva neesamības dēļ, izbeigt.*” 04.11.1958.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla sēdes lēmuma: „*Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. nolēmumu par R.Alsiņu atcelt un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 4.11.1958.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēža a.p. izpildītājs paraksta izziņu, ka R.Alsiņš pēc nāves reabilitēts. 13.09.1999.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Krievijas pilsoņu karā Sibīrijā piedalās 25.01.1920.g. kaujā pie Ukas stacijas, bet 29.01.1920.g. kaujā pie Nižņeudinskas pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ. Tzo, 5.šķ.Vo., Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 5.07.1930.g. precas ar Austru Paulīni Kauliņš (29.10.1906.g.). Bērni: Gunta (13.03.1936.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 129.l.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 84.l., 70., 312.lp.; Turpat, 1497.l., 1.apr., 86.l., 281., 287.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 231.l., 13.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 92., 375., 405.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 235.l., 529.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 74.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1244.lp.; Turpat, 3799.f., 4.apr., 50.l., 26.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 95.lp.; Turpat, 756.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2520.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8577.l., 1.-55.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 13.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 648.lpp.; “LOM Gada grāmata” 1999.g. 25.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagālvī likšu.” I d. 281.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolu beigušo virsnieku vārdnīca”. 9.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ALSTERS Eduards Indriķa d., kapteinis, dzimis 7.03.1900.g. Jelgavas apriņķī Džūkstes pagastā. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Rīgas ielā 95-3.

Vispārējā izglītība: Beidz 6 klašu pamatskolu. 1922.g. KS iztur pārbaudījumus vidusskolas kursa apmērā.

Dienesta gaita: 20.09.1919.g. iestājas Latvijas armijā, kur ieskaitīts Liepājas zemessargu bataljonā⁷⁹. 1.11.1919.g. iecelts jaunākā rakstveža

⁷⁹31.10.1919.g. pārdēvē par Grobiņas KBn. 16.11.1919.g. Grobiņas KBn pārdēvē par Grobiņas KP. 13.02.1920.g. Grobiņas KP pārdēvē par 11.Dobeles KP.

amatā. 22.07.1920.g. 11.Dobeles KP štāba komandā iecelts informatora amatā. 14.12.1920.g. iestājas KS. 01.11.1921.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1922.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 7.Siguldas KP, kur ieskaitīts InsR. 01.12.1922.g. InsR 2.InsV uzdots pildīt VK a.p. No 01.09. līdz 08.10.1923.g. mācās Stopiņos rīkotajos Ložmetējnieku virsnieka kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulka InsR, kur iecelts VK amatā. No 01.04.1924.g. pulkā uzdots pildīt FAI a.p. 15.10.1924.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. No 08.04.1925.g. pārcelts uz 8.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 13.05.1925.g. piekomandēts PŠ, kur iecelts TiesDarb amatā. 17.11.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 28.02.1927.g. pārcelts uz 9.KR, kur iecelts VK amatā. No 29.11.1927.g. – 11.09.1928.g. mācās Virsnieku kursā, pēc kura beigšanas atgriežas pulkā, kur 3.LoR 3.LoV iecelts VK amatā. 7.09.1931.g. nosūtīts uz KS rīkoto Administratīvā virsnieka kursu. 7.01.1932.g. pēc kursu beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 4.01.1933.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 14.06.1934.g. atvaļināts no aktīvā karadienesta līdz turpmākam rīkojumam. Līdz turpmākam ziņu nav. 25.09.1939.g. iesaukts aktīvā karadienestā un nosūtīts turpmākam dienestam uz ApPe, kur norīkots Intendantūras priekšnieka rīcībā. 28.10.1939.g. politisku iemeslu dēļ atvaļināts no aktīvā karadienesta līdz turpmākam rīkojumam. Līdz turpmākam ziņu nav. 17.07.1940.g. pēc paša lūguma ieskaitīts aktīvā karadienestā un nosūtīts uz 5.Cēsu KP, kur 3.LoR iecelts VK amatā un vienlaicīgi uzdots pildīt RKP a.p. 30.07.1940.g. pārcelts uz 10.KR, kur iecelts RK amatā. 02.08.1940.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur 5.Kr iecelts RKP amatā. 15.08.1940.g. 10.KR iecelts RK amatā. 24.08.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 10.09.1940.g. norīkots 285.StP komandiera rīcībā. No 28.09.1940.g. pulkā uzdots pildīt Apr a.p. 25.10.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē apstiprināts RK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 01.07.1941.g. ierodas Gulbenē un iestājas pulkvežleitnanta Aperāta organizētā vienībā, kur Virsnieku rotā iecelts RK amatā. Darbību pārtrauc vācu civilpārbaude. Piedalās mežu tīrīšanā Gulbenes apkārtnē. 07.12.1942.g. formētajā 276. Kuldīgas KDBn 3.KR iecelts RK amatā, bet vēlāk dienestu pilda 277. Siguldas KDBn štābā. 1943.g. jūlijā atrodas 266-EBn VesR. 1943.g. jūlijā ieskaitīts 2.LBr 2.KP MotV. 11.08.1943.g. 276.KDBn sastāvā iekļauts Rīgas PolP 4.PolBn. 13.07.1944.g., būdams 4.PolBn 13.PolR RK amatā, izlaušanās kaujas laikā pie Zakretas (Lietuvā) pazudis bez vēsts.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā 4., 8. un 14.11.1919.g. piedalās Liepājas aizstāvēšanā pret Bermonta karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kur 1941.g. jūlijā aktīvi piedalās bandu apkarošanā Gulbenes apkārtnē, no 14.12.1942.g. līdz 15.10.1943.g. Viļakas un Kosjanu (Lietuva) apkārtnē piedalās Sarkanā partizānu apkarošanā.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 25.08.1933.g. precas ar Lidiju Blūms–Blūmentāls (20.04.1913.g.), dēls Leonīds (29.11.1933.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 132.l.; LVVA, 1303.f., 1.apr., 4.l., 10. un 21.lp.; LVVA, 1474.f., 2.apr., 88.l. 134.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l. 75.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l. 36.lp.; LVVA, 1493.f., 1.apr., 24.l., 232.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 76.l., 237. un 272.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 327.l., 668. un 840.lp.; LVVA, 1516.f., 1.apr., 21.l., 22.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 69.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; 698.f., 1.apr., 6.l., 548.lp.; 698.f., 1.apr., 9.l., 532.lp.; 698.f., 1.apr., – 15.l., 93.lp.; 2294.f., 1.apr., 5.l., 73.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (II daļa.) 251., 317.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 10.lpp.

ALZARS⁸⁰ Jānis Jāņa d., kapteinis, dzimis 08.08.1906.g. Jelgavā žurnālista ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Arnšteta ielā 2–2.

Višpārējā izglītība: 1922.g. beidz pamatskolu, 1926.g. beidz Jelgavas 2. Valsts vidusskolu. 26.08.1940.g. LU absolvē ķīmijas fakultāti.

Dienesta gaita: 29.09.1926.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 28.08.1928.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 16.11.1928.g. saņem kadet-kaprāļa, bet vēlāk kadet-seržanta dienesta pakāpi. 01.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz AInsBt⁸¹. No 01.11.1929.g. līdz 11.04.1931.g. pilda VK a.p. No 01.08.1931.g. 1.ABt uzdots pildīt VK a.p. 02.11.1931.g. nosūtīts uz ED organizēto Virsnieka–elektrotehniķa kursu. 8.06.1932.g. pēc kursu beigšanas atgriežas vienībā iepriekšējā amatā. 18.11.1931.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 17.11.1932.g. 1.ABt iecelts VK amatā. 14.12.1933.g. beidz AP organizēto Artilērijas novērotāja kursu. No 29.12.1933.g. līdz 19.09.1935.g. pilda AP SaVs amatu. No 29.12.1933.g. līdz 14.04.1934.g. divizionā pilda FAI amatu. 29.12.1934.g. 1.ABt 3.AV

⁸⁰ līdz 3.06.40. **Aleksandrov** (1941.g. tiesāts kā Aleksandrov)

⁸¹ 1.08.1931.g. Artilērijas instruktoru baterija tiek pārdēvēta par Atsevišķo artilērijas divizionu.

iecelts VK amatā. 01.04.1935.g. pārcelts uz 2.ABt, kur ieceļts VK amatā. 20.09.1935.g. nosūtīts uz AK, kur ieskaitīts Speciālās nodaļas Kara ķīmijas nozares klausītāju sastāvā. No 18.05. līdz 14.06.1936.g. ApPe iziet vasaras praksi. No 2.06. līdz 29.08.1937.g. ApPe iziet vasaras praksi. 24.07.1937.g. vasaras prakses ietvaros nosūtīts uz Arsenālu, lai iepazītos ar tā darbu. 23.10.1937.g. pārcelts uz 1.ABt, kur ieceļts VK amatā. No 26.06. līdz 15.09.1938.g. ApPe iziet vasaras praksi. No 10.06. līdz 6.09.1939.g. ApPe iziet vasaras praksi. Prakses ietvaros apmeklē Liepājā izvietoto Bruņošanās daļas Artilērijas laboratoriju. 13.01.1940.g. beidz Augstākās KS Speciālo nodaļu. 29.01.1940.g. norīkots AAD komandiera rīcībā. 15.02.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu no AAD uz AŠ ApPe. 20.02.1940.g. ierodas ApPe, kur BruDa TehNo ieceļts inženiera amatā. No 16.03. līdz 31.08.1940.g. BruDa pilda ķīmijas laboratorijas pārziņa amatu. 4.07.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 14.09.1940.g. absolvē LU ķīmijas fakultāti un saņem Kara inženiera-ķīmiķa grādu. 17.10.1940.g. ieskaitīts 227.StP. 25.10.1940.g. svītrots no BruDa sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK. 28.10.1940.g. 227.StP ieceļts pulka ApPr amatā. No 01.11.1940.g. izslēgts no LTA sarakstiem un iekļauts 24.TSK personālsastāvā. 16.12.1940.g. piekomandēts 24.TSK štābam. 28.12.1940.g. atcelta pavēle par iekļaušanu 24.TSK personālsastāvā un ir atvaļināts no militārā dienestā.

Arests: 20.02.1941.g. pieņemts lēmums par apcietināšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par J.Aleksandrova noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijušais Latvijas armijas kapteinis ir viens no pretpadomju kontrrevolucionāras organizācijas vadītājiem, kuras mērķis bruņotas sacelšanās formā gāzt Padomju varu un atjaunot Latvijā fašistisko iekārtu. Organizācijai ir noteikts daudzums ieroču, kas savu darbību uzsāka 1941.g. pavasarī, ņemot vērā to, ka saasināsies PSRS un Vācijas ārējās attiecības. Nolēmu apcietināt un izdarīt pie viņa kratīšanu.*” 20.02.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot materiālus par J.Aleksandrovu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-11.pantā minētiem noziegumiem, kā arī ņemot vērā to, ka, būdams brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, vadoties no likuma, nolēmu turēt apsardzībā, par ko apcietinātajam pret parakstu paziņot.*” 03.03.1941.g. izsniegts apcietināšanas un kratīšanas orderis Nr.0354475. 04.03.1941.g. J.Aleksandrovš pieņemts cietumā kā arestants. 04.03.1941.g. sastādīts akts⁸² par

⁸² Aktā 20 pozīcijas, t.s., 3 pistoles, 2980 dažāda kalibra patronas un kaste ar sprāgstvielām.

kratišanā paņemtām mantām, kas jānogādā Latvijas PSR NKVD pārvaldei. 10.03.1941.g. notiek J.Aleksandrova pratināšana, kuras laikā ar savu parakstu apliecina, ka ar lēmumu par aizturēšanu iepazinies. 7.04.1941.g. J.Aleksandrovš pratināts no 20.50 līdz 01.35, kuras gaitā sastādīta arestētā anketa. Pratināšanas laikā J.Aleksandrovam uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurškatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.1813, kā arī ņemot vērā to, ka J.Aleksandrovš ir pietiekoši atmaskots kā pretpadomju – sacelšanās organizācijas vadītājs ar mērķi gāzt Padomju varu ar bruņotu sacelšanos un fašistiskās iekārtas atjaunošanu Latvijā, ir nododams iztiesāšanai.*” 24.04.1941.g. J.Aleksandrovš pratināts no 10.40 līdz 16.40, kuras gaitā viņš sniedza liecību par to, ka ieročus glabājis, cerot, ka tiks uzņemts armijas dienestā, bet sprāgstvielas domātas zinātniskiem mērķiem, jo bijis ķīmiķis. 05.05.1941.g. J.Aleksandrovš pratināts no 10.40 līdz 16.30, kuras gaitā iztaujāts par pazīšanos ar otru apsūdzēto – “Z”. 05.05.1941.g. pieņemts lēmums par to, ka izmeklēšanu un turēšanu apsardzībā pagarināt līdz 03.06.1941.g. Lēmuma pamatojums: “*Lietā ir 5 apsūdzētie. J.Aleksandrovš tiesājams par KPFSR KK 19-58-2., 58-10. I un 58-10. II pantos noteiktiem noziegumiem*”. 26.05.1941.g. pieņemts lēmums par konfiscēto mantu, kas neder lietiskiem pierādījumiem, iznīcināšanu. Sastādīts akts par 4 albumu ar fotogrāfijām un trīs pakām ar grāmatām un sarakstēm sadedzināšanu. 28.05.1941.g. pieņemts lēmums par to, ka izmeklēšanu un J.Aleksandrova turēšanu apsardzībā pagarināt līdz 13.06.1941.g. 28.05.1941.g. 10.40 J.Aleksandrovam sākta konfrontācija ar “Z”. 1.06.1941.g. J.Aleksandrovš pratināts no 20.45. līdz 2.06. 0.30. 10.06.1941.g. pieņemts lēmums par apsūdzību pārkvalificēšanu: izslēgt 19-58-2.pantu. Vēlāk izvests uz Krieviju, kur ieslodzīts Astrahaņas cietumā. 10.06.1941.g. J.Aleksandrovam uzrādīta papildu apsūdzība, kurā teikts: „*Tā kā nebija ieroču un sprāgstvielu glabāšanas atļaujas, tamdēļ, vadoties no likuma, noziegums papildus kvalificējams pēc KK 182-1.panta.*” 13.06.1941.g. J.Aleksandrovš pratināts no 0.50 līdz 01.45, pēc kā sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Caurškatot izmeklēšanas lietu Nr.1813 par J.Aleksandrova apvainošanu KK noteiktos noziegumos, vadoties no likuma, pirmstiesas izmeklēšana pabeigta, iegūto ziņu pietiek, lai nodotu tiesai, apsūdzētajam tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka ar izmeklēšanas lietas materiāliem iepazinies, un apliecināja, ka ne ar ko papildināt nevar.*” 15.08.1941.g. Latvijas PSR prokurora palīga slēdziens (Astrahaņa): „*Lieta izmeklēta pilnībā, apsūdzības pierādītas. Ņemot vērā, ka lieciniekus apstākļu dēļ nav iespējams uz tiesu izsaukt, iesaku*

lietu nodot iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” 25.09.1941.g. sastādīts apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās, ka ir pretpadomju organizācijas vadītājs, kuras mērķis ar bruņotu sacelšanos gāzt Padomju varu un atjaunot Latvijā fašistisko režīmu u.tml., atzinies. Pamatojoties uz izklāstu, lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” 8.04.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.21-m & 270: „Lietu Nr.1812 klausījāmiešiem un nolēmām J.Aleksandrovu par pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 10 gadiem LDN. Termiņu skaitot no 03.03.1941.g.” J.Aleksandrovs miris 23.06.1942.g.

Reabilitācija: 01.10.1958.g. Latvijas PSR VDK uzsāk J.Aleksandrova tieslietas pārbaudi. 26.09.1992.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: Studentu korporācijas „Selonija” biedrs. Apbalvojumi: Zviedrijas: 6.šķ.Šo.

Ģimenes stāvoklis: 25.09.1929.g. precas ar Līviju Alīdi Grīnvalds. Bērni: Ilga (22.01.1930.g.). 23.02.1939.g. laulība šķirta, meita atstāta mātes audzināšanā. Otrā laulība ar Emmu (1909.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 98.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 6.l., 52., 92.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 7.l., 44., 73., 92.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 13., 79.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 29.l., 55.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 41.l., 17.lp.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 73.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 5.l., 52.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 29.l., 55.lp.; Turpat, 1471., 1.apr., 391.l., 16.lp.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 73.lp.; Turpat, 1504.f.1.apr., 52.l., 199.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 80.lp.; Turpat, 3234.f., 1.apr., 116.l.; LVA, 27.f., 1.apr., 8.l., 34.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 37.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 6.l., 37.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 227.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 9.l., 533.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 16.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 36168.pamatlieta, 10.-17., 57., 60.-77., 113.-136., 144. lp.; “No NKVD līdz KGB”. 10.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 29.lpp.

AMERIKS⁸³ Alberts Jāņa d., kapteinis, dzimis 26.12.1899.g. Valmieras apriņķī Ķoņu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1918.g. beidz Petrogradas 7 klašu komercskolu.

Dienesta gaita: 26.02.1919.g. mobilizēts LPV BS, kur iedalīts 1.Valmieras KP. 02.04.1919.g. kaujā pie Korovas ievainots, evakuēts uz Valku. 27.04.1919.g. atgriežas pulkā. 08.10.1919.g. iestājas KS, kur ieskaitīts

⁸³ arī **Amēriks**

KN. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur 5.KR 4.KV iecelts VK amatā. 01.01.1921.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts VK amatā. 01.04.1921.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 01.01.1922.g. atvaļināts no militārā dienesta. 07.11.1924.g. ārstu komisijā atzīts par derīgu karadienestam. 10.11.1924.g. ieskaitīts aktīvā karadienestā un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 3.KR. 13.10.1925.g. pārcelts uz 2.KR. 15.10.1925.g. nosūtīts uz KS organizēto virsnieku kursu. 16.09.1926.g. beidzot kursu, iegūst KS beigušā statusu, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 15.11.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.12.1926.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 06.08.1927.g. pulkā iecelts TiesDarb un karavīru VePā amatā. 01.09.1929.g. pārcelts uz MīnKo, kur iecelts VK amatā. 06.10.1929.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. No 06.10. līdz 28.10.1929.g. uz virsdienesta instruktoru kursa laiku piekomandēts Latgales Dv pasniedzēja amatā. 18.11.1930.g. pulkā iecelts TiesDarb amatā. No 01.10. līdz 31.10.1930.g. uz virsdienesta instruktoru kursa laiku piekomandēts Latgales Dv pasniedzēja amatā. 21.11.1930.g. Cēsu garnizonā iecelts GKoma amatā. 28.09.1931.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 29.09.1932.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. No 16.10.1932.g. līdz 17.01.1935.g. atrodas AK organizētajā virsnieku kursā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 01.02.1934.g. 3.KR iecelts RKP amatā. 20.08.1934.g. paraksta svinīgo solījumu. 17.01.1935.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 26.02.1935.g. 3.KR uzdots pildīt RK a.p. 23.03.1935.g. piekomandēts Latgales Dv štābam, kur AdmN uzdots pildīt NPrA a.p. 11.05.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un saņem pavēli par pārcelšanu turpmākam dienestam uz 7.Siguldas KP, kur iecelts RK amatā. 12.04.1937.g. pārcelts uz KS. 11.05.1937.g. Daugavpils nodaļas Virsniekvietnieku kursa 2.ApmG iecelts GVa amatā. 03.02.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Zemgales Dv. No 27.02. līdz 04.03.1938.g. piedalās Zemgales Dv rīkotajos ziemas manevros. 21.03.1938.g. svītrots no KS personālsastāva sarakstiem un nosūtīts Zemgales Dv, kur ieskaitīts OpN, kur iecelts NPrA amatā. 8.02.1939.g. pārcelts uz Latgales Dv, kur AdmN iecelts NPrA amatā. 1939./40.mācību gadā Cēsu skolotāju institūtā ir militārās apmācības skolotājs. 12.01.1940.g. nodod Cēsu pilsētas komandanta pienākumus. 24.02.1940.g. Rotas komandiera cenza iegūšanai piekomandēts 8.Daugavpils KP un ieskaitīts InsR, kur uzdots pildīt RK a.p. 14.04.1940.g. pulkā iecelts tiesas piesēdētāja amatā. 08.09.1940.g. ar 183.StDv komandiera pavēli AdmSmN iecelts NPr amatā. 10.09.1940.g.

ierodas 183.StDv un AdmSmN uzsāk pildīt NPR. Karam sākoties, dezertē no militārā dienesta. 03.07.1941.g. pirms vācu karaspēka ienākšanas Cēsis piedalās paš aizsardzības vienību organizēšanā. Vēlāk strādā savā saimniecībā Vaives pagastā. 06.04.1943.g. iesaukts Latviešu leģionā un Waffen SS Hauptšturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv sastāvā. 1943.g.jūnijā 33.KP 1.KBn iecelts BK, bet vēlāk PK amatā. 02.03.1944.g. ievainots un evakuēts uz Vāciju, kur ārstējas Bītavā. 20.04.1944.g. saņem Waffen SS Štandartenfirera dienesta pakāpi. No 1944.g.septembra līdz 1945.g.maijam Latviešu leģiona ģenerālinspektora štābā pilda NPR amatu. 2.05.1945.g. Lībekā nokļūst angļu gūstā.

Pēckara periods: No 1945.g. maija līdz septembrim atrodas Pūtlosā (Vācija) izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. No 1945.g.septembra līdz 1946.g.maijam – atrodas Cēdelgemā (Beļģija) izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. 1946.g. maijā atbrīvots no gūsta un dzīvo Lībekas tuvumā esošajā bēgļu nometnē. 16.11.1947.g. izceļo uz Angliju, kur apmetas uz dzīvi Hannoverē. 13.12.1951.g. pārceļas uz dzīvi Stellā (Ontario), Kanāda, bet vēlāk pārceļas uz Toronto, kur strādā par mežstrādnieku, tad būvstrādnieku un vēlāk strādā slimnīcā. Laika posmā no 1954. līdz 1974.g. ir laukstrādnieks. 1974.g. aiziet pensijā. 06.08.1992.g. atgriežas Latvijā un iegādājas “*Kēniņu*” mājas Nīcas pagastā. A.Ameriks *miris* 05.12.1997.g. un apbedīts Rīgā Brāļu kapos, Lāčplēšu kalniņā.

Sabiedriskās organizācijas: Vācijā iestājas DV, vēlāk darbojas DV Londonas nodaļā, ir LVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 03.03. līdz 02.04.1919.g. piedalās kaujās pie Korovas, Alūksnes, Ļaudonas, Krustpils un Līvānu apkārtnē, bet no 27.04. līdz 07.10.1919.g. piedalās kaujās pie Jaunrozes, Kalnamuižas, Gulbenes, Līvāniem un Jaunās muižas pret lielinieku karaspēku, Rīgas aizstāvēšanās kaujās no 09.10. līdz 13.11.1919.g. un Kurzemes atbrīvošanā uz Lielupes un Iecavas upju krastiem no 16.11. līdz 29.11. pret Bermonta karaspēku, Latgales atbrīvošanas kaujās no jūnija līdz 11.08.1920.g. pret lielinieku karaspēku. Otrā pasaules kara militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ. Lko, 5.šķ.TZo, 4.šķ.Vo, Lakpz, LAcpm; Vācijas: 2.šķ. DzK.

Ģimenes stāvoklis: 30.10.1921.g. precas ar Austru Mariju Muzikants (6.02.1902.g.). Šķīries 1977.g. Bērni: Zemvairis Uldis Laimonis (25.09.1922.g.); Imants Aivars (21.02.1924.g.); Jānis Juris

(29.01.1932.g.); Lauma Rita (21.05.1926.g.); Astra Velta (16.07.1930.g.); Andrejs (28.11.1939.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 136.l.; LVVA, 1470.f., 1.apr., 183.l., 14.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 17.l., 33. un 26.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 51.l., 188.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 227.l., 2.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 46.l., 74.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 77.l., 81. un 133.lp.; LVVA, 1516.f., 1.apr., 21.l., 8.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 23.l., 192.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 3. un 66.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 90.lp.; LVA, 2182.f., 1.apr., 16.l., 14.lp.; LVA, 2182.f., 1.apr., 9.l., 5.lp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 38.lpp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (II daļa). 25., 27.lpp.; (VI daļa). 154.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 592.lpp.

AMOLIŅŠ Arnolds Jāņa d., leitnants, dzimis 16.05.1914.g. Rīgā strādnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1934.g. beidz Rīgas 2. pilsētas ģimnāziju.

Dienesta gaita: 30.08.1934.g. iesaukts militārajā dienestā un nosūtīts uz Vidzemes AP. 01.04.1935.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 08.10.1935.g. ieskaitīts virsdienestā. 28.04.1936.g. pēc paša vēlēšanās atvaļināts no aktīvā karadienesta. 04.08.1936.g. iestājas virsdienestā un ieskaitīts AAD. 29.09.1936.g. iestājas KS. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts 2.LoR. No 24.04. līdz 9.05.1939.g. piekomandēts 6.KR. No 31.05.1939.g. piekomandēts Vidzemes AP. 04.12.1939.g. 6.ABt iecelts VK amatā. No 30.03. līdz 29.07.1940.g. atrodas AAD organizētajā jaunāko virsnieku kursā. 02.08.1940.g. pārcelts uz Vidzemes AP. 19.08.1940.g. ierodas Vidzemes AP, kur 3.Rūjienas ABt iecelts VK amatā. 7.10.1940.g. ieskaitīts 640.HAP, kur iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Vidzemes AP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts VK amatā. 30.06.1941.g. atvaļināts no militārā dienesta un dodas uz Rīgu. 09.12.1943.g. iesaukts Latviešu leģionā, kur Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv AuR rotā par VK, bet vēlāk paaugstināts Waffen SS Obersturmfirera dienesta pakāpē. 28.12.1943.g. ievainots un nosūtīts ārstēties uz Rīgas pilsētas slimnīcu. 1944.g. februārī ieskaitīts 1.VesR Jelgavā, bet pēc tam ieskaitīts 15.LDv, kur 7.KR iecelts VK amatā. 16.10.1944.g. pārcelts uz 19.ZAD, kur iecelts VK amatā. 24.11.1944.g. pārcelts uz 19.PtD, kur iecelts VK amatā. 7.04.1945.g. pārcelts uz 19.LDv 42.KP, kur iecelts RK amatā.

*Arests: 08.05.1945.g. pamet vienību un dodas uz Rīgu. Milicijā iesnie-
dzot dokumentus pases saņemšanai, aizturēts un nosūtīts uz 277.gūstekņu
nometni Rīgā. 5.07.1945.g. ieskaitīts PSRS NKVD „Glavpromstroj”
15.kara būvbataljonā. 29.08.1945.g. pieņemts lēmums par A.Amoliņa
arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos Latvijas PSR
NKVD materiālus par A.Amoliņa noziedzīgu darbību, konstatēju, ka
A.Amoliņš 1943.g. brīvprātīgi iestājies vācu armijā. Atrodoties dienestā
leitnanta dienesta pakāpē, komandējis rotu, piedalījies kaujās pret Sar-
kano armiju Vohovas frontē un Kurzemes grupējumā. Gūstā saņemtos
krievu kareivjus pavēlējis nošaut. Par aktīvu cīņu pret Sarkanās armijas
daļām saņēmis 2.šķiras dzelzs krustu. Nolēmu, dzīvojošu 15.atseviš-
ķā kara būvniecības bataljonā, arestēt un pārmeklēt.” 29.08.1945.g.
pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums:
„Caurskatot materiālus par A.Amoliņu, konstatēju, ka ir aizdomas par
KPFSSR KK 58-1. a. pantā minētajiem noziegumiem, un, ņemot vērā to,
ka, būdams brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu
par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko paziņot
arestētajam pret parakstu.” 30.08.1945.g. izsniegts arestēšanas un
pārmeklēšanas orderis Nr.14. 30.08.1945.g. A.Amoliņš aizpilda arestētā
anketu⁸⁴. 30.08.1945.g. svītrots no PSRS NKVD „Glavpromstroj” 15.kara
būvbataljona sarkanarmiešu sarakstiem. 12.09.1945.g. sastādīts protokols
par māsas dzīvokļa kratīšanu, kur dzīvojis A.Amoliņš⁸⁵. 14.09.1945.g.
A.Amoliņš pratināts, kuras laikā uzrādīta šāda apsūdzība: „Izskatījis
izmeklēšanas lietas Nr.47 materiālus un ņemot vērā, ka ir pietiekami
daudz pierādījumu savākts, nolēmu saukt A.Amoliņu pie atbildības pēc
iepriekš minētā KK panta, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.”
A.Amoliņš ar savu parakstu apliecina, ka ar apsūdzību iepazīties ar tulka
starpniecību. 27.09.1945.g. A.Amoliņš pratināts. 29.09.1945.g. A.Amo-
liņš pratināts. 18.10.1945.g. izsniegta ārsta izziņa: „Vesels, derīgs vidēji
fiziskam darbam.” 29.10.1945.g. notiek konfrontācija starp A.Amoliņu
un „R.” 29.10.1945.g. notiek konfrontācija starp A.Amoliņu un „S.”
4.11.1945.g. pratināta lieciniece „Tabago” strādniece, „K”. Kompro-
mitējošas ziņas pret A.Amoliņu nav sniegusi. 09.11.1945.g. pratināts
liecinieks „Tabago” strādnieks „P”, kuras gaitā kompromitējošas ziņas
par A.Amoliņu nav sniedzis. 09.11.1945.g. pratināts liecinieks „Tabago”
strādnieks „N”, kuras gaitā kompromitējošas ziņas par A.Amoliņu nav*

⁸⁴ vecāki miruši, neprecējies, ir māsa

⁸⁵ Kratīšanas laikā paņemta – viena fotogrāfija, dzimšanas apliecība un darba grāmatīņa.
Sūdzību par nepareizu pārmeklēšanu un pazudušām mantām nav.

sniedzis. 10.11.1945.g. sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Atzīstu izmeklēšanas lietu Nr.47 par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, par to paziņoju apsūdzētajam, visu tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka ar lietas materiāliem iepazīties pilnībā un nekas tam neesot papildināms.*” 13.11.1945.g. sagatavots spsūdzības slēdziens, kurā teikts „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis daļēji, ka par aktīvu cīņu pret Sarkano armiju apbalvots ar 2.šķiras dzelzs krustu. Viņa vaina pietiekoši apliecināta ar triju liecinieku liecībām. Pamatojoties uz izklāstu, izmeklēšanas lietu virzu izskatīšanai Latvijas PSR NKVD kara prokuroram.*” Pie apsūdzības pievienota izziņa ar 8 lieciniekiem ar viņu adresēm. 24.12.1945.g. notiek Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemj *A.Amoliņa lietu izskatīt slēgtā sēdē bez apsūdzības un aizstāvības piedalīšanās, izsaucot uz tiesu lieciniekus. Drošības līdzekli līdz tiesai – turēšanu apsardzībā cietumā Nr.2 atstāt iepriekšējo.* 29.12.1945.g. notiek Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunāla sēde, kura sākās 13.20. Pēdējā vārdā A.Amoliņš lūdz mīkstināt sodu. 14.20. tiesa aiziet apspriesties, 14.45. tiesa atgriežas un nolasa spriedumu: „*Kara tribunāls A.Amoliņu atzina par vainīgu noziegumos un uz KPFSR KK 58-1. a. panta pamata piesprieda brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, kā arī mantas konfiscēšanu ar tiesību zaudēšanu, atbilstoši 31.panta a., b., c. un d. punktiem, uz 5 gadiem. Soda izciešanas termiņu skaitīt no 29.08.1945.g. Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.*” 09.09.1948.g. A.Amoliņš atrodas Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.2. 22.04.1955.g. Latvijas PSR Tieslietu ministrijas Tautas tiesu daļas vecākais revizors izskatījis A.Amoliņa tieslietu un parakstījis slēdzienu, kurā teikts: „*Uzskatu, ka noziegums kvalificēts pareizi un sods noteikts attiecīgi izdarītajiem noziegumiem. Uzskatu spriedumu par pareizu.*” 23.04.1955.g. izraksts no Latvijas PSR Krimināllietu izskatīšanas komisijas protokola Nr.48: „*Lietu Nr.17809 par A.Amoliņu klausījāmiem un nolēmām spriedumu uzskatīt par pareizu.*” 6.06.1956.g. Rīgas pilsētas Kirova rajona 3. iecirkņa Tautas tiesas izpildītājs ziņo Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunālam: „*Nosūtu Jums sprieduma izrakstu no 29.12.1945.g. pret A.Amoliņu attiecībā uz mantas konfiskāciju, pievienoju aktu, no kura redzams, ka notiesātais pēc norādītās adreses nedzīvo un nav dzīvojis, tamdēļ sprieduma izrakstu atgriežu neizpildītu atpakaļ. Vēršu uzmanību uz sprieduma izrakstu, kur nav priekšnieka paraksta.*”

Pēckara periods: Pēc atgriešanās Rīgā A.Amoliņš strādā par atslēdznieku Baltijas flotes Rīgas kara–jūras bāzē, bet vēlāk strādā Ādu fabrikā „Jugla”. A.Amoliņš *miris* 01.01.1975.g. Rīgā.

Reabilitācija: 07.05.1997.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā. Par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vācijas: 2.pak. DzK.

Ģimenes stāvoklis: Pēc atgriešanās no Vācijas precas ar Mirdzu Kārliņu (šķirta – no Stepiņa, dzimusi Baumannē) (1925.).

Avots: LVVA, 5601.f. 1.apr. 140.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 11.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 22.l., 129., 170.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 327.l., 705.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 75.l., 341.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 100.l., 96., 209., 210., 221., 223.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 69.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 3.l., 8., 231.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 177.l., 1.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 15., 100.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 176.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 87.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 17809.l., 1.-59.lpp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 17809. (uzraudzības) l., 13., 39.-42.lpp.; “Es sapņi par dzimteni pagalvī likšu.” (II daļa.) 326.lpp.; “Par zemi, ko mīlam...” 62.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 14.lpp.; LKM, Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksts. 113.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 156.lpp.

ANCĀNS Augusts Antona d., leitnants, dzimis 12.08.1914.g. Ludzas apriņķī Nautrēnu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidz Aglonas vīriešu ģimnāziju.

Dienesta gaita: 18.04.1936.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts Krasta AP. 28.08.1936.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 29.09.1936.g. iestājas KS. 27.08.1938.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz BrVP, kur 3.BrV iecelts VK amatā. 18.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz ZAP. 30.01.1940.g. ierodas ZAP, kur 3.ZABt iecelts VK amatā. No 30.03. līdz 29.07.1940.g. uz virsnieku kursa laiku piekomandēts AZAD. 03.09.1940.g. piekomandēts 181.StDv ZAD formēšanai. 07.10.1940.g. ieskaitīts 181.StDv, kur ZAD iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no ZAP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.12.1943.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju,

kur atzīts par dienestam nederīgu. 12.03.1944.g. uzaicināts uz Latviešu leģiona „brīvprātīgo” iesaukšanas komisiju otrreiz. No 1944.g. septembra 19.LDv Kaujas skolā iecelts SPR, bet vēlāk KGK amatā. 1945.g. martā 19.LDv 43.KP 2.KR iecelts RK amatā.

Pēckara periods: 1945.g. maijā ar kuģi nokļūst Dānijā, bet vēlāk pārceļas uz Kanādu. Līdz turpmākam ziņu nav. A.Ancāns *miris* 20.03.1987.g. Toronto, Kanādā.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 11.05.1940.g. precas ar Annu Hildu Katlaps (22.12.1911.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 141.l.; 1495.f., 1.apr., 327.l., 705.lp.; 1508.f., 1.apr., 1.l., 25.lp.; 1508.f., 1.apr., 5.l., 31/lp.; 1508.f., 1.apr., 12.l., 205.lp.; 1515.f., 1.apr., 25.l., 77.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 87. un 178. lp.; LV apv. – arhīvs Švāna fonds.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (VII daļa.) 209.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 11.lpp.

ANDERMANIS Jānis Jāņa d., kapteinis, dzimis 20.04.1900.g. Rīgas apriņķī Ādažu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1917.g. beidz Priekuļu trīsgadīgās lauksaimniecības skolas otro klasi.

Dienesta gaita: 27.02.1920.g. mobilizēts Latvijas armijā un ieskaitīts Kurzemes papildu bataljonā. 12.03.1920.g. pārcelts uz Zemgales AP. 01.04.1920.g. nosūtīts uz JūPe organizēto Kuģu zemāko mehāniķu 13 mēnešu kursu. 30.04.1921.g. pārcelts uz kara kuģi “Virsaitis”. 05.10.1921.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 01.09.1922.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 10.11.1922.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 21.12.1922.g. saņem kadet–seržanta dienesta pakāpi. 01.09.1923.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Daugavgrīvas artilēriju, kur 1.KrBt iecelts VK amatā. No 15.10.1924.g. līdz 29.10.1924.g. mācās BruPe organizētajā Ieroču pārziņa kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas vienībā. No 01.08.1925.g. 4.KrBt uzdots pildīt VVs a.p. No 10.10.1925.g. uzdots pildīt AA a.p. 28.10.1926.g. nosūtīts uz Artilērijas virsnieka kursu. 17.11.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 05.08.1927.g. pēc kursa beigšanas atgriežas vienībā iepriekšējā amatā. No 01.03. līdz 03.04.1928.g. mācās AvP organizētajā Artilērijas novērotāja kursā. Pēc kursa beigšanas iegūst Artilērijas novērotāja kvalifikāciju. 20.03.1928.g. 2.KrBt iecelts VVs amatā. No 18.04.

līdz 21.09.1928.g. AInsV iecelts VK amatā. No 3.11. līdz 24.12.1928.g. 2.KrBt pilda BtK a.p. No 25.03. līdz 26.08.1929.g. AInsV iecelts VK amatā. No 14.09.1929.g. 2.KrBt uzdots pildīt VK a.p. No 14.11.1929.g. līdz 18.06.1934.g. 2.KrBt periodiski pilda BtK a.p. 19.12.1933.g. izvirzīts par Daugavgrīvas artilērijas virsnieku kluba valdes locekļa kandidātu. 29.10.1936.g. KrAP⁸⁶ 3.KrBt iecelts BtK amatā. 01.11.1936.g. uzsāk mācības SaBn rīkotajā Sakaru virsnieku kursā. 17.11.1936.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 20.11.1936.g. pārcelts uz SaBt, kur iecelts BtK amatā. 28.08.1937.g. beidz sakaru virsnieku kursus un iegūst Sakaru virsnieka kvalifikāciju. No 13.01. līdz 15.01.1938.g. mācās SaBn organizētajā Sakaru virsnieka kursā. 19.01.1938.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 20.01.1939.g. pulkā ievēlēts virsnieka GT. 20.01.1939.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē. 30.12.1939.g. nodod SaBt komandēšanu. No 02.01. līdz 14.03.1940.g. piekomandēts PŠ, kur uzdots pildīt adjutanta a.p. 02.01.1940.g. nosūtīts uz Virsnieku kursu. 01.01.1940.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē, kur iecelts ValPrie amatā. 19.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 18.03.1940.g. nodod 5.KrBt komandēšanu. No 20.05. līdz 31.05.1940.g. mācās AvP organizētajā Artilērijas novērotāja kursā. 03.06.1940.g. SaBt iecelts BtK amatā. 17.09.1940.g. svītrots no KrAP sarakstiem kā ieskaitītu BF Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā. 1941.g.jūlijā dezertē no SA. Līdz turpmākam ziņu nav. 26.08.1943.g. atrodas 15.LDv ApmP. 1944./45.g. 19.LDv sastāvā atrodas Kurzemes frontē.

Arests: 1945.g. maijā pēc Vācu armijas kapitulācijas nonāk krievu gūstā. 18.06.1945.g. no Jelgavas gūstekņu ešelonā izvests uz gūstekņu nometni Tulā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 27.02. līdz 01.04.1920.g.piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ. Tzo, Lakpz, Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 25.04.1931.g. precas ar Alīsi Krastiņš (1899.), dēls Andris Jānis (2.04.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 145.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 76.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 64.l., 166., 178.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 11.l., 298.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 15.l., 16., 275.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 16.l., 15., 16., 108.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 18.l., 1., 6., 13., 111.,

⁸⁶ 15.05.1935.g. Daugavgrīvas artilērija pārdēvēta par Krasta artilērijas pulku

140.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 19.1., 1.lp.; "Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā" (I daļa.), 281.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 157.lpp.; „No Skuju dzimtas arhīva”. 60.lpp.

ANDERSONS Aleksandrs Inta d., kapteinis–leitnants, dzimis 15.08.1898. Kuldīgas apriņķī mirtiesnešu kongresa sekretāra ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā Kaugurmuižā.

Vispārējā izglītība: 1818.g. beidz Jaroslavas pilsētas komercskolas 6 klases.

Darba gaita: No 27.02. līdz 08.10.1919.g. strādā Latvijas valsts dienestā Liepājas (Grobiņas) apriņķa Valsts zemju inspekcijā par kancelejas darbinieku.

Dienesta gaita: 09.10.1919.g. mobilizēts LA un ieskaitīts 10.Aizputes KP. 14.11.1919.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 01.10.1920.g. iestājas KS, kur ieskaitīts InN. 01.09.1922.g. beidzot KS, vājo sekmju dēļ saņem seržanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz ATD, kur InsR iecelts VS amatā. 25.04.1923.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi. 14.12.1923.g. pārcelts uz SpBn CTR. No 01.03.1924.g. CTR uzdots pildīt VK a.p. 10.05.1924.g. iecelts SSA amatā. 13.09.1924.g. uz rezervistu apmācības laiku iecelts apmācītāja palīga amatā. 29.09.1924.g. CTR iecelts VK amatā. No 29.10.1924.g. līdz 28.02.1925.g. papildus tiešajiem pienākumiem pilda Ēku pārziņa a.p. 19.05.1925.g. pārcelts uz ATD, kur BrR iecelts BrMK amatā. 01.05.1926.g. BrR BrMV iecelts VK amatā. 01.07.1926.g. BrR iecelts TK amatā. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 03.11.1927.g. pārcelts uz AuR, kur iecelts VK amatā. 01.09.1931.g. pārcelts uz TR, kur iecelts TK amatā. 07.03.1932.g. pārcelts uz SpP, kur iecelts VK amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 05.04.1934.g. 3.SpR iecelts VVs amatā. No 24.02. līdz 23.03.1936.g. mācās Sapieru virsnieka kursā. No 01.12.1936.g. līdz 08.02.1939.g. 1.SpR pilda RKP amatu. No 17.02. līdz 15.11.1937.g. pulkā organizē kājnieku un jātnieku sapieru instruktoru kursu namdaru grupu apmācību. No 12.06. līdz 17.06.1938.g. piedalās Armijas Vecmuižas rajonā rīkotajos manevros, kur Kurzemes Dv formētajā SaR pilda VK amatu. No 12.09. līdz 17.09.1938.g. piedalās Armijas Vecmuižas rajonā rīkotajos manevros. No 03.10. līdz 31.10.1938.g. apmāca jaunkareivjus maskēšanās darbos. No 15.11.1938.g. līdz 17.02.1939.g. veic kājnieku un jātnieku sapieru instruktoru kursu namdaru grupu apmācību. 8.02.1939.g. pārcelts uz SmR, kur uzdots pildīt RK a.p. 10.02.1939.g. Virsnieku klubā iecelts par tā pārzini. No 05.11. līdz 30.11.1939.g. 1.SpR pilda RK a.p. No 3.05.

līdz 19.06. 2.SpR pilda RK a.p. 01.06.1940.g. uz jaunkareivju apmācības laiku iecelts par betonēšanas darbu apmācītāju. No 19.06.1940.g. 1.SpR uzdots pildīt RK a.p. 19.08.1940.g. no SpP pārcelts uz 8.Daugavpils KP. No 07.09.1940.g. 2.SpR uzdots pildīt RK a.p. 08.09.1940.g. ieskaitīts 181.StDv personālsastāvā. 15.09.1940.g. ieskaitīts ASpBn. 21.10.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 295.StP. 25.10.1940.g. svītrots no 8.Daugavpils KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK sastāvā. 28.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP, kur sākumā iecelts VK, bet vēlāk RK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku, kur tiesāts. A.Andersonam izvirzītā apsūdzība: *“Latvijas Armijas kapteinis, sociāli bīstams elements.”* 10.08.1941.g. ierodas „Noriļlag” nometnē. 1.09.1941.g. A.Andersons aizpilda aizturētā anketu. 06.09.1941.g. A.Andersons pratināts no 11.00 līdz 15.30, kuras gaitā izpilda arestētā anketu. 07.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: *„Vesels”*. 13.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par A.Andersona noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, atrodoties dienestā Latvijas armijā nacionālā kpt. pakāpē, Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā pieņēmis naidīgi, pret Partijas un Padomju varas ieviestajiem pasākumiem noskaņots naidīgi, nolēmu A.Andersonu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.”* 13.09.1941.g. izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.332, pēc kā A.Andersons arestēts. 27.09.1941.g. A.Andersonam uzrādīta šāda apsūdzība: *„Caurskatot materiālus lietā Nr.248 un ņemot vērā to, ka A.Andersons ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, nodarbojies ar pretpadomju darbību. Nolēmu, balstoties uz likumu, saukt A.Andersonu pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.”* 27.09.1941.g. A.Andersons pratināts no 13.20 līdz 13.55, kuras laikā jautāts: *“ Vai atzīst sevi par vainīgu celtās apsūdzībās un par A.Andersona politisko pārliecību un uzskatiem.”* 27.09.1941.g. sagatavots iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: *„Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.248 par A.Andersona apvainošanu iepriekšminētā KK pantā noteiktos noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu, jo iegūtie dati ir pietiekoši, lai nodotu tiesai. Atbilstoši likuma prasībām apsūdzēto ar lietas materiāliem iepazīstināju. Apsūdzētais pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka pēc būtības nekas tam nav papildināms.”* 29.09.1941.g. sagatavots šāds apsūdzības slēdziens: *„Celtās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, bet liecināja, ka savos naidīgos uzskatos pret Padomju varu ar nevienu nav*

dalījies, nolēmu lietu Nr.248 virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts A.Andersonu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b: „*Lietu klausījāmieš un nolēmām par aktīvu cīņu pilsoņu kara laikā pret revolucionāru kustību un pretpadomju izteicieniem ieslodzīt LDN uz 10 gadiem. (KPFSSR KK 58-10-1. pants.) Terminu skaitot no 13.09.1941.g.*” 8.07.1943.g. A.Andersons ar etapu no „*Noriļlag*” nometnes tiek pārvests uz „*Južlag*” nometni. 14.09.1943.g. A.Andersons *mirst* ceļā no „*Noriļlag*” nometnes uz Irkutskas apgabala „*Južlag*” nometni. Nāves cēlonis nav zināms.

Reabilitācija: 2.11.1992.g. A.Andersons reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.5262.

Sabiedriskās organizācijas: no 1926.g. LKBVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 03.11. līdz 11.11.1919.g. pie Liepājas piedalās kaujās pret Bermonta karaspēku. Atbrīvošanas karā divas reizes ievainots.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 14.04.1925.g. precas ar Jūliju Barotājs (dzim. Ģībietis, 22.03.1895.g.). Bērnu nav.

Avots: LVVA, 6501.f., 1.apr., 152.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 20.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 133., 183., 189., 304.lp.; Turpat, 1506.f., 1.apr., 21.l., 268.lp.; Turpat, 1506.f., 1.apr., 22.l., 296., 307., 375.lp.; Turpat, 1506.f., 1.apr., 23.l., 33., 35., 37., 151.lp.; Turpat, 1506.f., 1.apr., 24.l., 310.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 47.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 922., 999.lp.; Turpat, 756.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8786.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 5651.l.; “No NKVD līdz KGB”. 15.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 648.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Austrumzemēs”. II sējums. 27.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ANDERSONS Bronis⁸⁷Vilhelma d., leitnants, dzimis 28.07.1915.g. Jaunjelgavā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, M.Nometņu ielā 71 – 8.

Vispārējā izglītība: 1936.g. beidz Jaunjelgavas pilsētas vidusskolu.

Dienesta gaita: 15.10.1936.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 12.Bauskas KP. 9.04.1937.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. No 14.10. līdz 17.10.1937.g. piekomandēts KS iestājārbaudījumu

⁸⁷ vēlāk Austrālijā - **Brunis**

kārtošanai. 30.10.1937.g. uzsāk mācības KS. 1.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Zemgales AP, kur 4.ABT iecelts VK amatā. 3.10.1939.g. nosūtīts uz AvP organizēto Novērotāju – lidotāju kursu. 15.12.1939.g. pārcelts uz Vidzemes AP, kur līdz 01.04.1940. g. 9.ABT pilda VK amatu. 22.10.1940.g. iekļauts AvP štāba sastādītajā sarakstā kā neieskaitītu SA. 25.10.1940.g. svītrots no Vidzemes AP sarakstiem kā ieskaitītu 640.HAP. 28.06.1941.g. B.Andersons atstāj 640.HAP un pievienojas plk. Aperāta Gulbenē organizētajai pašaizsardzības grupai. 18.07.1941.g. pēc grupas likvidēšanas B.Andersons strādā dzelzceļa policijā un paralēli dienestam uzsāk studijas LU Mehānikas fakultatē. 12.03.1943.g. iestājas 15.LDv AP, kur 3.AD iecelts DKA amatā. 1943.g. oktobrī pārcelts uz vācu Aviācijas skolu Liepājā. 15.06.1944.g. beidzot lidotāju skolu, nosūtīts uz Grobiņu, kur ieskaitīts 12.naktskaujas grupas (NSG 12) 1.eskadriļā. Kaujās piedalās līdz 06.10.1944.g. 1944.g. oktobrī degvielas trūkuma dēļ pārcelts uz 15.LDv AP, kur 3.AD iecelts Artilērijas priekšējā novērotāja amatā. No 11.11.1944.g. pārcelts uz citu pulku. 05.01.1945.g. atrodas Prāgā. 16.03.1945.g. kaujā ievainots un nosūtīts ārstēties uz Hēlštates slimnīcu, bet vēlāk evakuēts uz lazareti Drēzdenē. 08.05.1945.g. tuvojoties SA, aizbēg no lazaretis un nokļūst Sudetijā. 9.05.1945.g. cīņā ar čehu partizāniem ievainots. 10.05.1945.g. B.Andersons, būdams vācu lidotāju formas tērpā, pie Karsbārdes padodas amerikāņiem gūstā. Ar amerikāņu transportu pārvests uz Hamburgu.

Pēckara periods: 23.06.1945.g. atbrīvots no gūsta un nosūtīts uz Falkenbergas bēgļu nometni, kur strādā par Komandanta palīgu saimniecības lietās. 1947.g. maijā dodas uz Angliju un apmetas Notinghamā, kur iestājas Anglijas Transporta ministrijas dienestā. Dienesta laikā uzdien par jūras virsnieku. 22.07.1948.g. ierodas ASV, kur apmetas uz dzīvi Mančesterā. 1953.g.pārceļas uz Austrāliju, kur absolvē Dienvid-Austrālijas tehnisko institūtu, iegūstot tālbraucēja stūrmaņa tiesības. B.Andersons *miris* 15.09.2001.g. Adelaidē, Austrālijā.

Sabiedriskās organizācijas: Apvienības “DV” Notinghamas nodaļas biedrs. Austrālijas un vēlāk Latvijas atjaunotās LVA biedrs. Adelaides kopas dibinātājs un 22 gadus bijis tās priekšsēdis. Regulāri publicējas mēnešrakstos „Austrālijas Latvietis” un „Daugavas Vanagi”. Studentu korporācijas “Talavija” filistrs. Aktīvs Adelaides Latviešu biedrības biedrs un Ev. Luterāņu draudzes padomes un valdes loceklis.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā ar pārtraukumiem no 28.06.1941.g. līdz 09.05.1945.g. militāro dienestu pilda Vācu armijā. Kaujas darbības laikā ievainots 16.03. un 09.05.1945.g.

Ģimenes stāvoklis: 07.12.1940.g. precas ar Ņinu (29.12.1913.g.).
Bērni: Lita (29.12.1942.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 153.l.; LVVA, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 1.lp.; LVVA, 1500.f., 1.apr., 24.l., 380., 386.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 224.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 69.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1367.lp.; LVVA, P-180.f., 1.apr., 199.l.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 17.l., 55.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 574.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 176.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr., 2.l., 48., 81., 172.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr., 7.l., 46.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr., 5.l., 172.lp.; LVA, 3237.f., 1.apr., 59.l., 292.lp.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (VII daļa) 27.lpp.; Ziņas no 2001.g. 22.–28.sept. laikraksta “*Brīvā Latvija*”; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 157.lpp.; E.Brūvelis. „Latviešu lidotāji zem svešiem karogiem”. 227.lpp.

ANDERSONS Ēriks Ernesta d., leitnants, dzimis 11.03.1916.g. Petrogradā, Krievija. Pirms iesaukšanas – laukstrādnieks.

Vispārējā izglītība: Beidzis Limbažu Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 21.09.1937.g. iesaukts obligātajā karadienestā un kareivja pakāpē ieskaitīts 6.Rīgas KP. 29.10.1938.g. iestājas KS, kur ieskaitīts 1.kursā. 27.07.1940.g. beidzot KS, saņem leitnanta diensta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 1.KR. 10.09.1940.g. nosūtīts 295.StP komandiera rīcībā. 14.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP, kur iecelts PtAVK amatā. 25.10.1940.g. svētrots no 8.Daugavpils KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts VK amatā. 14.06.1941.g. Ē.Andersons aizturēts, bet no apcietinājuma izbēg. Līdz turpmākam ziņu nav. 08.07.1941.g. iestājas Valmieras novada Paš aizsardzības vienībā, kur ieskaitīts LoR un nosūtīts uz Valkas pilsētas komandantūru. 1943.g. augustā atrodas 280.Bolderājas KDBn štābā virsnieka amatā. 01.08.1944.g. piešķirta Waffen-SS Untersturmfirera dienesta pakāpe. 30.08.1944.g. iesaukts Latviešu leģionā un nosūtīts uz Pulcēšanās vienību, kur ieskaitīts 2.KBn virsnieku rezervē. 7.09.1944.g. pārcelts uz 15.LDV 34.KP, kur ieskaitīts pltn. Muižzemnieka bataljonā. Līdz turpmākam ziņu nav.

Pēckara periods: 1951.g. pārcēlies uz dzīvi Kanādā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Sabiedriskās organizācijas: LVA Kanādas nodaļas biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: 2. pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 08.03.1941.g. precas ar Zeltu Brigelis (17.10.1919.g.). Bēni: Viens (25.07.1943.g.).

Avots: LVVA, 1494.f., 1.apr., 21.l., 240.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 64.l., 2.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 77.l., 435.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 71.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 2.l., 50 un 72.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 3.l., 1.lp.; LVVA, P-80.f., 2., 11.l.; LVVA, P-180.f., 1., 86.l.; LVVA, P-180.f., 5., 17.l., 74.; LVVA, P-803.f., 1.apr., 2.l., 50.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 30.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 96. un 189.lp.; LVA, 2292.f., 1.apr., 4.l., 60.lp. „LKM” no leģ. brīvprātīgi iesaukto virsn. saraksta. 159. rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ANDERSONS Kārlis Oskars Andreja d., administratīvais leitnants, dzimis 30.01.1901.g. Rīgā.

Vispārējā izglītība: Beidzis 5 klasīgo komercskolu.

Dienesta gaita: 28.11.1919.g. iestājas LA un ieskaitīts Robežsargu galvenajā štābā. 04.04.1920.g. iecelts JRs amatā. 10.07.1920.g. iecelts VecRs amatā. 16.01.1922.g. ieskaitīts virsdienestā VecRs amatā. 01.03.1922.g. pārcelts uz AuD⁸⁸, kur divizona štābā iecelts VecRs amatā. 16.12.1922.g. pārcelts uz Rīgas KSlīm, kur iecelts VecRs amatā. 18.11.1933.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 14.05.1936.g. saņem administratīvā virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 24.11.1939.g. saņem Medicīnas daļas 1.šķiras darbveža kategoriju. 18.04.1940.g. KS nokārto pārbaudījumus administratīvā leitnanta dienesta pakāpes iegūšanai. 10.05.1940.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 17.10.1940.g. Baltijas KA izdota pavēle par K.Andersona atvaļināšanu no militārā dienesta. 21.10.1940.g. LTA LKP pavēle Nr.6 par atvaļināšanu no SA piemērota amata trūkuma dēļ un atbrīvošanu no ieņemamā amata Rīgas KSlīm. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. aprīlī iesauts Latviešu leģionā un nosūtīts uz vienību. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās kaujās pret vācu un bermontiešu apvienoto karaspēku. Par dalību Otrā pasaules karā ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpz, Lacjpm, TZo 2.pak. goda zīme.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 160.l.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 19.l., 71.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 59.lp. LVA, 1528.f., 1.apr., 188.l.,

⁸⁸ no 1.06.1922.g. pārdēvēts par Auto – tanku divizionu (ATD)

32.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 12.lpp.

ANDERSONS Nikolajs Jāņa d., leitnants, dzimis 08.08.1901.g.

Vispārīgā izglītība: beidzis 7 klasīgo ģimnāziju.

Dienesta gaita: 01.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 5.Cēsu KP. 01.10.1919.g. nosūtīts KS priekšnieka rīcībā. 08.10.1919.g. ierodas KS, kur ieskaitīts 1.rotā. 01.12.1919.g. uzsāk mācības KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, nosūtīts turpmākam dienestam uz Latgales ParP, kur ieskaitīts 1.ParR. No 4.11.1920.g. 1.ParR uzdots pildīt RK a.p. 04.02.1921.g. pārcelts uz 8.ParR. 28.05.1921.g. pārcelts uz 4.ParR. 14.06.1921.g. atvaļināts no militārā dienesta un nosūtīts Valmieras KA priekšnieka rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 06.06.1940.g. uz rezervistu apmācības laiku ieskaitīts 8. Daugavpils KP. 06.07.1940.g. slimības dēļ atvaļināts no militārā dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. februārī N.Andersons militāro dienestu pilda 2.LBr. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 06.06. līdz 02.07.1919.g. piedalās Cēsu un Juglas kaujās, no 08.10. līdz 13.11.1919.g. piedalās Rīgas aizstāvēšanā, bet no 16.11. līdz 29.11. 1919.g. pret vācu un landesvēra apvienoto karaspēku, bet Kurzemes atbrīvošanas kaujās pie Lielupes un Iecavas upes krastiem pret Bermonta karaspēku.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 162A.l., 1495.f., 1.apr., 77.l., 309.lp.; 1496.f., 1.apr., 77.l., 309.un 316.lp.

ANDERSONS Pēteris Pētera d., virsleitnants, dzimis 08.07.1908.g. Rīgas apriņķī Līgatnes pagasta „Jaungramos” kalpa ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Tadaikšu ielā 4–1.

Vispārējā izglītība: 1927.g. beidz Valsts Cēsu vidusskolu. 3.6 gadus studējis LU Inženierzinātņu fakultātē.

Dienesta gaita: 29.09.1927.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 28.08.1928.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 26.03.1929.g. saņem kadeš–kaprālis dienesta pakāpi. 01.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz DA, kur ieskaitīts 4.KrBt krasta baterijā. No 01.11.1929.g. līdz 23.03.1930.g. 4.KrBt uzdots pildīt VK a.p. No 15.11.1930.g. līdz 01.08.1931.g. 4.KrBt uzdots pildīt VK a.p. 21.08.1931.g. 4.KrBt iecelts VK amatā. 17.09.1932.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 3.04.1933.g. pārcelts uz SaKo, kur iecelts VK amatā. No 05.11.1934.g. līdz 03.08.1935.g. norīkots uz ED rīkoto

Elektrotehniķa virsnieka kursu. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 05.09.1935.g. pārcelts uz SaBn, kur 1.InsR rotā uzdots pildīt VK a.p. 25.11.1935.g. 1.InsR iecelts VK amatā. 08.01.1937.g. uz Sakaru instruktora kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. 16.02.1937.g. bataljona virsnieku klubā kandidē uz valdes locekļa vietu. 06.04.1937.g. pārcelts uz 2.InsR, kur iecelts VK amatā. No 15.04.1937.g. 2.InsR uzdots pildīt RKP a.p. 21.07.1937.g. Bolderājas nometnē iecelts NomKd amatā. 20.09.1937.g. uzsāk mācības AK, Speciālā nodaļā Elektrotehnikas speciālista kursā. 18.10.1937.g. būdams mācību komandējumā, pārcelts uz 1.InsR, kur iecelts VK amatā. 14.01.1938.g. bataljona Virsnieku klubā ievēlēts valdē. 9.06.1938.g. uz vasaras mācību prakses laiku piekomandēts Arsenālam. No 08.06. līdz 15.09.1938.g. uz vasaras prakses laiku piekomandēts ApPe. No 25.05. līdz 06.09. uz vasaras mācību prakses laiku piekomandēts ApPe. No 01.06. līdz 09.09.1940.g. uz mācību prakses laiku piekomandēts ApPe. 11.09.1940.g. saņem 2.kategorijas autovadītāja tiesības. 01.10.1940.g. svītrots no SaBn un iekļauts 24.TSK, kur norīkots ASaBn komandiera rīcībā. 3.10.1940.g. iekļauts to AK sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri nav iedalīti jaunformējamās vienībās. 07.10.1940.g. ieskaitīts 24. TSK ASaBn, kur TLR iecelts VK amatā. 22.10.1940.g. AK priekšnieks ziņo AŠPr, ka vlt. P.Andersons, būdams ieskaitīts 24.TSK ASaBn, atrodas AK. 28.10.1940.g. P.Andersons piekomandēts 2.TSK štābam, bet vēlāk ieskaitīts ASaBn, kur iecelts VK amatā. 05.11.1940.g. saņemta atļauja turpināt mācības Latvijas PSR Universitātes Mehānikas fakultātē.

Arests: 17.06.1941.g. aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „Norillag” nometnē. 27.08.1941.g. P.Andersons pratināts no 9.20. līdz 19.20, kuras gaitā aizpilda arestētā anketu. 02.09.1941.g. P.Andersons pratināts no 12.00 līdz 14.00, kuras gaitā P.Andersons ir iztaujāts par pretpadomju rakstura sarunām ar “B”, “V” un “V”, uz ko atbild, ka tādas nav veicis. 03.09.1941.g. sagatavots ārsta izziņas slēdziens: „Praktiski vesels.” 3.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Izvērtējot ienākušos NKVD materiālus par P.Andersona noziedzīgo darbību, konstatēju, ka brīvprātīgi iestājies buržuāziskās Latvijas armijā 1927.g. un dienējis kā virsnieks līdz 1940.g. Pret Sarkanās armijas ienākšanu attiecies naidīgi. Padomju varas nodibināšanu Latvijā pieņēmis naidīgi. Pratināšanas procesā atteicās no PSRS pilsonības, tāpēc ir dzimtenes nodevējs. Apmelo Partijas un Padomju valdības pasākumus. Provāciski noskaņots. Vadoties no minētā, nolēmu P.Andersonu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 03.09.1941.g. pieņemts

lēmums par drošības līdzekļa izvēli. 03.09.1941.g. izdots kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.32. Lēmuma pamatojums: „*Caurškatot ienākušus PSRS NKGB materiālus par P.Andersonu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 16-58-1.b. pantā minētiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atrazdamies brīvībā, var izvairīties no izmeklēšanas, nolēmu, atbilstoši likumam, par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apcietinājumā, par ko noteiktā kārtībā pret parakstu tiks paziņots arestētajam.*” 16.09.1941.g. P.Andersonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurškatot izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā to, ka P.Andersons ir pietiekami atmaskots, nolēmu P.Andersonu saukt pie atbildības par KPFSR KK 16-58-1.b. pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 17.09.1941.g. P.Andersons pratināts no 14.30 līdz 18.00, kuras laikā atzīst par saviem pretpadomju uzskatiem, bet neatzīst, ka būtu ar kādu par to runājis. 08.11.1941.g. sastādīts protokols par izmeklēšanas izbeigšanu: „*Caurškatot izmeklēšanas lietu par P.Andersona apvainošanu KK 16-58-1.b. panta noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtās liecības par pietiekošām nodošanai tiesai. Atbilstoši likumam par to apsūdzētajam paziņoju, iepazīstināju ar izmeklēšanas lietas materiāliem. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar izmeklēšanas lietas materiāliem paziņoja, ka pievienojama pēc būtības nakā nav.*” 08.11.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens lietā Nr.525: „*Tiesājams pēc KPFSR KK 16-58.1. b un 58-10-1. pantiem. Celtos apvainojumos sevi par vainīgu atzinis, lietu virzīt iztiesāšanai, lietisko pierādījumu lietā nav.*” 17.11.1941.g. sagatavots izraksts no Taimiras apgabala tiesas sagatavošanas sēdes protokola, kurā teikts: „*Nolēmām iztiesāt slēgtā tiesas sēdē bez abu pušu piedalīšanās.*” 01.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas izbraukuma sesija. P.Andersons pēdējā vārdā saka: „*Es daudz strādāju un mācījos, varbūt es izdarīju kļūdu, neapdomīgi izteicoties, lūdzu tiesu bargi nesodīt.*” 1.12.1941.g. P.Andersonam nolasīts spriedums, kurā teikts: „*Par to, ka naidīgi izturējies pret Padomju varu izmeklēšanas laikā, atteicās no PSRS pilsonības, piespriests: pēc KK 58-10. I panta ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, pēc 16-58. I b. panta – ASM – nošaušana ar personīgās mantas konfiscēšanu, spriedumu var pārsūdzēt 72 stundu laikā KPFSR Augstākajā Tiesā pēc sprieduma kopijas saņemšanas.*” 13.12.1941.g. P.Andersons ar savu parakstu apliecina, ka sprieduma kopiju saņēmis. 15.12.1941.g. P.Andersons, atrodoties „*Noriļlag*” nometnes iepriekšējās izmeklēšanas izolatorā, iesniedzis kasācijas sūdzību, kura beidzas ar vārdiem: „*Lūdzu manu nošaušanu mainīt pret citu soda veidu.*” 19.02.1942.g. KPFSR Augstākās tiesas Krimināllietu kolēģijas

nolēmums: „*Spriedumu no 01.12.1941.g. atstāt spēkā, kasācijas sūdzību neievērot.*” 24.04.1942.g. izraksts no PSRS Augstākās tiesas Prezidija protokola Nr.9/272: „*Klausījāmiēs P.Andersona lūgumu par apžēlošanu un nolēmām spriedumu par ASM pielietošanu pret P.Andersonu atstāt spēkā.*” 27.04.1942.g. PSRS Augstākās tiesas priekšsēdis raksta vēstuli Taimiras apgabala tiesas priekšsēdim Dudinkā, kurā ziņo to, ka spriedums par P.Andersona nošaušanu atstāts spēkā un par tās izpildi ziņot Maskavai. 03.05.1942.g. PSRS Augstākās tiesas priekšsēdis raksta Taimiras apgabala tiesas priekšsēdim: „*Nosūtām izrakstu no PSRS Augstākās tiesas Prezidija protokola Nr.9/272 no 1942.g.24.apr. kopā ar P.Andersona lietu, kuram ASM pielietošana atstāta spēkā. Aplieciniet Maskavai izpildi.*” 18.06.1942.g. Taimiras apgabala tiesas priekšsēdis raksta PSRS NKVD „*Noriļlag*” nometnes Operatīvās daļas priekšniekam: „*Spriedums par P.Andersonu atstāts spēkā, izpildīt spriedumu un paziņojiet mums.*” 29.06.1942.g. P.Andersonam izpildīts ASM.

Reabilitācija: P.Andersons reabilitēts 17.01.2000.g.

Ģimenes stāvoklis: 11.11.1930.g. precas ar Idu Lūciju Olgu Alksnis (1903.). Bērni: Ērika Marga (26.11.1932.g.), Irēna Helga (7.06.1935.g.), Pauls (13.10.1939.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 164.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 6.l., 92.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 7.l., 44., 73.lp.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 36., 52.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 15.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 146., 196., 348.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 224., 234., 285., 312., 318.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36., 98.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 78.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1268., 1364.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 16.l., 10.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 111., 166.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 3.l. 7., 12.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-4561.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5782.l.; “No NKVD līdz KGB”. 17.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 542.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I d. 299.lpp.; “LOM Gada grāmata” 1999.g. 115., 125. un 131.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ANDERSONS Žanis Jukums Indriķa d., administratīvais kapteinis–leitnants, dzimis 10.07.1899.g. Kuldīgas apriņķī Lutriņu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1914.g. beidz Saldus pilsētas elementārskolu.

Dienesta gaita: 29.11.1919.g. iesaukts Latvijas armijā, kur ieskaitīts Grobiņas bataljonā⁸⁹. 19.09.1920.g. piekomandēts Ieroču darbnīcai, kur

⁸⁹ 15.02.1920.g. Grobiņas bataljons pārdēvēts par 11.Dobeles KP.

iecelts atslēdznieka amatā. 23.02.1921.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 01.04.1921.g. iecelts vecākā atslēdznieka amatā. No 09.01. līdz 12.01.1922.g. uz ieroču meistara zināšanu pārbaudes laiku piekomandēts GAPE. 04.02.1922.g. atvaļināts no militārā dienesta un uz brīva līguma pamata pilda IerMei a.p. No 19.02.1923.g. līdz 1924.g. uz Ieroču meistara un artilērijas tehniķa kursa laiku piekomandēts Arsenālam. 01.03.1924.g. kā brīva līguma IerMei pārcelts uz 1.Liepājas KP. 11.06.1925.g. 1.Liepājas KP iesaukts virsdienstā IerMei amatā. 20.06.1925.g. saņem 6.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 11.11.1929.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. No 14.02. līdz 11.06. mācās KS organizētajā Administratīvo virsnieku kursā. 22.02.1932.g. esošā ierēdņa pakāpe pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei. 01.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 16.11.1935.g. saņem administratīvā kapteiņa-leitnanta dienesta pakāpi. 15.12.1936.g. pārcelts uz pulka SmDa, kur iecelts NoPā amatā. No 09.03. līdz 26.03.1938.g. mācās Arsenāla organizētajā Prettanku lielgabala meistara kursā. 14.09.1940.g. ieskaitīts 186.StP, kur iecelts pulka KMAD DarPr amatā. 22.09.1940.g. pārņem 4.Valmieras KP ieroču darbnīcu 186.StP struktūrā. 27.09.1940.g. svītrots no LTA un 1.Liepājas KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē iecelts Ieroču darbnīcas priekšnieka amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1943.g. janvāra līdz aprīlim kapteiņa pakāpē atrodas 280. Bolderājas KDBn štābā štāba virsnieka amatā. 1943.g. aprīlī Kuldīgas apriņķa policijas iecirknī iecelts IecPr amatā. No maija līdz 1.07.1943.g. 280.Bolderājas KDBn pilda IerVs amatu. 10.07.1943.g. saņem Waffenss Hauptsturmführera dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz citu vienību. 21.07.1943.g. ieskaitīts 15.LDv 32.KP. 1944.g. nosūtīts uz Ieroču instruktoru kursu Dahavā. No 1944.g. decembra 32.KP 3.KBn iecelts IerVs un ApPr amatā. No 21.03. līdz 24.03.1945.g. 32.KP pilda PK a.p. 02.05.1945.g. nokļūst ASV karaspēka gūstā.

Pēckara periods: Ž.Andersons pēc nokļūšanas gūstā atrodas Rēnas un Putlosas gūstekņu nometnē, bet vēlāk nokļūst Cedelhēmas nometnē Beļģijā. 1946.g. Ž.Andersons pēc atbrīvošanas no gūsta dodas uz Vicburgas latviešu bēgļu nometni. 1948.g. Ž.Andersons pārceļas uz dzīvi Kanādā, kur strādā *St.Gatharines* kuģu būvētavā. 1967.g. Ž.Andersons pensionējas. 1974.g. Ž.Andersons pārceļas uz Vilimgenas fortu. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā ņēma dalību no 01.05. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē kaujās pret Lielinieku karaspēku pie Drisas un Osvejas ezera. Otrā pasaules karā

militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Sabiedriskās organizācijas: no 28.2.1974.g. LVA Kanādas nodaļas biedrs.

Apbalvojumi: 5.šķ. TZo, Lakpz, Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 15.09.1923.g. precas ar Otiliju Alviks (14.10.1898.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 167.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 19.l., 30.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 21.l., 75.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 25.l., 21.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 218.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 23.l., 188.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 66.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 188.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 24c., 20.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 1.l.; Turpat, 691.f., 1.apr., 2.l., 172., 177.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 173. lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 1009.l., 18.-20.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 78.lp.; Turpat, 2182.f., 1.apr., 9.l., 7.un 10.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (VI daļa.) 68., 77., 85.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ANDERSONS Žanis Roberts Ernesta d., leitnants, dzimis 30.09.1913.g. Gaiķu pagasta „Kazākos”.

Dienesta gaita: 04.02.1935.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts Kurzemes AP. 1938.g. militāro dienestu pilda Kurzemes AP virsniekvietnieka dienesta pakāpē. 27.10.1938.g. uzsāk mācības KS. Mācību laikā saņem kadet–kaprāļa diensta pakāpi. 27.07.1940.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Kurzemes AP, kur ieskaitīts 6.ABt sastāvā. 17.09.1940.g. ieskaitīts jaunformētās 181.StDv 639.VieAP. 07.10.1940.g. 2.VieAD 6.VieABt iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē iecelts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. februārī dien15.LDv. No 1944.g.februāra līdz augustam militāro dienestu pilda 15.LDv AP 3.AD. 31.07.1944.g. Ž.Andersons kaujā ievainots. No 1944.g. augusta līdz septembrim atrodas lazaretē. No 1944.g.oktobra līdz decembrim militāro dienestu pilda 15.LDv divīzijas papildu vienībā, bet no 1944.g.decembra policijas pulkā „Kurzeme”. 1945.g. martā pltn. Rusmaņa kaujas grupas sastāvā dodas uz Kurzemi. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vācijas: 2.šķ.DZk.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Nataliju Ceriņš (13.03.1913.g.) Bērni: Tamāra (5.03.1938.g.)

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr.– ziņu nav.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 64.l., 2.lp.; LVVA, 1502.f., 1.apr., 34.l., 548.lp.; 1471.f., 1.apr., 64.l., 3.lp.; LVVA, 1502.f., 1.apr., 63.l., 365. un 477.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 85.un 173.lp.; U.I.Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam”. – 64.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 12.lpp.

ANKEVICS⁹⁰Ernests Friča d., pulkvedis–leitnants, dzimis 20.03.1889.g. Talsu apriņķī Ārlavas pagasta „*Bikšīnos*” lauksaimnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Talsu apriņķī Ārlavas pagastā.

Vispārējā izglītība: 1902.g. beidz sākumskolu. 1906.g. beidzis Talsu pilsētas skolu.

Dienesta gaita: 01.09.1907.g. iestājas Viļņas junkurskolā. 1909.g. novembrī saņem apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 1910.g. februārī saņem portupej–junkura dienesta pakāpi. 06.08.1910.g. beidzot Viļņas junkurskolu, saņem podporučika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 95.KP. 17.10.1913.g. saņem poručika dienesta pakāpi. 08.03.1914.g. iztur iestājpārbaudījumus Ģenerālštāba akadēmijā, bet sakarā ar Pirmā pasaules kara sākšanos neuzsāk mācības. 19.07.1914.g. pārcelts uz 271.Krasnoseļskas KP, kur 3.KR iecelts RK amatā. 29.03.1915.g. Kauņas guberņā pie Mariampoles nokļūst Vācu armijas gūstā. 09.12.1918.g. pēc gūsta atgriežas Latvijā un dzīvo Ārlavas pagastā „*Bikšīnos*”, kur veseļojas un strādā tēva saimniecībā. 01.08.1919.g. iestājas LTA un ieskaitīts Talsu apriņķa komandantūrā. 17.08.1919.g. Talsu atsevišķā rotā iecelts RK amatā. 01.10.1919.g. pārcelts uz InsBn. 09.10.1919.g. Bermonta kara-spēka uzbrukuma laikā piekomandēts Armijas virspavēlniecības štābam. No 25.10. līdz 17.11.1919.g. dien rotmistra Dubrovska partizānu nodaļā, kas atrodas pie Ventspils un Liepājas. 29.11.1919.g. pārcelts uz Latgales Dv Papildu bataljonu, kur 14.KR iecelts RK amatā. 20.12.1919.g. pārcelts uz 12.KR, kur iecelts RK amatā. 30.12.1919.g. pārcelts uz 12.Bauskas KP, kur 2.LožR iecelts RK amatā. 23.09.1920.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 05.12.1920.g. līdz 02.03.1921.g. komandēts uz Rīgu uz kara Jurista kursu. No 03.03. līdz 07.11.1921.g. pulkā uzdots formēt LoR. 17.11.1921.g. pārcelts uz Daugavpils kara apriņķa pārvaldi, kur iecelts Daugavpils pilsētas komandanta amatā. 20.03.1923.g. pārcelts uz Cēsu KAPE, kur uzdots pildīt PePr a.p. 19.04.1924.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 16.05.1924.g. pārcelts uz Cēsu KAPE, kur iecelts PePr amatā. 1.03.1928.g. Cēsu apriņķa vidusskolām iecelts par militārās

⁹⁰ atsevišķos avotos tiek minēts arī kā ANKĒVICS

apmācības kontrolieri. 11.05.1935.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Ludzas KAPE un iecelšanu PePr amatā. 12.01.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Rēzeknes KAPE un iecelšanu PePr amatā. 26.01.1939.g. nodod Ludzas KAPE un dodas uz jauno dienesta vietu. 30.10.1940.g. Rēzeknes KAPE sastāvā nozīmēts Latvijas PSR KK rīcībā. 30.11.1940.g. paraksta pēdējo Rēzeknes KAPE Nr.17. 24.02.1944.g. mobilizēts Latviešu leģionā, ieskaitīts Latvijas papildinājumu pārvaldē un nosūtīts uz Rēzeknes–Ludzas un Jaunlatgales KAPE, kur iecelts PePr amatā. 1944.g. oktobrī iecelts Latviešu leģiona Ventspils apriņķa iesaukšanas punkta priekšnieka amatā. No 1945.g. janvāra iecelts Venspils leģiona dezertieru un negājēju savākšanas punkta priekšnieka amatā.

Arests: 09.05.1945.g. Kurzemē saņemts gūstā, izvests uz Harkovu un ievietots PSRS IeM 149.karagūstekņu filtrācijas nometnē. E.Ankevics pratināts 06.04.1947.g., 21.06.1947.g. un 24.06.1947.g. 09.11.1948.g. E.Ankevica lieta pieņemta izmeklēšanā, kā arī pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos materiālus par E.Ankevica noziedzīgo darbību, konstatēju, ka E.Ankevics ir palicis vācu iebrucēju uz laiku okupētajā Latvijas PSR teritorijā, 1942.g. aprīlī iestājies dienēt vācu armijā par Latvijas vienību formētāju. Būdam Rēzeknes un Zilupes apriņķa kara priekšnieks, organizēja Latvijas iedzīvotāju mobilizēšanu vācu armijai, vadīja pieņemšanas komisijas, kur bija ārstu komisijas priekšsēdis un nosūtīja iesauktos uz formēšanas punktiem, vadīja cīņu ar dezertieriem un negājējiem dienestā. Turklāt vadīja propagandas darbu pret partizāniem. Sūtīja vācu armijas un Latvijas ģenerālinspektora aicinājumus partizāniem par cīņas pārtraukšanu ar ieročiem pret vācu armiju. Pamatojoties uz Ukrainas PSR KK pantiem, nolēmu E.Ankevicu arestēt.” 15.11.1948.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.7. E.Ankevics pratināts 20.11.1948.g. un 07.12.1948.g. 10.12.1948.g. E.Ankevica pratināšana sāka 11.00, kuras laikā pieprasītas autobiogrāfiskas ziņas. 03.01.1949.g. E.Ankevics aizpilda arestētā anketu. 03.01.1949.g. sastādīts pārmeklēšanas protokols, kurā minēts, ka pārmeklēšanas laikā nekas netika atrasts un sūdzības par pārmeklēšanas veidu netika iesniegtas. 10.12.1949.g. notiek E.Ankevica pirmā pratināšana. 04.01.1949.g. E.Ankevīcam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „Izskatot izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā, ka ir pietiekami daudz pierādījumu savākts, nolēmu E.Ankevicu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-1. a. pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.” 04.02.1949.g. Harkovas apgabala IeM karaspēka Kara tribunāls piespriež 25 gadus ieslodzījuma ar politisko tiesību

atņemšanu uz 5 gadiem. 07.02.1949.g. E.Ankevics iesniedz kasācijas sūdzību. 16.02.1949.g. kasācijas sūdzība noraidīta. Soda izcieš Tomskas apgabala soda nometnē. 24.02.1954.g. izraksts no komisijas “*Par kontrrevolucionāriem noziegumiem sodīto, turēto PSRS IeM nometnēs un cietumos turēto apžēlošanu*” protokola Nr.24, Harkovā: „*Notiesātā E.Ankevica Arhīva – izmeklēšanas lietas pārskatīšanai atteikt.*” 29.11.1954.g. IeM karaspēka Harkovas apgabala 1.specdaļas priekšnieka vietnieks paraksta slēdzieni E.Ankevica lietā, kurā teikts: „*Notiesātā vaina ar lietas materiāliem pierādīta, soda mērs noteikts, ņemot vērā nozieguma smagumu, mīkstinoši apstākļi nav saskatīti. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu E.Ankevica pārskatīšanai atteikt.*”

Pēckara periods: E.Ankevics atbrīvots 1956.g. un atgriežas Latvijā, dzīvo Talsu rajonā Lubes ciema “*Plūdumos*”. E.Ankevics miris 4.01.1964.g. un apbedīts Lubes kapos.

Reabilitācija: E.Ankevics reabilitēts 27.10.1998.g. ar Latvijas Republikas 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: 1931./35.g. biedrības “*Latvijas Vanagi*” 12.Cēsu novada priekšnieks.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā no 01.08.1914.g. līdz 15.03.1915.g. piedalās kaujās pret Vācu armiju Austrumprūsijā, Polijā un Lietuvā. Latvijas atbrīvošanas karā no 09.10. līdz 24.10.1919.g. piedalās kaujās pie Daugavas, no 1919.g. novembra piedalās kaujās pie Liepājas pret Bermonta karaspēku, bet no 1920.g. maija līdz 11.08.1920.g. piedalās kaujās Latgales frontē Drisas rajonā pret Lieļinieku karaspēku. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: 4.šķ. Sv.Ao, 3.šķ.Sv.Ao (š), 3.šķ.Sv.So(š) un lenti; Latvijas: LAKpz, LAcjpm, 4.šķ.TZo, 4.šķ.Vo, biedrības “*Latvijas vanagi*” 2.un 3.šķ. Nopelnu zīme, ANk.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 172.l.; Turpat, 1519.f., 1.apr., 35.l., 2.lp.; Turpat, 1521.f., 1.apr., 6.l., 107.lp.; LVA, 1986.f., 1.apr., 44336.l., 1.-67.lp.; „*Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940*”. 67.lpp.; „*Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā.*” (VI daļa.) 250.lpp.; „*No NKVD līdz KGB*”. 19.lpp.; I.Veigners. „*Latvieši Austrumzemēs*”. II sējums. 30.lpp.; J.Melderis. „*6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados*”. 158.lpp.

ANSONS Kārlis Jāņa d., administratīvais kapteinis, dzimis 6.02.1897.g. Rīgas apriņķī Jaunpils pagastā.

Vispārējā izglītība: Beidzis Nītaures 3 klasīgo ministrijas skolu un mājas izglītību.

Dienesta gaita: 20.05.1916.g. iesaukts armijā un nosūtīts uz 203. KRzP, kur kā kareivis ieskaitīts 13.KR. 14.06.1917.g. uz 3 mēnešiem slimības dēļ atvaļināts no militārā dienesta. 30.11.1917.g. slimības dēļ no armijas demobilizēts. K.Ansons līdz 1918.g. aprīlim kā bēglis dzīvo Cēsu apriņķī Raunas pagastā, bet vēlāk atgriežas vecāku dzīvesvietā Nītaures pagasta "*Jaunilgušās*". 16.06.1919.g. iestājas dienestā Nītaures iecirkņa komandantūrā rakstveža amatā. 25.07.1919.g. saņem vecākā rakstveža amata kategoriju. 5.09.1919.g. pārcelts uz jaunformējamo Rembates iecirkņa komandantūru. 15.01.1920.g. nokārto pārbaudījumus kara laika ierēdņa kategorijas saņemšanai. 20.02.1920.g. uzdots pildīt darbveža a.p. 21.03.1920.g. pārcelts uz Suntažu iecirkņa komandantūru, kur uzdots pildīt VSUVs a.p. 23.07.1920.g. Suntažu iecirkņa komandantūrā iecelts KomPr amatā. 30.09.1920.g. pārcelts uz Ilūkstes apriņķa komandantūru. 31.03.1921.g. Ilūkstes apriņķa komandantūru likvidē un K.Ansons pārcelts uz 12.Bauskas KP, kur iecelts produktu – furāžas noliktavas priekšnieka amatā. 28.07.1922.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 26.07.1926.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 01.02.1927.g. pulkā iecelts kasiera amatā. 22.06.1923.g. pulkā uzdots pildīt karavīru veikala pārziņa a.p. 16.06.1930.g. pulkā uzdots pildīt ekonomista a.p. 13.02.1931.g. uzsāk mācības KS organizētajā administratīvā virsnieka kursā. 13.06.1931.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 22.02.1932.g. saņem administratīvā kapteiņa–leitnanta pakāpi⁹¹. 27.01.1938.g. izdota pavēle par administratīvā kapteiņa dienesta pakāpes saņemšanu un pārcelšanu uz BrVP. 16.02.1938.g. svītrots no 12.Bauskas KP personālsastāva saraksta un pārcelas uz BrVP. 22.02.1938.g. ierodas BrVP, kur SmD iecelts KaPr amatā. 15.02.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz KrAP, kur 19.02.1940.g. iecelts KaPr amatā. 26.02.1940.g. Mangaļsalā SmKo iecelts KoPr priekšnieka amatā. 17.09.1940.g. svītrots no Latvijas armijas un KrAP sarakstiem kā ieskaitītu Baltijas flotes Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē iecelts pulka KTehAPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur līdz

⁹¹ K.Ansona 4.šķiras kara ierēdņa pakāpe ir pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei

maijam iesaukšana tiek atlikta. 07.05.1944.g. izsaukts otreiz uz leģiona iesaukšanas komisiju. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā ņēmis dalību, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo, Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 1923.g. precas ar Olgu Speičis. Bērni: Laimonis (4.04.1924.g.), Gunārs Jānis (5.12.1930.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 176.l.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 38.l., 77.lp.; LVVA, 1481.f., 1.apr., 17., 8.lp.; LVVA, 1481.f., 1.apr., 19., 13.lp.; LVVA, 1500.f., 1.apr., 25.l., 6.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l.; LVVA, 4960.f., 1.apr., 18.l., 39. un 47.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 80.lp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 176. rinda. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 13.lpp.

ANSONS Vilis Ģederta d., Administratīvais pulkvedis–leitnants, dzimis 15.12.1899.g. Jelgavas apriņķī Jēkabnieku⁹² pagastā “*Dimantos*” lauksaimnieku ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1915.g. beidz Jelgavas Latvijas Lauksaimnieku ekonomiskās sabiedrības skolu. Mācību prakses laiku pavadā Pleskavas guberņas Porhovas apriņķa muižās. 1936.g. beidz LU Lauksaimniecības fakultāti.

Dienesta gaita: 29.01.1920.g. iestājas Latvijas armijā un ieskaitīts Jelgavas dzelzceļa mezglā komandantūrā, kur iecelts JRs amatā. 01.07.1920.g. piešķirta 1. šķiras kara ierēdņa pakāpe. 03.08.1920.g. pēc komandantūras likvidēšanas pārcelts uz Armijas Kara satiksmes pārvaldi⁹³, no kurienes tiek piekomandēts MilKon AprN. 15.01.1921.g. iecelts dzelzceļu lietu darbveža palīga amatā. 01.04.1921.g. Armijas Kara Satiksmes pārvalde reorganizēta par AM GŠ SatDa, kur AprDa iecelts darbveža amatā. 08.09.1922.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 01.07.1923.g. pārcelts uz Budžetu un kredītu pārvaldi, kur iecelts darbveža – taksatora amatā. 01.07.1926.g. saņem 4. šķiras kara ierēdņa pakāpi. 09.01.1928.g. uzdots pildīt kasiera a.p. 29.05.1929.g. iecelts grāmatveža amatā. 01.09.1931.g. uzsāk mācības KS organizētajā Administratīvā virsnieka kursā. 31.12.1931.g. pēc kursa beigšanas esošo ierēdņa pakāpi pielīdzina administratīvā virsleitnanta pakāpei un atgriežas iepriekšējā amatā. 19.05.1933.g. pārcelts uz ApPe FinDa NAN, kur iecelts vecākā grāmatveža amatā. 17.11.1933.g. saņem administratīvais

⁹² vēlāk pārdēvēts par Zaļenieku pagastu

⁹³ vēlākā Galvenā štāba Satiksmes daļa

kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 17.11.1934.g. saņem administratīvais kapteinis dienesta pakāpi. No 15.03.1935.g. FinDa NAN uzdots pildīt NPrP a.p. No 17.10.1935.g. FinDa BGN uzdots pildīt NPrP a.p. 1936.g. ApPe virsnieku GT ievēlēts par tās papildu locekli. 25.01.1936.g. FinDa NAN iecelts NPrP amatā. 15.09.1936.g. FinDa BGN iecelts NPr amatā. 17.11.1937.g. saņem administratīvā pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. Līdz turpmākam ziņu nav. 09.10.1940.g. Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no ieņemamā amata ApPe FinDa. 24.10.1940.g. ieskaitīts LTA LKB Finanšu nozarē. 11.11.1940.g. atbrīvots no ieņemamā amata. 10.01.1941.g. izsniegta atļauja strādāt LKB Finanšu nozares NPr amatā. 11.02.1941.g. svītrots no LTA sarakstiem un līdz turpmākam rīkojumam norīkots Rīgas KA priekšnieka rīcībā.

Darba gājums: no 1941.g. vidus līdz 1942.g. strādā Aizputes mašīnu un traktoru stacijā vecākā agronoma amatā. No 1942.g. strādā Zaļenieku mājturības vidusskolā par skolotāju un mācību daļas vadītāju. No 1945.g. strādā par pasniedzēju Saulaines lauksaimniecības tehnikumā. No 1953.g. strādā par vecāko agronoma padomnieku PS “Iecava”. No 1956.g. strādā par vecākā agronoma padomnieku PS “Dunalka”. V.Ansons *miris* 08.03.1961.g. un apbedīts Zaļenieku pagasta Zaļenieku kapos.

Apbalvojumi: Latvijas: 4.šķ. Ak.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Klāru Cēsnieks (15.05.1898.g.). Bērni: Maiga (5.07.1926.). 1944.g. precas otrreiz ar Elizabeti Zimmers (1907.g.). Bērni: Ingrīda (1947.g.), Leopolds (1947.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 177.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 28.l., 133. lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l., 55.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 1.l., 24., 70. un 166.- 168. lp.; LVVA, 1528., 1.apr., 3.l., 26.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 166.l., 168.lp.; LVVA, 1528., 1.apr., 188.l., 8.lp.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”. 67.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ANTENS Pēteris Dāvida d., leitnants, dzimis 4.06.1916.g. Smiltēnē.

Vispārējā izglītība: 1936.g. beidz Smiltenes Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 13.10.1936.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 8.Daugavpils KP. 09.04.1937.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 30.07.1937.g. atvaļināts no obligātā karadienesta. 1.11.1937.g. iestājas KS. 27.08.1938.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1939.g.

beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 5.KR. 4.10.1939.g. ieskaitīts AvP rīkotajā novērotāju – lidotāju kursā. 26.08.1940.g. pārcelts uz 6.KR. 10.09.1940.g. norīkots 295.StP komandiera rīcībā. 14.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP, kur iecelts VK amatā. 22.10.1940.g. iekļauts to AvP štābā sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri nav ieskaitīti SA, jo uz kursa laiku ir piekomandēts no 8.Daugavpils KP. 18.11.1940.g. beidzot AvP organizēto novērotāju kursu, nosūtīts turpmākam dienestam uz 295. StP. 25.10.1940.g. svītrots no 8.Daugavpils KP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK sastāvā. 1941.g. jūnija beigās dezertē no Carnikavas nometnes un dodas uz Smilteni, kur pievienojas pltn.Aperāta naciolālo partizānu vienībai un ir iecelts Smiltenes komandanta amatā. 1941.g.jūlija beigās ieskaitīts Rīgas KPPol, bet vēlāk ieskaitīts Rīgas 1.KDBn. 21.10.1941.g. kopā ar 1.KDBn no Rīgas dodas uz kaujas darbības zonu. No 05.01.1942.g. militāro dienestu pilda 16. Zemgales KDBn. No 1942.g. janvāra līdz septembrim militāro dienestu pilda 19. Latgales KDBn 4. un 2.KDR. 23.08.1942.g. 19.Latgales KDBn būdams ievainots, pārcelts uz 1.KDR, kur iecelts RK amatā. 01.09.1942.g. saņem Waffen SS Oberšturmfirera dienesta pakāpi. 1943.g.martā ieskaitīts 2.LBr 1.KP, kur 2.KBn 5.KR iecelts RK amatā. 30.04.1943.g. 2.LBr 1.KP sastāvā dodas uz Volhovas fronti. 18.05.1943.g. P.Antens *kritis* Volhovas frontē Spaskaja Polistjas tuvumā un apbedīts leģionāru kapos pie stacijas “Spitze”.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara militāro dienestu pilda Vācu armijā, kur tiešu dalību ņem Volhovas frontē no 02.05. līdz savai nāves dienai 08.05.1943.g.

Apbalvojumi: Vācijas: 1. un 2.pakāpes DzK.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 180.l.; LVVA, 1477.f., 1.apr., 26.l., 276.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 77.l., 389., 435.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1367.lp.; LVVA, P-72.f., 1.apr., 2.l., 1. un 37.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 30.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 574.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 188.lp.; LVA, 2294., 1.apr., 13.l.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (III daļa.) 68. – 158.lpp.; (X daļa) 161.lpp.; Udo Sietiņš. “Par zemi, ko mīlam...” 25.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”; „LOM” Gadagrāmata 2002. 148.lpp.

ANTMANIS Teodors Klāva d., administratīvai leitnants, dzimis 24.01.1896.g. Dundagas pagastā.

Vispārējā izglītība: beidzis komercskolu. Studējis LU Lauksaimniecības fakultātes mežkopības nodaļā, bet nav pabeidzis.

Dienesta gaita: 22.08.1919.g. iestājas LA, kur ieskaitīts Latgales AJE. 24.02.1920.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 26.01.1921.g. iecelts VRs amatā. 4.04.1921.g. atvaļināts no militārā dienesta. 26.11.1921.g. uz brīva līguma pamata pieņemts dienestā TehPe, kur AdmDa iecelts Vecākā darbveža amatā. 1.02.1922.g. uz brīva līguma pamata pārcelts uz jaunnodibināto BruPe, kur iecelts Vecākā darbveža amatā. 01.04.1922.g. uz brīva līguma pamata iecelts vecākā rakstveža–žurnālista amatā. 05.11.1930.g. ieskaitīts virsdienestā, saglabājot esošo amatu. 19.05.1933.g. BruPe likvidē, pēc kā T.Antmanis, saglabājot iepriekšējo amatu, iekļauts ApPe sastāvā. 26.05.1933.g. ApPe AdmDa iecelts VRs amatā. 14.05.1936.g. saņem administratīvā virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 03.10.1936.g. ApPe pārcelts uz FinDa BGN, kur iecelts 2.šķiras grāmatveža amatā. 25.07.1938.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 26.1938.g. ApPe pārcelts uz AdmDa Vispārējo nodaļu, kur iecelts reģistratūras pārziņa amatā. 20.04.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Mantu darbnīcu⁹⁴. 10.06.1939.g. nodod nodaļas reģistratūru, bibliotēku un arhīvu un dodas uz jauno dienesta vietu. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no ieņemamā amata ApPe Armijas 11.darbnīcā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 08.10. līdz 21.11.1919.g. Rīgas aizstāvēšanā un Kurzemes atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku un 1920.g. cīnās Latgales frontē pret lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpz, Lacpm, TZO 2.pakāpes goda zīme.

Ģimenes stāvoklis: 15.08.1931.g. precas ar Zeltu Sīmanis (14.12.1900.g.). Bērni: Raimonds Edmunds (25.08.1935.g.), Astra – Silvija (02.07.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 182.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 6.l., 60.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l., 44.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 57.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 188.l., 8.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 10.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

⁹⁴ vēlāk Mantu darbnīcu pārdēvē par Armijas 11.darbnīcu

ANTONS Jānis Rūdolfs Jāņa d., leitnants, dzimis 21.11.1915.g. Taurupes pagasta Taurupē zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Stabu ielā 108–11.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidz Rīgas pilsētas 1.ģimnāziju.

Dienesta gaita: 12.04.1937.g. no Rīgas KAP iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 5.Cēsu KP 2.LoR. 01.05.1937.g. nosūtīts uz 6.Rīgas KP rīkoto Ložmetējnieka instruktora kursu. 3.07.1937.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 12.10.1937.g. beidzot Ložmetējnieka instruktora kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi un atgriežas pulkā. 18.10.1937.g. kāрто iestājpārbaudījumus uzņemšanai KS. 30.10.1937.g. uzsāk mācības KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 6.Rīgas KP, kur ieskaitīts 4.KR. 7.10.1939.g. jaunformētā SnKo iecelts KoPrP amatā. No 18.11.1939.g. 4.KR uzdots pildīt VK a.p. 25.01.1940.g. 4.KR iecelts VK amatā. No 1940. g.janvāra līdz 16.05.1940.g. 4. KR papildus tiešajam pienākumam uzdots pildīt RK a.p. 4.05.1940.g. nosūtīts uz AK rīkoto Rotas komandiera kursu. 17.06.1940.g. pārcelts uz AŠBn, kur iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no AŠBn sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 1940.g.novembrī ieskaitīts 243.StP, kur iecelts VK amatā. 243.StP vēlāk iecelts PKA amatā.

Arests: 14.06.1941.g. uz apsūdzības pamata: *"Latvijas armijas virsnieks pretpadomju elements"* aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 15.08.1941.g. J.Antons pratināts no 8.45 līdz 13.00, kuras gaitā prasītas liecības par dienestu LA, par attieksmi pret Sarkano armiju, kā arī aizpilda arestētā anketu⁹⁵. 05.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Antona noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis Latvijas nacionāl-buržuāziskās armijas virsnieks, pret Sarkanās armijas atnākšanu un pret Padomju varas nodibināšanu Latvijā attiecas naidīgi, izrādīja nepatiku dienēt Sarkanajā armijā, bijis reakcionārās organizācijas „virsnieku apvienība” biedrs, nodarbojies ar Padomju savienības apmelošanu, nolēmu J.Antonu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.”* Izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.334. 9.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: *„Praktiski vesels”*. 18.09.1941.g. J.Antonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: *„Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.228 un ievērojot to, ka J.Antons, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, veicis pretpadomju aģitāciju,*

⁹⁵ vecākiem pieder viena govys, māja nepieder īpašumā.

nolēmu J.Antonu saukt pie atbildības par KPFSR KK 38-10. I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 18.09.1941.g. J.Antons pratināts no 22.30 līdz 23.40, kuras laikā tiek iepazīstināts ar viņam izvirzīto apsūdzību. Pratināšanas laikā prasīti viņa politiskie uzskati, kā arī kurus no lāgerī esošiem virsniekiem pazīst. Pēc pratināšanas sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas protokols, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.228 par J.Antona apvainošanu, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu, iegūtie dati ir pietiekoši, lai lieta tiktu nodota tiesai. Atbilstoši likumam, apsūdzēto ar pret viņu izvirzīto apsūdzību iepazīstināju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības nekas nav papildināms*”.. 19.09.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, tiesājams par iepriekš minētā KK panta noteiktiem noziegumiem. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu J.Antona lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei. Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8.gadiem.*” 05.09.1942.g. sagatavots izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b &368: „*Lietu Nr.228 klausījāmiem un nolēmām J.Antonu par sistemātisku pretpadomju aģitāciju ieslodzīt LDN uz 8 gadiem, termiņu skaitot no 5.09.1941.g.*” J.Antons miris 23.07.1944.g. „*Noriļlag*” nometnē. Nāves cēlonis nav minēts.

Reabilitācija: 30.06.2003.g. J.Antons reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.15850.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 185.l.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 21.l., 403.l.p.; Turpat, 1494.f., 1.apr. 23.l., 88., 102.l.p.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 167.l., 257., 309.l.p.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 269.l., 157.l.p.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 81.l.p.; LVA, 689.f., 1.apr., 1.l., 51.l.p.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 972.l.p.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-5457.l., 1,-18.l.p.; “No NKVD līdz KGB”. 21.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 542.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolas beigušo virsnieku vārdnīca”. 12.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ANTONS Kārlis Teodors Friča d., kapteinis, dzimis 07.09.1892.g. Valmieras apriņķī Rencēnu pagastā „Rencēnos” Burtnieku draudzes zemesnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Alūksnē, Uzvaras ielā 7.

Vispārējā izglītība: 1910.g. beidz Valmieras pilsētas skolu⁹⁶.

⁹⁶ Pratināšanas protokolā ierakstīts, ka beidzis zemkopības skolu.

Dienesta gaita: 25.09.1915.g. mobilizēts Cariskās Krievijas armijā. 01.10.1915.g. piekomandēts valdības izveidotajai bēgļu organizācijai “Ziemeļpalīdzība”, kur iecelts 2.bēgļu rajona priekšnieka palīga amatā. 10.05.1916.g. saņem kara ierēdņa statusu. 10.10.1916.g. piekomandēts 12.Armijas ceļu pārvaldei, kur iecelts SmPr amatā. 20.12.1917.g. patvaļīgi atstāj dienestu un atgriežas Latvijā. 20.11.1918.g. iestājas LPV BS un ieskaitīts Cēsu brīvprātīgo rotā. 06.03.1919.g. Kurzemē pie “Skudru” mājām zem pretinieka uguns pirmais uzsāk uzbrukumu ienaidnieka ķēdei, tā ar savu piemēru veicināja savas apakšvienības pretuzbrukumu. Neskatoties uz smago ievainojumu kaujas laikā, paliek ierindā, tā sekmēdams uzvaru šai kaujā. Par šo kauju K.Antons saņem LKo Nr.682. Pēc izveseļošanās no 17.06. līdz 15.09.1919.g. Liepājas kara ostā pilda KomA a.p. 15.09.1919.g. piekomandēts Lejaskurzemes Kara apgabala štābam, kur iecelts Tieslietu darbveža amatā. 05.01.1920.g. vietējo komunistu demonstrācijas izklīdināšanas laikā ievainots. 20.01.1920.g. iecelts Liepājas komandantūras komandas priekšnieka amatā. 16.02.1920.g. degradēts par kareivi, jo atklāta neatbilstība kara ierēdņa statusam. 15.03.1920.g. atvaļināts no militārā dienesta. Iestājas darbā Latgales apgabala pārvaldē par pasu daļas vadītāju, bet vēlāk iecelts Krāslavas iecirkņa policijas priekšnieka amatā. 01.04.1920.g. K.Antons par kaujas nopelniem saņem leitnanta dienesta pakāpi. 21.01.1921.g. iestājas LA, kur ieskaitīts Meža ekspluatācijas DaBn, kur DaR iecelts RK amatā. 9.04.1921.g. atvaļināts no militārā dienesta līdz turpmākam rīkojumam. 11.06.1921.g. iestājas 3.RoP, kur 5.RoR iecelts VK amatā, bet vēlāk iecelts PKas un NoPa amatā. 08.01.1922.g. pārcelts uz 5.RoR, kur iecelts VK amatā. 01.04.1922.g. atvaļināts no dienesta robežsardzē. Līdz turpmākam ziņu nav. 15.02.1924.g. ieskaitīts aktīvā dienestā un iekļauts 3.Jelgavas KP, kur ieskaitīts 4.KR. No 20.10.1924.g. 2.KR uzdots pildīt VK a.p. 1.11.1924.g. 2.KR iecelts VK amatā. 03.11.1924.g. nosūtīts uz 10 mēnešu virsnieku kursu. Pēc kursu beigšanas atgriežas pulkā. 02.03.1925.g. 4.KR iecelts VK amatā. 01.11.1926.g. Virsnieku klubā iecelts par pārzini. 17.11.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 12.07.1927.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. 06.09.1928.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 01.10.1928.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. No 17.12.1929.g. līdz 01.04.1931.g. piekomandēts SmKo. No 08.08. līdz 02.09.1931.g. atrodas Daugavpilī organizētajā Virsnieka–ložmetējnieka kursā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi, bet vēlāk kapteiņa dienesta pakāpi. 15.02.1934.g. pārcelts uz SmKo, kur iecelts KoPr, bet vēlāk pārcelts uz 4.RK, kur iecelts RK amatā. No 07.03. līdz

18.03.1937.g. pulka organizēto Aizsargu grupas komandiera kursa laiku iecelts RK amatā. No 02.09. līdz 13.12.1937.g. pārcelts uz ApmR, kur iecelts RK amatā. No 07.09. līdz 25.07.1937.g. piedalās Armijas rudens manevros. No 04.10. līdz 30.10.1937.g. uz rezerves instruktoru apmācības laiku 1.Strēlnieku rezerves instruktoru rotā iecelts RK amatā. No 07.09. līdz 19.09.1938.g. piedalās Armijas rudens manevros. 27.10.1938.g. pulka virsnieku klubā kandidē valdes locekļa amatā. 13.12.1939.g. pārcelts uz 9.RK, kur iecelts RK amatā. 25.07.1940.g. sasniedzot noteikto vecumu, lūdz atļauju turpināt kara dienestu. Atstāts militārā dienestā līdz 07.05.1941.g. 02.09.1940.g. iekļauts 3.Jelgavas KP štāba sastādītājā sarakstā kā vēl dienestu pulkā un Ēdolē dislocētajā 9.KR pilda RK amatu. 25.10.1940.g. svītrots no 3.Jelgavas KP sarakstiem kā ieļautu 24.TSK, 183.StDv 195.StP, kur iecelts KTAPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē 195.StP iecelts KTAPr amatā.

Arests: 08.06.1941.g. pieņemts lēmums par aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos materiālus par K.Antona noziedzīgo darbību, konstatēju, ka K.Antons ir „Kalpakietis”. 1919.g. brīvprātīgi iestājies Kalpaka bataljonā. 1919.g.–1920.g. aktīvi piedalījies kaujās pret Sarkano armiju, par ko apbalvots ar „Lāčplēša” ordeni. 1920.g. dienēja Tieslietu ministrijā par Pasu daļas priekšnieku. 1921.g. strādājis Latgalē par apriņķa policijas priekšnieku. No 1923.g. bija biedrs „Zemnieku Savienībā” un bija tās priekšsēdētājs. Naidīgs pret Padomju varu. Tāpēc nolēmu K.Antonu arestēt un Uzvaras ielā 7 izdarīt kratīšanu.” 08.06.1941.g. pieņemts lēmums par K.Antona bērnu izsūtīšanu. 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos aizturēts, izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „Noriļlag” nometnē. 01.09.1941.g. K.Antons pratināts no 11.45 līdz 14.45, kuras laikā prasīts par dienestu Latvijas armijā un uzskatiem, kā arī tiek aizpildīta arestētā anketa. 03.09.1941.g. sagatavota ārsta izziņa: „Praktiski vesels”. 06.09.1941.g. K.Antons pratināts no 13.50 līdz 14.20, kuras laikā prasīts, kādās kaujās pret Sarkano armiju piedalījies un kādu organizāciju biedrs. 17.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par K.Antona noziedzīgo darbību, konstatēju, ka K.Antons ir „Kalpakietis”. 1919.g. brīvprātīgi iestājies Kalpaka bataljonā. 1919.g. – 1920.g. aktīvi piedalījies kaujās pret Sarkano armiju, par ko apbalvots ar „Lāčplēša” ordeni. 1920.g. dienēja Tieslietu ministrijā par pasu daļas priekšnieku. 1921.g. strādājis Latgalē par apriņķa policijas priekšnieku. No 1923.g. bija biedrs „Zemnieku Savienībā” un bija tās priekšsēdētājs. Naidīgs pret Padomju varu. Tamdēļ nolēmu viņu, aizturētu

14.06.1941.g., *arestēt un pārmeklēt.*” 17.09.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.286. 30.09.1941.g. K.Antonam uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus par lietu Nr.377 un ņemot vērā to, ka K.Antons tiek pietiekoši atmaskots, nolēmu saukt K.Antonu pie atbildības par KPFSR KK 58-4. un 58-13.pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 01.10.1941.g. K.Antons pratināts no 11.30 līdz 12.20. Pratināšanas protokola beigās ir rakstīts, ka savu vainu atzīst un nekas papildināms tam neesot. 01.10.1941.g. sagatavots pirmstiesas izmeklēšanas protokols, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus par K.Antona apvainošanu par iepriekšminētajos KK pantos noteiktiem noziegumiem, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai K.Antona lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un uzrādīju tam apsūdzību. Apsūdzētais pēc lietas materiāla iepazīšanās paziņoja, ka nekas papildināms tam neesot.*” 02.10.1941.g. K.Antonam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Nolēmu lietu Nr.377 virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” 26.06.1942.g. K.Antons pratināts no 13.00 līdz 15.45, pēc kā tiek sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.377 par K.Antona apvainošanu iepriekš KK pantos minētos noziegumos, uzskatu izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem K.Antona nodošanai tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais paziņoja, ka ar izmeklēšanas materiāliem iepazīties pilnībā, papildinājumu un lūgumu nav.*” K.Antons ar savu parakstu apliecina, ka ar protokolu iepazīties. 26.07.1942.g. sagatavots apsūdzības slēdziens: „*Celtajās apsūdzībās, ka ir sociāli bīstams elements, sevi par vainīgu atzinis, Tiesājams pēc iepriekš minētiem KK pantiem. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu K.Antona izmeklēšanas lietu virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” 15.05.1943.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.31 & 363: „*Lietu Nr.31 & 363 klausījāmie un nolēmām par cīņu pret revolucionāru kustību un piederību kontrrevolucionārai organizācijai K.Antonu ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņu skaitīt no 14.06.1941.g.*” 12.06.1943.g. uzdots izvest uz PSRS IeM „*Južlag*” nometni. Pēc arhīva datiem, K.Antons līdz 14.07.1943.g. atrodas „*Noriļlag*” nometnē. 15.07.1943.g. K.Antons ierodas PSRS IeM „*Južlag*” nometnē, Irkutskas apgabals. 21.07.1943.g. K.Antons ievietots slimnīcā, kur *mirst* 21.09.1943.g.

Reabilitācija: 30.06.2008.g. K.Antons reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.18117.

Sabiedriskās organizācijas: „Zemnieku Savienības” biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās 1918.g.decembra atkāpšanās kaujās no Cēsīm ciņā pret Lielinieku karaspēku. 16.01.1919.g. kaujā pie Lielauces, 22.01.1919.g. atkāpšanās kaujā no Skrundas, 29.01 un 1919.g. februāra atkāpšanās kaujās un dalību uzbrukumā atvairīšanā pie Lēnes muižas un tās ieņemšanas, 01.03. 1919.g. Jaunās muižas ieņemšanas kaujā, 03.03.1919.g. uzbrukuma atvairīšana no Lielinieku karaspēka uzbrukuma. 06.03.1919.g. kaujā pie Skrundas skolas, pārratuma kaujā ar vāciešiem, tiek smagi ievainots.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ.Lko, 5.šķ. Tzo, Lakpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Lidiju Eidemanis. Pirms 1940.g mirusi. Bērni: Uldis (01.02.1921.g. – 6.09.1986.g.), Rita (1922. – 29.01.2005.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 186.l.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 61.l., 56., 236., 247.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 62.l., 255., 295., 350.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 63.l., 99.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 64.l., 222., 240.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 66.l., 160.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 65.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1253.lp.; Turpat, 4967.f., 1.apr., 108.l., 3.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 1.l., 52.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8817.l.(pamatlieta), 1.-34.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8817.l.(uzraudzības), 1.-16. lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 13770.l.; “No NKVD līdz KGB”. 21.lpp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 42.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 630.lpp.; „Vēsturnieku komisija”. III d. 135.lpp.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules karā laikā”. I d. 281.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

ANŽJĀNS Jānis Andreja d., virsleitnants, dzimis 31.03.1907.g. Cēsu⁹⁷ apriņķa Kusas pagasta zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Mazā Ropažu ielā 1-7.

Vispārējā izglītība: 1926.g. beidz Madonas vidusskolu.

Dienesta gaita: 29.09.1926.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 28.08.1928.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 21.12.1928.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 20.06.1929.g. saņem kadet–seržanta dienesta pakāpi. 01.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP, kur ieskaitīts 2.ABt. No 09.12.1929.g. 2.ABt 2.AV uzdots pildīt VK a.p. No 07.05.1930.g. 2.ABt 1.AV uzdots pildīt VK a.p. No 27.10. līdz 30.11.1930.g. apmeklē

⁹⁷ vēlākais Madonas apriņķis

Gāzu virsnieku kursu. 11.06.1931.g. iecelts pulka GāzVsP amatā. No 01.08.1931.g. 2.ABt 1.AV uzdots pildīt VK a.p. 12.09.1931.g. iecelts pulka GāzVs amatā. 07.12.1931.g. pārcelts uz 6.ABt, kur uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1932.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 20.11.1932.g. 6.ABt iecelts VK amatā. 31.03.1933.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts VK amatā. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 26.08. līdz 07.10.1935.g. uz Aeroloģijas un meteoroloģijas kursa laiku piekomandēts AvP. 7.04.1936. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur iecelts VK amatā. No 21.01. līdz 03.09.1937.g. 1.Ziemeļlatvijas AD pilda SaVs a.p. 05.04.1937.g. uz 2 nedēļu ķīmiskā dienesta kursa laiku iecelts vadītāja amatā. No 06. līdz 22.09.1937.g. 1.Valmieras ABt pilda VVs a.p. No 07.09. līdz 23.09.1937.g. uz Armijas rudens manevru laiku piekomandēts 6.Rīgas KP. No 22.09.1937.g. 1.Ziemeļlatvijas AD pilda SaVs a.p. No 23.12.1937.g. piekomandēts 2.Cēsu ABt, kur uzdots pildīt VVs a.p. No 09.09. līdz 18.09.1938.g. piedalās Vecmuižas rajonā rīkotajos Armijas rudens manevros. No 06.02. līdz 20.03.1939.g. 6.ABt pilda BtK a.p. No 20.03.1939.g. 1.Valmieras ABt pilda VVs a.p. No 27.09. līdz 30.10.1939.g. apmācītājs iesaukto rezervistu apmācībās. 28.09.1939.g. 1.Valmieras ABt iecelts VVs amatā. No 30.12.1939.g. līdz 19.01.1940.g. papildus tiešajiem pienākumiem 1.Valmieras ABt uzdots pildīt BtK a.p. 24.01.1940.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. No 18.03.1940.g. pulka SmKo uzdots pildīt KoPr un PKd pienākumus a.p. 02.09.1940.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur iecelts BtKP, bet vēlāk PKA un ĶDVs amatā. 01.10.1940.g. atstāts pulkā Vidzemes AP likvidācijas darbu veikšanai. 25.10.1940.g. ieskaitīts Kandavā dislocētajā 640.HAP, kur KMNo iecelts NoPr amatā. 2.12.1940.g. J.Anžjāns raksta paskaidrojumu 640. HAP komandierim par savu darbību Informācijas daļā: „*Manas darbības laikā atzīmējams, ka vienu reizi pulkā un 2 reizes pulka novietojumā bija atrastas proklamācijas, kuras nosūtīju Informācijas daļai. Neviens kareivis pretvalstiskā darbībā pieķerts netika, neviens speciāli izsekots netika un neviens manis dēļ cietis nav.*”⁹⁸ 09.12.1940.g. ar pavēli ieskaitīts 640. HAP un iecelts KTAPr amatā.

Arests: 18.06.1941.g. uz apsūdzības pamata “*Pretpadomju aģitācija*” aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.10.1941.g. J.Anžjāns ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 31.08.1941.g. J.Anžjāns pratnāts no 16.00 līdz 22.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, kā arī tiek pieprasītas liecības par dienestu LA, apbalvojumiem, pretizlūkošanas

⁹⁸ Piezīme: uz paskaidrojuma ir rezolūcija: „Par vlt. J.Anžjāni no karavīriem nav sliktas atsauksmes. Pats labprātīgi to neesot uzņēmis. Spējīgs virsnieks.”

darbu, kā arī ar kuriem virsniekiem visvairāk ir ticis. Nosaucis 10 uzvārdus. 6.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 09.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Anžjāna noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir cēlies no zemniekiem–kulakiem, bijis Latvijas armijas Iekšējās izlūkošanas rezidents. Valdība par labu darbu apbalvojusi ar Vo., bijuši sakari ar pretpadomiski noskaņotu elementu. Naidīgi noskaņots pret SA, noskaņots provāciski. Tamdēļ nolēmu, aizmūrētu 18.06.1941.g., arestēt.” 09.09.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot PSRS NKGB materiālus par J.Anžjānu, konstatēju, ka ir aizdomas par veiktiem KPFSR KK 58-4-12. pantā noteiktiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atradamiem brīvībā, var iespaidot izmeklēšanas gaitu, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko apsūdzētajam pret parakstu tiks paziņots.” Izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.74. Ievietots „Noriļlag” nometnes Centrālajā izolatorā. 23.09.1941.g. J.Anžjānam uzrādīta šāda apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr. 687 un ņemot vērā, ka J.Anžjāns ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret partijas un Padomju valdības politiku, nodarbojies ar pretpadomju darbību, par to nolēmu saukt J.Anžjānu pie atbildības par KPFSR KK 58-10.I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 24.09.1941.g. J.Anžjāns pratināts no 12.30 līdz 13.40, kuras laikā tiek pieprasītas liecības par to, kādu pretizlūkošanas darbu un kādu pretpadomju aģitāciju ir veicis. 03.10.1941.g. vecākais operpilnvarotais paraksta izziņu, ka kratīšanas protokols nav iesniegts. 06.11.1941.g. iesniegta prasība par izmeklēšanas laika pagarināšanu. Izmeklēšana tiek pagarināta līdz 09.12.1941.g. 11.11.1941.g. J.Anžjāns pratināts no 10.00 līdz 12.45, kuras laikā tiek pieprasītas liecības par vervēšanas darbu. 14.11.1941.g. J.Anžjānam uzrādīta papildu apsūdzība, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr. 687 un ņemot vērā to, ka J.Anžjāns ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret partijas un Padomju valdības politiku, nodarbojies ar pretpadomju darbību, par to nolēmu J.Anžjānu saukt pie atbildības par veiktajiem KPFSR KK 58-10. pantā noteiktiem noziegumiem, I punktam paliekot spēkā, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 14.11.1941.g. J.Anžjāns pratināts no 10.50 līdz 13.30, kuras laikā prasīta liecība par to, cik ilgi ir pazīstams ar “Z” un kādas ar viņu bijušas pretpadomju sarunas. J.Anžjāns atbild, ka sarunas bijušas LA dienesta laikā. 14.11.1941.g. sastādīts protokols par pirmtiesas izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „Izskatot izmeklēšanas

lietu par J.Anžjāna apvainošanu KK 58-4. un 58-10.I pantos noteiktos noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un izmeklēšanas laikā iegūtos datus par pietiekošiem, lai J.Anžjānu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc lietas materiāla iepazīšanās paziņoja, ka tam pēc būtības nekas nav papildināms.” 30.11.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens lietā Nr.687, kur J.Anžjāns apsūdzēts par iepriekš minētiem KK pantos norādītajiem noziegumiem: „Vadoties no likuma, lietu nododu SA Galvenajam kara prokuroram tās virzīšanai iztiesāšanai.” 01.12.1941.g. izvirzīto apsūdzību apstiprina izmeklēšanas grupas priekšnieks. 03.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sagatavošanas sēde, kurā nolemj: „Iztiesāt Noriškā, slēgtā tiesas sēdē izsaucot apsūdzēto J.Anžjānu, bez apsūdzētāja un aizstāvja piedalīšanās. Līdz tiesai drošības līdzekli atstāt iepriekšējo.” 22.12.1941.g. 25.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sēde, kuras laikā: „Nolasa tiesas sastāvu, noraidījumi nav saņemti, izskaidro likuma nozīmi, nolasa apsūdzību, J.Anžjānam uzdod jautājumus, uzklusa atbildes, apsūdzētam dod pēdējo vārdu, kurā J.Anžjāns saka, ka pretpadomju aģitāciju neesot veicis, ja tiesa atzīst viņu par vainīgu, lūdz piespriest zemāko soda mēru. Tiesa aiziet apspreties.” 25.12.1941.g. Taimiras apgabala tiesa paziņo spriedumu: „vadoties no KK 58-10. I p. brīvības atņemšana uz 8 gadiem, no KK 58-4. p. brīvības atņemšana uz 10 gadiem un, vadoties no KK 31-a.,b.,v.p., uz 5 gadiem zaudēt politiskās tiesības. (Pēdējo atstājot spēkā, termiņu skaitot no 18.06.1941.g.) Spriedums pārsūdzams 72 stundu laikā KPFSR Augstākajā Tiesā pēc sprieduma kopijas saņemšanas. J.Anžjāns mirst 17.01.1944.g. Irkutskas apgabala „Taištlag” nometnē.

Reabilitācija: 20.10.1958.g. PSRS Augstākās tiesas Krimināllietu kolēģija Taimiras apgabala 25.12.1941.g.tiesas spriedumu atceļ un tiesvedību, par apvainojuma nepierādīšanu, izbeidz. 13.09.1999.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.; Zviedrijas: 4.šķ. Šo.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Lidiju Jāņa m. (1912.g.). Bērni: Nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 144.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 73.l., 79., 275., 280., 363.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 74.l., 273.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 75.l., 34., 69., 71., 266., 267., 341.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 100.l., 78., 234.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1208.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 787.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 9.l., 496.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2535.1.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2635. (pamata) l., 8.-22., 59., 69., 74.-78., 86., 88., 98.-100., 104.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2635.

(uzraudzības)l., 85.lp.; “No NKVD līdz KGB” – 22.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. – 543.lpp.; „LOM “ Gada grāmata 1999.g. – 115. un 125.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolu beigušie virsnieki”. Internetā Nr.1342.

APENS Eduards Kristaps Anša d., virsleitnants, dzimis 16.11.1903.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Baldones ielā 6–2.

Vispārējā izglītība: Beidzis V.Olava komercskolu Rīgā.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 01.10.1923.g. nosūtīts uz 2.Ventspils KP rīkoto Instruktoru kursu. 01.03.1924.g. pēc kursa beigšanas piekomandēts 11.Dobeles KP jaunkareivju apmācībai. 01.08.1924.g. atgriežas KS. 01.10.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 10.Aizputes KP, kur ieskaitīts 2.LoR. 22.10.1926.g. pārcelts uz 7.KR. No 08.10. līdz 29.11.1927.g. norīkots uz Gāzu virsnieku kursu. No 01.12.1927.g. pārcelts uz 1.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 11.11.1929.g. 1.KR iecelts VK amatā. 17.11.1929.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 07.05.1930.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. No 11.12.1930.g. līdz 13.06.1931.g. piekomandēts pulka štābām, kur iecelts PKas amatā. 15.06.1931.g. pārcelts uz 9.KR, kur iecelts VK amatā. 28.08.1931.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts VK amatā. No 13.02.1933.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem pulkā uzdots pildīt GzVs a.p. No 13.07.1933.g. līdz 03.12.1935.g. 7. un 8.KR periodiski pilda RK a.p. 27.03.1934.g. pārcelts uz 8.KR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus pulkā turpina pildīt GzVs a.p. No 31.03.1934.g. nosūtīts uz SpP rīkoto Sapieru virsnieku kursu. 31.03.1935.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 04.12.1935.g. pārcelts uz SpV, kur iecelts VK amatā. 16.01.1936.g. pārcelts uz SpP, kur SpR iecelts VK amatā. 16.01.1936.g. jaunkareivju apmācībā iecelts par apmācītāju spridzināšanas darbos. 06.04.1936.g. uz virsniekvietnieku kursa laiku iecelts Spridzināšanas darbu apmācītāja amatā. 05.10.1936.g. piekomandēts InsR Spridzinātāju apmācīšanai. 01.12.1936.g. uz jaunkareivju apmācības laiku iecelts Namdaru darbu apmācītāja amatā. 01.12.1936.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 22.02.1937.g. iecelts InsR, iecelts RKP amatā. 31.03.1937.g. virsniekvietnieku kursam iecelts par Mīnēšanas darbu apmācītāju. No 13.09. līdz 27.09.1937.g. piedalās Armijas manevros, kuru laikā Kurzemes Dv saformētajā SpR iecelts RKP amatā. 15.11.1937.g. uz virsniekvietnieku kursa laiku iecelts Mīnēšanas darbu

apmācītāja amatā. 01.04.1938.g. Virsnieku klubā iecelts bibliotēkas pārziņa amatā. No 21.04. līdz 28.04.1938.g., lai iepazītos ar zāģēšanas tehniku un darbību, piekomandēts Dzelzceļa virsvaldei, kur norīkots Bolderājas zāģētavas pārziņa rīcībā. No 11.09. līdz 17.09.1938.g. piedalās Vecmuižas rajonā rīkotajos Armijas manevros, kuru laikā Kurzemes Dv saformētajā SpR iecelts VK un RKP amatos. No 14.11.1938.g. līdz 14.02.1939.g. pulkā uz organizēto Kājnieku un jātnieku sapieru instruktoru kursa laiku iecelts KuPr priekšnieka amatā. No 21.11.1938.g. InsR uzdots pildīt RK a.p. 14.02.1938.g. piekomandēts PonR, kur uzdots pildīts RK a.p. 31.01.1939.g. pulka Virsnieku klubā kandidē uz kluba valdes locekļa vietu. No 5.06. līdz 30.11.1939.g. mācās pulkā organizētajā Kājnieku un jātnieku sapieru virsnieku kursā. No 5.11. līdz 30.11.1939.g. uz pulkā organizēto Sapieru virsnieku kursa laiku iecelts Apvidus sagatavošanas tehnikas, vieglie kājnieku tiltiņi apmācītāja amatā. 21.09.1939.g. PonR iecelts RKP amatā. No 3.01.1940.g. PonR papildus saviem tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt RK a.p., bet vēlāk pārcelts uz SpSprR, kur uzdots pildīt RK a.p. 26.01.1940.g. pulka virsnieka klubā kandidē uz valdes locekļa vietu. 16.05.1940.g. pārcelts uz SpSprR, kur iecelts RKP, bet vēlāk uzdots pildīt RK a.p. 19.06.1940.g. SpSprR atbrīvots no RK a.p. 08.09.1940.g. iekļauts 24.TSK, kur ieskaitīts ASpBn. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē iecelts RK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 09.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona virsnieku iesaušanas komisiju, no kurienes nosūtīts pie ģenerālinspektora štāba esošo Pulcēšanās vienību. 21.02.1944.g. Waffen-SS Oberšturmfiirera dienesta pakāpē ieskaitīts 2.LBr. 19.01.1945.g. atrodas Prāgā⁹⁹. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 01.10.1932.g. precas ar Zentu Elvīru (16.01.1899.g.) Bērnī: Dzidra Skaidrīte (2.06.1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f.,1.apr.,193.l.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 131.l., 19.lp.; LVVA, 1499.f., 1.apr., 183. un 304.lp.; LVVA, 1506.f., 1.apr., 22.l., 35., 50., 98., 110., 296., 307., 353. un 365.lp.; LVVA, 1506.f., 1.apr., 23.l., 15., 37., 59. 151. un 267.lp.; LVVA, 1506.f., 1.apr., 24.l., 3. un 24.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 23.l., 196.lp.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 24c., 20.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 73.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara

⁹⁹... avotā tiek minēts, ka 1944.g. pazudis bez vēsts. Ziņa apšaubāma, jo līdz 28.02.1945.g. tika piešķirta alga.

laikā”. (X daļa.) 17.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

APERĀTS Kārlis Kārļa d., pulkvedis–leitnants, dzimis 04.03.1891.g., Rīgā, vēlāk dzīvo Vilces pagastā. 1940./41.g. dzīv. Rīgā, Talsu ielā 6-1.

Vispārējā izglītība: Mācījies Nikolaja ģimnāzijā Rīgā, gala eksāmenus kārtu Saratovas guberņas Petrovskas pilsētas ģimnāzijā.

Dienesta gaita: 03.09.1915.g. iestājas armijā, kur ieskaitīts 145. KReZP 3.KR. 18.12.1915.g. atskaitīts no MācKo kā luterticīgs un pārcelts uz 7.KR. 02.02.1916.g. pēc paša vēlēšanās pārcelts uz LStRezBn. 08.03.1916.g. pēc paša vēlēšanās komandēts uz fronti, kur ieskaitīts 1.Daugavgrīvas LStP. 26.01.1917.g. par nopelniem kaujās saņem apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 1917.g. septembrī slimības dēļ evakuēts no frontes līnijas. 19.12.1917.g. atvaļināts no karadienesta un iestājas Polockā pārtikas valdē darbā. 1918.g. janvārī ierodas Rīgā. 15.12.1918.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts virsnieku rezerves rotā un komandēts uz Ventspili vienību formēšanai. 08.01.1919.g. komandēts uz Liepāju papildspēku formēšanai. 24.01.1919.g. komandēts uz fronti, kur iedalīts Cēsu rotā¹⁰⁰. 10.04.1919.g. Cēsu KBn SaN iecelts NPr amatā. 26.05.1919.g. pārcelts uz 2.Ventspils KP, kur SaKo iecelts KoPr amatā. 26.06.1919.g. pārcelts uz 1.Latvijas brigādes aizsardzības rajona štābu, kur SaN iecelts NPr amatā. 29.08.1919.g. par kaujas nopelniem saņem leitnanta dienesta pakāpi. 11.01.1920.g. Latgales frontē pie Molņiku sādžas zem spēcīgas pretinieka artilērijas un strēlnieku ieroču uguns K.Aperāts savu telefonu pievieno ienaidnieka telefona līnijai un ar to iegūst ziņas par Lielinieku vienību pārgrupēšanu. Pateicoties šīm ziņām, latviešu vienības bez zaudējumiem ieņemt Viļānu. Par savu rīcību K.Aperāts saņem Lko Nr.293. 01.04.1920.g. par kaujas nopelniem saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 23.02.1921.g. pārcelts uz 2.Ventspils KP, kur SaKo uzdots pildīt KoPr a.p. 01.10.1921.g. uzsāk mācības KS organizētajā Virsnieku kursā. 27.09.1922.g. pēc kursa beigšanas saņem KS beigušā tiesības, atgriežas 2.Ventspils KP, kur SaKo uzsāk pildīt KoPr amatu. 26.10.1923.g. pārcelts uz Kurzemes Dv štābu, kur uzdots pildīt SaPr a.p. 01.11.1923.g. Kurzemes Dv iecelts SaPr sakaru priekšnieka amatā, kā arī SaR iecelts RK amatā. 01.01.1924.g. nosūtīts uz ED rīkoto Sakaru virsnieka kursu. 29.02.1924.g. pēc kursa beigšanas atgriežas Dv štābā iepriekšējā amatā. 19.03.1924.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 26.06.1924.g. līdz

¹⁰⁰ vēlāk pārdēvēts par Cēsu bataljonu

27.05.1925.g. Kurzemes Dv štābā OpN periodiski pilda NPrA un Liepājas pilsētas komandanta amatus. 31.10.1926.g. nosūtīts uz ED rīkoto Virsnieka–elektrotehniķa kursu. 10.09.1927.g. pēc kursu beigšanas atgriežas iepriekšējā amatā. 17.09.1927.g. saņem virsnieka–elektrotehniķa kvalifikāciju. No 05.07.1928.g. līdz 18.07.1929.g. Kurzemes Dv štābā periodiski pilda ŠPrA a.p. No 02.11.1930.g. līdz 15.08.1931.g. periodiski pilda Liepājas pilsētas komandanta amatu. 03.03.1936.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur 4.KR iecelts RK amatā. No 24.08. līdz 05.09.1936.g. 2.KBn uzdots pildīt BK a.p.. 28.09.1936.g. pulkā iecelts tiesas locekļa amatā. 17.11.1936.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi un izdota pavēle par pārcelšanu turpmākam dienestam uz SaBn. 16.12.1936.g. ierodas SaBn, kur iecelts SmPr amatā. 08.01.1937.g. Sakaru virsnieku kursam iecelts Līniju būves apmācītāja amatā. No 18.02. līdz 09.08.1937.g. uz Bataljona komandieru kursa laiku piekomandēts AK. No 05.10. līdz 29.10.1937.g. uz rezerves virsniekvietnieku kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. No 08.11.1937.g. līdz 12.05.1938.g. uz Instruktoru–mehāniķu kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. No 04.10.1937.g. līdz 10.03.1938.g. uz Sakaru virsniekvietnieka kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. 08.01.1938.g. uz Virsdieneņa instruktora kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. 15.01.1938.g. bataljonā ievēlēts virsnieku zemākās GT. 9.02.1938.g. Karatiesas vecāko virsnieku kārtējā sastāvā iecelts pagaidu locekļa statusā. No 10.02. līdz 09.06.1938.g. norīkots Karatiesas priekšsēža rīcībā. 01.10.1938.g. uz Sakaru virsnieku kursa laiku iecelts Telefonijas apmācītāja amatā. No 05.12.1938.g. līdz 23.04.1939.g. uz Sakaru virsniekvietnieku kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. 09.01.1939.g. bataljona virsnieku zemākā GT ievēlēts par tās locekli. No 08.02. līdz 19.05.1939.g. uz Saimniecības virsnieku kursa laiku piekomandēts ApPe. Pēc kursu beigšanas bataljonā iecelts SmPr amatā. 18.02.1939.g. bataljona virsnieku klubā ievēlēts valdē un iecelts valdes priekšsēža amatā. No 30.09. līdz 28.10.1939.g. uz apmācībās iesaukto rezerves virsniekvietnieku kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. No 23.11.1939.g. līdz 04.05.1940.g. uz 1.InsR organizēto Virsniekvietnieku kursa laiku iecelts Sakaru tehnikas apmācītāja amatā. 11.01.1940.g. bataljona virsnieku zemākā GT ievēlēts par tās locekli. No 1940.g. janvāra SaBn uzdots pildīt BK a.p. 04.07.1940.g. uzdots pildīt TehNozPr a.p. 28.09.1940.g. iekļauts 24.TSK, kur ieskaitīts ASaBn. 01.10.1940.g. svītrots no SaBn sarakstiem un 24.TSK norīkots ASaBn komandiera rīcībā. 7.10.1940.g. ASaBn iecelts par BKP saimniecības jautājumos. 15.11.1940.g. ar PSRS

TAK pavēli apakšpulkveža pakāpē iecelts BKP amatā. 25.06.1941.g. vienības sastāvā ar ešelonu dodas Daugavpils virzienā. 26.06.1941.g. no Aglonas stacijas ešelonš atgriezts Litenē. 30.06.1941.g. ar trim rotām, pilnā bruņojumā ar transporta līdzekļiem un sakaru sistēmām, atstāj Litenes vasaras nometni un ierodas Vecpiebalgas mežos, kur Madonas apkārtnē vada 847 vīru lielu partizānu vienību. 1941.g. jūlija sākumā uzsāk organizēt vienību Gulbenē. Vienība piedalās Gulbenes mežu tīrīšanā un lidlauka apsargāšanā. Piedalās pie Latviešu divīzijas organizēšanas, kur tika iedalīts Atsevišķā rotā. Šo darbību pārtrauca vācu civilpārvalde. 18.07.1941.g. no Gulbenes kopā ar pārējiem karavīriem vācu ešelonā dodas uz Rīgu. Līdz turpmākam ziņu nav. 06.09.1942.g. ierodas Rudnia-Nalibockā¹⁰¹, kur 26.Tukuma KDBn iecelts BK amatā. 12.11.1942.g. kopā ar 26.Tukuma KDBn atgriežas Latvijā, kur bataljons tiek dislocēts Krāslavā. 21.11.1942.g. bataljona sastāvā dodas uz frontes iecirkni pie Novgorodas. 08.02.1943.g. pārcelts uz 19.Latgales KDBn, kur iecelts BK amatā. 20.04.1943.g. bataljona sastāvā iekļauts 2.LBr, kur 2.KBn Waffen SS Obersturmbanfirera dienesta pakāpē iecelts BK amatā. No 15.10. līdz 16.12.1943.g. 1.KP¹⁰² pilda PK a.p. 01.02.1944.g. pārcelts uz 2.ApmP, iecelts PK amatā. 16.07.1944.g. aplenkumā pie Mozuļu sādžas Krievijas teritorijā ievainots un, lai nenokļūtu gūstā, – nošaujas. Pēc nāves paugstināts Waffen-SS Standartenfirera pakāpē.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 1916.g. marta līdz 1917.g. septembrim Rīgas frontē cīnās pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā no 29.01. līdz 22.05.1919.g. piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku. Pēc tam 1919.g. piedalās Vidzemes atbrīvošanas cīņās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā no 30.06. līdz 18.07. 1941.g. vada nacionālo partizānu vienību Vidzemē, bet no 06.09.1942.g. līdz 21.09.1944.g. leģionāru sastāvā militāro dienestu pilda Vācu armijā.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ. Lko, Lakpz, Lacjpm, 5.šķ. Tzo, 4.šķ. Vo ar (š). Vācijas: 1.un 2.pak. DzK, un pēc nāves Vzk.

Ģimenes stāvoklis: 1924. g. precas ar Lūciju Olgu Vītoliņš (1903). Bērni: Biruta (16.12.1927.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 195.l.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 31.l., 43.lp.; LVVA, 1490.f., 1.apr., 58.l., 71.lp.; LVVA, 1492.f., 1.apr., 134.l., 559.lp.; LVVA, 1505.f., 1.apr., 16.l., 224., 237., 292., 302. un 321.lp.; LVVA, 1505.f., 1.apr., 17.l., 5., 9., 33., 72., 94., 98., 105., 107., 121., 166. un 206.lp.; LVVA, 1505.f., 1.apr., 36.l., 7. un 98.lp.; LVVA, 1515.f.,

¹⁰¹ apdzīvota vieta bijušās Polijas teritorijā

¹⁰² 8.11.1943.g. 1.KP pārdēvēts par 32.KP

1.apr., 25.1., 78.lp.; LVVA, P-180., 1.apr., 283.1.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.1., 165.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr., 5.1.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”, 69.lpp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”, 43.lpp.; „Latviešu karavīrs otrā pasaules kara laikā”. (I daļa.) 90. - 268.lpp.; (II daļa.) 103., 108., 131.lpp.; (III daļa.) 133. – 192.lpp.; (IV daļa.) 136., 205.lpp.; (VI daļa.) 310.lpp.; “LOM Gadagrāmata”. 2002. 149.lpp.; U.Sietiņš. „Par zemi, ko mīlam...” 16.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 158.lpp.; A.Silgailis. „Latviešu leģions”. 228.–306.lpp.

APERMANIS Pēteris Mārtiņa d., administratīvais leitnants, dzimis 01.01.1902.g. Jelgavas apriņķa Ozolnieku pagastā mežsarga ģimenē. 1915.g. kopā ar māti dodas bēgļu gaitās uz Krieviju. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Cēsu ielā 25–7.

Vispārējā izglītība: 1918.g. beidz Pleskavas komercskolā 4 klases.

Dienesta gaita: 15.11.1919.g. iestājas LA, kur ieskaitīts Vidzemes AP. 10.04.1920.g., būdams nepilngadīgs, tiek demobilizēts. 08.11.1921.g. iestājas LA, kur ieskaitīts Vidzemes AP. 18.01.1922.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 23.03.1922.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 18.12.1922.g. ieskaitīts virsdienestā un 2.ABt iecelts Vecākā rakstveža amatā. 17.11.1933.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 08.07.1936.g. pielīdzināts administratīvā kaprāļa pakāpei. 04.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 28.04.1937.g. saņem administratīvā virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 07.05.1937.g. pārcelts uz ApPe, kur AdmDa iecelts VRs amatā. 18.03.1940.g. KS nokārto pārbaudījumus administratīvā leitnanta pakāpes iegūšanai. 02.07.1940.g. AdmDa iecelts Reģistratūras pārziņa amatā. 12.07.1940.g. pieņem reģistratūru, bibliotēku, arhīvu un grāmatas. 17.07.1940.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 25.10.1940.g. svītrots no AdmDa atīvās daļas sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 31.12.1940.g. piekomandēts 24.TSK štābam. 28.06.1941.g. dodoties uz Rīgu, Piebalgas tuvumā vācieši aiztur un atved uz Rīgu, kur iesloga cietumā. 30.06.1941.g. pārvests uz Lietuvas cietumu, bet vēlāk nosūtīts uz gūstekņu nometni Austrumprūsijā. 1941.g.oktobrī pārvests uz Kenigsbergu, kur strādā būvniecībā. 1942.g. martā atbrīvots un atgriežas Rīgā, kur iestājas darbā vācu organizētajā „Sarkanā Krusta” tipa organizācijā Vecākā lietveža amatā. 21.02.1944.g. izsaukts uz leģiona „brīvprātīgo” iesaukšanas komisiju. 25.02.1944.g. komandēts uz Pulcēšanās vienību Rīgā, kur Unteršturmfirera pakāpē ieskaitīts 5.LRoP. 27.02.1944.g. ierodas Kuldīgā jaunformējamā 5.LRoP, kur 3RoBn tiek

iecelts SmVs amatā. No 18.04. līdz 01.06.1944.g. pulka sastāvā nodrošina dzelzceļa līnijas Polocka–Molodžoņoje apsardzību stacijas “Zjabki” tuvumā. No 15.04. līdz 01.06.1944.g. nodrošina bataljonu ar pārtikas un furāžas sagatavošanu. No 01.06. līdz 01.08.1944.g. pārcelts uz Vezumnieku vadu, kur iecelts VK amatā. No 01.08. līdz 15.09.1944.g. 1.RoBn iecelts SmVs amatā. 1944.g. novembrī pēc 5.LRoP izformēšanas ieskaitīts Zvaigznes komandētajā BvP.

Arests: 09.05.1945.g. Kurzemes frontē pēc Vācu armijas kapitulācijas aizturēts un nosūtīts uz Medvežegorskas¹⁰³ filtrēšanas nometni. 15.01.1946.g. P.Apermanis pratināts, kuras laikā pieprasīti viņa biogrāfiskie dati un ziņas par darbu. 28.01.1946.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos Filtrācijas lāģera Nr.0313 „SMERŠ” materiālus par P.Apermaņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka P.Apermanis, leitnanta pakāpē dienot Sarkanās armijas 181.StDv ASapBn, 1941.g. jūnijā negribēja aizstāvēt Dzimteni, palika uz laiku vāciešu okupētajā Latvijas teritorijā, 1942.g.martā atgriezies no gūstekņu nometnes Rīgā, iestājās vācu dienestā un līdz 1944.g. strādā par vecāko lietvedi „Ievainoto palīdzības” organizācijā. 1944.g. iestājās vācu armijā un leitnanta pakāpē dienēja līdz Vācijas kapitulācijai 5.RoP 3.RoBn, to apgādājot ar munīciju cīņai pret Padomju partizāniem un SA, par to apbalvots ar DzK. Ņemot vērā minēto, turētu aizdomās par KPFSR KK 58-1.b. pantā minētiem noziegumiem, nolēmu P.Apermani, dzīvojošu Medvežegorskas filtrācijas lāģerī Nr.0313, aizturēt un izdarīt kratīšanu tā dzīves vietā”.* 28.01.1946.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot Filtrācijas lāģera Nr.0313 „SMERŠ”a materiālus par P.Apermani, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-1.b. noteiktiem noziegumiem, kā arī, ņemot vērā to, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, tamdēļ, likuma noteiktā kārtībā nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko paziņot arestētajam pret parakstu.”* 04.02.1946.g. izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.56. 08.02.1946.g. „SMERŠ” izmeklētājs pieņem izmeklēšanā lietu Nr.2235 par P.Apermani, kas turēts aizdomās par KPFSR KK 58-1.b. pantā noteiktiem noziegumiem. 08.02.1946.g. P.Apermanis arestēts un pratināts. Pratināšanas laikā aizpilda arestētā anketu, kurā sniedz pieprasītās ziņas. 08.02.1946.g. sastādīts pārmeklēšanas protokols. Par pārmeklēšanu sūdzības neizteica. 18.02.1946.g. P.Apermanis pratināts no 10.00 līdz 15.00., 20.02.1946.g. pratināts no 11.00

¹⁰³ Kareļu – Somu PSR republika

līdz 15.00., 21.02.1946.g. pratināts no 11.00 līdz 16.00. 22.02.1946.g. P.Apermanim uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.2235 materiālus un ņemot vērā, ka P.Apermanis ir pietiekoši atmasksots, nolēmu, vadoties no likuma, saukt P.Apermani pie atbildības par iepriekš minētā KK pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 22.02.1946.g. P.Apermanis pratināts no 19.00 līdz 23.00, kuras laikā taujāts par „Sarkano Krustu.” 05.03.1946.g. pratināts no 18.00 līdz 24.00, kuras laikā atkārtoti pratināts par „Sarkano Krustu”. 12.03.1946.g. pratināts no 10.00 līdz 17.00. 18.03.1946.g. Pēternieku pagasta operpilnvarotais paraksta izziņu, ka P.Apermaņa vecāki dzīvo „*Viesturos*”. 20.03.1946.g. pratināts no 18.00 līdz 23.00, kuras laikā atkārtoti pratināts par dienestu vācu armijā. 26.03.1946.g. pratināts no 10.00 līdz 14.00, kuras laikā pratināts par dalību kaujās. Noliedzis, ka ir tieši piedalījies tiešā kaujas darbībā. 31.03.1946.g. pratināts no 16.00 līdz 20.30, kuras laikā pratināts par pulka kaujām pret partizāniem. 01.04.1946.g. filtrācijas Nometnē Nr.0313, Medvežegorskā, divi gūstekņi pratināti kā liecinieki P.Apermaņa lietā. 01.04.1946.g. P.Apermanis pratināts no 20.00 līdz 24.00, kuras laikā iztaujāts par dienestu 5.LRoP. 02.04.1946.g. P.Apermanis pratināts no 12.00 līdz 14.00, pratināts par latvisko tekstu uz 8 lapiņām. Atbild, ka tie ir izraksti no bībeles. 02.04.1946.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.2235, uzskatu izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem P.Apermaņa nodošanu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka neko papildināt nevēlas un lūgumu neesot.*” 4.04.1946.g. sastādīts apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, bez tam atmasksots ar divu liecinieku liecībām, tiesājams pēc iepriekš minētā KK panta. Vadoties no likuma, lietu nododu apstiprināšanai speciāģera Nr.0313 kara prokuroram.*” 10.04.1946.g. speciāģera Nr.0313 kara prokurors P.Apermaņa lietu nodot iztiesāšanai Belomoras KA Kara tribunālam. 15.04.1946.g. notiek Belomoras KA Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemj P.Apermaņa lietu izskatīt slēgtā sēdē bez apsūdzētāja, aizstāvja un liecinieku izsaukšanas. 24.04.1946.g. notiek Belomoras KA Kara tribunāla P.Apermaņa (Lietas Nr.00174.) tiesas sēde. Tiesas sēdi atklāj 10.00, kuras laikā paziņo tiesas sastāvu, nolasa apsūdzību, jautā, uzklaua atbildes, un P.Apermanim dod pādējo vārdu. Pēdējā vārdā saka, ka „*Celtās apsūdzības par dienestu vācu armijā atzīstu, lūdzu spriedumu mīkstināt.*” 11.00 tiesa dodas apspriesties. 12.00 tiek nolašīts tiesas

spriedums, kurā teikts: „*Atņemt leitnanta dienesta pakāpi un ieslodzīt uz 10 gadiem LDN. (KK 58-1. a. pants.) Uz 5 gadiem zaudēt politiskās tiesības, ar mantas konfiskāciju. (KK 31. a., b. un c. pants.) Termina sākums no 08.02.1946.g. Spriedumu var pārsūdzēt PSRS Augstākajā Tiesā 72 stundu laikā no sprieduma kopijas saņemšanas.*” 12.05 tiesas sēde tiek slēgta. 26.07.1954.g. P.Apermanis, atrodoties „*Kamišlag*” LDN Omskā, iesniedz lūgumu par soda mīkstināšanu. 21.08.1954.g. Ziemeļu KA KGB Sevišķās daļas izmeklētājs pārskata slēdzienu un nolēm, ka spriedums par P.Apermani atstājams spēkā un P.Apermaņa lūgumu atstāt bez ievērinības. 24.08.1954.g. izraksts no Kareļu–Somu PSR Sodū pārskatīšanas komisijas sēdes protokola Nr.16: „*Klausījāmie P.Apermaņa apsūdzības lietu un nolēmām Belomorkanāla Kara tribunāla 24.04.1946.g. spriedumu atstāt spēkā.*” Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Reabilitācija: 25.11.1998.g. reabilitēts pēc LR 03.08.1990.g. likuma.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās cīņās pret Lielinieku karaspēku, bet par tiešu dalību kaujās ziņus nav. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu no 1944.g.februāra pilda Vācu armijā.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpz, Lacpm, TZo 2. un 3.pakāpes goda zīme.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Mariju Molčānovu (3.11.1902.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 196.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 46.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 20.l., 71.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 79.lp.; Turpat, P-180., f., 1.apr., 284.l.; Turpat, P-180., f., 24c.apr., 43.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., 44646.l., 1.-132.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 23.lpp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (VI daļa.) 260.lpp.; 18.10.1941.g. laikraksts „Tēvija”; „LKM” no Latviešu leģiona iesaukšanas saraksta. 753.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 159.lpp.

APINIS Jānis Kārļa d., kapteinis, dzimis 17.11.1899.g. Valkas apriņķa Lugažu pagasta strādnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Stabu ielā 46/48 – 16.

Vispārējā izglītība: Beidzis tehniskās skolas 2. klasi.

Dienesta gaitas: 11.04.1919.g. mobilizēts LPV BS, kur ieskaitīts 5.Cēsu KP. 06.06.1919.g. ievainots kaujā pie Cēsīm. 06.10.1919.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 10.Aizputes KP, kur ieskaitīts 4.KR. No 19.09. līdz 03.10.1920.g. nosūtīts uz KS organizēto

virsnieku kursu. Pēc kursu beigšanas saņem karaskolas beigušā tiesības, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 07.10.1921.g. 4.KR iecelts VK amatā. 16.01.1922.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1924.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 17.01.1924.g. līdz 28.09.1933.g. periodiski pilda RK a.p. No 18.01.1929.g. līdz 17.10.1931.g. un no 21.10.1931.g. līdz 12.01.1932.g. piekomandēts Zemgales Dv Intendantūrai. No 29.09.1933.g. līdz 01.04.1934.g. piekomandēts PŠ. No 19.05.1933.g. pārcelts uz 1.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 09.10.1933.g. piekomandēts PŠ, lai iepazīstos ar tieslietām. 17.11.1933.g. saņem kapteinis-leitnants dienesta pakāpi. 01.02.1934.g., būdams piekomandēts pulka štābam, 1.KR iecelts RKP un 1.KV VK amatā. 01.04.1934.g. atkomandēts no PŠ un stājas pie tiešo dienesta pienākumu pildīšanas. 16.04.1934.g. nosūtīts uz 6 mēnešu virsnieku kursu. 06.10.1934.g. beidz kursu un atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 17.11.1934.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. No 23.12.1934.g. līdz 27.02.1935.g. 1.KR periodiski pilda RK a.p. 21.06.1935.g. izdota pavēle par pārcelšanu 2.Ventspils KP. 09.07.1935.g. ierodas 2.Ventspils KP, kur SmR iecelts RK amatā. 17.08.1936.g. pārcelts uz KS, kur SmR iecelts RK amatā. No 23.01. līdz 26.01.1939.g. piedalās Vidzemes Dv ziemas manevros. No 16.09.1939.g. līdz 30.01.1940.g. KS pilda MPVs amatu. No 14.11.1939.g. KS uzdots pildīt SmPr a.p. No 22.02. līdz 24.02.1940.g. piedalās Vidzemes divīzijas ziemas manevros. 7.03.1940.g. KS iecelts SmPr amatā un papildus tiešajiem dienesta pienākumiem SmR uzdots pildīt RK a.p. 01.10.1940.g. KS priekšnieks ziņo AŠ, ka kpt. J.Apinis joprojām atrodas KS SmPr amatā. 22.10.1940.g. iekļauts to KS presonāla sastādītajā sarakstā, kas ir iekļauti RKKS, bet vēl atrodas KS personālsastāvā, t.s., J.Apinis KS SmPr amatā. 14.11.1940.g. izslēgts no KS personālsastāva sarakstiem, norīkots RKKS priekšnieka rīcībā un iecelts pasniedzēja amatā.

Arests: 6.06.1941.g. pieņemts lēmums par J.Apiņa aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot NKVD ienākušos materiālus par J.Apiņa noziedzīgu darbību, konstatēju, ka J.Apinis ir bijušais Latvijas armijas virsnieks, aizsargs, slēpti strādājis bijušajā Latvijas armijas ģenerālštāba 2.daļā. Pretpadomiski noskaņots, Sarkanās armijas atnākšanu uzņēma naidīgi. Noskaidrots, ka piedalījies kaujās pret Sarkano armiju Latgalē, ka apbalvots ar „Lāčplēša ” ordeni. Nikns Padomju Savienības ienaidnieks, aktīvi nostājies pret savstarpējās palīdzības pakta noslēgšanu starp PSRS un Latviju. Slavinājis vācu armijas spējas. Nolēmu J.Apini, dzīvojošu Rīgā, Stabu ielā 46/48 – 18, apcietināt un pie viņa izdarīt kratīšanu.” 16.06.1941.g. izdots arestēšanas un kratīšanas orderis

Nr.001583. 16.06.1941.g. J.Apinis aizturēts karaspēka Salaspils nometnē, ieslodzīts Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.1, no kurienes izvests uz Krasnojarskas novodu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 14.08.1941.g. J.Apinis pratināts no 19.55 līdz 23.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, pieprasītas liecības par dienestu Latvijas armijā, par apbalvojumiem, vai bijis ārzemju komandējumos, liek nosaukt personas, kuri no esošiem nometnē veduši pretpadomju aģitāciju. J.Apinis pratināšanas laikā nosaucis 4 uzvārdus. 06.09.1941.g. sastādīta ārsta izziņa: „*Praktiski vesels*”. 09.09.1941.g. J.Apinis pratināts no 17.00 līdz 22.30, kuras laikā pieprasītas liecības par to, kādas KS bijušas pretpadomju sarunas, un Sarkanās armijas atnākšanu Latvijā. 15.10.1941.g. izmeklētājs ziņo izmeklēšanas grupas priekšniekam, ka lietā nav protokola par to, kas pārmeklēšanas laikā no J.Apiņa paņemts. 20.10.1941.g. J.Apinis pratināts no 10.00 līdz 17.50. J.Apinis *miris* 25.10.1941.g. 30.10.1941.g. nometnes slimnīcā sastādīts akts par to, ka J.Apinis miris no sirds kreisās koronārās artērijas pilna aizsprostojuma. Ziņu par sekciju aktā nav. 30.10.1941.g. pieņemts lēmums par izmeklēšanas izbeigšanu. Lēmuma pamatojums: „*Vadoties no likuma, celtās apsūdzības J.Apiņa lietā Nr.549 sakarā ar J.Apiņa nāvi izbeigt. Visi izmeklēšanas materiāli atstājami lietā, kas kalpos par atmaskojošu materiālu pret citiem pretpadomju grupas dalībniekiem.*”

Reabilitācija: 16.01.1996.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 04.06. līdz 03.02.1919.g. kaujās pie Cēsīm un Juglas pret Vācu un Baltijas landesvēra apvienoto karaspēku, kā arī piedalās no 08.10. līdz 13.10. Rīgas aizstāvēšanas un no 16.11. līdz 29.11.1919.g. Kurzemes atbrīvošanas kaujās uz Lielupes un Iecavas upes krastiem pret Bermonta karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpz, Lacpm, 5.šķ.Tzo, 4.šķ.Vo(š).

Ģimenes stāvoklis: 30.09.1928.g. precas ar Gabriēlu Mariju Vīksne (20.10.1901.g.). Bērni: Miralda Marija (6.10.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 199.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 18.l., 12.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 19.l., 41., 44.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 20.l., 9.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l., 4.lp.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 131.l., 7.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 82.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 3.l., 18.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1174., 1359.lp. LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 1.lp.; LVA, 1986.f., 2.apr., P-1385.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2238.l. (I daļa), 1.-34.lp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 543. lpp.; “LOM Gada grāmata 1999”. 125.lpp. “Latviešu karavīrs Otrā pasaules

kara laikā.” (I daļa.) 281.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 23.lpp. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 491.lpp.

APINIS¹⁰⁴Jānis Voldemārs Miķeļa d., virsleitnants, dzimis 15.04.1892.g. Lēdurgas pagasta “*Mudurgās*”.

Vispārējā izglītība: beidzis Aleksandra III ģimnāziju Rīgā.

Dienesta gaita: 25.10.1913.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts Rīgas KAPE, kur iecelts Rakstveža amatā. 15.12.1913.g. pārcelts uz Viļņas apgabala Ošmjanu KAPE, kur iecelts Rakstveža amatā. 07.07.1914.g. pārcelts uz Viļņas etapa komandantūru, kur iecelts Rakstveža amatā. 10.02.1915.g. pārcelts uz Viļņas KA priekšnieka štābu, kur iecelts Rakstveža amatā. 01.05.1915.g. iecelts VRs amatā. 01.06.1916.g. pārcelts uz 122.RezKP. 30.10.1916.g. nosūtīts mācīties uz Gatčinas PrapS. 27.03.1917.g. beidzot PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz LStRezP. 14.06.1917.g. pārcelts uz 3.Kurzemes LStP. 26.09.1917.g. saslimis un evakuēts uz 1.LStBr slimnīcu. 07.11.1917.g. atstāj karadienestu. Līdz turpmākam ziņu nav. 24.10.1921.g. atgriežas Latvijā. 23.11.1921.g. leitnanta dienesta pakāpē ieskaitīts LA rezervē. Līdz turpmākam ziņu nav. No 01.07. līdz 11.08.1927.g. iesaukts uz 8.Daugavpils KP rīkotajām apmācībām. Līdz turpmākam ziņu nav. 01.06.1928.g. ieskaitīts Militārajā robežapsardzībā, kur Valmieras robežsargu apgabalā iecelts PosPr amatā. 15.11.1929.g. beidz Robežsargu kursu. 16.04.1934.g. nosūtīts uz Zilupes robežsargu apgabalu, kur 3.rajonā iecelts PosPr amatā. 16.06.1934.g. pārcelts uz 4.rajonu. 06.04.1935.g. pēc Militārās robežapsardzības pārformēšanas RoBr ieskaitīts 2.Zilupes RoBn 1.RoR, kur iecelts SarPr amatā. 07.11.1936.g. nosūtīts uz Robežsargu virsnieka kursu. 01.03.1937.g. pēc ziemas apmācības kursa beigšanas atgriežas bataljonā. 28.06.1937.g. nosūtīts uz Robežsargu virsnieka kursu. 28.08.1937.g. pēc vasaras apmācības kursa beigšanas atgriežas bataljonā iepriekšējā amatā. 02.09.1937.g. ieskaitīts aktīvā karadienestā, kur RoBr 2.Zilupes RoBn 1.RoR iecelts VK amatā. 22.05.1939.g. ATP pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 2.kategorijas motocikla vadītāja tiesības. 03.02.1940.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 24.08.1940.g. pārcelts uz 1.Dagdas RoBn, kur 2.RoR uzdots pildīt RK a.p. 16.10.1940.g. atvaļināts no dienesta un nosūtīts Liepājas pilsētas

¹⁰⁴ arī APINŠ

kara komisāra rīcībā. 16.05.1941.g. Liepājas pilsētas kara komisārs ziņo, ka J.Apinis neatrodas uzskaitē. 16.04.1941.g. Liepājas pilsētas kara komisārs ziņo, ka J.Apinis dien NKVD karaspēkā uz LPSR robežas Ļībavas apriņķī Inspektora palīga amatā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā 1917.g. septembrī Olaines rajonā piedalās kaujās pret Vācu karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, TZo 1.pakāpes goda zīme

Ģimenes stāvoklis: 6.03.1921.g. precas ar Mariju Smilģe. Bērni: Ansis (3.01.1922.g.), Voldemārs (11.04.1925.g.); Jānis (11.04.1925.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 207.l.; 1515.f., 1.apr., 25.l.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 50.l., 166.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

APINIS Jānis Pidriķa d., kapteinis, dzimis 01.06.1900.g. Cēsu apriņķa¹⁰⁵ Liezeres pagasta „*Reiņos*”. 1940./41.g. dzīv. Rīgā, Brīvības ielā 70-91. 1945.g. dzīvo Rīgā, Pērnavas ielā 49-8.

Vispārējā izglītība: 1912.g. beidz Liezeres draudzes skolu¹⁰⁶.

Dienesta gaita: 17.06.1919.g. mobilizēts LPV BS, kur ieskaitīts Cēsu bataljonā. 26.08.1919.g. Cēsu bataljona sastāvā ieskaitīts 2.Ventspils KP. 15.12.1920.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 15.06.1921.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 08.08.1921.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 02.10.1921.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 15.02.1922.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 21.08.1923.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.10.1923.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 3.Jelgavas KP, kur ieskaitīts 3.KR. No 01.02.1924.g. 3.KR uzdots pildīt VK a.p., no 03.11.1924.g. līdz 22.09.1925.g. piekomandēts 2.LoR, kur uzdots pildīt VK a.p. 22.09.1925.g. atgriežas 3.KR. 19.10.1925.g. piekomandēts PŠ, lai iepazītos ar adjutanta dienesta pienākumiem. 05.01.1926.g. iecelts pulka tieslietu virsnieka amatā. No 14.04.1926.g. līdz 01.07.1927.g. pulkā periodiski pilda kasiera un TiesDarb a.p. 29.01.1927.g. atgriežas 3.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 12.07.1927.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta apakāpi. 01.12.1927.g. nosūtīts uz Virsnieku kursu. 01.09.1928.g. beidzot kursu, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 25.10.1929.g. pārcelts uz 4.KR, kur iecelts VK amatā. No 14.06. līdz 20.10.1930.g. piekomandēts uz 1.Liepājas KP

¹⁰⁵ vēlākais Madonas apriņķis

¹⁰⁶ apliecināšanu izglītības dokumentu nav

rīkoto Virsniekvietnieku kursu, kur uz kursa laiku iecelts pasniedzēja amatā. No 07.11.1930.g. piekomandēts PŠ, lai iepazītos ar mobilizācijas plāniem. 06.12.1930.g. InsR iecelts VK amatā. No 24.12.1930.g. līdz 30.10.1931.g. piekomandēts pulka štābam, kur iecelts pulka un Jelgavas garnizona MobDarb amatā. 01.02.1931.g. pulkā iecelts TiesDarb amatā. 24.03.1931.g., būdams piekomandēts pulka štābam, pārcelts uz 4.KR, kur iecelts VK amatā. 20.11.1931.g. Virsnieku un Kareivju klubā iecelts KIPār amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 01.02.1934.g. pulkā iecelts TiesDarb amatā. No 27.02.1934.g. līdz 19.10.1936.g. Jelgavas pilsētas komandantūrā pilda KomA a.p. 10.10.1936.g. pārcelts uz AKR, kur iecelts VK amatā un papildus tiešajiem pienākumiem uzdots pildīt RKP a.p. 14.12.1936.g. AKR iecelts RKP un papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt RK a.p. no 11.03. līdz 09.08.1937.g. AKR pilda RK a.p. No 07.09. līdz 25.09.1937.g. piedalās Armijas rudens manevros. No 04.10. līdz 30.10.1937.g. uz iesaukto rezervistu apmācības laiku 1.StRezInsR iecelts RKP amatā. 01.02.1938.g. piekomandēts AŠ OrgMobDa. 16.09.1939.g. pārcelts uz AŠ OrgMobDa, kur OrgN uzdots pildīt NPrP a.p. No 01.11.1939.g. OrgMobDa, MobN uzdots pildīt NPrP a.p. 07.12.1939.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un OrgMobDa, MobN iecelts NPrP amatā. 01.11.1940.g. izdota pavēle par J.Apiņa izslēgšanu no visāda veida atalgojuma AŠ OrgMobDa kā norīkotu Baltijas SKA rīcībā un ir iecelts Rīgas KKom Rakstveža amatā. 19.06.1941.g. atvaļināts no militārā dienesta. 22.06.1941.g. izdota Latvijas PSR kara komisāra parakstīta izziņa, kurā teikts, ka J.Apinis no 19.06.1941.g. ir atvaļināts no militārā dienesta. 25.06.1941.g. J.Apinis stājas uzskaitē Rīgas pilsētas Kirova rajona KKom. 2.07.1941.g. iestājas Policijā, kur iecelts NPrP amatā un līdz 12.07.1941.g. vada veikalu un noliktavu apsardzi. No 1941.g.augusta līdz 1942.g. septembrim „šucmaņu” rotā atrodas RKP amatā. No 1942.g. septembra līdz 1944.g. oktobrim Rīgas KD Policijas departamenta 3.nodaļā atrodas Ugunsdzēsības inspektora amatā. 15.09.1944.g. no Iedzīvotāju izvietojanas štāba saņem rīkojumu pārcelties no Rīgas uz Planīcas pagasta „Saldeniekiem”. 16.10.1944.g. dodas uz Liepāju, lai Policijas departamenta sastāvā ar kuģi pārceltos uz Vāciju. 18.10.1944.g. ierodas Gdiņā. No 20.10. līdz 02.11.1944.g. atrodas bēgļu Šķirošanas – karantīnas nometnē. 23.11.1944.g. saņem atļauju kopā ar sievu no Straubingas pilsētas doties uz Mogilno pilsētu. No 02.11. līdz 23.11.1944.g. pie poļu muižnieka kalpo par zirgu puisi. No 02.12.1944.g. līdz 16.02.1945.g. strādā pie poļu muižnieka saimniecībā, bet vēlāk, dodoties uz Latviju, nonāk Volkovijskas Pārbaudes-filtrācijas punktā.

Arests: 28.02.1945.g. Volkovijskas Pārbaudes – filtrācijas punktā pratināts, kuras laikā aizpilda arestētā anketu¹⁰⁷. 28.02.1945.g. Volkovijskā pratināta J.Apiņa sieva Ieva Apinis. 02.03.1945.g. Volkovijskā J.Apinis pratināts. 04.03.1945.g. pieņemts lēmums par J.Apiņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos Baltkrievijas PSR NKVD materiālus par J.Apiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka J.Apinis pēc atvaļināšanas no SA palicis Rīgā. Būdams neapmierināts ar Padomju varu, iestājies vācu dienestā par Rīgas latviešu apsardzes rotas komandiera palīgu. Pildījis Rīgas policijas Politiskās nodaļas operatīvos uzdevumus. Dienot rotā no 1941.g. septembra, izstrādāja instrukcijas un izveda dzīvē vācu objektu apsardzību Rīgā, konvojēja politiskos ieslodzītos, veica cilvēku ķeršanu un arestus. 1942.g. beigās pārgāja Latvijas kārtības dienesta policijā par ugunsdzēsības inspektoru. Strādājis līdz 1944.g. oktobrim, tad kopā ar sievu un mantām caur Liepāju devies uz Vāciju. Nolēmu J.Apini, būdamu PSRS NKVD Volkovijskas pārbaudes un filtrācijas lāģerī, arestēt un pārmeklēt.” 05.03.1945.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos materiālus par J.Apini, konstatēju, ka ir aizdomas par veiktiem PSR KK 63.p. I daļā minētiem noziegumiem un, lai nepieļautu izvairīšanos no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu turēt apsardzībā.” 05.03.1945.g. izdots arestēšanas un pārmeklēšanas orderis Nr.183. Arestu veica „SMERŠ” vienība. 06.03.1945.g. pieņemts lēmums par J.Apiņa un viņa izmeklēšanas lietas nosūtīšanu no Volkovijskas uz Rīgu. 07.03.1945.g. Volkovijskā sastādīts personas pārmeklēšanas protokols: „Atņemams nekas nav atrasts un nekas nav paņemts.” 07.03.1945.g. J.Apinis pratināts Volkovijskā. Kad nogādāts uz Rīgu, ziņu nav. 17.07.1945.g. Rīgā J.Apinim uzrādīta apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.7260 materiālus un ņemot vērā to, ka J.Apinis ir pietiekoši atmaskots, nolēmu saukt J.Apini pie atbildības par KPFSR KK 58-1. a. pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 17.07.1945.g. J.Apiņa pratināšana sāka 20.40, kuras laikā precizēts iepriekšējās pratināšanās teiktais, un jautāts – vai atzīstas. Atbild, ka atzīstas. 30.07.1945.g. sagatavots lūgums pagarināt izmeklēšanas un apcietinājumā turēšanas laiku, pēc kā izmeklēšana tiek pagarināta līdz 01.09.1945.g. 28.09.1945.g. sagatavots lūgums pagarināt izmeklēšanas un apcietinājumā turēšanas laiku, pēc kā izmeklēšana tiek pagarināta līdz 25.10.1945.g.. 05.10.1945.g. izmeklēšanas lietas materiālus Nr.7260 par J.Apini pieņem izmeklēšanā Latvijas PSR NKGB

¹⁰⁷ Anketas beigās rīkojums: „Arestēt un nosūtīt uz Rīgu NKGB rīcībā.”

Sevišķās daļas izmeklētājs. 25.10.1945.g. J.Apinis pratināts no 21.30 līdz 23.00, kuras laikā pieprasītas liecības par to, ar ko nodarbojies vācu okupācijas laikā. 25.10.1945.g. sastādīts dzīvokļa Rīgā, Pērnavas ielā 49–8 kratīšanas protokols: „*Dzīvoklī nekas no J.Apiniem piederošām mantām nav atrasts.*” 25.10.1945.g. veikta sanitārā apskate. 30.10.1945.g. J.Apinis pratināts no 24.00 līdz 31.10. 2.00, kuras laikā pratināts par dienestu Policijā Rīgas 4. iecirknī. 31.10.1945.g. sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr. 7260 par J.Apiņa apvainošanu par KPFSR KK 58-1.a. pantā noteiktiem noziegumiem, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai J.Apiņa lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, tiesvedību uzrādīju. Pēc apsūdzības uzrādīšanas jautāju – vai nevēlas vēl ko savā lietā papildināt, paziņoja, ka nekas papildināms lietā tam neesot.*”. 08.11.1945.g. Latvijas PSR NKVD karaspēka kara prokurors dod rīkojumu Kara tribunāla priekšsēdīm par tiesas sagatavošanas sēdes sasaukšanu. 22.11.1945.g. sagatavots apsūdzības slēdzienis: „*Celtās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, atmaskots ar triju liecinieku liecībām. Vadoties no likuma, nolēmu lietu Nr.7260 nodot Latvijas PSR prokuroram virzīšanai iztiesāšanai Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunālam.*” 14.12.1945.g. notiek Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemts lietu Nr.3412 izskatīt slēgtā tiesas sēdē bez apsūdzības un aizstāvja piedalīšanās, neizsaucot lieciniekus, un līdz tiesai atstāt iepriekšējo drošības līdzekli – turēt apsardzībā. 15.12.1945.g. Rīgā no 11.00 līdz 12.25 notiek Latvijas PSR NKVD karaspēka Kara tribunāla sēde. J.Apinis pēdējā vārdā lūdz soda mēru mīkstināt. 12.00 tiesa dodas apspriesties un 12.20 tiek nolasiņš spriedums: „*Ieslodzīt uz 15 gadiem LDN (KK 58-1. a. pants) un politisko tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem ar visas mantas konfiskāciju (KK 31-a., b., c. pants.), bez pārsūdzēšanas. Termiņa sākums no 5.03.1945.g.*” 2.01.1946.g. dots rīkojums izrakstīt no dzīvokļa Rīgā, Brīvības ielā Nr.70-91. J.Apinis miris 01.10.1953.g. „*Vorkutlag*” nometnē.

Reabilitācija: 15.03.1995.g. J.Apinis reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās pret Lielinieku karaspēku, no 1919.g. oktobra līdz 1920.g.februārim kaujās pie Stalīdzāniem, Borhiem, Rēzeknes un Ludzas pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules kara laikā dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, 5.šķ.Vo(š), Lakpz, Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 28.05.1939.g. precas ar Ievu Emīliju Rudzis (18.09.1912.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 200.l.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 115., 125., 137., 153.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 61.l., 67., 236., 247., 255.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 89.l., 2.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 81.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 4.l., 42.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1359.lp.; Turpat, P-1000.f., 1.apr., 1.l., 1.lp.; LVA, 1986.f., 1.apr., 13864.(pamat) l., 1.-54.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 13864.(uzraudzības) l., 25.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 23.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 160.lpp.

APINIS Kārlis Jāņa d., kapteinis, dzimis 26.10.1897.g. Cēsu apriņķī¹⁰⁸ Jaun-Raunas pagastā¹⁰⁹. 1940./41.g. dzīvo Alūksnē, Sarkanarmijas ielā 7.

Vispārējā izglītība: 1915.g. beidz Cēsu pilsētas skolu. 1916.g. beidz Viengadīgo skolotāju kursu.

Dienesta gaita: 12.03.1916.g. mobilizēts armijā un ieskaitīts 3.RezKP. 06.10.1916.g. beidz MācKo rīkoto apmācības kursu. 10.12.1916.g. iestājas 2.Oranienbaumas PrapS, 08.03.1917.g. saņem portupeijunkera dienesta pakāpi. 10.04.1917.g. saņem jaunākā apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 15.09.1917.g. beidzot 2.Oranienbaumas PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi. 30.09.1917.g. ieskaitīts 237.RezKP. 03.10.1917.g. ierodas 237.RezKP, kur ieskaitīts 12.KR. 18.11.1917.g. pārcelts uz 8.Valmieras LStP. 21.02.1918.g. demobilizēts no karadienesta. 1918.g. aprīlī iesaistās Putīlova rūpnīcas Sarkangvardu grupā, kur iecelts VK amatā. 21.03.1919.g. mobilizēts SA un ieskaitīts 18.PLStP, kur iecelts VK amatā. 11.05.1919.g. K.Apinis dezertē un pārbēg Polijas armijas pusē un nonāk gūstā. 24.12.1919.g. atbrīvots no gūsta un atgriežas Rīgā pie radiem. 08.01.1920.g. iestājas LA, kur ieskaitīts Vidzemes Dv PapBn 13.KR. 23.02.1920.g. pārcelts uz 4.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 01.03.1920.g. iecelts VK amatā, bet vēlāk pārcelts uz SmR. 13.03.1920.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur ieskaitīts 7.KR. 10.11.1920.g. pārcelts uz 8.KR 2.KV, kur iecelts VK amatā. 01.12.1920.g. pārcelts uz 5.KR 1.KV, kur iecelts VK amatā. No 01.02.1921.g. 5.KR uzdots pildīt RK a.p. 13.03.1921.g. pārcelts uz 3.KR 1.KV, kur iecelts VK amatā, vienlaikus periodiski pilda RK a.p. 17.10.1922.g. uzsāk mācības Virsnieku kursā. 15.10.1923.g. beidzot virsnieku kursu, iegūst KS beigušā tiesības atgriezties pulkā, kur

¹⁰⁸ Vēlākais Madonas apriņķis

¹⁰⁹ No protokola - Cēsu apriņķa Liepas pagasta. „Struņķos”.

4.KR 2.KV iecelts VK amatā. 15.10.1923.g. 4.KR 1.KV iecelts VK amatā. 17.11.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 03.02.1924.g. 1.KR 2.KV iecelts VK amatā. No 13.10.1924.g. 1.KR uzdots pildīt RK a.p. No 30.10.1925.g. līdz 22.06.1926.g. piekomandēts 8.Daugavpils KP, kur uz Virsdienesta instruktoru kursa laiku iecelts VK amatā. 20.01.1927.g. pārcelts uz 2.KR 3.KV, kur iecelts VK amatā. 25.09.1927.g. pārcelts uz 7.KR 3.KV, kur iecelts VK amatā. 04.07.1928.g. pārcelts uz 4.KR 1.KV, kur iecelts VK amatā. 01.12.1928.g. pārcelts uz 3.KR 2.KV, kur iecelts VK amatā. 12.07.1929.g. pārcelts uz 4.Valmieras KP, kur ieskaitīts 3.KR. 01.11.1929.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. No 13.02.1934.g. uzdots pildīt RKP a.p. No 06.10.1934.g. 1.KR uzdots pildīt RKP a.p. 06.11.1934.g. 1.KR iecelts RKP amatā. No 29.01.1935.g. līdz 13.09.1937.g. 1.KR periodiski pilda RK a.p. No 28.02. līdz 13.03.1937.g. piekomandēts Aizsargu organizācijas organizētajam Kājnieku vada komandiera kursam, kur uz kursa laiku iecelts VK amatā. 13.09.1937.g. pārcelts uz KABt, kur uzdots pildīt BtK a.p. 27.10.1937.g. pārcelts uz InsR, kur uzdots pildīt RKP amatā. 22.12.1937.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē. 24.01.1938.g. uz Saimniecības virsnieku kursa laiku piekomandēts Armijas Intendantūrai. 27.01.1938.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi, pārcelts uz SmR, kur RK amatā. 02.05.1938.g. pabeidz kursu un atgriežas pulkā, kur SmR sāk pildīt RK amatu. No 01.06. līdz 27.07.1938.g. Salaspils noietnē iecelts NomKd amatā. No 29.07. līdz 13.08.1938.g. papildus tiešajiem pienākumiem uz pulkā organizēto Aizsargu komandieru kursu laiku iecelts KuPr amatā. No 22.09. līdz 30.09.1938.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts RK amatā. 26.09.1938.g. izdota pavēle par atbrīvošanu no amata un nosūtīšanu Sabiedrisko lietu ministrijas rīcībā. 07.10.1938.g. dodas Sabiedrisko lietu ministrijas pakļautībā esošās Aizsargu organizācijas 10.Cēsu AizSP komandiera rīcībā, kur iecelts PKP amatā. 15.07.1940.g. atsaukts no Aizsargu organizācijas uz 4.Valmieras KP. 01.09.1940.g. ieskaitīts 4.Valmieras KP 6.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 11.09.1949.g. svītrots no LTA un 4.Valmieras KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 14.09.1940.g. ieskaitīts 186.StP 1.StBn, kur iecelts RK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē iecelts RK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras noietnē Ostroviešos aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku tiesāšanai. Izvirzītā apsūdzība: “*Cara un Latvijas Armijas virsnieks, Aizsargu pulka priekšnieka palīgs, pretpadomju elements.*” 10.08.1941.g. K.Apinis ierodas

„Norillag” nometnē. 6.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 19.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par K.Apiņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka 1916. – 1917.g. dienējis cara armijā, pēdējā pakāpe praporščiks. No 1920. līdz 1940.g. dienējis kā virsnieks Latvijas nacionālajā armijā. 1920.g. piedalījās kaujās pret Sarkanā armiju Latgales frontē. Gadu bija nacionāl-fašistiskās organizācijas „Aizsargi” pulka komandiera palīgs. Pēc pārliecības buržuāziskais nacionālists, buržuāziskās iekārtas atbalstītājs, naidīgi noskaņots pret Padomju Savienību, izrādīja neapmierinātību par Padomju varas pasākumiem, nolēmu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 19.10.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKGB materiālus par K.Apini, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-10. I pantā veiktajiem noziegumiem, kā arī ņemot vērā to, ka, atrazdamies brīvībā, var iespaidot izmeklēšanas gaitu, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko pret parakstu paziņot arestētajam.” 19.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.91. 20.10.1941.g. K.Apinis pratināts no 19.30 līdz 22.10, kuras laikā aizpilda arestētā anketu. 26.10.1941.g. K.Apinim uzrādīta šāda apsūdzība: „Izskatīju izmeklēšanas materiālus lietā Nr.556 un, ņemot vērā to, ka K.Apinis ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju Savienību, veicis kontrrevolucionāru darbību, tamdēļ nolēmu saukt K.Apini pie atbildības par iepriekš minētā KK pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 27.10.1941.g. K.Apinis pratināts no 12.50 līdz 15.05, kuras laikā raksta vaļsirdīgu atzīšanos par to, ka Poļu gūstā nokļuvis, kad ticis pārsteigts, būdams atpūtā kopā ar viņa komandēto pusrotu. 18.11.1941.g. pieņemts lēmums uzrādīt papildu apsūdzību, jo ir aizdomas par KK 19-58-1.b. pantā veiktajiem noziegumiem. 18.11.1941.g. K.Apinis pratināts no 12.30 līdz 16.05, kuras laikā prasīts paskaidrot, kamdēļ atteicies no PSRS pilsonības un atgriezies Latvijā. 18.11.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr. 556 par K.Apiņa apvainošanu KK 58-10. I un 58-10-1. b. pantos noteiktiem noziegumiem, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai K.Apini nodotu tiesai iztiesāšanai. Vadoties no likuma, par to paziņoju apsūdzētajam un tiesvedību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības lietā nekas nav papildināms.” 21.11.1941.g. sastādīts apsūdzības slēdziens: „Pratināšanā celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties

uz izklāstu un vadoties no likuma, nolēmu K.Apiņa lietu Nr.556 caur Sarkanās armijas Galveno kara prokuratūru virzīt izskatīšanai Taimiras apgabala tiesai.” 28.11.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sagatavošanas sēde, kurā nolemj: “K.Apini tiesāt slēgtā tiesas sēdē par iepriekš KK pantos minētiem noziegumiem bez apsūdzētāja un aizstāvja piedalīšanās. Drošības līdzekli līdz tiesai atstāt iepriekšējo.” 08.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sēde. Tiesas spriedums: “Pamatojoties uz KPFSR KK 58-10. I pantu, atņemt brīvību uz 10 gadiem, pamatojoties uz KK 31.panta a., b. un c. punktu prasībām, uz 5 gadiem zaudēt politiskās tiesības un, pamatojoties uz KK 19-58. I b. pantu, piespriest ASM un personīgās mantas konfiscēšanu. Drošības līdzekli līdz sprieduma astiprināšanai atstāt iepriekšējo. Spriedumu var pārsūdzēt KPFSR Augstākajā tiesā 72 stundu laikā pēc sprieduma kopijas nodošanas apsūdzētajam.” 16.12.1941.g. K.Apinis iesniedz kasācijas sūdzību KPFSR Augstākajai tiesai. 18.02.1942.g. KPFSR Augstākās tiesas kolēģija nolemj: „Taimiras apgabala tiesas spriedumu atstāt spēkā, K.Apiņa kasācijas sūdzību neievērot”. 24.04.1942.g. izraksts no PSRS Augstākās tiesas Prezidija sēdes protokola Nr.9/272: „Klausījāmie K.Apiņa lūgumu par apzēlošanu un nolēmām spriedumu par ASM atstāt spēkā.” 27.04.1942.g. PSRS Augstākās tiesas priekšsēdis raksta Taimiras apgabala tiesas priekšsēdim Dudinkā: „PSRS Augstākā tiesa paziņo, ka 8.12.1941.g. spriedums par K.Apiņa notiesāšanu ar ASM atstāts spēkā. Izpildiet un par izpildi ziņot Maskavai.” 03.05.1942.g. PSRS Augstākās tiesas priekšsēdis raksta Taimiras apgabala tiesas priekšsēdim, kopija KPFSR Augstākās tiesas priekšsēdim, kurā atkārtoti iepriekšējo PSRS Augstākās tiesas lēmumu. 18.06.1942.g. Taimiras apgabala tiesas priekšsēdis raksta „Noriļlag” nometnes NKVD Operatīvās daļas priekšniekam: „No PSRS Augstākās tiesas paziņots, ka spriedums par K.Apini atstāts spēkā, paziņojiet mums un Maskavai.” 29.06.1942.g. spriedums izpildīts.

Reabilitācija: 23.02.1998.g. K.Apinis reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: no 1925.g. Latvijas Aizsardzības biedrības biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalījies, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Krievijas pilsoņu karā karadienestu pilda Lielinieku karaspēkā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās Latgales atbrīvošanā pret Lielinieku karaspēku no 17.03.1920.g. līdz miera noslēgšanai ar Krieviju.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo, Lakpz, Lacpz.

Ģimenes stāvoklis: 19.08.1928.g. precas ar Antoniju Bērziņš (22.09.1906.g.). Bērnī: Andrejs Miervaldis (2.07.1929.g.) un Juris (6.11.1930.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 201.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 12.l., 57.lp.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 13.l., 186.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 47.l., 40., 260.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 48.l., 4., 10., 18., 111., 142., 193., 212., 248.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 176., 205., 218.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l., 13.lp.; Turpat, 1528.f., 1. apr., 23.l., 190.lp.; LVA, 691.f., 1.apr., 2.l., 172.un 176.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 78.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 9.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 41812.l.(pamat), 1.-47.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 41812.l.(uzraudzības), 1.-47.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 23.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 630.lpp.; “LOM Gada grāmata” 1999.g. 125., 131.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 55.lpp.

APINIS Paulis Harijs Pētera d., ārsts pulkvedis–leitnants, dzimis 26.06.1888.g. Valmieras apriņķī Jaunvāles pagastā “Zāģeros” Trikātas draudzes skolas skolotāja ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, R.Blaumaņa ielā 28-3.

Vispārējā izglītība: beidzis Aleksandra ģimnāziju Tērbatā. 1914.g. martā absolvē Tērbatas universitātes Medicīnas fakultāti. 1922.g. LU nokārto Valsts eksāmenus.

Dienesta gaita: 04.03.1914.g. iesaukts karadienestā un nosūtīts uz Viļņas kara hospitāli. 19.08.1914.g. pārcelts uz 29.Dv lazareti. 12.09.1914.g. pārcelts uz frontē esošo 27.Dv lazareti. 11.02.1915.g. nokļūst Vācu armijas gūstā. 30.09.1918.g. atbrīvots no gūsta un atgriežas Latvijā, kur dzīvo tēva mājās un no 28.10.1918.g. Jaunvāles pagastā uzsāk ārsta privātpraksi. 06.06.1919.g. iesaukts LPV BS, kur Ziemeļlatvijas brigādes lazaretē iecelts Jaunākā ārsta amatā. No 22.06. līdz 01.08.1919.g. atrodas Rūjienā, kur Rūjienas Sarkanā Krusta lazaretē piedalās epidēmijas apkarošanā. 03.02.1920.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur iecelts pulka vecākā ārsta amatā. 25.06.1920.g. piešķirta ārsta kapteiņa dienesta pakāpe. 17.11.1924.g. piešķirta ārsts pulkvedis–leitnants dienesta pakāpe. No 27.07.1929.g. Latgales Dv uzdots pildīt ārsta a.p. 25.08.1931.g. pārcelts uz Liepājas kara slimnīcu, kur vienlaikus iecelts slimnīcas priekšnieka un Kurzemes DV ārsta amatā. 01.05.1937.g. ievēlēts Liepājas garnizona baznīcā, ievēlēts draudzes valdē. 14.08.1937.g. Liepājas garnizona baznīcas draudzē ievēlēts draudzes valdē. No 28.10. līdz 30.10.1939.g. Liepājas

kara slimnīcu pārceļ uz Jelgavu¹¹⁰. 29.10.1940.g. iecelts Jelgavas kara slimnīcas likvidatora amatā. 21.11.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no Jelgavas kara slimnīcā ieņemamā amata. 25.11.1940.g. K.Apinis atbrīvots no ieņemamā amata. 15.12.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem un nosūtīts Rīgas pilsētas kara komisāra rīcībā.

Arests: 09.06.1941.g. sastādīta izziņa ar K.Apiņa personīgiem datiem un kompromitējošiem materiāliem: „*Ir bijis Latvijas armijas ārsts plt., bijušais cara armijas virsnieks. Latvijas armijā dien no 1919.g. un atvaļināts sakarā ar Padomju varas izveidošanu Latvijā. Apbalvots ar TZO, Vo un „atbrīvošanas” kara divām medaļām. Aktīvi darbojies aizsargu organizācijā. Fašistiski noskaņots. Bijušais virsnieks kpt. “F” pratināšanā uzrādīja, ka K.Apinis viņu iesaistījis provokatoriskā darbībā un savedis sakaros ar “F”, kurš strādājis Kurzemes divīzijas štāba Izlūkošanas daļā.*” 09.06.1941.g. pieņemts lēmums par apcietināšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par K.Apiņa noziedzīgo darbību¹¹¹, nolēmu K.Apini, dzīvojošu Rīgā, R.Blaumaņa ielā 28-3, apcietināt un izdarīt pie viņa kratīšanu.*” Izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.020962. 14.06.1941.g. K.Apinis aizturēts un izvests uz Molotovas apgabala „*Usullag*” nometni. 14.06.1941.g. parakstīts kratīšanas protokols. 1941.g.septembrī operpilnvarotais, pieņemot lietu izmeklēšanā, ziņojis: „*Lietā nav: 1) Kratīšanas akta; 2) kvīts par atņemto mantu nodošanu.*” K.Apinis miris 25.10.1941.g. Surmogas nometnē Nr.8 pirms sprieduma pasludināšanas. 08.11.1941.g. pieņemts lēmums par krimināllietas Nr.5338 nodošanu arhīvā, jo apsūdzētais K.Apinis miris.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 07.11.1914.g. līdz 11.02.1915.g., būdams par frontes lazaretēs ārstu. Latvijas atbrīvošanas karā kā pulka ārsts piedalās no 1919.g. jūnija līdz miera noslēgšanai ar Padomju Krieviju.

Apbalvojumi: Krievijas: 3.šķ.Sv.So, 3.šķ. Sv.Ao.; Latvijas: 4. un 3. šķ. Tzo, 3.šķ. Vo.(š), 3.šķ. Vo, Lakpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 18.03.1920.g. precas ar Lūciju Broks dzimusi Bunduls (1899. – 1978.). Bērni: Maksis Tāļivaldis (15.05.1921.g.), Laimdota (7.02.1927.g.). Ģimene izsūtīta 14.06.1941.g. un 7.09.1956.g. atbrīvota no izsūtījuma.

¹¹⁰ 8.02.1940.g. Liepājas kara slimnīcu pārdēvē par Jelgavas kara slimnīcu.

¹¹¹ Lēmumā pie noziedzīgām darbībām atkārtojas viss tas, kas minēts kompromitējošā materiālā.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 205.l.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 955.l., 19.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 1.l., 70.lp.; Turpat, 1518.f., 1.apr., 18.l., 80.lp.; Turpat, 1518.g.1.apr., 20.l., 162., 256., 259.lp.; Turpat, 1518.f., 1.apr., 21.l., 40., 263.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 70.lp.; Turpat, 4966.f., 1.apr., 12.l., 137.lp.; LVA, 1987.f., 1.apr., 16166.l.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 493.lpp.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”, 70.lpp.; „LOM Gada grāmata”. 1999.g. 146.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 23.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 110.lpp.

APKALNS Pēteris Jāņa d., kapteinis, dzimis 03.02.1898.g. Rīgas apriņķī Kokneses pagastā „Atradzēs” kalēja ģimenē. Pirms aresta dzīvo Rīgā, Katrinas ielā 14–3.

Vispārējā izglītība: 1911.g. uzsāk mācības Rīgā Millera reālskolā. 1918.g. beidz uz Maskavu evakuēto Millera reālskolu.

Dienesta gaita: 14.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur kā kareivis ieskaitīts 4.Valmieras KP 3.KPR. 02.07.1919.g. pārcelts uz SaKo. 30.07.1919.g. pārcelts uz 1.BrD, kur BrV iecelts telefonista amatā. 17.03.1920.g. pārcelts uz Aviācijas parku¹¹². 10.03.1921.g. iecelts par kaprāļa vietas izpildītāju. 01.06.1922.g. pārcelts uz 1.AvN, kur uzdots pildīt lidotāja seržanta a.p. 02.10.1922.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.10.1922.g. uzsāk mācības KS. 01.09.1924.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz ATD, kur ieskaitīts InsR. 07.06.1923.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 02.10.1924.g. pārcelts uz ED. 10.10.1924.g. ED, kur ieskaitīts SaR. No 24.12.1924.g. līdz 02.03.1926.g. ED periodiski pilda KoPr a.p., InsR VK un kara pasta baložu stacijas priekšnieka amatu. No 16.06.1926.g. uzdots pildīt “M.R.2.” radiostacijas priekšnieka a.p. No 20.11.1926.g. līdz 01.03.1927.g. pārcelts uz Ventspils radiostaciju, kur iecelts RadPr amatā. 24.11.1926.g. piekomandēts InsR, kur iecelts VK amatā. No 31.01. līdz 25.03.1927.g. apmeklē Gāzu virsnieka kursu. 28.02.1927.g. pēc noslēguma pārbaudījumu nokārtošanas saņem virsnieka – elektrotehniķa speciālista kvalifikāciju. 01.03.1927.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta, bet vēlāk kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. No 10.09.1928.g. līdz 11.08.1929.g. mācās Francijas Augstākās elektrības skolas organizētajā Virsnieku kursā. Pēc kursu beigšanas saņem

¹¹² 10.03.1921.g. Aviācijas parku pārdēvē par Aviācijas divizionu.

inženiera–elektrotehniķa diplomu, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 07.01.1930.g. norīkots Armijas SaPr rīcībā. 26.06.1930.g. pārcelts uz AŠ OpDa InfN, kur PeilStac iecelts StacPr amatā. 1935.g. beidz Augstākos militāros kursus. 07.06.1935.g. pārcelts uz SaBn, kur OpN iecelts NPrA amatā. 17.11.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 13.01.1937.g. SaBn ievēlēts par zemāko virsnieku GT locekli. 16.02.1937.g. SaBn Virsnieku klubā ievēlēts kluba valdē. 08.03.1937.g. Virsniekvietnieku kursam iecelts par apmācītāju mācību priekšmetā – vispārējā un kājnieku taktika. No 11.04.1937.g. līdz 30.03.1939.g. nosūtīts ārzemju komandējumā par novērotāju uz Francijas – Spānijas robežu. 09.01.1939.g. SaBn virsnieku zemākās GT ievēlēts par papildu locekli. 30.03.1939.g. SaBn OpN iecelts NPrA amatā. No 23.11.1939.g. līdz 04.05.1940.g. uz 1.InsR organizēto Virsniekvietnieku kursa laiku iecelts apmācītāja amatā mācību priekšmetā vispārējā un kājnieku taktika. No 02.12.1939.g. līdz 20.07.1940.g. 2.InR uz organizēto Virsdienesta sakaru instruktoru–mehāniķu kursa laiku iecelts sakaru apmācītāja amatā. 01.01.1940.g. SaBn iecelts par tiesas piesēdētāju. 03.01.1940.g. uz Sakaru vadu komandiera kursa laiku iecelts par apmācītāju mācību priekšmetā – radiotehnika. 11.01.1940.g. SaBn ievēlēts virsnieku zemākās GT. 06.09.1940.g. svītrots no SaBn sarakstiem kā norīkotu 24.TSK ŠPr rīcībā. 07.10.1940.g. 24.TSK iecelts Pārvietojamo radio sakaru priekšnieka palīga amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli Sarkanarmijas 2.ranga kara inženiera pakāpē iecelts RadPrP amatā. 01.07.1941.g. demobilizēts no SA. 1941.g.jūlijā ceļā uz Rīgu, pie Ērgļiem, vāciešu aizturēts un gūstekņu ešelonā aizvests uz Vāciju, kur ievietots Pagēgenas gūstekņu nometnē. 1941.g.septembrī pārvests uz Presišs–Eilau (Kenigsberga) izvietoto baltiešu gūstekņu nometni. 1941.g. novembra beigās kopā ar ~40 vīru grupu pārvests uz Rīgu un ievietots Pērnavas ielā gūstekņu nometnē¹¹³. 01.12.1941.g. atbrīvots no gūsta un iestājas darbā rūpnīcā „*Telefunken*” par bibliotekāru tehniskā bibliotēkā. 29.02.1944.g. iesaukts leģionā un Waffen–SS Hauptsturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 4.RoP, kur iecelts RK amatā. Pulka sastāvā nonāk Zemgales stacijas apkārtnē, kaujās ar SA 4.RoP ciešs smagus zaudējumus, sākas dezertēšana, pēc kā pulks atvilks uz Koknesi pārformēšanai. P.Apkalnu grib nodot tiesai, bet kpt.Adamovičs paglābj to no tiesas, pēc kā tiek nosūtīts uz Latviešu leģionu. 15.08.1944.g. ieskaitīts Pulcēšanās vienības 1.bataljonā. 1944.g.decembrī pārcelts uz 5.BvP būvpulku, kur sākumā iecelts RK, bet vēlāk BK amatā.

¹¹³ bijušās 5.Siguldas KP pulka kazarmas

Arests: 08.05.1945.g. būdams komandējumā Liepājā, grupas sastāvā no Pāvilstas ar motorlaivu dodas uz Zviedriju, kur Gotlandē ievietots gūstekņu nometnē. 1945.g.novembrī pārcelts uz gūstekņu nometni Zviedrijas iekšienē. 25.01.1946.g. nodots PSRS un ievietots Liepājas gūstekņu nometnē, bet vēlāk pārvests uz Rīgas Mežaparkā izvietoto gūstekņu nometni. 1946.g. augustā atbrīvots un uzsāk darbu rūpnīcā „Radiotehnika” par bibliotekāru, kā arī strādā Rīgas 29.nepilnā vidusskolā par skolotāju. 1946.g.decembī plāno bēgt uz Zviedriju, bet bēgšanu neīsteno. 1947.g. pavasarī grupas sastāvā plāno atkārtoti bēgt uz Zviedriju. 14.10.1947.g. P.Apkalns pratināts pirmo reizi. 16.10.1947.g. pieņemts lēmums par arestēšanu, arestēts un ieslodzīts Rīgā LPSR NKVD cietumā Nr.2. 24.10.1947.g. pieņemts lēmums saukt pie atbildības. Lēmuma pamatojums: *”Vācu armijas virsnieks, pēc kapitulācijas aizbēga uz Zviedriju, kur protestēja pret vācu armijas karavīru atgriešanos PSRS. Ieradies Latvijā, nodibināja sakarus ar ārvalstu izlūkdienesta emisāru un palīdzēja spiegošanas darbā, vairākkārt mēģināja bēgt uz Zviedriju, tiesājams par KPFSR KK 58-I „a” pantā noteiktiem noziegumiem.”* 31.12.1947.g. P. Apkalns iepazīstināts ar apsūdzības slēdzienu, pēc kā sākas daudzkārtējas pratināšanas. 10.01.1947.g. pieņemts lēmums par izmeklēšanas termiņa pagarināšanu līdz 16.02.1947.g. 07.04.1948.g. LPSR Valsts drošības komiteja uzstāj, ka lietu nevar iztiesāt Baltijas KA Kara tribunāls, bet lieta jānodod iztiesāšanai PSRS VDK Sevišķai apspriedei. 26.06.1948.g. PSRS VDK Sevišķā apspriede, tiesājot 31 apsūdzēto grupu, P.Apkalnam piespriež 25 gadus ieslodzījuma. 10.07.1948.g. iepazīstināts ar tiesas spriedumu. Soda izciešanai nosūtīts uz 2.sevišķo LDN. 05.11.1954.g. PSRS VDK saņemto apžēlošanas lūgumu nosūtīja iztiesāšanai LPSR MP VDK. 26.03.1955.g. LPSR MP VDK pārbaudes slēdziens: *“Spriedums pareizs, sūdzību atstāt bez ievēribas.”*

Atbrīvošana: 26.07.1956.g. PSRS AP Prezidija komisija lietu pārskata un, ņemot vērā labo uzvedību LDN, sodu samazina līdz nometnē pavadītajam laikam. Atbrīvots, atgriezies Latvijā, iesniedzis apžēlošanas lūgumu. 11.12.1957.g. sakarā ar iesniegto lūgumu LPSR MP VDK pratinā P. Apkalnu papildus, secināts: *„Par sprieduma pareizību šaubu nav.”* 20.03.1964.g. LPSR MP VDK atsākta atkārtota izmeklēšana. Izmeklēšanas laikā konstatēts, ka P.Apkalns nav atrodams Latvijā, jo it kā izsūtīts uz Franciju. No kurienes vēlāk dodas pie sievas uz Kanādu. P.Apkalns *miris* 01.03.1970.g. Kingstonā, Ontario štatā Kanādā.

Dalība karaģājienu un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā piedalās, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules kara laikā militāro

dienestu pildu Vācu armijā un 1944.g. vasarā pie Zemgales stacijas ņēma tiešu dalību kaujās pret Sarkanu armiju.

Apbalvojumi: Latvijas: Lakpž, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Annu Kirke (1900.). Bērni: Ināra Astrīda (23.09.1930.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 209A l.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 229., 234., 237., 248.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 17.l., 94., 96., 98., 114., 206., 214., 221.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 7.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 15.l., 78.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 6.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 300.l.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 163.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 69.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 28635.l.(1.sējums), 64., 66., lpp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 28635.l.(2.sējums), 30., 70., 73.lpp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 28635.l.(12.sējums), 2., 100-173., 173., 216., 242., 244., 278.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 28635.l.(13.sējums), 95., 143-148., 188., 292.lpp.; “No NKVD līdz KGB.” 24.lpp. “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (IV daļa.) 229.lpp.; Ziņas no 18.10.1941.g. laikraksta “*Tēvija*”. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 159.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.4. (1973.g.) 76.lpp.

APSĀNS Herberts Osvalds Jāņa d., leitnants, dzimis 07.03.1913.g. Rīgā amatnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Daugavpils ielā 47–9. Līdz arestam dzīvo Rīgā, Miera ielā 103.

Višpārējā izglītība: 1931.g. beidzis Rīgas Valsts tehnikumu.

Dienesta gaita: 29.08.1935.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts ATP. 14.05.1936.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 29.09.1936.g. iestājas KS. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz ATP, kur ieskaitīts ATrR. 04.10.1938.g. pārcelts uz BAR, kur uzdots pildīt BAK a.p. 13.05.1939.g. piekomandēts BAR. No 17.07. līdz 12.09.1939.g. apmeklē virsnieku militāri fiziskās audzināšanas kursus. 01.09.1939.g. iztur pārbaudījumus saskaņā ar “Auto – tanku virsnieku sagatavošanas noteikumiem”. No 01.06. līdz 01.07.1939.g. atrodas pulka novietnē Daugavgrīvas nometnē. 11.08.1939.g. saņem 1.kategorijas auto vadītāja tiesības. No 16.09. līdz 28.09.1939.g. piekomandēts 2.TR, kur uzdots pildīt VK a.p. 10.11.1939.g. beidz AŠ ApmDa organizēto virsnieku militāri–fiziskās audzināšanas kursu. No 23.12.1939.g. piekomandēts AutoR, kur uzdots pildīt VK a.p. No 03.02. līdz 26.02. 1940.g. uz virsnieku slēpošanas kursa laiku piekomandēts 7.Siguldas KP. 01.03.1940.g.

pārcelts uz ApmBn, kur 2.ApmR¹¹⁴ iecelts VK un papildus tiešajiem dienesta pienākumiem AutoR uzdots pildīt RK a.p. 1.04.1940.g. pārcelts uz SmR, kur iecelts VK amatā un papildus tiešajiem pienākumiem piekomandēts TehDa. 27.04.1940.g. beidz virsnieku militāri – fiziskās audzināšanas kursu. 05.06.1940. piekomandēts 2.AutoR. 12.09.1940.g. sakarā ar ATBr izformēšanu ieskaitīts 181.StDv AutoR. 17.09.1940.g. pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 1.kategorijas motociklu vadītāja tiesības. 27.09.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 28.09.1940.g. ierodas 183.StDv, kur AIZBn MotR iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē iecelts VK amatā. 1941.g. jūnija beigās atvaļināts no militārā dienesta. Pēc Vācu armijas ienākšanas Cēsīs dodas uz Rīgu, kur dzīvo pie tēva. 06.08.1941.g. iestājas Rīgas KPol, kur ieskaitīts 6.vienībā GK amatā. 1941.g.septembrī pāriet uz Rīgas pilsētas KPaIP, kur ieņem ApPr amatu. No 1941.g.decembra līdz 1943.g.maijam latviešu „SD”¹¹⁵ pilda uzrauga, bet vēlāk vecākā uzrauga amatu. No 18.01.līdz 15.03.1943.g.darbojies vācu izlūkošanas pārvaldes *Kaufman* grupā, kur Latgales partizānu rajonā vada 10 aģentus. 1943.g.maijā pārcelts uz „SD” Arāja komandu. No 1943.g.maija līdz 1944.g.aprīlim Arāja komandā iecelts VK amatā. 26.05.1943.g.saņem Waffen SS Untersturmführera dienesta pakāpi. 01.05.1944.g.pārcelts uz Auto šoferu skolu. 26.05.1944.g.izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur 15.LDv iecelts VK amatā. 01.06.1944.g.pārcelts uz 19.LDv, kur ieskaitīts ģenerāļa Jekelna KG Ivanova bataljonā. 1944.g.oktobrī pārcelts uz 44.KP, kur iecelts VK amatā.

Pēckara periods: No 1945.g.maija līdz 1946.g.augustam atrodas Filtrācijas nometnē Nr.337. 9.08.1946.g.pieņemts darbā par meistaru PSRS Rūpniecības komisariāta „Sojuzprommontaž” Latvijas sevišķās-montāžas parvaldē Nr.1. 03.01.1947.g.ģimenes apstākļu dēļ atbrīvots no darba. 10.01.1947.g.pieņemts darbā Latvijas PSR Pārtikas rūpniecības ministrijas Remontu–mehāniskā fabrikā.18.01.1947.g.Rīgas Proletāriešu rajona kara komisariātā stājas uzskaitē.

Arests: 11.03.1947.g.sastādīts H.Apsāna pārmeklēšanas protokols: „*Atrasts un paņemti dokumenti – 5.lp. Sūdzību par nepareizu pārmeklēšanu un protokolā neierakstītu priekšmetu pazušanu nav.*” 11.03.1947.g.H.Apsāns pratināts kā aizturētais. 12.03.1947.g.H.Apsāns pratināts kā aizturētais atkārtoti, kuras laikā pieprasīts nosaukt palīgpolicistu

¹¹⁴ šoferu skola

¹¹⁵ **SD** (*Sicherheitsdienst*) – SS iekšējās drošības un izlūkošanas dienests

uzvārdus. Nosauc 12 uzvārdus un katru no tiem nedaudz raksturo. 13.03.1947.g. H.Apsāna pratināšana sāka 10.30, kuras laikā pieprasīts nosaukt Arāja komandas locekļu uzvārdus. Nosauc 6 uzvārdus un katru no tiem nedaudz raksturo. 13.03.1947.g. pieņemts lēmums par aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos Latvijas PSR VDK materiālus par H.Apsāna noziedzīgu darbību, konstatēju, ka no pirmām Latvijas PSR teritorijas okupācijas dienām brīprātīgi iestājies vācu – fašistiskās okupācijas varas dienestā, būdams sākumā par Policijas bataljona vada komandieri, vēlāk latviešu politiskajā policijā par vecāko uzraugu, veica Padomju ļaunu arestus. Līdz 1944.g. maijam dienēja „SD” Arāja komandā un piedalījās soda ekspedīcijās pret Padomju pilsoņiem. Pēdīgi bija vācu izlūkošanas pārvaldes Kaufman grupā par aģentūras vadītāju. Nolēmu H.Apsānu, dzīvojošu Rīgā, Miera ielā 103, arestēt un izdarīt kratīšanu.*” 13.03.1947.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot Latvijas PSR VDK materiālus par H.Apsānu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-1.a. pantā minētiem noziegumiem. Ņemot vērā, ka, būdams brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko pret parakstu paziņot arestētajam.*” 14.03.1947.g. H.Apsāns arestēts un ieslodzīts Rīgā Latvijas PSR VDK cietumā Nr.1. 13.03.1947.g. sastādīts kratīšanas akts: „*Dzīvoklī Miera ielā 103, kur pagaidām mitinājies H.Apsāns, viņam piederošu mantu nav.*” 14.03.1947.g. H.Apsāna pratināšana sāka 23.15. 17.03.1947.g. Rīgā Latvijas PSR VDK cietumā Nr.1 sastādīts akts, ka pilsone “M”, nododot pārtikas paciņu H.Apsānam, mēģinājusi slēpti nodot sarūsējušu žileti. 28.03.1947.g. H.Apsāns pratināts no 22.00 līdz 29.03. pl.01.00. 28.03.1947.g. H.Apsānam kopā ar 17 arestētajiem uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas materiālus par H.Apsānu un ņemot vērā, ka ir savākts pietiekami daudz pierādījumu, nolēmu saukt H.Apsānu pie atbildības par KPFSR KK 58-1.a. pantā minētiem noziegumiem, par to apsūdzētajam pret parakstu paskaidrot.*” 14.04.1947.g. izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.136. Arestēts. 14.04.1947.g. H.Apsāns pratināts no 12.00 līdz 15.04. pl.02.00, kuras laikā papildus pratināšanas laikā uzdotiem jautājumiem aizpilda arestētā anketu. 20.04.1947.g. pieņemts lēmums par lietisku pierādījumu pievienošanu H.Apsāna lietai Nr.9092. 21.04.1947.g. sastādīts akts par paņemta, kas neder lietiskiem pierādījumiem, iznīcināšanu. 22.04.1947.g. Rīgā kā lieciece tiek iztaujāta pilsone “M”. 22.04.1947.g. H.Apsānam no 20.45 līdz 23.15 notiek konfrontācija ar “K”, kurš apsūdzēts tai pašā lietā. 23.04.1947.g. izdota ārsta

izziņa: „*Derīgs fiziskam darbam.*” 24.04.1947.g. notiek pēdējā H.Apsāna pratināšana, pēc kuras sastādīts protokols par izmeklēšanas pabeigšanu: „*Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai, par to apsūdzētajam paziņoju, tiesvedību uzrādīju, pēc kā jautāju – vai nevēlas vēl ar kaut ko izmeklēšanu papildināt? H.Apsāns paziņoja, ka ar izmeklēšanas materiāliem iepazīties pilnīgi, personīgi materiālus pārskatot un nolasītus saprotamā krievu valodā Latvijas PSR VDK telpā laikā no 20.30 līdz 22.30. Papildinājumu izmeklēšanai un lūgumu nav.*” 05.05.1947.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis, tiesājams pēc KPFSR KK 58-1. a. panta. Pamatojoties uz iepriekš minēto apsūdzētā H.Apsāna lietu Nr.9092, nododu Latvijas PSR IeM karaspēka kara prokuroram virzīšanai izskatīšanai Kara tribunālam.*”¹¹⁶

23.05.1947.g. notiek Latvijas PSR IeM karaspēka Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemj lietu Nr.9092 klausīt slēgtā sēdē ar apsūdzības un aizstāvības piedalīšanos un liecinieku izsaukšanu. Drošības līdzekli līdz tiesai atstāt iepriekšējo – turēt apsardzībā. 02.06.1947.g. Latvijas PSR IeM karaspēka Kara tribunāla sēde notiek no 11.00 līdz 14.30 un no 16.30 līdz 20.00. 03.06.1947.g. Kara tribunāla sēde notiek no 11.20 līdz 15.10 un turpinās vakarā no 17.00 līdz 22.00. 04.06.1947.g. Kara tribunāla sēde notiek no 10.30 līdz 15.00 un turpinās vakarā no 17.00 līdz 22.00. 05.06.1947.g. Kara tribunāla sēdi atklāj 11.00 un 15.30 paziņo pārtraukumu. 17.15. H.Apsānam dod pēdējo vārdu, kurā tas lūdz mīkstināt tam piespiesto soda mēru. 19.00 Kara tribunāla locekļi aiziet pieņemt spriedumu. 22.40 atgriežas un nolasa spriedumu: „*Izskatījām apsūdzētā H.Apsāna lietu. Pamatojoties uz izklāstu, atzinām H.Apsānu par vainīgu noziegumos, paredzētos KPFSR KK 58-1.a. pantā. Ņemot vērā apsūdzētā aktīvu dalību noziegumos, nolēmām H.Apsānu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem, turot LDN, un politisko tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem bez īpašuma konfiscēšanas, jo tāda nav. (KPFSR KK 31-a., b., c., d. un e. pants.) Termiņu skaitot no 11.03.1947.g. Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā IeM Pierobežas apgabala Kara tribunālā 72 stundu laikā pēc šī sprieduma izraksta saņemšanas.*” Pēc sprieduma nolasīšanas apsūdzētajam izskaidro apzēlošanas kārtību un termiņus. Drošības līdzekli – turēšanu apsardzībā atstāt iepriekšējo. 23.10 paziņo par sēdes slēgšanu. 07.06.1947.g. iesniedzis kasācijas sūdzību. 07.06.1947.g. advokāts pievieno kasācijas sūdzībai paskaidrojumu un lūgumu mīkstināt sodu.

¹¹⁶ Papildus apsūdzības slēdzienam pievienots 17 liecinieku saraksts ar viņu adresēm.

11.08.1947.g. IeM Lietuvas pierobežas apgabala Kara tribunāls H.Apsāna kasācijas sūdzību izskata un nolemj: „*Notiesātais atzīts par vainīgu, noziegumi apliecināti ar lietas materiāliem un paša atzīšanos. Notiesātā noziegumi kvalificēti pareizi un soda mērs noteikts attiecīgi noziegumam. Spriedumu atstāt spēkā, kasācijas sūdzību neievērot.*” H.Apsāns uzlikto sodu izcieš Noriļskā. 14.08.1947.g. cietuma Nr.1 priekšnieks saņem rīkojumu paziņot H.Apsānam, ka spriedums stājies spēkā, jo kasācijas sūdzībai atteikts. 02.09.1947.g. IeM Lietuvas pierobežas apgabala Kara tribunāla priekšsēdis lietu un lēmumu no 11.08. nosūta Latvijas PSR IeM karaspēka Kara tribunāla priekšsēdim izpildei. 27.08.1954.g. Latvijas PSR IeM Kontroles inspekcijas vecākais inspektors paraksta slēdzienus: „*No lietas materiāliem redzams, ka H.Apsāna noziegumi ir pierādīti un sods atbilst izdarītiem noziegumiem, ieteiktu H.Apsāna spriedumu atstāt spēkā.*” 30.09.1954.g. Latvijas PSR Krimināllietu izskatīšanas komisija nolemj spriedumu uzskatīt par pareizu. 10.03.1956.g. dots norādījums par H.Apsāna atbrīvošanu. 06.04.1956.g. H.Apsāns atbrīvots un atgriezās Latvijā. Līdz turpmākam ziņu nav. H.Apsāns *miris* 20.03.1983.g. un apbedīts Rīgā.

Reabilitācija: 7.09.1995.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kura laikā ir vairākkārtīgi piedalījies tiešā kaujas darbībā un ir ticis ievainots.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Asju Baltputnis (1913.g.). Bērni: Herberts (1945.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 214.l.; Turpat, 5601.f.,2.apr.,1821.l., 1.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 13.l., 28., 29.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 31.l., 279.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 50.l., 183., 238., 346., 403.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 89., 136., 156., 284.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 157.l., 43.lp.; Turpat, 1528.f.,1.apr., 23.l., 196.lp.; Turpat, P-180.f.,1.apr., 306.l.; Turpat, P-180.f.,5.apr., 25.l., 43.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 102.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 10.l., 34.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 9.l., 52.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 635.l. (2.sējums), 166.-207.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 635.l. (4.sējums), 107., 180., 206.-237., 269.-303., 317., 341., 354., 359., 360., 384., 395., 407., 415.-431., 436., 581.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 635.l. (uzraudzības), 69-74., 130., 155.-181., 189., 200.-204., 207.lp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksta 214.rinda.; “No NKVD līdz KGB”. 24.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuama internetā pie A burta. Nr.1332.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 160.lpp.

APSE Jānis Jēkaba d., administratīvais virsleitnants, dzimis 28.11.1897.g. lauksaimnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: beidzis Jelgavas zemkopības skolu. 1924.g. Rīgā beidzis Valsts vidusskolu pieaugušajiem un uzsācis studijas LU Tautsaimniecības fakultātes Tiesību zinātņu nodaļā.

Dienesta gaita: 28.05.1916.g. mobilizēts Armijā, kur ieskaitīts LStRezP. 15.06.1916.g. nosūtīts uz Latviešu strēlnieku bataljona apakšvirsnieku skolu. 12.10.1916.g. slimības dēļ no skolas atskaitīts un nosūtīts atpakaļ uz LStRezP, kur 4.StR uzdots pildīt jefreitora a.p. 23.12.1916.g. nosūtīts uz 25.KRezBr, kur ieskaitīts 8.Valmieras LStP, kur TelKo iecelts rakstveža amatā. 21.08.1917.g. pulkam atkāpjoties un vāciešiem ieņemot Rīgu, būdams slims paliek Rīgā. Dzīvodams tēva mājās, izvairās no vācu gūsta un dienesta Lielinieku armijā. 6.02.1920.g. iestājas LTA, kur ieskaitīts GAPE GANo DaR. 03.03.1920.g. pārcelts uz GAPE TehDa, kur iecelts jaunākā rakstveža amatā. 15.05.1920.g. nokārto pārbaudījumus kara laika ierēdņa pakāpes iegūšanai. 01.07.1920.g. saņemot kara laika ierēdņa kvalifikāciju, pārcelts uz Kredītu nodaļu, kur iecelts 2.šķiras grāmatveža amatā. 01.04.1921.g. pārcelts uz TehDa, kur iecelts 1.šķiras darbveža amatā. 01.02.1922.g. nosūtīts uz BruPe, kur uzdots pildīt apgādības grāmatveža a.p. 13.02.1922.g. pārcelts uz BruPe. 1922.g. janvārī saņem 6.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 17.11.1922.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 17.11.1926.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 01.08.1927.g. pārcelts uz AdmDa, kur MobN iecelts darbveža amatā. 21.02.1930.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz EskŠ darbveža amatā. No 26.02.1930.g. līdz 01.05.1935.g. EskŠ iecelts darbveža amatā. No 01.09. līdz 31.12.1931.g. apmeklē KS organizētos Administratīvā virsnieka kursus. 22.02.1932.g. esošā dienesta pakāpe pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei. 10.10.1935.g. iecelts par EskŠ un JND SmDa iecelts kancelejas priekšnieka amatā un papildus tiešajiem pienākumiem uzdots pildīt pārtikas, mantu un ieroču virsnieka a.p. No 15.02.1937.g. EskŠ uzdots pildīt flagvirsnieka a.p. No 15.02.1937.g. līdz 24.01.1939.g. pilda kancelejas priekšnieka un mantu virsnieka a.p. No 1.12.1938.g. EskŠ uzdots pildīt flagvirsnieka a.p. 1939.g. pārcelts uz IntN, kur iecelts mobilizācijas lietu pārziņa amatā. 10.05.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no militārā dienesta pēc paša vēlēšanās. 16.05.1940.g. nodod FŠ darbvedību. 28.06.1940.g. svītrots no FPe sarakstiem kā atvaļinātu līdz turpmākam rīkojumam. Līdz turpmākam ziņas nav. 1942.g. Rīgas 3.policijas iecirknī ieņem IecPrP amatu. 09.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju. Iesaukšana atlikta uz 6 mēnešiem. Līdz turpmākam ziņas nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 1917.g. janvārim līdz augustam piedalās kaujās pret Vācu armiju. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules kara laikā dienestu pilda Rīgas Policijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Paulīnu Naglu, bet 14.08.1928.g. abu laulība šķirta.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 216.l.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 12.l.; LVVA, 4961.f., 1.apr., 46.l., 2.lp.; LVVA, 4961.f., 1.apr., 50.l., 13. un 126. lp.; LVVA, 4964.f., 1.apr., 25.l., 10.lp.; LVVA, 4964.f., 1.apr., 28.l., 50. un 55.lp.; LVA, 1986.f., 1.apr., 15164.l.; LVA, 15164.l.; “No NKVD līdz KGB”. 24.lpp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto saraksta 378.rinda. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

APSĪTE¹¹⁷ Kārlis Rudolfs Pētera d., kapteinis, dzimis 6.03.1896.g. Valmieras apriņķī Kauguru pagasta zemnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: Beidzis Valmieras pilsētas skolu. 1921.g. nokārto eksāmenus pilna vidusskolas kursa apmērā. 1932.g. beidz LU Lauksaimniecības fakultāti agronoma specialitātē.

Dienesta gaita: 07.08.1915.g. iesaukts armijā, kur ieskaitīts 171. KRezBn. 17.10.1915.g. pārcelts uz Sveaborgas cietokšņa TgR. 20.02.1916.g. pēc paša vēlēšanās pārcelts uz 8.Valmieras LStP. 30.05.1916.g. pārcelts uz Vitebskas savvaļnieku komandu nosūtīšanai uz praporščiku skolu. 27.06.1916.g. ieskaitīts Kijevas praporščiku skolas sagatavošanas komandā. 30.10.1916.g. pēc sagatavošanas komandas kursa beigšanas ieskaitīts 3.Kijevas praporščiku skolā. 08.02.1917.g. beidzot praporščiku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz LStRezP, kur ieskaitīts 12.StR. 24.07.1917.g. pārcelts uz 1.Daugavgrīvas LtStP. 14.11.1917.g. pārcelts uz Dvinskas KA pārvaldi, kur ieskaitīts virsnieku rezervē. 17.03.1918.g. slimības dēļ atvaļināts no militārā dienesta un dodas uz Vladivostoku. 20.11.1918.g. iestājas “Imantas” pulkā. 27.02.1919.g. iecelts 1.simta¹¹⁸ 3. kvarta¹¹⁹ komandiera amatā. 18.05.1919.g. iecelts pulka mantziņa amatā. 23.03.1920.g. pulka sastāvā ar tvaikoni “Dānija” dodas uz Latviju un 21.06.1920.g. ierodas Liepājā. 11.09.1920.g. ieskaitīts 4.Valmieras KP, kur 3.KR iecelts VK amatā. 01.04.1921.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RK amatā. 6.10.1922.g.

¹¹⁷ APSĪTIS

¹¹⁸ rota

¹¹⁹ vads

pārcelts uz 1.KR. 15.11.1922.g. 4.Valmieras KP piekomandēts SmDa, kur uzdots pildīt PlePār a.p. No 2.06.1923.g. uzdots pildīt SmKoPr a.p. 01.10.1923.g. saņem atļauju pa dienesta laiku studēt LU. 01.03. iecelts PlePpulka ieroču pārziņa amatā. 17.11.1924.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 31.08.1925.g. pārcelts uz Vidzemes Dv štābu. No 14.09. līdz 19.10.1925.g. apmeklē Gāzu instruktoru kursu. 19.10.1926.g. komandēts uz KS rīkoto Virsnieku kursu. 21.09.1927.g. pēc kursa beigšanas atgriežas divīzijas štābā, kur iecelts GāzLSp amatā. 18.11.1930.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. Līdz turpmākam ziņu nav. 10.02.1937.g. pārcelts uz Vidzemes Dv IntDa, kur iecelts SUVs amatā. 1940.g.septembrī piekomandēts Zemkopības komisariātam. 02.10.1940.g. Vidzemes divīzijas štāba priekšnieka a.p. izpildītājs ziņo Armijas štābam, ka kpt. K.Apsīte vēl nav iedalīts jaunformējamā daļā, jo piekomandēts Zemkopības komisariātam. 28.10.1940.g. ieskaitīts 183.TStDv ASpBn, kur iecelts MAPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 09.04.1943.g. iestājas LKDBn. 15.08.1944.g. ieskaitīts Pulcēšanās vienības 1.bataljonā. 19.08.1944.g. 1.bataljonā iecelts SmVs amatā. 23.08.1944.g. K.Apsītim uzdots formēt 6.LBvBn no Salaspils nometnes nosacīti atbrīvotiem ieslodzītiem¹²⁰ un pēc tās saformēšanas iecelts BK amatā. Bataljona uzdevums pie Mores izveidot aizsargpozīcijas. 20.09.1944.g. 6.LBvBn sastāvā pārcelts uz Džūkstes rajonu ierakumu būvniecības darbos. 1944.g. novembrī atcelts no BK amata. Līdz turpmākam ziņu nav. 1945.g.februārī piedalās Bangerska „Latvijas valdības” veidošanā. 8.05.1945.g. kapitulē Kurzemē. Līdz turpmākam ziņu nav.

Arests: 17.07.1948.g. K.Apsītis arestēts un tiesāts.

Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 03.03.līdz 30.05.1916.g. un no 1.08. līdz 14.11.1917.g. atrodas Rīgas frontē cīņā pret Vācu armiju. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā. Par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Ilonu Langbeins. Bērni: 11.03.1930.g. adoptēta Marica Koknesis (12.09.1928.g.), kurai pēc adopcijas piešķirts uzvārds Apsītis.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 234.l.; Turpat, 1526.f., 1.apr., 57.l., 4., 105.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1242.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 1.l., 1.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 1., 3., 66.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 26c., 1.lp.; LVA, 12.f., 1.apr., 1.l., 39.lp.; Turpat, P-1440.l.; J.Melderis.

¹²⁰ arestētiem Latviešu leģiona un Policijas bataljona karavīriem

„6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 161.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 25.lpp.; U.Neiburgs. „Aiz šiem vārtiem vaid zeme”. 281., 282.lpp.

APSĪTIS–APSE¹²¹ **Augusts Gustava d.**, pulkvedis, dzimis 21.12.1895.g. Valmieras apriņķa Rozenu pagasta “*Ķilās*” lauksaimnieka–rentnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Ungurpils pagasta “*Kakšos*”. 1944.g. dzīvo Jelgavas apriņķa Zaļenieku pagasta „*Aceniekos*”. 1945.g. dzīvo Ventspils apriņķa Ēdoles pagasta “*Jaunparuzās*”.

Viispārējā izglītība: 1912.g. beidzis Alojās draudzes skolu. 1914.g. beidzis Valmieras pilsētskolu. 1915.g. Petrogradā eksternā nokārto pārbaudījumus vidusskolas kursa apmērā.

Dienesta gaita: 15.05.1915.g. mobilizēts armijā un ieskaitīts Ohtas vietējā komandā. 23.12.1915.g. pārcelts uz 176.RezKP. 16.04.1916.g. komandēts uz Oranienbaumas PrapS. 10.06.1916.g. beidzot PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts uz Kazaņas KAPE. 15.07.1916.g. pārcelts uz Kamišlovā dislocēto 157.RezKP, kur ieskaitīts 6.KR. 09.04.1917.g. pārcelts uz Pētera Lielā jūras cietoksni Rēvelē¹²² 14.04.1917.g. pārcelts uz 1.Rēveles cietokšņa pulku, kur ieskaitīts 6.KR. 08.08.1917.g. pārcelts uz Galīcijas frontē esošo 160.RezKP, kur ieskaitīts 8.KR. 19.10.1917.g. pēc paša vēlēšanās pārcelts uz 8.Valmieras StP, kur ieskaitīts 1.StR. 04.10.1917.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 20.02.1918.g. demobilizējies un atgriežas Latvijā, kur vācu okupācijas laikā dzīvo pie vecākiem Valmieras apriņķī Ungurpils pagastā. 10.12.1918.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts VsRezR. 05.01.1919.g. VsRezR¹²³ sastāvā ieskaitīts LAtsBn. 20.02.1919.g. A.Apsītim uzdots formēt rotu no Aizputes apriņķa Tāšu un Padures pagastā mobilizētajiem un brīvprātīgajiem. Pēc rotas saformēšanas iecelts RK amatā. 24.04.1919.g. pārcelts uz 1.Neatkarības Bn, kur 3.KR iecelts RK amatā. 27.05.1919.g. Remberģu muižas rajonā pie Gaujas kopā ar 3 virsniekiem dodas ~15 km dziļā ienaidnieka aizmugurē, kur iztur vairākas sadursmes ar pretinieku un cīņas laikā sagūsta bataljona komandieri un iegūst svarīgus dokumentus, pateicoties kuriem tiek atvieglota latviešu vienību tālākā darbība. Par šo varoņdarbu A.Apsītim piešķirts LKo Nr.659. 30.06.1919.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 07.08.1919.g. 1.Neatkarības Bn sastāvā iekļauts 1.Liepājas KP, kur 3.KR iecelts RK amatā.

¹²¹ 1945.g. tieslietās figurē tikai kā **APSĪTIS**

¹²² vēlākā Tallina

¹²³ 03.02.1919.g. Virsnieku rotu pārdēvē par 1.Neatkarības rotu.

30.08.1919.g. 1.Liepājas KP 3.KBn iecelts BK amatā un uzdots formēt bataljonu no 1.Latgales ParP. 27.09.1919.g. atcelts no 3.KBn amata un pārcelts uz 3.KR, kur iecelts RK amatā. 09.10.1919.g. nosūtīts KS priekšnieka rīcībā un iecelts Daugavas aizsardzības līnijas priekšnieka amatā. 25.11.1919.g. pārcelts uz 3.Jelgavas KP, kur 2.KBn iecelts BK amatā. No 03.12.1919.g. līdz 01.10.1921.g. 3.Jelgavas KP periodiski pilda PK a.p. 12.03.1920.g. par kaujas nopelniem saņem pulkvedis-leitnants dienesta pakāpi. 19.02.1921.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. No 20.05. līdz 01.10.1921.g. periodiski pilda 1.Liepājas KP komandiera a.p. 02.10.1921.g. uzsāk mācības KS organizētajā Virsnieku kursā. 04.07.1922.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 2.Ventspils KP. 27.09.1922.g. pēc kursu beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, ierodas 2.Ventspils KP, kur 2.KBn iecelts BK amatā. No 13.10.1922.g. līdz 28.07.1925.g. 1. un 2.KBn periodiski pilda BK a.p. 12.08.1925.g. pārcelts uz 3.Jelgavas KP, kur 2.KBn uzdots pildīt BK a.p. 21.08.1925.g. 2.KBn iecelts BK amatā. No 08.09.1925.g. līdz 10.11.1928.g. 3.Jelgavas KP periodiski pilda PK a.p. No 01.11.1927.g. 3.Jelgavas KP uzdots pildīt SmPr a.p. 23.12.1927.g. 3.Jelgavas KP iecelts SmPr amatā. 12.11.1928.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. 18.11.1928.g. piekomandēts 1.Liepājas KP, kur uzdots pildīt PKP a.p. 04.01.1929.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi un pārcelts uz 1.Liepājas KP, kur iecelts PKP amatā. No 30.11.1929.g. līdz 4.08.1930.g. atrodas AK rīkotajā virsnieku kursā. No 27.10.1930.g. līdz 16.05.1934.g. 1.Liepājas KP periodiski pilda PK a.p. No 27.05. līdz 10.06.1934.g. uz virsnieku – strēlniecības kursa laiku piekomandēts 11.Dobeles KP. 27.08.1934.g. pārcelts uz 3. Jelgavas KP, kur iecelts PK amatā. No 17.11.1934.g. līdz 01.11.1939.g. iecelts Jelgavas garnizona priekšnieka amatā. No 11.08. līdz 26.08.1937.g. Kurzemes Dv uzdots pildīt DvK a.p. No 16.10. līdz 25.10.1937.g. piedalās Armijas rudens manevros. No 01.06. līdz 29.06.1938.g. iecelts karavīru sanatorijas komandanta amatā. No 7.09. līdz 19.09.1938.g. piedalās Armijas rudens manevros. 02.09.1940.g. iekļauts 3.Jelgavas KP štāba sastādītajā sarakstā, kas atstāts pulka likvidēšanas darbos. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no 3.Jelgavas KP ieņemamā amata. 01.11.1940.g. ieskaitīts atalgojumā pie LTA LKB. 11.12.1940.g. izslēgts no visāda veida atalgojumiem pie LTA LKB kā atvaļinātu. 21.01.1941.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā atvaļinātu līdz turpmākam rīkojumam un nosūtīts Jelgavas–Bauskas apriņķa kara komisāra rīcībā. Dzīvo Zaļenieku pagastā, kura darbojas

nacionālajā pagrīdē. No 28.06.1941.g. vada partizānu grupu Zaļenieku pagastā un uzsākt bruņotu cīņu pret SA. No 30.06. līdz 29.07.1941.g. ir Zemgales apgabala paš aizsardzības priekšnieks. 1943.g. februārī iesaukts Latviešu leģionā, kur Ģenerālinspektora štāba MobDa iecelts DaPr amatā. 01.04.1943.g. Waffen SS Standartenfirera dienesta pakāpē, būdams 15.LDv personālsastāvā, iecelts Pulcēšanās vienības novietnes priekšnieka amatā. No 1943.g.maija līdz decembrim 15.LDv, 34.KP iecelts PK amatā. 12.11.1943.g. pulka sastāvā dodas uz pie fronti Ostrovas rajonā. Slimības dēļ atgriežas Latvijā. No 1943.g.novembra līdz 1944.g.janvārim atrodas 15.LDv RezBr VesR. No 02.02. līdz 20.06.1944.g. 15.LDv 3.ApmRezP iecelts PK amatā. A.Apsītis rakstījis 6.korpusa štābam par nepietiekamo apgādi. 20.06.1944.g. izsaukts uz 6.korpusa štābu, kur tiek arestēts un kārtoti dokumenti viņa nodošanai Karatiesai. 27.07.1944.g. sākoties SA uzbrukumam, atstājis aresta telpu un dodas uz Rīgu, kur piesakās Ģenerālinspektora štābam. 29.07.1944.g. iecelts par Artilērijas kazarmās, Krustabaznīcas ielā, izveidoto noklīdušo leģionāru savākšanās punkta priekšnieku. 19.09.1944.g. atvaļināts no militārā dienesta un kopā ar ģimeni dodas bēgļu gaitās uz Kurzemi, kur apmetās Gaiķu pagastā, tad Kalvenes pagastā un beigās Ēdoles pagasta „Jaunparuzās”.

Arests: 13.05.1945.g. Kurzemē aizturēts. A.Apsītim izvirzīta apsūdzība: “1941.g.bijis balto partizānu vienībā, dienējis 15.SS divīzijā.” 22.05.1945.g. notiek A.Apsīša 1.pratināšana. 06.06.1945.g. A.Apsīti aizturētā statusā veic 10.Armijas SMERŠ. 15.06.1945.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamtojums: „No 1940.g. decembra atvaļināts no militārā dienesta Latvijas armijā. Būdams pulkvedis, naidīgi noskaņots pret Padomju varu, iestājies dienēt Latviešu SS leģionā. Laikā, kad Latvijā ienāca vācu fašistiskā okupācijas armija, cīnījies pret Sarkano armiju.” Izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis. 15.06.1945.g. A.Apsītis arestēts un ieslodzīts Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.1. A.Apsītis aizpilda arestētā anketu, kurā sniedz prasītās ziņas. 18.06.1945.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Lai nevarētu izvairīties no izmeklēšanas un tiesas, turams apsardzībā.” Laika posmā no 31.07. līdz 20.11.1945.g. pratināti 15 liecinieki par notikumiem 1941.g. jūlijā Jelgavā. 25.08.1945.g. izvirzīta apsūdzība, kurā teikts: „06.12.1943.g. piedalījies kaujās pret Sarkano armiju. Pēc tam būdams savākšanas punkta priekšnieks, ģirgājies par iesauktajiem, kuri negribējuši dienēt Vācu armijā. 1941.g. vadījis bandītu grupu pret atkāpjošām Sarkanarmijas daļām. Saucams pie atbildības un tiesājams, jo ir aizdomas par KPFSR KK 58.panta 1”a”punktā noteiktiem noziegumiem.”

25.08.1945.g. A.Apsīša izmeklēšanas lietu pārņem Latvijas PSR NKGB 2.daļa. 05.10.1945.g. A.Apsīša izmeklēšanas lietu pārņem Latvijas PSR VDK Sevišķā daļa. 20.10.1945.g. izmeklēšanas un apsardzībā turēšanas laiku pagarina līdz 28.11.1945.g. 28.11.1945.g. sastādīts protokols par izmeklēšanas lietas pabeigšanu, kurā teikts: „*Ir noskaidrots pietiekoši, lai nodotu tiesai, ar izmeklēšanas materiāliem apsūdzētais iepazīstināts un pēc kā paziņojis, ka neko lietā papildināt nevarot.*” 30.11.1945.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Par augstāk minēto sevi par vainīgu atzinis, tiesājams, vadoties no augstāk minētā KK panta. Ieteiktu lietu nosūtīt iztiesāšanai Kara tribunālam. Kā liecinieki izsaukami trīs.*” 07.12.1945.g. apstiprināts Kara tribunāla sastāvs. 14.12.1945.g. notiek Latvijas PSR NKVD Kara tribunāla pirmstiesas sēde, kurā nolēmj: „*Lietu iztiesāt slēgtā sēdē bez apsūdzības un aizstāvības ar liecinieku izsaukšanu.*” 29.12.1945.g. NKVD Kara tribunāla sēdē A.Apsītim piespriež 20 gadus katorgas darbus, atbilstoši 58.panta I ”a”punktam, politisko tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem ar personīgās mantas konfiskāciju, atbilstoši 31.panta „a”, „b”, „v”, „g”, „d” punktiem. Soda izciešanas termiņa sākums 13.05.1945.g. Spriedums galīgs un nav pārsūdzams. 11.01.1946.g. sprieduma kopija nosūtīta Jelgavas pilsētas Tautas tiesai, lai sekotu mantas konfiskācijas procesam un par kādu summu tā konfiscēta. A.Apsītis miris 3.01.1947.g. Vorkutas soda nometnē.

Reabilitācija: 31.03.1992.g. A.Apsītis reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 1915.g.maija līdz 1918.g.februārim piedalās kaujā Galicijas un Rīgas frontē pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā no 3.01. līdz 20.04.1919.g. piedalās kaujās pie Lielauces, Skrundas, Lēnes muižas, Slokas, Piņķiem, Rīgas atbrīvošanā un Lielinieku vienību vajāšanā Vidzemē, no 1919.g.oktobra līdz novembrim uzņemas Daugavas aizstāvības līnijas vadību un Jaunjelgavas aizstāvēšanu pret Bermonta karaspēku, no 23.11.1919.g. līdz 20.07.1920.g. atrodas Latgales frontē, kur cīnās pret Lielinieku karaspēku. 03.01.1920.g. kopā ar citām daļām šķērso Līksnas rajonā Daugavu, piedalās Daugavpils ieņemšanā un pozīciju aizstāvēšanā pie Poļiščinas un Osvejas.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ.Lko, 3.šķ.Tzo, 2.šķ.Vo(š), Lakpz, Lacpm, ANk; Skautu PZSv. Lietuvas: Njm.

Ģimenes stāvoklis: 08.07.1923.g. precas ar Mariju Olgu Būdelis (22.02.1895.g.–1969.g.) Bērni: Daumants (31.10.1924.g.–1995.g.), Gu-nārs (21.08.1926.g.–1963.g.), Balva Skaidrīte (28.08.1928.g.), Imants Augusts (16.11.1929.g.–1993.g.), Tālivaldis (5.11.1936.g.–1996.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 224.l.; LVVA, 1483.f., 1.apr., 23.l., 73.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l., 93.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 216.l., 42.lp.; LVVA, 1491.f., 1.apr., 61.l., 255.lp.; LVVA, 1491.f., 1.apr., 89.l., 5.lp.; LVVA, 1491.f., 1.apr., 91.l., 129.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 53.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 3.l., 3. un 25.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 4.l., 24.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1253.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 166.l., 169.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 2.l., 1.lp.; LVA, 1986.f., 1.apr., 15161.l.; „Latvijas Armijas augstākie virsnieki 1918-1940”. 71.lpp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 46.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 25.lpp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (I daļa.) 30., 92., 189.lpp.; (III daļa.) 249.lpp.; (VI daļa.) 110.lpp.; (VII daļa.) 356.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 161.lpp.; A.Silgailis. „Latviešu leģions”. 229., 308.lpp.

APSĪTIS Ēriks¹²⁴ **Jēkaba d.**, kapteinis, dzimis 25.08.1899.g. Valmieras apriņķī Vecates pagasta „*Bauņās*” kalpotāja ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Alūksnē, Lielā Ezera ielā 1 un Tautas ielā 1.

Višpārējā izglītība: 1919.g. beidzis 6 klasīgo Rūjienas tirdzniecības skolu.

Dienesta gaita: 09.04.1919.g. iesaukts LPV BS, kur ieskaitīts 6.Rīgas KP. 08.10.1919.g. iestājas KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts tupmākam dienestam uz 5.Cēsu KP, kur 1.KR iecelts VK amatā. 06.08.1920.g. pārcelts uz 11.KR, kur iecelts VK amatā. 30.09.1920.g. pārcelts uz 8.KR, kur iecelts VK amatā. 01.11.1920.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. No 17.12.1920.g. 3.KR uzdots pildīt RK a.p. 09.04.1921.g. atbilstoši miera laika štatiem 3.KR iecelts VK amatā. No 31.08. līdz 17.11.1921.g. 3.KR uzdots pildīt RK a.p. 03.10.1921.g. nosūtīts uz KS rīkoto Virsnieku kursu. No 7.12.1921.g. līdz 21.01.1922.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 13.Tukuma KP InsR. 30.05.1922.g. pārcelts uz InsR. 27.09.1922.g. beidz Virsnieku kursu, iegūst KS beigušā tiesības un atgriežas 5.Cēsu KP iepriekšējā amatā. No 02.01. līdz 27.02.1923.g. uz Sakaru virsnieku kursa laiku piekomandēts ED. 05.03.1923.g. pārcelts uz MīnKo, iecelts VK amatā. 16.04.1923.g. pārcelts uz SaKo, kur iecelts VK amatā. No 10.06.1923.g. līdz 30.05.1928.g. SaKo periodiski pilda KoPr a.p. 19.04.1924.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 20.08.1925.g. ievēlēts par virsnieku kluba

¹²⁴ arī **Erihs**

valdes papildu locekli. 01.03.1926.g. SaKo iecelts par jaunkareivju apmācītāju. No 03.05. līdz 02.09.1926.g. uz telefonistu – instruktoru kursa laiku norīkots Vidzemes Dv Sakaru priekšnieka rīcībā. 11.05.1926.g. pārcelts uz MīnKo, kur iecelts VK amatā. No 05.10. līdz 11.12.1926.g. piekomandēts SaKo. 11.01.1927.g. pārcelts uz SaKo, kur iecelts VK amatā. 08.12.1927.g. Virsnieku klubā ievēlēts kluba valdē. 01.11.1928.g. uzsāk mācības ED organizētajā Virsnieka – elektrotehniķa kursā. 04.12.1928.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 17.10.1929.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā un uzsāk pildīt VK amatu. No 02.01. līdz 03.03.1930.g. piekomandēts SaKo. 16.03.1930.g. pārcelts uz Vidzemes Dv pārvaldi, kur uzdots pildīt RadPr a.p. 1.06.1931.g. Vidzemes Dv iecelts RadPr amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 27.05.1935.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur 7.KR iecelts RK amatā. 15.09.1935.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts RK amatā. 17.11.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 30.06.1936.g. pārcelts uz 6.Rīgas KP, kur 2.KR iecelts RK amatā. 23.08.1936.g. iecelts par 6.Rīgas KP tiesas locekli. No 30.09. līdz 30.10.1936.g. uz rezervistu apmācības laiku Salaspils nometnē piekomandēts 5.Cēsu KP. 23.11.1936.g. pārcelts uz 4.KR, iecelts RK amatā. No 01.03. līdz 01.06.1937.g. iecelts par tiesas locekli. 01.06.1938.g. iecelts par pulka tiesas abstitūtu. 01.09.1938.g. iecelts par pulka tiesas locekli. 05.05.1939.g. pulkā Virsnieka klubā ievēlēts kluba valdē. No 08.02. līdz 19.05.1939.g. uz Saimniecības virsnieku kursa laiku piekomandēts AIntPe. 29.12.1939.g. pārcelts uz SaR, kur iecelts RK amatā. 1940.g. beidz slēpotāju kursu. 13.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku zemākās GT par papildu locekli. No 19.02. līdz 04.03.1940.g. apmeklē karaspēku daļu audzināšanas pārraugu kursu. 25.04.1940.g. iecelts par karavīru patriotiskās un fiziskās audzināšanas pārraugu. No 15.04. līdz 29.04.1940.g. uz šifrētāju kursa laiku piekomandēts SaBn. 25.04.1940.g. 6.Rīgas KP iecelts par karavīru fiziskās audzināšanas pārraugu. 01.06.1940.g. atbrīvots no pulka tiesas piesēdētāja pienākumiem. 11.09.1940.g. ieskaitīts 195.StP personālsastāvā. 25.10.1940.g. svītrots no 6.Rīgas KP virsnieku sarakstiem kā iekļautu 24.TSK, kur 195.StP SaR iecelts RK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē iecelts RK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. vienībai atrodoties karaspēka vasaras nometnē, Ē.Apsītis aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. Apsūdzības formulējums: “*Veica pretpadomju aģitāciju.*” 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 9.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „*Praktiski vesels.*” 09.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par Ē.Apsīša*

noziedzīgo darbību, konstatēju, ka 1919.g., atrodoties baltlatviešu daļās, aktīvi cīnījies pret Sarkanu armiju. Uzturēja sakarus ar bijušo pulka komandieri kpt. N.J.Duperi, kurš, nodibinoties Padomju varai, emigrējis uz Vāciju. Apmeklēja viņu dzīvoklī, kur veduši pretpadomju sarunas savā starpā pret Padomju varu. Vedis pretpadomju aģitāciju. Tamdēļ nolēmu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” Izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.865. 09.10.1941.g. Ē.Apsītis pratināts no 13.25 līdz 16.45, kuras laikā aizpilda arestētā anketu. Pratināšanas laikā pieprasītas liecības par dienestu Latvijas armijā, kādi radnieki ārzemēs un sakari ar “D”. 23.10.1941.g. Ē.Apsītim uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr. 661 un ņemot vērā to, ka Ē.Apsītis ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots, izturējies naidīgi pret Padomju varas nodibināšnu Latvijā, dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju, par to nolēmu saukt Ē.Apsīti pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 23.10.1941.g. Ē.Apsītis pratināts no 13.20 līdz 15.00, kuras laikā tiek pārprasīts un precizētas iepriekšējās liecības. 23.10.1941.g. sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr. 661 par Ē.Apsīša apvainošanu iepriekšminētā KK pantā minētos noziegumos, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai Ē.Apsīša lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, pēc apsūdzības uzrādīšanas jautāju – vai nevēlas vēl lietā ko papildināt. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka tam nekas nav papildināms.*” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Tiesājams par KPFSR KK 58-10. I pantā noteiktiem noziegumiem, izmeklēšanā sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz iztīrājumu, nolēmu lietu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Rezolūcijā ieteikts Ē.Apsīti sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b& 15 7: „*Lietu klausījāmieš un nolēmām: par aktīvu cīņu pilsoņu kara laikā pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju – ieslodzīt uz 10 gadiem, termiņu skaitot no 09.10.1941.g.*” Ē.Apsītis miris 12.12.1943.g. „*Noriļlag*” nometnē.

Reabilitācija: 13.09.1999.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā no 08.10. līdz 13.11.1919.g. piedalās Rīgas aizstāvēšanā un no 16.11. līdz 18.11. Kurzemes atbrīvošanas kaujās pie Lielupes un Iecavas upes krastiem pret Bermonta karaspēku. 18.11.1919. ievainots pie „*Vareļu*” mājām. No

06.06. līdz 11.08.1920.g. atrodas Latgales frontē, kur cīnās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, 4.šķ.Vo.(š), Lakpz, Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 18.03.1925.g. precas ar Lindu Šmits (09.12.1903.g.).
Bērni: Askolds Olafs (27.05.1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 229.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 7.l., 13.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 22.l., 108., 191.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 23.l., 10., 81., 90.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 167.l. 5.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 268.l., 595.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 231.l., 559.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 191.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 206., 985.lpp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 80.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2596.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2820.l., 160.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 25.lpp.; “Aizvestie 1941. g. 14.jūnijs”. 630.lpp.; “LOM G. grāmata” 1999.g. 125.lpp.; V.Ei-henbauma. „Latvijas Kara skolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 14.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.

APSĪTIS Jūlijs Pētera d., kapteinis, dzimis 17.09.1896.g. Valmieras apriņķī Kauguru pagastā.

Vispārējā izglītība: Beidzis Valmieras 4 klašu pilsētas skolu.

Dienesta gaita: 26.08.1915.g. mobilizēts armijā, kur ieskaitīts Leib-gvardes RezBn. 29.11.1915.g. nosūtīts mācīties uz Pēterhofas PrapS. 27.01.1916.g. saņem jaunākā apakšvirsnieka pakāpi. 15.02.1916.g. beidzot PrapS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Kazaņas KA, kur ieskaitīts 165.KRezBn 3.KR. 01.05.1916.g. pārcelts uz LStRezBn, kur ieskaitīts 4.StR. 29.09.1916.g. pārcelts uz 7.Bauskas LStBn¹²⁵, kur ieskaitīts 5.StR. 04.04.1917.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 14.05.1917.g. nosūtīts uz Rīgu un norīkots Tautas milicijas priekšnieka rīcībā. 22.09.1917.g. ierodas Dvinskas¹²⁶ KA štābā. 08.01.1918.g. norīkots Valmieras KAPe priekšnieka rīcībā. 24.08.1918.g. pārcelts uz 26.Ščadrinas KalStP, kur ieskaitīts 4.StR. 1918.g.novembrī ierodas Troickas garnizonā, kur nosūtīts uz 1.LStBn¹²⁷. 16.07.1919.g. pakāpi pielīdzina otrā leitnanta pakāpei. 20.02.1920.g. no Vladivostokas ar kuģi “*Voroņež*” dodas uz Latviju. 04.10.1920.g. ierodas Latvijā. 16.11.1920.g. LStP ieskaitīts 9.StR, kur 3.StV uzdots pildīt VK a.p. 15.12.1920.g. Latvijas augstskolā iztur pārbaudījumus

¹²⁵ no 21.10.1916.g. pārdēvēts par pulku

¹²⁶ Daugavpils

¹²⁷ 29.10.1920.g. 1.LStBn pārdēvēts par LStP.

aptiekāra palīga amata iegūšanai. 01.03.1922.g. piekomandēts LStP štābam. 31.03.1922.g. pārcelts uz 10.Aizputes KP, kur 3.KR iecelts VK amatā. No 17.10.1922.g. pārcelts uz 2.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 03.03.1923.g. pārcelts uz 6.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 31.03.1923.g. pārcelts uz 9.KR, kur iecelts VK amatā. 30.10.1929.g. nosūtīts uz KS rīkoto Virsnieku kursu. 4.09.1924.g. beidzot virsnieku kursu, iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas pulkā, kur uz rezervistu apmācības laiku tiek piekomandēts InsR. 29.01.1925.g. pārcelts uz 1.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 20.08.1925.g. pārcelts uz KSanPe, kur ieskaitīts par sevišķu uzdevumu farmaceitu. 25.09.1925.g. esošā dienesta pakāpe pielīdzināta farmaceits–virsleitnants pakāpei. 17.11.1925.g. saņem farmaceits–kapteinis dienesta pakāpi. No 20.07. līdz 20.10.1927.g. piekomandēts Rīgas Kara slimnīcai. 18.05.1933.g. pārcelts uz Rīgas Kara slimnīcu. 3.06.1933.g. nodod sevišķā uzdevuma – farmaceita pienākumus un dodas uz Rīgas Kara slimnīcu. 27.05.1937.g. dienot Rīgas kara slimnīcā par aptiekas pārzini, esošā dienesta pakāpe pielīdzināta kapteiņa dienesta pakāpei. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.10.1940.g. ieskaitīts 640.HAP, kur iecelts pulka aptiekas priekšnieka amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Rīgas Kara slimnīcas sarakstiem kā iekļautu Baltijas SKA personālsastāvā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 23.12. līdz 27.12.1916.g. piedalās kaujās pie Mangaļu mežkungu mājas un Tīreļpurva pozīciju aizstāvēšanā pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apmācījumi: Krievijas: 4.šķ.Sv.Ao.; Latvijas: 5.šķ.TZo., Lakpz, Lacpm, 5.šķ.AK.

Ģimenes stāvoklis: 29.04.1919.g. precas ar Annu Rišs (13.01.1894.g.). Bērni: Jānis (24.01.1922.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 226.l.; LVVA, 1469., 1.apr., 32.l., 3.lp.; LVVA, 1472., 1.apr., 38.l., 274.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 83.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 177.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

APSĪTIS Rūdolfis Jāņa d., kapteinis, dzimis 18.02.1892.g. Rīgas apriņķī Līgatnes pagastā, bet vēlāk pārceļas uz dzīvi Valmieras pagasta “Mārtiņkalnos”.

Vispārējā izglītība: Mācījies Mileģera reālskolā Rīgā. 1913.g. beidz mežkopības kursu.

Pirmsdienesta posms: Pēc mežkopības kursu beigšanas strādā par mežziņa palīgu Bukultu muižā.

Dienesta gaita: 25.08.1915.g. kā savvaļnieks iestājas armijā un nosūtīts uz Vologdas KA, kur ieskaitīts Ņečariskās ģimenes Ulānu pulkā. 05.02.1916.g. pēc eskadrona mācību beigšanas saņem jeffreitora dienesta pakāpi. 05.03.1916.g. nosūtīts uz Galīcijas fronti, kur ieskaitīts 1.Ulānu pulkā. 25.03.1916.g. kaujā ar austriešiem ievainots un evakuēts. 15.05.1916.g. pēc izveseļošanās nosūtīts uz LStRezBn. 26.06.1916.g. nosūtīts uz fronti, kur ieskaitīts 4.Vidzemes LtStP. 03.09.1916.g. beidzot mācību komandu, saņem jaunākā apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 29.09.1916.g. saņem vecākā apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 02.12.1916.g. saņem feldfēbeļa dienesta pakāpi. 04.12.1916.g. kaujā pie Ložmetējkalna ievainots. 05.02.1917.g. pēc izveseļošanās atgriežas pulkā. 08.09.1917.g. nosūtīts uz Pāvela KS. Kara skolu nav beidzis. 15.10.1917.g. nosūtīts uz Igaunu RezP¹²⁸. 03.02.1918.g. atvaļināts no Igaunijas Armijas. 20.02.1918.g. iestājas Ukrainas pagaidu valdības armijā, kur ieskaitīts 13.JP 3.JE. 20.09.1918.g. atvaļinās no militārā dienesta un dodas uz Latviju. 20.10.1918.g. iestājas jaunformētā Cēsu vienībā. No 29.10. līdz 28.12.1918.g. piekomandēts Cēsu stacijas komandantūrai. 13.01.1919.g. iestājas Landesvēra Malmēdes bataljonā, kur iecelts EKV amatā. 22.02.1919.g. iecelts EK amatā. 03.03.1919.g. piekomandēts KavIzN, kur 1.IzG iecelts GK amatā. 29.03.1919.g. Ceraukstes iecirkņa komandantūrā iecelts IzmVs amatā. 15.04.1919.g. pārcelts uz 1.JE, kur 2.EPo iecelts PoK amatā. 07.07.1919.g. atstāj Landesvēra vienību un iestājas Latvijas armijā, kur 7.Siguldas KP JIzKo iecelts KoPr amatā. 07.08.1919.g. Malienas bataljona sastāvā ieskaitīts 1.Liepājas KP. 19.08.1919.g. 1.JE iecelts VK amatā. 27.01.1920.g. Latgalē, Rēzeknes apriņķa Bērzgales pagastā kopā ar savu komandēto vadu uzbrūk ienaidnieka priekšpulkam un ieņem Bereknas sādžu. Kaujas laikā saņem 40 gūstekņus un iegūst svarīgas ziņas, par ko R.Apsītīm tiek piešķirts LKo Nr.1677. 07.02.1920.g. 1.JE iecelts EK amatā. 7.02.1921.g. pārcelts uz MīnKo, kur iecelts VK amatā. 10.02.1921.g., pamatojoties uz labām vadības spējām un pozitīvām atsauksmēm, R.Apsīti apstiprina leitnanta dienesta pakāpē¹²⁹. 18.10.1922.g. nosūtīts uz KS organizēto Virsnieku kursu. 22.09.1923.g. pēc kursu beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas pulkā, kur MīnKo uzdots pildīt KoPr a.p. 10.02.1925.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 08.11. līdz 03.12.1925.g. uz netiešās artilērijas

¹²⁸ vēlākā Igaunijas Armija

¹²⁹ R.Apsītis, stājoties Latvijas armijā, uzdevās par virsnieku.

šaušanas kursa laiku piekomandēts Kurzemes AP. 01.10.1926.g. pārcelts uz SmKo, kur iecelts KoPr amatā. 02.07.1929.g. par nolaidību dienestā pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 16.09.1931.g. pārcelts uz 12.Bauskas KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. No 16.05.1933.g. pārcelts uz 5.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 01.02.1934.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts RKP amatā. 14.09.1935.g. 5.KR iecelts RK amatā. 17.11.1935.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 21.11.1936.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts RK amatā. No 06.09. līdz 26.09.1938.g. piedalās Armijas rudens manevros. No 18.02.1940.g. 1.KBn uzdots pildīt BK a.p. 29.02.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no militārā dienesta kā noteiktā vecuma sasniegušu. 08.09.1940.g. svītrots no 12.Bauskas KP sarakstiem kā atvaļinātu likumā noteikto vecumu sasniegušu no aktīvā karadienesta un ir reģistrējams Valmieras kara apriņķa pārvaldes zemessargu sarakstos¹³⁰. 05.07.1941.g. iestājas Valmieras novada Pašaizsardzības vienībā, kur vienības štābā iecelts PāVs amatā. Vēlāk pārcelts uz Valmieras AizP, kur iecelts PK amatā. 1943.g. Militāro dienestu pilda 15.LDv ApP (Kodina) 1.Zirgu transporta eskadronā EK amatā. 1944.g.oktobrī pulka sastāvā pārcelts uz Vāciju. 1945.g. maijā R.Apsītis nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: 1946.g. decembrī iestājas 4054.darba rotā. Pēc atvaļināšanas no dienesta pārceļas uz dzīvi Anglijā, kur strādā par kuģa pavāru. Dzīves nogalē strādā viesnīcā galvenā pavāra palīga amatā. R.Apsītis miris 31.07.1982.g. Kārdifā (*Cardiff*), Anglija. Apbedīts Kardifas kapos.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 05.03. līdz 25.03.1916.g. atrodas Galīcijas frontē cīņai pret Vācu–austriešu karaspēku, kur kaujā tika ievainots. No 26.06. līdz 04.12.1916.g. atrodas Rīgas frontē cīņai pret Vācu karaspēku, kur kaujas laikā tika ievainots. Krievijas pilsoņu karā no 1918.g.februāra līdz decembrim piedalās Ukainas hetmaņa Skoropodska armijas sastāvā kaujās pret Lielinieku karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā no 1919.g. janvāra līdz 1920.g. augustam piedalās Kuldīgas, Saldus, Dobeles, Jelgavas, Tukuma, Rīgas atbrīvošanā no Lielinieku karaspēka. Pēc tam Latgales frontē pie Vecgulbenes un Balviem piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ.LKo.,5.šķ.TZo., LAKpz, LAcpm.

Ģimenes stāvoklis: 1.08.1919.g. precas ar Elizabeti Adeli Luciju Katče. 16.05.1928.g. laulība šķirta. 25.08.1928.g. precas ar Mildu Alīni

¹³⁰Pēc militārā dienesta dzīvo Valmieras rajonā “*Mārtiņkalnos*”, kur nodarbojas ar lauksaimniecību.

Dreimanis. Bērnī: Vizma (6.07.1930.g.), Juris Modris (28.07.1933.g.), Valdis Kārlis (14.01.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 236.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 74.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 25.l., 525.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 27.l., 96.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 67.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 183.lp.; Turpat, P-80.f., 2.apr., 11.l.; LVVA, P-803.f., 1.apr., 2.l., 87.lp.; LVA, 430.f., 3.apr., 16.l.; Turpat, 2128.f., 1.apr., 10.l., 108.lp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 46.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 161.lpp.; I.Veigners. „Latvieši Rietumzemēs”. 597.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.11. (1982.g.) 77.lpp.

ARĀJS Augusts Pētera d., kapteinis, dzimis 03.03.1905.g. Saukas pagastā.

Vispārējā izglītība: beidzis Rīgas 2.Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 1927.g.septembrī iestājas KS. 01.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz SAP. No 01.08.1931.g. uzdots pildīt VK a.p. 29.01.1935.g. pulkā iecelts GāzVs amatā. 15.09.1936.g. nosūtīts uz AK, kur Speciālā nodaļā ieskaitīts Kara ķīmiķa speciālista virsnieka kursā. No 02.06. līdz 15.09.1937.g. uz vasaras prakses laiku nosūtīts uz ApPe. No 16.08. līdz 14.09.1937.g. uz vasaras prakses laiku piekomandēts Liepājā esošo ALab. No 22.08. līdz 15.09.1938.g. uz vasaras prakses laiku piekomandēts ApPe. 01.09.1938.g. atbrīvots no ieņemamā amata, jo atrodas AK. 3.05.1938.g. ATP pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 2.kl. motocikla vadītāja tiesības. No 10.06. līdz 06.09.1939.g. uz vasaras prakses laiku piekomandēts ApPe. 21.12.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Armijas 22.darbnīcu. 04.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Armijas 22.darbnīcu. 10.06.1940.g. Munīcijas nodaļā iecelts vecākā pirotehniķa amatā. 04.07.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 26.08.1940. absolvē AK Speciālo nodaļu specialitātē – Kara ķīmiķis un saņem kara inženiera–ķīmiķa grādu. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota LTA LKP pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ Sarkanajā armijā un atbrīvošanu no ieņemamā amata Armijas 22.darbnīcā. 28.01.1941.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļinātu līdz turpmākam rīkojumam un norīkots Rīgas pilsētas kara komisāra rīcībā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, nosūtīts uz Pulcēšanās vienību, kur Waffen-SS Hauptsturmfirera dienesta pakāpē

ieskaitīts 5.LRoP. 1944.g. decembrī atrodas 15.LDv PapBn sastāvā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība kaujās un karagājienos: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 19.12.1931.g. precas ar Ellu Mīstris. Bērni: Iveta (1.07.1934.g.) un Andrejs (26.12.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 238.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 5.l., 52.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 6.l., 92.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l., 44., 73.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 8.l., 39.lp.; LVVA, 1470.f., 1.apr., 41.l., 11.lp.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 38.l., 73.lp.; LVVA, 1474.f., 3.apr., 11.l., 120.lp.; LVVA, 1478.f., 1.apr., 31.l., 101.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l., 5.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 20.l., 151.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 21.l., 9.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 72.l., 7.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 166.l., 167.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 188.l., 9.lp.; LVVA, P-180., 5.apr., 26c., 82.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 10.lp.; „LKM” Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksts – 380.rinda; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (VI daļa.) 63., 68.lp.; (IX daļa.) 154.lp.; (X daļa.) 18.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 15.lpp.

ĀRE¹³¹Valdemārs¹³²Pētera d., administratīvais leitnants, dzimis 25.10.1900.g. Liepājā.

Vispārējā izglītība: beidzis 3 klasīgo pilsētas skolu.

Dienesta gaita: 07.10.1919.g. mobilizēts LA, kur ieskaitīts Latgales PapBn¹³³. 18.12.1920.g. InsBn beidz instruktoru kursu un saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 15.02.1921.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 19.11.1921.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 20.01.1922.g. ieskaitīts virsdienestā. 19.11.1922.g. saņem virsseržanta dienesta pakāpi. 1927.g. beidz Zemgales Dv organizēto Virsdienesta instruktora kursu. 1927.g. beidzis Gāzlietu kursu. 04.04.1928.g. nokārto pārbaudījumus virsniekvietnieka pakāpes iegūšanai. 31.08.1928.g. pēc paša vēlēšanās atvaļināts no militārā dienesta. 01.09.1928.g. ieskaitīts virsdienestā un nosūtīts uz Eskadras štābu¹³⁴ vecākā rakstveža amatā. 13.09.1928.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 1.09.1938.g. Flotes pārvaldē iecelts Intendantūras vecākā rakstveža amatā. 18.04.1940.g. pie KS nokārto pārbaudīju-

¹³¹ līdz 16.04.1940.g. Adamovičs

¹³² arī Vladislavs

¹³³ 17.11.1919.g. Latgales papildu bataljons pārdēvēts par 10.Aizputes KP.

¹³⁴ no 1938.g. pārdēvēta par Flotes pārvaldi

mus administratīvā leitnanta dienesta pakāpes saņemšanai. 10.05.1940.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 25.05.1940.g. Flotes pārvaldē iecelts Intendantūras darbveža amatā. 17.09.1940.g. svītrots no Latvija armijas un Flotes pārvaldes sarakstiem kā ieskaitītu Baltijas Flotes Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas karā 1919.g.novembrī piedalās kaujās pret Bermonta karaspēku pie Liepājas.

Apbalvojumi: Latvijas: LAkpz; LAjpm; TZo 1.pak.goda zīme; Vo1.pak.goda zīme.

Ģimenes stāvoklis. 25.08.1928.g. precas ar Olgu Emīliju Graudiņš (11.01.1904.g.). Bērni: Roberts.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 246.l.; LVVA, 1461.f., 1.apr., 46.l., 2.lp.; LVVA, 1464.f., 1.apr., 50.l., 13. un 126.lp.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 20.l., 71.lp.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 38.l., 76.lp.; LVVA, 3234.f., 1.apr., 65.l.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ĀRGALIS¹³⁵ Aleksandrs Friča d., pulkvedis–leitnants, dzimis 07.09.1894.g. Viļķenes pagasta “Pīlāgos” lauksaimnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1911.g. beidzis Limbažu pilsētskolu. Pabeidzis Petrogradā A.Čerņājeva vispārizglītojošos kursus. 1913.g. Petrogradā eksternā beidz Aleksandra II kadetu korpusu. 1914.g. uzsāk studijas Petrogradas Elektrotehniskajā institūtā. 1927.g. absolvē LU Mehānikas fakultāti.

Dienesta gaita: 01.06.1916.g. mobilizēts armijā un nosūtīts uz Tiflissas lielkņaza Mihaila Nikolajeviča KS. 1916.g.augustā saņem jaunākā apakšvirsnieka pakāpi. 01.10.1916.g. beidzot KS, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Aizkaukāza RezBr, kur Bakū izvietotajā 221.StRezP ieskaitīts 10.StR. 17.02.1917.g. pārcelts uz 2.Kaukāza StDv 1.Kaukāza StP, kur ieskaitīts LoR. 14.01.1818.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 12.02.1918.g. ieskaitīts Kaukāza KA virsnieku rezervē. 11.05.1918.g. demobilizēts un pārceļas uz Petrogradu, bet vēlāk dodas uz Latviju. 01.04.1919.g. mobilizēts SA, kur RezP iecelts telefonista amatā. 22.05.1919.g. Rīgā no vienības dezertē. 03.06.1919.g. virsleitnanta pakāpē iestājas LPV BS Ziemeļlatvijas brigādē. 10.06.1919.g. iekļauts RezBn¹³⁶, kur ieskaitīts LoR. 29.06.1919.g. LoR iecelts VVs amatā. 08.09.1919.g. armijai pārejot uz miera laika štatiem, ieskaitīts 3.LoR, kur

¹³⁵ arī **ĀRGALS**

¹³⁶ no 1.08. nosaukts par 4.Siguldas KP, bet no 12.08. par 6.Rīgas KP

1.LoV iecelts VK amatā. 01.03.1920.g. 3.LoR iecelts RK amatā. 1921.g. par kaujas nopelniem saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 01.04.1921.g. 3.LoR iecelts jaunākā virsnieka amatā. 18.08.1921.g. atvaļināts no dienesta līdz turpmākam rīkojumam¹³⁷. 12.11.1926.g. karaklausības komisija atzīst par derīgu kara dienestam. 02.12.1926.g. iesaukts aktīvā karadienestā un ieskaitīts AvP RemDar, kur uzdots pildīt DarPr a.p. No 23.03. līdz 24.10.1927.g. periodiski komandēts uz BruPe, no kurienes sūtīts ārzemju komandējumos speciālu uzdevumu veikšanai. 10.07.1928.g. iecelts aviācijas inženiera–mehāniķa amatā. No 28.08.1928.g. līdz 02.07.1929.g. periodiski komandēts uz BruPe, no kurienes sūtīts ārzemju komandējumos dažādu uzdevumu veikšanai, t.s., uz Angliju. 11.11.1929.g. saņem pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 23.01.1930.g. iecelts Aviācijas inženiera amatā. No 16.05. līdz 24.12.1930.g. periodiski komandēts uz BruPe, no kurienes sūtīts ārzemju komandējumos dažādu uzdevumu veikšanai, t.s., uz Franciju. 01.08.1931.g. Aviācijas pulkā iecelts Tehniskās nozares priekšnieka amatā. No 01.07.1931.g. līdz 11.01.1933.g. periodiski sūtīts ārzemju komandējumos dažādu uzdevumu veikšanai. 14.01.1937.g. ievēlēts pulka virsnieku zemākā GT, kur apstiprināts par tās priekšsēdētāju. No 23.01. līdz 04.02.1937.g. atrodas Rudbāržu karavīru atpūtas namā rīkotajos fiziskās audzināšanas un slēpošanasursos. 01.04.1937.g. beidz ApPe rīkoto Saimniecības kursu. 10.04.1937.g. uz virsdienesta instruktoru lidotāju un rezerves lidotāju kursa laiku iecelts par lektoru mācību priekšmetā – materiālu tehnoloģija. No 27.04. līdz 20.05.1937.g. norīkots Satiksmes ministrijas Pasta un telegrāfa departamenta priekšnieka rīcībā. No 18.06. līdz 05.07.1937.g. piekomandēts ApPe. No 12.07. līdz 02.09.1937.g. Aviācijas motoristu kursa laiku iecelts par lektoru mācību priekšmetā – aviācijas materiālā daļa. No 21.06. līdz 03.07.1937.g. nosūtīts dienesta komandējumā uz Angliju sevišķa uzdevuma veikšanai. 12.01.1938.g. ievēlēts pulka virsnieku zemākās GT, kur apstiprināts par tās priekšsēdi. No 31.01. līdz 13.02.1938.g. atrodas Rudbāržu karavīru atpūtas namā rīkotajos fiziskās audzināšanas un slēpošanas kursā. No 24.01. līdz 10.03.1938.g. piekomandēts ApPe. No 25.01. līdz 08.03.1938.g. nosūtīts dienesta komandējumā uz Angliju sevišķa uzdevuma veikšanai. 05.07.1938.g. iecelts pasūtīto lidmašīnu saņemšanas, samontēšanas un pārbaudes komisijas priekšsēža amatā. 10.01.1939.g. ievēlēts pulka virsnieku zemākās GT, kur iecelts par tās

¹³⁷Pēc atvaļināšanās strādā par amatnieku Pasta un telegrāfa Virsvaldes galvenajā darbnīcā, a/s "Fenikss"lietuvē, Priekuļu lauksaimniecības mašīnu izmēģināšanas stacijā un Rīgas pilsētas elektrotības spēkstacijā.

priekšsēdi. No 03.04. līdz 06.05.1939.g. uz pulkā organizētā Jaunāko motoristu – instruktoru kursa laiku iecelts par apmācītāju mācību priekšmetā – motoru kopšana. 20.09.1939.g. piekomandēts ZAP. 29.09.1939.g. pārcelts uz ZAP, bet vēlāk pārcelts atpakaļ uz AvP. 13.12.1939.g. Cietušo lidotāju palīdzības fondā kandidē uz fonda locekļa vietu. No 23.01. līdz 04.02.1940.g. atrodas Rudbāržu karavīru atpūtas namā rīkotajos fiziskās audzināšanas un slēpošanasursos. No 10.07. līdz 22.07.1940.g. piekomandēts ApPe. No 10.07. līdz 18.07.1940.g. nosūtīts dienesta komandējumā uz ārzemēm sevišķa uzdevuma veikšanai. 22.10.1940.g. iekļauts AvP štāba sastādītajā sarakstā kā neiedalītu SA jaunformājamās vienībās. 30.10.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no ieņemamā amata AvP. 10.11.1940.g. atstāts AvP un iekļauts pulka likvidācijas komisijā. 12.01.1941.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļinātu līdz turpmākam rīkojumam un nosūtīts Rīgas KKom priekšnieka rīcībā. Laika posmā no 1941. līdz 1943.g. atrodas Tehniskās un Satiksmes ģenerālinspekcijas autosatiksmes pārvaldes priekšnieka amatā un ir palīgpolicijas virsnieks. 01.04.1943.g. iesaukts Latviešu leģionā, kur Waffen SS Oberšturmbanfirera dienesta pakāpē iekļauts 15.LDv Spēkratu nodaļas pārziņa amatā. 10.01.1945.g. atrodas Prāgā. 1945.g. maijā nonāk sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: Pēc atbrīvošanas no gūsta dzīvo Vācijā, kur strādā par pasniedzēju un vēlāk par direktoru Neištates Latviešu ģimnāzijā. 1951.g. pārceļas uz ASV un dzīvo Vašingtonas pavalstī. A.Ārgalis *miris* 07.03.1980.g. Sietlā (*Seattle*) Vašingtonas pavalstī.

Sabiedriskās organizācijas: Studentu korporācijas “*Tervetia*” filistrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 17.02. līdz 18.12.1917.g. kaujās pret Turku armiju. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 08.10. līdz 22.11.1919.g. Rīgas aizstāvēšanas un Kurzemes atbrīvošanas kaujās pret Bermonta karaspēku. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ. Lko, 4.šķ. Tzo, 3.šķ. Vo.(š), LAKpz, LAcpm, ANk.

Ģimenes stāvoklis: 31.06.1924.g. precas ar Ellu Šemeklis Tūrumnieks (06.09.1896.g.). Bērni: audzudēls Pēteris Motružs (22.09.1930.g.). Adoptēts 1937.g.aprīlī.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 249.l.; Turpat, 1469.f., 1.apr., 8.l., 46.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 24.l., 14., 109., 118., 132., 154., 160.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 25.l., 17.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 26.l., 24., 28., 92.,

349.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 61.l., 3., 12.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 51.un 65.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 51.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 17.l., 66., 1367.lp.; Turpat, 4969.f., 1.apr., 5.l., 31. un 59.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 27c., 75. un 76.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 4.l., 95.lp.; „Latvijas armijas augstākie virsnieki 1918-1940”. 74.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 162.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.9. (1980.g.) 80.lpp.

ĀRGALIS¹³⁸ Rihards Ādama d., administratīvais kapteinis, dzimis 19.02.1896.g. Valmieras apriņķī Naukšēnu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1915.g. Cēsīs beidzis L.Auseja 5 klasīgo reālskolu.

Dienesta gaita: 7.08.1915.g. mobilizēts Armijā, kur ieskaitīts 1.ARezD. 1916.g. aprīlī pārcelts uz 20.ABr. 12.12.1917.g. pārcelts uz Valmieras KAPE. 1918.g.februārī demobilizēts. 12.03.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 1.Valmieras KP 6.KR, bet vēlāk pārcelts uz pulka AV¹³⁹. 04.05.1920.g. pārcelts uz 1.KrBt, kur uzdots pildīt darbveža a.p. 02.12.1920.g. pārcelts uz Daugavgrīvas artilērijas štābu, kur uzdots pildīt darbveža – ekonomā a.p. 26.01.1921.g. iecelts darbveža – ekonomā amatā un piešķirta 6.šķiras kara ierēdņa pakāpe. 01.07.1922.g. iecelts kasiera – ekonomā amatā. 26.01.1924.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 26.01.1926.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 13.02.1931.g. ieskaitīts KS rīkotajā Administratīvā virsnieka kursā. 29.06.1931.g. pēc kursa beigšanas atgriežas vienībā iepriekšējā amatā. 1932.g. esošā dienesta pakāpe pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei. 16.12.1932.g. ievēlēts par Daugavgrīvas artilērijas virsnieku kluba valdes locekli. 17.11.1933.g. saņem administratīvais kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 1.05.1936.g. KrAP iecelts Saimniecības darbveža amatā. 15.05.1936.g. saņem administratīvā kapteiņa dienesta pakāpi. 15.06.1936.g. pulka SmDa iecelts KaPr amatā. No 4.12.1936.g. līdz 31.03.1937.g. apmeklē Saimniecības virsnieku kursu. 19.01.1938.g. pulka virsnieku klubā ievēlēts valdē. 20.01.1939.g. pulka virsnieku klubā ievēlēts valdē. 14.09.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz ZAP. 21.09.1939.g. ierodas ZAP, kur pulka štābā iecelts KaPr amatā. 27.09.1940.g. svītrots no ZAP saraksta kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 02.11.1940.g. pārcelts uz 613.AP, kur pulka štābā iecelts FinPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK

¹³⁸ arī ARGALIS

¹³⁹ vēlāk vads pārdēvēts par 1.Valmieras bateriju

pavēli 3.ranga intendanta pakāpē FinDa iecelts DaPr amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g.augustā iesaukts Latviešu leģionā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 1916.g. aprīļa līdz jūnijam kaujās pie Daugavpils, bet no 1916.g. beigām un 1917.g. cīnās Dienvidrietumu frontē pie Luckas un Brodiem pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās kaujās no 07.04. līdz 22.06.1919.g. pie Apes, Cēsīm un pie Sāru muižas pret Lielinieku un Landesvēra karaspēku, bet no 1919.g.oktobra līdz 1920.g. piedalās Rīgas aizstāvēšanā pret Bermonta karaspēku, bet vēlāk Latgales frontē cīnās pret Lielinieku karaspēku. 19.04.1919.g. kontuzēts. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: LAkpz, LAcjp, 5.šķ.Tzo, 5.šķ.Vo (š).

Ģimenes stāvoklis: 13.04.1925.g. precas ar Veru Hedvigu Grīnfelds. Bērni: Ingrīda Dagnija (06.08.1929.g.), Pēteris (07.04.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 250.l.; Turpat, 1481.f., 1.apr., 18.l., 51.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 195.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 1.l., 16.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 12.l., m 5.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 10.l., 405.lp.; Turpat, 4960.f., 1.apr., 16.l., 10.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 71.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 16.lpp.

ARNIS¹⁴⁰Jāzeps¹⁴¹Paula d., (segvārds **Gulbis**), leitnants, dzimis 09.08.1912.g. Abrenes apriņķī Balvu pagastā.

Vispārējā izglītība: Beidzis Rēzeknes Valsts komercskolu.

Dienesta gaita: 10.02.1934.g. no Jaunlatgales KAPE iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 1.Liepājas KP SaR. 01.08.1934.g. devis karavīra svinīgo zvērestu, pēc kā nosūtīts uz Kurzemes Dv TelV rīkoto Telefonistu kursu. 15.09.1934.g. pēc kursa beigšanas saņem dižkareivja dienesta pakāpi un atgriežas pulkā, kur ieskaitīts 5.KR. 12.11.1934. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 26.01.1935. beidz Ķīmiskā dienesta kursu. 26.02.1935. beidz obligāto militāro dienestu. Līdz turpmākam ziņu nav. 29.09.1938.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. Vēlāk saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 27.07.1940.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz SAP, kur ieskaitīts 1.SABt. 26.08.1940.g. 1.SABt iecelts VK amatā. 27.09.1940.g. svītrots no SAP sarakstiem kā iedalītu 24.TSK personālsastāvā. 01.10.1940.g. ieskaitīts

¹⁴⁰ līdz 1940.g. **Poščika - Pošeiko**

¹⁴¹ **Jezups**

613.AP, kur iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē iecelts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1941.g. kara sākumā atrodas paš aizsardzības grupā, bet vēlāk strādā vācu SD policijā par tulku. 21.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, no kurienes nosūtīts uz 19.LDv. Līdz turpmākam ziņu nav.

Arests: 12.09.1949.g. J.Arnis arestēts un tiesāts. Izvirzīta apsūdzība: “No 1942.g. februāra bija tulks SD, dienēja vācu armijā.” Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1., 2. un 3.apr. – ziņu nav.; LVVA, 1471.f., 1.apr., 64.l., 181.lp.; LVVA, 1504.f., 1.apr., 22.l., 53., 95. un 156.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 23.l., 194.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 72.lp; LVA, 44564.l.; “No NKVD līdz KGB”. 28.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 615.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 16.lpp.

ARNIS Vilibalds Jānis Andža d., virsleitnants, dzimis 24.06.1911.g. Madonā strādnieka ģimenē. 1940.g. dzīvo Talsos. 1941.g. dzīvo Balvos, Rīgas ielā 8a.

Vispārējā izglītība: 1932.g. beidzis Madonas ģimnāzijā.

Dienesta gaita: 30.08.1933.g. iesaukts obligātajā karadienestā, kur ieskaitīts ATP. 27.04.1934.g. InsR beidzis Instruktoru kursu. 01.05.1934.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 22.06.1934.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 13.10.1934.g. ieskaitīts virsdienestā un InR iecelts GK amatā. 04.10.1935.g. iestājas KS. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts KBt. 08.01.1938.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 12.02.1938.g. KBt uzdots pildīt VK a.p. 18.02.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz ATP. 04.03.1938.g. ierodas ATP, kur ieskaitīts 3.TR. 21.03.1938.g. pārcelts uz BrAR, kur iecelts BrMK amatā. 16.04.1938.g. pēc pārbaudījumu nokārtošanas iegūst Auto-tanka virsnieka kvalifikāciju. No 12.09. līdz 16.09.1938.g. apmeklē Militāri-fiziskās audzināšanas virsnieka kursu. 16.11.1938.g. piekomandēts InsR. No 21.03. līdz 07.04.1939.g. uz virsnieku slēpošanas kursa laiku piekomandēts 7.Siguldas KP. No 01.07. līdz 29.07.1938.g. atrodas pulka noietnē Daugavgrīvā. 17.03.1939.g. iecelts Citadeles ēkas komandanta amatā. No 28.10. līdz 23.12.1939.g. piekomandēts ATtR, kur uzdots pildīt VK a.p. 14.11.1939.g. pulkā uzdots pildīt Fiziskās audzināšanas instruktora

a.p. No 11.12. līdz 18.12.1939.g. apmeklē pulkā organizēto apvidus auto „Henshel” kursu. 23.12.1939.g. pārcelts uz 3.TR, kur iecelts VK amatā. 17.01.1940.g. uzsāk mācības kursā prettanku lielgabalu materiālā daļa, pielietošana un šaušana. 29.01.1940.g. ATBr Karavīru krājaizdevuma kapitāla valdē iecelts valdes priekšsēža amatā. No 29.01. līdz 13.02.1940.g. apmeklē firmas “Krupp” organizēto Apvidus auto vadītāja kursu. 01.03.1940.g. pārcelts uz 1.TR, kur iecelts VK amatā. No 20.04. līdz 01.08.1940.g. 1.TR pilda RKP a.p. No 01.06. līdz 25.06.1940.g. atrodas ATBr nometnē Daugavgrīvā. 17.06.1940.g. saņem pavēli par iespējamo veikalu laupīšanas novēršanu. Izbraucis ar mācību tanku uz noteikto vietu un, konstatēdams, ka viss kārtībā, atgriezies. 01.08.1940.g. 1.TR uzdots pildīt RK a.p. 08.08.1940.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 27.08.1940.g. 1.TR uzdots pildīt RKP a.p. 27.08.1940.g. 1.TR iecelts RKP amatā. 11.09.1940.g. sakarā ar ATBr izformēšanu ieskaitīts 181. StDv, kur 6.PtR iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē apstiprināts VK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „Noriļlag” nometnē un ievietots 7. lāģerī. V.Arnim izvirzīta apsūdzība: „Aizsargs, sociāli bīstams elements, veica pretpadomju aģitāciju.” 08.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels”. 07.09.1941.g. V.Arnis pratināts no 14.00 līdz 20.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu¹⁴², kā arī iztaujāts par dienestu Latvijas armijā, kuri virsnieki vēl saņēmuši 17.06.1940.g. pavēli izbraukt demonstrācijas izdzīvošanai. 12.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par V.Arņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka V.Arnis brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionālajā armijā, virsnieks, bijis fašistiskās kara organizācijas „Aizsargi” biedrs, piedalījies 17.06.1940.g. strādnieku demonstrantu izklīdināšanā Rīgā. Naidīgi attiecas pret Partiju un Padomju varu, nolēmu V.Arni, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 12.09.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.394. 26.09.1941.g. V.Arnim uzrādīta šāda apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.449 un ņemot vērā to, ka V.Arnis ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots, PSRS veicis pretpadomiskas darbības, tamdēļ nolēmu saukt V.Arni pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 26.09.1941.g. V.Arnis pratināts no

¹⁴² Tēvs namdaris, ziemas laikā nodarbojies ar zveju

17.30 līdz 19.20, kuras laikā pratināts par to, kāpēc brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā un vai pret viņu inkriminētos noziegumos sevi par vainīgu atzīst. V.Arnis pratināšanas laikā atzīst sevi par vainīgu. 26.09.1941.g. sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu: „Uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekamiem, lai lietu nodotu tiesai, vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņojumu un izvirzīto apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības savā lietā nekas nav papildināms.” 29.09.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens: „Pratinot kā apvainotu celtās apsūdzībās, sevi par vainīgu atzinis, izmeklēšanas lietu Nr.449 par V.Arni kā sociāli bīstamu elementu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 90: „Lietu Nr.449 klausījāmajos un nolēmām V.Arni „A” par aktīvu cīņu pret revolucionāru kustību ieslodzīt uz 10 gadiem LDN, termiņu skaitot no 12.09.1941.g.” 1944.g. sākumā „Noriļlag” atklāta kontrrevolucionāra grupa, kur viens no tās dalībniekiem V.Arnis. 26.02.1944.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD „Noriļlag” Operatīvās daļas materiālus par V.Arņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ieslodzītais V.Arnis, izciešot sodu, savu noziedzīgo darbību nav pārtraucis. Būdamas naidīgi noskaņots pret esošo PSRS iekārtu, nostājās uz organizētas cīņas ceļa, tamdēļ iesaistījās 7.lagerpunktā esošā kriminālsacelšanās organizācijā un kopā ar “K” un “R” veica noziedzīgās darbības, kuras noteiktas KPFSR KK 58-10.II, 19-58-2. un 58-11.p., tamdēļ nolēmu V.Arni, dzīvojošu 7.lagerpunktā, arestēt un pārmeklēt.” 26.02.1944.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļu izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot PSRS NKGB materiālus par V.Arni, konstatēju, ka ir aizdomas par veiktiem KPFSR KK pantos noteiktiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atrodoties lāģera zonā, var traucēt izmeklēšanas gaitu, nolēmu par piesardzības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko likumā noteiktā kārtībā paziņot arestētajam.” 26.02.1944.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.2175, parakstījis, ka par arestu paziņots, arestēts un aizpilda uzskaites statistikas karti, kurā atkārtotas visas iepriekš sniegtās ziņas par sevi, ģimeni un piederīgiem, kā arī uz kādu laiku notiesāts, termiņa sākums un beigas. 01.03.1944.g. V.Arnis pratināts, kuras laikā atzīstas, ka bijis sacelšanās grupas dalībnieks un ir ticis savervēts ar ieslodzīto “K”, bet pats savervējis “R”, “P” un “K”. 04.03.1944.g. noņemti pirkstu nospiedumi. 05.03.1944.g. pratināts, kuras laikā pieprasīts sniegt faktus, kā

lāģerī rīkojušies viņa nosauktie: “K”, “K” un “O”. 13.03.1944.g. uzrādīta apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas materiālus lietā Nr.2802 un ņemot vērā, ka V.Arnis ir pietiekami atmaskots, nolēmu saukt pie atbildības kā apsūdzētu par iepriekš minētos KK pantos noteiktiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam V.Arnim pret parakstu paziņot.*” 17.03.1944.g. V.Arnis pratināts, kuras laikā atzinies, ka viņš un “K” ir pretpadomju sacelšanās grupas dalībnieki. Jautāts: *ar ko vēl lietas materiālu grib papildināt?* Atbildējis: „*Varu papildināt, ka zināju, ka “K” ir zemes īpašnieka dēls un viņa sieva – zemes īpašnieka meita.*” 03.04.1944.g. parakstīts medicīniskās apskates akts: „*Derīgs fiziskam darbam.*” 10.04.1944.g. notiek konfrontācija ar “R”, “P”, “P”, “K”, “K”, “O”. 21.04.1944.g. pieņemts lēmums par izmeklēšanas pagarināšanu līdz 30.04.1944.g. Pamatojums: Laiks nepieciešams, lai pilnīgi izmeklētu un likvidētu lāģerī esošo krimināl – sacelšanās organizāciju. 24.04.1944.g. konfrontācija ar “K”. 29.04.1944.g. sagatavots protokols par izmeklēšanas pabeigšanu: „*Pamatojoties uz likumu, uzrādīju apsūdzētajam V.Arnim visus izmeklēšanas materiālus, pēc kā jautāju, vai nevēlas vēl ar ko izmeklēšanu papildināt un vai nav kādi lūgumi, uz to apsūdzētais V.Arnis paziņoja, ka viņam ir paziņots, lūgumu nav un izmeklēšanu ar neko papildināt nevar.*” 10.05.1944.g. sagatavots apsūdzības slēdziens lietā Nr.2802: „*Izmeklējot noskaidrots, ka V.Arnis, izciešot sodu, būdams pretpadomiski noskaņots, vedis pretpadomju aģitāciju un ka ir kriminālsacelšanās organizācijas dalībnieks un saņēmis uzdevumu izlūkot Kombināta stratēģiski svarīgus objektus, ka savervējis “R”, “P” un “K”, t.i., veicis KPFSR KK 19-58-2., 58-10. II un 58-11.pantos noteiktos noziegumus. Pamatojoties uz likumu, nolēmu lietu nodot izlemšanai NKVD „Noriļlag” nometnes prokuroram.*” 06.06.1944.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sagatavošanas sēde, kura, pamatojoties uz apsūdzības slēdzienu, nolemj lietu pieņemt iztiesāšanai par KPFSR KK 58-10. II un 19-58-14. pantā veiktajiem noziegumiem. Drošības līdzekli pret V.Arni – līdz tiesas sēdei turēt apsardzībā. 25.06.1944.g. parakstīts raksturojums. Izziņa – l.d. Nr.35987: „*Atrodoties 7.lagerpunktā, strādāja kārtīgi. Administratīvie sodi nav bijuši. Kultūrmasu darbā nepiedalās.*” 05.07.1944.g. notiek Taimiras apgabala tiesas pastāvīgās sesijas sēde, kura V.Arnim piesprieda brīvības atņemšanu uz 10 gadiem (KPFSR KK 19-58-14.) un politisko tiesību zaudēšanu uz 5 gadiem. (KPFSR KK 31-a., b., c.); ASM – nošaušanu un personīgās mantas konfiscēšanu par labu valstij. (KPFSR 58-10.II un 58-11.) Līdz sprieduma stāšanās spēkā drošības līdzekli – turēšanu Noriļskas cietumā – atstāt iepriekšējo. Spriedumu var pārsūdzēt 72

stundu laikā KPFSR Augstākajā tiesā pēc sprieduma kopijas saņemšanas. 07.07.1944.g. V.Arnis iesniedz kasācijas lūgumu PSRS Augstākajai tiesai. 10.10.1944.g. izraksts no PSRS Augstākās tiesas Prezidija sēdes lēmuma Nr.119/11: „*Apspriedām notiesātā V.Arņa apzēlošanas lūgumu un nolēmām augstāko soda mēru nomainīt uz 15. gadiem katorgas darbos un lēmumu nosūtīt Taimiras apgabala tiesas priekšsēdētājam Dudinkā paziņošanai notiesātajam.*”. 16.07.1953.g. V.Arnis pārvests uz “Ozerlag” nometni tālākai soda izciešanai. 22.09.1954.g. atbrīvots uz PSRS APP 14.07.1954.g. dekrēta pamata un nosūtīts nometinājumā uz Noriļskas pilsētu. 15.06.1956.g. V.Arnis atbrīvots uz PSRS APP 10.03.1956.g. dekrēta pamata no nometinājuma. Palicis Noriļskā, kur strādā par dispečeri. Pēc pensionēšanās dzīvo Noriļskā.

Reabilitācija: 25.06.1956.g. Krasnojarskas novada prokurors raksta Sibīrijas KA prokuroram, ka V.Arnis notiesāts nepamatoti un ka KPFSR prokuratūrai ir iesniegts protests un lūgts Taimiras apgabala 05.07.1944.g. V.Arņa tiesas spriedumu atcelt un tiesvedību izbeigt. 18.10.1956.g. V.Arnis, strādājot par mehāniķi Noriļskas Cementa rūpnīcas kaļķu ceļā, raksta lūgumu Sibīrijas KA Kara tribunāla priekšsēdim par rehabilitāciju. 30.11.1956.g. Sibīrijas KA kara prokurora a.p. uzraudzības kārtā iesniedz protestu Sibīrijas KA Kara tribunālam, ka “*Sevišķās apspriedes nolēmums par V.Arni ir nepamatots un, atsaucoties uz PSRS APP 19.08.1956.g. dekrētu, lūdz PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 05.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību V.Arņa lietā izbeigt nozieguma pierādījuma trūkuma dēļ.*”. 11.12.1956.g. Sibīrijas KA Kara tribunāls ar savu nolēmumu Nr.762 PSRS NKVD Sevišķās sapulces 05.09.1942.g. nolēmumu atceļ un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeidz. 11.12.1956.g. Sibīrijas KA Kara tribunāls nosūta izziņu V.Arnim, dzīvojošam Noriļskā, ka viņš ir reabilitēts. 25.05.1991.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Sabiedriskās organizācijas: 1932.g. iestājas “Aizsargu organizācijā”, kuras biedrs ir 5 mēnešus.

Ģimenes stāvoklis: 03.07.1938.g. precas ar Ilgu Preiss (23.10.1918.g.). Bērnu nav.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 255.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 14., 15.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 13.l., 29.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 30.l., 43., 47.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 31.l., 61.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 50.l., 108., 183., 229., 346., 399.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 15., 25., 45., 142., 167., 199., 243., 332.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 157.l., 31.lp.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 18.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 21.l., 8.lp.;

Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 195.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 88.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 1686.l., 3.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 2132.l., 1-32. lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 2458.l., 19.-88., 370., 393.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2456.l. (I sējums), 29.-37.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2456.l. (II sējums), 110.-118., 211.-234., 240.-268., 276., 289., 302., 312.-315., 328., 370., 393., 410., 481., 482., 487.-496.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2132.l.; „Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (I daļa), 281.lpp.; No NKVD līdz KGB”. 28.lpp.; „Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”, 594.lpp.; „Es sapni par Latviju pagālvī likšu...” I daļa. 299.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošanas internetā pie A burta. Nr.2337.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.

ARPUNS Mārtiņš Mārtiņa d., administratīvais virsleitnants, dzimis 10.01.1897.g. Jēkabpilī zemnieka ģimenē. Līdz arestam dzīvo Jēkabpilī, Ūdens ielā 7.

Vispārējā izglītība: 1913.g. beidz Jēkabmiesta 4 klasīgo pamatskolu.

Dienesta gaita: 06.08.1915.g. iesaukts armijā un ieskaitīts 261.KRezP. 07.03.1916.g. pabeidz pulka Mācību komandas kursu. 01.05.1916.g. pēc paša vēlēšanās pārcelts uz LStRezBn. 03.05.1916.g. saņem jeffreitora dienesta pakāpi. 01.06.1916.g. saņem jaunākā apakšvirsnieka pakāpi. 15.05.1917.g. pārcelts uz 1.Daugavgrīvas LStP, kur 1.StR iecelts VK amatā. 1917.g.augustā saslimst un tiek evakuēts. 1917.g.oktobrī uz 3 mēnešiem atvaļināts no militārā dienesta un dodas uz Tulu pie vecākiem, kur iestājas darbā Tulas dzelzceļa mezgla milicijas pārvaldē. 15.12.1917.g. svītrots no 1.Daugavgrīvas LStP sarakstiem kā pulkā neatgriezies. Līdz turpmākam ziņu nav. 24.08.1920.g. kā bēglis atgriežas Jēkabpilī. 28.08.1920.g. iesaukts LA un ieskaitīts Jaunjelgavas – Ilūkstes KAPE JRs amatā. 01.11.1920.g. iecelts VRs amatā. 01.04.1921.g. ieskaitīts virsdienestā VRs amatā. 1922.g.septembrī KS iztur pārbaudījumus kara ierēdņa statusa iegūšanai. 01.04.1923.g. saņem 6.šķiras kara ierēdņa pakāpi un tiek pārcelts uz Rēzeknes KAPE, kur AdmDa iecelts 1.šķiras darbveža amatā. 01.05.1925.g. pārcelts uz Jēkabpils–Ilūkstes KAPE, kur iecelts VRs amatā. 07.10.1930.g. pārcelts uz 10.Aizputes KP, kur iecelts pulka kasiera amatā. 17.11.1930.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 13.02.1931.g. nosūtīts uz KS rīkoto Administratīvā virsnieka kursu. 12.06.1931.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 1932.g. esošā pakāpe pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei. 15.11.1932.g. iecelts pulka Veļas mazgātavas pārziņa amatā. No 18.03.1933.g. līdz 18.07.1935.g. periodiski pilda pulka darbveža

a.p. No 01.10.1935.g. uzdots pildīt PMVs a.p. No 18.07.1936.g. līdz 01.09.1939.g. pulka SmDa periodiski pilda KaPr a.p. 15.05.1936.g. iecelts PMVs amatā. No 29.09.1937.g. līdz 17.08.1939.g. SmR iecelts RK amatā un papildus uzdots pildīt IerMei a.p. No 26.04. līdz 01.09.1938.g. uzdots pildīt PāVs a.p. No 07.02. līdz 19.05.1939.g. mācās Armijas Intendantūras rīkotajā Administratīvā virsnieka kursā. No 29.06. līdz 09.08.1939.g. SmR uzdots pildīt RK a.p. 13.07.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz Daugavpils–Ilūkstes KAPe. 30.09.1939.g. ierodas Daugavpils–Ilūkstes KAPe, kur uzdots pildīt darbveža a.p. No 12.10.1939.g. uzdots pildīt VDarb a.p. 17.10.1939.g. iecelts Mobilizācijas nozares pārziņa amatā. 19.10.1939.g. iecelts VDarb amatā. 23.02.1940.g. pulka virsdienesta karavīru krāj–aizdevuma kapitāla valdē iecelts valdes priekšsēdētāja amatā. 08.10.1940.g. ieskaitīts ārrindas algu X kategorijas 3.pakāpē. 2.11.1940.g. pārcelts uz Daugavpils KKom, kur iecelts lietveža–kasiera amatā. Periodiski pilda 3.daļas priekšnieka palīga a.p., bet vēlāk pārcelts uz Jēkabpils KKom, kur iecelts lietveža amatā. 28.06.1941.g. vāciešiem ienākot Jēkabpilī, kopā ar KKom paliek pilsētā. 10.07.1941.g. iestājas Jēkabpils apriņķa policijā. 01.08.1941.g. iecelts par Jēkabpils apriņķa policijas priekšnieka pltn.Rusmaņa biroja pārzini. 1942.g.janvārī iestājas KDBn. 09.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju. Komisija veikusi ierakstu: *atrodas slēgtā policijas vienībā*. 07.08.1944.g. kopā ar Jēkabpils policijas kancelejas darbiniekiem divu vāciešu uzraudzībā evakuējas uz Skrīveriem, bet tālāk caur Rīgu dodas uz Liepāju.¹⁴³ 17.10.1944.g. no Liepājas ar kuģi dodas uz Kenigsbergu, no kurienes vēlāk uz Hindenburgu un tad uz Dancigu. Dancigā nodod dokumentus un naudas līdzekļus, pēc kā tiek atvaļināts. Vēlāk dodas uz Bidericu, kas atrodas netālu no Magdeburgas. No 26.02. līdz 26.05.1945.g. strādā par strādnieku dārzniecībā.

Pēckara periods: 26.05.1945.g. dodas uz Latviju, kur nokļūst pārbaužu – filtrācijas punktā. 11.08.1945.g. no pārbaužu – filtrācijas punkta dodas uz izvēlēto dzīves vietu. 21.09.1945.g. atgriežas Jēkabpilī, kur uzsāk darbu Jēkabpils mežsaimniecībā par sagādes aģentu.

Arests: 04.10.1945.g. sastādīts kratīšanas protokokols¹⁴⁴. 4.10.1945.g. M.Arpus pratināts, kuras laikā brīdināts par to, kas draud par nepatiesu liecību sniegšanu. Uzraksta autobiogrāfiju un tiek pratināts par darbu okupētajā Latvijas PSR. 05.10.1945.g. M.Arpus pratināts no 10.40 līdz

¹⁴³ No autobiogrāfijas: Gribējais palikt Jēkabpilī, bet spiests evakuēties, jo vedis arī policijas naudas līdzekļus – 10 400 vācu markas.

¹⁴⁴ protokolā 12 pozīcijas: paņemti dažādi dokumenti, izziņas un 4 foto kartiņas.

13.15, kuras laikā pratināts par darbu policijā. 07.10.1945.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurškatot ienākušus Latvijas PSR NKGB materiālus par M.Arputa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka M.Arputa, būdams Sarkanarmijas administratīvais vecākais leitnants, dienēdams Jēkabpils apriņķa Kara komisariātā, palicis uz laiku okupētajā Latvijas PSR teritorijā, nodevis dzimteni un nostājies uz aktīva okupantiem palīdzēšanas ceļa, brīvprātīgi policijas kapeiņa pakāpē iestājies Jēkabpils apriņķa kara komisariātā, kura pakļautībā bija visa kanceleja ar visu štatu un slepeno lietvedību. Bija tieši pakļauts apriņķa policijas priekšniekam, ar kuru izveda visus pasākumus, lai stiprinātu vācu – fašistisko iekārtu. Evakuējies uz Vāciju un līdz 05.02.1945.g. bija šai amatā. Nolēmu M.Arputu, dzīvojošu Ūdens ielā 7, pakļaut arestam un kratīšanai.*” 07.10.1945.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurškatot materiālus par M.Arputu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-10. a. un 58-11.pantos minētiem noziegumiem. Ņemot vērā, ka, būdams brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu likumā noteiktā kārtībā par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko pret parakstu paziņot arestētajam.*” 08.10.1945.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.2/19, par ko M.Arputam tiek paziņots. 08.10.1945.g. sastādīts mantas aprakstīšanas protokols¹⁴⁵. 08.10.1945.g. M.Arputa aizpilda arestētā anketu. 09.10.1945.g. M.Arputa pratināts no 12.25 līdz 15.30. 13.10.1945.g. M.Arputam uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurškatot izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā, ka M.Arputa ir pietiekoši atmaskots, vadoties no likuma, nolēmu saukt M.Arputu pie atbildības par iepriekš KK minētajos pantos noteiktajiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 13.10.1945.g. M.Arputa pratināts no 20.10 līdz 22.30, kuras laikā tiek precizētas liecības, ko pēc tam ar savu parakstu apliecina. 29.10.1945.g. izrakstīta kvīts Nr.1068, ka pieņemts glabāšanā kabatas pulkstenis bez markas. 30.11.1945.g. notiek konfrontācija ar “T”. 04.12.1945.g. M.Arputam uzrādīta papildus apsūdzība: „*Caurškatot izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā to, ka M.Arputa ir pietiekoši atmaskots, vadoties no likuma, nolēmu saukt M.Arputu pie atbildības par KK 58-10. b. pantā noteiktajiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 04.12.1945.g. M.Arputa pratināts no 14.30 līdz 21.10. 05.12.1945.g. izmeklēšana pabeigta un pieņemts lēmums, ka sodāms par KPFSR KK 58-1. „b” punktā veiktajiem noziegumiem. 07.12.1945.g.

¹⁴⁵Protokolā 9 pozīcijas, t.sk., 1. gulta, 5. pianino, 9. šinelis zaļā krāsā. Par mantu saglabāšanu parakstījusies sieva Jevdokija Arpute.

pieņemts lēmums par tiesvedības izdalīšanu sevišķai izmeklēšanai. 08.12.1945.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu par M.Arputa apvainošanu iepriekš KK pantos minētajos noziegumos, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to paziņoju apsūdzētajam un tiesvedību tam uzrādīju. Apsūdzētais pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka lietā tam nekas papildināms neesot.*”. 09.12.1945.g. izdota ārsta izziņa: „*Medkomisijā atzīts par veselu.*” 19.12.1945.g. Jēkabpils KKom izdod šādu izziņu: „*M.Arputa palicis okupētajā teritorijā un Sarkanās armijas apbalvojumu nav.*”. 16.01.1946.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Pamatojoties uz izklāstu un vadoties no likuma, nolēmu apsūdzētā M.Arputa izmeklēšanas lietu Nr.7811 caur Kara prokuratūru virzīt iztiesāšanai. Tiek turēts cietumā Nr.5, Daugavpilī. Kā liecinieki izsaukami: “R”, “T”, “D” un “R”, kuri atrodas cietumā Nr.1, Rīgā.*” 17.01.1946.g. Baltijas KA kara prokurora vietnieks ziņo Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdim, ka M.Arputa lietu nodod viņa rīcībā. 19.01.1946.g. notiek Baltijas KA Kara tribunāla sagatavošanās sēde, kurā nolemj lietu klausīt slēgtā sēdē, bez apsūdzības un aizstāvības pārstāvju piedalīšanās un bez liecinieku izsaukšanas. Līdz tiesai drošības līdzeklis iepriekšējais – turēšana apsardzībā. 06.02.1946.g. notiek Baltijas KA Kara tribunāla tiesas sēde, kuru atklāj 13.00. Pēdējā vārdā M.Arputa lūdz sodu mīkstināt, jo *Padomju varas ienaidnieks neesot bijis, neko sliktu neesot darījis un līdz arestam godīgi strādājis.* 14.03. tiesa aiziet apspriesties, bet 14.40 atgriežas un nolasa spriedumu: „*Pēc KPFSR KK 58-10. b. panta atņemt brīvību uz 10 gadiem ar visas personīgās mantas konfiscēšanu un pēc 31. a., b. un c.panta – tiesību zaudēšana uz 5 gadiem. Termiņu skaitīt no 8.10.1945.g. Spriedums galīgs un nav pārsūdzams.*” 13.02.1946.g. 130.Latviešu strēlnieku korpusa tieslietu virsnieka M.Arputa personāllietu nosūta Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdim. 28.02.1946.g. 130. LStK tieslietu virsnieks paziņo Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdim, ka notiesātais M.Arputa pieņemts apsardzībā cietumā Nr.5 Daugavpilī. 06.03.1946.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēdis raksta Latvijas PSR Tieslietu tautas komisariātam, ka M.Arputa notiesāts uz 10 gadiem ar mantas konfiskāciju, ka ģimene dzīvo Ūdens ielā 7, lūdz konfiscēto mantu realizēt un vērtību nodot Finanšu tautas komisariātam ieskaitīšanai budžetā. 20.06.1946.g. izdota izziņa, ka M.Arputam piederošās mantas vērtība nodota valsts ienākumos. 10.10.1947.g. Latvijas PSR Jēkabpils apriņķa l. iecirkņa Tautas tiesa paziņo Baltijas KA, ka M.Arputam piederošā

manta novērtēta par 1020 rubļiem un nodota realizācijai. 18.12.1954.g. Baltijas KA kara prokurora palīgs paraksta slēdzieni: „*Spriedums nav pārsūdzēts, savu vainu M.Arpus atzinis, to apliecinājuši liecinieki. Tiesas spriedums nedefinēts pareizi, sods noteikts pareizi. Vadoties no likuma, nav iemesla lietu pārskatīt.*” 29.01.1955.g. izraksts no Latvijas PSR Kriminālietu izskatīšanas komisijas protokola Nr.33 & 68: „*Notiesātā M.Arputa lietu klausījāmiem un nolēmām 6.02.1946.g. spriedumu skaitīt par pareizu.*” 29.01.1955.g. PSRS APP kancelejas priekšnieka sekretārs raksta Latvijas PSR prokuroram: „*Nosūtām Jums M.Arputa lūgumu par apzēlošanu un uzraudzības kārtā lūdzam lietu caurskatīt un izlemt pēc būtības.*” 15.02.1955.g. Latvijas PSR prokurors raksta PSRS APP kancelejas priekšnieka sekretāram: „*Paziņoju, ka Latvijas PSR komisija 29.01.1955.g. spriedumu par M.Arputu atzina par pareizu.*” Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Reabilitācija: 12.01.1957.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēža vietnieka sagatavota izziņa: “*M.Arputam sodāmība noņemta ar 17.09.1955.g. PSRS Augstākās Padomes lēmumu.*”. 24.08.1997.g. M.Arpus reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā 1917.g. vasarā atrodas Rīgas frontē, kur cīnās pret Vācu karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ. TZO.

Ģimenes stāvoklis: 10.11.1919.g. precas ar Jevdokiju Seļezņovu (1.03.1898.g.). Bērni: Berta (4.10.1920.g.), Roberts (17.03.1931.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 257.l.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 30.l., 159., 248., 287., 388.lp.; Turpat, 1498.f., 1.apr., 131.l., 25.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 1.l., 49.lp.; LVA, 430.f., 1.apr., 25.l., 10.lp.; Turpat, 430.f., 1.apr., 98.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr. 14661.l., 1.-65.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 28.lpp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksta 539.rinda. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 162.lpp.

ASAFREIS Antons Antona d., leitnants, dzimis 30.11.1914.g. Smiltenes pagastā fermas pārvaldnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Alūksnē, Lielā Ezera ielā 7.

Vispārējā izglītība: 1934.g. beidz Smiltenes Valsts tehnikumu šofera–elektriķa specialitātē.

Dienesta gaita: 27.09.1934.g. no Valkas KAPe iesaukts obligātajā militārajā dienestā, kur ieskaitīts 8.Daugavpils KP 3.KR. 15.11.1934.g. uz Instruktoru kursa laiku piekomandēts InsR. 11.12.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 25.03.1935.g. beidz InsR organizēto Instruktoru kursu. 26.03.1935.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 23.08.1935.g. atvaļināts no obligātā militārā dienesta. 01.10.1936.g. iestājas KS. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts 4.KR. No 17.09. līdz 13.09.1939.g. apmeklē Militāri–fiziskās audzināšanas kursu. 15.09.1939.g. pārcelts uz Neatkarības rotu. 24.10.1939.g. Neatkarības rotā uzdots pildīt VK a.p. No 15.01. līdz 16.03.1940.g. Slēpošanas kursam iecelts apmācības vadītāja palīga amatā. 12.03.1940.g. iecelts pulka militāri–fiziskās audzināšanas vadītāja palīga amatā. No 16.05. līdz 02.07.1940.g. 1.RezR iecelts VK. 17.07.1940.g. pārcelts uz Neatkarības rotu, kur iecelts VK amatā. 02.10.1940.g. iekļauts to 1.Liepājas KP pulka štāba sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri vēl nav ieskaitīti 24.TSK personālsastāvā. 25.10.1940.g. svītrots no 1.Liepājas KP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 28.10.1940.g. pārcelts uz 186.StP. 30.10.1940.g. 186.StP ieskaitīts 7.StR, kur iecelts VK amatā. No 01.11.1940.g. pārcelts uz 3.StBn 8.StR, kur uzdots pildīt Fiziskās audzināšanas vadītāja a.p.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. K.Asafreis ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 03.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „*Praktiski vesels.*” 08.09.1941.g. K.Asafreis pratināts no 9.30 līdz 14.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu un iztaujāts par dienestu, politiskiem uzskatiem, ar ko runājis par veiktajiem pasākumiem. 17.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušus NKVD materiālus par K.Asafreia noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir virsnieks, brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionālajā armijā, uzturējis ciešus sakarus ar pretpadomiski noskaņotiem elementiem, sastāvējis reakcionārajā organizācijā „Virsnieku apvienība”, nacionālists, pret Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā attiecas naidīgi, neapmierināts ar Padomju varas pasākumiem Latvijā. Nolēmu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 17.09.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.340. 19.09.1941.g. K.Asafreis pratināts no 14.00 līdz 16.30, kuras laikā iztaujāts: “*Ar ko bijis neapmierināts, dienot Sarkanajā armijā? Atbilde: slikti bijis ar laiku, nācies strādāt pat svētdienās. Ar ko pārrunājis? Atbild, ka ar “B”.*” 30.09.1941.g. K.Asafreiam uzrādīta šāda apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.965 materiālus un*

ņemot vērā to, ka K.Asafreis ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots, veicis pretpadomju aģitāciju Sarkanarmiešu vidū, vadoties no likuma, nolēmu saukt K.Asafreiu pie atbildības par KPFSR KK 58-10.I pantā minētiem noziegumiem, par ko pret parakstu apsūdzētajam paziņot.” 01.10.1941.g. K.Asafreis pratināts no 14.00 līdz 15.00, kuras laikā tiek iepazīstināts ar viņam izvirzīto apsūdzību. Pratināšanas laikā tiek taujāts: “Kāpēc brīvprātīgi iestājies Latvijas armijā? Kādu pretpadomju aģitāciju vedis? K.Asafreis atbild, ka veikalos viss bijis lētāks un nepatīcis, ka krājkasēs nacionalizēta iekrātā nauda.” Pratināšanas protokolam pievienots izraksts no “K” pratināšanas. 01.10.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.965 par K.Asafreia apvainošanu KK 58-10.I pantā minētos noziegumus, pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu K.Asafreia lietā par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to paziņoju apsūdzētajam. Pēc apsūdzības uzrādīšanas jautāju – vai nevēlas vēl ar ko lietā papildināt. Apsūdzētais K.Asafreis pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības tam nekas nav pievienojams.” 03.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdzienis: „Celtajās apsūdzībās K.Asafreis sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu, ka tiesājams par iepriekš minētā KK pantā norādītajiem noziegumiem un lietu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apsriedei.” Rezolūcijā ieteikts K.Asafreiu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem ar personīgās mantas konfiskāciju. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apsardes sēdes protokola Nr.71-b & 552.: „Lietu Nr.956 klausījāmiešiem un nolēmām K.Asafreiu par pretpadomju izteicieniem ieslodzīt LDN uz 8 gadiem. Termiņu skaitot no 17.09.1941.g.”

K.Asafreis atbrīvots no ieslodzījuma 14.06.1949.g. 20.06.1949.g. sagatavota izziņa Nr.35082 par K.Asafreia atbrīvošanu no „Noriļlag” nometnes. K.Asafreis pēc soda izciešanas atgriežas Latvijā. K.Asafreis miris 1991.g. maijā.

Reabilitācija: 26.04.1956.g. PSRS ģenerālprokurora vietnieks iesniedz protestu (uztraudzības kārtā) par K.Asafreisa krimināllietu PSRS Augstākās tiesas Kara kolēģijai. Protesta ziņojumā teikts: „Nekādas noziedzīgas darbības pret Padomju varu nav veicis. Citu liecību par K.Asafreia pretpadomju aģitāciju lietā nav. Tamdēļ ir redzams, ka notiesāts nepamatoti. Vadoties no PSRS prokuroru uztraudzības noteikumu 65.panta, lūdzu Sevišķās apsardes 05.09.1942.g. nolēmumu atcelt un krimināllietu izbeigt nozieguma sastāva neesamības dēļ.”. 11.08.1956.g. PSRS Augstākās tiesas Kara kolēģija nolemj Sevišķās apsardes

05.09.1942.g. nolēmumu atcelt un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt. 13.09.1999.g. rehabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: no 1938. līdz 1940.g. ir Latvijas kara skolas beigušo virsnieku apvienības biedrs.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 260.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 23.l., 19., 92., 298., 332.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 27.l., 577.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1248.lp.; LVA, 691.f., 1.apr., 1.l., 108.lp.; Turpat, 691.f., 1.apr., 3.l., 68., 117.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 202., 207.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2761.l., 1.-31.lp.; “No NKVD līdz KGB.” 28.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 630.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagaldī likšu”. I daļa. 313.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolas beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 17.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp. Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuma internetā pie A burta. Nr.3807.

ASARS¹⁴⁶ Alfons Jura d., leitnants, dzimis 05.06.1906.g. Ilūkstes apriņķī Salienes pagasta zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā, Kaugurmuižā.

Vispārējā izglītība: Beidzis 3 klasīgo Daugavpils skolotāju institūtu¹⁴⁷.

Dienesta gaita: 28.02.1929.g. iesaukts obligātajā militārajā dienestā, kur ieskaitīts 12.Bauskas KP. 01.10.1929.g. beidzot InsR rīkoto Instruktoru kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 17.02.1930.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 24.02.1930.g. beidz virsniekvietnieka kursu. 01.06.1930.g. atvaļināts no militārā dienesta. 01.09.1931.g. iestājas virsdienestā un ieskaitīts 11.Dobeles KP, kur iecelts GK amatā. 17.09.1930.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 15.05.1935.g. iecelts vada seržanta amatā. 01.09.1939.g. iecelts rotas virsseržanta amatā. 20.10.1939.g. beidz virsdienesta instruktoru kursu. 08.04.1940.g. iestājas KS. 02.07.1940.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā, kur ieskaitīts 3.KR. 20.07.1940.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi. No 23.07. līdz 07.08.1940.g. 3.KR periodiski pilda RK a.p. No 01.08.1940.g. pārcelts uz 2.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. No 15.08.1940.g. pārcelts uz KBt, kur uzdots pildīt VK a.p. 25.10.1940.g. svītrots no 11.Dobeles KP pulka virsnieku sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 30.10.1940.g. norīkots uz 227.StP. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē 295.StP iecelts VK amatā.

¹⁴⁶ līdz 17.05.1940.g. **Asers-Asarovskis-Aserovskis**

¹⁴⁷ Apliecināšu dokumentu par institūta beigšanu nav.

Arests: 17.06.1941.g. aizturēts karaspēka vasaras nometnē Litenē un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. A.Asaram izvirzītā apsūdzība: „Dienējis Latvijas armijā, sociāli bīstams elements.” 10.08.1941.g. A.Asars ierodas „Norilļag” nometnē. 05.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 07.09.1941.g. A.Asars pratināts no 20.00 līdz 23.30, kuras laikā aizpilda arestētā anketu¹⁴⁸. Pratināšanas laikā iztaujāts par dienestu Latvijas armijā, politiskiem uzskatiem, pretpadomju sarunām, kuri no dienesta biedriem piedalījās sarunās, kurās “L” ņēma aktīvu līdzdalību. A.Asars pratināšanas laikā nosauc 3 uzvārdus, kuri palikuši dienēt 24.TSK. 12.09.1941.g. A.Asars pratināts no 14.00 līdz 15.40, kuras laikā iztaujāts par to, kādos amatos bijis LA, kad iepazinies ar “L”. 14.09.1941.g. lēmums par A.Asara arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par A.Asara noziedzīgu darbību, konstatēju, ka ir brīvprātīgi iestājies Latvijas nacionālajā armijā, pret Padomju varu noskaņots naidīgi, Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā pieņēmis naidīgi, pret partijas un Padomju valdības veiktajiem pasākumiem Latvijā attiecies noraidoši, nacionālists. Nolēmu A.Asaru, aizturētu 17.06.1941.g., arestēt.” 14.09.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.543. 28.09.1941.g. A.Asaram uzrādīta šāda apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.247 materiālus, uzskatu, ka A.Asars ir pietiekoši atmāskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, veicis pretpadomju aģitāciju. Vadoties no likuma, nolēmu saukt A.Asaru pie atbildības atbilstoši KPFSR KK 58.10. I pantā noteiktajiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam paziņot pret parakstu.” 28.09.1941.g. A.Asars pratināts no 11.15 līdz 12.00, kuras laikā atkārtoti iztaujāts par viņa politiskiem uzskatiem. 28.09.1941.g. sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.247 par A.Asara apvainošanu KK pantā minētos noziegumos, uzskatu iepriekšējo lietas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais A.Asars pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības tam nekādas nav pievienojams.” 29.09.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Pratinātais A.Asars celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz iepriekš minēto, nolēmu lietu Nr.247 virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteikts soda mēru noteikt – brīvības atņemšana uz 7 gadiem. 05.09.1942.g.

¹⁴⁸ tēvs mežsargs, bijis zirgs un divas cūkas

izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.71-b & 594: „*Lietu Nr.247 klausījāmiem un nolēmam A.Asaru par pretpadomju izteicieniem – ieslodzīt LDN uz 7 gadiem. Termiņa sākumu skaitot no 14.09.1941.g.*”. A.Asars miris 29.08.1942.g. „*Noriļlag*” nometnē. Nāves cēlonis nav uzrādīts.

Reabilitācija: 14.11.1989.g. parakstīta un 4.12. apstiprināta Baltijas KA kara prokurora vecākā palīga sēdziens, ka A.Asara lieta atbilst PSRS Augstākās Padomes Prezidija 16.01.1989.g. 1.dekrēta noteikumiem. 10.10.1990.g. M.Asarei izsūtīts paziņojums, ka krimināllieta pret A.Asaru ir izbeigta un viņš ir reabilitēts. 13.06.2008.g. A.Asars reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Apbalvojumi: Latvijas:Vo 2.pakāpes goda zīme.

Ģimenes stāvoklis: 30.04.1932.g. precas ar Mildu Kleontīni Lucs (30.09.1903.g.). Bērni: Gunārs Zigfrīds (25.10.1932.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 261.l.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 311., 320., 405.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 235.l., 595.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 30.lp.; Turpat, 691.f., 1.apr., 3.l., 68., 117.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l, 96., 190.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l, 96.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 202., 207.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8785.l., 1.-39.lp. “No NKVD līdz KGB” 29.lpp.; “Aizvestie 1941.gada 14.jūnijs”. 648.lpp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (I daļa.) 281.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.

ASNIŅŠ Pauls Pēteris Jura d., administratīvais pulkvedis–leitnants, dzimis 21.03.1886.g. Cēsu apriņķī Vecpiebalgas pagasta “*Mostiņos*” zemnieku ģimenē.

Vispārējā izglītība: Beidzis apriņķa skolu.

Dienesta gaita: 20.11.1907.g. iesaukts armijā un nosūtīts uz Cēsu KA, kur iecelts rakstveža mācekļa amatā. 17.04.1908.g. pārcelts uz Petrogradas pilsētas komandantūras pārvaldi, kur iecelts jaunākā rakstveža amatā. 23.04.1909.g. iecelts augstākās šķiras rakstveža amatā. 06.12.1909.g. iecelts augstākās šķiras vecākā rakstveža amatā. 16.11.1911.g. atvaļināts no militārā dienesta. 17.11.1911.g. iestājas darbā Krievijas IeM Zemstu nodaļā, kur iecelts kancelejas darbinieka amatā. 09.11.1912.g. pārcelts uz Valsts dienestu, kur iecelts kancelejas darbinieka amatā. 19.07.1914.g. Petrogradā mobilizēts armijā un ieskaitīts Jamburgā dislocētajā 293.KP, kur iecelts rakstveža amatā. 27.07.1914.g. sakarā ar nepietiekamu amata vietu skaitu atsaukts uz Petrogradas KA pārvaldi. 19.09.1914.g. ieskaitīts 50.KDv štābā, kur TrDa iecelts VRs amatā. 26.10.1914.g. nosūtīts

mācīties uz Oranienbauma virsnieku skolu. 02.11.1914.g. sakarā ar nepietiekamu vietu skaitu atsaukts uz Petrogradas KA pārvaldi. 08.11.1914.g. ieskaitīts Petrogradas KA pārvaldē un nosūtīts uz Petrogradas pilsētas Komandantūras pārvaldi, kur iecelts VRs amatā. 19.01.1915.g. iecelts par Kolēģijas reģistratoru. 25.08.1915.g. nosūtīts uz Daugavgrīvas cietskoksni, kur ieskaitīts 2.Rīgas LStBn¹⁴⁹, kur uzdots pildīt SmDarb a.p. 12.09.1915.g. pielīdzināts kara laika ierēdņa statusam un iecelts SmDarb amatā. 30.10.1916.g. 2.Rīgas LStP iecelts SmDarb amatā. 17.03.1917.g. pārcelts uz 2.LStBr¹⁵⁰ PārsN, kur iecelts SmPrP amatā. 01.12.1917.g. pulka sapulcē izvēlēts un apstiprināts PārN SmPr amatā. 26.03.1918.g. LDv PārsN uzdots pildīt NPR a.p. 02.04.1918.g. E.Asniņš demobilizējas un 16.04.1918.g. atgriežas Rīgā. 26.11.1918.g. iestājas LPV IeM dienestā, kur iecelts VKaler amatā. Pie valdības iestāžu evakuācijas paliek Rīgā. 07.01.1919.g. P.Asniņš pēc draudiem saņemt nāvessodu piesakās Padomju valdības dienestā. 10.01.1919.g. pieņemts Padomju valdības Izglītības komisariāta dienestā, kur iecelts KaPa amatā. 01.04.1919.g. mobilizēts un ieskaitīts Padomju Latvijas KKom, kur GApPe iecelts Kancelejas un Vispārējās daļas priekšnieka palīga amatā. 11.04.1919.g. Augstākā pieņemšanas komisija atzīst par nederīgu karadienestam. 30.04.1919.g. atvaļināts no militārā dienesta. 28.05.1919.g. iestājas LPV BS, kur 1.LBr Intendantūra¹⁵¹ iecelts KaPa amatā, bet vēlāk KaPr amatā. 17.03.1921.g. pārcelts uz KSmPe, kur uzdots pildīt VSUVs a.p. 31.03.1922.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 15.06.1922.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 08.09.1922.g. KSmPe¹⁵², kur PāDa uzdots DaPrP a.p. 01.10.1922.g. PāDa iecelts DaPrP amatā. No 20.09.1923.g. līdz 18.12.1928.g. PāDa periodiski pilda DaPr a.p. 22.06.1926.g. saņem 3.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 05.08.1929.g. pārcelts uz BuKrPe, kur iecelts NPR amatā. 1932.g. esošā kara ierēdņa pakāpe pielīdzināta administratīvā pulkveža–leitnanta dienesta pakāpei. 1933.g. pārcelts uz ApPe, kur BrDa MMN iecelts NPR amatā. 1934.g. ApPe AdmDa SmN iecelts Npr amatā. 12.01.1937.g. ApPe ievēlēts par apvienotās virsnieku zemākās GT locekli. 8.01.1938.g. ApPe pārvēlēts par apvienotās virsnieku zemākās GT locekli. 17.01.1939.g. ApPe ieceļ par apvienotās virsnieku zemākās GT locekli. No 30.10. līdz 27.11.1939.g. ApPe AdmDa uzdots pildīt DaPr a.p. 16.01.1940.g. ApPe pārvēlēts par apvienotās virsnieku zemākās GT locekli. 9.10.1940.g.

¹⁴⁹ no 15.09.1916.g. bataljons iegūst pulka statusu

¹⁵⁰ 1918.g. janvārī 2.Latviešu strēlnieku brigāde pārformēta Latviešu divīzijā.

¹⁵¹ Intendantūra vēlāk iekļauta Armijas Apgādības pārvaldē, bet no 1920.g. tiek pārdēvēta par Armijas Saimniecības pārvaldi

¹⁵² no 18.07.1924.g. tiek pārdēvēta par Galveno intendantūras pārvaldi

izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu no militārā dienesta. 18.10.1940.g. LTA LKP pavēle par atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA un atbrīvošanu no ieņemamā amata. 24.10.1940.g. ieskaitīts LTA LKB Saimniecības nozarē. 01.01.1941.g. svītrots no LTA LKB Saimnieciskās nozares nodaļas priekšnieka amata ar atstāšanu darbā uz brīva līguma pamata. 10.01.1941.g. izdota atļauja turpināt pildīt LKB Saimniecības nozares nodaļas priekšnieka amatu. 07.02.1941.g. izslēgts no visa veida atalgojuma kā atvaļinātu no militārā dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. P.Asniņš *miris* 17.01.1942.g. Latvijā.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 1914.g. septembra līdz 1918.g. piedalās kaujās Polijas teritorijā pret Vācu karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās 1919. un 1920.g., bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: 3.šķ.Sv.So.; Latvijas: 4.šķ.TZo., LAKpz., LAcpm., 4.šķ.Ak.

Ģimenes stāvoklis: 07.02.1917.g. precas ar Otīliju Šuk–Mitrēvics. Bērni: Uldis Teodors (07.07.1920.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 2.apr., 1.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 5.l., 3.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 6.l., 4.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 7.l., 8., 100.lp.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 8.l., 7., 79.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 1.l., 24., 74., 168. lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 3.l., 26.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 166.l., 168.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 188.l., 7.lp.; „Latvijas armijas augstākie virsnieki 1918. – 1940.g.”, 75.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AŠAKS Arturs Anša d., leitnants, dzimis 03.04.1907.g. Jaunjelgavas apriņķī Biržu pagasta zemnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: beidzis Jēkabpils ģimnāziju.

Dienesta gaita: 26.02.1929.g. iesaukts obligātajā militārajā dienestā un iedalīts Latgales AP, kur ieskaitīts 1.ABt. 20.04.1929.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 15.05.1929.g. nosūtīts uz InsBt rīkoto Instruktoru kursu. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 04.05.1930.g. sakarā ar nesekmību atskaitīts no kursa un nosūtīts atpakaļ uz Latgales AP, kur ieskaitīts 3.ABt. 13.05.1930.g. nosūtīts uz InsBt organizēto Virsniekvietnieku kursu. 22.06.1930.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 01.10.1930.g. pēc kursa beigšanas saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 10.10.1930.g. atvaļināts no militārā dienesta. 20.11.1930.g. iestājas Zemgales AP virsdiennestā, kur ieskaitīts 6.ABt LiePr amatā. No 31.03. līdz 26.08.1932.g. uz

jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 2.ABt, kur iecelts Jaunkareivju apmācības komandas virsseržanta amatā. 12.01.1933.g. pārcelts uz ZABt¹⁵³, kur iecelts vada seržanta amatā. 19.04.1939.g. nosūtīts uz KS gala pārbaudījumu leitnanta dienesta pakāpes saņemšanai. K.Ašaks nokārto gala pārbaudījumus. 01.10.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz ZAP. 05.10.1939.g. ierodas ZAP, kur 11.ZABt iecelts vada seržanta amatā. Vēlāk pārcelts uz 12.ZABt. No 10.02. līdz 01.03.1940.g. apmeklē SaP organizētos Ķīmiskā dienesta kursus. 19.08.1940.g. saņem leitnanta dienesta pakāpi. 24.08.1940.g. ieskaitīts InsBt, vienlaikus piekomandēts 14.ZABt, kur uzdots pildīt VK a.p. 10.09.1940.g. piekomandēts 183.StDv ZAD formēšanai. 06.11.1940.g. ieskaitīts 83.StDv ZAD sastāvā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.02.1944.g. iesaukts Latviešu leģionā un nosūtīts uz 2.LBr ZAD. 12.02.1944.g. ierodas ZAD, kur Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 2.ZABt. A.Ašaks *kritis* 1944.g.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 03.03.1934.g. precas ar Bronislavu Bambēns, dzimušu Geidāns (24.12.1906.g.). Bērni: Aina Nora (28.07.1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 270.l.; Turpat 1303.f., 1.apr., 4.l., 20.lp.; Turpat 1508.f., 1.apr., 1.l., 2., 10.lp.; Turpat 1508.f., 1.apr., 12.l., 273.lp.; Turpat P-1.f., 1.apr., 3.l., 85.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 786.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 163.lpp.

ATĀLS¹⁵⁴Jānis Pētera d., virsleitnants, dzimis 2.04.1904.g. Cēsu apriņķī¹⁵⁵ Vestienas pagastā.

Vispārējā izglītība: 1925.g. beidz Biržas vidusskolu.

Dienesta gaita: 25.02.1926.g. iesaukts obligātā militārā dienestā un iedalīts JP, kur ieskaitīts SpSprKo. 30.04.1926.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 12.09.1926.g. beidz Instruktoru eskadrona kursu. 28.09.1926.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 10.07.1927.g. atvaļināts no dienesta veselības uzlabošanai. 29.08.1927.g. slimības dēļ atstāts 2.kursā. 28.08.1928.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts SaKo¹⁵⁶. No 16.05. līdz 01.09.1930.g. piekomandēts 1.KR. No 21.12.1930.g. līdz 25.06.1932.g. SmKo periodiski pilda KoPr un

¹⁵³ no 1.11.1936.g. pārdēvēta par 1.zenītbateriju

¹⁵⁴ līdz 3.12.1935.g. **Fleišers**

¹⁵⁵ vēlākais Madonas apriņķis

¹⁵⁶ no 1.03.1931.g. Sakaru komanda pārdēvēta par Sakaru rotu

SaR RK a.p. No 20.03.1931.g. SaR uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1931.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 01.10.1932.g. pārcelts uz 3.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 1.02.1934.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. No 30.06. līdz 02.08.1934.g. 2.KR pilda RK a.p. 01.11.1935.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. No 31.03.1936.g. uzdots pildīt pulka GāzVs un SpV a.p. 01.06.1936.g. pārcelts uz 2.LoR, kur iecelts VK amatā. 14.12.1936.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts VK amatā. No 12.02. līdz 23.05. pilda PMVs a.p. No 15.02. līdz 23.03.1939.g. pilda pulka PārVs a.p. 20.09.1939.g. pārcelts uz 4.KR, kur iecelts VK amatā. No 7.02. līdz 11.03.1940.g. atrodas 6.Rīgas KP rīkotajā Kājnieku baterijas virsnieku kursā. No 16.03.1940.g. piekomandēts pulka SmDa, kur uzdots pildīt PāVs a.p. No 09.04. līdz 31.05.1940.g. 4.KR pilda RK a.p. 15.05.1940.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 14.08.1940.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. 10.09.1940.g. norīkots uz 295. StP PK rīcībā. 14.09.1940.g. ieskaitīts 295.StP, kur iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 8.Daugavpils KP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē iecelts VK amatā. No 24.02. līdz 13.03.1941.g. apmeklē 285.StP virsniekiem organizēto ložmetējnieku kursu. Līdz turpmākam ziņu nav. 03.09.1943.g. iesaukts Latviešu leģionā un iedalīts 15.LDv Papildu bataljonā, kur Waffen SS Obersturmführera dienesta pakāpē iecelts RK amatā. 15.08.1944.g. ieskaitīts Pulcēšanās vienības 2.KBn. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība kaujās un karagājienos: Otrā pasaules kara militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 21.09.1929.g. precas ar Mariju Freimanis (21.10.1904.g.). Bērni: Guntis Imants (19.03.1930.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 273.l.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 77.l., 68., 100., 224., 362. un 435.lp; LVVA, 1496.f., 1.apr., 158.l., 85.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 1.l., 2.lp.; LVVA, P-71.f., 1.apr., 2.l., 5.lp.; LVVA, P-180.f., 1.apr., 5.l., 30c.l., 4.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 3.l., 46.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 29.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 96. un 186.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

ATVARS¹⁵⁷ Leonards Onufrija d., leitnants, dzimis 20.06.1915.g. 1940./41.g. dzīvo Rūjienā, Raiņa ielā 4.

Vispārējā izglītība: 1936.g. beidz Daugavpils 1. Valsts ģimnāziju.

¹⁵⁷ līdz 29.09.1939.g. **Kusins**

Dienesta gaita: 15.10.1936.g. no Daugavpils KAPe iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 12.Bauskas KP. 08.01.1937.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 09.04.1937.g. beidzot InsR rīkoto Instruktoru kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 02.09.1937.g. KS beidz virsniekvietnieka kursu. No 14.10. līdz 17.10.1937.g. KS kārtu iestāj pārbaudījumus. 01.11.1937.g. uzsāk mācības KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 12. Bauskas KP, kur ieskaitīts 3.KR. 09.11.1939.g. pulkā nozīmēts Bibliotēkas pārziņa amatā. No 01.12.1939.g. 3.KR uzdots pildīt VK a.p. 29.12.1939.g. 3.KR iecelts VK amatā. 22.08.1940.g. Daugavpils garnizonā iecelts GarnPrA amatā, vienlaikus pildot VK amatu. 07.10.1940.g. iedalīts 227.StP 2.StBn, kur ieskaitīts 6.StR. 10.09.1940.g. nosūtīts uz 227.StP, kur norīkots PK rīcībā. 14.10.1940.g. iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 12.Bauskas KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē 227.StP iecelts VK amatā. 18.03.1941.g. 2.StBn iecelts par izziņu veicēju.

Arests: 14.06.1941.g.14. karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. Apsūdzības formulējums: *"Latvijas armijas virsnieks, buržuāziskais nacionālists."* 10.08.1941.g. L.Atvars ierodas „Noriļlag” nometnē. 6.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: *„Praktiski vesels."* 13.10.1941.g. L.Atvars pratināts no 17.15 līdz 19.50, kuras laikā aizpilda arestētā anketu¹⁵⁸, kā arī pratināts par dienestu Latvijas armijā, politiskiem uzskatiem, kāpēc negribējis SA u.tml. Politiskie uzskati veidojās diskusijā ar “R”, “M” un “A”. 16.10.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: *„Caurskatot PSRS NKGB materiālus par L.Atvaru, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem. Ņemot vērā, ka, būdams brīvībā, var traucēt izmeklēšanu, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko pret parakstu paziņoju arestētajam."* 16.10.1941.g. izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.103, pēc kā L.Atvars arestēts un ieslodzīts „Noriļlag” nometnes OpDa Centrālajā izolatorā (ŠIZO). 25.10.1941.g. izmeklēšanas grupas vecākais pilnvarotais paraksta izziņu, ka apcietinātā L.Atvara lietai nav pievienots kratīšanas protokols pie 14.06.1941.g. aizturēšanas. 30.10.1941.g. L.Atvars pratināts no 18.20 līdz 19.25, kuras laikā pratināts par to, vai ir veicis pretpadomju aģitāciju. Pratināšanas

¹⁵⁸Tēvs no 1922.g. – 1939.g. dienējis policijā Daugavpilī, no 1935.g. pieder pārtikas veikals, kur no 1935.g. strādā māte un no 1939.g. arī tēvs.

laikā atzinies, ka ir veicis. 13.11.1941.g. pieņemts lēmums pagarināt izmeklēšanu un apsardzību līdz 16.12. 18.11.1941.g. L.Atvars pratināts no 9.55 līdz 14.05, kuras laikā iztaujāts par to, cik sen pazīst “K”, “I” un “G”, kādas pretpadomju sarunas ar viņiem veicis, par kādām politiskām tēmām runājuši u.tml. 18.11.1941.g. L.Atvaram izvirzīta šāda papildus apsūdzība: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.686 un ņemot vērā to, ka izmeklēšanā iegūti papildus dati, kuri atmasko L.Atvaru par to, ka, būdams vienādā uzskatā ar “K”, “I” un “G”, sistemātiski veicis organizētu aģitāciju saviem SA dienesta biedriem un, būdams arestēts, ieslodzītajiem biedriem paudis sakāvnieciskus uzskatus attiecībā uz Padomju Savienību, vadoties no likuma, nolēmu saukt L.Atvaru pie atbildības par KPFSR KK 58-10. II un 58-11.pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 19.11.1941.g. L.Atvars pratināts no 0.40 līdz 0.55, kuras laikā tiek jautāts, vai atzīst sevi par vainīgu papildus apsūdzībā? L.Atvars atzīstas. 19.11.1941.g. notiek konfrontācija ar “I”. 29.11.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.686 par „A” apvainošanu iepriekšminētā KK pantā minētos noziegumos, pieņemu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais L.Atvars pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka pēc būtības neko papildināt savā lietā nevar.*” 10.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sagatavošanās sēde, kurā nolemj: “*L.Atvara lietu kopā ar vēl četriem apsūdzētajiem izskatīt slēgtā sēdē bez pušu piedalīšanās. Drošības līdzeklis līdz tiesai atstāts iepriekšējais – turēt apsardzībā.*” 24.12.1941.g. notiek Taimiras apgabala tiesas sēde. Pēdējā vārdā L.Atvars lūdz mīkstināt viņam piespriesto sodu. 24.12.1941.g. Taimiras apgabala tiesas spriedums: „*Atņemt L.Atvaram dienesta pakāpi un, pamatojoties uz KPFSR KK 58-10. II un 58-11.pantu, piespriest brīvības atņemšanu uz 10 gadiem un, pamatojoties uz 31-a., b. un c. pantu, uz 5 gadiem atņemt politiskās tiesības, termiņu skaitot no 14.06.1941.g. Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās spēkā atstāt iepriekšējo – turēt apsardzībā. Kasācijas sūdzību var ieniegt KPFSR Augstākajā tiesā 72 stundu laikā pēc sprieduma kopijas saņemšanas.*” 28.12.1941.g. L.Atvars parakstās, ka kasācijas sūdzību nesniegs. 19.02.1942.g. KPFSR prokurora vietnieks iesniedz protestu KPFSR Augstākās tiesas Tiesu kolēģijai krimināllietās, kurā teikts: “*L.Atvaram noteiktais mīkstāks spriedums nepamatots un lūdz 24.12.1942.g. spriedumu atcelt un lietu nodot Taimiras apgabala tiesai jaunai izskatīšanai.*” 20.02.1942.g. KPFSR prokurora palīgs raksta

KPFSR Augstākās tiesas Tiesu kolēģijai krimināllietās un lūdz noteikt termiņu kasācijai. 24.02.1942.g. KPFSR Augstākās tiesas Tiesu kolēģijas krimināllietās slēdziens: „*L.Atvara 24.12.1941.g. spriedumu atcelt un lietu izskatīt citā Taimiras apgabala tiesas sastāvā.*” 12.11.1942.g. Taimiras apgabala tiesas priekšsēdis raksta vēstuli „*Noriļlag*” nometnes NKVD 2.daļas priekšniekam, kurā lūdz “*L.Atvaru 16.11.1942.g. 9.00 nogādāt uz Gudinkā rīkoto tiesas sēdi krimināllietas izskatīšanai. Ierašanās obligāta un bez kavēšanās.*” 08.12.1942.g. izraksts no Taimiras apgabala tiesas sēdes protokola izbraukuma sesijā Noriļskā: „*Atklātā tiesas sēdē izskatīja L.Atvara lietu. 12.30 apsūdzētais uz tiesu nav atvests, jo atrodas 120 km attālumā no Noriļskas pie Lama ezera. Tiesa apspriedās un nolēma lietas izskatīšanu atlikt.*” 03.03.1943.g. Taimiras apgabala tiesas priekšsēdis raksta „*Noriļlag*” nometnes NKVD 2.daļas priekšniekam: „*Tiesā atrodas L.Atvara un L.K. Gūtberga lietas, kurās 24.12.1941.g. spriedums un 24.02.1942.g. slēdziens atcelti. Lūdzam dot rīkojumu minētos konvojēt uz 4.Dudinkas nometnes nodaļu. Par Jūsu pieņemto lēmumu informēt.*” 8.03.1943.g. „*Noriļlag*” nometnes NKVD 2.daļas 3.nodaļas priekšnieks ziņo, ka L.Atvars atrodas Dudinkas tranzītpunktā, bet L.K.Gūtbergs miris 29.01.1943.g. 19.03.1943.g. Lagpunkta priekšnieks ziņo Taimiras apgabala tiesai Dudinkā: „*L.O.Atvars un L.K. Gūtbergs nav arī bijis. Šobrīd lagpunktā ir O.J.Atvars, kurš notiesāts uz 8 gadiem un ieradies 03.01.1943.g. no „Noriļlag” nometnes 7.lagpunkta. 24.03.1943.g. izraksts no Taimiras apgabala tiesas sēdes protokola Nr.36: „Slēgtajā tiesas sēdē apsūdzētais L.K. Gūtbergs nav ieradies, jo miris 03.01.1943.g. Tiesa nolēma viņa krimināllietu izbeigt. Apsūdzētais L.Atvars ar apsūdzību iepazīstināts, pret tiesas sastāvu iebildumu nav, viņa tiesības ir izskaidrotas. Lietu izskatīja. Pēdējā vārdā lūdzis soda mēru mīkstināt, jo viedokļus, kuri bijuši pirms 2 gadiem, mainījis un tagad esot cits viedoklis, jo pirms tam iespaidojies no gados vecākiem dienesta biedriem. Tiesa aiziet apspriesties.*” 24.03.1943.g. Taimiras apgabala tiesas spriedums: “*L.Atvaru atzīt par vainīgu un, pamatojoties uz 58-10. II un 58-11.pantu, piespriedām ASM – nošaušanu ar visu personīgo mantu konfiskāciju par labu valstij. Drošības līdzeklis iepriekšējais – turēt apsardzībā „Noriļlag” nometnets NKVD SIZO. Spriedumu var pārsūdzēt KPFSR Augstākajā Tiesā 72 stundu laikā pēc sprieduma kopijas saņemšanas.*” 27.03.1943.g. parakstās, ka sprieduma kopiju saņēmis. 27.03.1943.g. L.Atvars iesniedz kasācijas sūdzību KPFSR Augstākajai tiesai, kurā mēģina pierādīt sprieduma nepamatotību un lūdz apžēlošanu. 05.07.1943.g. KPFSR Augstākās tiesas Tieslietu krimināllietu kolēģija nolēmj spriedumu atstāt spēkā un

sūdzību neievērot. 21.07.1943.g. PSRS Augstākās tiesas Tieslietu kolēģija krimināllietās Taimiras apgabala tiesas 24.12.1941.g. spriedumu atceļ un ASM apmaina ar ieslodzījumu uz 10 gadiem. L.Atvars soda izciešanas laikā strādā šahtā Nr.13. 14.06.1951.g. atvests uz Dudinku un nodots vietējai varai, nosūtīts uz Jeņiseju zvejas darbos. No 1951.g. strādā par zemrāci Dudinkas būvorganizācijā. 1954.g. beidzis ceļamkrānu vadītāju kursu un turpmāk strādā Dudinkā par ceļamkrāna vadītāju.

Pēckara periods: 13.04.1956.g. L.Atvars atbrīvots un paliek strādāt Dudinkā.

Reabilitācija: 21.02.1957.g. nosūta KPFSR Augstākai tiesai lūgumrakstu par rehabilitēšanu. 27.03.1957.g. nosūta PSRS ģenerālprokuroram lūgumrakstu par rehabilitēšanu. 10.05.1957.g. Sibīrijas KA kara prokurora palīgs paraksta slēdzienu, kurā teikts: "*L.Atvars notiesāts pareizi un nav iemesla lietu pārskatīt.*" 23.04.1957.g. PSRS Galvenās kara prokuratūras daļas priekšnieks pieprasa arhīvam ziņas par L.Atvaru. 25.04.1957.g. atbildēts, ka L.Atvars atbrīvots 13.04.1956.g. 6.07.1962.g. PSRS ģenerālprokurors lietu pārskata, paraksta slēdzienu un iesniedz protestu PSRS Augstākajam tiesas plēnumam: „*Lietā nav datu par 14.06.1941.g. aresta iemesliem. Tiesā atzīts par vainīgu izteicienos, kuriem nav KPFSR KK 58-10. II pantā parādzēta nozieguma sastāva, un apsūdzība pēc 58-11. panta ir nepamatota, jo nav bijis kontrrevolucionārās organizācijas biedrs un neveica sagatavošanās pasākumus kontrrevolucionāram noziegumam. Lūdzu Taimiras apgabala tiesas 24.12.1941.g. spriedumu, PSRS Augstākās tiesas Tiesu kolēģijas krimināllietās 24.02.1942.g. lēmumu, Taimiras apgabala tiesas 24.03.1943.g. spriedumu un KPFSR Augstākās tiesas Tiesu kolēģijas lēmumu par L.Atvaru atcelt un tiesvedību izbeigt, jo nav nozieguma sastāva.*” 31.08.1962.g. PSRS Augstākās tiesas plēnums protestu ievēro un minētos spriedumus, lēmumus un tiesvedību atceļ, un nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeidz. 15.09.1962.g. izdota izziņa par L.Atvara rehabilitēšanu, kas nosūtīta L.Atvaram uz Dudinku. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav. 01.11.1991.g. reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies.

Avots: LVVA, 5601.f. 1.apr., 275.l.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 25.l., 380., 386.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 26.l., 646., 716., 762.lp.; Turpat, 1500.f., 1.apr., 27.l., 446., 492.lp.; LVA, 12.f., 1.apr., 1.l., 27.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 3.l., 58.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 537.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 5.l., 41., 112.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 92.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3433.l. (I sējums), 52.-72., 97., 98., 99., 103.-107., 117., 119.,

121.-124., 129.-134., 136., 139., 142.-145., 146.-159., 163.-169., 171. lp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I daļa. 313.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 30.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 651.lpp.; “Latvijas okupācijas muzejs. Gada grāmata.” 1999.g. 125.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuma internetā pie A burta. Nr.1766.

ATVARS¹⁵⁹ Oskars Arvīds Jura d., virsleitnants, dzimis 23.03.1910.g. Ilūkstes apriņķī Garsenes pagasta „Kurmišķos” zemkopja ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valkā, Tālavas ielā 8.

Vispārējā izglītība: 1931.g. beidz Subates Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 20.09.1931.g. no Jēkabpils–Ilūkstes KAPe iesaukts obligātajā militārajā dienestā, kur ieskaitīts Latgales AP. 14.02.1932.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 25.04.1932.g. beidz InsR rīkoto Instruktoru kursu. 27.04.1932.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 10.09.1932. beidzot AAD organizēto Virsniekvietnieka kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.12.1932.g. atvaļināts no militārā dienesta. 31.12.1932.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 30.05.1934.g. iestājas Robežsardzē, kur Dagdas robežapgabala 3.rajonā iecelts sarga amatā. 8.02.1935.g. pārcelts uz Jelgavas robežapgabalu, kur 3.rajonā iecelts robežsarga amatā. 06.04.1935.g. pārcelts uz RoBr 2.RoAR, kur iecelts robežuzrauga amatā. 04.10.1935.g. iestājas KS. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 9.Rēzeknes KP, kur 1.LoR 3.LoV iecelts VK amatā. No 14.11.1938.g. piekomandēts LoInsR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 01.05. līdz 27.07.1940.g. uz Riteņbraucēju rotas komandiera kursa laiku piekomandēts JP. 08.08.1940.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 4.10.1940.g. ieskaitīts 227.StP 1.StBn, kur LoR iecelts VK amatā, bet vēlāk 1.StBn iecelts PtAVK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 9.Rēzeknes KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta dienesta pakāpē 227.StP iecelts VK amatā. 17.03.1941.g. nosūtīts uz 623.VieAP rīkoto artilērijas vienību vadu komandiera kursu. 04.04.1941.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 11.04.1941.g. iecelts StVK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. O.Atvars ierodas „Noriļlag” nometnē. 7.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa:

¹⁵⁹ līdz 26.04.1938.g. Čūrišķis

„Praktiski vesels.” 13.10.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par O.Atvara noziedzīgu darbību, konstatēju, ka bijis Latvijas armijas virsnieks, buržuāziskais nacionālists pēc pārliecības, pret Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā attiecies naidīgi, nevēlējās dienēt Sarkanajā armijā, veica pretpadomju aģitāciju. Nolēmu O.Atvaru, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 13.10.1941.g. izdots pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.674. 13.10.1941.g. O.Atvars pratināts no 20.00 līdz 23.00, kuras laikā aizpilda arestētā anketu Nr.674¹⁶⁰. Pratināšanas laikā iztaujāts par dienestu Latvijas armijā, par politiskiem uzskatiem un ar ko par tiem dalījies u.tml. 25.10.1941.g. O.Atvaram uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.789 materiālus un ņemot vērā to, ka O.Atvars ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret PSRS, veicis pretpadomju aģitāciju, pamatojoties uz likumu, nolēmu O.Atvaru saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 25.10.1941.g. O.Atvars pratināts no 20.50 līdz 21.45, kuras laikā tiek spiests atzīt sevi par vainīgu viņam izvirzītajās apsūdzībās. O.Atvars savu vainu atzinis, kā arī par to, kādos jautājumos izteicis savus pretpadomju uzskatus. Pratināšanas laikā O.Atvars atzīst, ka no 1937. līdz 1940.g. bijis reakcionārās virsnieku apvienības biedrs. 25.10.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.789 par O.Atvara apvainošanu KK pantā minētos noziegumos, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to paziņoju apsūdzētajam, pēc apsūdzības uzrādīšanas apsūdzētajam jautāju – vai nevēlas vēl ar kaut ko lietā papildināt. Apsūdzētais pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka neko pēc būtības papildināt nevar.*” 27.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Apsūdzētais O.Atvars celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz lietas materiāliem, nolēmu lietu Nr.789 virzīt iztiesāšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola 71-b & 319: „*Lietu Nr.789 klausījāmiem un nolēmām O.Atvaru par pretpadomju aģitāciju ieslodzīt LDN uz 8 gadiem LDN. (58-10. I pants.), termiņa sākums no 13.06.1941.g.*” O.Atvars miris 08.04.1944.g. Irkutskas apgabala „*Taišetlag*” nometnē.

¹⁶⁰Tēvam 15 ha zemes, 1 – 2 zirgi, 3 – 4 govis, siena pļaujmašīna.

Reabilitācija: 25.02.1963.g. Baltijas KA kara prokurors iesniedz protestu Baltijas KA Kara tribunālam, kurā teikts: „*O.Atvars repre-sēts nepamatoti. Pamatojoties uz PSRS Augstākās Padomes Prezi-dija 19.08.1955.g. dekrētu, lūdzu PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 05.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību, sakarā ar nozieguma sastāva neesamību, izbeigt.*” 01.03.1963.g. Baltijas KA Kara tribunāls protestu ievēro, Sevišķās apspriedes 05.09.1942.g. spriedumu atceļ un tiesvedību, sakarā ar nozieguma sastāva neesamību, izbeidz. 02.03.1963.g. saga-tavota rehabilitācijas izziņa par O.Atvaru, kas nosūtīta Jelgavas rajona kara komisāram. Komisariātam uzdots izziņu nodot pilsonei M.Cīrulei, kā arī izskaidrot, kādas viņai tagad ir tiesības pēc vīra rehabilitēšanas. 01.11.1999.g. O.Atvars reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: no 1937. līdz 1940.g. LKBVA biedrs.

Ģimenes stāvoklis: 08.04.1939.g. precas ar Maiju Zamueļa m. Ruše-vics (14.05.1913.g.). Bērni: Ilze (19.07.1940.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 276.l.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 85.l., 363.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 89.l., 308., 357.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 232.l., 73.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 328.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 72.lp.; Turpat, 1527.f., 1.apr., 22.l., 31.lp.; LVA, 12.f., 1.apr., 3.l., 19.lp.; Turpat, 356.f., 1.apr., 1.l., 16.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 3.l., 82., 85.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 5.l., 23., 54., 145.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 1.l., 51.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 6.l., 533.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 92.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3596.l., 1.-35.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 30.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 628.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagālvī likšu”. I daļa. 299.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virs-nieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.; Ziņas no V. Eihenbauma ievietošana internetā pie A. burta. Nr.2384.

AUDZĪTIS Jānis Voldemārs Jāņa d., virsleitnants, dzimis 31.01.1906.g. Daugavpils apriņķī Ungurmuižas¹⁶¹ pagastā.

Vispārējā izglītība: 1925.g. beidz Jēkabpils vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1925.g. iestājas KS, kur ieskaitīts JN. 01.10.1926.g. JN likvidējoties, pārcelts uz AN. 23.08.1927.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1928.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz JP, kur ieskaitīts 1.JE. No 01.04.1930.g. 1.JE¹⁶² uzdots pildīt VK a.p. 10.09.1931.g. AJE iecelts VK amatā. 17.11.1931.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi.

¹⁶¹ vēlākais Aiviekstes pagasts

¹⁶² 2.02.1931.g. 1.eskadrons pārdēvēts par Atsevišķo eskadronu.

04.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 31.10.1936.g. līdz 02.09.1937.g. atrodas SaBn rīkotajā sakaru virsnieka kursā. 07.01.1937.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. 02.10.1937.g. SaP uz rezerves virsniekvietnieku kursa laiku norīkots par pasniedzēju. 03.01.1938.g. piekōmandēts ŠE. 7.01.1938.g. ASK kandidē uz Jaunbūves nodaļas valdes locekļa vietu. No 01.06. līdz 60.07.1938.g. ŠE pilda EK a.p. No 02.08. līdz 16.08.1938.g. piedalās Liepājā rīkotajās 23. eksternās jāšanas sacīkstēs. No 26.10.1938.g. ŠE uzdots pildīt EK a.p. No 01.11. līdz 01.12.1938.g. ŠE pilda EK a.p. 14.02.1939.g. uzdots pildīt pulka virsnieka kluba pārziņa a.p. No 05.04.1939.g. ŠE papildus tiešajiem pienākumiem uzdots pildīt EKP a.p.. 21.04.1939.g. ŠE iecelts EKP amatā. J.Audzītis *miris* 26.08.1940.g. Daugavpilī. 27.08.1940.g. svītrots no JP sarakstiem.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 280.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 77.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 263.l., 574.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 265.l., 13., 24., 235., 275., 316., 446.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 268.lp., 44., 125., 173.lp.; Turpat, 1527.f., 1.apr., 21.l., 27.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 545.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietojuma internetā pie A burta. Nr.4097.

AUERS Valdis Jāzeps d., kapteinis, dzimis 11.04.1896.g. Valmieras apriņķī Ternejas pagastā zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Saldū, Lielā ielā 26.

Vispārējā izglītība: 1914.g. beidz Tukuma pilsētas komercskolu.

Dienesta gaita: No 1916.g.novembra līdz 1917.g.februārim dien 5.Zemgales LStP. 01.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 5.Cēsu KP. 06.10.1919.g. iestājas KS, kur ieskaitīts 2.KadR. 26.03.1920.g. saņemot kadet–kaprāļa dienesta pakāpi, 2.KadV 2.KadN iecelts NK amatā. 22.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz AAavPar. 11.09.1920.g. pārcelts uz 12.Bauskas KP, kur ieskaitīts Neatkarības rotā. 03.03.1921.g. pārcelts uz 4.KR. 01.04.1921.g. 4.KR iecelts VK amatā. 13.07.1922.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. No 20.10.1922.g. līdz 22.09.1923.g. atrodas KS organizētajā virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas saņem KS beigušā tiesības un atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 17.11.1923.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 06.12.1923.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. 21.12.1928.g. pārcelts uz Kurzemes DvŠ, kur OpN iecelts NPrAP amatā. 21.03.1930.g. pārcelts uz 1.Liepājas KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 01.08.1934.g.

paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.12.1934.g. 4.KR iecelts RKP amatā. 21.03.1934.g. piekomandēts SmKo, kur uzdots pildīt KoPr a.p. 08.11.1934.g. SmKo iecelts KoPr amatā. 22.05.1936.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts RKP amatā. No 12.12.1936.g. pārcelts uz Neatkarības rotu, kur uzdots pildīt RK a.p. 08.01.1937.g. pulkā ievēlēts par virsnieku GT tiesas locekli. 02.03.1937.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts RKP amatā. No 29.09.1937.g. līdz 04.04.1938.g. 1.LoR pilda RK a.p. 11.01.1938.g. Kurzemes Dv virsnieku zemākās GT ievēlēts par tās papildu locekli. 27.01.1938.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un Neatkarības rotā iecelts RK amatā, vienlaikus tiešajiem dienesta pienākumiem 1.LoR uzdots pildīt RK a.p. 26.02.1938.g. kandidē uz Liepājas garnizona virsnieku kluba valdes locekļa vietu. 16.11.1938.g. LKSBVA Liepājas nodaļā kandidē uz valdes locekļa vietu. No 10.05. līdz 10.09.1939.g. pulkā iecelts par tiesas piesēdētāju. 15.09.1939.g. ieskaitīts AK organizētajā Rotas komandiera kursā. 23.09.1939.g. mācību kursa pārtraukumā atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 10.10.1939.g. pārcelts uz pulka štābu, kur iecelts PA amatā. 17.11.1939.g. pulka virsnieku klubā iecelts kluba valdē. 03.01.1940.g. turpina mācības AK rīkotajā Rotu komandieru kursā. 01.05.1940.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 21.09.1940.g. 186.StP nodod 1.Liepājas KP orķestra inventāru. 02.10.1940.g. iekļauts to 1.Liepājas KP virsnieku štāba sagatavotajā sarakstā kā vēl neiekļautu 24.TSK personālsastāvā. 17.10.1940.g. izdota Baltijas KA pavēle par kpt.V.Auera atvaļināšanu. 21.10.1940.g. abrivots no ieņemamā amata 1.Liepājas KP un atvaļināts no militārā dieneta piemērota amata trūkuma dēļ SA. Līdz turpmākam ziņu nav. 05.07.1941.g. 6.Rūjienas iecirkņa komandantūrā iecelts komandanta amatā, pakļaujot: Rūjienas pilsētu, Ipiķu, Lodes, Trenejas, Ķoņu, Naukšēnu, Rūjienas, Sējas un Jeru pagastus. Līdz turpmākam ziņu nav. 09.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju. 23.02.1944.g. nosūtīts uz Pulcēšanās vienību, kur Waffen-SS Hauptšturmführera dienesta pakāpē ieskaitīts 6.LRoP. 19.08.1944.g. pārcelts uz Pulcēšanās vienību, kur ieskaitīts štāba rezervē. 26.08.1944.g. 1.KBn uzņemas 3.KR komandēšanu. 28.08.1944.g. pārcelts uz 4.BvBn. 31.08.1944.g. pārcelts uz Pulcēšanās vienību, kur 1.KBn 3.KR iecelts RK amatā. 1944.g.oktobrī kopā ar 3.BvP atrodas Vācijā. 13.03.1945.g. atrodas Prāgā. 1945.g. maijā Vācijā nonāk sabiedroto gūstā un tiek nosūtīts uz Frīzlandes gūstekņu nometni.

Pēckara periods: 1948.g. pārceļas dzīvot uz Angliju. 1953.g. dzīvo Korbijā. V.Auers *miris* 7.04.1981.g. Midltonā (*Middleton*), Anglijā.

Sabiedriskās organizācijas: LKBVA Liepājas nodaļas biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās kaujās pret Vācu karaspēku no 1916.g. novembra līdz 1917.g.februārim. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 9.10. līdz 13.11.1919.g. Rīgas aizstāvēšanā un no 16.11. līdz 29.11.1919.g. Kurzemes atbrīvošanas kaujās pie Liepupes un Iecavas upju krastiem pret Bermonta karaspēku. Otrā pasaules karā militāro dienestu no 05.07.1941.g. pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, 5.šķ.Vo(š), LAKpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 28.11.1926.g.¹⁶³ precas ar Liliju Deržinskis (10.07.1901.g.). Bērni: Dzidra (10.11.1926.g.), Valdis (18.02.1929.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 281.l.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 21.l., 32., 36., 69., 98.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 22.l., 190., 332., 335., 345., 422. lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 27.l. 13.lp.; Turpat, 1490.f., 1.apr., 33.l., 53.lp.; Turpat, 1502.f., 1.apr., 34.l., 569.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 60.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1248.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 188.l., 33.lp.; Turpat, P-71., 1.apr., 1.l., 1.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 2.l., 1., 4., 46., 57.lp.; Turpat, P-180., 1.apr., 382.l.; Turpat, P-180., 5.apr., 30c., 115. lp.; Turpat, LVVA, P-803.f., 1.apr., 1.l., 3.lp.; LVA, 430.f., 3.apr., 20.l.; "LOM Gada grāmata" 2004.g. 197.lpp.; „LKM” no leg. iesaukto virsn. saraksta. 539.rinda.; V.Eihenbaums. „Latvijas Kara skolas beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 17.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 163.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.10./1981.g. 77.lpp.

AUFMANIS Visvaldis Eduards Pauļa d., virsleitnants, dzimis 16.10.1911.g. Kjahtā, Krievija. 1920.g. ģimene¹⁶⁴ atgriežas Latvijā no bēgļu gaitām. 1940/41.g. dzīvo Rīgā, Aizsargu ielā 44/46–12.

Vispārējā izglītība: 1929.g. beidz Jelgavas 2. Valsts vidusskolu. 1942.g. uzsāk studijas LU Būvzinieņu fakultātē.

Dienesta gaita: 28.02.1930.g. iesaukts obligātajā militārajā dienestā, kur ieskaitīts ED. 20.08.1931.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 1.09.1931.g. ieskaitīts virsdienestā. 26.10.1935.g. iestājas KS. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur ieskaitīts 2.LoR. No 01.10.1937.g. 2.LoR uzdots pildīt VK a.p. No 05.11.1937.g. līdz 19.07.1938.g. piekomandēts InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 15.09.1938.g. pārcelts uz 2.LoR, kur iecelts VK amatā. 01.11.1938.g. nosūtīts uz SaBn

¹⁶³ arī 20.11.1925.g.

¹⁶⁴ tēvs kritīs

rīkoto Sakaru virsnieka kursu. 15.09.1938.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 8.11.1938.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 28.12.1938.g. pulkā iecelts par GT locekli. 12.01.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz SaBn. 19.01.1939.g. ierodas SaBn. No 14.02. līdz 31.08.1939.g. atrodas Sakaru virsnieku kursā. 31.08.1939.g. pēc Sakaru virsnieku kursa beigšanas pārcelts uz 1.InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 11.11.1939.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 21.12.1939.g. 1.InsR iecelts VK amatā. 04.01.1940.g. pārcelts uz 2.InsR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus paliek piekomandēts 1.InsR. No 13.03.1940.g. 1.InsR uzdots pildīt RK a.p. No 28.03. līdz 31.08.1940.g. 2.InsR rīkoto Telegrāfistu un telegrāfistu – morzistu instruktoru kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. No 16.05.1940.g. 1.InsR uzdots pildīt RKP a.p., vienlaikus piekomandēts SaR. No 12.08.1940.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 2.InsR uzdots pildīt RK a.p. 01.10.1940.g. svītrots no SaBn sarakstiem kā ieskaitīts 24.TSK ASaBn personālsastāvā. 7.10.1940.g. ASaBn iecelts radiostacijas “Močnoj” priekšnieka amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta dienesta pakāpē iecelts Radiostacijas priekšnieka amatā. 1941.g.jūnija beigās komandēts uz Rīgu, kur ceļā pievienojas Siguldas apkārtnē esošai partizānu vienībai. 1941.g.jūlijā iestājas Rīgas KDBn, kur štābā iecelts NPr amatā, vēlāk pārcelts uz ĢIŠ, kur ApmN amatā, bet pēc tam pārcelts uz 32.KP, kur iecelts KGK amatā. 26.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.RoP. 01.03.1944.g. V.Aufmanis ierodas pulkā. 06.03.1944.g. Waffen-SS Obersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 1.RoP, bet vēlāk pārcelts uz 19.LDv, bet vēlāk uz 15.LDv PtBn, kur iecelts SaVs un ŠRK amatā. 1945.g.maijā nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā un nosūtīts uz Falingbosteles, bet vēlāk uz Ostfrīzenlandes gūstekņu nometni.

Pēckara periods: Kopā ar ģimeni dodas uz Austrāliju un apmetas Džilongā. 1976.g. pārceļas uz Sidneju. V.Aufmanis *miris* 05.08.1988.g. Manij pie Sidnejas, Austrālija. 11.08.1988.g. no Rukvudas krematorijas izvadīts pēdējā gaitā.

Sabiedriskās organizācijas: Apvienības “DV” biedrs¹⁶⁵. LVA Austrālijas nodaļas biedrs¹⁶⁶.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā. Karam sākoties, piedalās partizānu cīņās Siguldas

¹⁶⁵ Viens no Daugavas Vanagu Džilongas nodaļas dibinātājiem. No 1961.–1963.g. un no 1982.–1984.g. bijis DV Austrālijas valdes priekšsēdis.

¹⁶⁶ No 1971.–1972.g. bijis LVA Austrālijas nodaļas priekšsēdis.

apkārtņē. No 1944.g. aprīļa līdz 1945.g.maijam atrodas frontē Latvijā un Vācijā cīņā pret SA.

Ģimenes stāvoklis: 23.06.1938.g. precas ar Tamaru Ķengu (01.10.1914.g.). Bērni: Pauls (13.11.1939.g.). Austrālijā dzimuši divi dēli un meita.

Avots: LVVA, 5601.f.,1.apr., 282.l.; Turpat, 2961.f.,1.apr., 35.l., 5.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 48.l., 231. un 322.lpp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 49.l., 13. un 18.lpp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l., 679.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 17.l., 98., 105. un 156.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 1., 31., 48., 82., 86. un 98.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 78.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 383.l.; LVA, 12.f., 1.apr., 15.l., 166.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 3.l., 2. un 7.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 16.l., 74.lp.; Turpat, 2284.f., 1.apr., 9.l.; Ziņas no 24.09.1988.g. laikraksta „*Latvija Amerikā*”; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta. 313.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 163.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.16. (1989.g.). 65.lpp.

AUGSTKALNS Kārlis Pētera d., kapteinis, dzimis 11.10.1904.g. Valkas apriņķī Druvienas pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Apūzes ielā 61.

Višpārējā izglītība: 1923.g. beidz Cesvaines Valsts vidusskolas 3.klasi.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 01.10.1923.g. nosūtīts uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts InsR rīkotajā Instruktoru kursā. 01.03.1924.g. pēc Instruktoru kursa beigšanas uz jaun-kareivju apamācības laiku piekomandēts 7.Siguldas KP. 01.08.1924.g. mācību turpināšanai atgriežas KS. 01.10.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 29.08.1925.g. saņemot kadet–kaprāļa dienesta pakāpi, uzdots pildīt nodaļas virsseržanta a.p. 17.11.1925.g. saņemot kadet–seržanta dienesta pakāpi, uzdots pildīt nodaļas virsseržanta a.p. 30.03.1926.g. saņemot kadet–virsseržanta dienesta pakāpi, iecelts nodaļas virsseržanta amatā. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 1.LoR. 16.01.1928.g. pārcelts uz 2.LoR. 12.12.1928.g. pārcelts uz 1.LoR, kur uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1928.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 23.10.1929.g. 1.LoR uzdots pildīt RK a.p. 21.02.1930.g. pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur 9.KR 3.KV iecelts VK amatā. 12.03.1930.g. pārcelts uz 2.LoR, kur 1.LoV iecelts VK amatā. 17.11.1930.g. saņem kapteiņa – leitnanta dienesta pakāpi. 19.01.1931.g. pārcelts uz InsR, kur 4.InsV iecelts VK amatā. 18.03.1931.g. pārcelts uz 2.LoR, kur 1.LoV iecelts VK amatā. No 09.08. līdz 06.09.1931.g. mācās Ložmetējnieku

virsnieku kursā. 18.05.1932.g. pārcelts uz 4.KR, kur 3.KV iecelts VK amatā. 01.02.1933.g. pārcelts uz InsR, kur 2.InsV iecelts VK amatā. 27.09.1933.g. pārcelts uz 8.KRu, kur 2.KV iecelts VK amatā. No 02.12.1933.g. līdz 17.02.1934.g. 8.KR pilda RK a.p. 19.02.1934.g. pārcelts uz 3.LoR, kur iecelts RKP amatā. 30.06.1934.g. pārcelts SaR, kur iecelts RKP amatā. No 01.07. līdz 08.08.1934.g. pirms iestāšanās AK atrodas īslaicīgā komandējumā, lai iepazītos ar atsevišķu ieroču šķiru vienību dienestu un apmācību. 01.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 21.10.1934.g. ieskaitīts AK Vispārējā nodaļā. 24.10.1934.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RKP amatā. 21.03.1935.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts RKP amatā. 15.09.1935.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts RKP amatā. 18.03.1936.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts RKP amatā. 20.01.1937.g. izdota pavēle par kapteiņa dienesta pakāpes saņemšanu un pārcelšanu uz AŠ. 06.02.1937.g. beidzot AK, nosūtīts turpmākam dienestam uz AŠ OpN, kur iecelts NPrP amatā. No 05.07. līdz 04.08.1938.g. ārstējas Polijas armijas karavīru sanatorijā Zakopanē. No 21.10.1938.g. līdz 09.09.1939.g. AŠ OpN periodiski NPr a.p. 16.12.1938.g. AŠ OpN atbrīvots no NPrP amata. 10.11.1939.g. nodod OpN pltn.Upītim. No 13.02.1940.g. OpDa uzdots pildīt OpNPrP a.p. 21.09.1940.g. AŠ pārcelts uz AdmDa likvidācijas darbu veikšanai. 26.11.1940.g. ieskaitīts 24.TSK ASaBn, kur TelStac iecelts StacPr amatā. 09.12.1940.g. ASaBn iecelts LietVa amatā. 17.02.1941.g. svītrots no visiem LTA kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. Kā pametis 24.TSK, ziņu nav. 05.08.1941.g. iestājas Rīgas KD. 14.08.1941.g. ieskaitīts 6.KDR, kur iecelts RK dierara amatā. 1942.g. janvārī pārcelts uz 16.Zemgales KDBn, kur 11.KDR iecelts RK, bet vēlāk pārcelts uz BnŠ, kur ApmN iecelts NPr amatā. 1942.g.augustā pārcelts uz Pašaizsardzības vienību štābu, kur ApmN iecelts NPr amatā. 22.03.1943.g. ieskaitīts Latviešu leģionā, kur ĢIŠ Waffen SS Hauptsturmführera dienesta pakāpē iecelts Apmācības daļas priekšnieka amatā. 20.04.1944.g. saņem Waffen SS Šturmbanführera dienesta pakāpi. 22.04.1944.g. ierodas 15.LDv, kur 32.KP 2.KBn iecelts BK amatā. 1944.g. jūnijā pārcelts uz ĢIŠ, kur ApmDa iecelts DaPr amatā, bet vēlāk atgriežas 32.KP, kur iecelts KGK amatā.

Pēckara periods: No 1945.g. maija līdz septembrim atrodas Vācijā Pūtlosā izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. No 1945.g.septembra līdz 1946.g.maijam atrodas Beļģijā Cēdelgemā izvietotajā internēto latviešu leģiona nometnē. Pēc atbrīvošanas no gūsta dzīvo Šlēzvigā. 1948.g.augustā piedalās latviešu darba vienību organizēšanā pie Reinas izvietotām angļu vienībām, kur superintendanta pakāpē pilda MSO

sardžu rotas komandiera amatu. 1951.g. pārceļas uz ASV, kur apmetas Mineapolē, bet vēlāk pārceļas uz dzīvi Sentpītersbergā. K.Augstkalns *miris* 13.04.1993.g. Floridā, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo.

Ģimenes stāvoklis: 03.08.1930.g. precas ar Hertu Silviju Ozols. Bērni: Viens (18.10.1940.g.).

Sabiedriskās organizācijas: No 1948.g. apvienības “DV” biedrs. Viens no „DV” Šlēzvigas nodaļas dibinātājiem, kur tika ievēlēts par apvienības valdes priekšsēdi. Pārceļoties uz ASV, iestājas „DV” Mineapolē nodaļā, kur tiek ievēlēts par apvienības valdes priekšsēdi.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 284.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 2.lp.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 183.l., 3.lp.; Turpat, 1483.f., 1.apr., 32.l., 9., 29., 44., 76., 94., 120., 153.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 84.l., 24.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 231.l., 7.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 997., 1382.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 31c.l. 22., 23. un 24.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 1., 377. un 784.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (I daļa.) 54., 114.lpp; (II daļa.) 9.,10.,33., 66.lpp.; (III daļa.) 250.lpp.; (VI daļa.) 173., 275.lpp.; Ziņas no 1993.g.15.maija laikraksta “*Laiks*”; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 164.lpp.; I.Veigners. „Latvieši rietumzemēs”. 599.lp.

AUGULIS Aleksandrs Jāņa d., kapteinis, dzimis 01.12.1903.g. Valmieras apriņķī Burtņieku pagastā Burtņieku muižā muižas strādnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1923.g. beidz Valmieras Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts InN. 01.10.1923.g. nosūtīts uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts InsR rīkotajā Instruktoru kursā. 17.01.1924.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.03.1924.g. pēc Instruktoru kursa beigšanas uz 3 mēnešu jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 9.Rēzeknes KP. 01.10.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz SpBn, kur ieskaitīts 1.SpR. 16.04.1927.g. pārcelts uz PonR. 21.02.1928.g. PonR iecelts VK amatā. 24.04.1929.g. iecelts Pontonēšanas apmācības speciālista amatā. No 28.10. līdz 01.11.1929.g. uz iestājpārbaudījumu laiku mācībām Kara topogrāfu–kartogrāfu kursā piekomandēts AŠ ĢeoTopDa.

01.11.1929.g. ieskaitīts ĢeoTopDa organizētajā Kara topogrāfu–kartogrāfu kursā. 17.11.1929.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 1932.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā. 12.10.1932.g. pārcelts uz ĢeoTopDa. 01.09.1934.g. iecelts Kara topogrāfa amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 25.10.1940.g. svītrots no AŠ ĢeoTopDa sarakstiem kā norīkotu Baltijas SKA rīcībā. 01.11.1940.g. ieskaitīts LBB. 16.11.1940.g. izdota LTA LKB vadītāja pavēle par A.Auguļa izslēgšanu no visāda veida atalgojuma LTA kā norīkotu Baltijas SKA rīcībā. 07.12.1940.g. no LKB pārcelts uz Baltijas SKA Topogrāfijas daļu. 06.05.1941.g. ar 7 kareivju grupu nosūtīts uz Lietuvas PSR Topogrāfisko karšu rekognoscēšanas darbu veikšanai. 22.06.1941.g. pie Šauļiem nokļūst Vācu armijas gūstā un tiek nosūtīts uz Šauļu gūstekņu nometni, bet vēlāk tiek nosūtīts uz Šauļu cietumu. No Šauļu cietuma tiek nogādāts uz Pogeģenā esošo gūstekņu nometni, no kurienes pēc pāris nedēļām tiek atbrīvots. 1941.g.jūlijā atgriežas Rīgā un iestājas Rīgas pašaisardzības spēkos. 1942.g. KDBn iecelts RK amatā. No 1942.g.augusta līdz oktobrim atrodas Vācu armijas Kartogrāfijas dienestā. 1942.g.oktobrī pārcelts uz KDBn, kur iecelts RK amatā. 1943.g. pārcelts uz 15.LDv, kur 34.KP Waffen SS Hauptšturmfirera dienesta pakāpē 1.KBn iecelts BK amatā. 06.03.1944.g. pārcelts uz 5.RoP. 1944.g.septembrī pārcelts uz 15.LDv, kur ŠR iecelts RK amatā. 1944.g.septembrī 15.LDv iecelts Rezerves depo priekšnieka amatā, bet vēlāk pārcelts uz BvP, kur iecelts BK amatā. 26.01.1945.g. Sarkankarogotās Baltijas flotes „SMERŠ” nodaļa A.Auguli un vēl 21 latviešu virsnieku izziņo meklēšanā, jo ir: „*Dzimtenes nodevējs, pretpadomju buržuāziski-nacionālistiskas grupas dalībnieks, aktīvi palīdzēja vācu okupantiem.*” 1945.g.maijā Vācijā kopā ar plkv.Oša vienību nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā, pēc kā tiek nosūtīts uz Falingbostoles, bet vēlāk uz Fīzlandes gūstekņu nometni. Vēlāk pievienojas ģimenei. Līdz turpmākam ziņu nav.

Pēckara periods: 1947.g. dodas uz Angliju. 1952.g. dodas uz Kanādu, kur apmetas Ontārio pavalstī, kur A.Augulis strādā par topogrāfu Ontārio provinces ceļu departamentā Toronto. Piedalās vairāku objektu plānu izgatavošanā, t. sk., draudžu īpašumiem Saulainē, Sidrabenē un Mežciemā. 1971.g. dodas pensijā. A.Augulis *miris* 02.12.1998.g.

Sabiedriskās organizācijas: Anglijā piedalās „DV” Kornvala kopas dibināšanā, vēlāk darbojas kā valdes loceklis „DV” Bedfordas nodaļā, pēc tam, pārceļoties uz Kanādu, iestājas „DV” Toronto nodaļā un LVA Kanādas nodaļā, kā arī citās latviešu organizācijās. 12.08.1992.g. A.Augulis iestāties Latvijas LVA.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.; Vācijas: II šķ.DzK.

Ģimenes stāvoklis: 17.04.1927.g. precas ar Ludmilu Lesovs (17.12.1899.–17.05.1977.g.); Bērnī: Zigurds (21.07.1928.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 285.l.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 3.l., 7., 11.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 81.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 4.l., 42.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 3.l., 11.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 390.l.; LVA, 698.f., 1.apr., 1.l., 70.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 3.l., 161.lp.; Turpat, 1985.f., 1.apr., 24788.l., 174., 208.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (VI daļa.) 128.lpp.; “Par zemi, ko mīlam...” 68.lpp.; A.Augulis. 28.12.1988.g. laikraksts „Laiks” un laikraksts „Latvija Amērikā” Nr.8.(21.02.1976.g.); “Bez naida un bailēm”. 91.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta – 382.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 164.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.21.(1994.) 30.lpp.

AUKONS Jānis Jāņa d., administratīvais leitnants, dzimis 02.02.1903.g. Cēsu¹⁶⁷ apriņķī Sarkaņu pagastā.

Vispārējā izglītība: 1923.g. absolvē Rīgas Valsts tehnikumu.

Dienesta gaita: 08.02.1924.g. iesaukts obligātajā karadienestā un nosūtīts uz 11.Dobeles KP, kur ieskaitīts 1.LoR. 30.09.1924.g. nosūtīts uz 4. Valmieras KP organizēto Virsniekvietnieku kursu. 23.10.1924.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 27.02.1925.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā, kur ieskaitīts 4.KR. 07.03.1925.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 28.08.1925.g. atvaļināts no obligātā militārā dienesta. 11.09.1925.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 23.09.1926.g. pieņemts dienestā, kur ALab iecelts ārštata 2.šķiras amatnieka amatā. 16.03.1927.g. iecelts ārštata brigadiera amatā. 10.10.1930.g. iztur pārbaudījumus pirotehnikā. 01.09.1934.g. ieskaitīts ALab, kur iecelts Tehniķa–zīmētāja amatā. 05.10.1934.g. iesaukts virsdienestā un virsniekvietnieka dienesta pakāpē ieskaitīts ALab. 12.05.1938.g. saņem administratīvā leitnanta dienesta pakāpi. 11.09.1939.g. pēc ALab pārdēvēšanas par Armijas 22.darbnīcu iecelts 3.šķiras tehniķa–zīmētāja amatā. 20.09.1940.g. norīkots Armijas 21.darbnīcas priekšnieka rīcībā. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu. 18.10.1940.g. izdota pavēle LTA LKB par atbrīvošanu no ieņemamā amata ApPe Armijas 22.darbnīcā un atvaļināšanu no

¹⁶⁷ vēlākais Madonas apriņķis

aktīvā militārā dienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA. 01.12.1940.g. ieskaitīts pie LTA LKB atalgojumā. 16.12.1940.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā atvaļinātu un nosūtīts Rīgas kara komisāra rīcībā. 17.12.1940.g. izslēgts pie LTA esošā LKB visa veida atalgojumiem kā atvaļinātu. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: ANk.

Ģimenes stāvoklis: 13.04.1935.g. precas ar Natāliju Hermīni Timbers.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 287.l.; LVVA, 1469.f., 1.apr., 8.l., 58.lp.; LVVA, 1488.f., 1.apr., 76.l., 93.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 1.l., 71.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 3.l., 25.lp.; LVVA, 1528.f. 1.apr., 166.l., 169.lp.; LVVA, 1528.f. 1.apr., 188.l., 9.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 10.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AULECIEMS Nikolajs Kārļa d., kapteinis, dzimis 28.05.1897g. Gēsu¹⁶⁸ apriņķa Ļaudonas pagasta “*Ķiršos*”. 1940./41. dzīvo Cēsīs, Gaujas ielā 26 – 2.

Vispārējā izglītība: 1915.g. beidz Latvijas Lauksaimniecības ekonomiskās sabiedrības lauksaimnieku skolu Jelgavā.

Dienesta gaita: 15.05.1916.g. mobilizēts un ieskaitīts LStBn. 25.12.1916.g. pārcelts uz 5.Zemgales LStP, kur ieskaitīts MācKo. 25.03.1917.g. saslimst ar tīfu un tiek evakuēts uz kara slimnīcu Maskavā. 03.09.1917.g. pēc izveseļošanās nosūtīts uz LStRezP. 07.11.1917.g. atvaļināts no dienesta un dodas uz Ļaudonas pagastu. 07.06.1919.g. iestājas LPV BS, kur Ļaudonas iecirkņa komandantūrā iecelts rakstveža amatā. 05.10.1919.g. iestājas KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur 1.KR iecelts VK amatā. 02.03.1921.g. ieskaitīts 1.KR jaunāko virsnieku sastāvā. 01.06.1921.g. 1.KR iecelts VK amatā. 11.09.1924.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 07.11.1924.g. pēc paša vēlēšanās atvaļināts no militārā dienesta līdz turpmākam rīkojumam. Līdz turpmākam ziņu nav. 20.02.1926.g. Karaklausības komisija atzīst par derīgu ierindas dienestam. 08.03.1926.g. iesaukts aktīvā karadienestā un ieskaitīts 8.Daugavpils KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. No 20.10.1926.g. līdz 21.09.1927.g. atrodas virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas iepriekšējā amatā. 14.09.1927.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts VK amatā. 28.10.1927.g. piekomandēts PŠ sevišķu uzdevumu veikšanai. 17.11.1927.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 06.09.1930.g.

¹⁶⁸ vēlākais Madonas apriņķis

uzdots pildīt pulka tieslietu darbveža a.p. 28.01.1931.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. No 21.07.1932.g. 2.KR uzdots pildīt RK a.p. No 20.03. līdz 01.04.1933.g. atrodas Arsenāla rīkotajā Ieroču pārziņa kursā. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants virsnieka dienesta pakāpī. 01.02.1934.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts RKP un VK, bet vēlāk 7.KR iecelts RKP amatā. 03.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 04.12.1935.g. līdz 10.01.1937.g. piekomandēts PŠ, kur iecelts pulka PārVs amatā. No 11.10. līdz 23.11.1937.g. uzdots pildīt PKA a.p. 17.02.1938.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. No 25.07. līdz 21.09.1938.g. piekomandēts pulka SmDa, kur uzdots pildīt PārVs a.p. 20.10.1938.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus uzdots pildīt rotas RK a.p. 17.11.1938.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpī. 20.11.1938.g. 2.KR iecelts RK amatā. 22.01.1939.g. pulka tiesā iecelts par locekli substitūtu. 15.02.1939.g. pulka virsnieku klubā ievēlēts valdē. 11.09.1939.g. nosūtīts uz AK organizēto Rotas komandiera kursu. 22.09.1939.g. kursa pārtraukumā atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 03.01.1940.g. turpina mācības AK organizētajā Rotas komandiera kursā. 14.03.1940.g. slimības dēļ atsaukts uz pulku. 10.09.1940.g. nosūtīts 295. StP. 10.09.1940.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 28.09.1940.g. ieskaitīts 295.StP. 10.11.1940.g. 295. StP iecelts BKVA amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa pakāpē iecelts BKVA amatā. 30.11.1940.g. uzsāk pildīt BKVA amatu. 23.02.1941.g. atvaļināts no militārā dienesta. 05.07.1941.g. iestājies Valmieras novada organizētā PAV, kur PAVŠ iecelts AdmNPrA amatā. Vēlāk pārcelts uz 279.Cēsu KDBn, kur 2.KR iecelts RK amatā. No 02.01. līdz 01.04.1943.g. 276.Kuldīgas KDBn 4.KR pilda RK amatu. No 1943.g. aprīļa atrodas 266-E. bataljona Ver. 18.12.1944.g. ieskaitīts 2.BvP, kur Waffen SS Hauptsturmführera dienesta pakāpē 2.KR iecelts RK amatā. 30.12.1944.g. atrodas 19.LDv 2.ApmBn. 1945.g. janvārī atrodas 1.BvP 1.BvBn. 10.01.1945.g. ar pavēli ieskaitīts 2.GrP, bet dienesta vietā nav ieradies. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā piedalās no 15.05.1916.g. līdz 07.11.1917.g., bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās kaujās no 07.06.1919.g. līdz 11.08.1920.g., t. s. no 07.06.1919.g. piedalās Cēsu kaujās pret Landesvēra karspēku. 1919.g.augustā piedalās kaujās pret Lielinieku karspēku, no 08.10. līdz 09.10.1919.g. Rīgas aizstāvēšanā pie dzelzceļa tiltiem, no 10.11. līdz 11.11. Torņkalna atbrīvošanā, no 12.11. līdz 13.11. Olaines frontē, bet no 16.11. līdz 29.11. pie Lielupes un Iecavas upes krastiem

kaujās pret Bermonta karaspēku. No 1919.g. decembra līdz 11.08.1920.g. Latgales atbrīvošanas kaujās no Lielinieku karaspēka. Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, LAKpz, LACpm.

Ģimenes stāvoklis: 16.10.1923.g. precas ar Neleģiju Ozols (18.04.1903.g.). Bērni: Egīls (4.11.1925.g.) un Lilija (8.04.1929.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 290.l.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 73.l. 35., 168., 215., 254. un 256.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 74.l., 22. un 87.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 158.l., 97. un 297.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 23.l., 192.lp.; LVVA, P-80.f., 2.apr., 11.l.; LVVA, P-180.f., 2.apr., 132.l.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 31c.l., 88.lp.; LVVA, P-803.f., 1.apr., 2.l., 50. un 87.lp.; LVVA, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 42., 86. un 394.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 7.lp.; LVA, 430.f., 3.apr., 21.l.; LVA, 698.f., 1.apr., 9.l., 540. lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 96.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AULS Pēters Pētera d., administratīvais kapteinis, dzimis 09.02.1891.g. Tukuma apriņķī Slampes pagastā.

Vispārējā izglītība: beidzis 3 klasīgo Pētera – Pāvila pilsētas skolu.

Dienesta gaita: 10.09.1915.g. mobilizēts armijā un ieskaitīts 178. KRezP MācKo. 1916.g. maijā pārcelts uz RezETehBn. 20.09.1916.g. beidz Petrogradas virsnieku radio-telegrāfistu skolas kursu. 01.10.1916.g. pārcelts uz 5.Armijas AvN Kļinas radiostaciju, kur iecelts radiotelegrāfista amatā. 22.01.1917.g. saņem jaunākā apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 17.04.1917.g. saņem vecākā apakšvirsnieka dienesta pakāpi. 20.03.1918.g. demobilizēts. 06.06.1919. g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 1.InSpBn, 3.rotā Radiostācijas vadā¹⁶⁹. 29.09.1919.g. komandēts uz Kurzemes Dv Stukmaņu uztverošās radiostācijas uzstādīšanai. 10.11.1919.g. komandēts uz Radioparku aviācijas radiostācijas uzstādīšanai, bet vēlāk RadN iecelts NPR amatā. 05.02.1920.g. iecelts kara laika telegrāfa ierēdņa statusā. 08.04.1921.g. pēc Radiotelegrāfa likvidācijas pārcelts uz ED, kur Artilērijas-aviācijas nodaļā uzdots pildīt NPR a.p. 08.04.1922.g. saņem 6.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 11.04.1922.g. Elektrotehniskā skolā uzdots apmācīt radiogrupas kareivjus. 12.01.1923.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur iecelts Radiostācijas priekšnieka amatā. 29.02.1923.g. uzdots pildīt peilēšanas stacijas priekšnieka a.p. 29.09.1924.g. pārcelts uz SaR. 31.03.1924.g. pārcelts uz Zemgales Dv, kur iecelts pulka raidstacijas

¹⁶⁹ 21.08.1919.g. uz 1.inženieru-sapieru bataljona 3.rotas radiostācijas vada bāzes nodibina Armijas radiostaciju.

priekšnieka amatā. 17.01.1925.g. saņem 5.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 1.07.1925.g. saņem 4.šķiras kara ierēdņa pakāpi. 01.06.1930.g. pārcelts uz AŠ, kur OpDa iecelts radiotelegrāfista amatā. 11.06.1931.g. KS beidz Administratīvā virsnieka kursu. 01.10.1931.g. pārcelts uz GANo, kur MTehPN uzdots pildīt NPr a.p. 11.05.1932.g. pārcelts uz BruPe, kur uzdots pildīt Tehniskās daļas darbveža a.p. 17.11.1932.g. esošā ierēdņa pakāpe pielīdzināta administratīvā virsleitnanta dienesta pakāpei. 01.05.1933.g. pārcelts uz ApgPe, kur ieskaitīts FinDa. 10.06.1933.g. nosūtīts uz BruPe, kur norīkots PePr rīcībā. 17.11.1933.g. saņem administratīvā kapteiņa-leitnanta dienesta pakāpi. 20.06.1934.g. pārcelts uz BuGrN, kur iecelts 2.šķiras grāmatveža amatā. 26.09.1936.g. pārcelts uz Naudas asignēšanas nodaļu, kur iecelts 1.šķiras darbveža amatā. 25.10.1940.g. svītrots no ApPe FinDa sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 28.10.1940.g. ieskaitīts 186.StP štābā. 31.10.1940.g. ierodas 186.StP, kur iecelts pulka Artilērijas apgādes darbveža amatā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules karā no 16.11.1916.g. līdz 02.03.1918.g. piedalās kaujās pret Vācu un Austroungārijas karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 1919.g.jūnija, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo., LAkpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 1912.g. precas ar Nadžeždu Romanovskijs. 22.03.1921.g. laulība šķirta. 27.06.1925.g. precas ar Mildu Žukovs Tovičs (31.10.1898.g.).

Bērni: Voldemārs (6.06.1914.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 289.l.; 1515.f., 1.apr., 25.l., 80.lp.; 3408.f., 1.apr., 48.l., 7.lp.; LVA, 691.f., 1.apr., 1.l., 108.lp.; 691.f., 1.apr., 3.l., un 117.lp.; 698.f., 1.apr., 6.l., 981.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AUNIŠ Jānis Alfreds Friča d., pulkvedis, dzimis 18.09.1895.g. Valkas apriņķī. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Kazarmu ielā 2–3.

Vispārējā izglītība: Beidzis otrās šķiras pamatskolu. 1933.g. uzsāk studijas LU.

Dienesta gaita: 18.03.1915.g. iestājas armijā, kur ieskaitīts 3.RezBn, no kurienes vēlāk nosūtīts uz 1.Peterhofas praporščiku skolu. 15.08.1915.g. beidzot praporščiku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 182.Grohovas KP, kur 4.KR iecelts RK amatā. 1915.g. septembrī kaujas laikā kontuzēts un evakuēts. 1915.g.

novembrī pēc izveseļošanās atgriežas pulkā. 1916.g. janvārī pārcelts uz LStRezBn, kur ieskaitīts 2.LStR. 1916.g. martā pārcelts uz 2.Rīgas LStP, kur ieskaitīts 3.LStR. 1916.g. saņem podporučika dienesta pakāpi. 24.12.1916.g. pie Skangaļiem nokļūst Vācu armijas gūstā. 16.12.1918.g. atbrīvots no gūsta un atgriežas Latvijā un dzīvo Valkā. 27.02.1919.g. podporučika dienesta pakāpē mobilizēts LPV BS. 05.03.1919.g. ieskaitīts Ziemeļlatvijas brigādes 1. Valmieras KP¹⁷⁰, kur 8.KR uzdots pildīt RK a.p. 8.04.1919.g. esošā dienesta pakāpe pielīdzināta virsleitnanta dienesta pakāpei. 16.04.1919.g. 4.KR iecelts RK amatā. 1919.g.jūlijā saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 19.04.1919.g. kaujā pie Apes ievainots un evakuēts. 10.06.1919.g. pēc izveseļošanās atgriežas pulkā, kur PapR uzdots pildīt RK a.p. 01.07.1919.g. MācKo iecelts KoPr amatā. No 10.12.1919.g. pārcelts uz 2.Kbn, kur uzdots pildīt BK a.p. 1919.g. naktī no 11.11. līdz 12.11. vada bataljona uzbrukumu pret nocietināto Skurbes, Mencendorfas un Baldones muižu. Uzbrukuma kaujas laikā ieņem pāreju Mīsas upei, ar to atvieglot Latvijas Pagaidu valdības spēku pārcelšanos pāri Daugavai un Iecavas muižas ieņemšanu. Par šo uzbrukuma kaujas darbību J.Auniņš saņem LKo Nr.332. 01.02.1920.g. 1.KR iecelts RK amatā. No 15.02.1920.g. 1.KBn uzdots pildīt BK a.p. 1920.g. maijā par kaujas nopelniem saņem pulkvedis–leitnants virsnieka dienesta pakāpi. 01.07.1920.g. pārcelts uz 3.KBn, kur iecelts BK amatā. No 10.03. līdz 02.08.1921.g. 1. Valmieras KP periodiski pilda PK a.p. 11.02.1921.g. pārcelts uz 2.KBn, kur iecelts BK amatā. 17.10.1921.g. pārcelts uz 3.KBn, kur iecelts BK amatā. 03.10.1921.g. piekomandēts Karatiesu pārvaldei. 17.10.1921.g. ierodas RoDv, kur 4.RoP 3.RoBn uzdots pildīt BK a.p. 10.12.1921.g. 3.RoBn iecelts BnK amatā. 1922.g. aprīlī komandēts uz 4. Valmieras KP, kur ieskaitīts InsR. No 24.10.1922.g. līdz 22.09.1923.g. mācās KS rīkotajā Virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā. 08.10.1923.g. 4. Valmieras KP iecelts SmPr amatā. 02.02.1926.g. pārcelts uz 1.KBn, kur iecelts BK amatā. 1.01.1927.g. iecelts par Karatiesas pagaidu locekli. Līdz 03.03. papildus tiešajiem pienākumiem pilda Karatiesas locekļa pienākumus. No 27.08.1928.g. līdz 15.08.1929.g. 4. Valmieras KP periodiski pilda PK a.p. 12.03.1929.g. iecelts skolu Militārās apmācības kontroliera amatā. 30.11.1929.g. nosūtīts uz Bataljona komandiera kursu. 30.08.1930.g. pēc kursu beigšanas atgriežas pulkā, kur uzdota pulka kareivju kluba pārraudzība. 01.12.1930.g. pārcelts uz 1.RoBn, kur iecelts BK amatā. No 13.04.1931.g. 4.RoP uzdots pildīt

¹⁷⁰ no 7.08.1919.g. 1.Valmieras KP pārdēvēts par 4.Valmieras KP

PKP a.p. 17.04.1931.g. ievēlēts virsnieku zemākā GT, kur iecelts par tās priekšsēdi. 17.09.1931.g. 4.RoP iecelts SmPr amatā. 06.12.1933.g. kandidē uz Virsnieku kluba valdes locekli. 30.07.1934.g. 4.RoP iecelts PKP amatā. No 01.10. līdz 15.10.1934.g. AK kārto iestājāpārbaudījumus mācībām Augstākā militārā kursā. 1935.g. jūlijā beidz virsnieku strēlnieku kursu. 01.10.1936.g. pārcelts uz 4.Ventspils KP, kur iecelts PKP amatā. 06.11.1936.g. pārcelts uz 7.Siguldas KP, kur iecelts PKP amatā. 05.10.1937.g. uzsāk mācības Augstākās Karaskolas organizētajā Pulka komandiera kursā. 18.01.1938.g. ievēlēts pulka virsnieku GT, kur iecelts GT priekšdēdāja amatā. 30.07.1938.g. pēc pulka komandiera kursa beigšanas atgriežas 7. Siguldas KP, kur uzdots pildīt PK a.p. 11.01.1940.g. pārcelts uz 6.Rīgas KP, kur iecelts PKP amatā. 07.02.1940.g. svītrots no 7.Siguldas KP sarakstiem kā iekļautu 6.Rīgas KP personālsastāvā. No 29.06.1940.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt PK a.p. No 08.07.1940.g. Gaujas poligona kājnieku nometnē uzdots pildīt NomPr a.p. 11.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 6.Rīgas KP. 07.02.1940.g. ierodas 6.Rīgas KP, kur iecelts PKP amatā. 29.06.1940.g. 6.Rīgas KP uzdots pildīt PK a.p. 30.07.1940.g. saņem pulkveža dienesta pakāpi un 6.Rīgas KP iecelts PK amatā. 11.09.1940.g. ieskaitīts 195.StP. 18.09.1940.g. 195.StP iecelts PKP, bet vēlāk PK. 18.09.1940.g. svītrots no 6.Rīgas KP sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK sastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli pulkveža pakāpē 195.StP iecelts PK amatā. 12.06.1941.g. izsaukts uz Rīgu un paziņots, ka tiek komandēts uz Maskavas Frunzes kara akadēmiju.

Arests: 20.06.1941.g. J.Auniņš savā dzīvoklī Rīgā aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. J.Auniņš ierodas „Norillag” nometnē. 6.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 20.10.1941.g. pieņemts lēmums par J.Auniņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušus KNVD materiālus par J.Auniņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir Latvijas nacionālās armijas virsnieks, no 1919. – 1920.g. aktīvi cīnījies pret Sarkano armiju baltlatviešu daļās. Padomju varas nodibināšanu pieņēmis naidīgi, nolēmu J.Auniņu, aizturētu 20.06.1941.g., arestēt.” 20.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.888. 20.10.1941.g. J.Auniņš pratināts no 10.20 līdz 14.50, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, kā arī iztaujāts par dienestu cara un Latvijas armijās, par kaujām pret Sarkano armiju, par politiskiem uzskatiem un pārliecību un viņa veiktajiem pretpadomju aģitācijas pasākumiem. 26.10.1941.g. J.Auniņam uzrādīta šāda apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.916 materiālus, konstatēju, ka J.Auniņš ir

pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots, veicis kontr-revolucionāru darbību. Vadoties no likuma, nolēmu saukt J.Auniņu pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam tiks paziņots pret parakstu.” 26.12.1941.g. J.Auniņš pratināts no 10.40 līdz 15.10, kuras laikā prasīts: „nosaukt viņam pazīstamos arestētos. J.Auniņš nosaucis: „Ā”, kuru pazīst no 1938.g.; „J”, kuru pazīst no 1923.g.. Uz jautājumu, kuri no paziņām piekrīt Jūsu uzskatiem, nosauc divus uzvārdus.” 26.10.1941.g. sastādīts iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.916 par J.Auniņa apvainošanu iepriekšminētā KK pantā minētos noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, visu tiesvedību uzrādīju. Kad apsūdzētajam pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem jautāju – vai nevēlas ko lietas materiālā papildināt, J.Auniņš atbildēja, ka nekas tam papildināms neesot.” 27.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās J.Auniņš sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu lietu par J.Auniņu kā sociāli bīstamu elementu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā ieteiktais soda mērs – bīvības atņemšana uz 10 gadiem. 26.07.1942.g. J.Auniņam uzrādīta papildus apsūdzība, kurā pierādīts, ka J.Auniņš tiesājams pēc KPFSR KK 58-4., 58-10. I un 58-13. pantiem. 08.09.1942.g. J.Auniņš pratināts no 13.00 līdz 15.00, kuras laikā iztaujāts par to, kādus amatus ieņēmis cara armijā, par cīņām pret Sarkano armiju, kādus Latvijas apbalvojumus saņēmis. 08.09.1942.g. sastādīts protokols par pirmstiesas papildus izmeklēšanas pabeigšanu¹⁷¹. Uz izmeklētāja jautājumu – vai nevēlas vēl ar kaut ko lietu papildināt, apsūdzētais J.Auniņš paziņo, ka pievienot lietai vairāk neko nevar. 15.05.1943.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.31 & 335: „Lietu Nr.916 klausījāmiem un nolēmām J.Auniņu par cīņu pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju – ieslodzīt LDN uz 10 gadiem. (KK 58-10. I un 58-13.panti.) Termina sākums no 20.06.1941.g.”. J.Auniņš miris 30.10.1943.g. pārsūtīšanas etapa laikā no „Norilg” uz „Taišetlag” nometni.

Reabilitācija: 26.09.1957.g. J.Auniņa sieva Lidija Auniņa iesniedz lūgumu Baltijas KA kara prokuroram par vīra reabilitēšanu. 17.01.1958.g. Baltijas KA kara prokurors uzraudzības kārtā iesniedz protestu Baltijas KA Kara tribunālam, kurā pierāda, ka PSRS NKVD Sevišķās

¹⁷¹ Protokola saturs līdzīgs 26.oktobrī sastādītajam protokola saturam

apspriedes 15.05.1943.g. lēmums atceļams un tiesvedība, pamatojoties uz PSRS Augstākās Padomes 18.08.1955.g. Prezidija dekrētu, jāizbeidz. 28.01.1958.g. Baltijas KA Kara tribunāls ar lēmumu Nr.2/17 PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 15.05.1943.g. lēmumu atceļ un tiesvedību, nozieguma sastāva neesamības dēļ, izbeidz. 31.01.1958.g. Lidijai Auniņai nosūta izziņu par vīra rehabilitēšanu pēc nāves. 17.06.1999.g. J.Auniņš rehabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas. Piedalās grāmatas “Valmieras kājnieku pulka vēsture” izdošanā.

Dalība kaujās un karagājienos: Pirmā pasaules karā piedalās no 1915.g.septembra līdz 1916.g. janvāra beigām Grodņas un Minskas guberņas teritorijā, no 12.03. līdz 24.12.1916.g. Rīgas frontē pie Ķekavas, Nāves salā, pie Smārdes, Tīrelpurva u. c., cīņās pret Vācu armijas karaspēku. Latvijas atbrīvošanas karā piedalās no 29.03. līdz 19.04.1919.g. kaujās pret Lielinieku karaspēku, no 14.10. līdz 22.10.1919.g. pie Jaunjelgavas un no 10.11.1919.g. līdz 7.01.1920.g. pie Baldones, Iecavas, Mežotnes, Elejas u. c. kaujās pret Bermonta karaspēku, bet no 21.01. līdz 11.08.1920.g. Latgales frontē pie Kārsavas u. c. kaujās pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Krievijas: 3.šķ.Sv.So(š), 3.un 4.šķ. Sv. Ao (š); Latvijas: 3.šķ.Lko, 4.šķ.Tzo, 4.šķ.Vo(š), LAkpz, LAcpm, Ank; Igaunijas: Bk, Akpz.; Lietuvas: Njm.

Ģimenes stāvoklis: 22.05.1921.g. precas ar Lidiju Antoniju Emīļa m. Kēlers (3.09.1899.g.). Bērni:Elga (20.07.1928.g.).

Avots: LVVA, 56.f., 1.apr., 293.l.; Turpat, 1303.f., 1.apr., 4.l., 6.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 155.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 269.l., 193. lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 72.l., 19.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 76.l., 40.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 327.l., 81.lp.; Turpat, 1528.f. 1.apr., 23.l., 191.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 1.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 80.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2455.l., 1.-47.lp.; „Latvijas arm. augstākie virsnieki 1918. – 1940”. 76.lpp.; “Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 51.lpp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (I daļa.) 184, 189., 190.lpp.; “No NKVD līdz KGB”. 51.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.

AUNIŅŠ Rihards Riharda d., virsleitnants, dzimis 25.07.1903.g. Valmieras apriņķī Rūjienas pagastā podnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valkā, Rīgas ielā 11.

Vispārējā izglītība: 1927.g. beidz Latvijas kultūras veicināšanas biedrības vidusskolu.

Dienesta gaita: 04.10.1923.g. iesaukts karadienestā un nosūtīts uz Armijas InsSk. 01.09.1924.g. piedzot Instruktoru kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 6.Rīgas KP, kur 1.KR iecelts instruktora amatā. 04.04.1925.g. ieskaitīts virsdienestā un 1.KR iecelts instruktora amatā. No 2.11.1925.g. līdz 20.06.1926.g. uz virsdienesta instruktora kursa laiku piekomandēts 5.Cēsu KP. 1.09.1926.g. atvaļināts no militārā dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 8.12.1927.g. iestājies virsdienestā un nosūtīts dienestam uz 6.Rīgas KP, kur 2.KBn LoR iecelts LoPr amatā. 31.12.1927.g. saņem seržanta dienesta pakāpi. 03.01.1928.g. iecelts vada seržanta amatā. 16.06.1928.g. pēc Virsniekvietnieka kursa pārbaudījumu nokārtošanas saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. No 11.05. līdz 03.08.1929.g. atrodas SpP organizētā Virsdienesta instruktoru sapieru kursā. 12.03.1932.g. nosūtīts uz KS gala pārbaudījumu kārtošanai un virsnieka dienesta pakāpes iegūšanai. 04.05.1932.g. pēc gala pārbaudījumu nokārtošanas atgriežas pulkā. 03.06.1932.g. saņemot leitnanta dienesta pakāpi, pārcelts uz 9.Rēzeknes KP, kur ieskaitīts 3.LoR. 24.08.1933.g. pārcelts uz InsR. 21.05.1935.g. InsR 3.InsV uzdots pildīt VK a.p. 04.09.1935.g. pārcelts uz 2.LoR, kur 2.LoV iecelts VK amatā. No 01.04. līdz 11.10.1936.g. atrodas SpP organizētajā Sapieru virsnieku kursā. 11.10.1936.g. pārcelts uz SpV, kur iecelts VK amatā. 17.11.1936.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 01.01. līdz 23.01.1937.g. pulkā organizētajā Ķīmiskā dienesta kursam iecelts Kurša priekšnieka amatā. 03.03.1937.g. izvirzīts par valdes locekļa kandidātu ASK Rēzeknes nodaļas valdē. No 08.03. līdz 10.04.1937.g. pulka SpKo iecelts KoPr amatā. 03.04.1937.g. ASK Rēzeknes nodaļā kandidē uz valdes locekļa vietu. No 9.03. līdz 25.03.1938.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt Ieroču meistara a.p. No 05.04. līdz 08.09.1938.g. atrodas Janapoles mežā pulka rīkotajā vasaras nometnē. 13.01.1939.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. 21.01.1939.g. Rēzeknes garnizona virsnieku klubā iecelts valdē. 22.04.1939.g. ASK Rēzeknes nodaļā ievēlēts valdē. No 01.12.1939.g. līdz 25.07.1940.g. pulka virsnieku kluba un virsnieku bibliotēkā iecelts pārziņa amatā. 19.01.1940.g. piekomandēts Aizsargu organizācijai. 17.02.1940.g. ieskaitīts Dzelzceļa AizP, kur 10.AizR iecelts RK amatā. 23.06.1940.g. atsaukts uz 9.Rēzeknes KP, kur iecelts RK amatā. 28.08.1940.g. 2.KR iecelts RKP amatā, vienlaikus SaV pilda VK amatu. 04.10.1940. pārcelts uz 227.StP, kur 5.StR iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 9.Rēzeknes KP kā iekļautu 24.TSK

presonālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē 227.StP iecelts VK amatā. No 22.02.1941.g. uzdots pildīt pulka InDPr un SpVK a.p. 24.04.1941.g. pārcelts uz 3.StR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus uzdots turpināt pildīt pulka InDPr un SpVK a.p.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Ostroviešos R.Auniņš aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. R.Auniņš ierodas „Norillag” nometnē. 7.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 13.10.1941.g. pieņemts lēmums par R.Auniņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos materiālus par R.Auniņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir Latvijas armijas virsnieks, aktīvs nacionāl-fašistiskās organizācijas „Aizsargi” dalībnieks, buržuāziskais nacionālists. Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu pieņēmis naidīgi, veica pretpadomju aģitāciju. Nolēmu R.Auniņu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 13.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.958. 13.10.1941.g. R.Auniņš pratināts no 12.15 līdz 14.45, kuras laikā aizpilda arestētā anketu, iztaujāts par dienestu Latvijas armijā, dalību „Aizsargos”, politiskiem uzskatiem un ar kuriem dalījies savos politiskajos uzskatos. 24.10.1941.g. R.Auniņam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.788 materiālus un ņemot vērā to, ka R.Auniņš ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots, veica kontrrevolucionāru darbību, vadoties no likuma, nolēmu saukt R.Auniņu pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem un par to apsūdzētajam paziņot pret parakstu.*” 24.10.1941.g. R.Auniņš pratināts no 09.45 līdz 10.25, kuras laikā pieprasīts, vai pret viņu celtajās apsūdzībās atzīst sevi par vainīgu. Pratināšanas laikā atzīst sevi par vainīgu. 24.10.1941.g. sastādīts protokols par iepriekšējās izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.788 par R.Auniņa apvainošanu iepriekš KK pantā minētajos noziegumos, uzskatu pirmstiesas izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un pēc tiesvedības uzrādīšanas jautāju – vai nevēlās vēl ko lietā papildināt. Apsūdzētais R.Auniņš pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka pēc būtības nav nekā ko papildināt.*” 28.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*R.Auniņš pret sevi celtajās apsūdzībās atzīst sevi par vainīgu. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu lietu Nr.788 virzīt PSRS NKVD Sevišķai apspriedei izskatīšanai.*” Rezolūcijā ieteiktais sods – atņemt brīvību uz 8 gadiem. 05.09.1942.g. sagatavots izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.71 & 163: „*Lietu Nr.788 klausījāmiešiem un nolēmām R.Auniņam par*

aktīvu cīņu pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju noteikt sodu, atbilstoši KK 58-10. I pantam, 10 gadus LDN ieslodzījumā. Termina sākums no 13.10.1941.g.” 1945.g. R.Auniņš strādā rūpnīcas ROR ražošanas–tehnoloģiskajā nodaļā par inženieri. 27.09.1945.g. aizpildīta anketa Nr.l/d 35072, kurā R.Auniņš pozitīvi raksturots. Anketas pielikumā lūgts samazināt piespriešā soda laiku. 29.11.1945.g. sagatavota izziņa Nr.35072, kurā minēts, ka R.Auniņš notiesāts uz 10 gadiem, soda izciešanas termiņa beigas 13.10.1951.g., Tehniskā daļā strādā par inženieri, specialitāte – zīmētājs, turēšanas režīms – konvojējams. Izziņu parakstījis „Noriļlag” nometnes 10.lāgernodaļas priekšnieks. 07.12.1945.g. „Noriļlag” nometnes Specdaļas priekšnieka palīgs paraksta sagatavotu izziņu, ka pret soda samazināšanu iebildumu nav. 27.12.1945.g. izraksts no NKVD „Noriļlag” nometnes Centrālās štata darba sacensības komisijas sēdes protokolu Nr.9: „Klausījāmieš lūgumu par R.Auniņam uzliktā soda laika samazināšanu un nolēmām ierosināt soda laiku samazināt.” 6.05.1946.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apsūdzības sēdes protokola Nr.18-b & 346: „Klausījāmieš iesniegumu par R.Auniņam uzliktā soda laika samazināšanu un nolēmām par augstiem darba ražības sasniegumiem un teicamu uzvedību sadzīvē R.Auniņam par vienu gadu samazināt soda izciešanas laiku lāģerī.” 26.06.1950.g. R.Auniņš pēc atbrīvošanas no nometnes specnometinātā statusā paliek strādāt Noriļskā.

Reabilitācija: 01.09.1953.g. R.Auniņš raksta lūgumrakstu PSRS ģenerālprokuroram atcelt viņam noteikto specnometinājumu. 10.09.1953.g. R.Auniņš iesniedz sūdzību PSRS ģenerālprokuroram: „Soda laika termiņu man samazināja līdz 14.06.1950.g., pasi nesaņēmu, jo skaitos izsūtīts. Nekādu aģitāciju pret PSRS neesmu veicis. Lūdzu Jūsu palīdzību, lai manu lietu pārskatītu un specnometinājumu atceltu.” 14.12.1953.g. PSRS Prokuratūras Speclietu nodaļas priekšnieka vietnieks nosūta R.Auniņa sūdzību PSRS IeM 1.specdaļas priekšniekam, kurā lūdz uz R.Auniņa iesniegto sūdzību sagatavot lietas slēdzienu. 14.12.1953.g. PSRS Prokuratūras Specdaļas prokurors informē R.Auniņu, ka viņa iesniegtā sūdzība tiek izskatīta. 20.01.1954.g. Baltijas KA Sevišķās daļas priekšnieks R.Auniņa lūgumu nosūta PSRS IeM 1.specdaļas priekšniekam. 20.01.1954.g. sagatavots Baltijas KA Sevišķās daļas 6.sektora vecākā izmeklētāja slēdziens, kurā teikts: „Pamatojoties uz lietas materiālu izklāstu, iesaku R.Auniņa lūgumu atstāt bez ievēribas un atteikt.” 09.02.1954.g. sagatavota Krasnojarskas novada IeM nodaļas priekšnieka izziņa, ka pret R.Auniņu nav kompromitējošu materiālu. 13.03.1954.g. PSRS IeM 3.pārvaldes Specdaļas darbinieks sagatavo slēdzienu PSRS

Galvenajam kara prokuroram, kurā iesaka R.Auniņa lūgumu atbrīvot viņu no izsūtījuma atteikt. 10.11.1954.g. PSRS Prokuratūras Speclietu daļas priekšnieka vietnieks R.Auniņa lūgumu nosūta PSRS IeM "P" daļai. 17.11.1954.g. R.Auniņš raksta lūgumrakstu PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdim Vorošilovam, kurā lūdzis viņu iejaukties lietas izskatīšanā un noņemt sodāmību. 17.11.1954.g. PSRS IeM "V" daļas 4.specdaļas priekšnieka vietnieks R.Auniņa lūgumu nosūta izskatīšanai Krimināllietu pārskatīšanas Centrālās komisijas sekretariātam. 08.02.1955.g. PSRS IeM "V" daļas 4.specdaļas priekšnieks R.Auniņa lūgumu nosūta Centrālās komisijas Krimināllietu pārskatīšanas komisijas sekretariātam. 30.11.1955.g. PSRS galvenais kara prokurora vietnieks apstiprina PSRS Ministru Padomes Sevišķās daļas priekšnieka vietnieka slēdzieni: „*Pamatojoties uz izklāstu, ņemot vērā to, ka R.Auniņam izvirzītā apsūdzība par pretpadomju aģitācijas veikšanu dokumentāli nav pierādīta, iesaku lietu Nr.0204795 iesniegt izskatīšanai Centrālajai komisijai un PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atcelt, tiesvedību izbeigt nozieguma sastāva neesamības dēļ un R.Auniņu no specnometinājuma atbrīvot.*” 30.01.1956.g. izraksts no Centrālās komisijas Krimināllietu pārskatīšanas komisijas sēdes protokola Nr.84 & 19: „*Klausījāmie apsūdzētā R.Auniņa lietu Nr.0204795 un, ņemot vērā PSRS Augstākās Padomes 21.02.1948.g. dekrētu, nolēmām R.Auniņu no specnometinājuma atbrīvot.*” 20.10.1956.g. PSRS ģenerālprokurora vietnieks uzraudzības kārtā iesniedz protestu PSRS Augstākās Tiesas Kara kolēģijai par R.Auniņa notiesāšanu. Protesta vēstulē teikts: „*Būtībā pret R.Auniņu izvirzīto apsūdzību pierādīt nevar, līdz ar to, pamatojoties uz PSRS prokuroru uzraudzības noteikumu 25.pantu, lūdzu PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atcelt un krimināllietu nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 24.11.1956.g. PSRS ģenerālprokurors piekrīt sodāmības noņemšanai. 28.03.1957.g. izraksts no Maskavas KA Kara tribunāla lēmuma Nr.715/OS: „*Nolēmām PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atcelt un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 2.04.1957.g. Maskavas KA Kara tribunāls R.Auniņa lietu un lēmuma Nr.715/OS kopiju nosūta Krasnojarskas novada IeM pārvaldei un pret parakstu paziņo R.Auniņam par rehabilitāciju. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav. 11.06.1999.g. R.Auniņš rehabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 298.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 88.l.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 84.l., 6., 62., 116.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 85.l.,

63., 92., 357.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 86.l., 26., 100., 328.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 87.l., 99., 104., 199.lp.; Turpat, 1489.f., 1.apr., 88.l., 38.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 89.l., 304., 357.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 231.l., 31.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 72.lp.; Turpat, 1521.f., 1.apr., 29.l., 22.lp.; Turpat, 1521.f., 1.apr., 31.l., 5.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 26.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 5.l., 145.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 6.l., 527.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 92., 180.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2226.l., 1.57.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 33.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 628.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I d. 300.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp. Ziņas no V.Eihenbauma ievietoējuma internetā pie A burta. Nr.2302.

AUNIŅŠ Valdemārs Alfrēds Eduarda d., leitnants, dzimis 13.05.1916.g. Valmieras apriņķī Viļķenes pagasta „Lejasstabiņos” zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs.

Vispārējā izglītība: 1934.g. beidz Limbažu Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 19.09.1934.g. iesaukts karadienestā un ieskaitīts 4.Valmieras KP. 02.10.1935.g. atvaļināts no militārā dienesta un vēlāk paaugstināts virsniekvietnieka dienesta pakāpē. 01.10.1936.g. iestājas KS. 05.08.1937.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur ieskaitīts 3.KR. No 15.09.1938.g. 3.KR uzdots pildīt VK a.p. No 2.07. līdz 5.12.1939.g. komandēts uz Sardžu rotu Rīgā. No 14.10.1939.g. pārcelts uz 2.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 1.11.1939.g. 2.KR iecelts VK amatā. 29.02.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu ATBr. 9.03.1940.g. ierodas ATBr, kur VK amatā ieskaitīts 4.IzTR. 02.04.1940.g. nosūtīts uz ApmBn organizēto Auto–tanku virsnieku apmācības kursu. No 01.06. līdz 25.06.1940.g. atrodas brigādes Daugavgrīvas nometnē. 13.07.1940.g. pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 1.kategorijas auto vadītāja tiesības. 07.09.1940.g. pēc pārbaudījumu nokārtošanas saņem 1.kategorijas motocikla vadītāja tiesības. 09.09.1940.g. izdota pavēle par ieskaitīšanu 183.StDv AIZBn. 20.09.1940.g. ierodas 183.StDv AIZBn, kur BAR iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no ATBr sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta pakāpē iecelts VK amatā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. V.Auniņš ierodas „Norilļag” nometnē. 5.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 06.11.1941.g. V.Auniņš pratināts no 18.30 līdz 19.46, kuras laikā

aizpilda arestētā anketu¹⁷². Iztaujāts par dienestu Latvijas armijā, dienestu policijā, politiskiem uzskatiem un kā uzņēmis Sarkanās armijas atnākšanu. 30.11.1941.g. pieņemts lēmums par V.Auniņa arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par V.Auniņa noziedzīgu darbību, konstatēju, ka ir bijušais Latvijas armijas virsnieks. 1936.g.dienējis policijā. Pēc pārliecības buržuāziskais nacionālists, pret Sarkanās armijas ienākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā attiecies naidīgi. Nolēmu V.Auniņu, aizturētu 17.06.1941.g., arestēt.*” 30.11.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.966, pēc kā V.Auniņš tiek arestēts. 18.12.1941.g. V.Auniņam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.947 materiālus un ņemot vērā to, ka V.Auniņš ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju Savienību, veicis pretpadomju aģitāciju, pamatojoties uz likumu, nolēmu V.Auniņu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58.10. I pantā noteiktiem noziegumiem, par ko pret parakstu paziņot apsūdzētajam.*” 18.12.1941.g. V.Auniņš pratināts no 20.00 līdz 21.20, kuras laikā pieprasīts, vai pret viņu celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzīt? Pratināšanas laikā savu vainu atzīst. Uz jautājumu: “*Kam izteicis savus pretpadomju uzskatus?*” atbild: “*Nevienu nosaukt nevaru, jo varu kļūdīties.*” 18.12.1941.g. sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.947 par V.Auniņa apvainošanu iepriekšminētā KK pantā minētajos noziegumos, uzskatu izmeklēšanas lietu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Pamatojoties uz likuma prasībām, par to apsūdzētajam paziņoju un pret viņu izvirzīto apsūdzību uzrādīju, pēc kā jautāju – vai nevēlas vēl ar kaut ko papildināt? Apsūdzētais V.Auniņš pēc iepazīšanās ar lietas materiālu paziņoja, ka pēc būtības viņam nekas nav papildināms.*” 19.12.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Apsūdzētais V.Auniņš celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Pamatojoties uz iepriekš minēto, nolēmu lietu Nr.947 virzīt PSRS NKVD Sevišķai apspriedei izskatīšanai.*” Rezolūcijā ieteikts V.Auniņu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes sēdes protokola Nr.71-b: „*Lietu. Nr.947 klausījāmie un nolēmam V.Auniņu par atīvu cīņu pret revolucionāru kustību un pretpadomju aģitāciju uz 10 gadiem ieslodzīt LDN. (KK 58-10-1.pants.) Termina sākumu skaitīt no 30.11.1941.g.*” V.Auniņš miris 18.05.1944.g. „*Noriļlag*” nometnē. Nāves cēlonis nav norādīts.

¹⁷² tēvs kalps, bijušas divas govīs

Reabilitācija: 20.11.1988.g. apstiprināts Baltijas KA kara prokurora vecākā palīga sagatavots slēdziens, kurā teikts, ka *V.Auniņa krimināllieta ar arhīva Nr.41605 iekļaujas PSRS Augstākās Padomes Prezidija 16.01.1989.g. 21.dekrēta noteikumos par nepamatoti cietušo.* 09.06.2008.g. V.Auniņš reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Apliecības Nr.18047.

Ģimenes stāvoklis: Neprecējies.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 299.l.; Turpat, 1432.f., 1.apr., 49.l., 255.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 72., 96., 199., 237.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 157.l., 151.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 49.l., 151., 315.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 51., 57.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l., 709.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 5.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., un 102.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2226.l.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-8766., 1.-16.lp.; Turpat, 2475.f., 3.apr., 13726.l.; “No NKVD līdz KGB”. 33.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 178.lpp.; “LOM Gada grāmata” 1999.g. 125.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagālvī likšu.” I d. 313.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas kara skolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 19.lpp.; Žurnāls „Kadets” Nr.14.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 492.lpp.

AUSEKLIS Fēlikss Floriāns¹⁷³ Augusta d., virsleitnants, dzimis 13.03.1911.g. Valkas apriņķī Kalncempju pagastā.

Višpārējā izglītība: 1928.g. beidz Cesvaines vidusskolu.

Dienesta gaita: 29.09.1928.g. no Rīgas KAPE iesaukts karadienestā un ieskaitīts 3.Jelgavas KP InsR organizētajā Instruktoru kursā. 19.12.1928.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 28.02.1929.g. beidz Instruktoru kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi un nosūtīts uz 4.KR. 22.07.1929.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 31.03.1931.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 1.09.1931.g. beidz KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur ieskaitīts 1.KR. No 06.05.1933.g. līdz 13.02.1934.g. piekomandēts 1.LoR. No 17.09. līdz 30.09.1934.g. atrodas Salaspils nometnē rīkotajās aizsargu apmācībās. 3.10.1934.g. piekomandēts 5.KR. 06.10.1934.g. pārcelts uz InsR. 19.10.1934.g. piekomandēts KS, kur Virsniekvietnieku kursam uzdots pildīt ApmGVP a.p.. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 5.10.1935.g. KS ApmG iecelts GVP amatā. 16.09.1936.g. KS

¹⁷³ Florentīns

1.kursa 2.ApmG iecelts GVP amatā. 8.08.1937.g. pārcelts uz KS. No 04.10. līdz 30.10.1937.g. atrodas rezervistu apmācībās Salaspils nometnē. 20.10.1937.g. KS 2.nodaļas 2.ApmG iecelts GVP amatā. No 12.10. līdz 18.10.1938.g. piedalās Armijas rudens manevros. No 23.01. līdz 26.01.1939.g. piedalās Vidzemes Dv ziemas manevros. No 28.09. līdz 28.10.1939.g. piekomandēts AK Pagaidu apmācības centram. No 28.11. līdz 22.12.1939.g. kāro iestājpārbaudījumus mācībām AK Vispārējās nodaļas organizētajā Virsnieku kursā. No 22.02. līdz 24.02.1940.g. piedalās Vidzemes Dv ziemas manevros. 13.03.1940.g. uzsāk mācības AK Vispārīgās nodaļas rīkotajos virsniekuursos. No 14.03. līdz 08.04.1940.g. AK mācību kursa ietvaros piekomandēts AvP, lai iepazītos ar lidotāju dienestu un apmācību. No 08.04. līdz 30.04.1940.g. piekomandēts SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību. No 01.05. līdz 22.05.1940.g. piekomandēts ATBr, lai iepazītos ar auto–tanku nozari. No 23.05. līdz 15.06.1940.g. piekomandēts SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. No 17.06. līdz 08.07.1940.g. piekomandēts Vidzemes AP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 08.07. līdz 21.07.1940.g. piekomandēts SAP, lai iepazītos ar artilērijas dienestu un apmācību. No 22.07. līdz 03.08.1940.g. piekomandēts KAP, lai iepazītos ar krasta artilērijas dienestu un apmācību. No 03.08. līdz 24.08.1940.g. piekomandēts JP, lai iepazītos ar jātnieku dienestu un apmācību. 31.08.1940.g. līdz ar kursa pārtraukšanu atgriežas KS un stājas iepriekšējā amatā. 01.10.1940.g. KS priekšnieks ziņo AŠ par to, ka vlt.F.Auseklis joprojām turpina militāro dienestu KS un atrodas GVP amatā. 15.10.1940.g. izslēgts no KS sarakstiem un dodas Rīgas KKomPr rīcībā. 25.10.1940.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā nosūtītu Baltijas SKA rīcībā. 14.06.1941.g. F.Auseklis aizturēts, bet izbēg. 23.08.1941.g. iestājas Rīgas paš aizsardzības vienībā, kur 7. rotā iecelts RK amatā. No 1941.g. septembra līdz 1942.g. janvārim 2.KBn 8.KR iecelts RK amatā. No 1942.g.janvāra līdz aprīlim militāro dienestu pilda 20. Rīgas KDBn 2.KDR, iecelts RK amatā, bet vēlāk atrodas 16-E. Bn VesR. No 1942.g. maija līdz septembrim militāro dienestu pilda 266. Rēzeknes KDBn 2.KKR RK amatā. No 01.09.1942.g. līdz 01.03.1943.g. apmācītājs 266. Rēzeknes KBn rīkotajam virsnieku kursam. 01.03.1943.g. iecelts 282.Ventas KDB, iecelts BKA amatā. 26.05.1943.g. F.Auseklis apstiprināts Waffen–SS Oberšturmbranfīrera dienesta pakāpē. 15.07.1943.g. pārcelts uz 277. Siguldas KDBn, kur iecelts BKA amatā. 01.08.1943.g. pārcelts uz 266.Rēzeknes KDBn, kur iecelts Ordinances virsnieka amatā. 17.10.1944.g. Vienības sastāvā pārcelts uz Tornu Vācijā. 26.10.1944.g. pārcelts uz 15.LDv 33.KP, kur

2.KBn Waffen-SS Hauptsturmführera dienesta pakāpē 5.KR iecelts RK amatā. 10.01.1945.g. atrodas 15.LDv 33.KP RK amatā. 4.03.1945.g. ieskaitīts pl. Rusmaņa KG, kur 2.KBn iecelts BK, bet vēlāk SmVs amatā. 10.04.1945.g. Kaujas grupas 4.KBn sastāvā ierodas Lūžņā, kur pieņem 4.KBn komandēšanu.

Arests: 08.05.1945.g. nokļūst PSRS gūstā un nosūtīts uz Karēlijā esošo filtrācijas nometni. 16.10.1946.g. iekļauts to 34 virsnieku izmeklēšanas lietā, kuriem nav zināma atrašanās vieta.

Pēckara periods: 1946.g. atgriežas Latvijā un Rīgā strādā celtniecībā. F.Auseklis 1971.g. pensionējas. F.Auseklis *miris* 11.05.1989.g. un apbedīts 1.Meža kapos, Rīgā.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kur no 12.05. līdz 02.07.1943.g. piedalās kaujās pret sarkaniem partizāniem Zilupes rajonā. Par tiešu dalību citās kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 31.12.1933.g. precas ar Valdu Everts (2.10.1909.g.). Bērni: Irēna (4.01.1935.g.), Maruta (20.05.1939.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 301.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 40.l., 3.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 17.l., 134.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 18.l., 12., 134., 142., 153.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 20.l., 20.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 51.l., 108.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 64.l., 81.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 145.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 47.l., 237.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 134.l., 31.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 204., 328.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 22.l., 166., 189.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 37., 44.lp.; Turpat, 1507.f., 1.apr., 100.l., 177., 185.lp.; Turpat, 1508.f., 1.apr., 5.l., 218.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 83.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l. 139., 1174.lp.; Turpat, P-165.f., 1.apr., 1.l., 38.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 407.l.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 32c.l., 74.lp.; Turpat, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 9., 162., 301., 394.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 55.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 1009., 21., 22.lp.; “Es sapni par dzimteni pagalvi likšu”. I d. 300.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 165.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.6. (1977.g.) 58.lpp.

AUSEKLIS Juliuss¹⁷⁴ Viktora d., virsleitnants, dzimis 19.10.1900.g. Cēsu apriņķī¹⁷⁵ Bērzaunes pagasta zemkopja ģimenē.

Viņš pārstāvēja izglītība: Beidzis pilsētas skolu.

¹⁷⁴ arī **Jūlijs**

¹⁷⁵ vēlākais Madonas apriņķis

Dienesta gaita: 18.06.1919.g. mobilizēts LPV BS un ieskaitīts 4.Valmieras KP. 18.11.1919.g. Bauskas rajonā pie “*Ilziņu*” mājām zem ienaidnieka uguns uzstāda smago ložmetēju, ar tās uguni iznīcina pretinieku un pretuzbrukumā ieņem “*Ilziņus*”. Uzbrukumā saņem gūstekņus un 4 ložmetējus. Par šo kauju J.Auseklis tiek apbalvots ar Lko Nr.1353. 01.12.1921.g. J.Auseklis ieskaitīts virsdienestā. 14.08.1929.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 01.10.1935.g. iestājas KS un ieskaitīts KN, kur iecelts nodaļas virsseržanta amatā. 11.11.1935.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 30.11.1935.g. saņem kadet–seržanta dienesta pakāpi. 14.05.1936.g. saņem kadet–virsseržanta dienesta pakāpi. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 5.Cēsu KP, kur ieskaitīts 1.LoR. 9.11.1937.g. 1.LoR uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1938.g. 1.LoR iecelts VK amatā. 22.12.1938.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz MīnD. 02.01.1939.g. ierodas MīnD, kur SmDa iecelts KaPr amatā. 26.01.1939.g. MīnD iecelts virsdienesta karavīru krāj–aizdevuma kapitāla valdes priekšsēža amatā. No 01.02. līdz 04.04.1939.g. iecelts par apmācītāju MīnD saformētājā Flotes instruktoru rotā. No 11.03.1939.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem MīnD uzdots pildīt MVs a.p. No 01.08.1939.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem MīnD uzdots pildīt Jūrnieku veikala pārziņa a.p. 11.11.1939.g. saņem virsleitnanta dienesta pienākumus. 15.01.1940.g. MīnD iecelts virsdienesta karavīru krāj–aizdevuma kapitāla valdes priekšsēža amatā. No 18.03. līdz 19.06.1940.g. uz Saimniecības virsnieku kursa laiku piekomandēts AŠ Intendantūrai. Pēc kursa beigšanas atgriežas vienībā. 17.09.1940.g. svītrots no LTA Flotes sarakstiem kā iekļautu Baltijas flotes Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1942.g. dien 277.Siguldas KDBn BKA amatā, bet vēlāk pārcelts uz ApmBn, kur iecelts BK amatā. 1943.g. militāro dienestu pilda 15.LDv sastāvā, bet vēlāk turpina dienestu 1.BvP. 09.10.1944.g. vienības sastāvā pārcelts uz Vāciju. 1945.g. maijā nonāk Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: Pēc atbrīvošanas no gūsta dzīvo Vicburgas bēgļu nometnē. 1951.g. pārceļas uz dzīvi ASV, bet 1970.g. uz Kanādu. J.Auseklis miris 10.02.1976.g. Toronto, Kanādā, un apbedīts Jorkas kapsētā.

Sabiedriskās organizācijas: Kanādas nodaļas „DV” apvienības un LVA biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas kara laikā no1919.g. jūlija līdz oktobrim piedalās kaujās pret Lielinieku karaspēku pie Līvāniem, no 1919.g. oktobra līdz 1920.g. janvārim piedalās kaujās pie Jaunjelgavas un Bauskas pret Bermonta karaspēku, bet no

1920.g.janvāra līdz 11.09. atrodas Latgales frontē pret Lielinieku kara-spēku. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3.šķ.Lko, 5.šķ.Tzo, Lakpz, Lacjpm.

Ģimenes stāvoklis: 01.04.1933.g. precas ar Paulīni Laucers (05.02.1898.g. – 27.08.1975.g., Toronto). Bērni: Leons (08.12.1925.g., kritis Otrā pasaules kara laikā), Ināra Skaidrīte (20.07.1928.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 300.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 32.l., 76.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 144.l., 43.lp.; Turpat, 4964.f., 1.apr., 28.l., 11.lp.; Turpat, 4964.f., 1.apr., 30.l., 7.lp.; Turpat, 4965.f., 1.apr., 10.l., 2., 9., 10., 32., 145., 168., 225., 231.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr. 4.l., 60., 67.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 9.l., 81.lp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 51.lpp.; Ziņas no 1976.g.13.marta laikraksta „Latvija Amērikā” (Nr.11.); „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 2328.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 165.lpp.; Ziņas no žurnāla „Kadets”. Nr.6. (1977.g.) 58.lpp.; Turpat, Nr.8. (1978.g.) 15.lpp.

AUSTRUMS¹⁷⁶Armands Fridrihs Edgars Andreja d., virsleitnants, dzimis 10.04.1905.g.

Vispārējā izglītība: Beidzis Valsts Rīgas tehnikuma Ķīmijas nodaļu.

Dienesta gaita: 24.02.1927.g. no Rīgas KAPe iesaukts obligātajā karadienestā un norīkots uz SAP, kur ieskaitīts Auto– artilērijas baterijā¹⁷⁷. 28.04.1927.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.09.1927.g. saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 01.06.1928.g. ieskaitīts virsdienestā un pārcelts uz SmKo, kur iecelts kasiera–vecākā mantziņa amatā. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 28.08.1930.g. saņem kaprāļa un kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 10.11.1930.g. saņem kadet – virsseržanta dienesta pakāpi. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz BrVP, kur 3.BrV uzdots pildīt LoVK a.p. 22.10.1931.g. pārcelts uz 1.BrV, kur AVuzdots pildīt VK a.p. No 15.12.1931.g. 1.BrV LoV uzdots pildīt VK a.p. 20.08.1932.g. pārcelts uz 2.BrV, kur AV uzdots pildīt VK a.p. No 08.08. līdz 05.09.1934.g. mācās Ložmetējnieku virsnieku kursā. 04.10.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 26.08. līdz 07.10.1935.g. atrodas AvP rīkotajā Aerologu–meteorologu kursā. No 25.02. līdz 30.03.1936.g. atrodas SpP rīkotajā

¹⁷⁶ līdz 27.03.1940.g. **ANTROPS**

¹⁷⁷ 20.03.1927.g. Auto – artilērijas bateriju pārdēvē par 4.artilērijas bateriju

Ķīmiskā dienesta kursā. 28.03.1936.g. pārcelts uz 3.BrV, kur LoV iecelts VK amatā. 19.05.1936.g. 3.BrV AV iecelts VK amatā. 07.11.1936.g. pārcelts uz 4.BrV, kur LoV iecelts VK amatā. 27.04.1937.g. pārcelts uz 1.BrV, kur LoV iecelts VK amatā. 28.05.1937.g. izteikts rājiens par to, ka gulošais staļļa dieninieks modināts, aplaistot to ar ūdeni. No 08.10.1937.g. pulkā uzdots pildīt PāVs a.p. 17.11.1937.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 06.09.1938.g. pulkā iecelts PāVs amatā. No 08.02. līdz 19.05.1939.g. atrodas ApgPe rīkotajā Saimniecības virsnieka kursā. No 29.11.1939.g. pārcelts uz 2.BrV, kur uzdots pildīt BrVK a.p. 19.01.1940.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz KAP. 03.02.1940.g. svītrots no BrVP sarakstiem un dodas uz savu jauno dienesta vietu. 03.02.1940.g. ierodas KAP, kur 2.KABt iecelts VK amatā. 10.02.1940.g. pārcelts uz SmKo, kur iecelts KoPr amatā. 17.09.1940.g. svītrots no LTA un KAP sarakstiem kā iekļautu Baltijas flotes Liepājas kara jūras bāzes personālsastāvā. Sīkāku ziņu, kā pameta dienestu Sarkanajā armijā, par dienesta gaitām Latviešu leģionā, kā arī nonākšanu Rietumu sabiedroto gūstā un došanos uz Angliju, nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 31.12.1936.g. precas ar Mildu Florentīni Elizabeti Zariņš (17.05.1904.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 189.l.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 38.l., 76.lp.; LVVA, 1481.f., 1.apr., 19.l., 10.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l.; LVA, 2294.f., 1.apr., 3.l., 30.lp.

J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AUSTRUMS¹⁷⁸ Nikolajs Visvaldis Friča d., leitnants, dzimis 21.08.1913.g. Kuldīgas apriņķī Lutriņu pagasta „Mētriņās”. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Vaļņu ielā 19–2.

Vispārējā izglītība: 1931.g. beidz Kuldīgas Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 28.03.1935.g. iesaukts obligātajā karadienestā, kur ieskaitīts 1.Liepājas KP. 31.03.1936.g. atvaļināts no obligātā militārā dienesta. 28.04.1936.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 04.11.1936.g. 1.Liepājas KP iestājas virsdienestā. 01.11.1937.g. iestājas KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 10.Aizputes KP, kur ieskaitīts 1.LoR. 16.09.1939.g. pārcelts uz 8.KR. 11.11.1939.g. pārcelts uz 1.LoR, kur

¹⁷⁸ līdz 24.08.1940.g. Ungers

uzdots pildīt VK a.p. No 15.02.1940.g. pārcelts uz 7.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. No 13.03. līdz 23.09.1940.g. piekomandēts Daugavpils komandantūrai, kur uzdots pildīt KomA a.p. 27.08.1940.g. pārcelts uz 4.KR, kur uzdots pildīt RK a.p. 07.10.1940.g. ieskaitīts 285.StP. 01.10.1940.g. līdz iecelšanai jaunizveidotās vienības amatā iekļauts 2.LoR, kur uzdots pildīt VK a.p. 14.10.1940.g. ierodas pulka 2.LoR un uzsāk pildīt VK amatu. 25.10.1940.g. svītrots no 10.Aizputes KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē iecelts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1943.g.aprīļa militāro dienestu pilda 282.Ventas KBn 3.KR, bet vēlāk komandēts uz Pulcēšanās vienību. 29.08.1944.g. izsaukts uz leģiona brīvprātīgo iesaukšanas komisiju, pēc kā nosūtīts uz Pulcēšanās vienību. 30.08.1944.g. Waffen – SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts Pulcēšanās vienības 2.KBn. 07.09.1944.g. pārcelts uz plt. Muižzemnieka komandēto bataljonu. 1944.g.septembrī nosūtīts uz Latviešu leģiona 15.LDv 34.KP. 4.11.1944.g. pārcelts uz 15.LDv Lauka papildinājuma bataljonu. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 16.09.1934.g. precas ar Ernu Matildi Kalniņš (15.04.1912.g.). Bērni: Ārija (1.07.1935.g.), otrs (11.02.1941.g.), dvīņi (11.04.1942.g.). 1944.g. precas otrreiz ar Emmu Alīsi Galdiņš (19.03.1914.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 307.l.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 30.l., 368. un 465.lp.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 31.l., 112.lp.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 132.l., 25.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 73.lp.; LVVA, P-1.f., 1.apr., 2.l., 50. un 72.lp.; LVVA, P-180.f., 1.apr., 412.l. LVA, 28.f., 1.apr., 1.l. 45.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 28.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 96.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 185.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AUSTRUMS¹⁷⁹ Otto Jāņa d., virsleitnants, dzimis 29.07.1904.g. Jaunjelgavas¹⁸⁰ apriņķī Neretas pagasta “*Krusta krogā*” strādnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Sarkanarmijas ielā 62–4.

Vispārējā izglītība: Mājas apmācība.

¹⁷⁹ Līdz 5.03.1940.g. – Čakanovskis

¹⁸⁰ vēlākais Jēkabpils apriņķis

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN kadetu kandidātos. 01.10.1923.g. nosūtīts uz 2.Ventspils KP, kur InsR ieskaitīts Instruktora kursā. 17.01.1924.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.03.1924.g. beidzot Instruktora kursu, nosūtīts uz 12.Bauskas KP jaunkareivju apmācīšanai. 01.08.1924.g. atgriežas KS. 01.10.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi un ieskaitīts 1.Speciālā kursā. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kur ieskaitīts 3.KR. 24.02.1927.g. pārcelts uz InsR. No 09.08.1927.g. InsR uzdots pildīt VK a.p. 26.10.1927.g. piekomandēts 1.LoR, kur uzdots pildīt VK a.p. No 25.02. līdz 02.05.1928.g. uz jaunkareivju apmācības laiku piekomandēts 1.KR. 30.11.1928.g. InsR iecelts VK amatā. 05.04.1929.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 13.11.1929.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 17.09.1929.g. līdz 7.02.1930.g. pārcelts uz MīnKo, kur periodiski pilda KoPr a.p. 21.03.1930.g. komandēts uz KAvS, kur ieskaitīts Lidotāju–novērotāju nodaļā. 27.06.1930.g. O. Austrums veic pirmo patstāvīgo lidojumu. 26.08.1930.g. iztur galapārbaudījumu lidotāja nosaukuma iegūšanai. 01.12.1931.g. beidzot KAvS, nosūtīts turpmākam dienestam uz AvP no kurienes piekomandēts Kurzemes Dv Izlūkeskadriļai. 04.12.1931.g. Kurzemes Dv Izlūkeskadriļā iecelts RadPr amatā. No 12.06. līdz 21.06.1933.g. nosūtīts uz ED, lai iepazītos ar sakaru baložu kopšanu un apmācību. 09.04.1934.g. ārstu komisija atzīst O.Austrumu par derīgu aviācijas lidojošā sasatāva dienestam. No 11.05. līdz 11.06.1934.g. kārtu iestājpārbaudījumus mācībām AK rīkotajā Kara akadēmiskā kursā. 26.10.1934.g. pārcelts uz Vidzemes Dv, kur Izlūkeskadriļā iecelts RadPr amatā. 21.09.1935.g. pārcelts uz AvP, kur Aviācijas kursā iecelts Fotolaboratorijas priekšnieka amatā. No 12.11.1936.g. līdz 8.04.1937.g. pārcelts uz 3.AvE, kur iecelts VK amatā, vienlaikus uzdots pildīt Fotolaboratorijas priekšnieka a.p. No 6.02. līdz 18.02.1937.g. atrodas Rudbāržu karavīru atpūtas namā rīkotajā Fiziskās audzināšanas un slēpošanas kursā. No 14.04.1937.g. piekomandēts AvPŠ. 1937.g. oktobrī ārstu komisija atzīst O.Austrumu par derīgu aviācijas lidojošā sastāva dienestam. No 17.01. līdz 30.01.1938.g. atrodas Rudbāržu karavīru atpūtas namā rīkotajā Fiziskās audzināšanas un slēpošanas kursā. 23.07.1938.g. atgriežas Rīgā no Daugavpilī rīkotās lidotāju nometnes. 26.10.1939.g. nokārto gala pārbaudījumus un saņem kara lidotāja nosaukumu un tiesības. 13.03.1940.g. iestājas AK, kur ieskaitīts Vispārīgā nodaļā. No 14.03. līdz 06.04.1940.g. piekomandēts AvP, lai iepazītos ar lidotāju dienestu un apmācību. 19.03.1940.g. pabeidz “aklo” lidapmācības kursu. No 06.04. līdz

30.04.1940.g. piekomandēts SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību. No 01.05. līdz 22.05.1940.g. piekomandēts ATBr, lai iepazītos ar auto–tanku nozari. No 23.05. līdz 15.06.1940.g. piekomandēts SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. 10.06.1940.g. būdams Augstākās karaskolas apmācāmo sastāvā, ieskaitīts 7.AvE, kur iecelts VK amatā. No 17.06. līdz 08.07.1940.g. piekomandēts Vidzemes AP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 08.07. līdz 21.07.1940.g. piekomandēts SAP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 22.07. līdz 29.07.1940.g. piekomandēts Krasta AP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 29.07. līdz 02.08.1940.g. piekomandēts ZAP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 03.08. līdz 24.08.1940.g. piekomandēts JP, lai iepazītos ar jātnieku dienestu un apmācību. 31.08.1940.g. kursi pārtraukti un atgriežas pulkā, kur stājas iepriekšējā amatā. 07.10.1940.g. iekļauts 24.TSK AAvE. 25.10.1940.g. svītrots no AvP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK sastāvā par lidotāju – novērotāju Gulbenē dislocētajā AAvE.

Arests: 08.06.1941.g. poļitruka sagatavota izziņa, kurā tas pierāda, ka O.Austrumu nepieciešams atvaļināt par to, ka: „*O.Austrums piesavinājies bijušā Aviācijas pulka Goda grāmatu, kurā bijuši dažādu ārzemju pārstāvju ieraksti.*” Pēc šī ziņojuma tiek pieņemts lēmums par O.Austruma arestu. 10.06.1941.g. pieņemts lēmums par O.Austruma ģimenes izsūtīšanu. 14.06.1941.g. O.Austrums aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. O.Austrumam izvirzīta šāda apsūdzība: „*Latvijas armijas virsnieks, veica izlūkošanu pret PSRS, apkopoja ziņas par tās aviāciju un jūras kara floti, naidīgi izturējās pret Padomju varas nodibināšanu Latvijā.*” 10.08.1941.g. O.Austrums ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 12.08.1941.g. O.Austrumam noņemti pirkstu nospiedumi. 15.08.1941.g. O.Austrums pratināts no 8.00 līdz 10.50, kuras laikā aizpildīta arestētā anketa, kā arī iztaujāts par to, kādi radinieki atrodas ārzemēs, kādas kontrrevolucionāras sarunas vedis ar “P”, ar ko kopā braucis ešelonā un par ko runājuši? 04.09.1941.g. O.Austrums pratināts no 9.00 līdz 13.20, kuras laikā iztaujāts par to, kādus izlūkošanas darbus veicis pret PSRS, kādi Izlūkošanas daļā bijuši priekšnieki – “C”, “L”, “B”, kā arī uzdots nosaukt dienesta biedrus, kuri bijuši izlūkdienestā. O.Austrums pratināšanas laikā nosauc 8 uzvārdus. O.Austruma pratināšanas protokolam pievienots izraksts no “K”. 6.09.1941.g. sastādīts pratināšanas protokols, kurā teikts, ka: „*O.Austrums ir reakcionārās virsnieku apvienības biedrs, pieder pie labi dzīvojoša pilsoņu slāņa, sievai Rīgā pieder māja, Sarkaņās armijas atnākšanu pieņēmis naidīgi.*” 7.09.1941.g. sagatavota ārsta

izziņa: „Praktiski vesels.” 10.09.1941.g. pieņemts lēmums par O.Austruma arestēšanu: „Caurskatot ienākušos PSRS NKVD materiālus par O.Austruma noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, dienot Latvijas armijā, ņēmis aktīvu dalību izlūkošanas darbā pret PSRS. Pēc Padomju varas nodibināšanas Latvijas teritorijā dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju. Nolēmu O.Austrumu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 10.09.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot PSRS NKVD materiālus par O.Austrumu, konstatēju, ka ir aizdomas par veiktiem KPFSR KK 58.6., 58-10. I un 58-11. pantā minētiem noziegumiem. Ņemot vērā, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu likumā noteiktā kārtībā par drošības līdzekli izvēlēties turēšanu apsardzībā, par ko, pret parakstu, paziņot arestētajam.” 10.09.1941.g. izsniegts arestēšanas orderis Nr.1 pēc kā ieslodzīts „Noriļlag” nometnes Centrālā izolatorā. 12.09.1941.g. izdota izziņa, kurā teikts, ka 14.06.1941.g. aizturēšanas laikā sastādītais pārmeklēšanas protokols nav ienācis. 12.09.1941.g. O.Austrumam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „Caurskatot O.Austruma izmeklēšanas lietas materiālus un ņemot vērā to, ka ir pietiekoši atmaskots, pamatojoties uz likumu, nolēmu O.Austrumu saukt pie atbildības kā apsūdzētu par iepriekš KK pantos minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.” 15.09.1941.g. O.Austrums pratināts no 13.35 līdz 14.15, kuras laikā tas norādītajās vietās parakstās par to, ka pret viņu izvirzītajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzīst. 16.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos PSRS NKVD materiālus par O.Austruma noziedzīgo darbību, konstatēju, ka, dienot Latvijas armijā, ņēmis aktīvu dalību izlūkošanas darbā pret PSRS. Pēc Padomju varas nodibināšanas Latvijas teritorijā dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju. Nolēmu O.Austrumu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 18.09.1941.g. sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas protokols: „Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais pēc lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka ar izmeklēšanas materiāliem iepazīšies un nekas nav papildināms.” 22.09.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „O.Austrums pret viņu celtajās apsūdzībās savu vainu atzinis, par ko tiesājams pēc iepriekšminētiem KK pantiem. Ar Galvenā kara prokurora starpniecību virzīt iztiesāšanai Taimiras apgabala tiesai.” 06.10.1941.g. notiek Taimiras apgabala pirmstiesas sēde, kurā nolemj lietu izskatīt slēgtā sēdē bez pušu piedalīšanās. Tiesas sēdi

nozīmē 10.10.1941.g. 10.10.1941.g. pl.10.30 tiek atklāta Taimiras apgabala tiesas sēde. O.Austrums pēdējā vārdā lūdz attaisnojošu spriedumu, jo kalpojis Latvijas valdībai un izpildījis augstākstāvošo priekšnieku pavēles. 11.10.1941.g. tiesa pasludina šādu spriedumu: „*O.Austrumu uz KPFSR KK 58-10. I panta pamata sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 gadiem un uz 31-a., b. un c. panta pamata ar balsošanas tiesību atņemšanu uz 5 gadiem; uz KPFSR KK 58-11.panta pamata sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem un uz KK 31-a., b. un c. panta pamata politisko tiesību atņemšanu uz 5 gadiem; uz KPFSR KK 58-6.panta pamata sodīt ar ASM – nošaušanu un visa personīgā īpašuma konfiscēšanu. Drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās spēkā atstāt iepriekšējo – turēt apsardzībā. Spriedumu var pārsūdzēt KPFSR Augstākā Tiesā 72.stundu laikā pēc sprieduma kopijas saņemšanas.*” 15.10.1941.g. O.Austrums parakstās, ka tiesas spriedumu saņēmis. 16.10.1941.g. O.Austrums iesniedz KPFSR Augstākajai tiesai kasācijas sūdzību, kurā lūdz mīkstināt sodu. 16.11. un 18.11.1941.g. noņemti pirkstu nospiedumi. 15.03.1942.g. Vladimiras cietumā O.Austrumam izpildīts ASM – nošaušana.

Reabilitācija: 30.12.1962.g. PSRS ģenerālprokurora vietnieks uzraudzības kārtā iesniedz protestu KPFSR Augstākās Tiesas Tieslietu kolēģijai, kurā teikts: „*Nemot vērā PSRS prokuroru uzraudzības nolikuma 15.pantu, lūdzu 11.10.1941.g. Taimiras apgabala O.Austruma tiesas spriedumu atcelt un lietu nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeigt.*” 16.02.1963.g. KPFSR Augstākās tiesas Krimināllietu kolēģija protestu ievēro, lietu izskata un nolemj: „*11.10.1941.g. Taimiras apgabala O.Austruma tiesas spriedumu atcelt un tiesvedību izbeigt.*” 18.02.1993.g. O.Austrums reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: LKBVA biedrs.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šk.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 16.06.1928.g. precas ar Elzu Rudzītis¹⁸¹ (10.06.1908.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 308.l.; Turpat, 1470.f., 1.apr., 40.l., 7.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 26.l., 47.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 61.l., 12., 247.lp.; Turpat, 1477.f., 1.apr., 64.l., 81., 91., 122., 187.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 145.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 13.l., 156.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 342.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 22.l., 166., 189.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 36.l., 37., 44.lp.; Turpat, 3234.f., 1.apr., 1412.l.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 571.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3597.l. (1.sējums),

¹⁸¹ Kā „sociāli bīstams elements” bija pakļauta 1941.g. izsūtīšanai, bet netika izsūtīta.

251.-268., 319.-328.lpp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-3597.l. (2.sējums), 1., 2., 4., 16.-36., 51., 67., 68., 75., 102.-104., 110.-112., 183.-193., 197.-212., 246.lpp.; Turpat, LVA, 1986.f., 1.apr. 17849.l.; “No NKVD līdz KGB”. 34.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 526.lpp.; „LOM Gada grāmata” 1999.g. 125. un 130.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 492.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietošana internetā. Nr.139.

AUŠKAPS Pēteris Pētera d., leitnants, dzimis 14.08.1915.g. Kārsvā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Augusta Deglava ielā 23 – 1.

Vispārējā izglītība: 1934.g. beidzis Balvu Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 13.04.1937.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 10.Aizputes KP. 29.09.1937.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. No 15.10. līdz 20.10.1937.g. kārto iestājpārbaudījumus mācībām KS. 29.10.1937.g. uzsāk mācības KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 4.KR. 04.10.1939.g. nosūtīts uz AvP, kur ieskaitīts Novērotāju–lidotāju kursā. 10.10.1939.g. no 4.KR pārcelts uz SaR. 02.10.1940.g. iekļauts 2.Ventspils KP pulka sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri piekomandēti AvP. 22.10.1940.g. iekļauts AvPŠ sastādītajā virsnieku sarakstā, kuri, būdami Novērotāju–lidotāju kursa klausītāji, ir neiedalīti SA karaspēka daļās. 25.10.1940.g. svītrots no 2.Ventspils KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 06.12.1940.g. ierodas 243.StP, kur iecelts Jaunākā artilērijas tehniķa amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 14.12.1943.g. izsaukts uz Latviešu leģiona „brīvprātīgo” iesaukšanas komisiju. 18.04.1944.g. nosūtīts uz vienību. 4.07.1944.g. ierodas Grobiņā dislocētajā AvS Aviācijas leģionā “Latvija”. No 1944.g. augusta iekļauts 12.naktskauju grupas (NSG 12) 2. eskadriļā, kur iecelts lidotāja amatā. 09.10.1944.g. pārcelts uz Vāciju. Līdz turpmākam ziņu nav.

Pēckara periods: 1948.g. decembrī kopā ar ģimeni dodas uz Brazīliju, kur apmetas uz dzīvi *Nova-Odessā*. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Vācijas: 2.šķ.DzK.

Ģimenes stāvoklis: 10.03.1944.g. precas ar Ēriku Lācis (26.09.1922.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 309.l.; LVVA, 1477.f., 1.apr., 26.l. 276.lpp.; LVVA, 1490.f., 1.apr., 35.,l., 260., 267.lpp.; LVVA, 1498.f., 1.apr., 28.l., 366.lpp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 65.lpp.; Turpat, 1528.f., 1.apr.,

17.l., 1249., 1367.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 571.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 9.l., 505.lp.; U.I. Sietiņš. "Par zemi, ko mīlam ..." 68.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta—119.rinda.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 165.lpp.; E.Brūvelis. „Latviešu lidotāji zem svešiem karogiem.” 227.lpp.

AUZIŅŠ Hugo Jāņa d., leitnants, dzimis 20.01.1910.g. Petrogradā. 1940./41.g. dzīvo Cēsīs, Gaujas ielā 52.

Vispārējā izglītība: 1931.g. beidzis Rīgas pilsētas 4.vidusskolu.

Dienesta gaita: 31.03.1932.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts Daugavgrīvas artilērijā. 20.05.1933.g. atvaļināts no obligātā karadienesta. 30.09.1933.g. saņem virsniekvietnieka dienesta pakāpi. 07.12.1933.g. iestājas virsdienestā un ieskaitīts 5.Cēsu KP. 04.10.1935.g. iestājas KS. 11.08.1937.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 7.Siguldas KP, kur ieskaitīts 8.KR. 11.01.1938.g. pārcelts uz KBt, kur 3.KV iecelts 3VK. 03.02.1938.g. nosūtīts uz 1.5 mēnešu prettanku artilērijas virsnieku kursu. 24.01.1940.g. pārcelts uz 3.KR, kur 1.KV iecelts VK amatā. 28.03.1940.g. 3.KBn iecelts par KKP. No 02.04. līdz 04.04.1940.g. piedalās Armijas rīkotajos ziemas manevros. 10.09.1940.g. izdota pavēle par norīkošanu 285.StP komandiera rīcībā. 01.10.1940.g. ierodas 285.StP, līdz iecelšanai amatā 3.KBn uzdots pildīt PtAVK a.p. 07.10.1940.g. iecelts PtAVK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 7.Siguldas KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli leitnanta dienesta pakāpē iecelts PtAVK amatā. 26.03.1941.g. nosūtīts uz 623.VieAP rīkoto Artilērijas virsnieku vada komandieru kursu. 04.04.1941.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1943.g. janvāra militāro dienestu pilda 279.Cēsu KDBn 3.KDRā. Vēlāk dien Jēkabpils policijas iecirknī. 01.09.1944.g. iesaukts Latviešu leģionā, kur Waffen SS Untersturmfirera dienesta pakāpē nosūtīts uz Pulcēšanās vienību. 02.09.1944.g. ieskaitīts 1.KBn. 1944.g. septembrī pārcelts uz 15.LDV, kur ieskaitīts AP. H.Auziņš *miris* 1945.g. martā.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 15.07.1939.g. precas ar Olgu Zaube (26.12.1913.g.). Bērni: 1 (18.02.1942.g.).

Avots: LVVA, 5601.f. 1.apr., 312.l.; LVVA, 5601.f., 2.apr., 91.l.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 48.l., 107.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 72.l., 3.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 76.l., 82.lp.; LVVA, 1495.f., 1.apr., 327.l., 484.

lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr. 25.l., 70.lp.; LVVA, P-1.f., 1.apr., 2.l.; 42.lp.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 33c.l.; 91.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 3.l., 19.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 1.l., 45.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 3.l., 75.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 33.l.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 28.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 1.l., 53.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 94. un 184.lp.; "Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā". (X daļa.) 21.lpp.; "Es sapni par dzimteni pagalvī likšu". (I daļa.) 313. lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 2332.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 19.lpp.

AUZIŅŠ Jānis Antona d., virsleitnants, dzimis 21.04.1908.g. Cēsu apriņķī Jaunpiebalgas pagasta zemnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Pērnavas ielā 138–10. 1941.g. vasarā dzīvo Gulbenē.

Vispārējā izglītība: 1928.g. beidzis Rīgas pilsētas 2.vidusskolu.

Dienesta gaita: 25.02.1929.g. no Cēsu KAP iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 8.Daugavpils KP 1.LoR. 29.04.1929.g. paraksta svinīgo karavīra solījumu. 01.05.1929.g. nosūtīts uz Latgales Dv, kur ieskaitīts LoInsR rīkotajā Ložmetējnieku instruktora kursā. 10.05.1929.g. pēc kursa beigšanas saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 26.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 28.08.1930.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 11.Dobeles KP, kur ieskaitīts 1.KR. 10.04.1933.g. pārcelts uz 5.Cēsu KP, kur ieskaitīts 2.KR. 12.01.1934.g. pārcelts uz 3.KR. No 15.11.1934.g. 3.KR uzdots pildīt VK a.p. No 20.09.1934.g. līdz 05.09.1938.g. 3.KR periodiski pilda RK a.p. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 11.12.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 13.02. līdz 30.03.1938.g. mācās Prettanku lielgabalu virsnieku kursā. 2.03.1938.g. 3.KR iecelts VK amatā. 1.11.1938.g. nosūtīts uz SaBn rīkoto Sakaru virsnieku kursu. 01.09.1939.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 30.09. līdz 02.11.1939.g. komandēts uz SaBn, kur apmācībās iesaukto rezervistu rotā iecelts VK amatā. 10.09.1940.g. ieskaitīts 243.StP SaR, kur iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 5.Cēsu KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē J.Auziņš aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. J.Auziņam izvirzītā apsūdzība: "Latvijas armijas virsnieks naidīgi izturējies pret Padomju varu." 10.08.1941.g. J.Auziņš ierodas „Noriļlag” nometnē. 6.09.1941.g. izsniegta ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 8.10.1941.g. pieņemts lēmums

par J.Auziņa arestēšanu: „*Caurskatot ienākušos NKVD dokumentus par J.Auziņa noziedzīgu darbību, konstatēju, ka ir bijušais Latvijas armijas virsnieks, pret Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijas teritorijā noskaņots naidīgi. Dienesta biedru vidū veic pretpadomju aģitāciju. Nolēmu J.Auziņu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.*” 8.10.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.882. Arestēts. 8.10.1941.g. J.Auziņš pratināts no 22.30 līdz 0.45, kuras laikā aizpildīta arestētā anketa¹⁸², kā arī iztaujāts par dienestu Latvijas armijā un politiskiem uzskatiem. 23.10.1941.g. J.Auziņam uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.663 materiālus un ņemot vērā to, ka J.Auziņš ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots pret Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu Latvijā, veicis pretpadomju aģitāciju. Vadoties no likuma, nolēmu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu paziņot.*” 23.10.1941.g. J.Auziņš pratināts no 17.00 līdz 19.20. Pēc pratināšanas sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietu Nr.663 par J.Auziņa apvainošanu KPFSR KK 58-10. I pantā minētos noziegumus, uzskatu iepriekšējo izmeklēšanu par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju, apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais J.Auziņš pēc lietas materiāla iepazīšanās paziņoja, ka pēc lietas būtības papildināt vairāk neko nevar.*” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „*Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Tiesājams pēc iepriekš minētā KK panta. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu J.Auziņa lietu Nr.66 virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.*” Rezolūcijā ieteikts J.Auziņu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b & 350: „*Klausījāmiem J.Auziņa lietu un nolēmām par pretvalstiskiem izteicieniem ieslodzīt uz 8 gadiem LDN, termiņa sākumu skaitot no 8.10.1941.g.*”

Pēckara periods: 14.1949.g. J.Auziņš atbrīvots no ieslodzījuma un dodas uz izvēlēto dzīves vietu Irkutskas apgabalu, Bratskas rajonu. 17.05.1956.g. J.Auziņš no Bratskas rajona Viborevkā sūta lūgumrakstu PSRS ģenerālprokuroram, kurā lūdz lietu pārskatīt un rehabilitēt. Līdz turpmākam ziņu nav. J.Auziņš *miris* 1988.g.decembrī.

Reabilitācija: 5.07.1955.g. izraksts no PSRS Augstākās Tiesas Prezidija sēdes protokola Nr.21: „*Izskatījām J.Auziņa lūgumu un nolēmām*

¹⁸² Tēvam pieder 23 ha zemes, 2 zirgi, 6 govys, 5 aitas.

sodāmību noņemt.” 26.10.1956.g. Baltijas KA kara prokurora vietnieks iesniedz protestu Baltijas KA Kara tribunālam, kurā teikts: “*Pamatojoties uz 19.08.1955.g. PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrētu, PSRS NKVD 05.09.1942.g. Sevišķās apspriedes lēmumu par J.Auziņu atcelt un lietu, par apvainošanu kriminālā noziegumā izbeigt.*”. 06.11.1956.g. izraksts no Baltijas KA Kara tribunāla lēmuma Nr.300/o: „*Noklausoties ziņojumu J.Auziņa lietā, noskaidrojām, ka J.Auziņa notiesāšanai nav pamata. Nolēmām protestu ievērot un PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 05.09.1942.g. lēmumu atcelt un kriminālo lietvedību izbeigt, jo viņa rīcībā nav nozieguma.*” 12.11.1956.g. Baltijas KA Kara tribunāla priekšsēža vietnieks nosūta vēstuli Irkutskas apgabala Bratskas rajona Milicijas nodaļas priekšniekam, kurā ir divas lēmuma Nr.300/o kopijas, kā arī lūdz par pieņemto lēmumu paziņot J.Auziņam un pret parakstu izsniegt izziņu par viņa rehabilitēšanu. 04.12.1956.g. J.Auziņš parakstās, ka ar lēmuma Nr.300/o iepazīšies un izziņu par rehabilitēšanu saņēmis. 10.06.1999.g. J.Auziņš rehabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Ģimenes stāvoklis: precas ar Mirdzu Dāvida meitu (12.06.1912.g.). Bērni: Edīte Aija (15.08.1936.g.), Andris Jānis (25.12.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 314.l.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 23.l., 252., 277., 319., 336.lp.; Turpat, 1493.f., 1.apr., 143.l., 427.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 72.l., 42.lp.; Turpat, 1497.f., 1.apr., 89.l., 299.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 17.l., 171., 205.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 22.l., 191.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 6.l., 28., 52., 972.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., P-2227.l., 1.40.lp.; „Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. I d. 300.lpp.; „No NKVD līdz KGB”. 35.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas karaskolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 20.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietoējuma internetā pie A burta. Nr.2176.

AUZIŅŠ Jānis Jāņa d., kapteinis, dzimis 15.10.1904.g. Cēsu apriņķī Jaunraunas pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Elvīras ielā 5–5.

Vispārējā izglītība: mājizglītība. Pirms iestāšanās KS nokārto gala pārbaudījumus vidusskolas kursa apmērā.

Dienesta gaita: 25.02.1925.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts 8.Daugavpils KP. Dienesta gaitā sasniedz virsdienesta seržanta dienesta pakāpi. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 28.08.1930.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 10.11.1930.g. saņem kadet–seržanta dienesta pakāpi. 10.08.1931.g. iegūst šautenes, patšautes un ložmetēja sevišķi laba šāvēja nosaukumu. 29.11.1931.g. saņem

kadet-virsseržata dienesta pakāpi. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 6.Rīgas KP. 01.04.1933.g. piekomandēts InsR. No 25.04.1934.g. uzdots pildīt VK a.p. 18.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 08.08.1935.g. pārcelts uz PŠ, kur uzdots pildīt IeVs a.p. 20.02. 22.02.1935.g. piedalās Rīgas garnizona Olaines rajonā rīkotajos manevros. 01.10.1935.g. iecelts PierPā amatā. No 04.10. līdz 24.12.1935.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem SmR periodiski pilda RK a.p. No 27.04. līdz 07.05.1936.g. atrodas Arsenāla rīkotajā Ieroču virsnieka kursā. 15.05.1936.g. iecelts PleVs amatā. 01.11.1936.g. pārcelts uz 2.KR, kur iecelts VK amatā. No 29.01. līdz 01.03.1937.g. kārto iestājpārbaudījumus mācībām AK, kurus sekmīgi nokārto. 13.03.1937.g. uzsāk mācības AK Vispārīgā nodaļā. No 01.04. līdz 19.04.1937.g. piekomandēts ATP, lai iepazītos ar tankistu dienestu un apmācību. No 19.04. līdz 20.05.1937.g. piekomandēts SaBn, lai iepazītos ar sakarnieku dienestu un apmācību. No 21. 05. līdz 14.06.1937.g. piekomandēts SpP, lai iepazītos ar sapieru dienestu un apmācību. No 16.06. līdz 20.06.1937.g. piekomandēts SAP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 28.06. līdz 05.08.1937.g. piekomandēts Zemgales AP, lai iepazītos ar artilēristu dienestu un apmācību. No 05.08. līdz 26.08.1937.g. piekomandēts JP, lai iepazītos ar kavalēristu dienestu un apmācību. 01.06.1938.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā. 01.01.1939.g. pārcelts uz 1.LoR, kur iecelts VK amatā. 26.10.1939.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 11.11.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu turpmākam dienestam uz KS. 25.11.1939.g. ierodas KS, kur Virsniekvietnieku nodaļas 3.MācG iecelts GV amatā. No 25.11.1939.g. sevišķu uzdevumu veikšanai piekomandēts 2.kadetu nodaļai. 29.12.1939.g. komandēts uz 5.Cēsu KP, kur uz rezerves virsnieku kursa laiku 1.MācG iecelts GV amatā. 01.12.1939.g. beidz AK Vispārīgo nodaļu. 15.02.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un ar pavēli pārcelts uz Vidzemes Dv. 21.02.1940.g. ierodas Vidzemes Dv, kur DvŠ ieskaitīts OpN, iecelts NPr amatā. No 1.04. līdz 14.04.1940.g. atrodas SaBn rīkotajā Šifrētāju kursā. 11.09.1940.g. ieskaitīts 181.StDv. 27.09.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā iekļautu 24.TSK 181.StDv štābā, kur iecelts PGAPrP amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē OpN iecelts NPrP amatā.

Arests: 9.04.1941.g. pieņemts lēmums par J.Auziņa aizturēšanu. Lēmuma pamatojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par J.Auziņa noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir kontrrevolucionārās organizācijas dalībnieks. Šajā organizācijā viņu iesaistīja “B”. Nolēmu

J.Auziņu, dzīvojošu Tukumā, apcietināt un izdarīt pie viņa kratīšanu.” 9.04.1941.g. pieņemts lēmums par drošības līdzekļa izvēli. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot PSRS NKVD materiālus par J.Auziņu, konstatēju, ka ir aizdomas par KPFSR KK 58-2. un 58-11.pantā minētiem noziegumiem, un, ņemot vērā to, ka, atrodoties brīvībā, var slēpties no izmeklēšanas un tiesas, nolēmu par drošības līdzekli izvēlēties – turēšanu apsardzībā, par ko paziņot arestētajam pret parakstu.”* 09.04.1941.g. izsniegts arestēšanas un kratīšanas orderis Nr.021712. 09.04.1941.g. Gulbenē sastādīts kratīšanas protokols, kurā ir iekļauta 21 pozīcija¹⁸³. 09.04.1941.g. Rīgā, Elvīras ielā 5–5 sastādīts kratīšanas protokols, kurā ir iekļautas 6 pozīcijas¹⁸⁴. 19.04.1941.g. J.Auziņš arestēts un ieslodzīts Latvijas PSR NKVD cietumā Nr.1. 19.04.1941.g. J.Auziņš pratināts no 11.00 līdz 12.30, kuras laikā aizpildīta arestētā anketa. Pratināšanas laikā pieprasīts nosaukt paziņas, ar kuriem līdz arestam uzturējis sakarus. Nosaucis 23 virsnieku un divu privātpersonu uzvārdus. Tajā pašā dienā pratināts no 21.00 līdz 0.40, kuras laikā iztaujāts par “B” organizēto kontrrevolucionāro organizāciju un kādus cilvēkus pats savervējis dalībai šajā organizācijā. Nosaucis 3 virsnieku uzvārdus. 29.04.1941.g. J.Auziņš pratināts no 11.30 līdz 15.00, kuras laikā iztaujāts par to, kā ticis iesaistīts pretpadomju organizācijā. 30.04.1941.g. J.Auziņam uzrādīta apsūdzība. Apsūdzības slēdziens: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.343 materiālus un ņemot vērā to, ka J.Auziņš ir pietiekoši atmaskots, jo, ir bijis viens no aktīvajiem pretpadomju organizācijas dalībniekiem, kuras mērķis bruņotās sacelšanās ceļā gāzt Padomju varu Latvijā. Bez tam nodarbojies ar citu personu iesaistīšanu šinī organizācijā, kā arī ir bijis saistīts ar vācu izlūkošanas aģentu “B” pretpadomju izlūkošanas darbā, nodarbojies ar radiospeciālistu atlasī slepenas informācijas nodošanai pa radio Vācijai, t.i., KPFSR KK 58-2., 58-6. un 58-11.pantā noteiktiem noziegumiem, par ko nolēmu apsūdzētajam paziņot pret parakstu.”* 04.05.1941.g. J.Auziņš pratināts no 21.10 līdz 23.35. 27.05.1941.g. J.Auziņš pratināts no 20.00 līdz 23.30. un no 23.30 līdz 2.00. 5.06.1941.g. J.Auziņš pratināts no 20.30 līdz 1.15. 1.11.1941.g. no 22.00 līdz 00.00 notiek konfrontācija ar “K”. 05.11.1941.g. sastādīts protokols par pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanu, kurā teikts: „*Pamatojoties uz likumu, J.Auziņam paziņoju, ka izmeklēšana viņa lietā pabeigta un izmeklēšanas slēdziens par apsūdzības*

¹⁸³ Starp tām: 1. nauda 330 rubļu. 9. pildspalva. 13. pistole firmas *Valters* Nr.193230. 14. patronas, revolvera 20 gab. 21. mazkalibra šautene Nr.187081.

¹⁸⁴ Starp tām: 1. – albums ar fotogrāfijām – 2 gab. 5. armijas binoklis, 6. dažādi pieraksti – 3 lapiņas

sastāvu tiks nosūtīts prokuroram, lai nodotu iztiesāšanai. Pie tam apsūdzētajam izskaidroju viņa tiesības, visu tiesvedību, iešūtu vienā sējumā, uzrādīju. Apsūdzētais J.Auziņš pēc izmeklēšanas lietas materiālu iepazīšanās paziņoja, ka viņam nav nekā ko papildināt.” 06.11.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Tiesājams par KPFSR KK 58-2., 58-6. un 58-11.pantos minētajiem noziegumiem. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu lietu Nr.343 virzīt izskatīšanai Kara tiesā.” 08.11.1941.g. Astrahaņā notiek Staļingradas garnizona Kara tribunāla sagatavošanas sēde, kurā nolemj lietu klausīties slēgtā sēdē bez apsūdzības un aizstāvības pušu piedalīšanās un bez liecinieku izsaukšanas. Drošības līdzekli atstāt iepriekšējo – turēt apsardzībā Astrahaņas cietumā. 09.11.1941.g. Staļingradas garnizona Kara tribunāla priekšsēža vietnieks nosūta rīkojumu Astrahaņas cietuma priekšniekam: „J.Auziņu 12.11.1941.g. nogādāt uz Kara tribunāla sēdi Astrahaņas cietuma ēkā.” 9.11.1941.g. J.Auziņš liecinieka statusā iztaujāts cita latviešu virsnieka iztiesāšanas tiesas prāvā. 12.11.1941.g. 14.30 tiek atkāta Staļingradas garnizona Kara tribunāla tiesas sēde. 17.50 tiesa aiziet apspriesties un 19.45 atgriežas, lai paziņotu tiesas spriedumu: „Par izdarītajiem noziegumiem kopumā, pamatojoties uz KPFSR KK 58-2.pantu, piespriežam ASM – nošaušanu un visas personiskās mantas konfiscēšanu.” Pēc tiesas sprieduma paziņošanas J.Auziņam izskaidro kārtību un termiņu apžēlošanai: „Spriedumu var pārsūdzēt PSRS Augstākajā tiesā 72 stundu laikā pēc sprieduma kopijas saņemšanas.” J.Auziņam tiek jautāts – vai spriedums ir saprasts, pēc kā nosaka drošības līdzekli – līdz sprieduma stāšanās spēkā atstāt iepriekšējo – turēt apsardzībā. 20.30 tiesas sēde slēgta. 27.11.1941.g. J.Auziņam spriedums izpildīts Astrahaņā.

Reabilitācija: 03.09.1963.g. Baltijas KA VDK Sevišķās daļas 2.sekatora operpilnvarotais paraksta par J.Auziņu sagatavoto pārskata ziņojumu sakarā ar viņa reabilitēšanu. 03.12.1963.g. apstiprināts Baltijas KA kara prokurora vecākā palīga sagatavotais slēdziens, kurā teikts: „Uzraudzības kārtā pārbaudi J.Auziņa lietā pārtraukt, spriedums ir pareizs, reabilitēšanai nav iemesla, lietu nodot arhīvā.” 7.04.1997.g. J.Auziņš reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 5.01.1932.g. precas ar Alīsi Jūliju Dancis (12.03.1908.g.). Bērni: Skaidrīte (27.10.1932.g.), Janīna (11.07.1936.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr.268.l.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 19.l., 19. un 31.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 51.l., 271.lp.; Turpat, 1471.f., 1.apr., 62.l., 11.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 30.l., 53.lp.; Turpat, 1491.f., 1.apr., 18.l.,

157., 162. un 180.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 268.l., 13.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 263.l., 329. un 356.lp.; Turpat, 1504.f., 1.apr., 52.l., 248.lp.; Turpat, 1505.f., 1.apr., 16.l., 251.lp.; Turpat, 1506.f., 1.apr., 21.l., 96. un 133.lp.; Turpat, 1526.f., 1.apr., 57.l., 102.lp.; Turpat, 1526.f., 1.apr., 77.l., 16.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 190.lp.; Turpat, 3227.f., 1.apr., 81.l., 257., 313.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 16.l., 1. un 77.lp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 25761.l.(1.sējums), 90.-154., 271., 272., 277., 283.lpp.; Turpat, 1986.f., 2.apr., 25761.l.(2.sējums), 1., 6., 9.-16., 19., 20., 26., 28., 42., 45., 46., 50., 51., 77., 78., 110., 116., 119., 136., 157.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 35.lpp.; “LOM Gada grāmata”. 1999. 137.lpp.; “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu”. (1.daļa) 281.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 56.lpp.

AUZIŅŠ Jānis Jēkaba d., leitnants, dzimis 15.05.1915.g. Cēsu apriņķī¹⁸⁵ Sarkaņu pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rūjienā, Blaumaņa ielā 9.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidz Madonas ģimnāziju.

Dienesta gaita: 01.09.1936.g. iesaukts obligātajā karadienestā un ieskaitīts JP AJE. 19.10.1936.g. ieskaitīts JP InsR rīkotajā Instruktoru kursā. 18.12.1936.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 10.03.1937.g. beidz Instruktoru kursu, saņem dižkareivja dienesta pakāpi un atgriežas AJE. 15.04.1937.g. beidz Ķīmiskā dienesta kursu. 10.08.1937.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 03.09.1937.g. beidz pulkā organizēto Virsniekvietnieka kursu. 29.10.1937.g. iestājas KS. 01.09.1939.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 4.Valmieras KP, kur ieskaitīts 5.KR. No 03.01.1940.g. 5.KR uzdots pildīt VK a.p. 08.01.1940.g. nosūtīts uz SaBn organizēto Sakaru vada komandiera kursu. 06.03.1940.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 16.05.1940.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā, kur 1.KR uzsāk pildīt VK amatu. 19.07.1940.g. pulkā iecelts Virsnieku kluba pārziņa amatā. 01.10.1940.g. 5.Valmieras KP komandiera a.p. izpildītājs ziņo Armijas štābam par to, ka J.Auziņš patlaban atrodas Saldū un nekas nav zināms par lt.J.Auziņa iedalīšanu jaunformējamā daļā. 21.10.1940.g. J.Auziņš iedalīts 227.StP, kur iecelts VK amatā. 10.11.1940.g. J.Auziņš ierodas 227.StP un stājas amatā. Līdz turpmākam ziņo nav. 1943.g. janvārī militāro dienestu pilda 279.Cēsu KDBn 2.KDR, bet vēlāk pārcelts uz 280.Bolderājas KDBn 1.KDR. No 1943.g.augusta dien Valmieras apriņķa policijā. 22.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, komisija atzīmē, ka

¹⁸⁵ Vēlākais Madonas apriņķis

atrodas Policijas dienestā. 1944.g. aprīlī Waffen-SS Untersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts Latviešu leģionā. Līdz turpmākam ziņu nav.

Pēckara periods: Pārcēlies uz Austrāliju. J.Auziņš *miris* 31.05.1980.g. Sidnejā (*Sydney*) un 6.06.1980.g. apbedīts Rukvudas kapos, Austrālijā.

Sabiedriskās organizācijas: Austrālijas „DV” Sidnejas nodaļas biedrs, kur pāris gadus vada sporta šaušanas sekciju. Piedalās LVA Sidnejas nodaļas dibināšanā un ir ilggadējs tās valdes loceklis – kasieris un vice priekšsēdis.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 21.12.1940.g. precas ar Veru Ķiršs. Bērni: 3 dēli.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 313.l.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 50.l., 108., 163.lp.; Turpat, 1492.f., 1.apr., 135.l., 37.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1215.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 34.l., 98.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 37.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 2.l., 98.lp.; Turpat, 688.f., 1.apr., 3.l., 4.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 4.l., 119.lp.; Turpat, 2294.f., 1.apr., 8.l., 72.lp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta 2331.rinda.; V.Eihenbaums „Latvijas karaskolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 20.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 166.lpp.; Ziņas no „Kadets”. Nr.9. (1980.g) 81.lpp.

AUZIŅŠ Roberts Otto d., virsleitnants, dzimis 16.07.1905.g. Valkas apriņķī Gaujienes pagasta “*Vecvistuços*”.

Vispārējā izglītība: 19.07.1924.g. beidz Lejasciema vidusskolu.

Dienesta gaita: 29.09.1927.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 24.01.1928.g. ar disciplīnas komisijas lēmumu izslēgts no KS kadetu sastāva un nosūtīts uz 12.Bauskas KP, kur ieskaitīts 2.KR. 25.09.1928.g. beidzot InsR rīkoto Instruktoru kursu, saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 28.09.1929.g. nokārto iestājpārbaudījumus mācībām KS un ieskaitīts KN. 06.06.1930.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1930.g. beidzot KS, saņem pirmo leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 5.KR. 01.03.1931.g. pārcelts uz 6.KR. 19.04.1934.g. pārcelts uz 5.KR. No 11.05.1934.g. līdz 21.06.1935.g. iecelts PSpVs amatā. 3.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 17.08.1934.g. pārcelts uz KBt. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 21.06.1935.g. pārcelts uz 1.KR, kur uzdots pildīt VK a.p. 01.07.1935.g. 1.KR iecelts VK amatā. 03.08.1935.g. pārcelts uz InsR, kur iecelts VK amatā, vienlaikus piekomandēts 1.KR.

1.11.1935.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 17.02.1938.g. ievēlēts pulka virsnieku kluba valdē. 06.11.1939.g. pārcelts uz 7.KR, kur iecelts VK amatā. No 70.02. līdz 11.03.1940.g. mācās 6.Rīgas KP rikotajā Kājnieku baterijas virsnieku kursā. 01.04.1940.g. pārcelts uz RitR, kur iecelts KLieVK amatā. No 01.05. līdz 27.07.1940.g. mācās JP rikotajā Riteņbraucēju rotas komandiera kursā. 29.08.1940.g. pārcelts uz Cēsīs dislocēto 2.KR, kur iecelts VK amatā. No 01.10.1940.g. uzdots pildīt pulka virsdienesta kluba valdes priekšsēdētāja a.p. 10.09.1940.g. norīkots 295.StP komandiera rīcībā. 07.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP, kur iecelts VK amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta dienesta pakāpē apstiprināts VK amatā. 02.12.1940.g. uz pulka likvidēšanas pasākuma laiku komandēts uz 8.Daugavpils KP, kur uzdots pildīt MVs a.p. 22.02.1941.g. atvaļināts no militārā dienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 16.05.1943.g. iestājas militārajā dienestā un ieskaitīts 280.Bolderājas Bn štābā. No 1943.g. jūlija militāro dienestu pilda 266.Rēzeknes KDBn, bet vēlāk dien Cēsu aprīņa policijas iecirknī. 22.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, kur atzīmēts, ka atrodas Policijas dienestā. 26.10.1944.g. Waffen-SS Obersturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv. 10.01.1945.g. ieskaitīts "Kurland" kaujas grupā. 1945.g. maijā nokļūst Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: iestājas Britu armijas militārajā dienestā, kur Britu Reinas armijā (MSO) ieskaitīts 323.transporta rotā. Vēlāk pārceļas uz ASV. R.Auziņš *miris* 16.12.1989.g. Mičiganā, Kalamazo pavalstī, un apbedīts *Ever-Rest* kapsētā.

Sabiedriskās organizācijas: No 1930. līdz 1935.g. "DV" organizācijas biedrs.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 20.10.1938.g. precas ar Veltu Labūzis (12.06.1908.g.). Bērni: Anda (16.10.1939.g. – 26.06.1940.g.), otrs bērns (11.01.1942.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 322.l.; Turpat, 5601.f., 2.apr., 1821.l., 1.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 327.l., 877.lp.; Turpat, 1496.f., 1.apr., 73.l., 35.lp.; Turpat, 1496.f., 1.apr., 77.l., 68., 113., 389., 414., 451., 465.lp.; Turpat, 1501.f., 1.apr., 270.l., 231.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 70.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 34.l., 23., 25.lp.; Turpat, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 394.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 29.lp.; Turpat, 430.f., 1.apr., 336.l.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 96., 186.lp.; „LKM” no Latviešu leģionā iesaukto virsnieku saraksts – 2333.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku

likteņi Otrā pasaules kara gados”. 166.lpp. “Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara”. 285.lpp.

AVERATS Roberts Matīss Jāņa d., virsleitnants, dzimis 20.03.1907.g. Tukumā. *Vispārējā izglītība*: Beidzis Valsts Tukuma vidusskolu.

Dienesta gaita: 29.09.1927.g. iestājas KS, kur ieskaitīts AN. 28.08.1928.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 1.09.1929.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP, kur ieskaitīts 6.ABt. 1.08.1931.g. pārcelts uz 3.ABt, kur uzdots pildīt VK a.p. 25.11.1931.g. pārcelts uz InsKo, kur iecelts KoPrP amatā. 20.09.1932.g. iecelts VK amatā. 17.11.1932.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 7.12.1933.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur iecelts VK amatā. 31.03.1934.g. pārcelts uz 6.ABt, kur iecelts VK amatā. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 13.05.1935.g. pārcelts uz Latgales AP, kur 1.ABt iecelts VK amatā. No 01.09.1935.g. līdz 28.03.1936.g. InsApmV iecelts VKP amatā. No 30.03.1935.g. piekomandēts 4.ABt. No 21.02. līdz 27.02.1937.g. piedalās Krustpilī rīkotajos Latgales Dv ziemas manevros. No 01.05. līdz 04.09.1937.g. uz Instruktoru sagatavošanas kursa laiku iecelts VK amatā. No 07.10. līdz 13.11.1937.g. mācās AvP rīkotajā Aerologu – meteorologu kursā. No 01.06. līdz 14.10.1938.g. uz Instruktoru sagatavošanas kursa laiku iecelts VK amatā. No 24.10. līdz 25.11.1938.g. mācās SpP rīkotajā Ķīmiskā dienesta virsnieka kursā. Pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā. 25.11.1938.g. pārcelts uz 1.AD štābu, kur iecelts SaVs amatā. 08.12.1938.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem iecelts 1.AD GāzVs amatā. No 23.01. līdz 04.02.1939.g. atrodas Krustpilī, kur Sakarnieku kursā pilda KuPr amatu. No 24.02. līdz 04.03.1939.g. piedalās Latgales Dv ziemas manevros. 05.10.1939.g. pārcelts uz 2.ABt, kur iecelts VK amatā. No 25.11. līdz 31.12.1939.g. piekomandēts 1.ABt, kur pilda VK amatu. No 4.01. līdz 29.03.1940.g. piekomandēts 3.ABt. No 5.02. līdz 10.02.1940.g. piekomandēts 1.AD, kur Instruktoru sagatavošanas vada 2.MācG iecelts pasniedzēja amatā. No 01.05.1940.g. 2.ABt uzdots pildīt BtK a.p. 10.09.1940.g. ieskaitīts 183.StDv VieAP¹⁸⁶, kur 6.VieABt uzdots pildīt BtK a.p. 17.09.1940.g. pārcelts uz 4.ABt, kur uzdots pildīt BtK a.p. No 09.10.1940.g. pulkā iecelts izziņu sagatavotāja amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Latgales AP kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 29.10.1940.g. pārcelts uz 1.AD, kur iecelts IzPr amatā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK

¹⁸⁶ 19.09.1940.g. Vieglās artilērijas pulkam piešķirts 623.numurs.

pavēli leitnanta dienesta pakāpē iecelts 1.AD IzPr amatā. No 02.01. līdz 31.01.1941.g. apmeklē 183.StDv rīkoto Baterijas komandieru kursu. No 01.04. līdz 19.05.1941.g. 1.AD pilda Vecākā adjutanta a.p. Līdz turpmākam ziņu nav. 04.04.1943.g. Waffen-SS Oberšturmfiirera dienesta pakāpē ieskaitīts 2.LBr. 1944.g.februārī komandēts uz pie Leģiona ģenerālin-spektora štāba esošo Pulcēšanās vienību. 1944.g. maijā nokļūst krievu gūstā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules karā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 05.01.1932.g. precas ar Katrīni Vilhelmīni Annu Salmiņš 13036295 (15.08.1909.). Bērni: Aldonis Ilgvars (10.05.1932.g.), Ojārs Jānis (09.07.1935.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 340.l.; LVVA, 5601.f., 2.apr., 94.l.; LVVA, 1503.f., 1.apr., 35.l., 38., 211. un 235.lp.; LVVA, 1503.f., 1.apr., 36.l., 39., 163., 196., 199., 202. un 212.lp.; LVVA, 1503.f., 1.apr., 38.l., 2., 21. un 73.lp.; LVVA, 1503.f., 1.apr., 116.l., 325.lp.; LVVA, 1506.f., 1.apr., 22.l., 348. un 377.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 25.l., 72.lp.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 34.l., 98.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 1.l., 5.,10.,12.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 3.l., 8.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 15.l., 127.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 31.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 97.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AVOTIŅŠ Fricis Ata d., kapteinis, dzimis 13.12.1897.g. Talsu apriņķī Pūres pagastā.

Viņšpārējā izglītība: 29.04.1915.g. beidzis 4 klasīgo Kandavas elementārskolu.

Dienesta gaita: 09.03.1916.g. iestājas LStRezBn. 30.11.1916.g. iestājas Ziemeļfrontes praporščiku skolā. 23.03.1917.g. beidzot Ziemeļfrontes praporščiku skolu, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 25.KRezBr. 10.09.1917.g. pārcelts uz LStP. 23.02.1918.g. atvaļināts no karadienesta. Līdz turpmākam ziņu nav. 28.04.1918.g. atgriežas Latvijā un dzīvo Kandavas pagastā, kur strādā Revolucionārā kara komitejā par sekretāru. 01.05.1918.g. Talsos, lielinieku mobilizēts, ieskaitīts 16.PLStP, kur 5.StR iecelts RK amatā. 21.07.1919.g. dezertē no Lielinieku armijas. 03.07.1919.g. iestājas LPV BS, kur ieskaitīts 1.Valmieras¹⁸⁷ KP 7.KR. 11.07.1919.g. nosūtīts uz Austrumu fronti, kur ieskaitīts KRezBn 3.KR. 8.08.1919.g. pārcelts uz

¹⁸⁷ Piezīme: vēlāk 1.Valmieras KP piešķir 4. numuru

6.Rīgas KP, kur ieskaitīts 11.KR. 08.09.1919.g. 11.KR LoV iecelts VK amatā. 10.11.1919.g. Rīgā Anņimuižas rajonā vadot savu vadu uzbrukumā, tuvcīņā ieņem Kandavas un Slokas ielas krustojumā izveidotos pretinieka nocietinājumus, no kurienes vēlāk atsita vairākus pretinieka pretuzbrukumus. Kaujas gaitā viņa vadītais vads iegūst 3 ložmetējus un saņem gūstekņus. Par kaujas nopelniem F.Avotiņam piešķirts LKo. Nr.1717. 04.04.1920.g. par kaujas nopelniem saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 16.02. līdz 1920.g.augustam apmeklē Virsnieku kursu. 09.09.1920.g. pārcelts uz 11.KR, kur iecelts VK amatā. 09.12.1920.g. pārcelts uz 10.KR, kur iecelts RK amatā. 1.04.1921.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. No 12.08. līdz 16.09.1922.g. apmeklē SpBn rīkoto Sapieru virsnieku kursu. 14.10.1925.g. pārcelts uz 1.KBn, kur ieskaitīts LoR. 25.10.1925.g. ieskaitīts KS organizētajā Virsnieku kursā. 17.09.1926.g. pēc kursa beigšanas iegūst karaskolas beigušā tiesības, atgriežas pulkā. 13.10.1926.g. pārcelts uz 1.KR. 22.07.1930.g. pārcelts uz 2.KR. No 08.08.1930.g. 2.KR uzdots pildīt RK a.p. 19.12.1930.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. No 05.04.1933.g. pārcelts uz 5.KR, uzdots pildīt RK a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 07.12.1933.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 09.12.1933.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā un papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt RK a.p. 30.12.1933.g. 1.KR iecelts RK amatā. 22.01.1934.g. pulkā ievēlēts par virsnieku GT tiesas papildu locekli. 03.05.1934.g. pulkā ievēlēts Virsnieku GT. 18.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. No 20.02. līdz 22.02.1935.g. Olaines rajonā piedalās Rīgas garnizona rīkotajos ziemas manevros. 20.04.1936.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. 23.08.1936.g. ieskaitīts AK organizētajā Bataljona komandiera kursā. 08.02.1937.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 11.05.1937.g. pulkā ievēlēts Virsnieku GT par papildu locekli. 02.08.1937.g. pārcelts uz Pulka mītņu apsardzes komandu, kur iecelts KoPr amatā. No 04.10. līdz 01.11.1937.g. uz rezervistu apmācību laiku Salaspils nometnē komandēts uz 4.Valmieras KP. 15.12.1937.g. pulkā ievēlēts Virsnieku kluba valdē. 13.01.1938.g. pulkā ievēlēts Virsnieku GT. 05.01.1939.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē. No 16.03. līdz 20.07.1939.g. komandēts uz Armijas tiesu, kur iecelts tiesas piesēdētāja amatā. 01.10.1939.g. pulkā iecelts tiesas piesēdētāja amatā. 13.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. No 20.05. līdz 06.07.1940.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 1.KBn uzdots pildīt BK a.p. 01.06.1940.g. pulkā iecelts par tiesas piesēdētāju. 20.07.1940.g. izdota pavēle par atvaļināšanu no militārā dienesta. 09.09.1940.g. svītrots no

6. Rīgas KP sarakstiem kā atvaļinātu uz paša vēlēšanos no aktīvā karadienesta un līdz turpmākam rīkojumam nosūtīts Rīgas KA. Deportēšanas periodu pārdzīvo slēpjoties. Līdz turpmākam ziņu nav. No 1942.g. jūnijā līdz novembrim militāro dienestu pilda 266. Rēzeknes KDBn 2. KDR RK amatā. No 1942.g. novembra līdz 1943.g. februārim militāro dienestu pilda 271. Valmieras KDBn 2. KDR RK amatā. No 1943.g. marta līdz novembrim 271. Valmieras KDBn 3. KDR iecelts RK, bet vēlāk BK amatā. 26.05.1943.g. apstiprināts Waffen SS Hauptsturmfirera dienesta pakāpē. 1943.g. novembrī ieskaitīts 15.LDv 2.BvP. 11.10.1944.g. pulka sastāvā ar kuģi "Mimi-Horn" pārceļas uz Vāciju. 12.01.1945.g. F. Avotiņš ievainots un 13.01.1945.g. no gūtā ieainojuma *mirst*.

Dalība karagājienos un kaujās: Par dalību 1. Pasaules kara laikā ziņu nav. Latvijas atbrīvošanas kara laikā no 8.10. līdz 22.11.1919.g. piedalās kaujās pret Bermonta karaspēku, bet Austrumu frontē pret Lielinieku karaspēku. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Apbalvojumi: Latvijas: 3. šķ. Lko., 5. šķ. Tzo, 4. šķ. Vo.(š), LAkpz., LAcpm.; Vācijas: 2. šķ. DzK¹⁸⁸.

Ģimenes stāvoklis: 16.03.1924.g. precas ar Matildi Olgu Untiks (15.04.1898.g.). Bērni: Velita Ārija (13.06.1927.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 330.l.; Turpat, 1474.f., 1.apr., 38.l., 73.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 268.l., 7.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 21.l., 6., 31., 201., 298.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 22.l., 12.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 23.l., 107., 117., 149.lp.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 167.l., 5.lp.; Turpat, 1428.f., 1.apr., 23.l., 193.lp.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 35c.l., 5., 6.lp.; "Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā." (X daļa.) 22.lpp.; U.I.Sietiņš. "Par zemi, ko mīlam ..." 82.lpp.; „Lāčplēša kara ordeņa kavalieri”. 53.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 166.lpp.; „Tukuma gadagrāmata.” 2012.g., 128.lpp.

AVOTIŅŠ Jānis Pētera d., pulkvedis–leitnants, dzimis 23.02.1896.g. Rīgas apriņķī Dreiliņu pagastā skolotāja ģimenē. 1940./41. g. dzīvo Cēsīs, Rīgas ielā 37.

Vispārējā izglītība: Beidzis 8 gadīgo Vitebskas ģimnāziju. Bijis Tērbatas universitātes Juridiskās fakultātes 1.kursa students.

Dienesta gaita: 01.08.1914.g. iestājas armijā un ieskaitīts Viņņas karskolas junkuru sastāvā. 24.11.1914.g. saņem apakšvirsnieka dienesta

¹⁸⁸ Saņēmis 1.12.1943.g., dienēdams 271. Valmieras KDBn.

pakāpi. 01.12.1914.g. beidzot karaskolu, saņem praporščika dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 139.RezKBn. 8.02.1915.g. būdams 2.PapR RK amatā, komandēts uz fronti. 20.02.1915.g. ierodas 254.Nikolajevas KP, kur 9.KP uzdots pildīt RK a.p. 20.04.1915.g. 9.KR iecelts RK amatā. 1915.g. jūnijā saņem podporučika dienesta pakāpi. 01.12.1915.g. saņem poručika dienesta pakāpi. No 01.12.1915.g. līdz 26.05.1916.g. 3.KBn periodiski pilda BK a.p. 25.01.1917.g. 3.KBn sastāvā pārcelts uz 663.Jaroslavļas KP, kur MāVKo iecelts KoPr amatā. 10.02.1917.g. nosūtīts uz 10.Armiju. 18.02.1917.g. pārcelts uz 5.Zemgales LStP, kur ieskaitīts 6.StR. 1917.g. saņem štābskapitan dienesta pakāpi. 19.02.1917.g. pārcelts uz LRezStP. 30.12.1917.g. pamet pulku un dodas uz Petrogradu, kur stājas Satversmes Sapulces savienības rīcībā. 01.02.1918.g. dodas uz Maskavu, kur iesaistās Latviešu virsnieku nelegālajā organizācijā “*Dzimtenes un brīvības aizstāvēšanas savienība*”. 16.04.1918.g. iecelts par jaunveidojamā Virsnieku bataljona komandieri. 27.05.1918.g. dodas uz Kazaņu, lai organizētu sacelšanos pret pilsētā esošo Lielinieku varu. 13.06.1918.g. pēc nelegālās organizācijas atklāšanas aizbēg uz Zlataustu. 20.06.1918.g. nokļūst Lielinieku gūstā, kur tiek turēts apcietinājumā. 28.06.1918.g. Čehoslovāku karaspēka daļas atbrīvo no gūsta. 29.06.1918.g. iestājas jaunformējamā Sibīrijas armijā¹⁸⁹, kur 22.Urāļkalnu StP iecelts PK amatā. 6.09.1918.g. pārcelts uz 23.Urāļkalnu StP, kur MācKo iecelts KoPr amatā. 30.12.1918.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 10.01.1919.g. pēc paša vēlēšanās dodas uz fronti. 18.01.1919.g. pārcelts uz 37.Urāļkalnu SP, kur 2.StR iecelts RK amatā. 15.05.1919.g. 3.StBn. iecelts BK amatā. 5.06.1919.g. pārcelts uz 1.StBn, kur iecelts BK amatā. 15.07.1919.g. 37.Urāļkalnu SP iecelts PKP amatā. No 18.08.1919.g. 37.Urāļkalnu SP uzdots pildīt PK a.p. 10.12.1919.g. pārcelts uz IzvKo, kur iecelts KoPr amatā. 3.02.1920.g. nokļūst Sarkanarmijas gūstā un ieslodzīts cietumā. 30.12.1920.g. atbrīvots no gūsta un ieskaitīts SA. 31.12.1920.g. nosūtīts uz Aizvolgas kara apriņķa priekšnieka štābu, kur ieskaitīts virsnieku rezervē. No 11.01. līdz 15.02.1921.g. atrodas 81.EtapaBn SevUzdVs amatā. 21.03.1921.g. pēc bataljona izformēšanas pārcelts uz 2.Samāras RezP, kur iecelts RK amatā. 6.05.1921.g. saņem dienesta atvaļinājumu. 1921.g.29./30.maija naktī, būdams dienesta atvaļinājumā, nelegāli pāriet Krievijas Latvijas robežu. 28.06.1921.g. iestājas Latgales ParP, kur ieskaitīts 3.ParR. 21.01.1922.g. pārcelts uz 2.ParR, kur iecelts RK amatā. 10.03.1922.g. pēc pulka

¹⁸⁹ Kolčaka armijā

izformēšanas pārcelts uz 9.Rēzeknes KP Latgales ParBn, kur 3.ParR iecelts VK amatā. No 7.02. līdz 23.08.1923.g. piekomandēts Latgales Dv štābam. 23.08.1923.g. piekomandēts 4.KR, kur iecelts VK amatā. Periodiski pilda RK a.p. No 20.10.1923.g. līdz 4.09.1924.g. mācās KS organizētajā Virsnieku kursā. Pēc kursa beigšanas iegūst KS beigušā tiesības, atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 11.09.1924.g. 9.KR 1.KV iecelts VK amatā. 21.09.1924.g. 9.KR iecelts RK amatā. No 20.09.1924.g. līdz 15.09.1926.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 3.KBn periodiski pilda BK a.p. 9.12.1926.g. atcelts no RK amata. 19.01.1927.g. pārcelts uz 8.KR, kur 2.KV būdams iecelts VK amatā, piekomandēts InsR. 01.06.1927.g. pācelts uz 7.Siguldas KP, kur 1.KR 1.KV iecelts VK amatā. 14.01.1928.g. pārcelts uz 1.LoR, kur uzdots pildīt RK a.p. 21.02.1928.g. 1.LoR iecelts RK amatā. No 31.08. līdz 23.09.1929.g. mācās Daugavpilī organizētajā Ložmetējnieku rotas komandiera kursā. 24.04.1935.g. pārcelts uz KBt, kur iecelts BtK amatā. No 05.08. līdz 22.09.1935.g. mācās Daugavpilī organizētajā Kājnieku baterijas virsnieku kursā. 03.10.1936.g. pārcelts uz 2.KBn, kur uzdots pildīt BK a.p. No 05.03. līdz 08.08.1937.g. mācās AK organizētajā Bataljona komandiera kursā. No 27.01. līdz 21.03.1938.g. 2.KBn uzdots pildīt BK a.p. 22.04.1938.g. 1.KR iecelts RK amatā. No 01.08.1938.g. līdz 01.02.1939.g. pulkā ievēlēts par GT locekli. 01.08.1939.g. pulkā iecelts par tiesas piesēdētāju. 06.10.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 11.Dobeles KP. 18.10.1939.g. ierodas 11.Dobeles KP, kur 2.KBn iecelts BK amatā. 17.11.1939.g. saņem pulkvedisleitnants dienesta pakāpi. 29.11.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 7.Siguldas KP. 15.12.1939.g. ierodas uz 7.Siguldas KP Viļākā dislocēto 3.KBn, kur iecelts BK amatā. 31.01.1940.g. pārcelts uz Alūksnē dislocēto 1.KBn, kur iecelts BK amatā. No 02.04. līdz 04.04.1940.g. piedalās Armijas ziemas manevros. 10.09.1940.g. ieskaitīts 285.StP, kur iecelts PK komandiera amatā. 09.10.1940.g. izdota Baltijas SKA pavēle par atvaļināšanu no karadienesta. 18.10.1940.g. izdota pavēle par atbrīvošanu no ieņemamā amata 7.Siguldas KP un atvaļināšanu no aktīvā karadienesta piemērota amata trūkuma dēļ SA. 08.12.1940.g. svītrots no visiem LTA sarakstiem kā atvaļinātu no karadienesta līdz turpmākam rīkojumam. 1941.g.jūlijā darbojas Alūksnes partizānu grupā. Līdz turpmākam ziņu nav. 2.02.1944.g. izsaukts uz Latviešu leģiona iesaukšanas komisiju, komisija nolemj iesaukšanu atlikt uz 2 mēnešiem. 21.04.1944.g. nosūtīts uz Jelgavā dislocēto 15.LDv Rezerves un apmācības brigādi, kur Waffen-SS Oberšturmbanfirera dienesta pakāpē iecelts BK amatā. 15.08.1944.g. pārcelts uz Pulcēšanās vienību, kur uzdots formēt 3.KBn un pēc tās

saformēšanas pieņemt tās komandēšanu. 22.08.1944.g. pārcelts uz pl. Opmaņa Bn, bet vēlāk ieskaitīts štābā kā rezerves virsnieks. 28.08.1944.g. no štāba rezerves komandēts uz 4.BvBn. 8.05.1945.g. nokļūst PSRS armijas gūstā.

Arests: J.Avotiņš 31.05.1945.g. arestēts. PSRS VDTK Ļeņingradas frontes Pretizlūkošanas pārvalde J.Avotiņam izvirza apsūdzību: „*Bijis vācu SS armijas apakšpulkvedis, veica pretpadomju aģitāciju.*” 06.10.1945.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola: „*Lietu klausījāmieš un nolēmām pēc KPFSR KK 58.panta 1.a punkta un 58.panta 10.punkta 2.daļas par dzimtenes nodevību un pretpadomju aģitāciju ieslodzīt uz 10.gadiem LDN, bez mantas konfiskācijas.*” J.Avotiņš sodu izcieš Molotovas apgabala “*Borovskas noietnē*”. J.Avotiņš atbrīvots 11.10.1954.g.

Pēckara periods: J.Avotiņš pēc soda izciešanas dodas uz izvēlēto dzīves vietu Latvijā un strādā Rīgā “Mājražotāju kombinātā”. J.Avotiņš *miris* 22.07.1965.g. sanatorijā Ogrē un apbedīts Rīgā 1.Meža kapos.

Reabilitācija: 22.04.1992.g. reabilitēts ar Latvijas Republikas 3.08.1990.g. likumu.

Dalība karagājienos un kaujās: Pirmā pasaules kara laikā piedalās no 20.02.1915.g. līdz 10.02.1917.g. kaujās pie Grodņas, Suvalkiem, Augustovas, Barānovičiem, Smerģiem un Karpatu kalnos Kirli-Gobas rajonā pret Vācu armiju. Krievijas pilsoņu karā Kolčaka armijas sastāvā piedalās no 29.06.1918.g. līdz 03.02.1920.g. kaujās pie Zlatoustas, Ufas, Sterlitamakas, Orenburgas, Bištekas un Ujilas pret SA karaspēku. Kaujas darbības laikā 3 reizes ievainots. SA dien no 30.12.1920.g. līdz 30.05.1921.g., bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav. Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujā ziņu nav.

Apbalvojumi: Krievijas: 4.šķ.Sv.Vo.(š), 3. un 4.šķ. Sv.So.; 2.,3. un 4.šķ.Sv.Ao.(š); Latvijas: 5.šķ.Tzo, 4.šk.Vo.; Vācijas: 1.un.2.šķ Dzk, KNk.

Ģimenes stāvoklis: 04.05.1922.g. precas ar Zeltu Saksis (09.10.1897.g.–1975.g.). Bērni: Ausma Ruta (20.12.1925.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 333.l.; Turpat, 1495., 1.apr., 48.l., 41., 56., 67., 107.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 72.l., 82., 213.lp.; Turpat, 1495.f., 1.apr., 75.l., 8., 139.lp.; Turpat, 1499.f., 1.apr., 235.l., 511.lp.; Turpat, P-1.f., 1.apr. 2.l., 2., 5., 6., 41., 57.lp.; Turpat, P-71.f., 1.apr., 1.l., 1., 2.lp.; Turpat, P-180.f., 1.apr., 431.l.; Turpat, P-180.f., 5.apr., 35c.l., 10., 11.lp.; LVA, 28.f., 1.apr., 1.l., 151.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr., 42563.l.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 2975.l.; „Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā”. (I daļa.) 190.,192., 271.lpp., (V daļa.) 229.lpp.; „Latvijas armijas

augstākie virsnieki 1918. – 1940”., 75.lpp.; „No NKVD līdz KGB”. 37.lpp.; „LKM” no leģionā iesaukto virsnieku saraksta – 509.rinda; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AVOTIŅŠ Jānis Voldemārs Miķeļa d., kapteinis, dzimis 31.08.1901.g. Rīgā. 1940./41.g. dzīvo Apē, Valkas ielā 12 – 1.

Višpārējā izglītība: Beidzis Rīgas pilsētas 1. vidusskolas 2.klasi.

Dienesta gaita: 30.09.1922.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 07.06.1923.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.10.1923.g. saņem armijas kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1924.g. beidot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi, nosūtīts turpmākam dienestam uz 7.Siguldas KP 2.KB, kur ieskaitīts LoR. 15.10.1924.g. pārcelts uz 4.KR, kur 2.KV uzdots pildīt VK a.p. 25.12.1924.g. pārcelts uz MīnR, kur 2.KV uzdots pildīt VK a.p. 12.08.1925.g. pārcelts uz 4.KR, kur 2.KV uzdots pildīt VK a.p. 05.08.1926.g. pārcelts uz 3.KR. 15.11.1926.g. pārcelts uz 2.KR. No 1.12.1927.g. līdz 28.09.1928.g. 9.KR 2.KV uzdots pildīt VK a.p. 17.11.1928.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.12.1928.g. pārcelts uz 4.KR, kur 3.KV iecelts VK amatā, vienlaikus piekomandēts 3.KB LoR. 3.01.1929.g. pārcelts uz 2.KR, kur 2.KV iecelts VK amatā, vienlaikus dienesta pienākumus turpina pildīt 3.KB LoR. 16.04.1929.g. pārcelts uz 9.KR, kur 1.KV iecelts VK amatā. 10.02.1933.g. pārcelts uz 8.KR, kur 3.KV iecelts VK amatā. 04.10.1933.g. pārcelts uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 5.KR. 19.04.1934.g. pārcelts uz 6.KR. 21.01.1935.g. pārcelts uz 2.LoR, kur iecelts VK amatā. 02.04.1935.g. piekomandēts 1.LoR. 10.05.1935.g. pārcelts uz 3.KR, kur iecelts VK amatā. 04.09.1935.g. piekomandēts SmR, kur iecelts RK amatā. 1.06.1936.g. pārcelts uz KBt, kur iecelts VK amatā, vielaikus turpina būt piekomandēts SmR. 24.01.1938.g. nosūtīts uz ApPe IntDa organizēto Saimniecības virsnieku kursu. 2.05.1938.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. No 8.02.1939.g. papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 3.KR uzdots pildīt RK a.p. 3.11.1939.g. 3.KR iecelts RKP amatā. 7.12.1939.g. pārcelts uz 11.KR, kur iecelts RKP amatā. No 1939.g.decembra līdz 05.01.1940.g. 11.KR uzdots pildīt RK a.p. 19.03.1940.g. piekomandēts 10.KR, kur uzdots pildīt RKP a.p. 29.03.1940.g. 10.KR iecelts RKP amatā. 30.07.1940.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi un pavēli par pārcelšanu uz 9.Rēzeknes KP. 12.08.1940.g. ierodas 9.Rēzeknes KP, kur 9.KR iecelts RK amatā. 23.08.1940.g. nodod 9.KR komandēšanu. 10.09.1940.g. ieskaitīts 227.StP 3.StBn, kur 9.StBn iecelts RK amatā. 27.09.1940.g.

svītrots no LTA 9.Rēzeknes KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 04.10.1940.g. nosūtīts 227.StP komandiera rīcībā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē iecelts RK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 1942.g. dien Valmieras aprīņa Policijas iecirknī. No 1942.g.janvāra ieskaitīts 279. Cēsu KDBn, kur 1.KDR iecelts RK amatā, bet vēlāk pārcelts uz 278. Dobeles KDBn, kur 4.KR iecelts RK amatā. 1943.g. janvārī pārcelts uz 271.Valmieras KDBn, kur iecelts BK amatā. 17.02.1943.g. pārcelts uz 266.Rēzeknes KDBn, kur 2.KDR iecelts RK amatā. No 1943.g. marta līdz maijam dien 282. Ventas KDBn 2.KDR RK amatā. No 1943.g. maija līdz jūnijam atrodas 266.Rēzeknes KDBn VesR. 1943.g. jūlijā pārcelts uz 282.Ventas KDBn, kur iecelts BK amatā. 11.07.1943.g. Waffen-SS Hauptšturmfirera dienesta pakāpē ieskaitīts 15.LDv. 01.01.1944.g. pārcelts uz citu vienību. 30.12.1944.g. dien 1.BvP 3.BvBn 11.BvR RK amatā. 10.01.1945.g. dien 15.LDv 2.GrP RK amatā. 1945.g.februārī ieskaitīts Rusmaņa KG, kur iecelts RK amatā. 1945.g.maijā nonāk Rietumu sabiedroto gūstā.

Pēckara periods: Pēc atbrīvošanas no gūsta pārceļas uz ASV, bet vēlāk uz Austrāliju. Līdz turpmākam ziņu nav. J.Avotiņš *miris* 5.08.1988.g. Melburnā, Austrālijā.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kur laika posmā no 15.01.1943.g. līdz 14.07.1944.g. piedalās sarkano partizānu apkarošanā Sluckas un Minskas apkārtnē, bet no 13.08.1944.g. līdz novembrim ņem tiešu dalību kaujās pie Apes, Veru, Siguldas un Dobeles.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Vo.

Ģimenes stāvoklis: 19.06.1928.g. precas ar Hertu Mūrnieks (2.07.1903.g.). Bērni: Solveiga Džogenda (25.03.1930.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 332.l.; LVVA, 1303.f., 1.apr., 4.l., 7.lp.; LVVA, 1476.f., 1.apr., 74.l., 31.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 77.l., 48., 113. un 343.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 158.l., 463.lp.; LVVA, 1497.f., 1.apr., 87.l., 63., 75. un 199.lp.; LVVA, 1497.f., 1.apr., 89.l., 263., 291. un 357.lp.; LVVA, 1497.f., 1.apr., 158.l., 463.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr., 23.l., 193.lp.; LVVA, 1516.f., 1.apr., 20.l., 40.lp.; LVVA, 1516.f., 1.apr., 21.l., 22.lp.; LVVA, 180.f., 5.apr., 35c.l., 5., 6. un 13.lp.; LVVA, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 113. un 394.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 1.l., 1.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 6.l., 52.lp.; LVA, 688.f., 1.apr., 5.l., 48.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 91.lp.; LVA, 2294.f., 1.apr., 14.l., 42.lp.; “Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā” (II daļa.) 164.,165.,243., 144.lpp. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 166.lpp.

AVOTIŅŠ Rudolfs Voldemārs Jāņa d., ārsts pulkvedis–leitnants, dzimis 30.12.1887.g. Rīgas apriņķī Inčukalna pagasta “*Sviļos*” mūrnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1909.g. beidzis Rīgas R. Murmaņa vidusskolas vakara klasi. 1926.g. beidz LU Medicīnas fakultāti.

Dienesta gaita: 1909.g. oktobrī, būdams skolotājs, atbrīvots no iesaukšanas obligātajā karadienestā. 21.07.1914.g. mobilizēts un ieskaitīts Daugavpilī RezR. 1914.g. augustā pārcelts uz 42.LaRezL, kur iecelts rakstveža amatā. 1915.g. maijā pārcelts uz Rietumu frontes SanPe, kur iecelts rakstveža amatā. 1916.g. februārī nokārto pārbaudījumus kara laika ierēdņa pakāpes saņemšanai. 1916.g. augustā kara laika ierēdņa statusā pārcelts uz 62.LaRezLi, kur iecelts darbveža amatā. 1918.g. ieskaitīts SA. 21.03.1921.g. iestājas Latvijas armijā, ieskaitīts Rīgas kara slimnīcā, kur iecelts jaunākā medicīnas feldšera amatā. 1.02.1922.g. iecelts vecākā medicīnas feldšera amatā. 31.12.1926.g. saņemot ārsts leitnants dienesta pakāpi, pārcelts turpmākam dienestam uz 6.Rīgas KP, kur iecelts jaunākā ārsta amatā. 10.01.1927.g. piekomandēts Rīgas KSI. 11.11.1929.g. saņem ārsta virsleitnanta dienesta pakāpi. 26.04.1930.g. pārcelts uz Rīgas KSI, kur iecelts ordinatora amatā. 12.03.1934.g. norīkots par Ķirurģiskās Ia (sieviešu) un Ib apakšnodaļas atbildīgo. 17.09.1934.g. iecelts vecākā ordinatora amatā. 17.11.1937.g. saņem ārsta kapteiņa dienesta pakāpi. No 13.03. līdz 28.03.1939.g. apmeklē kara ārstu kursu. 5.05.1939.g. pulkā ievēlēts Virsnieka kluba valdē. 11.11.1939.g. saņem ārsta pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi. 14.06.1940.g. pēc paša vēlēšanās atvaļināts līdz turpmākam rīkojumam. 15.07.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā atvaļinātu. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g. dodas bēgļu gaitās uz Vāciju, bet vēlāk pārceļas uz ASV. R.Avotiņš *miris* 06.01.1981.g. Dienviddakotas pavalstī, ASV.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas cīņās un Otrā pasaules karā nav piedalījies.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.TZo.

Ģimenes stāvoklis: 29.12.1919.g. precas ar Emmu Lūkins. (1894.g.–14.12.1930.g.). Bērni: Zeltīte (08.02.1925.g.), Mirdza (17.05.1928.g.). 26.05.1932.g. precas otrreiz ar Almu Rengelis dz.Mednis (18.11.1896.g.). Adoptē otrās sievas meitas: Zeltīti (1925.g.), Mirdzu Maiju (1928.g.). Bērni: Mirjama (04.03.1933.g.), Pēteris Voldemārs (15.11.1938.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 337.l.; LVVA, 1472.f., 1.apr., 4148.l., 123. un 152.lp.; LVVA, 1515.f., 4.apr., 25.l.; LVVA, 1474.f., 1.apr., 12.l.; “Latvijas armijas augstākie virsnieki 1918.–1940”, 79.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”.

AVOTKALNS¹⁹⁰Eduards Tomasa d., leitnants, dzimis 20.01.1914.g. Ludzas pagasta „Rudovās” lauksaimnieka ģimenē. 1940./41.g. dzīvo Valmierā, Sarkanarmijas ielā 6–2.

Vispārējā izglītība: 1933.g. beidzis Ludzas Valsts ģimnāziju.

Dienesta gaita: 30.10.1935.g. iesaukts obligātajā karadienestā un kā kareivis ieskaitīts 9.Rēzeknes KP. 15.04.1936.g. beidz Instruktoru kursu un saņem dižkareivja dienesta pakāpi. 15.05.1936.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 29.09.1936.g. iestājas KS. 01.09.1938.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 8.Daugavpils KP, kur ieskaitīts 2.KR. 7.01.1939.g. piekomandēts InsR, kur uzdots pildīt VK a.p. 06.11.1939.g. pārcelts uz 1.LoR, kur uzdots pildīt VK a.p. 16.12.1939.g. piekomandēts KBt. No 12.01. līdz 22.02.1940.g. piekomandēts PŠ, kur pilda KaPr a.p. No 20.03. līdz 26.09.1940.g. piekomandēts Latgales Dv štābam. 26.09.1940.g. nosūtīts 295.StP komandiera rīcībā. 7.10.1940.g. ieskaitīts 295.StP 4.StR, kur iecelts VK amatā. Papildus tiešajiem dienesta pienākumiem 4.KR periodiski pilda RK a.p. 25.10.1940.g. svītrots no 8.Daugavpils KP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā.

Arests: 14.06.1941.g. karaspēka vasaras nometnē Litenē aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. E.Avotkalns ierodas „Norilļag” nometnē. 07.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „Praktiski vesels.” 7.09.1941.g. E.Avotkalns pratināts no 20.10 līdz 24.00, kuras laikā aizpildīta arestētā anketa¹⁹¹. 17.09.1941.g. pieņemts lēmums par arestēšanu. Lēmuma pamtojums: „Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par E.Avotkalna noziedzīgo darbību, konstatēju, ka ir kulaka dēls, Latvijas Nacionālajā armijā bijis fašistiskās organizācijas „Aizsargi” biedrs, Sarkanās armijas atnākšanu un Padomju varas nodibināšanu pieņēmis naidīgi. Nacionālists. Pret partijas un Padomju valdības veiktajiem pasākumiem Latvijā attieciens naidīgi. Nolēmu E.Avotkalnu, aizturētu 14.06.1941.g., arestēt.” 17.09.1941.g. izsniegts pārmeklēšanas un arestēšanas orderis Nr.544. 30.09.1941.g. E.Avotkalnam uzrādīta apsūdzība: „Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.253 materiālus un ņemot vērā to, ka E.Avotkalns ir pietiekami atmaskots, jo, būdams naidīgi noskaņots pret Padomju varu, nodarbojies ar pretpadomju aģitāciju. Pamatojoties uz likumu, nolēmu E.Avotkalnu saukt pie atbildības par KPFSR KK 58 – 10. 1 pantā veiktajiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu

¹⁹⁰ līdz 23.04.1940g. **Valeiņa**, arī **Valeinis**

¹⁹¹ Tēvam pieder 46 ha zemes, 3 zirgi, 8 govys un plaujmašīna. Tur vienu algādzi.

paziņot.” 1.10.1941.g. E.Avotkalns pratināts no 18.30 līdz 19.30, kuras laikā iepazīstas ar pret viņu izvirzītām apsūdzībām. Pēc pratināšanas tiek sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas protokols, kurā teikts: „Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā Nr.253 par pabeigtu un iegūtos datus par pietiekošiem, lai lietu nodotu tiesai. Pamatojoties uz likumu, par to apsūdzētajam paziņoju, apsūdzību uzrādīju un jautāju, vai viņam ir kas piebilstams. Apsūdzētais E.Avotkalns pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem paziņoja, ka pēc būtības viņam nekas pievienojams neesot.” 2.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens, kurā teikts: „Celtajās apsūdzībās sevi par vainīgu atzinis. Tiesājams pēc iepriekšminētā KK panta. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu E.Avotkalna, kā sociāli bīstama elementa, lietu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai apspriedei.” Rezolūcijā E.Avotkalnu ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem. 5.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķās apspriedes protokola Nr.71-b &170: „Lietu Nr.253 klausījāmiem un nolēmām E.Avotkalnu par aktīvu cīņu pret kontrrevolucionāru kustību ieslodzīt LDN uz 10 gadiem, termiņu skaitot no 17.09.1941.g. (KPFSSR KK 58-10. I pants.). 1942.g. strādā par brigadieru. 05.11.1946.g., būdams „Taisētlag” nometnē, raksta vēstuli PSRS ģenerālprokuroram, kurā lūdz viņa lietu pārskatīt. 1947.g., būdams produktu noliktavas vadītājs, tiek konstatēts iztrūkums noliktavā, par ko E.Avotkalnam piespriež vēl 2 gadus ieslodzījumā. Soda izciešanas laikā E.Avotkalns par labu darbu saņem vairākus soda termiņu saīsinājumus. E.Avotkalns 23.01.1952.g. atbrīvots no ieslodzījuma un uz līgumu paliek strādāt Noriļskas kombinātā par grāmatvedi.

Pēckara periods: 1955.g. E.Avotkalns atgriežas Latvijā. No 16.05.1955.g. līdz 01.08.1956.g. strādā Smiltenes rajona Rūpkombinātā par grāmatvedi. No 01.08.1956.g. līdz 15.02.1957.g. strādā Smiltenes rajona Rūpkombinātā galvenā grāmatveža vietnieka amatā. No 15.02.1957.g. Smiltenes Rūpkombinātā strādā galvenā grāmatveža amatā. E.Avotkalns miris 1988.g.decembrī Valmierā.

Reabilitācija: 12.10.1957.g. E.Avotkalns raksta vēstuli PSRS Galvenās kara prokuratūras Galvenajam kara prokuroram, kurā lūdz viņu reabilitēt. 1.07.1958.g. PSRS Galvenās kara prokuratūras Galvenais kara prokurors iesniedz protestu Maskavas KA Kara tribunālam, kurā teikts: „Lietā nav pierādījumu par E.Avotkalna noziedzīgo rīcību pret Padomju valsti, tamdēļ, vadoties no PSRS prokuroru uzraudzības nolikuma 25.panta, lūdzu PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atcelt un tieslietu pierādījumu trūkuma dēļ izbeigt.” 17.07.1958.g. Maskavas KA Kara tribunāls ar lēmumu Nr.5063/ss protestu ievēro un lietu pārskata, kā

rezultātā PSRS NKVD Sevišķās apspriedes 5.09.1942.g. lēmumu atceļ un tiesvedību nozieguma sastāva neesamības dēļ izbeidz. 1.02.2000.g. E.Avotkalns reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu.

Sabiedriskās organizācijas: 1935.g. 3 mēnešus sporta interešu dēļ bijis Latvijas IeM Aizsargu organizācijas biedrs.

Ģimenes stāvoklis: Precējies ar Almu Pētera m. Krievs.

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 330.l.; Turpat, 1494.f., 1.apr., 77.l., 435., 447.lp.; Turpat, 1496.f., 1.apr., 77.l., 105.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l., 71.lp.; Turpat, 1616.f., 1.apr., 42.l., 20.lp.; Turpat, 1496.f., 1.apr., 74.l., 298., 349.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 29.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 1.l., 51.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 188.lp.; Turpat, 1986., 2.apr., P-4693.l., 1.-88.lp.; “No NKVD līdz KGB”. 37.lpp.; “Aizvestie 1941.g.14.jūnijs”. 648.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 57.lpp.; Ziņas no V.Eihenbauma ievietoējuma internetā pie A burta. Nr.1157., 1297.

AVOTNIEKS Bazilijs Jāņa d., virsleitnants, dzimis 20.07.1908.g. Bauskas apriņķī Skaistkalnes pagastā. 1940./41.g. dzīvo Rīgā, Bauskas ielā 26–49.

Vispārējā izglītība: 1928.g. beidz Bauskas vidusskolu.

Dienesta gaita: 25.02.1929.g. iestājas Latvijas armijā, kur ieskaitīts 9.Rēzeknes KP. 27.09.1929.g. iestājas KS, kur ieskaitīts KN. 28.08.1930.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1931.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 1.Liepājas KP, kurš ieskaitīts Neatkarības rotā. 17.12.1932.g. pārcelts uz 3.KR. No 07.03. līdz 26.09.1934.g. piekomandēts 6.KR. 01.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 17.11.1934.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. 01.07.1935.g. pārcelts uz 5.KR, kur iecelts VK amatā. 19.10.1936.g. nosūtīts uz JP organizēto Jāšanas kursu. 28.08.1937.g. pēc kursa beigšanas atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 1.12.1937.g. komandēts uz 2.Ventspils KP, kur 4.KR iecelts VK amatā. 5.12.1938.g. atgriežas pulkā iepriekšējā amatā. 02.02.1939.g. izdota pavēle par pārcelšanu uz 8.Daugavpils KP. 11.02.1939.g. ierodas pulkā, kurs ieskaitīts 1.KR. 14.09.1940.g. ieskaitīts 183.StDv 295.StP personālsastāvā. 07.10.1940.g. 295.StP iecelts VK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no 8.Daugavpils KP virsnieku sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli vecākā leitnanta pakāpē iecelts VK amatā. Līdz turpmākam ziņu nav. 07.08.1941.g. iestājas Rīgas KPalP, kur 6.KPalPR

GK amatā. 22.10.1941.g. 1.Atsevišķās Rīgas KDBn¹⁹² (*vācu v. 1.Letische Kampf Abteilung*) sastāvā, kopā ar 3.KDR, būdams RK, nosūtīts uz Ļeņingradas fronti, Krievijā. 30.01.1943.g. 1.Atsevišķās Rīgas KDBn sastāvā iekļauts 2.LBr. 03.09.1943.g. pārcelts uz 15.LDv, kur Waffen-SS Oberšturmfrēra dienesta pakāpē ieskaitīts 32.KP. 10.01.1945.g. dien 2.GrP RK amatā. Par tālāko dzīves gājumu ziņu nav.

Piedalīšanās karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, kur no 14.12.1941.g. līdz 1942.g. pavasarim atrodas frontes līnijā pie Ilmeņa ezera. Vēlāk piedalās arī citās kaujās.

Ģimenes stāvoklis: 30.09.1928.g. precas ar Martu Ozols (21.02.1904.g.). Bērni: Ivars (18.08.1930.g.), Valdis Andrejs (2.11.1934.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 327.l.; LVVA, 5601.f., 2.apr. 1821.l., 1.lp.; LVVA, 1490.f., 1.apr., 33.l., 339.lp.; LVVA, 1496.f., 1.apr., 74.l., 35.lp.; LVVA, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1208.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr. 25.l., 68.lp.; LVVA, P-180.f., 5.apr., 35c.l., 48.lp.; LVVA, P-1000.f., 1.apr., 3.l., 394.lp.; LVA, 356.f., 1.apr., 1.l., 29.lp.; LVA, 698.f., 1.apr., 15.l., 96.un185.lp.; “Latv. karavīrs Otrā pasaules kara laikā.” (II daļa). – 99.lpp. J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 20.lpp.

AVOTS¹⁹³ Konstantīns Jēkaba d., virsleitnants, dzimis 24.03.1904.g. Igaunijā.

Viņš pārstāvēja izglītība: 1923.g. beidz Valmieras Valsts vidusskolu.

Dienesta gaita: 27.09.1923.g. stājas KS, kur ieskaitīts AN kadetkandidātos. 01.10.1923.g. nosūtīts uz InsBt, kur ieskaitīts Instruktoru kursā. Pēc kursa beigšanas nosūtīts uz Vidzemes AP jaunbūvēju apmācīšanai. 17.01.1924.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 01.03.1924.g. saņem kaprāļa dienesta pakāpi un atgriežas KS, kur ieskaitīts 1.speciālkursa kadetu sastāvā. 30.03.1926.g. saņem kadet–kaprāļa dienesta pakāpi. 01.09.1926.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz Vidzemes AP. No 11.10.1926.g. 6.ABt 2.AV uzdots pildīt VK a.p. No 11.12.1926.g. pulkā uzdots pildīt FAVA a.p. 15.05.1927.g. pulkā iecelts ložmetējnieku apmācītāja amatā. 05.01.1928.g. 6.ABt 2.AV iecelts VK amatā. No 05.05. līdz 13.09.1929.g. norīkots Daugavpils poligona priekšnieka rīcībā. 31.08.1929.g. piekomandēts pulka štābam, kur uzdots pildīt Tieslietu darbveža a.p. 28.09.1929.g. pārcelts uz PŠ, kur iecelts Tieslietu darbveža amatā. 17.11.1929.g. saņem

¹⁹² vēlākais 16.Zemgales bataljons

¹⁹³ līdz 8.05.1940.g. PAUŽA

virsliecinanta dienesta pakāpi. 19.11.1929.g. pulkā iecelts karavīru FAVa amatā. No 11.06.1930.g. līdz 23.08.1932.g. periodiski pilda ATe a.p. No 11.05. līdz 26.07.1934.g. papildus tiešajiem pienākumiem uzdots pildīt pulka MuPā a.p. 06.08.1934.g. paraksta karavīra svinīgo solījumu. 13.12.1934.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur iecelts VK amatā. No 30.03. līdz 24.08.1935.g. piekomandēts 4.ABt. 20.09.1935.g. piekomandēts Artilērijas inspektora štābam, kur uzdots pildīt Adjutanta palīga a.p. 07.04.1936.g. pārcelts uz 5.ABt, kur iecelts VK amatā. 20.11.1936.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur iecelts VK amatā. 03.02.1937.g. nosūtīts uz AK iestājpārbaudījumu kārtīšanai. 20.02.1937.g. pārcelts uz 3.Rūjienas ABt, kur iecelts VVs amatā¹⁹⁴. 20.01.1938.g. iecelts pulka virsdienesta karavīru krājaizdevumu kapitāla valdes priekšsēža amatā. 01.02.1938.g. atsaukts no Artilērijas inspektora štāba uz Vidzemes AP. No 12.04.1938.g. 5.ABt uzdots pildīt BtK a.p. No 29.03. līdz 08.04.1938.g. kārtī iestājpārbaudījumus mācībām AK. No 9.09. līdz 18.09.1938.g. piedalās Vecmuižas rajonā rīkotajos Armijas manevros. No 29.03. līdz 05.04.1939.g. AK kārtī iestājpārbaudījumus studijām Polijas un Lietuvas Augstākajā karaskolā. No 16.09. līdz 22.09.1939.g. mācās AK organizētajā Rotu komandieru kursā. No 27.09. līdz 30.10.1939.g. iecelts apmācībās iesaukto rezervistu apmācītāja amatā. 30.10.1939.g. piekomandēts AŠ OpDa. No 04.12.1939.g. līdz 15.01.1940.g. pārcelts uz 2.Cēsu ABt, kur iecelts BtK amatā. 24.01.1940.g. izvirzīts par pulka virsnieku kluba valdes locekļa kandidātu. 02.02.1940.g. pārcelts uz 1.Valmieras ABt, kur uzdots pildīt BtK a.p. 13.02.1940.g. pārcelts uz 7.ABt. No 19.02. līdz 3.05.1940.g. piekomandēts AŠ OpDa, kur OpN uzdots pildīt NPrP a.p. 27.02.1940.g. pārcelts uz 10.ABt, kur iecelts BtKP amatā. No 06.05. līdz 11.07.1940.g. piekomandēts Igaunijas armijai. 13.07.1940.g. atgriežas pulkā un 10.ABt stājas pie tiešo dienesta pienākumu pildīšanas. 24.08.1940.g. pārcelts uz 2.Cēsu ABt, kur iecelts BtKP amatā. 01.10.1940.g. atstāts Lazdonā Vidzemes AP, kur uz likvidācijas darba laiku iecelts rezerves krājumu pārziņa palīga amatā. 7.10.1940.g. ieskaitīts 640.Haubiču AP, kur iecelts BtK amatā. 25.10.1940.g. svītrots no Vidzemes AP sarakstiem kā iekļautu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli kapteiņa dienesta pakāpē iecelts BtK amatā, bet vēlāk atvaļināts. 01.03.1941.g. izslēgts no LTA visa veida atalgojuma. Līdz turpmākam ziņu nav. 1944.g.februārī Waffen SS Oberšturmfrirera dienesta pakāpē ieskaitīts Latviešu leģionā. Par turpmāko dzīves gājumu ziņu nav.

¹⁹⁴ 11.09.1939.g. vecākā virsnieka amats pārdēvēts par Baterijas komandiera palīga amatu.

Dalība karagājienos un kaujās: Otrā pasaules kara laikā militāro dienestu pilda Vācu armijā, bet par tiešu dalību kaujās ziņu nav.

Ģimenes stāvoklis: 30.09.1928.g. precas ar Martu Ozols (21.02.1904.g.). Bērni: Ivars (18.08.1930.g.); Valdis Andrejs (2.11.1934.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 327.l.; LVVA, 5601.f., 2.apr. 1821.l., 1.lp.; LVVA, 1470.f., 1.apr. 183.l., 43.lp.; LVVA, 1481.f., 1.apr. 56.l., 4.lp.; LVVA, 1483.f., 1.apr. 32.l., 162., 180.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 73.l., 52.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 74.l., 29., 100., 272.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 75.l., 80., 88., 257., 263., 266., 302., 304., 341.lp.; LVVA, 1507.f., 1.apr., 100.l., 13., 23., 31., 41., 52., 55., 130., 187., 202.lp.; LVVA, 1515.f., 1.apr. 25.l., 68.lp.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 17.l., 1208.lp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 167.lpp.

ĀZACIS¹⁹⁵ Ēvalds Valdis Jāņa d., pulkvedis–leitnants, dzimis 12.11.1900.g. Cēsu apriņķī Veļķu pagasta “Gaitēs” lauksaimnieka ģimenē.

Vispārējā izglītība: 1918.g. beidz Tverā evakuēto Rīgas kultūras tehnikumu.

Dienesta gaita: 17.06.1919.g. mobilizēts LPV BS, kur ieskaitīts 2.Ventspils KP. 07.10.1919.g. iestājas KS. 20.05.1920.g. beidzot KS, saņem leitnanta dienesta pakāpi un nosūtīts turpmākam dienestam uz 3.Jelgavas KP, kur ieskaitīts 3.LoR. 08.06.1920.g. 3.LoR iecelts VK amatā. No 02.11.1920.g. līdz 13.02.1921.g. piekomandēts AŠ SmPe, kur piedalās kareivju apgērbu pieņemšanas komisijā. 19.02.1921.g. pēc Armijas reorganizācijas no kara uz miera laika štatiem ieskaitīts 3.KR. 02.04.1921.g. 3.KR iecelts VK amatā. 31.05.1922.g. pārcelts uz 2.LoR, kur iecelts VK amatā. No 18.05. līdz 06.11.1923.g. nosūtīts Jelgavas garnizona priekšnieka rīcībā. 15.08.1923.g. pārcelts uz 1.KR, kur iecelts VK amatā. 14.04.1924.g. pārcelts uz 1.KR. 01.06.1924.g. piekomandēts 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 4.KR. 18.07.1924.g. pārcelts uz 2.Ventspils KP, kur ieskaitīts 2.KBn LoR. 26.06.1924.g. piekomandēts 2.KR. 26.07.1924.g. pārcelts uz 2.LoR. 01.09.1924.g. 2.LoR uzdots pildīt VK a.p. 14.10.1925.g. nosūtīts uz KS organizēto Virsnieku kursu. 16.09.1926.g. pēc kursa beigšanas iegūst KS beigušā statusu, pārcelts uz 4.KR. 12.10.1926.g. pārcelts uz KS, kur KN iecelts VK amatā. 17.11.1926.g. saņem virsleitnanta dienesta pakāpi. No 30.11.1926.g. līdz

¹⁹⁵ arī AZACS

13.05.1928.g. periodiski pilda gan SmKoPr, gan kasiera a.p. No 28.02. līdz 17.05.1927.g. uz Jaunkareivju apmācības laiku nozīmēts VK amatā. No 22.02. līdz 16.05.1928.g. uz Jaunkareivju apmācības laiku nozīmēts VK amatā. 16.12.1928.g. pārcelts uz 6.Rīgas KP, kur 1.KR iecelts VK amatā. 22.01.1929.g. nosūtīts uz ATP, kur ieskaitīts InsR organizētajā Speciālās apmācības kursā. 06.07.1929.g. piekomandēts BrR. 22.11.1929.g. pārcelts uz ATP, kur BrR iecelts BrAK amatā. 16.01.1930.g. nokārto pārbaudījumus atļaujai vadīt vieglo un smago mašīnu. 13.02.1930.g. BrR iecelts TK amatā. No 28.02. līdz 10.05.1930.g. uz jaunkareivju apmācīšanas laiku piekomandēts InsR. No 09.03.1930.g. līdz 02.07.1931.g. InsR uzdots pildīt VK a.p., vienlaikus piekomandēts BrAR. 03.07.1931.g. InsR iecelts VK amatā, vienlaikus atrodas BrAR. 01.10.1931.g. atsaukts no BrAR un InR uzdots pildīt RK a.p. 19.05.1932.g. iecelts pulka NomKd amatā un uz nometnes laiku piekomandēts TR. 28.06.1932.g. iecelts pulka kino pārziņa amatā. 28.07.1932.g. InR atbrīvots no RK a.p. 17.11.1933.g. saņem kapteinis–leitnants dienesta pakāpi. 1934.g. pulka tiesā iecelts par tās locekli. 31.03.1934.g. TR uzdots pildīt RK komandiera a.p. 20.04.1934.g. AuR iecelts sporta pārziņa amatā. 29.09.1934.g. pulkā iecelts SmDarPr. 17.11.1934.g. saņem kapteiņa dienesta pakāpi. 11.07.1935.g. TR iecelts RK amatā. No 14.01.1936.g. uzdots pildīt pulka bibliotēkas pārziņa a.p. 17.01.1936.g. pulkā ievēlēts par virsnieku GT. 15.02.1936.g. TR iecelts RK amatā. No 20.05.1936.g. uzdots pildīt pulka vēsturnieka a.p. No 24.08.1936.g. līdz 30.01.1937.g. mācās AK organizētajā Bataljona komandiera kursā. 12.01.1937.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT locekli. 08.02.1937.g. pēc kursa beigšanas atvaļinājuma atgriežas pulkā un stājas iepriekšējā amatā. 01.03.1937.g. pulka tiesā iecelts par tiesas locekli. 03.04.1937.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē. 20.05.1937.g. nosūtīts uz Daugavgrīvas nometni. 10.11.1937.g. pārcelts uz InR, kur iecelts RK amatā. 13.01.1938.g. pulkā ievēlēts par virsnieku GT locekli. 21.04.1938.g. pulka Virsnieku klubā ievēlēts valdē. 30.04.1938.g. pārcelts uz PŠ, kur iecelts par PKA apmācības jautājumos. No 11.09. līdz 17.09.1938.g. piedalās Armijas manevros. 10.01.1939.g. pulkā ievēlēts virsnieku zemākās GT. No 22.04.1939.g. līdz 03.03.1940.g. periodiski pilda BK a.p. 11.09.1939.g. pārcelts uz 1.TR, kur iecelts RK amatā. No 01.06. līdz 29.07.1939.g. atrodas pulka nometnē Daugavgrīvā. 30.09.1939.g. uz rezervistu apmācības laiku iecelts par apmācītāju. 01.01.1940.g. pulkā iecelts tiesas piesēdētāja amatā. 12.01.1940.g. pulkā ievēlēts virsnieku GT. No 29.01.1940.g. līdz 13.02.1940.g. mācās firmas „Krupp” rīkotajā apvidus auto vadītāju kursā. 19.02.1940.g. pārcelts uz

ApmBn, kur iecelts BK amatā. 01.03.1940.g. ApmBn 1.InsR iecelts RK amatā un papildus tiešajiem dienesta pienākumiem uzdots pildīt BnK a.p. No 01.04. līdz 31.05.1940.g. uz ApmBn organizēto Citu ieroču šķiru virsnieku kursa laiku iecelts apmācītāja amatā. 13.04.1940.g. ATBr ievēlēts Virsnieku kluba valdē. No 01.06. līdz 25.06.1940.g. atrodas brigādes nometnē Daugavgrīvā. 26.07.1940.g. saņemot pulkvedis–leitnants dienesta pakāpi, ApmBn iecelts BK amatā. 1940.g. brigādē iecelts tiesas priekšsēža amatā. 5.09.1940.g. ieskaitīts 183.StDv, kur 22.AIzBn iecelts BK amatā. 09.09.1940.g. sakarā ar brigādes izformēšanu pārcelts uz 183.StD 22.IzBn. 27.09.1940.g. svītrots no LTA sarakstiem kā ieskaitītu 24.TSK personālsastāvā. 15.11.1940.g. ar PSRS TAK pavēli apakšpulkveža dienesta pakāpē iecelts BnK.

Arests: 14.06.1941.g. Ē.Āzacis aizturēts un izvests uz Krasnojarskas novadu Noriļsku. 10.08.1941.g. ierodas „*Noriļlag*” nometnē. 6.09.1941.g. izdota ārsta izziņa: „*Praktiski vesels.*” 8.10.1941.g. pieņemts lēmums par Ē.Āzača arestēšanu. Lēmuma pamatojums: „*Caurskatot ienākušos NKVD materiālus par Ē.Āzača noziedzīgo darbību, konstatēju, ka bijis Latvijas armijas virsnieks. 1919.g. atrodoties baltlatviešu daļās, aktīvi cīnījies pret Sarkano armiju. Pēc uzskatiem buržuāziskais nacionālists. Padomju varas nodibināšanu Latvijas teritorijā pieņēmis naidīgi. Starp dienesta biedriem veicis pretpadomju aģitāciju. Nolēmu Ē.Āzaci, aizturētu 14.06.941.g., arestēt.*” 8.10.1941.g. izsniegts kratīšanas un arestēšanas orderis Nr.846 un arestēts. 8.10.1941.g. Ē.Āzacis tiek pratināts no 9.00 līdz 11.05, kuras laikā aizpilda arestētā anketu¹⁹⁶. 23.10.1941.g. Ē.Āzacim uzrādīta apsūdzība, kurā teikts: „*Caurskatot izmeklēšanas lietas Nr.673 materiālus un ņemot vērā to, ka Ē.Āzacis ir pietiekoši atmaskots, jo, būdams pretpadomiski noskaņots pret Padomju varas nodibināšanu Latvijas teritorijā, attiecies naidīgi. Dienesta biedru vidū veicis pretpadomju aģitāciju. Vadoties no likuma, nolēmu Ē.Āzaci saukt pie atbildības par KPFSR KK 58-10. I pantā minētiem noziegumiem, par ko apsūdzētajam pret parakstu tiks paziņots.*” 23.10.1941.g. Ē.Āzacis pratināts no 12.25 līdz 13.10., pēc pratināšanas sastādīts pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas protokols: „*Pieņemu iepriekšējo izmeklēšanu lietā Nr.673 par pabeigtu, tiesājams par KPFSR KK 58 - 10. I pantā minētiem noziegumiem, iegūtie dati ir pietiekoši, lai lietu nodotu tiesai. Vadoties no likuma, par to apsūdzētajam paziņoju un apsūdzību uzrādīju. Apsūdzētais Ē.Āzacis pēc iepazīšanās ar lietas materiālu, paziņoja, ka pēc būtības*

¹⁹⁶ lielsaimnieks, pieder: 3 zirgi, 10 govīs, 5 aitas

viņam nekas pievienojams lietai neesot.” 25.10.1941.g. sagatavots apsūdzības slēdziens: „*Celtajās apsūdzībās savu vainu atzinis. Tiesājams pēc KPFSR KK 58-10. I panta. Pamatojoties uz izklāstu, nolēmu lietu virzīt izskatīšanai PSRS NKVD Sevišķai sapulcei.*” Rezolūcijā ieteikts sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 gadiem. 05.09.1942.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķas apspriedes protokola Nr.71-b &185: „*Lietu Nr:673 par Ē.Āzaci klausījāmiem un nolēmām par aktīvu cīņu pret revolucionāro kustību pilsoņu kara laikā un pretpadomju aģitāciju ieslodzīt LDM uz 10 gadiem, termiņu skaitot no 08.10.1941.g.*” 09.12.1944.g. ieslodzījuma vietā izrakstīta izziņa Nr.35018, kurā raksturots labi. 28.08.1945.g. izraksts no PSRS NKVD Sevišķas apspriedes protokola Nr.31-b &267: „*Lietu par Ē.Āzaci klausījāmiem un nolēmām: par augstiem darba rādītājiem un teicamu uzvešanos dzīvē soda izciešanu LDN samazināt par 6 mēnešiem.*” 17.06.1947.g. Ē.Āzācis miris „*Kraslag*” nometnē progresējošas tuberkulozes rezultātā.

Reabilitācija: 20.11.1989.g. Baltijas KA kara prokurora vecākais palīgs sagatavo slēdzienu, kurā teikts, ka Ē.Āzača tieslieta atbilst PSRS AP 16.01.1989.g. 1.dekrēta noteikumiem kā nepatiesi represētu. 17.04.2008.g. Latvijas Republikas Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūra pieprasa LVA ziņas par Ē.Āzaci. 22.04.2008. LVA pieprasītās ziņas izsniedz LR Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūrai. 09.06.2008.g. Ē. Āzācis reabilitēts ar LR 03.08.1990.g. likumu. Apliecība Nr.18049.

Dalība karagājienos un kaujās: Latvijas atbrīvošanas kara laikā piedalās no 09.10. līdz 13.11.1919.g. Rīgas aizstāvēšanas un no 16.11. līdz 29.11.1919.g. Kurzemes atbrīvošanas kaujās pie Lielupes un Iecavas upes krastiem pret Bermonta karaspēku, bet no 08.06. līdz 01.08.1920.g. Latgales frontē kaujās pie Poliščiem un Daugavpils pret Lielinieku karaspēku.

Apbalvojumi: Latvijas: 5.šķ.Tzo, Lakpz., Lacpm.

Ģimenes stāvoklis: 01.05.1924.g. precas ar Ireni Leoniju Vītols (02.12.1898.g.). Bērni: Marģers (01.01.1929.g. — 11.06.1929.g.).

Avots: LVVA, 5601.f., 1.apr., 343.l.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 13.l., 14., 29.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 30.l., 83.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 31.l., 5., 93., 242.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 50.l., 3., 183., 229., 286., 303.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 53.l., 10., 45., 88., 199., 243., 304., 321.lp.; Turpat, 1478.f., 1.apr., 152.l., 490.lp.; Turpat, 1515.f., 1.apr., 25.l.; Turpat, 1528.f., 1.apr., 23.l., 195.lp.; LVA, 27.f., 1.apr., 8.l., 1., 5.lp.; Turpat, 698.f., 1.apr., 15.l., 102.lp.; Turpat, 956.f., 1.apr., 1.l., 2.lp.; Turpat, 1986.f., 1.apr.,

P-8805.l., 1.-33.lp.; Turpat, 2745.f., 3.apr., 13761.l.; “No NKVD līdz KGB”. 38.lpp.; “Aizvestie 1941.g. 14.jūnijs”. 543.lpp.; „Latvijas armijas augstākie virsnieki 1918. – 1940”. 79.lpp.; V.Eihenbaums. „Latvijas kara skolu beigušo virsnieku alfabētiskā vārdnīca”. 21.lpp.; J.Melderis. „6000 latviešu virsnieku likteņi Otrā pasaules kara gados”. 57.lpp.

